Biblioteca Polirom

Anna Gavalda

Împreună

POLIROM

Anna Gavalda

Împreună

Traducere şi note de Iustina Croitoru

POLIROM
2011

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN ePub: 978-973-46-2510-9
ISBN PDF: 978-973-46-2511-6
ISBN print: 978-973-46-2528-4

Foto copertă: © Serg_dibrova, Asterixvs, Steven Cukrov, Lorna/Dreamstime.com

Coperta: Radu Răileanu

elefant.ro

ANNA GAVALDA s-a născut pe 9 decembrie 1970 la Boulogne-Billancourt. Mărturiseşte că îşi petrece în fiecare dimineaţă cîte trei ore scriind „pentru adulţii care trebuie să fie treziţi din somn“. În 1998, a cîştigat trei premii întîi la trei mari concursuri de proză: Melun, Saint-Quentin şi Issy-sur-les-Moulineaux. Un an mai tîrziu, i-a apărut volumul de povestiri *Aş vrea să mă aştepte şi pe mine cineva* (Polirom, 2006), ajuns la a douăsprezecea ediţie, vîndut în Franţa în sute de mii de exemplare, tradus în treizeci şi şase de limbi şi distins cu Le Grand Prix RTL-*Lire* 2000. În februarie 2002 îi apare romanul *O iubeam* (Polirom, 2003), uriaş succes de public (peste 250.000 de exemplare vîndute în primele opt luni de la apariţie), iar în 2004, *Împreună* (Polirom, 2005), intrat imediat pe listele de bestselleruri din toată Europa. A mai publicat o carte pentru adolescenţi, *35 de kilograme de speranţă* (2002), *Cea care alină* (2008; Polirom, 2008), un roman care analizează existenţa solicitantă şi extenuantă a omului contemporan, şi *La Consolante* (2009).

Apărut în martie 2004, romanul *Împreună* este unul dintre cele mai mari succese ale începutului de secol XXI în Franţa. În viziunea autoarei, oamenii se pot salva numai prin iubire. Acţiunea se petrece la Paris, în zilele noastre, în decursul unui an. În roman apar patru personaje principale: un tînăr aristocrat, o tînără pictoriţă fără adăpost, o bunică pe punctul să abandoneze lupta cu viaţa şi un chelner lipsit de maniere. Toţi patru ajung să locuiască sub acelaşi acoperiş. Patru oameni care, la început, par să nu aibă nimic în comun şi care ajung să se cunoască pe ei înşişi şi să-şi dăruiască iubirea celorlalţi. Extraordinara fluenţă a romanului se datorează stilului direct şi alert, vieţile celor patru angrenînd o adevărată radiografie a Parisului contemporan.

Romanul *Împreună* este ecranizat de celebrul regizor francez Claude Berri.

Pentru Muguette
(1919-2003)
Cadavrul nu a fost reclamat.

PARTEA ÎNTÎI

1

Paulette Lestafier nu era atît de ramolită cum zicea lumea. Era, bineînţeles, în stare să spună ce zi e, pentru că, de-acum înainte, tot ce avea de făcut era să numere zilele, să le aştepte şi să le uite. Ştia foarte bine că azi e miercuri. De altfel, era gata! Îşi pusese pardesiul, îşi luase coşul şi îşi strînsese cupoanele pentru reduceri. Chiar auzise în depărtare maşina lui Yvonne… Dar uite că motanul se proţăpise dinaintea uşii, îi era foame, iar ea, aplecîndu-se să-i pună jos castronul, căzuse şi se lovise cu capul de prima treaptă a scării.

Paulette Lestafier cădea adesea, dar ăsta era secretul ei. Nu trebuia să pomenească nimic nimănui.

„Nimănui, m-ai înţeles?“ se ameninţa ea în gînd. „Nici lui Yvonne, nici doctorului şi cu atît mai puţin băiatului…“

Trebuia să se ridice uşurel, să aştepte puţin ca să-şi revină din ameţeală, să se fricţioneze cu Synthol şi să-şi ascundă nenorocitele alea de vînătăi.

Vînătăile lui Paulette nu erau niciodată vineţii. Erau galbene, verzi sau albăstrui şi-i rămîneau pe corp mult timp. Chiar prea mult timp. Uneori cu lunile… Era greu să le ascundă. Oamenii o întrebau de ce se îmbracă întotdeauna ca-n toiul iernii, de ce poartă ciorapi groşi şi nu-şi dă niciodată vesta jos.

Băiatul, mai ales, o înnebunea cu întrebările:

— Auzi, mamaie? Care-i treaba? Scoate-ţi bulendrele astea, c-ai să crăpi de cald!

Nu, Paulette Lestafier nu era deloc ramolită. Ştia că vînătăile alea enorme care nu-i mai treceau aveau să-i facă necazuri într-o bună zi…

Ştia cum sfîrşesc bătrînele inutile ca ea. Cele care îşi lasă grădina s-o cotropească buruienile şi care se ţin de mobilă să nu cadă. Bătrînele care nu reuşesc să bage aţă în ac şi nu-şi mai amintesc cum se dă mai tare la televizor. Cele care încearcă toate butoanele de la telecomandă şi în cele din urmă scot aparatul din priză plîngînd de furie.

Lacrimi minuscule şi amare.

Cu capul în mîini, în faţa televizorului mort.

Păi şi? Gata? N-o să se mai audă niciodată nici un sunet în casa asta? Nici o voce? Niciodată? Pe motiv că ai uitat culoarea butonului? Doar băiatul îţi pusese etichete… Îţi lipise etichetele alea! Una ca să schimbi canalele, alta pentru sonor şi alta ca să stingi televizorul! Hai, Paulette! Termină cu plînsul şi uită-te la etichete!

Ia nu mai ţipaţi la mine… Etichetele s-au dus de mult… S-au dezlipit aproape imediat… Sînt luni de zile de cînd caut butonul, de cînd nu mai aud nimic, de cînd mă uit numai la nişte imagini însoţite de un murmur slab…

Aşa că terminaţi cu strigătele, că o să mă asurziţi de tot…

2

— Paulette? Paulette, eşti acasă?

Yvonne bombănea. Îi era frig, îşi strîngea şalul la piept şi bombănea. Nu-i plăcea să ajungă tîrziu la magazin.

În nici un caz.

Se întoarse la maşină oftînd, scoase cheia din contact şi îşi luă căciula.

Paulette era, de bună seamă, în fundul grădinii. Paulette era întotdeauna în fundul grădinii. Stătea pe o bancă lîngă cuştile pentru iepuri goale. Rămînea acolo cu orele, de dimineaţă şi pînă seara probabil, dreaptă, nemişcată, răbdătoare, cu mîinile pe genunchi şi privirea absentă.

Paulette vorbea de una singură, îi lua la întrebări pe cei morţi şi se ruga celor vii.

Vorbea cu florile, cu salata, cu piţigoii şi cu umbra ei. Paulette îşi pierdea minţile şi uitase ce zi e. Azi e miercuri, iar miercurea e ziua de tîrguieli. Yvonne, care de mai bine de zece ani trecea s-o ia în fiecare săptămînă, ridică ivărul portiţei oftînd: „Ce nenorocire…“

Ce nenorocire să îmbătrîneşti, ce nenorocire să fii atît de singur, ce nenorocire să ajungi atît de tîrziu la Inter şi să nu mai găseşti cărucioare lîngă casele de marcat…

Dar nu. În grădină nu era nimeni.

Bătrîna începea să fie îngrijorată. Se duse în spatele casei şi, cu mîna streaşină deasupra ochilor, cercetă printr-o ferestruică liniştea dinăuntru.

— Iisuse Hristoase, exclamă femeia, zărindu-şi prietena prăvălită pe pardoseala bucătăriei.

Cuprinsă de tulburare, îşi făcu cruce de-a-ndoaselea, îl încurcă pe Fiu cu Sfîntul Duh, trase şi o mică înjurătură şi o porni spre magazie să caute o unealtă, ceva, cu ajutorul căreia să intre în casă. Se întoarse cu o săpăligă cu care sparse geamul şi, la capătul unor eforturi supraomeneşti, reuşi să se salte pe pervazul ferestrei.

Traversă anevoie încăperea, îngenunche lîngă ea şi îi ridică uşor capul ce zăcea într-o baltă rozalie în care se amestecaseră lapte şi sînge.

— Hei! Paulette! Ai murit? Mă auzi?

Motanul lipăia de pe jos mulţumit, fără să-i pese de dramă, de convenienţe, de cioburile de sticlă împrăştiate în jur.

3

Yvonne nu ţinea neapărat, dar pompierii au rugat-o să urce cu ei în maşină, ca să regleze problemele administrative şi condiţiile internării la Urgenţe:

— O cunoaşteţi pe doamna?

Se burzuluise:

— Cred şi eu c-o cunosc! Am fost colege la şcoala comunală!

— Păi atunci urcaţi.

— Şi maşina mea?

— Lăsaţi, că nu pleacă nicăieri. V-o aducem noi imediat…

— Bine… se resemnă ea, trebuie să mă duc la cumpărături în cel mai scurt timp…

Era destul de incomod înăuntru. Îi arătaseră un scăunel lîngă targă şi, cu chiu cu vai, se aşezase. Îşi ţinea geanta strîns şi puţin lipsea să nu cadă la fiecare curbă.

Acolo mai era şi-un tînăr. Bombănea fiindcă nu reuşea să nimerească vena în braţul bolnavei, iar lui Yvonne nu-i plăceau manierele astea:

— Nu mai ţipaţi aşa, scrîşni ea, nu mai ţipaţi aşa… Ce vreţi să-i faceţi?

— S-o perfuzez.

— Cum aţi zis?

Îşi dădu seama, după privirea pe care i-o aruncase băiatul, că trebuie să-şi ţină gura şi-şi continuă monologul în barbă: „Ia te uită, domnule, cum îi

găureşte braţul, asta-i chiar culmea… Ce mizerie… Nici nu pot să mă uit… Sfîntă Marie, roagă-te pentru… Hei! Vedeţi c-o doare!“

Tînărul se ridicase şi regla o rotiţă pe fir. Yvonne număra picăturile şi se ruga fără noimă. Ţiuitul sirenei n-o lăsa să se concentreze.

Ţinea mîna bolnavei pe genunchi, între ale ei, şi o mîngîia cu gesturi mecanice, ca şi cum şi-ar fi netezit tivul fustei. Durerea şi spaima o împiedicau să fie mai afectuoasă…

Yvonne Carminot suspina uitîndu-se la ridurile şi la bătăturile acelea, la petele mai întunecate apărute pe alocuri, la unghiile încă fine, dar tari, murdare şi rupte. Îşi aşezase mîna lîngă a lui Paulette şi făcea comparaţie. Sigur, ea era şi mai tînără, şi mai plinuţă, însă principala diferenţă era că ea o dusese mai bine. Nu muncise nici aşa din greu şi avusese parte de mai multă mîngîiere. În ceea ce-o priveşte, trecuse destul de mult timp de cînd nu mai stătea cu fundu-n sus în grădină… Soţul ei încă mai avea grijă de cartofi, cît despre restul, la Inter era mai convenabil. Legumele erau curate şi nu se mai vedea nevoită să aleagă salata frunză cu frunză din pricina melcilor… Şi apoi, ea avea familia ei: Gilbert, Nathalie şi copiii pe care-i plăcea să-i cocoloşească… Dar lui Paulette, ce-i mai rămăsese? Nimic. Nimic bun. Soţul îi murise, fiică-sa era o panaramă, iar băiatul nu venea niciodată s-o vadă. Numai griji, numai amintiri nenorocite, una după alta, ca mărgelele pe aţă…

Yvonne Carminot era visătoare: prin urmare, asta este viaţa? Atîta însemnătate are? Atît de ingrată este? Şi totuşi Paulette… Ce femeie

frumoasă era! Şi ce suflet bun! Cum strălucea ea odată… Şi acum? Unde au dispărut toate astea?

În acel moment buzele bătrînei începură să se mişte. Într-o clipă Yvonne alungă tot vălmăşagul de gînduri care o copleşeau:

— Paulette, sînt eu, Yvonne. Stai liniştită, draga mea. Venisem să te iau la cumpărături şi…

— Am murit? Gata, am murit? murmură ea.

— Bineînţeles că nu, Paulette! Bineînţeles că nu! Asta-i bună! N-ai murit!

— Ah, făcu bătrîna şi închise ochii la loc, ah…

Acest „ah“ era înspăimîntător. O silabă mică, decepţionată, descurajată şi deja resemnată.

Ah, n-am murit… Ah, aşa deci… Ah, asta e… Ah, vă rog să mă iertaţi…

Yvonne nu era de aceeaşi părere.

— Haide, Paulette! Trebuie să trăieşti! Indiferent de situaţie, trebuie să trăieşti!

Bătrîna clătină din cap. Încetişor, abia-abia. Un mic regret trist şi încăpăţînat. O mică revoltă.

Prima, probabil…

Apoi se lăsă tăcerea. Yvonne nu mai ştia ce să spună. Îşi şterse nasul şi luă din nou mîna prietenei sale, de data asta cu mai multă blîndeţe.

— O să mă ducă la azil, nu-i aşa?

Yvonne tresări:

— Nici vorbă, cum să te ducă la azil? Nici vorbă! De ce spui una ca asta? O să-ţi acorde îngrijiri cîtva timp şi pe urmă, gata! În cîteva zile te-ntorci acasă.

— Ba nu. Ştiu eu ce ştiu…

— Ei, poftim! Alta acum! Şi de ce mă rog, drăguţă?

Pompierul îi făcu semn să vorbească mai încet.

— Şi motanul?

— Am eu grijă de motan, stai liniştită…

— Şi Franck?

— Vorbim şi cu băiatul, îi dăm telefon numaidecît. Mă ocup eu de asta.

— Nu ştiu ce-am făcut cu numărul lui. Cred că l-am rătăcit…

— Lasă că-l găsesc eu!

— Mi-e să nu-l deranjăm, ştii… Munceşte foarte mult…

— Da, Paulette, sigur că ştiu. O să-i las un mesaj. Ştii cum e-n ziua de azi… Toţi copiii ăştia au telefoane mobile… Acum nu-i mai deranjează nimeni…

— Să-i spui că… că eu… că…

Bătrîna se sufoca.

În timp ce maşina urca într-o latură a spitalului, Paulette Lestafier murmura printre lacrimi: „Grădina mea… Casa mea… Duceţi-mă la mine acasă, vă rog…“

Yvonne şi brancardierul cel tînăr erau deja în picioare.

4

— Cînd v-a venit ciclul ultima oară?

Era deja îndărătul paravanului, muncindu-se să-şi tragă blugii. Oftă. Ştiuse că avea să-i pună această întrebare. Ştiuse. Presimţise lovitura… Îşi prinsese părul cu o agrafă masivă de argint şi se urcase pe nenorocitul ăla de cîntar cu pumnii strînşi şi încercînd să se facă cît mai grea. Chiar se apăsase un pic mai tare, ca să împingă acul mai departe… Dar nu fusese de ajuns şi avea să-şi primească mica săpuneală…

Adineauri îl văzuse cum ridicase din sprîncene cînd îi palpase abdomenul. Coastele, oasele bazinului ieşite în afară, sînii ridicoli şi coapsele scobite, toate astea îl contrariau.

Îşi încheia cureaua liniştită. Acum nu mai avea de ce să se teamă. Era la cabinetul medical de care aparţinea cu serviciul, nu mai era la liceu. O minciunică, de formă, şi poate să plece.

— Ei bine?

Stătea jos în faţa lui şi îi zîmbea.

Era arma ei mortală, lovitura ei secretă, şiretlicul ei drăgălaş. Să-i zîmbeşti interlocutorului care te pune în încurcătură – cea mai bună soluţie pentru a schimba subiectul. Din păcate, tipul cunoştea şmecheria… Cu

coatele pe masă şi mîinile încrucişate, îi zîmbi şi el la fel de dezarmant. Trebuia să răspundă, n-avea ce face. De altfel, ar fi trebuit să-şi dea seama c-aşa se va-ntîmpla; doctorul era drăguţ, iar ea nu se putuse stăpîni şi închisese ochii atunci cînd mîinile lui îi atinseseră abdomenul…

— Prin urmare? Dar să nu mă minţiţi, da? Mai bine nu-mi răspundeţi decît să mă minţiţi.

— Acum mult timp…

— Cred şi eu, făcu el o mutră, cred şi eu… Patruzeci şi opt de kilograme la un metru şaptezeci şi trei… la cum merg lucrurile, în scurt timp o să vă ia vîntul…

— Unde să mă ia? întrebă ea cu naivitate în glas.

— Adică… pe sus, ca pe-o frunză…

— Aa! Ca pe-o frunză! Scuze, nu ştiam expresia…

Era gata să-i dea o replică, dar se abţinu. Se aplecă după o reţetă şi scoase un oftat, apoi o privi drept în ochi:

— Dumneavoastră nu mîncaţi chiar nimic?

— Sigur că mănînc!

Se simţi brusc cuprinsă de o lehamite fără margini. I se făcuse greaţă de toată poliloghia asta despre greutatea ei, era sătulă pînă-n gît. De aproape douăzeci şi şapte de ani îi făceau capul mare cu chestia asta. Nu puteau să vorbească şi despre altceva? Doar trăia bine mersi, fir-ar al dracului! Era acolo. Vie şi nevătămată. La fel de activă ca oricare altul. La fel de veselă, la fel de tristă, la fel de curajoasă, la fel de sensibilă şi la fel de dezarmantă ca toate fetele. Era şi ea acolo, nu vedeau? Era şi ea acolo…

Pentru Dumnezeu, nu se putea găsi alt subiect pe ziua de azi?

— Sper că sînteţi de acord cu mine, patruzeci şi opt de kilograme nu-i cine ştie ce…

— Da, se dădu ea bătută, aşa e… Aveţi dreptate… De mult n-am mai fost atît de slabă… Am…

— Aşa…

— Nu, nimic.

— Spuneţi.

— Am… Am avut perioade şi mai bune, cred…

El nu zicea nimic.

— Îmi daţi adeverinţa?

— Da, sigur, sigur, tresări el, ăăă… Cum aţi zis că se numeşte firma asta?

— Care?

— Păi asta, a dumneavoastră, în fine, unde lucraţi…

— Touclean.

— Cum aţi zis?

— Touclean.

— T mare o-u-c-l-i-n-e, buchisi el.

— Nu, c-l-e-a-n, îl corectă ea. Da, îmi dau seama că mai bine i-ar fi zis „Totul lună“, dar cred că le place lor sonoritatea asta yankee, cum să vă spun… sună mai profi, mai… uandărful drim tim, dacă-nţelegeţi…

Nu înţelegea.

— Dar ce face?

— Poftiţi?

— Cu ce se ocupă firma asta?

Se rezemă şi-şi lungi braţele în faţă ca să-şi întindă oasele. Apoi, cu o voce de însoţitoare de zbor, recită, pe tonul cel mai serios cu putinţă,

obiectivele strategice ale firmei în chestiune:

— *Doamnelor şi domnilor, Touclean îşi propune să răspundă tuturor exigenţelor dumneavoastră în materie de curăţenie. Acasă, la serviciu, în birouri, săli de consiliu, cabinete, agenţii, spitale, adăposturi, blocuri de locuinţe, ateliere, Touclean e aici pentru a vă satisface toate nevoile. Touclean face ordine, Touclean curăţă, Touclean mătură, Touclean aspiră, Touclean freacă, Touclean dezinfectează, Touclean dă strălucire, Touclean înfrumuseţează, Touclean purifică, Touclean împrospătează. Programul răspunde cerinţelor dumneavoastră. Flexibilitate. Discreţie. Curăţenie sclipitoare la tarife atrăgătoare. Touclean – profesioniştii în slujba dumneavoastră!*

Recitase poezioara dintr-o suflare, fără poticneli şi fără să respire. Doctoraşul nefamiliarizat cu engleza rămase cu gura căscată:

— E o glumă?

— Nu e nici o glumă. De altfel, o să cunoaşteţi întreaga dream team – aşteaptă la uşă…

— Şi cu ce vă ocupaţi, de fapt?

— Păi tocmai v-am spus.

— Nu, dumneavoastră personal!

— Eu? Să vedem, fac ordine, curăţ, mătur, aspir, lustruiesc, tot tacîmul.

— Sînteţi femeie de serv…?

— Nţ… prefer personal administrativ…

Tot nu pricepea cum stă treaba.

— Dar de ce faceţi asta?

Se uită la el cu ochi mari.

— Adică, înţelegeţi, de ce „asta“? De ce nu altceva?

— De ce?

— Păi nu simţiţi nevoia unei munci care… ăăă…

— Să-mi ofere mai multe satisfacţii?

— Exact.

— Nu.

Preţ de o clipă, rămase cu pixul în aer şi gura căscată, apoi se uită la ceas să vadă în ce zi e şi îi puse întrebările obişnuite, cu ochii-n foaie:

— Numele?

— Fauque.

— Prenumele?

— Camille.

— Data naşterii?

— 17 februarie 1977.

— Poftiţi, domnişoara Fauque, sînteţi aptă pentru muncă…

— Excelent. Cît vă datorez?

— Nimic… plăteşte ăăă… Touclean.

— Aaaa, Touclean! făcu ea, ridicîndu-se cu o mişcare teatrală. Iată-mă aptă să spăl WC-uri, e minunat…

O conduse pînă la uşă.

Zîmbetul i se ştersese de pe chip şi-n locul lui reapăruse masca de ditamai doctorul conştiincios.

Apăsă pe clanţă şi-i întinse mîna:

— Măcar cîteva kilograme, da? De hatîrul meu…

Clătină din cap. Tertipurile astea nu mai ţineau cu ea. Se săturase să fie cînd ameninţată, cînd luată cu binişorul.

— Să vedem ce putem face. Să vedem…

După ea intrase Samia.

Camille coborî treptele dispensarului ambulant căutîndu-se de o ţigară prin buzunarele hainei. Grasa de Mamadou şi Carine stăteau pe-o bancă şi-i comentau pe cei care treceau pe-acolo, pline de draci, fiindcă aveau chef să plece acasă.

— Ia zi, hăhăi Mamadou, ce-ai făcut acolea-năuntru? Io am un metrou dă prins! Te vrăji doctoru', sau ce?

Camille se aşeză pe bordură şi-i zîmbi. Un alt fel de zîmbet, de data asta. Unul transparent. N-avea rost s-o faci pe deşteapta cu Mamadou, era cît uşa…

— E frumuşel? întrebă Carine rozîndu-şi o unghie şi scuipînd pe jos.

— Super.

— Aha, ştiam eu! se bucură Mamadou. Puteam să jur! Zi dacă nu tocmai ţi-am spus şi ţie, şi lu' Sylvie că fata noastră s-a despuiat la piele acolea-năuntru!

— Ai grijă că te pune să te urci pe cal…

— Ce face? Pă mine? strigă Mamadou. Pă mine? S-o crează el că mă urc io pă calu' lui!

Mamadou avea vreo sută de kile, asta aşa, la o evaluare indulgentă. Se bătu cu palmele peste coapse:

— Nici moartă! Dacă mă sui io acolea pă cal, îl rup în două cu doctor cu tot! Şi-altceva ce-ţi mai face?

— Injecţii! o trînti Carine.

— Dă care injecţii, ca să ştiu şi io?

— Nu-ţi face, nu-ţi face, o linişti Camille. O să-ţi asculte inima şi plămînii.

— Aşa mai merge.

— Şi-o să-ţi palpeze şi abdomenul…

— Da' cum să nu, se botoşi ea, cum să nu. Să fie el sănătos! Dacă pune mîna pă burta mea, îl mănînc fript. E buni la gust doctoraşii ăştia albii…

Îşi exageră accentul şi îşi mîngîie abdomenul peste cămaşa africană:

— Da, da, miam-miam, papa bun… Învăţat la mine asta strămoşii mei. Cu manioc şi creste de cocoşi… miam-miam…

— Da' lu' Bredart ce-o să-i facă?

Bredart, Josy pe numele ei mic, era destrăbălata, vicioasa, enervanta grupului şi ciuca bătăilor tuturor. În al doilea rînd, era şefa lor. „Şefa principală", cum scria clar pe ecusonul ei. Bredart le mînca sufletul, în limita mijloacelor disponibile, fireşte, dar toată treaba începuse să devină cam obositoare…

— N-o să-i facă nimic. Cînd o să vadă cum pute, o s-o pună să se-mbrace un'-doi.

Carine ştia ce vorbeşte. Josy Bredart, pe lîngă toate calităţile amintite, transpira în ultimul hal.

După ce-i veni rîndul lui Carine, Mamadou scoase din paporniţă o mînă de hîrtii şi i le puse-n poală lui Camille. Fata îi promisese c-o să arunce un ochi peste ele ca să le dea de cap:

— Asta ce-i?

— E de la Asistenţa socială.

— Şi toate numele astea de-aici?

— Păi familia mea, ce crezi?

— Care familie?

— Care familie, care familie! A mea, cum care? Gîndeşte-te şi tu în capul tău!

— Toţi ăştia de-aici sînt familia ta?

— Toţi! făcu ea mîndră.

— Da' cîţi copii ai?

— Cinci ai mei şi patru ai lu' frate-meu.

— Şi de ce i-ai trecut pe toţi aici?

— Unde aici?

— Păi aici… pe act.

— Îmi vine mai uşor aşa, că frate-meu şi cumnată-mea stă cu noi şi-avem aceeaşi cutie poştală şi de-aia…

— Nu, nu e bine… Ăştia zic că nu e bine… Că n-ai cum să ai nouă copii…

— Da' de ce, mă rog? se burzului ea. Că maică-mea a făcut doişpe!

— Stai, Mamadou, nu sări aşa, eu îţi zic doar ce scrie aici. Cică să te duci la ei cu livretul de familie, ca să lămureşti situaţia.

— Ca ce chestie?

— Deh, nu ştiu dacă şmecheria asta a voastră e legală… Nu cred c-aveţi voie să treceţi toţi copiii pe aceeaşi declaraţie…

— Da, da' frate-meu n-are de nici unele!

— Nu munceşte?

— Ba munceşte, cum nu? Face şosele!

— Şi cumnată-ta?

— Aia nu face nimic! Stă dă pomană! Nu clinteşte-un deşt', nenorocita, abia de-şi mai mişcă curu' ăla mare!

Camille rîdea în sinea ei, nereuşind să-şi închipuie cam ce înseamnă un „cur mare“ în ochii lui Mamadou…

— Frate-tău şi cumnată-ta au acte?

— Cum să nu!

— Foarte bine, atunci pot să facă o declaraţie separată…

— Da’, vezi tu, cumnată-mea nu vrea să meargă la Asistenţa socială, iar frate-meu munceşte noaptea şi ziua doarme…

— Am priceput. Şi-n clipa asta tu pentru cîţi copii iei alocaţie?

— Pentru patru.

— Patru?

— Păi asta-ncerc să-ţi spui dă la-nceput, da’ tu eşti ca toţi albii, ai tot timpu’ dreptate şi n-asculţi şi pă alţii niciodată!

Camille pufni enervată.

— Problema de vroiam să ţi-o zic e că ăştia a uitat dă Sissi…

— Ce număr e Desissi?

— Nu-i nici un număr, proasto! se înfurie grăsana. E fie-mea a mică, Sissi…

— Aa, Sissi!

— Aşa.

— Şi cum adică, nu-i trecută aici?

— Ascultă, fată, tu o faci expre? Păi nu asta te-am întrebat din capu’ locului?

Camille nu ştia ce să mai zică…

— În cazul ăsta, cel mai bine ar fi să te duci la Serviciul de asistenţă socială împreună cu frate-tău sau cu cumnată-ta, cu toate hîrtiile după voi, şi să vă lămuriţi cu cucoana de-acolo…

— Păi dă unde ştii tu că-i o „cucoană“? Şi-n primu’ şi-n primu’ rînd, care cucoană?

— Care-o fi acolo! făcu Camille exasperată.

— Gata, fată, gata, ce te enervezi aşa! Te-am întrebat şi io, că poate-o cunoşti…

— Mamadou, nu cunosc pe nimeni de la Asistenţa socială. N-am călcat pe-acolo-n viaţa mea, pricepi?

Camille îi dădu înapoi hîrţoagele; avea acolo inclusiv pliante publicitare, poze cu maşini şi facturi de telefon.

O auzi bombănind: „Dac-a zis cucoana, am zis şi io care cucoană, că or fi şi bărbaţi p-acolo, şi-atuncea dă unde ştie ea, dacă n-a călcat p-acolo, că e numa’ cucoane? Or fi şi bărbaţi… Păi cine-i ea, madam Ştie Tot?“

— Alo? Te-ai botoşit?

— Nu, da’ dac-ai zis că m-ajuţi şi nu m-ai ajutat… Na! Asta e!

— Bine, merg eu cu voi.

— La Serviciul social?

— Da.

— Şi vorbeşti tu cu cucoana?

— Da.

— Păi dacă n-o fi aia?

Camille se pregătea să-şi iasă din sărite, cînd Samia îşi făcu apariţia:

— Mamadou, e rîndul tău… Uite, Camille, aici ai numărul doctorului…

— Ce să fac cu el?

— Ce să faci cu el? Ce să faci cu el? De unde să ştiu eu? Să vă jucaţi de-a doctoru’, asta să faci! El mi-a zis să ţi-l dau…

Notase numărul de mobil pe-o reţetă şi scrisese: *Vă prescriu o cină bună, daţi-mi un telefon.*

Camille Fauque o făcu cocoloş şi o aruncă în şanţ.

— Auzi tu, adăugă Mamadou, ridicîndu-se cu greutate şi făcînd semn cu degetul înspre ea, dacă-mi aranjezi chestia cu Sissi a mea, o să-l pun pă frate-meu să-ţi descînte dă dragoste ca să-ţi găseşti un bărbat…

— Păi ziceai că frate-tău face şosele.

— Şosele şi descîntece.

Camille îşi dădu ochii peste cap.

— Da' mie, se băgă Samia, nu-mi găseşte şi mie un gagiu?

Mamadou trecu prin faţa ei, dînd din mîini:

— Tu, blestemato, cînd mi-oi da înapoi căldarea mea, atunci mai vorbim!

— Ei, căcat, că m-apucă dracii! Asta nu-i căldarea ta, e-a mea! A ta era roşie!

— Piei, blestemato, o uşui femeia îndepărtîndu-se, bleste-ma-to…

Nici nu apucase bine să urce treptele camionului, că acesta şi intrase în tangaj. Curaj, domnu' doctor, zîmbi Camille luîndu-şi sacul, curaj…

— Mergem?

— Vin şi eu imediat.

— Ce faci, vii cu noi cu metroul?

— Nu, mă duc pe jos.

— Eee, păi da, că tu stai într-un cartier select…

— Cum să nu…

— Hai, ne vedem mîine…
— Pa, fetele.

Camille fusese invitată la cină la Pierre şi Mathilde. Răsuflă uşurată cînd sună să anunţe că nu poate veni şi răspunse robotul.

Prin urmare, atît de uşoara Camille Fauque o porni la pas. Tot ce-o împiedica să nu-şi ia zborul era greutatea sacului din spate şi aceea, mai dificil de exprimat, a pietrelor şi pietricelelor care i se îngrămădeau în interiorul corpului. Asta ar fi trebuit să-i povestească adineauri doctorului. Dacă ar fi avut chef… Sau putere? Ori poate timpul necesar? Timpul, sigur că da, încerca ea să se liniştească, fără prea multă convingere. Timpul era o noţiune pe care nu mai reuşea s-o cuprindă cu mintea. Prea multe săptămîni şi luni se scurseseră fără ca ea să le trăiască în vreun fel, iar tirada de mai-nainte, monologul ăla absurd prin care încerca să se convingă că e la fel de curajoasă ca oricare alta, nu era decît o minciună.

Cum spusese? „Vie“, nu-i aşa? Ridicol, Camille Fauque nu era vie.

Camille Fauque era o fantomă care muncea noaptea, iar ziua aduna pietricele. Care se mişca încet, vorbea puţin şi se eschiva cu graţie.

Camille Fauque era o tînără întotdeauna mohorîtă, fragilă şi insesizabilă.

Nu avea de ce să fie mîndră de scena anterioară, atît de simplă în aparenţă. De uşoară. De relaxată. Camille Fauque minţea. Se mulţumea să inducă în eroare, se concentra, făcea un efort de voinţă şi răspundea prezent pentru a nu se face remarcată.

Şi totuşi, se mai gîndea încă la doctorul acela… Făcea haz de faza cu numărul de telefon, dar îşi zicea că poate lăsase norocul să-i scape printre degete… Părea un tip mai răbdător şi mai atent decît ceilalţi… Poate c-ar fi trebuit… Fusese cît pe-aci, la un moment dat… Se simţise obosită şi ar fi trebuit să-şi sprijine şi ea coatele pe birou şi să-i spună adevărul. Să-i spună că dacă nu mai mînca, sau mînca atît de puţin, asta se-ntîmpla din cauză că are toată burta plină de pietricele. Că se trezeşte în fiecare zi cu senzaţia că mestecă pietriş, că nici nu deschide bine ochii şi deja se sufocă. Că lumea înconjurătoare nu mai are nici o importanţă pentru ea şi că fiecare nouă zi e ca o greutate imposibil de ridicat. În astfel de momente, plîngea. Nu c-ar fi fost tristă, ci ca să scape de povara asta. Lacrimile, acest lichid, la urma urmei, o ajutau să digere pietrişul şi să respire din nou.

Ar fi ascultat-o? Ar fi înţeles-o? Evident. Şi tocmai de aia nu spusese nimic.

Nu voia s-o sfîrşească precum maică-sa. Refuza să-i facă jocul. Dacă ar începe, n-ar şti unde ar duce-o treaba asta. Undeva prea departe, mult prea departe, prea adînc şi prea întunecat. Deocamdată, n-avea curaj să se întoarcă.

Să inducă în eroare, da, dar nu să se întoarcă.

Intră în magazinul de la parterul blocului ei şi se luptă cu sine însăşi ca să-şi cumpere ceva de mîncare. O făcu ca pe un omagiu adus bunăvoinţei acestui tînăr doctor şi pentru rîsul lui Mamadou. Rîsul dezlănţuit al acestei femei, munca idioată de la Touclean, Bredart, poveştile abracadabrante ale lui Carine, certurile, ţigările la comun, oboseala fizică, hohotele imbecile şi, uneori, răutăţile, toate astea o ajutau să trăiască. O ajutau să trăiască, da.

Se învîrti de cîteva ori printre rafturi înainte de a se hotărî, cumpără nişte banane, patru iaurturi şi două sticle de apă.

Îl zări pe ciudatul blocului. Un băiat foarte înalt, bizar, cu ochelarii lipiţi cu leucoplast, pantaloni cu vedere la gleznă şi comportament de extraterestru. Nici nu lua bine un articol de pe raft, că-l şi punea la loc, făcea cîţiva paşi, se răzgîndea, îl lua din nou, clătina din cap, iar cînd, în cele din urmă, îi venea rîndul să plătească, pleca în viteză de la coadă şi se ducea să pună totul înapoi pe raft. O dată chiar îl văzuse ieşind din magazin şi întorcîndu-se să cumpere borcanul de maioneză pe care şi-l refuzase cu un minut în urmă. Un clovn caraghios şi trist care amuza spectatorii, se bîlbîia în faţa vînzătoarelor şi pe care ea îl privea cu o strîngere de inimă.

Cîteodată îl întîlnea pe stradă sau în faţa blocului, dar şi acest simplu fapt năştea numai complicaţii, emoţii, motive de angoasă. Acum, colac peste pupăză, stătea dinaintea interfonului şi scîncea.

— S-a-ntîmplat ceva? îl întrebă Camille.

— A! Eee! Ăăă! Mă scuzaţi! făcu el, frîngîndu-şi mîinile. Bună seara, domnişoară, îmi cer iertare că vă ăăă… inoportunez, am… Vă inoportunez, nu-i aşa?

Oribilă chestie. Nu ştia niciodată dacă ar trebui să rîdă sau să-i fie milă. Timiditatea asta bolnăvicioasă, felul superalambicat în care vorbeşte, cuvintele pe care le foloseşte şi gesturile năuce o făceau să se simtă îngrozitor de stingherită.

— Nu, nu vă faceţi nici o problemă! Aţi uitat codul?

— Pe legea mea, nu. În fine, nu, din cîte ştiu eu… în fine, n-am… n-am considerat lucrurile sub acest aspect… Dumnezeule, eu…

— Poate că l-or fi schimbat?

— Chiar credeţi că e posibil aşa ceva? o întrebă el de parcă tocmai l-ar fi anunţat că vine sfîrşitul lumii.

— Haideţi să vedem… 342B7…

Se auzi pocnetul încuietorii.

— Vai, ce zăpăcit sînt… Ce zăpăcit sînt… Eu… Tot aşa am făcut şi eu… Nu înţeleg…

— Nici o problemă, îi spuse ea, împingînd uşa.

Bărbatul se repezi să-i deschidă el uşa, dar, încercînd să-şi strecoare braţul pe lîngă al ei, o pocni pe Camille drept în ceafă.

— Îngrozitor! Sper că nu v-am lovit prea tare… Dumnezeule, sînt atît de împiedicat, vă rog din suflet să mă iertaţi… Eu…

— Nu-i nici o problemă, repetă ea pentru a treia oară.

Rămăsese încremenit.

— Aţi putea ăăă… îl rugă ea în cele din urmă, să luaţi piciorul de-aici, fiindcă mi-aţi prins glezna şi mă doare teribil…

Camille rîdea. Un rîs nervos.

Cînd ajunseră în hol, bărbatul se precipită spre uşa cu geam pentru a-i face loc să treacă:

— Din păcate, nu urc la etaj, îi spuse ea cu părere de rău, arătînd spre fundul curţii interioare.

— Locuiţi în curte?

— Păi… nu tocmai… Sub acoperiş, ca să fiu sinceră…

— Ah! minunat… zise trăgînd de cureaua sacului, care i se agăţase în mînerul de alamă al uşii. Trebuie… trebuie să fie foarte plăcut…

— Ăăă… daa, răspunse ea din mers, schimonosind un zîmbet, e şi ăsta un mod de a vedea lucrurile.

— O seară bună, domnişoară, strigă el în urma ei, şi… salutări părinţilor din partea mea!

Părinţilor… Tipul ăsta era sărit… Îşi amintea că într-o noapte, pentru că de obicei ajungea acasă pe la miezul nopţii, îl surprinsese în hol în pijama şi cizme de călărie şi cu o cutie de crochete în mînă. Se întorsese spre ea şi o întrebase dacă nu văzuse un motan. Îi răspunse că nu, iar el o însoţi cîţiva paşi în curte, în căutarea respectivului cotoi. „Cum arată?“ se interesă ea cu îngrijorare. „Din nenorocire, habar n-am…“ „Nu ştiţi cum arată pisica dumneavoastră?“ El rămase împietrit: „De ce ar trebui să ştiu? N-am avut pisică în viaţa mea!“ Camille era frîntă şi-l lăsă acolo, clătinînd din cap. Hotărît lucru, individul ăsta era dus de-a binelea.

„Într-un cartier select…“ Îşi aminti vorbele lui Carine în momentul cînd puse piciorul pe prima dintre cele o sută şaptezeci şi două de trepte care o despărţeau de chichineaţa mizerabilă în care trăia. Cartier select, ai dreptate… Locuia la etajul şapte, pe scara de serviciu a unui imobil arătos care dădea spre Champ-de-Mars şi, din punctul ăsta de vedere, sigur, puteai să spui că stă într-un loc şic, mai ales că, dacă te cocoţai pe un taburet şi te aplecai periculos spre dreapta, zăreai într-adevăr vîrful Turnului Eiffel. Dar, din alte puncte de vedere, drăguţă, din alte puncte de vedere, nu era tocmai…

Se ţinea de balustradă, gîfîind mai să-şi dea duhul şi trăgînd după ea sticlele cu apă. Încerca din răsputeri să nu se oprească. Nici măcar o dată. La nici un etaj. Făcuse greşeala asta într-o noapte şi nu mai fusese în stare să se ridice. Se aşezase acolo, la etajul patru, şi adormise cu capul pe genunchi. Trezirea a fost dureroasă. Îngheţase bocnă şi-i trebuiseră cîteva secunde bune să-şi dea seama unde se află.

De teamă să nu vină vreo furtună, închisese ferestruica înainte de a pleca şi oftă gîndindu-se ce cuptor trebuie să fie acum înăuntru… Cînd ploua, se făcea umezeală, cînd era frumos, ca astăzi, te sufocai, iar pe timpul iernii, dîrdîiai de frig. Camille cunoştea la perfecţie aceste lucruri, deoarece locuia acolo de mai bine de un an. Nu se plîngea, cotineaţa asta fusese mană cerească pentru ea, şi îşi mai amintea şi acum figura jenată a lui Pierre Kessler în ziua cînd i-a deschis uşa acestei debarale şi i-a dat cheia.

Era minusculă, mizerabilă, îngrămădită şi providenţială.

Cu o săptămînă mai înainte o culesese pe Camille Fauque din faţa uşii; era înfometată, buimacă şi tăcută, şi petrecuse mai multe nopţi pe stradă.

Se speriase cînd dăduse cu ochii de umbra aceea aciuată pe palier:

— Pierre?

— Cine-i acolo?

— Pierre… gemu vocea.

— Cine sînteţi?

Aprinse lumina şi se sperie şi mai tare:

— Camille? Tu eşti?

— Pierre, Pierre, hohotise ea, împingînd o valijoară, vreau să las asta la voi… e trusa mea, înţelegi, şi-o să mi-o fure… O să-mi fure tot ce am… Tot, tot… Nu vreau să-mi fure materialele, dacă mi le fură, mor… Înţelegi? Mor…

Crezu că aiurează:

— Camille, despre ce vorbeşti? De unde vii? Intră!

Mathilde apăruse în spatele lui, iar fata se prăbuşise pe preşul din faţa uşii.

O dezbrăcaseră şi o culcaseră în camera din fund. Pierre Kessler îşi trăsese un scaun lîngă pat şi o privise înspăimîntat.

— Doarme?

— Cred că da…

— Ce s-o fi-ntîmplat?

— Habar n-am.

— Uită-te şi tu în ce hal e!

— Şşşş…

Se trezise a doua zi, în toiul nopţii, şi îşi dăduse drumul la apă în cadă încetişor, ca să nu-i trezească. Pierre şi Mathilde nu dormeau, dar se gîndiseră c-ar fi mai bine s-o lase în pace. O ţinuseră la ei cîteva zile, îi dăduseră o cheie de la intrare şi nu îi puseseră nici o întrebare. Oamenii ăştia fuseseră o adevărată binecuvîntare pentru ea.

Pierre îi propusese să se instaleze într-o cămăruţă pentru servitori pe care o avea în blocul părinţilor lui şi care rămăsese nefolosită de la moartea acestora. Îi scosese de sub pat valijoara ecosez pe care o adusese pînă la ei.

— Uite-o, îi spusese el.

Camille clătinase din cap:

— Mai bine să rămînă la vo…

— Nici vorbă, i-o retezase el, o iei cu tine. N-are ce să caute la noi.

Mathilde mersese cu ea într-un en-gros şi-o ajutase să-şi cumpere o lampă, o saltea, aşternuturi, cîteva crăticioare, un reşou electric şi un frigider minuscul.

— Ai bani? o întrebase ea înainte de a pleca.

— Da.

— Ai să te descurci, fetiţo?

— Da, repetase Camille înghiţindu-şi lacrimile.

— Nu vrei să păstrezi cheia de la noi?

— Nu, nu, mă descurc. Nici nu ştiu ce să-ţi spun… cum să-ţi…

Plîngea.

— Lasă, nu mai spune nimic.

— Mulţumesc?

— Aşa e foarte bine, făcuse Mathilde strîngînd-o în braţe, foarte bine.

Veniseră s-o vadă cîteva zile mai încolo.

Urcatul scărilor îi epuizase şi se prăbuşiseră pe saltea.

Pierre rîdea; zicea că asta îi aminteşte de tinereţe şi fredonase *Bo-eee-ma*. Băuseră şampanie din pahare de plastic şi Mathilde scosese dintr-o ditamai geanta tot felul de bunătăţi, care mai de care. Iar cum şampania şi buna dispoziţie destinseseră atmosfera, îşi luaseră inima-n dinţi şi îi puseseră cîteva întrebări. Camille răspunsese numai la unele, aşa că nu mai insistaseră.

Cînd erau pe picior de plecare – Mathilde coborîse deja cîteva trepte –, Pierre se întorsese şi-i luase mîinile într-ale lui:

— Trebuie să munceşti, Camille… Acum chiar *trebuie* să munceşti…

Fata îşi coborîse privirile:

— Păi cred că mi-am dat toată silinţa în ultimul timp… am făcut tot ce-am putut…

O strînsese şi mai tare, de-o dureau încheieturile.

— Asta n-a fost muncă şi-ţi dai şi tu seama foarte bine!

Îşi ridicase ochii şi-i înfruntase privirile:

— De-asta m-aţi ajutat? Ca să-mi ţii acum predici?

— Nu.

Camille tremura.

— Nu, repetase el, dîndu-i drumul, nu. De ce spui tîmpenii? Ştii că pentru noi eşti ca şi fata noastră…

— Fata cea bună sau fata cea rea?

Pierre zîmbise:

— Pune mîna şi munceşte, că oricum n-ai de ales…

Închisese uşa în urma lor, făcuse ordine şi găsise un catalog gros de la Sennelier pe fundul genţii. *Ai întotdeauna un cont deschis*… îi amintea un slogan. Nu avusese curajul să se uite prin catalog şi dăduse de duşcă şampania rămasă pe fundul sticlei.

Îl ascultase. Muncea.

Astăzi ştergea rahatul după alţii şi asta îi convenea de minune.

Da’ chiar crăpai de cald înăuntru… Josy, şefa principală, le avertizase cu o zi în urmă: „Ia nu vă mai plîngeţi, fetelor, c-ăstea-s ultimele zile frumoase. Acuşi vine iarna şi-o să ne-ngheţe curu’! Aşa că nu mai bombăniţi, da?“

Avea şi ea dreptate o dată. Era sfîrşitul lui septembrie şi zilele se micşorau văzînd cu ochii. Camille se gîndea să-şi organizeze altfel viaţa anul care vine: să se culce mai devreme şi să se trezească la amiază ca să vadă soarele. Genul ăsta de planuri o surprinseră pînă şi pe ea, aşa că se pomeni apăsînd cu nonşalanţă butonul mesageriei telefonice:

„Mama sînt. În fine… mîrîi vocea, nu ştiu dacă înţelegi despre cine-i vorba… Mama, pricepi? E cuvîntul ăla pe care-l spun copiii cuminţi cînd se

adresează celei care le-a dat viată, probabil… Pentru că ai şi tu o mamă, Camille, ai uitat? Îmi cer scuze că-ţi readuc în atenţie aşa o amintire neplăcută, dar cum e al treilea mesaj pe care ţi-l las de marţi încoace… Voiam să ştiu dacă mai luăm prînzul împ…“

Camille întrerupse mesajul şi băgă iaurtul în frigider. Se aşeză turceşte, luă tutunul şi se chinui să-şi facă o ţigară. Mîinile o trădau. O luă de la început de cîteva ori, încercînd să ruleze foiţa fără s-o rupă. Se concentra asupra mişcărilor de parcă ar fi fost cel mai important lucru din lume, muşcîndu-şi buzele pînă la sînge. Era nedrept. Era mult prea nedrept să bocească aşa din cauza unei foiţe de ţigară, cînd azi avusese o zi aproape normală. Vorbise, ascultase, rîsese, *socializase* chiar. Se domnişorise în faţa doctorului ăluia şi-i făcuse o promisiune lui Mamadou. Nu i se părea mare lucru, şi cu toate astea… De mult timp nu mai promisese nimic. Nici măcar o singură dată. Nimănui. Şi uite că două fraze ieşite dintr-un aparat o dau peste cap, îi redeşteaptă amintirile şi o obligă să se întindă, ca strivită de greutatea unor dărîmături improbabile.

5

— Domnu’ Lestafier!

— Da, şefu’!

— La telefon…

— Nu, şefu’!

— Ce nu?

— S-ocupat, şefu’! Spuneţi-i să sune mai încolo…

Omul clătină din cap şi se întoarse în debaraua care-i servea drept birou în spatele geamului.

— Lestafier!

— Da, şefu’!

— E bunică-ta…

Rîsete în plen.

— Spuneţi-i c-o sun eu, repetă băiatul, ocupat să dezoseze o bucată de carne.

— Nu mă enerva, Lestafier! Vino, dracului, la telefon, că n-am ajuns centralista ta!

Tînărul se şterse pe mîini cu o cîrpă agăţată de şorţul de la brîu, îşi tamponă sudoarea de pe frunte cu mîneca şi se întoarse spre băiatul care lucra pe un tocător lîngă el:

— Nu pui mîna pe nimic, că dacă nu… harşt beregata…

— Bine, bine, făcu celălalt, du-te că te-aşteaptă buni la telefon să-i spui ce vrei să-ţi aducă Moş Crăciun…

— Futu-ţi…

Intră în birou, oftă şi apucă receptorul:

— Mamaie?

— Bună, Frank… Nu e bunica, sînt doamna Carminot…

— Doamna Carminot?

— Vai de mine şi de mine, greu te-am mai găsit… Am sunat mai întîi la Grands Comptoirs şi mi-au zis că nu mai lucrezi acolo, şi dup-aia am su…

— Ce s-a-ntîmplat? o-ntrerupse el brusc.

— Doamne, Dumnezeule, e vorba de Paulette…

— Aşteptaţi o secundă. Nu închideţi.

Se ridică, închise uşa, luă telefonul, se aşeză, scutură din cap, se îngălbeni, căută pe birou ceva de scris, rosti cîteva cuvinte în receptor, apoi închise. Îşi scoase boneta, îşi prinse capul în mîini, închise ochii şi rămase aşa cîteva minute bune. Şeful îl măsura din priviri prin uşa de sticlă. Lestafier vîrî bucata de hîrtie în buzunar şi ieşi.

— Ce-i, mă băiatule?

— Nimic, şefu'…

— A păţit ceva?

— Colul femural…

— Aaa! E frecvent la bătrîni… A păţit-o şi maică-mea acum vreo zece ani, şi dac-o vezi… Nu stă o clipă locului, zici că-i iepure!

— Auziţi, şefu'…

— S-ar zice că vrei să-ţi iei liber pe ziua de azi…

— Nu, am să pregătesc prînzul, fac mizanplasul pentru cină în pauza de masă, dar dup-aia aş vrea să plec…

— Şi cine face de mîncare în seara asta?

— Poate să gătească Guillaume…

— Se pricepe el?

— Da, şefu'!

— Păi de unde ştiu eu că se pricepe?

— Dacă vă spun.

Bucătarul-şef se strîmbă, îl apostrofă pe un băiat care trecea pe-acolo şi-l puse să-şi schimbe cămaşa. Apoi se întoarse spre şeful de tură şi adăugă:

— Bine, du-te, dar ascultă la mine, Lestafier, dacă se-ntîmplă vreun rahat în tura de seară, dacă am vreo observaţie de făcut, una singură, m-auzi, în capul tău o să se spargă, ca să fim bine-nţeleşi!

— Da, şefu'!

Se întoarse la locul său şi apucă nervos cuţitul.

— Lestafier! Mai întîi te speli pe mîini, c-aici nu sîntem la ţară!

— Mai lasă-mă dracu', bombăni el, închizînd ochii, mai lasă-ne dracu' pe toţi…

Se apucă de lucru în tăcere. După cîteva clipe, ajutorul lui îndrăzni să-l întrebe:

— S-a-ntîmplat ceva?

— Nu.

— Te-am auzit că-i ziceai lu' şefu'… Col femural sau cum?

— Mda.

— E nasol?

— Nţ, nu cred, da' partea proastă e că sînt singur..

— Adică în ce sens?

— În toate.

Guillaume nu pricepu nimic, dar preferă să-l lase în plata Domnului, cu problemele lui cu tot.

— M-ai auzit cînd am vorbit cu moşu', ai înţeles cum stă treaba pentru diseară…

— Yes.

— Şi poţi să-mi ţii locul?

— Dacă-mi iese şi mie ceva…

Continuară să muncească în tăcere, unul aplecat deasupra iepurilor, celălalt, deasupra scăriţelor de miel.

— Motocicleta…

— Ce-i cu ea?

— Ţi-o împrumut duminică…

— P-aia nouă?

— Da.

— Eee, făcu celălalt, o iubeşte pe mamaia lui… OK. Se face.

Franck schiţă un zîmbet amar.

— Mersi.

— Auzi?

— Ce?

— Unde stă bunică-ta?

— La Tours.

— Păi şi-atunci? N-ai nevoie de Solex duminică, dacă te duci pînă acolo?

— Mă descurc eu cumva…

Vocea şefului îi întrerupse:

— Linişte, domnilor, vă rog frumos! Linişte!

Guillaume începu să-şi ascută cuţitul şi profită de zgomot ca să-i zică:

— Nu-i nici o problemă, du-te… las' că mi-o dai după ce s-o face bine…

— Mersi.

— Nu-mi mai mulţumi, că-n timpu' ăsta eu am să-ţi suflu postul…

Franck Lestafier dădu din cap şi zîmbi.

Nu mai scoase un cuvînt. Programul i se păru mai lung ca de obicei. Se concentra cu mare greutate, urla cînd bucătarul-şef îi trimitea comenzile şi încerca să nu se frigă. Fu cît pe ce să ardă un antricot de vită şi nu încetă să se ocărască printre dinţi. Se gîndea la ce rahat de viaţă o să aibă cîteva săptămîni de-acum încolo. Era şi-aşa destul de complicat să-şi aducă aminte de ea şi să se ducă s-o vadă, cînd încă mai era sănătoasă, darmite acum… Ce nebunie, futu-i… Asta-i mai lipsea… Abia ce-şi achitase ratele la o motocicletă scumpă ca boala – un credit lung de nu se mai termina – şi pentru asta îşi mai luase cîte-o slujbă pe ici, pe colo. Ce să mai facă şi cu bunică-sa, în toată nebunia asta? În fine… Nu îndrăznea să recunoască, dar era mulţumit de afacerea cu motocicleta… Titi grasu' îi aranjase de curînd motorul şi-o să poată s-o încerce pe autostradă…

Dacă totul mergea bine, avea să-şi facă această plăcere şi s-ajungă la Tours în cel mult o oră şi ceva…

Rămase singur în bucătărie în timp ce băieţii spălau vasele. Strecură fierturile pentru sosuri, făcu un inventar rapid, numerotă bucăţile de carne şi îi lăsă lui Guillaume o listă lungă cu instrucţiuni. Nu mai avea timp să treacă pe-acasă, aşa că făcu un duş la vestiar, căută ceva cu care să-şi şteargă viziera şi ieşi din restaurant într-o stare de confuzie.

Fericit şi îngrijorat în acelaşi timp.

6

Nu era nici şase cînd îşi parcă motocicleta în faţa spitalului.

Femeia de la recepţie îl anunţă că programul de vizită se terminase, dar că putea reveni a doua zi începînd cu ora zece. Tînărul insistă, dar femeia se ţinu tare.

Îşi aşeză casca şi mănuşile pe biroul ei.

— Staţi puţin, staţi puţin… Nu m-aţi înţeles… încercă el să vorbească fără să se enerveze, am venit de la Paris şi trebuie să mă întorc imediat, şi dacă aţi putea să mă…

Apăru o asistentă:

— Ce se întîmplă?

Aceasta din urmă îl intimidă şi mai mult:

— Bună ziua, ăăă… îmi cer scuze că vă deranjez, dar trebuie s-o văd pe bunica mea, care a fost internată ieri la Urgenţă şi…

— Numele?

— Lestafier.

— Aha! Da! zise făcîndu-i un semn colegei. Veniţi cu mine…

Femeia îi prezentă situaţia pe scurt, îi explică operaţia, îi vorbi despre perioada de recuperare şi îi ceru detalii despre modul de viaţă al pacientei. Îi venea greu s-o urmărească şi să înţeleagă, stînjenit brusc din pricina mirosului din spital şi a motorului care continua să-i uruie în urechi.

— Ia uitaţi-vă cine-a venit, nepotul dumneavoastră! anunţă veselă infirmiera, deschizînd uşa. Aţi văzut? Nu v-am spus că o să vină? Aşa, acum vă las, adăugă ea. Să treceţi pe la mine cînd vreţi să plecaţi, că altfel n-o să vă lase să ieşiţi…

Nu avu prezenţa de spirit să-i mulţumească. Ceea ce vedea acolo, în patul ăla de spital, îi rupea inima.

Se uită prin cameră, încercînd să se facă mai comod. Îşi desfăcu geaca, îşi scoase puloverul şi căută cu privirea ceva de care să le agaţe.

— E cald aicea, nu?

Vocea îi suna ciudat.

— Ce mai faci?

Bătrîna, care încerca din răsputeri să zîmbească, închise ochii şi începu să plîngă.

Îi scoseseră placa. Obrajii îi păreau îngrozitor de scobiţi şi buza de sus îi intrase în gură.

— Care va să zică, iar te ţii de năzbîtii, ai?

Tonul ăsta glumeţ îi cerea eforturi supraomeneşti.

— Ştii, am vorbit cu asistenta şi mi-a zis că operaţia a mers foarte bine. Aşa că acuma te-ai căptuşit c-o fierătanie de toată frumuseţea…

— Vor să mă ducă la azil…

— Nici vorbă! De unde-ai mai scos-o şi pe-asta? Ai să rămîi aici cîteva zile şi dup-aia ai să te duci într-o casă de odihnă. N-are nici o treabă cu azilul, e ca un spital mai mic. Şi acolo o să te cocoloşească şi o să te ajute să te pui pe picioare şi dup-aia, gata, înapoi în grădină, la Paulette!

— Şi cîte zile o să mă ţină acolo?

— Cîteva săptămîni… Dup-aia e-n funcţie de tine… O să trebuiască să-ţi dai toată silinţa…

— O să vii să mă vezi?

— Sigur c-o să vin! Mai ales că mi-am cumpărat o motocicletă de nota zece…

— Dar nu mergi cu viteză, da?

— Nuu, ca melcul…

— Mincinosule…

Bătrîna îi zîmbea printre lacrimi.

— Gata, mamaie, că m-apuc şi eu de bocit…

— Nu te-apuci. Că tu n-ai plîns de cînd te ştiu… Nici cînd erai mititel, nici cînd ţi-ai sucit mîna, n-ai dat o lacrimă…

— Gata, nu mai plînge.

Nu avea curaj s-o ia de mînă din cauza perfuziei.

— Franck?

— Da, mamaie, sînt aici.

— Mă doare.

— E normal, dar o să-ţi treacă. Trebuie să dormi un pic.

— Mă doare rău.

— O să vorbesc cu asistenta înainte să plec şi-o s-o rog să-ţi dea un calmant…

— Pleci acum?

— Nuu!

— Mai povesteşte-mi ceva. Spune-mi ce-ai mai făcut…

— Stai puţin, să sting… E foarte enervantă lumina asta…

Franck coborî jaluzeaua şi în camera orientată spre vest se aşternu o penumbră plăcută. Apoi mută fotoliul mai aproape de ea şi-i cuprinse mîna într-ale sale.

La început îşi găsi cu greu cuvintele, el care nu ştiuse niciodată să vorbească, nici despre el, nici despre alţii… Mai întîi îi povesti tot felul de fleacuri, cum e vremea la Paris, cum e cu poluarea, ce culoare are motocicleta Suzuki, felurile de mîncare de la restaurant, prostii.

Apoi, ajutat de înserare şi de chipul liniştit al bătrînei, depănă amintiri mai precise şi trecu de la banalităţi la confesiuni. Îi povesti de ce se despărţise de prietena lui şi cum o cheamă pe fata pe care-o avea acum în vizor, ce progrese a mai făcut în bucătărie, oboseala… Îl imită pe noul coleg de apartament şi o auzi pe femeie rîzînd uşurel.

— Exagerezi…

— Pe cuvîntul meu că nu exagerez! Ai să vii în vizită şi-ai să vezi cu ochii tăi…

— Ei, nu vin eu tocmai pînă la Paris…

— Păi atunci o să venim noi la tine şi tu o să ne faci ceva bun!

— Zău?

— Sigur. Ai să ne pregăteşti plăcinta ta cu cartofi…

— Nu se poate aşa ceva… e prea rustică…

Îi vorbi apoi despre atmosfera din restaurant, urletele bucătarului-şef, ziua aceea cînd venise ministrul în bucătărie să-l felicite, îndemînarea tînărului Takumi, preţul trufelor. Îi povesti noutăţi despre Momo şi doamna Mandel. După care tăcu, ascultîndu-i respiraţia, şi-şi dădu seama că adormise. Se ridică fără zgomot.

Cînd să iasă, bătrîna îl strigă:

— Franck?

— Da?

— N-am vorbit cu maică-ta…

— Bine-ai făcut.

— Eu…

— Şşt, trebuie să dormi, cu cît te odihneşti mai mult, cu-atît mai repede te pui pe picioare.

— Zici că am făcut bine?

El dădu din cap şi-şi duse un deget în dreptul buzelor.

— Da. Acuma culcă-te…

Se simţi agresat de violenţa luminii de neon şi-i trebui ceva timp pînă să se dumirească pe unde s-o ia. Asistenta de adineauri îl opri din drum.

Îi arătă un scaun şi deschise dosarul bătrînei. Se apucă să-i pună cîteva întrebări de ordin practic şi administrativ, dar băiatul nu reacţiona.

— Vă simţiţi bine?

— Sînt obosit…

— Aţi mîncat ceva?

— Nu, eu…

— Staţi puţin. Avem aici tot ce ne trebuie…

Scoase dintr-un sertar o cutie de sardine şi nişte pîine prăjită.

— Merge?

— Dar dumneavoastră?

— Nici o problemă! Ia priviţi! Am o grămadă de prăjituri! Nişte vinişor nu vreţi?

— Nu, mulţumesc. Am să iau o Cola de la automat…

— Serviţi, eu am să-mi pun un păhărel ca să vă ţin de urît, dar… mucles, da?

Mîncă un pic, îi răspunse la toate întrebările şi apoi îşi strînse catrafusele.

— Zice c-o doare…

— Mîine o să se simtă mai bine. I-am pus antiinflamatoare în perfuzie şi cînd o să se trezească o să fie mai în formă…

— Mulţumesc.

— Asta-i meseria mea.

— Nu, de sardine ziceam…

Goni cu toată viteza, apoi îşi afundă faţa în pernă, pînă la sufocare, ca să nu cedeze nervos. Nu acum. Rezistase atîta timp… Încă mai putea lupta…

7

— Cafea?

— Nu, o Cola, vă rog.

Camille bău cu înghiţituri mici. Se proptise la bar, într-o cafenea peste drum de restaurantul unde trebuia să se întîlnească cu maică-sa. Inspira adînc, cu mîinile lipite de tejghea, de-o parte şi de alta a paharului, şi cu ochii închişi. Prînzurile astea, la intervale oricît de rare, îi dădeau stomacul peste cap. Se ridica de la masă frîntă de mijloc, clătinîndu-se, simţindu-se de parcă ar fi fost jupuită de vie. De parcă maică-sa, cu o meticulozitate sadică şi probabil inconştientă, i-ar fi rîcîit, una cîte una, cojile rănilor şi ar fi acoperit-o cu mii de cicatrice micuţe. Camille o zări, în oglinda din spatele sticlelor, împingînd uşa de la Paradis de Jade. Fumă o ţigară, se duse la toaletă, plăti consumaţia şi trecu strada. Cu mîinile în buzunare şi buzunarele încrucişate peste pîntece.

Îi zări silueta adusă de spate şi se aşeză în faţa ei trăgînd adînc aer în piept:

— ’Nă ziua!

— Nu mă pupi? făcu vocea.

— Bună ziua, rosti ea mai lent.

— Ce mai faci?

— De ce mă-ntrebi?

Camille îşi încleştă mîinile de marginea mesei ca să nu se ridice în secunda următoare.

— Te întreb pentru că de obicei asta se-ntreabă oamenii cînd se-ntîlnesc…

— Eu nu sînt „oamenii“…

— Dar cine eşti, mă rog?

— Hai, zău, nu începe, bine?

Camille întoarse capul şi privi decoraţiunile oribile – stuc şi basoreliefuri pseudoasiatice. Incrustaţiile din scoici şi sidef erau de plastic, iar locul mobilierului de lemn lăcuit era luat de palul melaminat de culoare galbenă.

— E drăguţ aici…

— Nu, e groaznic. Dar închipuieşte-ţi că n-am bani să te invit la Tour d’Argent. De altfel, nici dacă aş avea nu te-aş invita… La cît mănînci tu, ar fi bani aruncaţi pe fereastră…

Frumos.

Schimonosi un zîmbet, plină de amărăciune:

— Dar tu poţi să te duci şi fără mine, că doar ai bani! Nenorocirea unora e bucuria alto…

— Termină odată, o ameninţă Camille, că altfel plec. Dacă ai nevoie de bani, spune-mi şi te împrumut.

— Sigur, din moment ce domnişoara munceşte… Are o slujbă bună… Şi foarte interesantă… E femeie de serviciu… Lucru greu de crezut, la cît e de îngălată… Ştii, nu încetezi să mă surprinzi.

— Gata, mamă, gata! Aşa nu se mai poate. Înţelegi? *Nu se mai poate*. În fine, eu, una, nu mai pot. Mai bine hai să schimbăm subiectul. Să vorbim

despre *altceva*.

— Aveai o profesie frumoasă şi i-ai dat cu piciorul…

— O profesie frumoasă… Aiureli… Şi în plus, nici nu-mi pare rău, pentru că nu eram fericită…

— Doar nu se punea problema să faci asta toată viaţa… Şi apoi, cum adică „fericită"? Ăsta e noul cuvînt la modă acum… Fericită! Fericită! Eşti copil dacă-ţi închipui că am fost lăsaţi pe pămîntul ăsta ca să zburdăm şi să culegem floricele…

— Nu, nu, stai liniştită, că nu-mi închipui aşa ceva. Am avut profesori buni şi ştiu că ne-am născut ca să ne chinuim. Mi-ai repetat-o destul…

— V-aţi hotărît? le întrebă chelneriţa.

Lui Camille îi venea s-o îmbrăţişeze.

Maică-sa îşi întinse pastilele pe masă şi le numără cu degetul.

— Nu ţi s-a acrit să iei toate rahaturile astea?

— Nu-ţi mai da cu părerea, dacă nu ştii ce vorbeşti. Dacă nu le luam, muream de mult.

— De unde ştii tu, mă rog? Şi de ce nu-ţi mai dai jos ochelarii ăştia oribili? Că înăuntru nu bate soarele…

— Mă simt mai bine cu ei. Pentru că pot să văd lumea aşa cum e…

Camille se hotărî să-i zîmbească şi s-o bată uşurel pe mînă. Ori asta, ori să-i sară la gît şi s-o sugrume.

Maică-sa se înveseli, gemu un pic, îi vorbi despre singurătatea ei, despre durerile de spate, despre colegi şi mizeriile traiului la bloc. Mînca cu poftă şi se încruntă cînd fata ei mai comandă o bere.

— Bei prea mult.

— E-adevărat! Hai noroc! Să bem pentru singura dată cînd ai spus şi tu ceva deştept…

— Nu vii niciodată să mă vezi.

— Păi n-am venit aici?

— Trebuie să ai întotdeauna ultimul cuvînt, nu? Ca taică-tău…

Camille îngheţă.

— A, nu-ţi place cînd aduc vorba de el, nu? întrebă ea triumfătoare.

— Mamă, te rog frumos… Nu începe cu chestia asta…

— Încep cu ce vreau eu. Nu termini de mîncat?

— Nu.

Maică-sa clătină din cap dezaprobator.

— Uită-te la tine… Arăţi ca un schelet… Dacă tu crezi că băieţii se dau în vînt după asta…

— Mamă…

— Ce „mamă“? E normal să-mi fac griji pentru tine, doar n-am făcut un copil ca să-l văd cum se prăpădeşte!

— Da’ de ce ai făcut un copil?

Exact în clipa în care rostea această frază, Camille îşi dădu seama că mersese prea departe şi că va beneficia de marea scenă 8. Un număr fără nimic nou, repetat de o mie de ori şi perfect pus la punct: şantaj afectiv, lacrimi de crocodil şi ameninţare cu sinuciderea. În ordinea asta sau în alta.

Maică-sa plînse, îi reproşă că o părăsise, cum făcuse şi taică-său acum cinşpe ani, îi aminti că e lipsită de inimă şi o întrebă la ce bun să mai trăiască.

— Dă-mi un motiv, unul singur, pentru care să mai rămîn în viaţă.

Camille îşi rula o ţigară.

— M-ai auzit ce te-am întrebat?

— Da.

— Şi?

— …

— Mulţumesc, dragă, mulţumesc. Răspunsul tău e cum nu se poate mai limpede…

Pufni, lăsă două tichete de masă şi plecă.

Mare grijă să nu se emoţioneze, pentru că plecarea precipitată a fost dintotdeauna apoteoza, ceva asemănător căderii cortinei, care încheie marea scenă 8.

De obicei artista aştepta să termine desertul, dar e adevărat că astăzi aleseseră un restaurant chinezesc, iar maică-sa nu agrea în mod deosebit nici aluatul lor, nici litchi şi nici nugaua prea dulce pe care o făceau…

Aşa, să aibă grijă să nu se emoţioneze.

Era un exerciţiu dificil, dar Camille îşi pusese la punct kitul de supravieţuire încă de cînd… Procedă ca de obicei şi încercă să se concentreze ca să-şi repete în gînd anumite adevăruri. Cîteva fraze foarte simple şi pline de bun-simţ. Mici puncte de sprijin improvizate pe fugă, care o ajutau să se întîlnească în continare cu ea… Pentru că aceste întîlniri forţate, aceste discuţii absurde şi distructive n-ar avea, în fond, nici un sens, dacă ea nu ar fi sigură că maică-sa are de cîştigat de pe urma lor. Or, vai, Catherine Fauque avea numai de cîştigat. Intratul cu cizmele pline de noroi în viaţa fiică-sii îi aducea multă alinare. Şi chiar dacă adesea scurta aceste întîlniri printr-un zvîcnet jignit de falduri, pleca întotdeauna satisfăcută. Satisfăcută şi ghiftuită. Luîndu-şi cu ea bunăvoinţa abjectă, triumfurile jalnice şi provizia de boabe otrăvite ca să le macine pînă data viitoare.

Lui Camille îi luase ceva timp să înţeleagă toate astea şi, de altfel, nici nu le înţelesese de una singură. Primise ajutor. Mai demult, cînd era încă prea tînără ca s-o judece, anumite persoane din anturajul ei îi oferiseră cheile înţelegerii comportamentului mamei sale. Da, dar vezi, asta se-ntîmpla mai demult şi toţi oamenii aceia care vegheaseră asupra ei nu mai erau lîngă ea…

Aşa că astăzi o încasa.

Nostim.

8

Făcuseră curat pe masă şi restaurantul se golea. Camille nu se mişca. Fuma şi comanda cafele, ca să nu fie dată afară.

Un asiatic bătrîn şi fără dinţi vorbea şi rîdea singur în fundul localului.

Fata care le servise stătea în spatele barului. Ştergea pahare şi din cînd în cînd îl dojenea în limba lor. Bătrînul se posomora, tăcea cîteva clipe, apoi îşi relua monologul idiot.

— Închideţi? întrebă Camille.

— Nu, răspunse fata, aşezînd un castronel dinaintea bătrînului, nu mai servim, dar restaurantul rămîne deschis. Mai doriţi o cafea?

— Nu, nu, mulţumesc. Aş putea să mai rămîn puţin?

— Da, sigur, rămîneţi. Are şi el ce face dacă mai staţi.

— Vreţi să spuneţi că eu îl fac să rîdă aşa?

— Dumneavoastră sau oricine altcineva…

Camille îl privi pe bătrîn şi îi întoarse zîmbetul.

Starea de angoasă în care o afundase maică-sa se risipea încetul cu încetul. Asculta zgomotul apei şi al veselei, care ajungea din bucătărie pînă la ea, radioul, refrenele ininteligibile, cu sonorităţi înalte, pe care chelneriţa le relua mişcîndu-se de pe un picior pe altul, îl observa pe bătrîn care culegea cu beţişoarele nişte tăiţei lungi, mînjindu-se de sos pe toată bărbia, şi avu brusc impresia că se află în sufrageria unei case adevărate…

Pe masă, dinaintea ei, nu se mai afla nimic, cu excepţia unei ceşti de cafea şi a pachetului de ţigări. Le dădu la o parte şi începu să netezească faţa de masă.

Încet, foarte încet, îşi trecea dosul mîinii, iar şi iar, peste hîrtia de proastă calitate, aspră şi pătată din loc în loc.

Repetă acest gest minute întregi.

Îşi regăsi liniştea interioară şi bătăile inimii i se accelerară.

Îi era frică.

Trebuia să încerce. Trebuie să încerci. Da, dar a trecut atîta timp de cînd…

Şşt, murmură ea, şşt, sînt aici. O să fie bine, draga mea. Uite, acum ori niciodată… Hai… Nu-ţi fie frică…

Îşi ridică mîna la cîţiva centimetri deasupra mesei şi aşteptă să nu mai tremure. E bine, aşa, vezi… Apucă sacul şi începu să cotrobăie înăuntru. Era acolo.

Scoase cutia de lemn şi o aşeză pe masă. O deschise, luă o pietricică rectangulară şi şi-o plimbă pe obraz. Era călduţă şi netedă. Despături apoi o pînză albastră, dădu la iveală un baton de cerneală şi un miros puternic de santal se răspîndi în aer; în fine, desfăşură un şervet din tije de bambus pe care se odihneau două pensule.

Cea mai groasă era făcută din păr de capră, cealaltă, mult mai subţire, din păr de porc.

Se ridică, luă de pe tejgheaua barului o carafă cu apă, două cărţi de telefon şi-i făcu o mică plecăciune bătrînului nebun.

Aşeză cărţile de telefon sub scaun, astfel încît să poată întinde braţele deasupra mesei fără s-o atingă, vărsă cîteva picături de apă pe ardezia rectangulară şi începu să sfărîme cerneala. Vocea maestrului său îi reveni în minte: *Răsuceşte piatra încet de tot, Camille… Ooo! Şi mai încet! Şi mai mult timp! Poate de două sute de ori, pentru că, vezi tu, procedînd astfel, încheietura mîinii îţi va deveni mai mlădioasă, iar spiritul tău va fi pregătit pentru lucruri măreţe… Nu te mai gîndi la nimic, nu te uita la mine, nefericito! Concentrează-te asupra încheieturii, ea îţi va dicta prima trăsătură de penel, şi prima trăsătură e cea care contează, pentru că îţi va însufleţi desenul…*

Cînd cerneala a fost gata, nu-i mai dădu ascultare maestrului şi începu să exerseze mărunt într-un colţ al feţei de masă, ca să-şi cheme în gînd amintiri de foarte departe. Mai întîi făcu cinci pete, de la cea mai neagră la cea mai diluată, pentru a rememora culorile cernelii; încercă apoi diverse trăsături de penel şi îşi dădu seama că le uitase aproape pe toate. Mai ştia bine doar funia desfăşurată, firele de păr, picătura de ploaie, firul răsucit şi firul de păr de bou. Veniră la rînd punctele. Maestrul o învăţase peste douăzeci, dar nu-şi mai amintea decît patru: discul, piatra, bobul de orez şi punctul tremurat.

Suficient. Acum eşti gata… Apucă pensula subţire între degetul mare şi arătător, îşi întinse braţul deasupra feţei de masă şi aşteptă cîteva secunde.

Bătrînul, care nu pierduse nimic din manevrele ei, o încurajă, închizînd ochii.

Camille Fauque se trezi dintr-un somn lung cu o vrabie, după aceea două, trei, apoi o mulţime de păsări care-şi iau zborul cu o privire batjocoritoare.

Nu mai desenase nimic de mai bine de un an.

***

Cînd era mică vorbea puţin, chiar mai puţin decît acum. Maică-sa o obligase să ia lecţii de pian, lucru pe care îl ura. O dată, cînd profesorul întîrziase, luase un marker şi desenase conştiincios cîte un deget pe fiecare clapă. Maică-sa o strînsese de gît, iar taică-său, ca să calmeze situaţia, se înfiinţase în weekendul următor cu adresa unui pictor care dădea lecţii o dată pe săptămînă.

Taică-său muri la scurt timp şi Camille nu mai deschise gura niciodată. Nici măcar în timpul lecţiilor de desen cu domnul Doughton (ea zicea Dougueton), la care ţinea foarte mult, nu mai scotea o vorbă.

Bătrînul englez nu se formaliză şi continuă să-i indice subiectele sau să o înveţe tehnicile în tăcere. El îi arăta cum se face şi ea îl imita, mulţumindu-se să dea din cap în semn de da sau nu. Între ei, şi numai în acest loc, lucrurile mergeau foarte bine. Muţenia asta chiar le convenea. El nu trebuia să-şi caute cuvintele în franceză, iar ea se concentra mult mai uşor decît ceilalţi elevi.

Într-o zi, însă, după ce restul cursanţilor plecaseră, el rupse acest acord tacit şi-i vorbi, în timp ce ea se distra cu creioanele colorate.

— Camille, ştii la cine mă faci să mă gîndesc?

Fata clătină din cap.

— Ei bine, mi-aduci aminte de un pictor chinez care se numea Chu Ta… Vrei să-ţi spun povestea lui?

Camille încuviinţă din cap, dar bătrînul se întorsese ca să stingă focul la ceainic.

— N-am auzit ce-ai zis, Camille… Dacă nu vrei să-ţi povestesc…

Se uită lung la ea.

— Răspunde-mi, fetiţă.

Ea îi aruncă o privire cruntă.

— Poftim?

— Da, articulă ea în cele din urmă.

Pictorul închise ochii în semn de mulţumire, îşi luă un bol şi se aşeză lîngă ea.

— Cînd era copil, Chu Ta era tare fericit…

Sorbi o înghiţitură de ceai.

— Era prinţ şi făcea parte din dinastia Ming… Familia sa era foarte bogată şi puternică. Tatăl şi bunicul lui erau pictori şi caligrafi renumiţi, iar micul Chu Ta le moştenise talentul. Imaginează-ţi că într-o bună zi, pe cînd n-avea decît opt ani, desenă o floare, o simplă floare de lotus culcată pe apă… Desenul era atît de frumos, atît de frumos, încît mama lui îl agăţă în salon. Femeia spunea că te face să simţi o briză uşoară şi proaspătă în încăpere şi că atunci cînd treci pe lîngă el poţi mirosi chiar şi parfumul florii. Îţi dai seama? Chiar şi parfumul! Şi cu siguranţă că mama lui nu era uşor de impresionat… Cu un soţ şi un tată pictori, văzuse multe la viaţa ei…

Se aplecă din nou deasupra bolului.

— Şi astfel crescu Chu Ta, ferit de griji, cu plăcerea şi certitudinea că într-o zi o s-ajungă şi el un mare artist… Dar, vai! Cînd împlini optsprezece ani, manciurienii puseră mîna pe putere. Aceştia erau oameni cruzi şi brutali, care nu-i iubeau pe pictori şi pe scriitori. Aşa că le interziseră să

muncească. Acesta era cel mai rău lucru care li se putea întîmpla, după cum bănuieşti… Familia lui Chu Ta nu mai cunoscu liniştea, iar tatăl său muri de disperare. În scurt timp, băiatul, care era un ştrengar şi căruia îi plăcea să rîdă şi să cînte şi să glumească şi să recite lungi poeme, făcu, pe nepusă masă, un lucru incredibil… Eee, dar cine-a venit pe la noi? întrebă domnul Doughton, dînd cu ochii de pisica lui, care se aşezase pe pervaz, şi începînd să-i vorbească stîlcit, ca unui copil mic.

— Ce-a făcut? murmură fata într-un final.

El îşi ascunse zîmbetul în barba stufoasă şi continuă ca şi cum nu s-ar fi întîmplat nimic:

— A făcut un lucru incredibil. Ceva ce n-ai să ghiceşti în veci. S-a hotărît să nu mai vorbească niciodată. Niciodată, înţelegi? Să nu mai scoată nici un cuvînt! Era dezgustat de purtarea celor din jur, care-şi negau tradiţiile şi credinţa ca să le facă pe plac manciurienilor, şi nu voia să mai vorbească cu ei. Ducă-se naibii! Cu toţii! Nişte sclavi! Nişte laşi! Aşa că îşi scrise cuvîntul *Mut* pe poarta casei, iar dacă se găseau vreunii care să încerce totuşi să-i vorbească, atunci îşi desfăcea dinaintea ochilor un evantai pe care scrisese acelaşi cuvînt şi-l agita în toate direcţiile, ca să-i pună pe fugă…

Fetiţa îi sorbea cuvintele.

— Problema e că nimeni nu poate trăi fără să se exprime. Nimeni… E imposibil… Aşa că lui Chu Ta, care avea ca toată lumea, ca tine şi ca mine, de pildă, multe de spus, îi veni o idee genială. Plecă în munţi, departe de toţi acei oameni care-l trădaseră şi se apucă să deseneze… De-atunci încolo aşa

avea de gînd să se exprime şi să comunice cu ceilalţi: prin mijlocirea desenelor… Vrei să le vezi?

Luă din bibliotecă o carte mare, albă cu negru, şi i-o puse dinainte:

— Ia priveşte ce frumos… Ce simplu… Doar o trăsătură de penel şi gata… O floare, un peşte, o lăcustă… Uită-te la răţoiul ăsta ce aer supărat are, şi munţii ăştia cufundaţi în neguri… Fii atentă cum a desenat ceaţa… Ca şi cum n-ar fi nimic acolo, vid… Dar de puişorii ăştia ce zici? Sînt aşa de drăgălaşi, că-ţi vine să-i mîngîi. Priveşte, cerneala e ca un puf… Atît de fină…

Camille zîmbea.

— Vrei să te învăţ să desenezi ca el?

Fata dădu din cap.

— Vrei?

— Da.

Cînd totul a fost gata, cînd isprăvi să o înveţe cum să ţină pensula şi să-i explice povestea aceea cu prima trăsătură de penel, care e atît de importantă, Camille rămase un moment perplexă. Nu înţelesese foarte bine şi crezu că trebuie să realizeze întreg desenul dintr-o singură mişcare, fără să ridice pensula. Era imposibil.

Se gîndi îndelung la un subiect, privi împrejur şi întinse mîna.

Trasă o linie lungă, ondulată, desenă o cocoaşă, un vîrf, alt vîrf, coborî pensula într-o linie lungă şi deşelată, după care reveni la prima ondulaţie. Profită de faptul că profesorul n-o privea, ca să trişeze: ridică pensula ca să facă un punct mare şi negru şi şase liniuţe. Prefera să nu-l asculte decît să deseneze o pisică fără mustăţi.

Malcolm, modelul ei, dormea în continuare pe pervaz şi Camille, preocupată de adevăr, îşi termină desenul trasînd subţire un pătrat împrejurul pisicii.

Apoi se ridică şi se duse să-l mîngîie, iar cînd se întoarse, văzu că profesorul o priveşte nu ştiu cum, aproape ciudat:

— Tu l-ai făcut?

Aşadar, văzuse că a ridicat pensula de mai multe ori… Zîmbi silit.

— Tu ai făcut desenul, Camille?

— Da…

— Vino-ncoace, te rog.

Se apropie, nu foarte mîndră de ea, şi se aşeză lîngă el.

Profesorul plîngea:

— Ai desenat minunat, să ştii… Extraordinar… O auzi cum toarce pe pisica ta… Vai, Camille…

Scoase o batistă mare, pătată de vopseluri şi-şi suflă nasul zgomotos.

— Ascultă-mă, fetiţă, eu nu-s decît un om bătrîn şi pe deasupra şi un pictor fără talent, dar ascultă-mă bine… Ştiu că n-ai o viaţă uşoară, îmi imaginez că la tine acasă nu-i tocmai vesel şi am aflat şi ce s-a întîmplat cu tăticul tău, dar… Nu, nu plînge… Uite, ia batista mea… Dar trebuie să-ţi spun un lucru: oamenii care încetează să vorbească înnebunesc. Chu Ta, de exemplu, am uitat să-ţi zic, a ajuns nebun şi nefericit… Foarte, foarte nefericit şi foarte, foarte nebun. Nu şi-a găsit liniştea decît la bătrîneţe. Tu nu vrei să aştepţi pînă atunci, nu? Spune-mi că nu. Eşti foarte talentată, ştii? Eşti cel mai talentat elev pe care l-am avut vreodată, dar ăsta nu-i un motiv, Camille… Ăsta nu-i un motiv. Lumea în care trăim nu mai seamănă cu aceea a lui Chu Ta, aşa că trebuie să începi să vorbeşti din nou. E

obligatoriu, înţelegi? Dacă nu, o să te închidă cu nebunii adevăraţi şi nimeni n-o să vadă desenele tale frumoase…

Sosirea maică-sii îi întrerupse. Camille se ridică şi îi spuse cu o voce răguşită şi sacadată:

— Aşteaptă-mă… Nu mi-am strîns lucrurile…

Într-o zi, nu cu mult timp în urmă, primi un pachet legat neîndemînatic şi însoţit de un bileţel:

Bună ziua,

Mă numesc Eileen Wilson. Probabil că numele meu nu spune nimic la dumneavoastră, dar eram prietena lui Cecil Doughton, care a fost profesorul dumneavoastră de desen mai demult. Am tristeţea să vă anunţ că Cecil ne-a părăsit acum două luni în urmă. Ştiu că sînteţi mulţumită să vă spun (vă rog să-mi scuzaţi franceza nesigură) că l-am îngropat la el la Dartmoor, pe care-l iubea aşa tare, într-o cimetir care vederea este foarte frumoasă. I-am pus periile şi picturile cu el în pămînt.

Înainte să moară îmi ceruse să vă dau astea. Cred că va fi bucuros să le folosiţi şi să vă gîndiţi la el.

Eileen W.

Camille nu-şi putuse stăvili lacrimile văzînd trusa de pictură chineză a bătrînului ei profesor, chiar cea de care se folosea acum…

***

Curioasă, chelneriţa veni să strîngă farfuria goală şi trase cu ochiul la faţa de masă. Camille desenase o mulţime de bambuşi. Tijele şi frunzele

fuseseră cel mai dificil de realizat. *O frunză mică, o simplă frunză care se clatină bătută de vînt, le lua maeştrilor ani de muncă, uneori o viaţă întreagă… Joacă-te cu contrastele. Nu ai decît o singură culoare la dispoziţie, dar cu ea poţi sugera totul… Concentrează-te mai mult.*

Dacă vrei să-ţi gravez sigiliul într-o bună zi, trebuie să-mi faci frunze mult mai uşoare de-atît…

Hîrtia, de proastă calitate, se umfla şi sugea cerneala prea repede.

— Îmi daţi voie? o întrebă fata.

Îi întinse un pachet de feţe de masă imaculate. Camille se dădu înapoi şi-şi aşeză opera pe podea. Bătrînul gemea şi fata îl certă.

— Ce zice?

— Bombăne că nu poate să vadă ce faceţi…

Adăugă:

— E străunchiul meu… E paralizat…

— Spuneţi-i că următorul desen e pentru el…

Fata se întoarse la bar şi îi spuse cîteva cuvinte. Bătrînul se linişti şi se uită la Camille cu o figură severă.

Ea îl privi lung, apoi desenă cît ţinea faţa de masă un bătrînel ilar care semăna cu el şi care alerga de-a lungul unei orezării. Camille nu fusese niciodată în Asia, dar improviză, în fundal, un munte cuprins de ceţuri, pini, stînci şi chiar micuţa cabană a lui Chu Ta pe un promontoriu. L-a schiţat cu şapca Nike şi vesta de salvare, dar l-a lăsat cu picioarele goale şi cu pînza tradiţională înfăşurată în jurul şoldurilor. Adăugă şi cîteva firişoare de apă care-i sclipeau sub tălpi şi o bandă de puşti lansaţi în urmărirea lui.

Se dădu înapoi ca să-şi analizeze opera.

Bineînţeles, prea multele detalii o contrariau, dar, în fine, bărbatul avea un aer fericit, foarte fericit, aşa că aşeză o farfurie sub faţa de masă, drept sprijin, deschise borcănelul de cinabru roşu şi-şi apăsă sigiliul în mijloc, spre dreapta. Se ridică, strînse masa bătrînului, luă desenul şi-l aşeză dinaintea lui.

El nu reacţionă.

Ups, îşi spuse Camille, cred c-am făcut o gafă…

Cînd nepoata i se întoarse de la bucătărie, bătrînul scoase un scîncet lung şi dureros.

— Îmi pare rău, zise Camille, am crezut că…

Fata o întrerupse printr-un gest, luă o pereche de ochelari dindărătul tejghelei şi i-i vîrî şub şapcă. Bătrînelul se aplecă ceremonios şi începu să rîdă. Un rîs de copil, cristalin şi vesel. Apoi plînse şi rîse din nou, legănîndu-se şi încrucişîndu-şi braţele peste piept.

— Vrea să bea un sake cu dumneavoastră.

— Super…

Fata le aduse o sticlă, moşul urlă, ea suspină şi se întoarse în bucătărie.

Reveni cu altă sticlă, urmată de restul familiei. O femeie între două vîrste, doi bărbaţi de vreo patruzeci de ani şi un adolescent. S-au pornit să rîdă şi să strige, să se încline cu multă căldură. Bărbaţii o băteau pe umăr, iar puştiul bătea palma cu ea ca sportivii.

Apoi se întoarse fiecare la treaba lui şi fata aşeză două păhărele dinaintea lor. Bătrînul se înclină, dădu paharul pe gît şi îl umplu iarăşi.

— Vă avertizez că o să vă povestească viaţa lui…

— Nu-i nici o problemă, spuse Camille. Uuu… da' ce tare e!

Fata se îndepărtă rîzînd.

Rămăseseră singuri. Bătrînul trăncănea, iar Camille îl asculta cu gravitate şi dădea din cap ori de cîte ori acesta îi întindea sticla.

Abia fu în stare să se ridice şi să-şi strîngă lucrurile. Cînd ajunse în dreptul ieşirii, după ce se înclinase de nenumărate ori ca să-şi ia rămas-bun de la bătrîn, fata veni s-o ajute să tragă de mînerul uşii pe care ea se încăpăţîna de cîteva clipe s-o împingă, rîzînd prosteşte.

— Aici sînteţi la dumneavoastră acasă, bine? Puteţi veni să mîncaţi cînd doriţi. Dacă nu veniţi, o să se supere… Şi o să se întristeze…

Cînd ajunse la muncă, era mangă.

Samia se ambală:

— Vai, tu, ţi-ai găsit un gagiu?

— Da, încuviinţă Camille jenată.

— Pe bune?

— Da.

— Neee… Nu se poate… Şi cum arată? E mişto?

— Supermişto.

— Mamă, ce ca lumea… Şi cîţi ani are?

— Nouăşdoi.

— Hai, mă, nu fi tîmpită, cîţi ani are?

— Bine, fetelor… Începeţi cînd aveţi voi chef, nu?

Alde Josy le arăta cadranul ceasului.

Camille se îndepărtă chicotind şi încurcîndu-şi picioarele în furtunul aspiratorului.

9

Se scurseseră mai bine de trei săptămîni. Franck muncea în fiecare duminică la un alt restaurant de pe Champs Elysées, pentru un ban în plus, şi se ducea în fiecare luni s-o vadă pe bunică-sa.

Femeia era de-acum instalată într-un sanatoriu aflat la cîţiva kilometri distanţă, în nordul oraşului, şi-l aştepta ca pe ace încă din zori.

El, dimpotrivă, abia se putea trezi cu ceasul deşteptător. Cobora ca un zombi pînă la barul din colţ, bea două-trei cafele una după alta, încăleca pe motocicletă şi venea să doarmă la căpătîiul ei, pe un fotoliu îngrozitor, de scai negru.

Cînd îi aduceau masa, bătrîna ducea un deget la buze şi li-l arăta cu o mişcare a bărbiei pe copilul acela mare, ghemuit în fotoliu, care-i ţinea de urît. Ea îl privea cu dragoste şi avea grijă să nu-i alunece geaca cu care se acoperise.

Era fericită. Băiatul venise. Era acolo. Numai al ei…

Nu avea curaj să cheme infirmiera ca să-i ridice patul, apuca uşurel furculiţa şi mînca în linişte. Prinsese obiceiul să ascundă diverse lucruri în noptieră, bucăţele de pîine, porţia de brînză şi cîteva fructe, ca să i le dea cînd s-o trezi. Apoi împingea tava binişor la o parte, îşi încrucişa mîinile peste pîntece şi zîmbea.

Închidea ochii şi moţăia, legănată de respiraţia băiatului ei şi de amintirile care năvăleau din trecut. Îl pierduse de-atîtea ori pînă acum… De-atîtea ori… I se părea că-şi petrecuse toată viaţa căutîndu-l… În fundul grădinii, prin copaci, pe la vecini, în grajd unde obişnuia să se ascundă sau în faţa televizorului unde stătea prăvălit, apoi la cafenea, bineînţeles, iar acum pe bucăţelele de hîrtie unde-i mîzgălise tot felul de numere de telefon care nu erau bune niciodată…

Şi totuşi ea făcuse tot ce-i stătuse în puteri… Îl hrănise, îl ţinuse în braţe, îl mîngîiase, îl liniştise, îl ocărîse, îl pedepsise şi îl alinase, dar toate astea nu folosiseră la nimic… Nici nu învăţase bine să meargă băiatul ăsta, că-şi şi luase tălpăşiţa, iar cînd i-a mijit mustaţa, s-a terminat. Dus a fost.

Uneori, în mijlocul reveriilor, bătrîna avea un zîmbet amar. Buzele îi tremurau. Prea multe supărări, prea multe greşeli, prea multe regrete… Fuseseră perioade atît de grele, atît de grele… Eee, gata, nu trebuie să se mai gîndească la asta, uite că băiatul se trezeşte, cu părul vraişte şi cu cusăturile fotoliului imprimate pe obraz:

— Cît e ceasul?

— Aproape cinci…

— Fir-ar al dracu’, deja?

— Franck, de ce tot spui fir-ar al dracu’?

— ’Tu-i papucii mă-sii, deja?

— Ţi-e foame?

— Nu, e OK, mai degrabă sete… Mă duc să dau o tură…

Uite-l cum pleacă, se gîndea bătrîna, uite-l…

— Pleci?

— Nu, nu plec, fir-ar al… să fie de treabă!

— Dacă vezi un domn roşcat cu bluză albă, poţi tu să-l întrebi cînd îmi dau drumul de-aici?

— Da, da, făcu el, ieşind.

— Un domn înalt cu ochelari şi cu o…

Dar el era deja pe culoar.

— Ei, bine?

— Nu l-am văzut.

— Aha!

— Hai, mamaie… îi spuse el cu blîndeţe, doar nu vrei să te pui iar pe bocit?

— Nu, dar… Mă gîndesc la pisica mea, la păsările mele… Şi a mai şi plouat toată săptămîna, mi se strînge inima pentru uneltele alea… Că nu le-am băgat la loc şi-or să ruginească, mai mult ca sigur…

— Trec eu pe-acasă cînd plec şi le pun la adăpost…

— Franck?

— Da?

— Ia-mă şi pe mine…

— Nţ… Nu mai fă chestia asta de fiecare dată… N-am cum…

Ea o luă de la capăt:

— Uneltele…

— Ce?

— Va trebui să le ungi cu ulei din picior de bou…

Se uită la ea şi pufni:

— Dac-oi avea timp, da? Bun, ştiu că nu te interesează, dar acum avem oră de gimnastică… Unde ţi-e cadrul?

— Habar n-am.

— Mamaie…

— După uşă.

— Hai, hopa sus, băbuţo, mergem să-ţi arăt păsărelele?

— Pfui, ce păsări aici? Nu-s decît vulturi şi ulii…

Franck zîmbea. Îi plăcea încăpăţînarea bunică-sii.

— E bine?

— Nu.

— Da' ce nu-ţi mai convine acum?

— Mă doare.

— Unde te doare?

— Peste tot.

— Peste tot, nu se poate aşa ceva, nu-i adevărat. Spune-mi un loc anume.

— Mă doare înăuntru, în cap.

— E normal. Pe toţi ne doare… Ia, arată-mi-le mai bine pe prietenele tale…

— Nu, întoarce. Nu vreau să le văd, nu pot să le sufăr.

— Dar pe bătrînul ăla cu blazer, de-acolo, nu-i rău, nu?

— Nu-i blazer, prostuţule, e pijama, şi apoi e fudul de urechi… Şi plin de pretenţii.

Bătrîna punea un picior înaintea celuilalt şi le bîrfea pe celelalte paciente şi totul mergea foarte bine.

— Bun, hai că plec…

— Chiar acum?

— Da, acum. Dacă vrei să mă ocup de prăşitoarele tale… Eu, unul, mă trezesc devreme mîine dimineaţă şi închipuie-ţi că nu-mi aduce nimeni micul dejun la pat…

— O să mă suni?

Dădu din cap.

— Aşa zici mereu şi nu mă suni niciodată…

— N-am timp.

— Cît să-mi dai bună ziua şi închizi.

— Bine. De fapt, nu ştiu dacă am să pot să vin săptămîna viitoare… Ne-a invitat şefu' la un chef…

— Unde?

— La Moulin Rouge.

— Adevărat?

— Ei na, cum să fie adevărat? Mergem la Limousin să ne întîlnim cu băieţii de la care cumpărăm carne…

— Doamne, ce idee…

— E şefu' meu, ce să fac… A zis că-i o treabă importantă…

— Şi deci nu vii?

— Nu ştiu.

— Franck?

— Da…

— Doctorul…

— Da, am înţeles, ăla roşcat, încerc să-l prind… Şi tu să ai grijă să-ţi faci exerciţiile, da? Pentru că, din cîte am înţeles, tipul de la chinetoterapie nu-i foarte mulţumit de tine…

Luîndu-şi acelaşi aer mirat ca al bătrînei, Franck adăugă pe un ton glumeţ:

— Vezi, uneori mi se mai întîmplă să dau telefon…

Puse uneltele la loc, mîncă ultimii fragi şi se duse să se aşeze cîteva clipe pe banca din grădină. Motanul veni să i se încolăcească printre picioare, torcînd.

— Nu-ţi fă griji, bătrîne, nu-ţi fă griji. O să se întoarcă…

Soneria mobilului îl scoase din toropeală. O tipă. El o făcu pe cocoşul, ea chicoti.

Fata îl invită la film.

Tot drumul goni cu peste o sută zece la oră, încercînd să găsească o chestie deşteaptă ca să i-o pună fără a mai fi obligat să-şi bată capul şi cu filmul. Nu-i plăcea să meargă la cinema. Mereu adormea înainte de sfîrşit.

10

Pe la mijlocul lui noiembrie, cînd frigul începea să muşte, Camille se hotărî în sfîrşit să se ducă la un magazin de bricolaje pentru a-şi îmbunătăţi condiţiile de viaţă. Îşi petrecu acolo o sîmbătă întreagă, plimbîndu-se prin toate raioanele, pipăind panourile de lemn, admirînd tot felul de scule, cuie, şuruburi, clanţe, galerii pentru perdele, cutii de vopsea, muluri, cabine de duş şi baterii cromate. Se duse apoi la raionul de grădinărit şi trecu în revistă toate obiectele care o predispuneau la visare: mănuşi, cizme de cauciuc, săpăligi, gărduţuri pentru pui, ghivece cu răsaduri sau pămînt şi săculeţi cu seminţe de tot soiul. Petrecu tot atîta timp examinînd marfa, cît observînd clienţii. Gravida dintre sulurile de tapet pastel, tînărul cuplu care se ciondănea în legătură cu o plafonieră hidoasă sau pensionarul acela încă tînăr şi zglobiu, încălţat cu pantofi sport, ţinînd carneţelul cu spirală într-o mînă şi metrul de tîmplărie în cealaltă.

Tăvălugul vieţii o învăţase să nu se încreadă în certitudini şi în planuri de viitor, dar de un lucru era sigură: într-o bună zi, peste multă, multă vreme, cînd va fi foarte bătrînă, mult mai bătrînă ca acum, cu părul alb, mii de riduri şi pete maronii pe mîini, va avea casa ei. O casă adevărată, cu un cazan de aramă în care să facă dulceaţă şi cu o cutie albă de metal plină cu fursecuri, ascunsă în fundul unui bufet. Cu o masă rustică, foarte grea, şi perdele de creton. Zîmbea. Habar n-avea ce e ăla creton, nu ştia nici măcar dacă i-ar plăcea, dar suna frumos: perdele de creton… Şi va avea camere de

oaspeţi pentru prieteni şi – cine ştie? – poate chiar prieteni. O grădină cochetă, găini ca să-şi facă ouă fierte moi, pisici care să alerge după şoareci de pădure şi cîini care să alerge după pisici. Un strat mititel de plante aromatice, şemineu, fotolii moi şi cărţi de jur împrejur. Feţe de masă albe, inele pentru şervete căutate îndelung prin magazine de antichităţi, un pick-up la care să asculte aceleaşi opere ca tatăl său şi o sobiţă cu cărbuni pe care va lăsa să se înăbuşe nişte morcovi buni, toată dimineaţa…

Morcovi buni… ce prostii…

O căsuţă ca acelea pe care le desenează copiii, cu o uşă şi cu două ferestre de-o parte şi de alta. Bătrînească, discretă, liniştită, înecată în viţă-de-vie tînără şi trandafiri căţărători. O casă cu ploşniţe pe verandă – gîndăceii ăia negri cu roşu, care merg întotdeauna lipiţi doi cîte doi. O verandă foarte caldă, care ar strînge toată căldura zilei şi unde s-ar aşeza la lăsarea serii, ca să pîndească întoarcerea bîtlanului…

Iar după aceea o seră care i-ar ţine loc de atelier… În fine, nu era prea sigură de asta… Pînă acum mîinile o trădaseră mereu şi poate că ar fi mai bine să nu se mai încreadă în ele…

E posibil oare ca liniştea să nu-i vină totuşi de-aici?

Dar de unde atunci? De unde? se alarmă ea dintr-o dată.

De unde?

Îşi veni în fire numaidecît şi îl interpelă pe un vînzător înainte de a apuca să se răzgîndească. Micuţa colibă din inima pădurii era ceva foarte frumos, dar pînă una alta dîrdîia de frig în fundul unui culoar umed şi mai mult ca sigur că tînărul acesta cu tricou galben-aprins va fi în măsură s-o ajute:

— Şi ziceţi că trece aerul prin ea?

— Da.

— E Velux?

— Nu, e o fereastră obişnuită.

— Mai există de-astea?

— Din păcate…

— Păi, uitaţi ce vă trebuie…

Tînărul îi întinse un rulou din spumă poliuretanică, durabilă, lavabilă şi etanşă, care se bate în cuie, specială pentru „căptuşirea ferestrelor“. O minune.

— Aveţi capsator?

— N-am.

— Un ciocan, atunci? Nişte cuie?

— Nici.

Îl urmă, ca un căţeluş, prin tot magazinul în timp ce el îi umplea coşul.

— Şi ca să-mi fac căldură?

— Acuma ce-aveţi?

— Un radiator electric care face scurt noaptea şi care mai şi pute!

Tînărul îşi luă rolul în serios şi îi ţinu o prelegere magistrală.

Pe un ton doct, lăudă, comentă şi compară meritele aerotermelor, radiatoarelor şi centralelor cu infraroşu, din ceramică, cu baie de ulei sau cu convectori. Camille simţea cum i se învîrteşte capul.

— Şi-atunci eu ce să-mi cumpăr?

— A, păi asta hotărîţi dumneavoastră…

— Tocmai… Habar n-am ce să hotărăsc.

— Luaţi un radiator cu baie de ulei, nu e scump şi încălzeşte bine. Iată, *Oléo* de la Calor, nu e rău deloc…

— E pe rotiţe?

— Ăăă… ezită el un moment, uitîndu-se în fişa tehnică… *termostat mecanic, firul se rulează automat, căldură reglabilă, umidificator încorporat, blablabla, rotiţe!* Da, domnişoară!

— Super. O să-l pot trage lîngă pat…

— Ăăă… Dacă-mi permiteţi… Ştiţi, şi un băiat ar fi bun… În pat, ţine de cald…

— Da, da' n-are termostat…

— Păi nu…

Tipul zîmbea.

Îl însoţi la ghişeu ca să-i dea certificatul de garanţie şi zări un şemineu fals cu jar fals, buşteni falşi, flăcări false şi suport fals pentru lemne.

— Vai! Şi ăsta? Ce e ăsta?

— Un şemineu electric, dar nu v-aş sfătui, e o escrocherie…

— Ba da, ba da! Arătaţi-mi!

Era vorba de *Sherbone*, un model englezesc. Numai englezii puteau să inventeze un lucru atît de urît şi de kitschos. În funcţie de puterea căldurii (1 000 sau 2 000 de waţi), flăcările se făceau mai mari sau mai mici. Camille era în al nouălea cer:

— E genial, poţi să juri că-i de-adevăratelea!

— Aţi văzut cît costă?

— Nu.

— 532 de euro nu-s de ici, de colo… Pentru un gadget idiot… Nu vă trebuie aşa ceva…

— Oricum, nu-nţeleg nimic în euro…

— E simplu, scoateţi din buzunar vreo 3 500 de marafeţi pentru o chestie care o să încălzească mai prost decît *Calor*-ul, la cei mai puţin de 600 de franci ai lui…

— Îl vreau.

Băiatul era plin de bun-simţ şi greieraşul nostru închise ochii, întinzînd cardul. Iar dacă tot ajunsese aici, ceru şi să-i fie livrat la domiciliu. Cînd spuse că stă la etajul şapte şi că n-are lift, casiera o privi cîş şi o anunţă că va trebui să plătească zece euro în plus…

— Nici o problemă, răspunse ea, strîngînd din fund.

Băiatul avea dreptate. Era o idioţenie.

Da, era o idioţenie, dar nici locul în care-şi ducea zilele nu era mai breaz. Cinşpe metri pătraţi sub acoperiş, din care nu-i rămîneau decît şase metri ca să stea în picioare, cu o saltea aşezată direct pe jos, un lavoar într-un colţ, atît de mic încît te ducea cu gîndul mai degrabă la un pisoar, şi care-i servea şi de chiuvetă de bucătărie, şi de baie. Un cuier pentru haine şi două cutii de carton puse una peste alta, în chip de rafturi. Un reşou electric aşezat pe o masă de camping. Un minifrigider care juca şi rolul de blat de lucru, sufragerie şi măsuţă de cafea. Două taburete, o lampă cu halogen, o oglindă mică, încă o cutie de carton drept dulap de bucătărie. Şi mai ce? Valijoara ecosez în care îşi depozitase materialele de pictură, cîte îi mai rămăseseră, trei blocuri de desen şi… Nu, atît. Cu asta, turul s-a încheiat.

WC-ul, turcesc, se găsea în capătul culoarului, la dreapta, iar duşul era atîrnat deasupra lui. Nu trebuia decît să pui peste gaură grătarul mucegăit, conceput anume în acest scop…

N-avea vecini, poate doar vreo fantomă, pentru că uneori auzea un murmur îndărătul uşii cu numărul 12. La uşa ei avea un lacăt şi numele fostei proprietare, scris frumos cu litere violete şi înfipt cu piuneze în toc: *Louise Leduc*.

O bonă din secolul trecut…

Nu, lui Camille nu-i părea rău că-şi cumpărase şemineul, chit că dăduse pe el aproape jumătate din salariu… Eh! orişicît… Lasă… dacă-i vorba de ce făcea ea cu banii… Visa cu ochii deschişi în autobuz, întrebîndu-se pe cine ar putea să invite la inaugurare…

Cîteva zile mai tîrziu, îl acostase pe bravul ei vecin:

— Ştiţi, mi-am cumpărat un şemineu!

— Poftiţi? Aaa! Vai! Dumneavoastră eraţi… Bună ziua, domnişoară. Ce vreme neplăcută, nu-i aşa?

— Aveţi dreptate. Dar atunci de ce v-aţi scos căciula?

— Păi… ăăă… Ca să vă salut, nu?

— Vai de mine, puneţi-o la loc! O să răciţi zdravăn! Să ştiţi că tocmai vă căutam. Voiam să vă invit la o cină la gura sobei, într-una din seri…

— Pe mine? făcu el gîtuit.

— Da! Pe dumneavoastră!

— Vai, nu, eu… ăăă… Dar de ce? E chiar…

— Cum e? i-o trînti ea, vlăguită dintr-o dată, pe cînd stăteau amîndoi şi dîrdîiau în faţa brutăriei preferate.

— E… ăăă…

— Imposibil?

— Nu, e… O onoare mult prea mare!

— Aha! se amuză ea, e o onoare mult prea mare… Nici vorbă, o să vedeţi, e ceva fără pretenţii. Ne-am înţeles, atunci?

— Ei, bine… da… eu… sînt încîntat să vă fiu oaspete la masă…

— Păi… Ştiţi… nu e chiar o masă…

— A?!

— Mai degrabă un picnic… O gustare fără fasoane.

— Minunat, ador picnicurile! Dacă doriţi, pot să aduc o pătură şi un coş…

— Ce coş?

— Coşul meu pentru picnic!

— O chestie din aia cu veselă?

— Întocmai, farfurii, tacîmuri, o faţă de masă, patru şervete, un tirbu…

— Da, da, excelentă idee! Eu n-am de-astea! Cînd să fie atunci? Diseară?

— Ei bine, diseară… în fine… eu…

— Ce?

— Vreau să spun că nu mi-am prevenit colocatarul…

— Înţeleg. Dar să ştiţi că poate veni şi el, nu-i nici o problemă.

— Dumnealui? se miră el, nu… în nici un caz. De altminteri, nici nu ştiu dacă… În fine, dacă e un tînăr foarte convenabil… Eu… Să ne înţelegem, nu vorbesc despre moravurile lui, chiar dacă… în sfîrşit… nu i le împărtăşesc, ştiţi, nu, mă gîndesc mai curînd la… Şi, de altfel, nu e acasă în seara asta. Şi nici în altă seară, de fapt…

— Să recapitulăm, se enervă Camille, nu puteţi veni pentru că nu l-aţi anunţat pe colegu’ dumneavoastră de apartament, care nici măcar nu-i acasă seara, aşa e?

El se uita în pămînt şi se trăgea de nasturii paltonului.

— Ştiţi ceva, eu nu vă oblig, da? Nu sînteţi obligat să acceptaţi…

— Nu, dar…

— Dar ce?

— Nu, nimic. Voi veni.

— În seara asta sau mîine. Pentru că dup-aia lucrez din nou pînă la sfîrşitul săptămînii…

— De acord, şopti el, de acord, mîine… Dumneavoastră… Veţi fi acasă, nu-i aşa?

Camille încuviinţă din cap.

— Da’ ştiu că e complicat cu dumneavoastră! Păi sigur c-o să fiu acasă, din moment ce v-am invitat!

El zîmbi stingherit.

— Pe mîine, atunci!

— Pe mîine, domnişoară.

— Pe la opt?

— La ora douăzeci fix, am să ţin minte.

Se înclină şi făcu stînga-mprejur.

— Auziţi?

— Spuneţi.

— Trebuie s-o luaţi pe scara de serviciu. Stau la şapte, la numărul 6, o să vedeţi, e a treia uşă pe stînga…

Cu o mişcare a căciulii îi dădu de înţeles că a priceput.

11

— Intraţi, intraţi! Vai, dar arătaţi minunat!

— Ei, roşi el, nu-i decît o pălărie de pai… A fost a unui unchi al meu şi mi-am zis că pentru un picnic…

Camille nu-şi credea ochilor. Pălăria nu era decît cireaşa de pe tort. Musafirul avea sub braţ un baston cu măciulie de argint, se îmbrăcase într-un costum de culoare deschisă, cu papion roşu la gît şi îi întindea un coş enorm de răchită.

— Ăsta-i coşul despre care vorbeaţi?

— Da, dar staţi puţin, că mai am ceva…

Se duse pînă în fundul culoarului şi se întoarse cu un buchet de trandafiri.

— Ce drăguţ din partea dumneavoastră…

— Ştiţi, nu sînt flori adevărate.

— Poftiţi?

— Nu, cred că le-aduc din Uruguay… Aş fi preferat trandafiri adevăraţi, de grădină, dar în mijlocul iernii e… e…

— E imposibil.

— Exact! E imposibil!

— Păi, haideţi, intraţi, simţiţi-vă ca acasă.

Era atît de înalt, încît se văzu nevoit să se aşeze de cum intră. Făcu un efort să-şi găsească cuvintele, dar măcar acum nu mai era vorba de bîlbîială, ci mai curînd de stupefacţie…

— E… e…

— E mic.

— Nu, e, cum să spun… E cochet. Da, e foarte cochet şi pitoresc, nu-i aşa?

— Foaaarte pitoresc, repetă Camille rîzînd.

Rămase tăcut pentru un moment.

— Chiar locuiţi aici?

— Păi, da…

— Cu totul?

— Cu totul.

— Tot anul?

— Tot anul.

— E mic, nu?

— Mă numesc Camille Fauque.

— Sigur că da, sînt încîntat. Philibert Marquet de la Durbellière, se recomandă el, ridicîndu-se şi pocnindu-se cu capul de tavan.

— Vă cheamă cu toate numele astea?

— Eh, da…

— N-aveţi vreun nume de alint?

— Din cîte ştiu eu, nu…

— Mi-aţi văzut şemineul?

— Poftiţi?

— Uitaţi acolo… Şemineul…

— A, ia te uită! Minunat, adăugă el aşezîndu-se la loc şi întinzîndu-şi picioarele spre flăcările de plastic, de-a dreptul minunat… Ai zice că ne

aflăm într-un *cottage* englezesc, nu-i aşa?

Camille era mulţumtă. Nu se înşelase. Băiatul ăsta o fi fost el un papagal, dar era un gentleman…

— Nu-i aşa că-i frumos?

— Magnific. Cel puţin încălzeşte bine?

— Impecabil.

— Şi lemnul?

— Ei, ştiţi cum e, cu vîntoasa asta… E la îndemîna…

— Din păcate, cunosc foarte bine situaţia… Să vedeţi ce tufişuri cresc la părinţii mei… Un dezastru… Dar acela ce este? Stejar, nu?

— Bravo!

Îşi zîmbiră.

— Un pahar cu vin?

— Perfect.

Camille era fascinată de conţinutul coşului. Nu lipsea nimic, farfuriile erau de porţelan, tacîmurile – de argint aurit, iar paharele – de cristal. Se găseau înăuntru şi o solniţă, o piperniţă, o olivieră, ceşti de cafea, de ceai, şerveţele de in brodate, o salatieră, o sosieră, o compotieră, o cutiuţă cu scobitori, o zaharniţă, tacîmuri de peşte şi o ciocolatieră. Pe toate erau gravate armele familiei oaspetelui.

— N-am mai văzut niciodată ceva atît de frumos…

— Înţelegeţi acum de ce nu puteam veni ieri… Dacă aţi şti cîte ore mi-a luat să le curăţ şi să le lustruiesc…

— Ar fi trebuit să-mi spuneţi!

— Chiar credeţi că dacă aş fi pretextat „Nu pot în seara asta, trebuie să lustruiesc tacîmurile“, nu m-aţi fi luat drept nebun?

Camille păstră orice comentariu pentru ea.

Întinseră o faţă de masă pe jos, iar Philibert-nu-ştiucum-de-nu-ştiu-ce puse tacîmurile.

Se aşezară turceşte, încîntaţi, îmbujoraţi, ca doi puşti care se joacă de-a cina cu un serviciu de masă nou-nouţ, făcînd un milion de fiţe şi tot atîtea eforturi să nu spargă nimic. Camille, care habar n-avea să gătească, se dusese la Gubeţkoi şi cumpărase nişte tarama, somon, peşte marinat şi dulceaţă de ceapă. Umplură conştiincioşi toate platourile unchiului şi inaugurară un soi de prăjitor de pîine foarte ingenios, făcut dintr-un capac vechi şi nişte folie de aluminiu, pentru a încălzi colţunaşii pe placa electrică. Votca o puseseră pe streaşină şi trebuiau să deschidă gemuleţul ca să se servească. Din cauza asta, cămăruţa se răcise, dar şemineul trosnea şi ardea de mai mare dragul.

Ca de obicei, Camille mai mult bău decît mîncă.

— Vă deranjează dacă fumez?

— Chiar vă rog… Eu, în schimb, aş dori să-mi întind picioarele, întrucît mă simt anchilozat…

— Lungiţi-vă la mine-n pat…

— B… bineînţeles că nu, n-aş… N-aş putea să…

La cea mai mică emoţie, îşi pierdea din nou şirul cuvintelor şi era complet descumpănit.

— Ba sigur că da, haideţi! E doar o canapea extensibilă…

— În acest caz…

— Philibert, n-am putea să ne tutuim?

Se îngălbeni la faţă.

— Vai, nu, eu… În ceea ce mă priveşte, n-aş putea cu nici un chip, dar dumneavoastră… Dumneavoastră…

— Gata! Uitaţi c-am întrebat! N-am zis nimic! Absolut nimic! Mai ales că „dumneavoastră“ sună foarte bine, e fermecător, e de-a dreptul…

— Pitoresc?

— Exact!

Nici Philibert nu mînca cine ştie ce, în schimb era atît de încet şi de precaut, încît micuţa şi desăvîrşita noastră gospodină se felicită că alesese gustări reci. Cumpărase, de asemenea, nişte brînză pentru desert. De fapt, rămăsese paralizată dinaintea vitrinei unei patiserii, de-a dreptul zăpăcită şi incapabilă să aleagă chiar şi o simplă prăjitură. Camille aduse cafetiera italienească şi îşi bău sucul dintr-o ceaşcă atît de fină, încît era sigură că poate s-o spargă dacă o atinge cu dinţii.

Nu erau prea vorbăreţi. Nici unul nu avea obiceiul să stea la masă împreună cu altcineva. Prin urmare, protocolul nu fu foarte bine pus la punct şi abia după multe eforturi se eliberară de reflexele solitudinii… Erau însă persoane bine-crescute şi se străduiră să dea bine în context. Se înveseliră, ciocniră, vorbiră despre viaţa din cartier. Despre casieriţele de la Franprix – lui Philibert îi plăcea cea blondă, Camille o prefera pe roşcată –, despre turişti, despre jocurile de lumini de pe Turnul Eiffel şi despre rahaţii de cîine. În ciuda tuturor aşteptărilor, musafirul se dovedi un interlocutor desăvîrşit, relansînd fără încetare conversaţia şi ciugulind de ici, de colo o mie de subiecte futile şi amuzante. Era pasionat de istoria Franţei şi-i mărturisi că-şi petrece cea mai mare parte a timpului în temniţa lui Ludovic al XI-lea, în anticamera lui Francisc I, la masa ţăranilor vandeeni din Evul Mediu sau la Conciergerie, alături de Maria-Antoaneta, femeie pentru care nutrea o adevărată pasiune. Camille arunca în discuţie o temă sau o epocă,

iar Philibert îi dezvăluia o sumedenie de detalii picante. Costumele, intrigile de la Curte, impozitul pe sare sau genealogia Capeţienilor.

Era foarte amuzant.

Camille avea impresia că se află pe site-ul lui Alain Decaux[1].

Un clic – un rezumat.

— Dar sînteţi profesor sau ceva de genul ăsta?

— Nu, eu… Vreau să spun că… Eu lucrez într-un muzeu…

— Sînteţi custode?

— Vai, dar e prea mult spus! Nu, mă ocup mai curînd de serviciul comercial…

— A… încuviinţă ea cu gravitate, probabil e foarte pasionant… La ce muzeu?…

— Depinde, mă mut tot timpul… Dar dumneavoastră?

— Eh, eu… Ce fac eu e mult mai puţin interesant, din păcate, e vorba de muncă de birou…

Văzîndu-i aerul înciudat, Philibert avu tactul să schimbe subiectul.

— Am nişte brînză şi nişte dulceaţă de caise, ce spuneţi? îl întrebă Camille.

— Cu mare plăcere! Dumneavoastră vreţi?

— Vă mulţumesc, dar m-am cam umflat după toate gustările astea ruseşti…

— Dar nu sînteţi grasă deloc…

Temîndu-se să nu fi rostit un cuvînt ofensator, adăugă numaidecît:

— Sînteţi… ăăă… graţioasă… Chipul dumneavoastră mă face să mă gîndesc la cel al Dianei de Poitiers…

— Era drăguţă?

— Vai! Mai mult decît drăguţă! Roşi. Eu… Dumneavoastră… N-aţi vizitat niciodată castelul D'Anet?

— Nu.

— Ar trebui s-o faceţi… E un loc minunat care i-a fost dăruit Dianei de amantul său, regele Henric al II-lea…

— Zău?

— Da, e foarte frumos, e un fel de imn adus dragostei, iar iniţialele celor doi apar înlănţuite la tot pasul. Pe piatră, pe marmură, pe metal, pe lemn şi pe mormîntul ei. De altminteri, e şi foarte emoţionant… dacă îmi aduc bine aminte, borcănaşele ei cu pomezi şi periile de păr se află încă în camera sa de toaletă. Vă voi duce acolo într-o zi…

— Cînd?

— Poate la primăvară?

— Facem şi un picnic?

— Evident…

Rămaseră tăcuţi pentru un moment. Camille încercă să nu se uite la pantofii lui găuriţi, iar Philibert să nu observe urmele de salpetru care se întindeau de-a lungul pereţilor. Se mulţumeau să-şi soarbă votca cu înghiţituri mici.

— Domnişoară Camille?

— Da.

— Chiar locuiţi aici zi de zi?

— Da.

— Dar, ăăă… pentru… toaletă…

— Pe palier.

— Ah?

— Vreţi să vă duceţi?

— Nu, nu, mă întrebam, pur şi simplu.

— Vă faceţi griji pentru mine?

— Nu, în fine… da… E atît de spartan la dumneavoastră…

— Sînteţi foarte amabil… Dar mă descurc. Pe cuvînt, şi-apoi acum am un şemineu frumos!

Philibert nu părea să-i împărtăşească entuziasmul.

— Ce vîrstă aveţi? Bîneînţeles, dacă nu sînt indiscret…

— Douăşase. Fac douăşapte în februarie…

— Ca sora mea mai mică…

— Aveţi o soră?

— Nu una, şase!

— Şase surori?

— Da. Şi un frate…

— Şi aici locuiţi singur?

— Da, mă rog, cu colegul de apartament…

— Vă înţelegeţi bine?

Cum el nu-i răspunse, Camille insistă:

— Nu cine ştie ce?

— Ba da, ba da… Merge! Oricum nu ne vedem niciodată…

— Zău?

— Deh! Să spunem că nu e tocmai castelul D’Anet!

Camille rîdea.

— Lucrează?

— Numai asta face. Munceşte, doarme, munceşte, doarme. Şi cînd nu doarme, aduce fete… E un personaj curios, care nu e capabil să se exprime altcumva decît zbierînd. Mi-e greu să înţeleg ce găsesc femeile la el. În fine, eu am părerile mele în această privinţă, dar, mă rog…

— Cu ce se ocupă?

— E bucătar.

— Chiar? Şi măcar vă pregăteşte cîte ceva bun?

— Nici vorbă. Nu l-am văzut niciodată în bucătărie. Mai puţin dimineaţa, cînd îmi chinuie biata cafetieră.

— Sînteţi prieteni?

— Dumnezeule, nu! L-am găsit printr-un anunţ, un bileţel lipit pe tejgheaua brutăriei de peste drum: *Tînăr bucătar la restaurantul Vert Galant caut cameră pentru odihnă după-amiaza, între ture*. La început nu venea decît pentru cîteva ore şi apoi, poftim, s-a instalat de-a binelea…

— Vă deranjează?

— Absolut deloc! Chiar eu i-am făcut propunerea… Pentru că, veţi vedea, pentru mine, unul, apartamentul e mult prea mare… Şi-apoi, ştie să facă de toate. Mie, care nu am habar să schimb un bec, îmi prinde foarte bine… Se pricepe la orice şi e un şmecher clasa-ntîi, pe cuvîntul meu… De cînd s-a mutat la mine, factura la electricitate s-a topit ca zăpada la soare…

— A aranjat contorul?

— Aranjează orice lucru pe care pune mîna, cel puţin asta-i impresia mea… Nu ştiu cît de bine se pricepe la bucătărie, dar ca meşter e de nota zece. Şi cum toată casa mea se prăbuşeşte… Nu… şi-apoi ţin mult la el… N-am avut ocazia să stăm de vorbă, dar am impresia că… În fine, nu ştiu ce să zic… Uneori am impresia că locuiesc sub acelaşi acoperiş cu un mutant…

— Ca-n *Alien*?

— Poftiţi?

— Nu, nimic.

Întrucît Sigourney Weaver nu se combinase cu vreun rege, Camille lăsă baltă întrebarea…

Făcură ordine împreună. Văzîndu-i chiuveta minusculă, Philibert o imploră să-i lase lui vasele să le spele. Muzeul era închis lunea şi putea să se ocupe de veselă a doua zi…

Se despărţiră ceremonios.

— Data viitoare sînteţi invitata mea…

— Cu mare plăcere.

— Dar, din nefericire, eu nu am şemineu…

— Ei, nu toată lumea are şansa să locuiască într-un *cottage* la Paris…

— Domnişoară Camille?

— Da.

— O să aveţi grijă de dumneavoastră, da?

— O să mă străduiesc. Şi dumneavoastră la fel…

— Eu… E…

— Ce?

— Trebuie să vă spun… Adevărul e că nu lucrez chiar într-un muzeu, ştiţi… Mai curînd în afara muzeului… În sfîrşit… în chioşcuri… Vî… Vî… Vînd cărţi poştale…

— Ştiţi, nici eu nu lucrez chiar într-un birou… Mai degrabă în afara lui… Fac curăţenie…

Schimbară un zîmbet fatalist şi se despărţiră foarte jenaţi.

Jenaţi şi uşuraţi, în acelaşi timp.

A fost o masă rusească foarte reuşită.

1. Istoric francez, realizator al unor emisiuni de radio şi de televiziune foarte populare în Franţa, consacrate istoriei.

12

— Da’ ce mai aşteptăm?

— Stai liniştit, e marele Dilimache.

— Ce dracu’ face? Vrea să inunde bucătăria?

— Lasă-l în pace, de-aia nu mai putem noi… mai bine vino-ncoace…

— Nu, lasă-mă.

— Hai, vino, zău… Vino… De ce nu-ţi scoţi tricoul?

— Mi-e frig.

— Hai odată.

— E ciudat, nu?

— Ţicnit de-a binelea… Să-l fi văzut plecînd mai-’nainte, cu bastonul şi pălăria aia de clovn… Ziceai că se duce la bal mascat…

— Şi unde se ducea?

— Cred că se-ntîlnea c-o fată…

— C-o fată!

— Da, aşa cred, nu ştiu sigur… Ce ne pasă nouă… Hai, vino odată, fir-ar al naibii…

— Lasă-mă.

— Hai, Aurélie, mă scoţi din minţi…

— Aurélia, nu Aurélie.

— Aurélia, Aurélie, tot aia. Bun… Şi ai de gînd să stai cu şosetele în picioare toată noaptea?

13

Deşi era strict interzis, *strictly forbidden*, Camille îşi întindea hainele pe lintoul şemineului, rămînea în pat cît de mult se putea, se îmbrăca sub plapumă şi-şi încălzea capsele blugilor în palme înainte să şi-i tragă pe ea.

Ruloul din spumă poliuretanică de la fereastră nu ţinea cine ştie ce şi ar fi trebuit să-şi mute salteaua, ca să nu mai simtă curentul îngrozitor de aer rece sfredelindu-i fruntea. Acum patul stătea în uşă şi era o întreagă tevatură să intre sau să iasă. Îl tot muta de colo-colo, ca să poată face trei paşi prin încăpere. Ce mizerie, se gîndea ea, ce mizerie… Şi de la un punct încolo, gata, cedase, făcea pipi în chiuvetă, ţinîndu-se de pereţi ca să n-o dărîme. Cîte despre WC-ul turcesc, mai bine să nu mai discutăm…

Aşadar era murdară. Mă rog, poate nu chiar murdară, dar, în orice caz, mai puţin curată decît de obicei. O dată sau de două ori pe săptămînă se ducea la Kessleri, cînd ştia sigur că nu sînt acasă. Cunoştea programul menajerei lor, iar aceasta îi dădea, oftînd, un prosop mare de baie. Nimeni nu era prost. Camille pleca întotdeauna cu cîte ceva de mîncare sau cu o pătură în plus… Într-o zi, Mathilde reuşi totuşi s-o încolţească în timp ce-şi usca părul:

— Nu vrei să vii înapoi, măcar pentru o perioadă? Ai putea să stai în camera ta.

— Nu, mersi frumos, mersi la amîndoi, dar mă descurc. Sînt bine…

— Ai de lucru?

Camille închise ochii.

— Da, da…

— Unde lucrezi? Ai nevoie de bani? Fă-ne un tablou, ştii, Pierre ar putea să-ţi dea un avans…

— Nu. N-am nimic terminat în momentul ăsta…

— Dar toate pînzele alea care stau la maică-ta?

— Nu ştiu… Trebuie să le triez… N-am chef…

— Dar autoportretele?

— Nu-s de vînzare.

— Şi ce slujbă ai acum, mai exact?

— O slujbă de doi bani…

— Ai trecut prin Quai Voltaire?

— Încă nu.

— Camille…

— Da.

— Nu vrei să opreşti odată foehnul ăla? Să vorbim şi noi ca oamenii?

— Mă grăbesc.

— Cu ce te ocupi de fapt?

— Poftim?

— Care-i viaţa ta?… Cum e în momentul ăsta?

Ca să nu mai fie nevoită niciodată să răspundă la astfel de întrebări, Camille coborî în goană scările imobilului lor, sărind cîte patru trepte deodată şi intră în primul coafor care-i ieşi în cale.

14

— Radeţi-mă, îi ceru ea tînărului care o privea pe deasupra ei, în oglindă.

— Poftiţi?

— Vreau să mă radeţi în cap, vă rog.

— Adică zero?

— Da.

— Nu, nu pot să fac una ca asta…

— Ba da, sigur că puteţi. Luaţi maşina de tuns şi daţi-i drumul.

— Nici vorbă, aici nu sîntem la armată. Pot să vă tund foarte scurt dacă doriţi, dar în nici un caz zero. Salonul nostru nu face aşa ceva… Nu, Carlo?

Carlo citea *Magazinul hipic* pe scaunul de la casă.

— Ce anume?

— Duduia vrea s-o tundem…

Celălalt schiţă un gest care voia să spună ceva de genul mă doare-n cot, tocmai am pierdut zece euro în cursa a şaptea, aşa că nu mă enerva…

— Cinci milimetri…

— Poftiţi?

— Vă tund la cinci milimetri, altfel nici n-o să aveţi curaj să ieşiţi pe stradă…

— Am căciulă.

— Eu am principii.

Camille îi zîmbi, încuviinţă din cap şi simţi lamele scrîşnindu-i la ceafă. Şuviţe de păr se răspîndeau pe jos în timp ce ea o privea pe fata aceea ciudată din faţa ei. N-o recunoştea, nu-şi mai amintea cum arăta cu o clipă în urmă. Atîta pagubă! De acum înainte îi va fi mai uşor să facă duş la baia de pe palier şi ăsta era singurul lucru care conta.

Îşi interpelă în gînd imaginea din oglindă: Ei bine? Ăsta era planul tău? Să te descurci, chit că te urîţeşti, chit că devii o anonimă, ca să nu mai datorezi nimănui nimic?

Nu, pe bune, asta voiai?

Îşi trecu palma peste craniul aspru şi simţi nevoia să plîngă.

— Vă place?

— Nu.

— V-am avertizat…

— Ştiu.

— O să crească la loc…

— Credeţi?

— Sînt sigur.

— Ăsta-i alt principiu de-al dumneavoastră…

— Aveţi cumva un stilou?

— Carlo?

— Mmm…

— Domnişoara vrea un stilou…

— Nu acceptăm cecuri sub cincisprezece euro…

— Nu, nu-i pentru asta…

Camille îşi luă blocul de desen şi schiţă ce vedea în oglindă.

O fată cheală, cu căutătura aspră, ţinînd în mînă creionul unui parior înăcrit, sub privirile amuzate ale unui băiat care se sprijinea în coada măturii. Îşi scrise vîrsta şi se ridică să plătească.

— Mi-l daţi mie?

— Da.

— Măi-măi, desenaţi chiar ca lumea…

— Fac şi eu ce pot…

15

Pompierul – nu era tot ăla de data trecută, Yvonne l-ar fi recunoscut – învîrtea fără încetare linguriţa în bol:

— E prea fierbinte?

— Poftiţi?

— Cafeaua, zic, e prea fierbinte?

— Nu, e bine, mulţumesc. Bun, aşa care va să zică, ştiu că nu vă interesează, dar eu, unul, trebuie să-mi scriu raportul…

Paulette stătea apatică în capătul celălalt al mesei. Nu-i plăcea ce se-ntîmplă.

16

— Ce-ai, aveai păduchi? o întrebă Mamadou.

Camille tocmai îşi punea halatul. N-avea chef de vorbă. Prea multe pietricele, prea frig, prea fragilă.

— Şucărită?

Fata dădu din cap, îşi scoase căruciorul din debaraua cu pubele şi o luă spre lifturi.

— Urci la cinci?

— Îhî…

— Da' dă ce faci numa' tu curat la cinci? Nu-i normal! Nu tre' să-i laşi să te facă! Vrei să-i spui io lu' şefa? Ştii că io n-am nici o problemă să mă iau în gură cu ea! Nici o chestie! Mă doare drept în cot dă ea!

— Nu, mersi. Ori la cinci, ori în altă parte, tot aia…

Fetelor nu le plăcea să facă ordine pe etajul ăsta, pentru că aici erau birourile personale ale şefilor. În celelalte, aşa-numitele „oupăn speisis", cum zicea alde Bredart, era mult mai uşor şi mai ales mult mai puţin de făcut curăţenie. Goleai coşurile de gunoi, aliniai fotoliile pe lîngă pereţi, dădeai o dată cu aspiratorul şi gata. Te duceai acolo fără nici o grijă, la o adică puteai să şi izbeşti în picioarele mobilei, pentru că era de doi bani şi nu-i păsa nimănui.

La cinci, însă, fiecare piesă de mobilier necesita un întreg ceremonial destul de obositor: trebuia să goleşti coşurile şi scrumierele, să cureţi tocătoarele de hîrtie, să lustruieşti birourile fără să atingi vreun lucru, fără să mişti din loc nici cea mai mică agrafă şi, ca şi cum asta n-ar fi fost de-ajuns, să faci ordine şi în sălile adiacente, şi în birourile secretarelor. Scîrbele astea care-i lipeau Post-it-uri peste tot de parcă ar fi lăsat indicaţii menajerei lor proprii şi personale, ăstea, care n-aveau bani să plătească o femeie la ele acasă… *Şi să faceţi şi aia, şi să faceţi şi ailaltă, şi data trecută aţi mutat lampa şi aţi spart cutare lucru şi tralali şi tralala…* Genul de observaţii plicticoase care aveau darul de a o scoate din pepeni pe Carine sau pe Samia, dar care pe Camille o lăsau total indiferentă. Cînd tonul vreunui Post-it era însă prea ţîfnos, scria şi ea dedesubt: *La mine nu înţelege franţozeşte*, după care lua biletul şi îl lipea pe ecranul calculatorului, fix în mijloc.

La etajele inferioare, funcţionărimea făcea cît de cît efortul să-şi pună lucrurile în ordine, dar la cinci era mai şic să se lase totul vraişte. Ca să dea impresia că erau prinşi pînă peste cap, că plecaseră, chipurile, împotriva voinţei lor, dar că se puteau întoarce în orice moment să-şi reia locul, atribuţiile şi responsabilităţile la Marea Cîrmă a acestei lumi. OK, de ce nu… ofta Camille. Să zicem. Fiecare cu himerele lui… Dar era unul la etajul ăsta, chiar în capătul culoarului, pe stînga, care începea să-i distrugă propriile himere, bucăţică cu bucăţică. Mare ştab sau nu, tipul ăsta era un porc îngălat şi începea să şi-o caute cu lumînarea. După ce că era o cocină, biroul lui mai puţea şi a dispreţ.

De zece ori, de o sută de ori, Camille îi aruncase la coş fără să zică nici pîs nenumărate pahare, prin care pluteau întotdeauna chiştoace de ţigări, şi

bucăţi de sandvişuri uscate, dar în seara asta, gata. În seara asta n-avea chef. Aşa că adună toate deşeurile individului, pansamente vechi pline de păr şi miasme, gume de mestecat lipite pe marginile scrumierei, beţe de chibrit şi cocoloaşe de hîrtie, le făcu morman pe frumoasa mapă de birou din piele de zebu şi-i lăsă un bilet: *Domnule, sînteţi un porc şi v-aş ruga ca de acum înainte să lăsaţi acest loc cît mai curat posibil. PS: uitaţi-vă, sub birou, acolo, la îndemînă se află chestia aia care se cheamă coş de gunoi…* Îşi completă tirada cu un desen răutăcios care închipuia un purcel la costum cu vestă aplecîndu-se să vadă ce mai e şi ciudăţenia aia care se ascundea sub biroul lui. După care se duse după colegele ei să le ajute să termine de făcut curat în hol.

— Da’ ce eşti aşa veselă? se miră Carine.

— Fără motiv.

— Ciudată mai eşti…

— Ce facem după asta?

— Scările din corpul B…

— Iar? Păi de-abia le-am făcut!

Carine ridică din umeri.

— Mergem?

— Nu. Trebuie s-o aşteptăm pe şefa să-i dăm raportul…

— Ce raport?

— Habar n-am. Se pare că se consumă prea mulţi detergenţi…

— Trebuia să ne dăm seama… Data trecută nu foloseam destul… Ies să trag o ţigară, vii?

— E prea frig…

Camille ieşi de una singură şi se propti cu spatele de un stîlp de iluminat.

„*…02-12-03… 00:34… – 4°C…*“ defilau, luminoase, în geamul unei firme de optică.

Îşi dădu seama ce-ar fi trebuit să-i răspundă mai înainte lui Mathilde Kessler, cînd o întrebase, pe un ton oarecum agasat, cum e viaţa ei în momentul de faţă.

„*…02-12-03… 00:34… – 4°C…*“

Poftim.

Uite-aşa e.

17

— Înţeleg! Înţeleg foarte bine! Dar de ce dramatizaţi în halul ăsta? E-o prostie, la urma urmei!

— Ascultă, Franck, băiatule, în primul rînd să nu vorbeşti cu mine pe tonul ăsta, iar în al doilea rînd nu eşti în măsură să-mi dai mie lecţii. De aproape doişpe ani mă ocup de Paulette, trec s-o văd de mai multe ori pe săptămînă, o scot în oraş şi am grijă de ea. De mai bine de doişpe ani, pricepi? Şi pînă în momentul de faţă tu nu te-ai prea înghesuit… Nu tu un mulţumesc, nu tu un semn de recunoştinţă, nu tu nimic, niciodată. Uite, poftim, chiar şi data trecută cînd am fost cu ea la spital şi m-am dus s-o văd zi de zi la început, nu ţi-a fost aminte să-mi dai şi mie un telefon, să-mi aduci o floare, aşa-i? În fine, nu contează pentru că nu pentru tine fac ce fac, ci pentru ea. Pentru că bunică-ta e femeie bună… Femeie bună, înţelegi? Tu n-ai nici o vină, băiete, eşti tînăr, stai departe, ai şi tu viaţa ta, dar uneori mi-e greu şi mie. Mi-e greu… Am şi eu familia mea, grijile mele, micile mele probleme de sănătate, aşa că ţi-o spun limpede: de-acum trebuie să-ţi asumi răspunderea…

— Şi vreţi să-i dau viaţa peste cap şi s-o duc la vreun adăpost, undeva, pentru c-a uitat o cratiţă pe foc?

— Ei, poftim! Vorbeşti despre ea de parc-ar fi vreun cîine de pripas!

— Nu e vorba despre ea! Şi ştiţi foarte bine despre ce vorbesc! Ştiţi foarte bine că, dac-o duc la azil, n-o să reziste şocului! Fir-ar al dracului! N-aţi văzut ce panaramă a fost ultima dată?

— Dar nu-i nevoie să vorbeşti în halul ăsta!

— Mă scuzaţi, doamna Carminot, vă rog să mă scuzaţi… Da’ nu mai ştiu de capul meu… Nu… Nu pot să-i fac una ca asta, înţelegeţi? La fel de bine aş putea s-o omor…

— Iar dacă o să rămînă singură, o să se omoare ea cu mîna ei…

— Şi? N-ar fi mai bine aşa?

— Poate că aşa vezi tu lucrurile, dar eu, personal, nu vreau să am de-a face cu una ca asta. Dacă nu venea poştaşul deunăzi, ardea toată casa, şi problema e că poştaşul n-o să fie tot timpul prin preajmă… Şi nici eu, Franck… Nici eu… E deja prea mult… E o răspundere mult prea mare… De fiecare dată cînd trec pe la voi pe-acasă mă întreb ce-oi găsi acolo, iar în zilele cînd n-ajung, nu mai am somn. Apoi, dac-o sun şi nu-mi răspunde, simt că-mi vine rău şi pînă la urmă tot mă duc… şi-o văd cît e de rătăcită. Accidentul a dărîmat-o, nu mai e femeia care-a fost. Se tîrîie toată ziua într-un capot, nu mai mănîncă, nu mai vorbeşte, nu-şi mai citeşte corespondenţa… Nu mai tîrziu de ieri am găsit-o în grădină în furou… Era îngheţată bocnă, sărăcuţa… Nu, eu nu mai am viaţă, tot timpul mă gîndesc la ce-i mai rău… Lucrurile nu pot continua aşa… Nu se poate… Trebuie să faci ceva…

— …

— Franck? Alo? Franck, mai eşti acolo?

— Da…

— Trebuie să ne împăcăm cu situaţia asta, dragul meu…

— Nu. O s-o duc la ospiciu pentru că n-am de ales, dar nu-mi cereţi să mă-mpac cu situaţia, fiindcă aşa ceva mi-e imposibil.

— Adăpost, azil, ospiciu… Nu poţi pur şi simplu să zici „sanatoriu“?

— Nu, pentru că ştiu foarte bine cum o să se termine toată povestea…

— Nu spune una ca asta, sînt locuri foarte decente. Mama lui bărbatu-meu, de pildă, să ştii că…

— Dar dumneavoastră? N-aţi putea să vă ocupaţi dumneavoastră de ea, complet? Vă plătesc… Vă dau tot ce vreţi…

— Nu, eşti drăguţ, dar nu, sînt prea bătrînă. Nu vreau să-mi asum responsabilitatea asta, deja am grijă de Gilbert al meu… Şi, de altfel, Paulette are nevoie de supraveghere medicală…

— Credeam că sînteţi prietene.

— Sîntem.

— E prietena dumneavoastră, dar n-aveţi nici o jenă să-i daţi un brînci în groapă…

— Franck, retrage-ţi imediat cuvintele!

— Sînteţi toate la fel… Şi dumneavoastră, şi maică-mea, şi toate celelalte! Vă lăudaţi că iubiţi oamenii, da’ cum vine vorba să vă suflecaţi mînecile, dispăreţi cu toatele…

— Te rog frumos, pe mine să nu mă bagi în aceeaşi oală cu maică-ta! Pîn-aici! Nerecunoscător mai eşti, măi, băiatule… Rău şi nerecunoscător!

Închise.

Nu era decît trei după-amiaza, dar ştia că n-o să poată închide un ochi la noapte.

Era sleit.

Dădu una în masă, în perete, în tot ce-i pică sub ochi.

Se îmbrăcă pentru a ieşi să alerge, dar se prăbuşi pe prima bancă ce-i ieşi în cale.

La început a fost doar un geamăt uşor, ca şi cum l-ar fi ciupit cineva, apoi întreg corpul îi cedă. Începu să tremure din creştet pînă-n tălpi, pieptul

i se desfăcu în două şi eliberă un hohot enorm. Nu voia, nu voia, fir-ar al dracului. Dar nu mai era în stare să se controleze. Plîngea ca un copil mare, ca un om terminat, ca un ins care se pregăteşte s-o ucidă pe singura fiinţă din lume care-l iubise vreodată. Pe care-o iubise vreodată.

Era îndoit de spate, chircit de durere şi cu bărbia mînjită de muci.

Cînd, în cele din urmă, ajunse la concluzia că nu mai e nimic de făcut, îşi înfăşură puloverul în jurul capului şi-şi încrucişă braţele.

Îi era rău, îi era frig, îi era ruşine.

Rămase sub duş, cu ochii închişi şi chipul încordat, pînă cînd se termină apa caldă. Se tăie în timp ce se bărbieri, pentru că nu îndrăznea să stea în faţa oglinzii. Nu voia să se gîndească la asta. Nu mai voia. Nu acum. Zăgazurile minţii îi erau fragile şi se lăsă dus de curent. Mii de gînduri îl răvăşeau. Bunica lui – n-o văzuse niciodată decît în casa ei. Dimineaţa în grădină, în restul timpului în bucătărie, iar seara lîngă patul lui…

Cînd era mic suferea de insomnie, avea coşmaruri, urla, o striga şi-o ţinea una şi bună că, atunci cînd ea închidea uşa, picioarele lui o porneau spre o groapă, iar el trebuia să se agaţe de barele patului ca să nu se ia după ele. Toate învăţătoarele îi sugeraseră să-l ducă la psiholog, vecinii dădeau din cap cu gravitate şi-o sfătuiau să meargă la doftoroaie să-i aşeze nervii la loc. Cît despre bunicu-său, acesta nu voia s-o mai lase să urce în camera lui. Tu-l strici, spunea el, tu-i tulburi minţile băiatului! Fir-ar să fie, nu-l mai cocoloşi atîta! N-ai decît să-l laşi să bocească o vreme, dup-aia o să se smiorcăie din ce în ce mai puţin, şi pîn’ la urmă să-l vezi că tot adoarme…

Ea zicea că da, da, cum era ea drăguţă cu toată lumea, dar n-asculta de nimeni. Îi aducea un pahar cu lapte cald, îndulcit, în care pusese cîteva picături de esenţă de flori de portocal, îi sprijinea capul în timp ce bea, după care se aşeza pe un scaun. Chiar acolo, lîngă el. Cu braţele încrucişate, ofta şi aţipea odată cu el. Adesea chiar înaintea lui. Nu era mare lucru: cîtă vreme rămînea acolo, era bine. Îşi putea întinde picioarele…

— Te-anunţ că nu mai e apă caldă… spuse Franck.

— Vai, ce neplăcut… Nu înţeleg, tu ai…

— Da’ nu te mai scuza atîta, fir-ar al dracu’! Eu am golit cazanul, OK? Eu! Aşa că termină cu scuzatul!

— Iartă-mă, credeam că…

— Băi, ştii ceva, mă scoţi din ţîţîni, dacă vrei să fii cîrpă de şters pe jos, n-ai decît…

Ieşi din cameră şi se duse să-şi calce hainele. Trebuia neapărat să-şi cumpere nişte haine, pentru că nu mai reuşea să se descurce cu ăstea pe care le avea. Nu-i mai ajungea timpul să şi le spele. Niciodată nu-i mai ajungea timpul. Niciodată nu-i mai ajungea timpul să facă nimic, la dracu’!

Nu avea decît o singură zi liberă pe săptămînă şi n-avea de gînd să şi-o petreacă într-o casă de bătrîni din Pétaouchnoque, unde s-o vadă pe bunică-sa bocind!

Colegul de apartament se instalase deja în fotoliul lui, cu maldărul lui de hîrţoage şi blazoane.

— Philibert…

— Poftim?

— Auzi… ăăă… Îmi cer scuze pentru adineauri, sînt… Am necazuri în momentul ăsta şi sînt cu nervii la pămînt, ştii… Pe deasupra, sînt rupt de oboseală…

— N-are nici o importanţă…

— Ba are.

— Vezi tu, mai important este să spui „scuză-mă“, şi nu „îmi cer scuze“. Lingvistic vorbind, nu poţi să-ţi ceri scuze ţie, nu este corect…

Franck îl privi o clipă şi clătină din cap:

— Ciudat mai eşti, pe cuvîntul meu…

Înainte de a ieşi pe uşă, adăugă:

— Auzi, să te uiţi în frigider, ţi-am adus ceva. Nu mai ştiu ce e… Cred că raţă…

Philibert mulţumi la pereţi.

Birjarul nostru era deja la uşa de la intrare, înjurînd că nu-şi găsea cheile.

Îşi făcu tura fără să scoată nici un cuvinţel, nu crîcni cînd bucătarul-şef îi luă cratiţa din mîini ca s-o facă pe interesantul, strînse din dinţi cînd i se aduse un fileu de gîscă nefăcut îndeajuns, iar cînd trebui să cureţe plita, o frecă de parcă ar fi vrut să scoată aşchii din fontă.

Bucătăria se goli şi el aşteptă într-un colţ să termine amicul Kermadec de triat feţele de masă şi de numărat şerveţelele. Cînd acesta dădu cu ochii de el, aşezat într-un ungher şi răsfoind *Moto Journal*, îi făcu un semn cu bărbia:

— Ce doreşte bucătaru’ lu’ peşte?

Lestafier îşi lăsă capul pe spate şi-şi duse arătătorul în dreptul buzelor.

— Vin. Mai am vreo trei chestii şi sînt al tău…

Aveau de gînd să facă turul barurilor, dar abia ieşiseră dintr-al doilea, că Franck era deja beat mort.

În noaptea aceea căzu din nou într-o groapă, dar nu cea din copilărie. Alta.

18

— Ăăă… v-am sunat ca să-mi cer scuze… Adică să vă cer dumneavoastră, în fine…

— Ce să-mi ceri, băiatule?

— Păi, scuze…

— Te-am iertat deja, lasă… Ştiu că nu credeai ce spui, dar fii şi tu mai atent… Trebuie să ai grijă de oamenii care sînt corecţi cu tine… Ai să vezi pe măsură ce-o să-mbătrîneşti că oamenii ăştia nu-s chiar atît de mulţi…

— Ştiţi, m-am gîndit la ce mi-aţi spus ieri şi, chiar dacă nu-mi pică bine să recunosc, îmi dau seama că aveţi dreptate….

— Sigur că am dreptate… Eu ştiu cum sînt bătrînii, că-i văd pe-aici zi de zi…

— Şi… ăăă…

— Ce?

— Problema e că eu n-am timp să mă ocup de chestia asta, adică să găsesc locul potrivit şi aşa mai departe….

— Şi vrei să mă ocup eu?

— Pot să vă plătesc, să ştiţi…

— Nu începe iar cu măgăriile tale, copil prost ce eşti, sigur că vreau să te ajut, însă tu trebuie să-i dai vestea. E datoria ta să-i explici cum stau lucrurile…

— O să veniţi cu mine?

— Vin cu tine, sigur, dacă asta te-ajută cu ceva, dar să ştii că Paulette cunoaşte foarte bine părerea mea… De cînd mă ocup să-i ridic moralul…

— Trebuie să-i găsesc ceva stilat, nu? Cu o cameră frumoasă… şi mai ales să aibă un parc mare…

— Să ştii că aşa ceva e foarte scump…

— Cam cît?

— Mai mult de-un milion pe lună…

— Staţi aşa, doamna Yvonne, un milion de ce? Că acuma socotim în euro…

— A, euro ăştia… Eu vorbesc cum am apucat, iar pentru un sanatoriu bun trebuie să scoţi din buzunar peste un milion de franci pe lună…

— …

— Franck?

— Atîta… Atîta cîştig eu…

— Trebuie să te duci la Serviciul social şi să ceri o alocaţie de internare, vezi ce pensie are bunica, şi dup-aia înaintezi un dosar APDH la Consiliul General…

— Ce-i aia apedehaş?

— E un ajutor financiar pentru persoanele dependente sau cu handicap…

— Dar… Bunică-mea nu-i chiar handicapată, nu?

— Nu, dar va trebui să se prefacă, atunci cînd i-or trimite un expert. Nu trebuie să pară foarte vioaie, că altfel nu pupi mare lucru…

— Băga-mi-aş, ce căcat… Mă scuzaţi.

— Mă fac că n-am auzit.

— N-o să am cînd să completez toate hîrtiile astea… Puteţi să mă descîlciţi dumneavoastră?

— Nici o grijă, mă duc la Club vinerea viitoare şi întreb şi-acolo. Sînt convinsă c-o scoatem noi la liman!

— Vă mulţumesc, doamna Carminot…

— Stai liniştit… Măcar atîta să fac, lasă…

— Ăăă, bine atunci, mă duc la treabă…

— Am auzit că acuma găteşti ca un *chef*?

— Cine v-a spus?

— Doamna Mandel…

— A…

— Măi, măi, măi, dac-ai şti… Te pomeneşte şi-acum! Cică le-ai făcut un iepure *à la royale* în seara aia…

— Nici nu mai ţin minte.

— Ea-şi aminteşte, crede-mă! Auzi, Franck?

— Spuneţi.

— Ştiu că nu-i treaba mea, dar… maică-ta?

— Ce-i cu ea?

— Nu ştiu. Mă gîndeam că poate ar trebui luată legătura şi cu ea… Ar putea să te-ajute cu banii…

— La faza asta dumneavoastră aţi spus o măgărie, doamna Yvonne, pentru că n-aţi cunoscut-o…

— Să ştii că oamenii se mai schimbă…

— Nu şi ea.

— …

— Nu. Ea în nici un caz… Bun, tre’ să fug…

— La revedere, băiete.

— Ăăă…

— Da?

— Poate încercaţi să găsiţi ceva nu atît de scump…

— Am să mă interesez şi te-anunţ.

— Mulţumesc.

Era atît de frig în ziua aceea, că lui Franck îi păru bine cînd ajunse în bucătăria dogorindă şi îşi reluă locul la galere. Bucătarul-şef era în toane bune. Erau mai mulţi clienţi decît puteau primi, iar el tocmai aflase că va avea parte de o cronică favorabilă într-o revistă scrobită.

— Cu frigul ăsta, dragi copii, astă-seară o s-o ţinem numai într-un *foie gras* şi vinuri de soi! Gata cu salatele, supele şi alte prostii! S-a terminat! Vreau mîncare bună, frumoasă şi clienţi care să plece de-aici cu zece grade în plus! Haideţi! Aprindeţi focul, voinicii mei!

19

Camille coborî scările cu mare greutate. Era înţepenită de febră musculară şi avea o durere de cap înfiorătoare. Se simţea de parcă-i înfipsese cineva un cuţit în ochiul drept şi se distra să-l învîrtească uşurel, la cea mai mică mişcare pe care o făcea. Ajunse în hol şi se ţinu de pereţi să nu cadă. Ba dîrdîia de frig, ba se sufoca de cald. Preţ de o clipă, îi trecu prin cap să se întoarcă în pat, dar gîndul de a urca înapoi şapte etaje i se păru mai insurmontabil decît acela de a se duce la lucru. Măcar în metrou putea să stea jos…

În momentul în care împinse uşa, se lovi de un urs. Era vecinul ei, Philibert, îmbrăcat într-o şubă lungă.

— Vai, mă iertaţi, domnule, îi ceru el scuze.

Bărbatul ridică privirea.

— Domnişoară Camille, dumneavoastră sînteţi?

Neîndrăznind să schimbe nici două vorbe, se strecură pe sub braţul lui.

— Domnişoară Camille! Domnişoară Camille!

Cu nasul în fular, tînăra grăbi pasul. Din pricina efortului se văzu nevoită să se sprijine de un stîlp ca să nu se prăbuşească.

— Domnişoară Camille, vă simţiţi bine? Doamne Dumnezeule, dar… Ce v-aţi făcut la păr? Vai, dar păreţi atît de… Păreţi atît de obosită! Şi părul? Părul dumneavoastră atît de frumos…

— Trebuie să fug, am întîrziat deja…

— Dar e o vreme atît de ticăloasă, scumpă prietenă! Nu ieşiţi cu capul descoperit, că puteţi muri… Poftiţi, luaţi măcar căciula mea…

Camille încercă să zîmbească.

— Şi asta tot unchiului i-a aparţinut?

— Pe Dumnezeul meu, nu! A fost a unui străbunic, acela care l-a însoţit pe generalul cel mititel în campaniile din Rusia…

Îi îndesă căciula pînă pe ochi.

— Vreţi să spuneţi că chestia asta a luptat la Austerlitz? încercă ea să glumească.

— Exact! Şi la Berezina, din păcate… Dar sînteţi palidă rău… Sigur vă simţiţi bine?

— Un pic obosită…

— Spuneţi-mi, domnişoară Camille, nu-i prea frig acolo sus, la dumneavoastră?

— Nu mai ştiu… Bine… Mă duc… Mulţumesc pentru căciulă.

Toropită de căldura din vagon, Camille adormi şi se trezi abia la capătul liniei. Se mută pe sensul celălalt, îşi trase căciula de urs pe ochi şi plînse de epuizare. Doamne, ce mai puţea vechitura asta…

Cînd, în cele din urmă, coborî la staţia ei, frigul de-afară i se păru atît de ascuţit, încît trebui să se aşeze într-o staţie de autobuz. Se întinse pe-o bancă şi-l rugă pe-un tînăr de-acolo să facă semn unui taxi.

Urcă pînă la şapte în genunchi şi se prăbuşi pe saltea. Nu avu curajul să se dezbrace şi-şi imagină, preţ de o secundă, că va muri pe loc. Cine avea să

ştie? Cui avea să-i pese? Cine avea s-o plîngă? Dîrdîia de fierbinţeală şi sudoarea o învălui într-un linţoliu de gheaţă.

20

Philibert se trezi pe la două noaptea să bea un pahar cu apă. Dalele din bucătărie erau îngheţate şi vîntul izbea nemilos în geam. Privi cîteva clipe bulevardul pustiu şi murmură cîteva frînturi de fraze pe care şi le amintea din copilărie… *A venit iarna, care-i omoară pe oamenii amărîţi*… Termometrul de-afară arăta –6°C şi nu putea să nu se gîndească la fetiţa aceea de la şapte. Oare dormea? Şi ce-şi făcuse la păr, sărăcuţa?

Trebuia să facă ceva. Nu putea s-o lase aşa. Sigur, dar educaţia lui, bunele maniere, în fine, discreţia îl prinseseră în capcana unui şir nesfîrşit de întrebări…

Se cuvenea să deranjezi o domnişoară în puterea nopţii? Ce-o să creadă ea despre una ca asta? Şi, la urma urmei, poate că nici nu era singură. Şi dacă era dezbrăcată? Vai de mine, nu… Nici nu voia să se gîndească… Şi, ca în benzile desenate cu Tintin, îngerul şi demonul se ciorovăiau pe pernă lîngă el.

În sfîrşit… Personajele erau un pic diferite…

Un înger îngheţat spunea: „Asta-i bună, moare de frig, sărăcuţa“, iar diavolul, cu aripile strînse, îi replica: „Se prea poate, prietene, dar aşa ceva nu se face. O să mergi mîine dimineaţă să vezi care-i situaţia. Acum culcă-te, te rog“.

Philibert asistă la mica lor ceartă fără să se amestece, se foi de zece, de douăzeci de ori, îi rugă să tacă şi în cele din urmă le fură perna ca să nu-i

mai audă.

La trei şi cincizeci şi patru de minute, îşi căuta şosetele pe întuneric.

Raza de lumină care se strecura pe sub uşa ei îi dădu curaj.

— Domnişoară Camille?

Şi apoi mai tare:

— Domnişoară Camille? Domnişoară Camille? Philibert sînt…

Nici un răspuns. Încercă pentru ultima oară înainte de a face cale întoarsă. Ajunsese deja în capătul culoarului, cînd auzi un sunet înăbuşit.

— Domnişoară Camille, sînteţi acasă? Îmi făceam griji pentru dumneavoastră şi am… am…

— …uşa… deschisă… gemu ea.

Mansarda era îngheţată. Intră cu greutate, din cauza saltelei şi se împiedică de un maldăr de ţoale. Îngenunche. Ridică o pătură, apoi alta, apoi o plapumă şi dădu în sfîrşit peste faţa ei. Era leoarcă.

Îi puse mîna pe frunte:

— Ardeţi ca focul! Nu puteţi să staţi aşa… Nu aici… Nu de una singură… Şi şemineul?

— …n-am avut curaj să-l mişc…

— Îmi daţi voie să vă iau la mine?

— Unde?

— La mine acasă.

— Nu vreau să mă mişc…

— Vă duc în braţe.

— Ca un prinţ din poveste?

Îi zîmbi:

— Ei, aveţi febră mare şi acum deliraţi…

Trase salteaua în mijlocul încăperii, îi scoase ghetele butucănoase şi o ridică în braţe cu stîngăcie.

— Din păcate, nu sînt la fel de puternic ca un prinţ din poveste… Ăăă… Puteţi să vă puneţi mîinile pe după gîtul meu, vă rog?

Capul fetei căzu pe umărul lui şi bărbatul se simţi derutat din cauza mirosului acru ce se degaja din ceafa ei.

Încercarea de a o purta în braţe a fost un dezastru. O lovi pe frumoasa lui de toate colţurile şi puţin a lipsit să nu cadă la fiecare treaptă. Din fericire, avusese inspiraţia să-şi ia cheia de la ieşirea de serviciu, aşa că nu trebui să coboare decît trei etaje. Traversă oficiul, bucătăria, fu cît pe ce s-o scape de vreo zece ori pe coridor şi o depuse într-un final pe patul mătuşii Edmée.

— Auziţi, trebuie să vă dezvelesc puţin, îmi imaginez că… Eu… În sfîrşit, e foarte jenant…

Fata închisese ochii.

Bine.

Philibert Marquet de la Durbellière se afla într-o situaţie deosebit de critică.

Îi veniră în minte faptele de vitejie ale strămoşilor, dar Convenţia din 1793, cucerirea Cholet-ului, curajul lui Cathelineau şi vitejia lui La Rochejaquelein i se părură dintr-o dată nişte fleacuri…

Îngerul bosumflat stătea acum cocoţat pe umărul lui, cu ghidul bunelor maniere sub braţ şi sporovăia după pofta inimii: „Ei, prietene, eşti mulţumit de tine, nu-i aşa? Da! Cavalerul nostru neînfricat se simte bine! Felicitările

mele, zău… Şi-acum? Ce facem noi acum?“ Philibert era total dezorientat. Camille şopti:

— …sete…

Salvatorul se năpusti în bucătărie, dar celălalt strică-chef îl aştepta acolo, pe marginea chiuvetei: „Sigur, sigur! Fă-ţi treaba… Şi zmeul? Nu te duci să te baţi cu zmeul?“, „Ei, ia mai tacă-ţi gura!“ îi replică Philibert. Nu-i venea să-şi creadă urechilor, dar îşi reluă locul la căpătîiul bolnavei cu inima mai uşoară. Pînă la urmă nu era chiar atît de complicat. Franck avea dreptate: uneori o înjurătură zdravănă făcea mai mult ca un discurs. Înveselit, îi dădu fetei să bea şi îşi luă inima-n dinţi: o dezbrăcă.

N-a fost lucru uşor, căci era mai învelită ca o ceapă. Mai întîi îi scoase paltonul, apoi cămaşa de blugi. Veni rîndul unui pulover, unui al doilea pulover, unei helănci şi, în fine, unui soi de bluză de corp. Bun, îşi zise el, nu pot s-o las îmbrăcată cu asta, poţi s-o storci… Asta e, ce să fac, îi voi vedea… Mă rog, sutienul… Ce oroare! Sfinţi din ceruri! N-avea sutien! Repede, să-i acopere pieptul cu un cearşaf. Aşa… Partea de jos acum. Se simţea mai în largul lui, întrucît putea să execute operaţiunea pe bîjbîite, pe deasupra cuverturii. Trase cu toată puterea de cracii pantalonului. Slavă Domnului, chiloţeii nu ieşiseră şi ei o dată cu blugii…

— Domnişoară Camille? Vă ţin puterile să faceţi un duş?

Nici un răspuns.

Dădu din cap dezaprobator, se duse în baie, umplu un lighenaş cu apă caldă în care vărsă cîţiva stropi de apă de toaletă şi se înarmă cu o mănuşă de baie.

Curaj, soldat!

Dădu cearşaful la o parte şi o şterse la început cu vîrful degetelor înmănuşate, apoi mai cu nădejde.

Îi spălă capul, gîtul, faţa, spatele, axilele, sînii, n-avea încotro – şi, la urma urmei, puteai să-i numeşti sîni? –, abdomenul şi picioarele. Restul, Dumnezeu cu mila, o să vadă ea… Îşi scoase mănuşa şi i-o puse pe frunte.

Acum avea nevoie de aspirină… Trase atît de tare de sertarul din bucătărie, că tot ce era în el se vărsă pe jos. Fir-ar să fie. Aspirină, aspirină…

Franck stătea în pragul uşii, cu mîna vîrîtă sub tricou şi scărpinîndu-se în josul pîntecelui:

— Huooaa, căscă el, ce se-ntîmpl-aici? Ce-i panarama asta?

— Caut nişte aspirină…

— În dulap…

— Mersi.

— Te doare capu'?

— Nu, e pentru o prietenă…

— Amica de la şapte?

— Da…

Franck rînji:

— Stai aşa, cu ea erai acolo? Cu ea ai fost sus?

— Da. Dă-te la o parte, te rog…

— Stai un pic! Nu pot să cred… Păi atuncea te-ai făcut băiat mare!

Sarcasmele lui Franck îl urmară pe hol:

— Şi-auzi? Ţi-a trîntit-o pe-aia cu migrena din prima noapte, ai? Naşpa, ai pornit cu stîngu', băiatule…

Philibert trase uşa în urma lui, se întoarse şi rosti clar: „Tacă-ţi gura şi ţie…“

Auzi comprimatul sfîrîind şi topindu-se, apoi o ridică încă o dată. I se păru c-o aude şoptind „tata“… Numai de n-o fi zis cumva „gata…“, pentru că nu-i mai era sete. Nu ştia.

Înmuie din nou mănuşa, trase cearşaful şi rămase aşa preţ de o clipă.

Descumpănit, înspăimîntat şi mîndru de el.

Da, mîndru de el.

21

Camille se trezi pe muzica celor de la U2. Mai întîi crezu că se află la familia Kessler şi adormi la loc. Nu, se gîndi ea încurcată, aşa ceva nu era cu putinţă… Nici Pierre, nici Mathilde, nici menajera lor nu puteau să-i dea lui Bono volumul chiar aşa, la maxim. Ceva nu se potrivea în toată chestia asta… Deschise ochii încet, gemu din cauza durerii de cap şi aşteptă în penumbră să poată recunoaşte ceva.

Dar unde se afla? Ce se-ntîm…

Întoarse capul. Trupul refuza s-o asculte. Muşchii, articulaţiile şi carnea ei puţină se împotriveau celei mai neînsemnate mişcări. Strînse din dinţi şi se ridică vreo cîţiva centimetri. Avea frisoane şi o apucară din nou năduşelile.

Sîngele-i zvîcnea în tîmple. Aşteptă un moment, nemişcată şi cu ochii închişi, să-i treacă durerea.

Deschise uşurel ochii şi constată că se găseşte într-un pat ciudat. Lumina zilei abia se strecura prin ţesătura jaluzelelor şi a enormelor draperii de catifea, pe jumătate desprinse din galerie şi atîrnînd jalnic de-o parte şi de alta a geamului. Un şemineu de marmură trona în faţa patului, iar deasupra acestuia, o oglindă mîncată de vreme. Pereţii încăperii erau acoperiţi cu o pînză cu flori ale căror culori nu le distingea prea bine. Peste

tot erau tablouri. Portrete de bărbaţi şi de femei, toţi îmbrăcaţi în negru şi părînd la fel de miraţi ca şi ea că se află acolo. Camille se întoarse spre noptieră şi zări o carafă gravată, foarte frumoasă, alături de un pahar de muştar Scooby-Doo. Murea de sete şi carafa era plină cu apă, dar n-avea curaj s-o atingă: în ce secol o fi fost umplută?

Unde Dumnezeu se află şi cine o adusese în muzeul ăsta?

Zări o foaie de hîrtie împăturită în două şi sprijinită de un sfeşnic: „Nu am îndrăznit să vă deranjez de dimineaţă. Am plecat la serviciu. Mă întorc pe la şapte. Hainele dumneavoastră sînt aşezate pe fotoliu. Aveţi nişte raţă în frigider şi o sticlă de apă minerală la piciorul patului. Philibert“.

Philibert? Dar ce naiba căuta ea în patul băiatului ăstuia?

Ajutor!

Se concentră să-şi adune din memorie frînturile de imagini ale vreunui dezmăţ, dar amintirile ei nu mergeau mai departe de Boulevard Brune… Stătea culcată, cu genunchii la piept, pe o bancă din staţia de autobuz şi-l ruga pe-un individ înalt, cu palton de culoare închisă, să-i cheme un taxi… Să fi fost Philibert? Nu, deşi… Nu, nu era el, şi-ar fi amintit…

Cineva tocmai oprise muzica. Mai auzi nişte paşi, bombăneli, o uşă izbindu-se, apoi încă una şi pe urmă, nimic. Linişte.

Avea o nevoie presantă, dar aşteptă încă un moment, atentă la cel mai mic zgomot şi epuizată din start la gîndul că va trebui să-şi mişte bietul schelet.

Dădu la o parte cearşafurile şi plapuma, care i se păru la fel de grea ca un măgar mort.

La contactul cu podeaua, degetele de la picioare i se chirciră. O pereche de papuci din blană de ied o aşteptau la marginea covorului. Se ridică şi văzu că e îmbrăcată cu o bluză de pijama bărbătească. Încălţă papucii şi-şi puse pe umeri cămaşa de blugi.

Roti uşurel mînerul uşii şi se pomeni pe un culoar imens, foarte întunecat, lung de cel puţin cincisprezece metri.

Începu să caute toaleta…

Aici, nu, e un dulap, dincolo, o cameră de copii cu două paturi gemene şi un căluţ de lemn hărtănit. Aici… Nu ştia… Poate un birou? Erau atîtea cărţi aşezate pe o masă în faţa ferestrei, încît lumina zilei îşi croia drum cu greutate. Pe perete erau agăţate o sabie şi o eşarfă albă, iar o coadă de cal atîrna de un inel de alamă. O coadă de cal de-adevăratelea. Destul de neobişnuită, relicva asta…

Aha! Baia!

Uşa era din lemn, la fel şi mînerul pentru tras apa. Vasul de toaletă, dată fiind vîrsta pe care-o arăta, văzuse probabil generaţii întregi de popouri în crinolină… La început, Camille avu cîteva reticenţe, dar nu, totul funcţiona perfect. Zgomotul apei trase era derutant. Parcă i se prăvălea în cap cascada Niagara…

O luase cu ameţeală, dar îşi continuă periplul în căutarea unei cutii de aspirină. Intră într-o cameră unde domnea o vraişte de nedescris. Haine aruncate peste tot, dimpreună cu reviste, cutii de bere goale şi foi de hîrtie: state de plată, fişe tehnice pentru bucătărie, un manual de întreţinere pentru motociclete GSXR, precum şi tot felul de scrisori de la Direcţia buget-finanţe. Pe frumosul pat Ludovic al XVI-lea zăcea o plapumă oribilă din

petice colorate, iar pe marchetăria fină a noptierei, cîteva joint-uri aşteptau să le vină rîndul. Bun, avem de-a face cu un sălbatic…

Bucătăria se afla chiar în capătul culoarului. Era o încăpere rece, cenuşie, tristă, pardosită cu gresie albă şi neagră. Blatul de lucru era din marmură şi mai toate dulapurile erau goale. În afară de prezenţa zgomotoasă a unui frigider antic, nimic nu lăsa să se ghicească existenţa unor locatari… Găsi un tub de aspirină, luă un pahar de lîngă chiuvetă şi se aşeză pe un scaun melaminat. Tavanul se afla la o înălţime ameţitoare şi albeaţa pereţilor îi captă atenţia. Era probabil o zugrăveală foarte veche, pe bază de plumb, căreia trecerea anilor i-a dat o patină catifelată. Nici alb-gălbui, nici crem – era albul orezului cu lapte sau al deserturilor fade de la cantină… Îşi făcu în minte cîteva amestecuri de culoare şi-şi promise să revină într-o zi cu două-trei tuburi, ca să se lămurească. Se rătăci prin apartament şi avu impresia că n-o să-şi mai găsească niciodată camera. Se prăbuşi pe pat, îi trecu prin cap pentru o clipă s-o sune pe ţaţa ei de şefă de la Touclean şi adormi numaidecît.

22

— Cum vă simţiţi?

— Dumneavoastră sînteţi, domnule Philibert?

— Da…

— Sînt la dumneavoastră în pat?

— La mine în pat? Dar, dar… Sigur că nu… Eu niciodată…

— Unde sînt?

— În apartamentele mătuşii Edmée, tanti Mée, pentru cei apropiaţi… Cum vă simţiţi, dragă prietenă?

— Sleită. Am impresia c-a trecut peste mine tăvălugul unui compresor…

— Am chemat un doctor…

— Nu, nu trebuia!

— Nu trebuia?

— Nu… Ba da… Aţi făcut foarte bine… Oricum aş avea nevoie de un concediu…

— Am pus nişte supă la încălzit…

— Nu mi-e foame…

— O să faceţi un efort. Trebuie să vă înzdrăveniţi puţin, altfel corpul dumneavoastră nu va fi suficient de puternic ca să învingă în lupta cu virusul şi să-l alunge… De ce rîdeţi?

— Vorbiţi de parcă ar fi vorba de Războiul de o sută de ani…

— Sper că nu va fi atît de lung. Ia te uită, aţi auzit? Ăsta trebuie să fie doctorul…

— Philibert?

— Da?

— Eu n-am nimic… Nici carnet de cecuri, nici bani, nimic…

— Nu vă faceţi griji. Vedem noi mai încolo… Cînd vor începe tratativele de pace…

23

— Cum se simte?

— Doarme.

— Aha.

— Sînteţi rude?

— E o prietenă…

— Ce fel de prietenă?

— Păi, e ooo… o vecină, în sfîrşit ăăă… o vecină prietenă, se încurcă Philibert.

— O cunoaşteţi bine?

— Nu, nu foarte bine.

— Locuieşte singură?

— Da.

Doctorul făcu o grimasă.

— Vă îngrijorează ceva?

— Putem spune şi aşa… Aveţi o masă? Undeva unde să mă aşez?

Philibert îl conduse în bucătărie. Doctorul îşi scoase carnetul cu reţete.

— Cum o cheamă?

— Cred că Fauque…

— Credeţi sau sînteţi sigur?

— Vîrsta?

— Douăzeci şi şase de ani.

— Sigur?

— Da.

— Lucrează?

— Da, la o firmă de întreţinere.

— Poftiţi?

— Face curat în birouri…

— Despre fata asta vorbim? Despre tînăra care se odihneşte în patul ăla imperial din capătul culoarului?

— Da.

— Ştiţi care e programul ei?

— Lucrează noaptea.

— Noaptea?

— Mă rog, seara… după ce se golesc birourile…

— Păreţi contrariat? îndrăzni Philibert.

— Chiar sînt. Amica dumneavoastră e dărîmată… A ajuns la capătul puterilor, pur şi simplu… V-aţi dat seama?

— Nu, în sfîrşit, da… Mi-am dat seama că arată cam rău, dar… Mă rog, nu ne cunoaştem prea bine, înţelegeţi, şi… Noaptea trecută m-am dus pînă la ea pentru că nu are încălzire şi…

— Auziţi, o să vă spun pe şleau: date fiind starea ei de anemie, greutatea şi tensiunea, aş putea s-o internez pe loc, numai că atunci cînd i-am zis lucrul ăsta, s-a panicat aşa de tare încît… În fine, n-am dosarul ei, înţelegeţi? Nu-i cunosc antecedentele medicale şi nu vreau s-o grăbesc, dar cînd se va mai înzdrăveni va trebui să-şi facă o serie de analize, asta-i clar…

Philibert îşi frîngea mîinile.

— Pînă atunci, un lucru e sigur: trebuie s-o puneţi pe picioare. Trebuie neapărat s-o forţaţi să mănînce şi să doarmă, altfel… Bun, pentru început îi dau un concediu de zece zile. Şi aveţi aici o reţetă pentru Doliprane şi vitamina C, însă vă repet: astea nu ţin locul unui antricot în sînge, unei porţii de paste, de legume şi de fructe proaspete, înţelegeţi?

— Da.

— Are rude la Paris?

— Nu ştiu. Şi febra?

— A făcut o gripă zdravănă. Nu asta-i problema. O să-i treacă… Aveţi grijă să nu se înfofolească prea tare, să nu stea în curent şi obligaţi-o să mai rămînă-n pat încă vreo cîteva zile…

— Bine…

— Acum dumneavoastră păreţi îngrijorat! Nu vă speriaţi, că nu e dracul chiar atît de negru… O să fiţi vigilent, bine?

— Sigur.

— Spuneţi-mi, apartamentul ăsta e al dumneavoastră?

— Ăăă, da…

— Şi cîţi metri pătraţi are?

— Ceva mai mult de trei sute…

— Oho! făcu el. Nu vreau să fiu indiscret, dar cu ce vă ocupaţi dumneavoastră?

— Cu Arca lui Noe.

— Poftiţi?

— Nu, nimic. Cît vă datorez?

24

— Domnişoară Camille, dormiţi?

— Nu.

— Uitaţi, am o surpriză pentru dumneavoastră…

Deschise uşa şi împinse înăuntru şemineul decorativ.

— M-am gîndit că o să vă facă plăcere…

— Oh… Sînteţi foarte amabil, dar, ştiţi, n-am de gînd să rămîn aici… Mîine aş vrea să urc la mine…

— Nu.

— Cum nu?

— O să urcaţi cînd va urca şi barometrul, iar pînă atunci rămîneţi aici să vă odihniţi, aşa a ordonat doctorul. Şi v-a dat concediu zece zile…

— Atît de mult?

— Păi da…

— Trebuie s-o trimit…

— Poftiţi?

— Adeverinţa medicală…

— Mă duc să caut un plic.

— Nu, dar… Nu vreau să rămîn atîta timp… Nu vreau…

— Vreţi mai bine la spital?

— Nu glumiţi cu-aşa ceva…

— Nu glumesc, domnişoară Camille.

Fata începu să plîngă.

— N-o să le daţi voie, nu-i aşa?

— Vă amintiţi de războiul Vandeei?

— Ăăă… Nu prea…

— Am să vă împrumut cîteva cărţi… Pînă atunci nu uitaţi că vă aflaţi în casa familiei Marquet de la Durbellière şi că noi nu ne temem de Albaştri!

— De Albaştri?

— Republica! Ăştia vor să ne bage într-un spital public, nu-i aşa?

— Cu siguranţă…

— Atunci, nu aveţi de ce vă teme. Am să arunc cu ulei încins peste brancardieri, de sus de pe casa scărilor!

— Sînteţi complet sărit…

— Ca toată lumea. Dumneavoastră de ce v-aţi ras în cap?

— Pentru că nu mai aveam curaj să mă spăl în baia de pe palier…

— Vă amintiţi ce v-am spus despre Diane de Poitiers?

— Da.

— Ei bine, tocmai am găsit ceva la mine în bibliotecă, aşteptaţi numai puţin…

Se întoarse cu o ediţie de buzunar hărtănită, se aşeză pe marginea patului şi îşi drese glasul:

— *Întreaga Curte – mai puţin doamna d'Étampes, fireşte* (am să vă spun numaidecît de ce) – *o găsea încîntător de frumoasă. Toată lumea îi imita umbletul, gesturile, coafurile. Persoana ei servi, de altfel, la stabilirea canonului de frumuseţe de care toate femeile, timp de o sută de ani, încercară cu îndîrjire să se apropie:*

Trei lucruri albe: pielea, dinţii, mîinile.

Trei negre: ochii, sprîncenele, pupilele.

Trei roşii: buzele, obrajii, unghiile.

Trei lungi: trupul, părul, mîinile.

Trei scurte: dinţii, urechile, laba piciorului.

Trei subţiri: buzele, talia, gleznele.

Trei groase: braţele, coapsele, pulpele.

Trei mici: sînii, nasul, capul.

E frumos spus, nu-i aşa?

— Şi credeţi că semăn cu ea?

— Da, în sfîrşit, în anumite privinţe…

Era roşu ca racul.

— Nu… nu în toate, desigur, dar vedeţi dum… dumneavoastră, e ceva ce ţine mai curînd de alură, de gra… graţie, de… de…

— Dumneavoastră m-aţi dezbrăcat?

Îi căzură ochelarii în poală şi începu să se bîl… bîlbîie mai tare ca oricînd.

— Eu… eu… Da, în sfîrşit, eu… eu… Fă… fără nici un gînd ne… necuviincios, aveţi cu… cuvîntul meu, mai întîi v… v-am culcat în pa… pat, eu…

Camille îi întinse ochelarii.

— Ei, nu vă ambalaţi aşa! Voiam doar să ştiu, atîta tot… Ăăă… Celălalt era şi el aici?

— Ci… cine anume?

— Bucătarul…

— Nu, sigur că nu, vai de mine…

— Mai bine… Aiii… Ce mă doare capul…

— Cobor pînă la farmacie… Mai aveţi nevoie de ceva?

— Nu, mersi.

— Bine, atunci. A, să nu uit… N-avem telefon aici, dar dacă vreţi să sunaţi pe cineva, Franck are un mobil la el în cameră şi…

— Nu-i nici o problemă. Şi eu am mobil… Dar trebuie să-mi recuperez încărcătorul de sus…

— Mă duc eu dacă doriţi…

— Nu, nu-i nici o grabă…

— Cum credeţi.

— Philibert?

— Da?

— Mulţumesc.

— Ei, se poate…

Stătea dinaintea ei cu pantalonii ăia prea scurţi, haina prea strîmtă şi braţele prea lungi.

— De mult nu s-a mai ocupat cineva de mine în felul acesta…

— Haideţi, zău…

— Chiar aşa… Vreau să spun… fără să aştepte nimic în schimb… Pentru că dumneavoastră… Dumneavoastră n-aşteptaţi nimic, nu-i aşa?

Philibert era indignat:

— Nu, dar ce… ce vă i… imaginaţi?

Camille închisese deja ochii.

— Nu-mi imaginez nimic, pur şi simplu n-am nimic de oferit în schimb.

25

Nu mai ştia ce zi e. Sîmbătă? Duminică? Nu mai dormise atît de ani de zile.

Philibert venise s-o-ntrebe dacă nu vrea un castron cu supă.

— Am să mă scol. Vin şi eu în bucătărie cu dumneavoastră…

— Sînteţi sigură?

— Absolut! Doar nu-s de porţelan!

— Bine, dar nu veniţi în bucătărie, că e mult prea frig. Aşteptaţi-mă în salonaşul albastru…

— Unde?

— Ah, scuze, aşa e… cît sînt de aiurit! Acum nu mai e de fapt albastru, pentru că e gol… E încăperea aceea care dă în hol.

— Camera unde e o canapea?

— Ei, o canapea e cam mult spus… A găsit-o Franck pe trotuar într-o seară şi a urcat-o în casă împreună cu unul dintre prietenii lui… E foarte urîtă, dar mărturisesc că e confortabilă…

— Spuneţi-mi, Philibert, ce-i cu locul ăsta? E apartamentul dumneavoastră? Şi de ce arată ca o casă părăsită?

— Poftim?

— Parcă aţi fi doar în trecere.

— Ei, din nefericire, moştenirea asta are o poveste sordidă… Cum se întîlnesc la tot pasul… Chiar şi la case mai mari, ştiţi…

Părea sincer abătut.

— Aceasta e casa bunicii mele dinspre mamă, care a murit anul trecut, şi, pînă se termină succesiunea, tatăl meu m-a rugat să mă instalez aici, ca să evităm… Cum le zice?

— Boschetarii?

— Exact, boschetarii! Dar nu-i vorba de băieţii aceia drogaţi, cu ace de siguranţă în nas, nici pomeneală, ci de oameni mult mai bine îmbrăcaţi, însă mai puţin civilizaţi: verii noştri primari…

— Ei au văzut cum arată apartamentul ăsta?

— Cred c-au şi cheltuit banii care credeau că li se cuvin de pe urma lui, sărăcuţii! Aşa că s-a reunit un consiliu de familie în prezenţa notarului, în urma căruia am fost desemnat drept portar, gardian şi paznic de noapte. Sigur, la început au fost şi cîteva manevre de intimidare… De altfel, o bună parte dintre piesele de mobilier s-au volatilizat, aşa cum aţi constatat şi dumneavoastră, şi de multe ori am deschis uşa portăreilor, dar acum lucrurile par să fi intrat în normal… Acum e treaba notarilor şi a avocaţilor să rezolve povestea asta obositoare…

— Şi cît timp o să mai staţi aici?

— Habar n-am.

— Şi părinţii dumneavoastră sînt de acord să adăpostiţi necunoscuţi ca bucătarul nostru şi ca mine?

— În ceea ce vă priveşte, cred că nu e nevoie să fie la curent… Cît despre Franck, s-au simţit mai degrabă uşuraţi… Ei ştiu cît sînt de neîndemînatic… Dar, mă rog, nici prin cap nu le trece cum e Franck… Din fericire! Ei cred că l-am cunoscut prin intermediul parohiei!

Rîdea.

— I-aţi minţit?

— Să spunem că am fost oarecum… evaziv…

Camille se împuţinase atît de tare, încît putea să-şi bage cămaşa în blugi fără să-i mai descheie.

Arăta ca o stafie. Se strîmbă în oglinda cea mare din camera ei pentru a-şi dovedi contrariul, îşi înnodă eşarfa de mătase în jurul gîtului, îşi puse haina şi se aventură în incredibilul labirint haussmannian[1].

În cele din urmă, găsi înfiorătoarea canapea desfundată şi făcu turul camerei ca să privească pe geam copacii acoperiţi de promoroacă de pe Champ-de-Mars.

Cînd se întoarse, încetişor, cu spiritul încă învăluit în ceţuri şi cu mîinile în buzunare, tresări, neputîndu-şi reţine un mic ţipăt idiot.

Un tip înalt, îmbrăcat în piele neagră din creştet pînă-n tălpi, cu bocanci şi cască, se proţăpise chiar în spatele ei.

— Ăăă, bună ziua… reuşi ea să îngaime în cele din urmă.

Individul nu-i răspunse nimic şi făcu stînga-mprejur.

Îşi scosese casca pe culoar şi intră în bucătărie, trecîndu-şi energic degetele prin păr.

— Auzi, Philou, ia zi, cine-i poponaru’ ăla din salon? E vreun amic de-al tău de la cercetaşi, sau ce?

— Poftim?

— Pederastu’ care stă după canapeaua mea…

Philibert, deja iritat din pricina dezastrului său culinar, îşi pierdu ceva din aristocratica-i nonşalanţă:

— Pederastu’, cum îi zici tu, se numeşte Camille, îl corectă el cu o voce egală, e prietena mea şi te rog să te comporţi ca un gentleman, întrucît am intenţia să o adăpostesc aici pentru cîtva timp…

— Gata, gata… Ce te enervezi aşa… Şi zici că e fată? Vorbim amîndoi de creatura aia pişpirică? Slăbătura cheală?

— Da, e chiar o domnişoară…

— Eşti sigur?

Philibert închise ochii.

— El e amica de care vorbeai? Adică ea e? Ia te uită, şi ce-i găteşti acolo? Zaharicale?

— Îi fac o supă, imaginează-ţi…

— Aia? Supă?

— Exact. O supă de praz şi cartofi de la Liebig…

— Ţi-a ieşit un căcat. Şi-ai mai şi lăsat-o să se afume, o să fie o scîrboşenie… Ce-ai mai pus în ea? întrebă el îngrozit, ridicînd capacul.

— Ăăă… nişte La Vache qui Rit şi bucăţele de miez de pîine…

— De ce-ai făcut una ca asta? se îngrijoră el

— Doctorul a zis… A zis s-o pun pe picioare…

— Dom’le, dacă se pune pe picioare cu chestia asta, jos pălăria! Eu cred mai degrabă c-o să dea ortu’ popii…

După care, luă o bere din frigider şi se închise la el în cameră.

Cînd Philibert se întoarse la protejata lui, aceasta era încă un pic descumpănită:

— El e?

— Da, murmură acesta, aşezînd castronul pe un carton.

— Nu-şi scoate casca niciodată?

— Ba da, dar lunea seara cînd ajunge acasă, e întotdeauna execrabil… În general, evit să dau ochii cu el în ziua respectivă…

— E din cauză că munceşte mult?

— Nu, tocmai, lunea nu lucrează… Nu ştiu ce face… Pleacă dimineaţa devreme şi cînd se întoarce e un pachet de nervi… Probleme de familie, cred… Poftiţi, mîncaţi cît e caldă…

— Ăăă… Ce-i chestia asta?

— O supă.

— Ah? făcu Camille, încercînd să amestece în ciudata fiertură.

— O supă după o reţetă proprie… Un fel de borş, dacă vreţi…

— Aha… Minunat… repetă ea rîzînd.

De data asta era un rîs nervos.

1. George Eugène Haussmann (1809-1891), om politic francez, implicat în proiecte de amenajare a Parisului.

PARTEA A DOUA

1

— Ai două minute? Trebuie să vorbesc ceva cu tine…

Philibert bea întotdeauna cacao cu lapte la micul dejun, şi plăcerea lui era să stingă aragazul chiar înainte ca laptele să dea în foc. Mai mult decît un ritual sau o manie, era victoria lui cotidiană. Fapta lui de vitejie, triumful lui invizibil. Spuma laptelui se lăsa şi ziua putea începe: era stăpîn pe situaţie.

Dar în dimineaţa aceea, tulburat, agresat chiar, de tonul colegului de apartament, aprinse ochiul care nu trebuia. Laptele dădu în foc şi un miros neplăcut puse într-o clipită stăpînire pe bucătărie.

— Poftim?
— Am zis că trebuie să vorbesc ceva cu tine.
— Păi să vorbim, răspunse calm Philibert, punîndu-şi crăticioara la înmuiat, te-ascult…
— Cît o să stea aici?
— Pardon?
— N-o face pe şmecheru', bine? Aschimodia, cît timp o să stea aici?
— Cît timp va dori…
— Hai că ţi s-au aprins călcîiele după ea, este?
— Nu.

— Mincinosule. M-am prins eu ce manevre faci… Cu manierele tale, cu aerele tale de castelan şi toate alea…

— Eşti gelos?

— Pe dracu'! Asta-mi mai lipsea! Eu, gelos din cauza unui schelet ambulant? Doar nu scrie Gîgă aici! făcu el arătîndu-şi fruntea.

— Nu gelos pe mine, gelos pe ea. Poate că te simţi înghesuit aici şi n-ai chef să-ţi muţi paharul cu periuţa de dinţi cîţiva centimetri mai la dreapta…

— A, despre asta era vorba… Fraze mari… De cîte ori deschizi pliscu', am impresia că ar trebui să-ţi rămînă cuvintele întipărite pe undeva, atît sună de bine…

— …

— Stai aşa, ştiu că asta-i casa ta, ştiu foarte bine, nu asta-i problema… N-ai decît să inviţi pe cine vrei, să se mute aici cine ai tu chef, poţi să-ţi deschizi şi o cantină a săracilor, dac-aşa pofteşti, da', mama mă-sii, nu ştiu ce să zic… Noi doi făceam o echipă de nota zece, nu?

— Aşa crezi?

— Aşa cred. Bine, OK, eu am firea asta a mea, iar tu ai toate obsesiile tale cretine, toate lucrurile astea, toate imitaţiile astea de doi bani, dar, pe ansamblu, treaba a mers bine, pînă azi…

— Şi de ce crezi tu că s-ar schimba lucrurile?

— Pfff… Se vede că nu te pricepi la gagici… Stai, că n-am zis-o ca să te jignesc, bine? Da' e-adevărat, ce vrei? Instalezi o tipă undeva, şi gata, începe nebunia… Totul se complică, începe să fie de rahat, şi chiar şi cei mai buni tovarăşi ajung să-şi scoată ochii, înţelegi?… Ce tot rînjeşti?

— Pentru că te exprimi ca un… Ca un cowboy… Nu ştiam că sînt… tovarăşul tău.

— OK, gata, s-o lăsăm baltă. Chestia e că puteai să mă anunţi şi pe mine, despre asta-i vorba.

— Aveam de gînd să te-anunţ.

— Cînd?

— Acum, aici, la o cacao cu lapte, dacă m-ai fi lăsat să mi-o pregătesc…

— Îmi cer scuze… Adică, nu, fir-ar al dracului, că nu pot să-mi cer scuze mie, este?

— Absolut.

— Te duci la muncă?

— Da.

— Şi eu la fel. Păi, atunci hai să mergem, şi-ţi fac cinste c-o ciocolată caldă, jos…

Cînd ajunseră în curte, Franck scoase ultimul as din mînecă:

— Şi în plus, habar n-avem cine-i fata asta… Nici nu ştim de unde vine…

— Îţi arăt eu de unde vine… haide.

— Nţ. Nu te baza pe mine să urc pe scări şapte etaje…

— Ba da. Tocmai că mă bazez pe tine. Vino.

Era pentru primă dată de cînd se cunoşteau că Philibert îl ruga ceva. Bombăni cît bombăni, apoi îl urmă pe scara de serviciu.

— Măiculiţă, ce frigu' dracului!

— Frig? Stai s-ajungi la mansardă…

Philibert descuie lacătul şi împinse uşa.

Franck rămase mut preţ de cîteva secunde.

— Aici stă?

— Da.

— Eşti sigur?

— Vino-ncoace, mai am ceva să-ţi arăt…

Îl conduse în fundul culoarului, dădu un şut unei uşi ieşite din ţîţîni şi adăugă:

— Aceasta e baia… În capăt e closetul, iar deasupra lui, duşul… Recunoaşte că-i ingenios…

Coborîră scările în tăcere.

Franck nu-şi recăpătă graiul decît după a treia ceaşcă de cafea:

— Bine, acuma, un singur lucru… Să-i explici situaţia mea şi să-i spui că e foarte important să dorm după-masa şi toate alea…

— Sigur, o să-i spun. O să-i spunem amîndoi. Dar după părerea mea, asta n-ar fi o problemă, pentru că şi ea doarme după-amiaza…

— De ce?

— Lucrează noaptea.

— Cu ce se ocupă?

— Cu curăţenia.

— Poftim?

— E femeie de serviciu…

— Eşti sigur?

— De ce m-ar fi minţit?

— Ştiu şi eu… Poate că e *call-girl*…

— În cazul ăsta ar trebui să aibă… Nişte rotunjimi, nu?

— Aha, ai dreptate… Ştii că nu eşti prost deloc? adăugă el dîndu-i un dupac după ceafă.

— F… fii atent că mi-am scuipat croissantul din cauza ta, i… idiotule… Ia uite, arată ca o… meduză bătrînă…

Lui Franck puţin îi păsa, citea titlurile dintr-un *Parisien*, aflat dinaintea lui pe tejghea.

Dîrdîiau împreună.

— Ia zi…

— Da?

— Tipa asta n-are familie?

— Vezi tu, răspunse Philibert înnodîndu-şi fularul, asta-i o întrebare pe care m-am abţinut tot timpul să ţi-o pun…

Franck se uită la el şi zîmbi.

Ajuns în faţa plitei, îl rugă pe ajutorul de bucătar să-i pună nişte supă deoparte.

— Ei?

— Ce?

— De-aia bună, da?

2

Camille se hotărîse să nu mai ia jumătatea de comprimat de Lexomil pe care doctorul i-o prescrisese în fiecare seară. Pe de o parte, nu mai suporta starea asta semicomatoasă în care bîjbîia, iar pe de altă parte, nu voia să rişte să devină dependentă. Toată copilăria o văzuse pe maică-sa isterizîndu-se la gîndul de a merge la culcare fără pastile, iar acele crize o traumatizaseră pentru foarte mult timp.

Tocmai îşi terminase a nu ştiu cîta siestă pe ziua respectivă şi habar n-avea cît e ceasul, dar se hotărî să se ridice din pat, să se adune, să se îmbrace şi să urce la ea, ca să vadă dacă era pregătită să-şi reia cursul vieţii sale neînsemnate de-acolo de unde-l lăsase cînd a plecat.

Traversînd bucătăria ca să iasă pe scara de serviciu, văzu un bilet ieşind de sub o sticlă plină cu un lichid gălbui.

Încălzeşte-o într-o cratiţă, dar n-o lăsa să dea în clocot. Adaugă pastele cînd începe să fiarbă şi lasă-le 4 minute, amestecînd încet.

Nu era scrisul lui Philibert…

***

Lacătul fusese spart şi puţinul pe care-l avea pe acest pămînt, ultimele sale legături cu trecutul, regatul ei, totul fusese distrus.

Se repezi instinctiv la valijoara roşie care zăcea vraişte pe jos. Nu, era în regulă, nu luaseră nimic, şi blocurile ei de desen erau la locul lor…

Strîngînd din dinţi şi stăpînindu-şi cu greu senzaţia de greaţă, începu să facă puţină ordine, ca să vadă ce lipseşte.

Nu lipsea nimic şi cu toate astea nu avea nimic. Ba da, lipsea un radio cu ceas… Poftim… Întreg carnagiul pentru un fleac de cincizeci de franci cumpărat de la un chinez…

Îşi adună hainele, le vîrî într-o cutie de carton, îşi luă valiza de pe jos şi ieşi fără să se mai uite înapoi. Abia cînd se văzu pe scări dădu drumul lacrimilor.

În faţa uşii oficiului îşi şterse nasul, îşi lăsă jos calabalîcul şi se aşeză pe o treaptă ca să-şi ruleze o ţigară. Prima după foarte mult timp… Lumina se stinsese pe palier, dar nu era nici o problemă, dimpotrivă.

Dimpotrivă, murmură ea, dimpotrivă…

Se gîndea la teoria aceea obscură care zice că atunci cînd te scufunzi, nu poţi să faci nimic pentru a te salva; trebuie mai întîi s-ajungi la fund şi abia apoi, printr-un zvîcnet salvator, poţi urca din nou la suprafaţă…

Bine.

Ăsta e fundul, nu?

Aruncă o privire cutiei cu haine, îşi trecu mîna peste faţa ascuţită şi se dădu la o parte pentru a lăsa o vietate înfricoşătoare să se strecoare într-o crăpătură.

Aşa… Liniştiţi-mă… Ăsta e fundul?

Cînd intră în bucătărie, el tresări:

— Ah! Aici erai? Credeam că dormi…

— Bună…

— Lestafier Franck.

— Camille.

— Mi-ai găsit… biletul?

— Da, dar…

— Îţi aduci lucrurile? Ai nevoie de o mînă de ajutor?

— Nu… La drept vorbind, atîta mi-a mai rămas… Mi-au furat tot.

— Ce căcat!

— Exact… Nici că puteai s-o spui mai bine… Bun, mă duc să mă bag la loc în pat, pentru că simt cum mi se-nvîrte capul…

— Nu vrei să-ţi pregătesc eu consommé-ul?

— Poftim?

— Consommé…

— Ce să consume?

— Supa, frate! se enervă el.

— A, scuze… Nu, mersi. Mă duc să mă culc puţin…

— Auzi? strigă el după Camille, care ajunsese deja pe culoar, să ştii că de-aia ţi se-nvîrte capul, pentru că nu mănînci destul!

Ea suspină. Diplomaţie, diplomaţie… Văzînd ce aer fin are băiatul ăsta, nu se făcea să rateze prima scenă. Se întoarse aşadar în bucătărie şi se aşeză în capul mesei.

— Ai dreptate.

El mormăia în barbă. Normal… Bineînţeles că avea dreptate… Fir-ar al dracului… Acum o să-ntîrzie…

Se întoarse cu spatele şi-i dădu zor.

Vărsă conţinutul cratiţei într-o farfurie adîncă şi scoase din frigider o bucată de ceva pe care o desfăcu uşurel. Era o chestie verde pe care o răzui deasupra supei aburinde.

— Ce-i asta?

— Coriandru.

— Şi pastele astea mititele cum se cheamă?

— Perle japoneze.

— Zău? Ce frumos…

Îşi luă geaca şi închise uşa de la intrare, clătinînd din cap:

Zău? Ce frumos…

Proastă, săraca…

3

Camille suspină şi luă farfuria cu un gest maşinal, gîndindu-se la hoţ. Cine dăduse lovitura? Fantoma de pe palier? Un musafir rătăcit? Venise pe acoperiş? Se va întoarce? Ar trebui să-i spună lui Pierre?

Mirosul, mai bine zis aburul supei, n-o mai lăsa să se gîndească la ale ei. Mmm, ce bun, şi aproape că-i veni să-şi pună un prosop pe cap şi să facă inhalaţii. Dar ce-o fi pus înăuntru? Avea o culoare aparte. Caldă, grasă, în nuanţa aurie a cadmiului… Cu perlele translucide şi bucăţelele de verdeţuri de culoarea smaraldului, era o plăcere s-o priveşti… Rămase aşa preţ de cîteva secunde, respectuoasă şi cu lingura în suspans, apoi luă o primă înghiţitură, încetişor, pentru că era fierbinte.

Exceptînd copilăria, se găsea în aceeaşi stare ca Marcel Proust: „atentă la ceea ce se întîmpla extraordinar înlăuntrul ei“; şi mîncă toată supa cu religiozitate, închizînd ochii după fiecare înghiţitură.

Poate din cauză că, pur şi simplu, murea de foame şi nu-şi dădea seama, sau poate pentru că de trei zile se chinuia, cu strîmbături, să înghită supele la cutie ale lui Philibert, sau poate pentru că fumase mai puţin, în orice caz, un lucru era sigur: în viaţa ei nu mai simţise atîta plăcere mîncînd de una singură. Se ridică de la masă să vadă dacă mai rămăsese ceva pe fundul cratiţei. Nimic, din păcate… Ridică farfuria şi sorbi, ca să nu piardă nici o

picătură, plescăi din buze, strînse masa şi luă pachetul de paste început. Alinie cîteva perle japoneze pe biletul lui Franck, astfel încît să alcătuiască cuvîntul „Super!“ şi se băgă la loc în pat mîngîindu-şi pîntecele umflat.

Mulţumesc, dragă Doamne.

4

Ultimele zile ale convalescenţei se scurseră foarte repede. Pe Franck nu-l mai vedea deloc, dar ştia cînd e acasă: uşi trîntite, combina hi-fi, televizorul, discuţii animate la telefon, hohote de rîs şi înjurături seci; simţea însă că nimic din toate astea nu-i stătea în fire. Franck se agita şi îşi lăsa viaţa să răsune în toate cele patru colţuri ale apartamentului, ca un cîine care face pipi peste tot ca să-şi marcheze teritoriul. Uneori Camille simţea nevoia să urce la ea, să-şi redobîndească independenţa şi să nu mai datoreze nimănui nimic. Alteori, nu. Alteori tremura doar la gîndul de a se culca din nou pe jos şi de a urca şapte etaje, agăţîndu-se de balustradă ca să nu cadă.

Era complicat.

Nu mai ştia care-i e locul şi, de altfel, ţinea mult şi la Philibert… De ce ar trebui să se autoflageleze întruna şi să-şi ceară iertare, strîngînd din dinţi? Pentru propria independenţă? Ce să-ţi spun, mare victorie… De ani şi ani ea n-avusese decît acest cuvînt pe buze şi, la urma urmei, pentru ce? Ca s-ajungă unde? În coteţul ăla, petrecîndu-şi după-amiezile fumînd ţigară de la ţigară şi întorcîndu-şi soarta pe toate feţele? Era jalnic. Ea era jalnică. Urma să împlinească în curînd douăzeci şi şapte de ani şi n-avea nimic al ei: nici amintiri, nici prieteni şi nici vreun motiv cît de mic să fie îngăduitoare cu ea însăşi. Cum se ajunsese aici? De ce nu reuşise niciodată să-şi împreuneze mîinile şi să păstreze în căuşul palmelor două, trei lucruri mai valoroase? De ce?

Era adîncită în gînduri. Era liniştită. Iar atunci cînd veveriţoiul ăsta uriaş venea să-i citească, închizînd uşurel uşa în urma lui şi dîndu-şi ochii peste cap pentru că golanul ăla asculta muzica aceea „tribală“, ea îi zîmbea şi ieşea pentru moment din inima ciclonului…

Se apucase iar de desenat.

Uite-aşa.

Fără motiv. Pentru ea. Pentru plăcerea ei.

Începuse un caiet nou, ultimul, şi-l îmblînzise încredinţîndu-i toate lucrurile care-o înconjurau: şemineul, modelul tapiţeriei, cremona ferestrei, zîmbetele nătînge ale lui Sammy şi Scooby-Doo, ramele, tablourile, cameea doamnei şi redingota sobră a domnului. O natură moartă cu hainele proprii, cu catarama curelei atîrnînd pe jos, norii, dîra alburie a unui avion cu reacţie, vîrfurile copacilor dincolo de feroneria balconului şi un autoportret cu ea stînd în pat.

Din cauza petelor de pe oglindă şi a părului scurt semăna cu un băieţaş bolnav de vărsat de vînt…

Desena iarăşi aşa cum respira. Dădea paginile fără să se gîndească şi se oprea numai cînd trebuia să mai verse nişte cerneală chinezească într-un păhăruţ ca să-şi umple stiloul. De ani de zile nu se mai simţise atît de calmă, atît de vie, atît de pur şi simplu vie…

Dar ce-i plăcea mai mult şi mai mult erau atitudinile lui Philibert. Era atît de captivat de istoriile sale şi chipul îi devenea dintr-o dată atît de

expresiv, de aprins sau de abătut (ah! biata Maria-Antoaneta…), încît îi ceru voie să-l deseneze.

Sigur, bîiguise el de formă, dar uitase numaidecît de scîrţîitul peniţei pe hîrtie.

Uneori era ceva de genul:

— *Dar doamna d'Étampes nu era o amantă de felul doamnei de Châteaubriant, micile cadouri nu-i mai erau de ajuns. Visa mai cu seamă să obţină favoruri pentru ea şi pentru familia ei. Or, ea avea treizeci de fraţi şi surori… Aşa că, plină de rîvnă, se puse pe treabă.*

Abilă, ea ştiu să profite de toate clipele de răgaz pe care necesitatea de a-şi trage sufletul i le lăsa între două îmbrăţişări pentru a-i smulge regelui, satisfăcut şi istovit, numirile sau avansările la care rîvnea.

În cele din urmă, toţi cei din familia Pisseleu dobîndiră funcţii importante, şi îndeobşte ecleziastice, întrucît amanta regelui era o femeie „religioasă"…

Antoine Seguin, unchiul său din partea mamei, deveni abate de Fleury-sur-Loire, episcop de Orléans, cardinal şi, în cele din urmă, arhiepiscop de Toulouse. Charles de Pisseleu, al doilea dintre fraţii săi, dobîndi abaţia Bourgueil şi episcopia Condom…

Philibert ridica privirea:

— Episcopia Condom… Spuneţi şi dumneavoastră dacă nu-i nostim…

Şi Camille se grăbea să încredinţeze hîrtiei acel surîs, acea încîntare amuzată a unui băiat care parcurgea istoria Franţei aşa cum ar frunzări alţii o revistă porno.

Iar alteori:

— …închisorile devenind neîncăpătoare, Carrier, autocrat atotputernic, înconjurat de colaboratori pe măsură, deschise noi puşcării şi rechiziţionă nave din port. În scurt timp tifosul avea să facă ravagii printre miile de oameni încarceraţi în condiţii abominabile. Ghilotina nu mergea suficient de repede, aşa că proconsulul ordonă să fie împuşcaţi mii de prizonieri şi repartiză plutoanelor de execuţie un „corp de gropari“. Apoi, întrucît prizonierii continuau să aflueze în oraş, inventă înecările.

Cît despre generalul de brigadă Westerman, acesta scrise: „Vandeea nu mai există, cetăţeni ai Republicii. A murit sub săbiile noastre libere, dimpreună cu femeile şi copiii ei. Tocmai am îngropat-o în mlaştinile şi în pădurile din Savenay. Îndeplinind ordinele pe care mi le-aţi dat, am strivit copiii sub copitele cailor şi am masacrat femeile, care de-acum înainte nu vor mai aduce pe lume hoţi. Nu am nici un prizonier pe conştiinţă“.

Iar lui Camille nu-i rămînea de desenat decît o umbră pe chipul crispat.

— Desenaţi sau mă ascultaţi?

— Vă ascult în timp ce desenez…

— Acest Westerman… Acest monstru care şi-a slujit patria adoptivă cu atîta fervoare, ei bine, închipuiţi-vă că avea să fie capturat şi decapitat împreună cu Danton, cîteva luni mai tîrziu…

— De ce?

— A fost acuzat de laşitate… Era un om slab…

Alteori Philibert îi cerea permisiunea să se aşeze în fotoliul de la piciorul patului şi să citească amîndoi în linişte.

— Philibert?

— Mmm…

— Cărţile poştale…

— Da?

— O să mai faceţi asta mult timp?

— Poftiţi?

— De ce să nu vă faceţi meseria? De ce nu-ncercaţi să deveniţi istoric sau profesor? Aţi putea să citiţi toate cărţile astea în timpul orelor de muncă şi chiar aţi fi plătit pentru asta!

Philibert îşi aşeză cartea pe velurul tocit al genunchilor osoşi, îşi scoase ochelarii şi-şi frecă ochii:

— Am încercat… Sînt licenţiat în istorie şi am luat de trei ori examenul de admitere la École des Chartes, dar m-au picat în fiecare sesiune…

— Nu eraţi destul de bun?

— Oh, ba da! În sfîrşit… roşi el, în sfîrşit, cred că… da, cu toată modestia, dar… N-am putut niciodată să iau un examen… Sînt foarte angoasat… De fiecare dată îmi pierd somnul, vederea, părul, chiar şi dinţii!, şi toate calităţile. Citesc subiectul, ştiu toate răspunsurile, dar sînt incapabil să scriu fie şi un rînd. Înţepenesc în faţa foii…

— Dar spuneaţi că aţi luat bacul şi licenţa…

— Da, dar cu ce preţ… Şi niciodată din prima… Şi, în plus, a fost uşor… Mi-am luat licenţa fără să pun vreodată piciorul în Sorbona şi fără să merg la cursurile magistrale ale marilor profesori pe care-i admiram, dar care n-aveau nimic de-a face cu programa mea…

— Cîţi ani aveţi?

— Treizeci şi şase.

— Bun, şi avînd licenţa, n-aţi fi putut totuşi să predaţi?

— Mă vedeţi într-o încăpere cu treizeci de puşti?

— Da.

— Nu. Simpla idee de a mă adresa unui public, oricît de puţin numeros ar fi, îmi dă sudori reci. Am… Am probleme de… socializare, cred…

— Dar la şcoală? Cînd eraţi mic?

— N-am mers la şcoală decît începînd din clasa a şasea. Şi, în plus, am stat la internat… A fost un an oribil. Cel mai rău din toată viaţa mea… Parcă m-ar fi aruncat într-un bazin fără să ştiu să înot…

— Şi dup-aia?

— După aceea nimic. Tot nu ştiu să înot…

— La propriu sau la figurat?

— Amîndouă, domnule general.

— Nu v-au învăţat să înotaţi?

— Nu, la ce bun?

— Păi… ca să-notaţi…

— Ştiţi, din punct de vedere cultural, ne tragem mai degrabă dintr-o generaţie de infanterişti şi artilerişti…

— Ce tot spuneţi? Eu nu vă-ndemn să vă aruncaţi într-o bătălie! Spun să vă duceţi măcar pînă la malul mării! Şi de fapt, de ce nu v-aţi dus la şcoală mai devreme?

— Făceam ore acasă, cu mama…

— Ca fata aceea din Saint Louis?

— Exact.

— Cum o chema?

— Blanche de Castille…

— Aşa. Dar de ce, locuiaţi prea departe de şcoală?

— De fapt, era o şcoală comunală în satul vecin, dar n-am fost decît cîteva zile…

— De ce?

— Tocmai pentru că era o şcoală comunală…

— Aha! Aceeaşi poveste cu Albaştrii, nu?

— Întocmai…

— Dom'le, da' asta a fost acum peste două sute de ani! Lucrurile au mai evoluat de-atunci!

— S-au schimbat, fără îndoială. Dar de evoluat… Nu… Nu ştiu ce să zic…

— …

— Vă şochez?

— Nu, nu, vă respect…

— Valorile?

— Dacă vreţi, dacă ăsta vi se pare cuvîntul potrivit, dar atunci din ce trăiţi?

— Vînd cărţi poştale!

— E aiurea… E-o nebunie…

— Ştiţi, în comparaţie cu părinţii mei, eu sînt foarte… evoluat, cum spuneţi dumneavoastră, am totuşi o oarecare distanţă…

— Dar cum sînt părinţii dumneavoastră?

— Păi…

— Împăiaţi? Mumificaţi? Cufundaţi într-un borcan cu formol şi flori de crin?

— Pe-aproape… zîmbi el.

— Liniştiţi-mă, nu se deplasează cu lectica, sper?

— Nu, dar asta numai pentru că nu se găsesc oameni care să-i care!

— Ce fac?

— Poftim?

— Cu ce se ocupă?

— Moşieri.

— Doar atît?

— E multă muncă, să ştiţi…

— Bine, dar… Sînteţi foarte bogaţi?

— Nu. Nici vorbă. Dimpotrivă…

— Incredibilă poveste… Şi la internat cum aţi reuşit să vă descurcaţi?

— M-a ajutat Gaffiot.

— Cine-i ăsta?

— Nu e o persoană, e un dicţionar latin foarte greu, pe care-l purtam în ghiozdan şi care-mi servea drept praştie. Apucam ghiozdanul de curele, îi imprimam un elan şi… Poc! îmi spulberam duşmanul…

— Şi?

— Şi ce?

— Azi?

— Ei bine, dragă prietenă, astăzi aveţi în faţa ochilor un superb exemplar al lui *Homo Degeneraris*, adică o creatură total inadaptată vieţii în societate, decalată, bizară şi perfect anacronică!

Rîdea.

— Şi ce-o să faceţi?

— Nu ştiu.

— O să vă duceţi la psiholog?

— Nu, dar am întîlnit o domnişoară la serviciu, un soi de nebună zîmbăreaţă şi obositoare, care mă bate la cap s-o însoţesc într-o seară la cursul ei de teatru. Ea cică a fost pe la toţi psihologii posibili şi imposibili şi susţine că tot teatrul e cel mai eficace…

— Chiar?

— Aşa zice ea….

— Dar altfel, nu ieşiţi niciodată în oraş? N-aveţi prieteni? Nici o pasiune? Nici un contact cu secolul XXI?

— Nu. Nu prea… Dar dumneavoastră?

5

Viaţa îşi reluă cursul obişnuit. Camille sfida frigul la lăsarea nopţii, lua metroul în sens invers faţă de mulţimea lucrătorilor şi observa toate acele chipuri extenuate.

Mamele care se întorceau acasă, la copii, în cartierele mărginaşe ale oraşului şi adormeau cu gura deschisă şi capul sprijinit de geamurile aburite, cucoanele pline de bijuterii de doi bani, care dădeau paginile ghidului TV cu mişcări scurte, umezindu-şi arătătoarele prea ascuţite, domnii cu mocasini uşori şi şosete fanteziste, care subliniau cu markerul cine ştie ce rapoarte, pufnind zgomotos, şi tinerele cadre superioare, cu pielea lucioasă, care se distrau doborînd OZN-uri pe telefoanele mobile cumpărate în rate…

Şi toţi ceilalţi, care nu aveau nimic mai bun de făcut decît să se ţină instinctiv de bare ca să nu-şi piardă echilibrul… Cei care nu se uitau la nimeni şi la nimic. Nici la panourile publicitare pentru Crăciun – zile de aur, cadouri de aur, somon pe degeaba şi *foie gras* la preţ de en gros –, nici la ziarul vecinului, nici la agasantul ăla cu mîna întinsă, care-şi fonfăia tînguiala iar şi iar, nici măcar la fata asta de vizavi care le desena privirile mohorîte şi pliurile pardesielor cenuşii…

După care, schimba două, trei cuvinte fără importanţă cu portarul imobilului, se schimba sprijinindu-se de cărucior, îşi trăgea o pereche informă de pantaloni de trening, o bluză de nailon turcoaz cu *Profesioniştii*

în serviciul dumneavoastră şi se încălzea treptat, zorind ca o apucată înainte de a da iarăşi piept cu frigul, de a-şi fuma a enşpea ţigară şi de a lua ultimul metrou.

Cînd dădu cu ochii de ea, şefa Josy îşi vîrî pumnii în adîncul buzunarelor şi-i aruncă un soi de rictus aproape tandru:

— Măi să fie… Iete strigoaica… Sînt bună de plată cu zece euro, bombăni ea.

— Poftim?

— Am pus un pariu cu fetele… Eu puteam să jur că nu te mai întorci…

— De ce?

— Nu ştiu, aşa aveam eu impresia… Da' bine, nici o chestie, plătesc, să ştii! Şi-acuma hai, nu v-o plăcea, da' trebuie să mergem. Cu vremea de-afară, ăştia au făcut cocină peste tot. Stau şi mă-ntreb dacă or fi învăţat şi ei la viaţa lor să se şteargă pe picioare… Na, poftim, aţi văzut în ce hal arată holul?

Mamadou îşi tîrşîia picioarele:

— Aaa, mătăluţă ai dormit ca un prunc săptămîna asta, zi că nu.

— De unde ştii?

— Dîn cauza părului. Ţ-a crescut prea repede…

— Da' tu ce-ai? Nu te simţi bine?

— Merge, merge…

— Ai necazuri?

— Ee, necazuri… Mi s-au îmbolnăvit copiii, bărbatu-meu îşi joacă toţi banii, alde cumnată-mea mă seacă la ficaţi, un vecin s-a căcat în lift şi mi-au tăiat telefonu', da'-n rest e bine…

— Dar de ce-a făcut una ca asta?

— Cine?

— Vecinul.

— De un’ să ştiu io dă ce, da’ data care vine o să-şi mănînce căcatu’, să nu zică că nu i-am zis! Ai cuvîntu’ meu! Şi te mai şi rîzi…

— Ce-ţi mai fac copiii?

— Unu’ tuşeşte, altu’ are probleme cu stomacu’… Ei, hai să mergem… mai bine să nu mai vorbim despre asta că-mi dă dureri, şi io cînd am dureri nu mai sînt bună dă nimic…

— Şi frate-tău? Nu poate să-i facă bine cu leacuri de-alea de-ale lui?

— Da’ caii? Nu crezi c-ar putea să-i găsească şi pă ăi cîştigători? Gata, nu mai vreau s-auz dă pierde-vară ăsta, hai…

Probabil că îngălatul de la etajul cinci se simţise lovit în amorul propriu, deoarece biroul lui era cît de cît pus în ordine. Camille desenă un înger văzut din spate, cu o pereche de aripi care-i ieşeau din costum şi o mîndreţe de aureolă.

La fel şi în casă: fiecare începea să-şi găsească locul. Mişcările stinghere de la început, baletul acela nesigur şi toate gesturile jenate se transformau treptat într-o coregrafie discretă şi rutinieră.

Camille se trezea spre prînz, dar făcea în aşa fel încît să fie în camera ei pe la trei după-amiaza, cînd venea Franck. Acesta din urmă pleca iar pe la şase şi jumătate şi uneori dădea nas în nas cu Philibert pe scări. Camille şi Philibert luau împreună ceaiul sau mîncau ceva uşor, înainte ca ea să plece la muncă, de unde nu se întorcea niciodată mai devreme de unu noaptea.

Franck nu dormea niciodată la ora aia – asculta muzică sau se uita la televizor. De sub uşa lui ieşea miros de marijuana. Camille se întrebase cum

reuşeşte el să trăiască în ritmul ăsta nebunesc şi foarte curînd avu un răspuns: nu reuşeşte.

Aşa că uneori, fatalmente, treaba exploda. Franck slobozea cîte-o salvă de înjurături cînd deschidea uşa frigiderului şi vedea că alimentele nu sînt aranjate sau ambalate cum trebuie. Le punea atunci pe toate pe masă, răsturnînd ceainicul şi făcîndu-i cum îi venea la gură:

— Futu-i mama mă-sii! De cîte ori să vă mai spun? Untul trebuie să stea pe uşă, să nu capete miros! Şi brînza la fel! Celofanul e pentru cîini, fir-ar al dracu'! Şi asta ce mai e? Salată? De ce-o lăsaţi în pungă, să se strice?! Ţi-am zis de-atîtea ori, Philibert! Unde sînt casoletele pe care vi le-am adus alaltăieri? Bun, şi asta ce-i? Lămîie… Ce dracu' caută la ouă? Dac-ai tăiat o bucată, restul împachetează-l sau pune-l pe-o farfurie cu faţa-n jos, *capito*?

Apoi îşi lua o bere şi pleca, iar cei doi criminali ai noştri aşteptau deflagraţia uşii, ca să-şi reia discuţia de unde-o lăsaseră:

— Şi chiar aşa a zis: *Dacă nu mai au pîine, daţi-le cozonac…*?

— Ei, sigur că nu… Ea n-ar fi rostit niciodată o asemenea inepţie… Era o femeie foarte inteligentă…

Bineînţeles că ar fi putut să-şi lase ceştile jos, suspinînd şi replicîndu-i că e prea nervos pentru un băiat care nu mănîncă niciodată acasă şi nu foloseşte frigiderul decît pentru a-şi depozita cutiile de bere… Dar nu, n-avea nici un rost…

Dacă-i plăcea să zbiere, n-avea decît.

Să zbiere…

Şi-apoi, Franck atîta aştepta. Cea mai neînsemnată ocazie să le sară la beregată. Mai ales ei. O avea în vizor şi îşi lua o mutră vexată de cîte ori o

vedea. Degeaba îşi petrecea Camille cea mai mare parte a timpului în camera ei, uneori se întîmpla să dea nas în nas cu el, şi-atunci se făcea mică sub asaltul formidabil al undelor asasine, care, în funcţie de starea lui de spirit, fie o făceau să se simtă îngrozitor de stingherită, fie îi smulgeau un zîmbet abia schiţat.

— Care-i problema? De ce rînjeşti? Nu-ţi place mutra mea?

— Nu, nu. Nimic, nimic…

Şi se grăbea să depăşească momentul.

Cînd se afla în încăperile pe care le foloseau toţi trei, Camille era mereu cu garda sus. Lăsa curăţenie lună în urma ei, se încuia în baie cînd Franck nu era acasă, îşi ascundea toate obiectele de toaletă, ştergea masa din bucătărie de două ori, îşi golea scrumiera într-o pungă de plastic pe care avea grijă s-o înnoade înainte de a o arunca la coş, încerca să fie cît mai discretă, curăţa plinta, se eschiva din calea loviturilor şi ajungea să se întrebe dacă nu cumva avea să plece mai curînd decît crezuse…

Avea să-i fie frig, asta e, dar măcar nu va mai da ochii cu cretinul ăla.

Philibert se întrista:

— Dar, domnişoară Ca… Camille… Dumneavoastră sînteţi mu… mult prea inteligentă ca să vă lă… lăsaţi impresionată de… de lunganul ăsta… Du… dumneavoastră sînteţi mult deasupra acestei situaţii… de bună seamă…

— Nu tocmai. Sînt exact la acelaşi nivel. Şi primesc toate loviturile în plină figură…

— Nu! Bineînţeles că nu! Dumneavoastră şi el nu navigaţi în aceleaşi ape! Aţi… Aţi apucat să-i vedeţi sc… scrisul? L-aţi auzit deja rîzînd la grosolăniile pre… prezentatorului aceluia debil? L-aţi văzut citind şi altceva

în afară de oferte pentru motociclete la mîna a doua? Şi… şi staţi puţin, băiatul acesta are mintea unui puşti de doi ani! N-are nici o vină să… săracul… Cre… cred că a intrat într-o bucătărie cînd era copil şi de-atunci n-a mai ieşit… Aşa că, în… încercaţi să vă distanţaţi… Să fiţi mai tolerantă, ma… mai „cool“, cum se spune acum…

— …

— Ştiţi ce-mi spunea mama cînd îndrăzneam – cu… cu jumătate de gură – să-i povestesc o cîtime din ororile pe care le înduram de la micii mei colegi de cameră?

— Nu.

— „Află, dumneata, fiule, că balele broaştei rîioase n-ating porumbelul alb în zbor.“ Asta-mi spunea…

— Şi asta vă consola?

— Nici vorbă, dimpotrivă!

— Ei, păi vedeţi…

— Da, dar în cazul dumneavoastră nu… nu-i acelaşi lucru… Dumneavoastră n-aveţi doisprezece ani… Şi nu sînteţi nevoită să beţi urina unui ţî… ţînc detestabil…

— V-au forţat să faceţi aşa ceva?

— Din nenorocire…

— Să înţeleg că porumbelul alb în zbor…

— Exact, porumbelul a… alb n-a trecut în zbor niciodată. De altminteri, în… încă o mai simt aici, rîdea el strîmb, arătînd spre mărul lui Adam.

— Mda… Om vedea…

— Şi-apoi, ce se întîmplă de fapt e o prostie, şi o ştiţi la fel de bine ca şi mine: Franck e ge… gelos. Gelos ca un tigru. Puneţi-vă şi în locul lui… Avea tot apartamentul la dis… dispoziţie, se plimba cum voia, de cele mai multe ori în chiloţi sau în spa… spatele unei gîsculiţe înnebunite. Putea să

zbiere, să înjure şi să eructeze după pofta inimii, iar singurele noastre contacte erau cele de ordin pra… practic, atunci cînd schimbam informaţii despre starea instalaţiei de apă sau despre provizia de hîrtie igienică…

Eu, unul, nu ieşeam aproape deloc din camera mea, iar cînd aveam nevoie să mă concentrez, îmi puneam vată în urechi. El era regele aici… Pînă într-acolo, încît avea probabil im… impresia că se află *in fine* la el acasă… Şi apoi aţi venit dumneavoastră, şi gata! Nu numai că se vede nevoit să se încheie la şliţ, dar în plus îndură şi complicitatea noastră, uneori ne aude rîzînd, p… prinde frînturi ale unor discuţii din care probabil că nu înţelege mare lucru… Îi vine, cu siguranţă, foarte gr… greu, nu credeţi?

— N-am ştiut că ocup atîta loc…

— Nu, dim… dimpotrivă, sînteţi foarte discretă, dar, dacă vreţi să ş… ştiţi… Cred că îi impuneţi respect…

— Hai că asta-i bună! exclamă ea. Eu? Eu să-i impun lui respect? Probabil glumiţi. Niciodată n-am avut sentimentul că sînt atît de dispreţuită…

— Nţ… marele amorez nu e cultivat, asta-i clar, dar e departe de a fi i… idiot, ştiţi, dumneavoastră şi prietenele lui nu boxaţi în aceeaşi ca… categorie… v-aţi întîlnit cu vreuna de… de cînd sînteţi aici?

— Nu.

— Ei bine, o să aveţi ocazia… E… E incredibil… Orice ar fi, vă im… implor, rămîneţi deasupra, nu vă amestecaţi cu ei. Faceţi-o pentru mine, domnişoară Camille…

— Dar ştiţi bine că n-am de gînd să mai rămîn mult timp aici…

— Nici eu. Şi nici el, dar pînă atunci să încercăm să trăim ca nişte buni vecini… Lumea e şi aşa îngrozitoare, fără să ne mai dăm şi noi silinţa, nu? Şi apoi, mă faceţi să mă bîlbîi cînd spuneţi pro… prostii…

Se ridică şi stinse focul la ceainic.

— Nu păreţi foarte convinsă…

— Ba da, ba da, am să încerc. Dar, mă rog, eu nu sînt foarte înzestrată pentru raporturile de forţă… În general, arunc prosopul înainte de a căuta argumente…

— De ce?

— Aşa.

— Pentru că e mai puţin obositor?

— Da.

— Nu-i o strategie bună, cre… credeţi-mă. Pe termen lung, vă va distruge.

— M-a distrus deja.

— Că vorbeam de strategie, săptămîna viitoare o să merg la o conferinţă pa… pasionantă despre arta militară a lui Napoleon Bonaparte, n-aţi vrea să veniţi şi dumneavoastră?

— Nu, dar povestiţi-mi, uite, v-ascult: vorbiţi-mi despre Napoleon…

— Ah! E un subiect vast… Vreţi o felie de lă… lămîie?

— Uşurel, uşurel! Eu, una, nu mă mai ating de lămîie! Nu mă mai ating de nimic, dacă-i pe-aşa…

El o privi cu ochii în lacrimi:

— Rămîneţi dea… deasupra lor, v-am spus.

6

Timpul regăsit, pentru un loc unde aveau cu toţii să dea ortu' popii, era un nume numai bun… Ce tîmpenie…

Franck era cătrănit. Bunică-sa nu mai vorbea cu el de cînd o adusese aici, iar el se vedea obligat să-şi stoarcă creierii de cînd intra pe şoseaua de centură ca să găsească ceva de povestit. Prima dată, fusese luat pe nepregătite, aşa că toată după-amiaza se uitaseră chiorîş unul la altul… În cele din urmă, Franck se postase în faţa ferestrei şi se apucase să comenteze cu glas tare ce se întîmpla în parcarea sanatoriului: bătrîni pe care-i urcau în maşini, bătrîni pe care-i coborau din maşini, cupluri care se certau, copii care se fugăreau printre maşini, puştiul care-şi luase o palmă, tînăra care plîngea, un Porsche Roadster, un Ducatti, un Serie 5 nou-nouţ şi du-te-vino-ul neîncetat al ambulanţelor. O zi de-a dreptul pasionantă.

Doamna Carminot fusese cea care se ocupase de mutare, iar el apăruse ca o floricică în prima zi de luni, fără să-şi închipuie nici o secundă ce-l aştepta.

În primul rînd, locul… Din pricina banilor puţini, fusese nevoit să se mulţumească cu un azil de stat, construit la futu-i mă-sa, la periferia oraşului, între un Buffalo Grill şi un centru de colectare a deşeurilor industriale. O ZAC, o ZIF, o ZUP[1], un căcat. Un imens căcat trîntit taman nicăieri. Se rătăcise şi se învîrtise mai bine de-o oră printre toate hangarele alea uriaşe, căutînd un nume de stradă care nu exista şi oprindu-se la fiecare

sens giratoriu ca să descifreze hărţi de neînţeles, iar cînd, în cele din urmă, ajunsese acolo şi-şi scosese casca, mai că fusese luat pe sus de o pală de vînt. „Ce-i nebunia asta? De cînd îi ţin pe bătrîni în curent? Eu ştiam că orice fir de vînt le ia mau' cît ai zice peşte… Mama mă-sii… Zi că nu văd bine… Nu se poate să fie aici… Zău… Zi c-am greşit drumul…"

Înăuntru era o căldură de mureai şi, pe măsură ce se apropiase de camera ei, simţise cum i se usucă gîtul, mai mult şi mai mult şi mai mult, încît îi trebuiseră cîteva minute pînă să rostească un cuvinţel.

Toţi hodorogii ăia urîţi, trişti, deprimanţi, tînguindu-se, gemînd, tîrşîindu-şi papucii, clămpănindu-şi proteza, sugîndu-şi gingiile, cu burţile lor umflate şi cu mîinile lor scheletice. Ăsta de-aici cu furtunul în nas, ăla de colo ţipînd singur în colţul lui, aia de dincolo chircită în scaunul cu rotile, de parcă tocmai ieşea dintr-o criză de tetanie… I se vedeau pînă şi ciorapii şi scutecul…

Şi căldura asta nenorocită! De ce nu deschideau geamurile? Ca să dea ăştia ortu' popii mai rapid?

Cînd venise data următoare, rămăsese cu casca pe cap pînă la uşa camerei 87, ca să nu mai vadă toate astea, dar o asistentă îl trăsese de mînecă şi-i spusese să şi-o dea numaidecît jos, că sperie bolnavii.

Bunică-sa nu mai vorbea cu el, dar îi căuta privirea ca să-l înfrunte şi să-i bată obrazul: „Ei? Eşti mîndru de tine, puiule? Ia spune-mi. Eşti mîndru de tine?" Asta-i repeta în tăcere, în timp ce el ridica storurile şi-şi căuta din priviri motocicleta.

Franck era mult prea nervos ca să mai poată dormi. Îşi trăgea fotoliul lîngă pat, căuta cuvinte, fraze, anecdote, glumiţe de doi bani, iar în cele din urmă, sleit, dădea drumul la televizor. N-o privea deloc, privea în schimb pendula de pe peretele din spate şi începea numărătoarea inversă: încă două ore şi mă car, încă o oră şi mă car, încă douăzeci de minute…

În mod excepţional, săptămîna asta venise şi duminică, pentru că Potelain n-avusese nevoie de el. Traversase holul în trombă, ridicînd din umeri cînd dădu cu ochii de decoraţiunile ţipătoare şi de amărîţii de moşi cu coifuri pe cap.

— Ce se-ntîmplă, e carnaval? o întrebase el pe femeia cu halat care urcase cu el în lift.

— Repetăm sceneta pentru Crăciun… Sînteţi nepotul doamnei Lestafier, nu?

— Da.

— Nu-i prea cooperantă bunica dumneavoastră…

— Nu?

— Nu prea. Ca să nu spun mai mult… Încăpăţînată ca un catîr…

— Credeam că face-aşa numai cu mine. Cu dumneavoastră credeam că e mai ăăă… mai ascultătoare…

— Ei, cu noi e fermecătoare. O comoară. Numai amabilitate şi bunăvoinţă. Dar relaţiile cu ceilalţi nu decurg cum ar trebui… Nu vrea să-i vadă şi preferă să stea nemîncată decît să coboare cu ceilalţi în sala de mese…

— Adică cum? Nu mănîncă nimic?

— În cele din urmă, am cedat noi… Am lăsat-o să mănînce în cameră…

Cum Paulette nu-l aştepta decît a doua zi, fu luată prin surprindere de prezenţa lui şi n-avu timp să-şi îmbrace haina de bătrînă ofensată. Era pentru prima oară cînd n-o găsea în pat, palidă şi dreaptă ca un băţ, ci aşezată în faţa geamului, cosînd ceva.

— Mamaie?

Ah, fir-ar să fie, Paulette ar fi vrut să-şi ia aerul înţepat, dar nu se putu abţine să nu-i zîmbească.

— Admiri peisajul?

Aproape că simţea nevoia să-i spună adevărul: „Rîzi de mine? Care peisaj? Nu, puiule. Stau şi te pîndesc să văd cînd vii. Cu asta-mi trec zilele, te pîndesc. Chiar şi cînd ştiu că n-ai să vii, tot aicea stau. Aicea stau tot timpul… Ştii, de-acum recunosc de departe zgomotul motocicletei şi aştept să te văd cum îţi scoţi casca, pentru ca numaidecît să mă bag în pat şi să te primesc cu răceală…“ Dar se abţinu şi se mulţumi să mormăie.

Franck se aşeză la picioarele ei, cu spatele lipit de calorifer.

— Cum îţi merge?

— Mmm…

— Ce faci acolo?

— …

— Eşti botoasă?

— …

Un sfert de ceas nu mai făcură altceva decît să se uite unul la altul, apoi Franck îşi cuprinse capul în mîini, închise ochii, oftă, îşi mută locul ca să stea chiar în faţa ei şi începu cu o voce egală:

— Ascultă-mă, Paulette Lestafier, ascultă-mă bine:

Trăiai singură într-o casă pe care-o iubeai mult de tot şi pe care-o iubeam şi eu. Te trezeai cu noaptea-n cap, îţi făceai cafeluţa ta Ricoré şi, în

timp ce o beai, te uitai pe geam la culoarea norilor ca să vezi cum o să fie vremea. Apoi dădeai de mîncare celor care alcătuiau mica ta lume, nu-i aşa? Motanul, pisicile din vecini, măcăleandrii, piţigoii şi toate vrăbiile pe care le-a lăsat Dumnezeu pe pămînt. Luai foarfecele de grădină şi te-apucai să faci toaleta florilor înainte de a avea grijă de toaleta ta. Te îmbrăcai, pîndeai să vezi cînd vine poştaşul sau măcelarul. Grăsanul ăla de Michel, escrocul ăla, care te pricopsea tot timpul cu cîte-o bucată de muşchi de vită de 300 de grame, cînd tu nu-i cereai decît una de 100, iar el ştia foarte bine că nici nu mai ai dinţi… Da, dar tu nu-i spuneai nimic. Ţi-era prea frică să nu uite să te claxoneze marţea următoare… Aşa că restul cărnii o puneai la fiert în ciorbă, ca să-i dea gust. Pe la unşpe îţi luai coşul şi te duceai la cafeneaua lui moş Grivaud ca să-ţi cumperi ziarul şi pîinea de două livre. De mult nu mai mîncai pîine, dar o cumpărai în continuare… Din obişnuinţă… Şi pentru păsărele… Adesea se întîmpla să-ţi mai iasă-n cale o veche cunoştinţă care citise deja rubrica de decese şi vorbeaţi printre oftaturi despre morţii voştri. Apoi îi spuneai ce mai ştii despre mine, chiar dacă nu mai ştiai nimic… Pentru oamenii ăia ajunsesem deja la fel de celebru ca Bocuse[2], nu-i aşa? Trăiai singură de mai bine de douăzeci de ani, dar continuai să pui faţă de masă curată, cu tacîmuri lustruite, pahar cu picior şi flori în glastră. Şi dacă-mi aduc eu bine aminte, primăvara puneai anemone, vara, margarete, iar iarna îţi cumpărai un buchet ieftin, şi la fiecare masă repetai întruna că e urît şi c-ai dat prea mulţi bani pe el… După-amiaza îţi făceai siesta pe canapea şi motanul ăla gras venea să ţi se aşeze pentru cîteva clipe pe genunchi. După aia terminai ce începuseşi să faci prin curte sau prin grădină de dimineaţă. Grădina… Nu mai puteai să faci mare lucru pe-acolo, dar oricît, aveai cîteva legume şi nu mai puteai de mîndrie cînd o vedeai pe Yvonne cum se duce la supermarket să-şi cumpere morcovi. Pentru tine, una ca asta era dezonorant la culme…

Dar serile erau mai lungi, nu-i aşa? Aşteptai să te sun, dar nu te sunam, aşa că dădeai drumul la televizor şi, în cele din urmă, toate prostiile alea ajungeau să te-ameţească. Cînd începea publicitatea săreai din somn. Făceai turul casei adunîndu-ţi şalul la piept şi închideai obloanele. Zgomotul ăla, zgomotul obloanelor care scîrţîie în penumbră, îl auzi şi astăzi, ştiu că-i aşa, pentru că-l aud şi eu. Trăiesc acum într-un oraş atît de obositor, că nu mai poţi auzi nimic, dar e suficient să-mi fac urechea pîlnie ca să prind sunetul acela al obloanelor din lemn şi al uşii de la magazie…

E adevărat că nu te sunam, dar mă gîndeam la tine, să ştii… Şi de fiecare dată cînd veneam să te văd, n-aveam nevoie să mă pună la curent sfînta Yvonne, care mă lua deoparte şi mă strîngea de mînă, ca să pricep că totul se duce naibii… N-aveam curaj să-ţi spun nimic, dar vedeam bine că în curte nu mai e curat, iar în grădină straturile nu mai sînt drepte… vedeam că nu mai eşti nici tu aşa cochetă cum erai, că părul tău căpătase o culoare de-a dreptul ciudată şi că aveai fusta pe dos. Băgam de seamă că sticla lămpii e murdară, că puloverele alea nasoale pe care continuai să mi le-mpleteşti erau pline de găuri, că purtai ciorapi desperecheaţi şi că te loveai peste tot… Da, nu te mai uita aşa, mamaie… Am văzut tot timpul vînătăile alea enorme pe care încercai să le ascunzi sub haine…

Aş fi putut să te bat la cap mai de mult cu toate astea… Să te oblig să te duci la doctor, să-ţi fac scandal ca să nu te mai oboseşti cu săpăliga aia veche pe care nici nu mai reuşeai s-o ridici, aş fi putut s-o rog pe Yvonne să te supravegheze, să te urmărească şi să-mi trimită rezultatele analizelor… Dar nu, mi-am zis că-i mai bine să te las în pace şi că, în ziua în care n-o să te mai descurci, măcar n-o să ai ce regreta, şi nici eu… Măcar aveai să trăieşti după bunul plac. Fericită. Liniştită. Pînă la capăt.

Ei bine, ziua asta a venit. Şi trebuie să iei o hotărîre, mamaie. În loc s-o faci pe supărata, ar trebui să te gîndeşti ce noroc ai avut să trăieşti mai bine de optzeci de ani într-o casă aşa de frumoasă şi de…

Paulette plîngea.

— …şi pe deasupra mai eşti şi nedreaptă cu mine. E vina mea că stau departe şi că sînt absolut singur? E vina mea că eşti văduvă? E vina mea că n-ai avut alţi copii în afară de nenorocita de maică-mea, ca să aibă grijă de tine acum? E vina mea că n-am fraţi şi surori ca să te vizităm cu rîndul?

Nţţ, nu-i vina mea. Singura mea vină e că mi-am ales meseria asta împuţită. Că în afară de-a munci ca un dobitoc, nu pot să fac altceva, şi cel mai nasol e că, şi dac-aş vrea, tot n-aş şti ce Dumnezeu să fac. Nu ştiu dacă-ţi dai seama, dar eu muncesc în fiecare zi, mai puţin lunea, iar lunea vin să te văd. Hai, n-o mai fă pe mirata… Ţi-am zis că duminica mi-am luat o a doua slujbă ca să-mi plătesc ratele la motocicletă, aşa că vezi, eu, unul, n-am nici o zi în care să stau cu burta-n sus… Muncesc de dimineaţă, de la opt jumate, în fiecare zi şi n-ajung acasă înainte de miezul nopţii… Aşa că sînt obligat să dorm după-amiaza ca să fac faţă.

Prin urmare, poftim, asta-i viaţa mea: nimic. Nu fac nimic. Nu văd nimic. Nu ştiu nimic şi cel mai rău e că nu înţeleg nimic… Şi în tot rahatu' ăsta e o singură chestie bună, una singură, o cameră de care m-am învîrtit la individul ăla ciudat de care ţi-am tot vorbit. Ăla aristocrat, ţii minte? Ei bine, chiar şi de-asta s-a ales prafu'… A adus o fată care acum stă cu noi şi care mă calcă pe bătături în ultimul hal… Şi nici măcar nu-i prietena lui! Şi zău că nu mă duce mintea dacă băiatu' ăsta o să i-o pună vreodată ăăă… pardon, dacă va face următorul pas… Nu, e doar o fată amărîtă pe care a luat-o sub aripa lui şi acum atmosfera din apartament a devenit irespirabilă, aşa că va trebui să-mi găsesc altceva… Bun, nici asta n-ar fi o problemă, că m-am mutat de-atîtea ori de nici nu mai ştiu bine unde stau… O să mă

descurc… În schimb, cu tine nu mă descurc, pricepi? Pentru prima oară mă înţeleg cu bucătarul-şef. Ţi-am povestit cum zbiară şi toate alea, dar nu-i nici o problemă, e un tip corect. Nu numai că n-am texte cu el, dar e şi un bun… Chiar am impresia că învăţ ceva de la el, înţelegi? Aşa că nu pot să renunţ la asta cu una, cu două, în orice caz nu mai devreme de sfîrşitul lui iulie. Pentru că i-am povestit de tine, ştii… I-am zis că vreau să mă întorc să muncesc la ţară ca să fiu mai aproape de tine şi ştiu c-o să mă ajute, dar la nivelul la care am ajuns acum nu pot accepta chiar orice. Dacă mă-ntorc aici, vreau să fiu fie bucătar într-un restaurant, fie bucătar-şef într-o cîrciumă. Nu mai vreau să fiu ajutor, mi-a ajuns… Aşa că tu trebuie să ai răbdare şi să nu te mai uiţi aşa la mine, că dacă nu, ţi-o zic de la obraz: nu mai vin niciodată să te văd.

Îţi repet că am o singură zi liberă pe săptămînă, iar dacă şi ziua asta ajunge să mă deprime, pentru mine, unul, s-a terminat… Şi pe deasupra se apropie sărbătorile şi o să am de lucru şi mai mult ca de obicei, aşa că trebuie să mă ajuţi şi tu, ce dracu'…

Şi încă ceva… Mi-a zis o asistentă că nu vrei să stai cu ceilalţi. Să ştii că te-nţeleg foarte bine, pentru că nu-s o companie prea grozavă, dar trebuie să faci şi tu un efort… Se poate întîmpla să mai fie o Paulette aici, ascunsă, ca şi tine, în camera ei şi la fel de pierdută… Poate că i-ar plăcea şi ei să vorbească despre grădina de-acasă şi despre nepotul ei minunat, dar cum vrei să te găsească dacă tu stai aici bosumflată ca un copil?

Paulette îl privea uluită.

— Şi cu asta, gata. Am zis tot ce-aveam pe suflet, iar acum nu mai reuşesc să mă ridic pentru că mă doare cur… fundul. Aşadar? Ce coşi tu acolo?

— Eşti chiar tu, Franck? Eşti chiar tu? E prima oară cînd te aud vorbind atîta… Nu cumva eşti bolnav?

— Nţţ, n-am nimic, sînt doar obosit. Am o groază de chestii pe cap, înţelegi?

Paulette îl privi lung, apoi dădu din cap ca şi cum ar fi ieşit în sfîrşit din starea de toropeală. Ridică lucrul:

— A, nimic… E al lui Nadège, o infirmieră drăguţică din tura de dimineaţă. Nu-i venea puloverul bine şi i l-am ajustat… Că veni vorba, poţi să-mi bagi tu aţa în ac, că nu-mi mai găsesc ochelarii?

— Nu vrei să te-aşezi în pat, ca să stau eu în fotoliu?

Abia se lăsă în fotoliu, că şi adormi.

Ca un prunc.

Zgomotul tăvii îl trezi.

— Ce-i asta?

— Cina.

— De ce nu cobori?

— Seara ni se aduce întotdeauna masa în cameră…

— Da’ cît e ceasul?

— Cinci jumate.

— Ce-i nebunia asta? Vă dau de mîncare de-acum?

— Da, duminica aşa se-ntîmplă. Ca să plece şi ei mai devreme…

— Pfui… Ce-i asta? Nu ţi se pare că pute?

— Nu ştiu ce e şi mai bine să nu aflu…

— Da’ acolo ce e? Peşte?

— Nu, aş zice mai degrabă cartofi gratinaţi, tu ce zici?

— Fugi de-aici, miroase a peşte… Şi asta, chestia asta maronie de-aici, ce-i?

— Compot…

— Zău?

— Aşa cred…

— Eşti sigură?

— Nu mai ştiu…

Ancheta ajunsese în acest punct, cînd tînăra infirmieră îşi făcu din nou apariţia:

— Gata? E bun? Aţi terminat?

— Aşteptaţi, i-o tăie Franck, i-aţi adus mîncarea de două minute… Lăsaţi-o măcar să mănînce în linişte!

Infirmiera trînti uşa.

— În fiecare zi e aşa, dar duminica e şi mai rău… Se grăbesc să plece… Nu te poţi supăra pe ele, nu?

Bătrîna moţăia.

— Of, mamaie… Ce căcat, toate astea… ce căcat…

Bătrîna îşi împături şervetul.

— Franck?

— Da.

— Te rog să mă ierţi…

— Nu, eu te rog să mă ierţi. Nu-mi mai iese nimic cum aş vrea. Dar o să se rezolve, de ceva vreme am început să mă obişnuiesc…

— Pot să strîng acum?

— Da sigur, sigur…

— Transmiteţi-i felicitări bucătarului, adăugă Franck, a fost delicios…

— Aşa, bun, acuma plec şi eu, da?

— Mă aştepţi pînă-mi pun cămaşa de noapte?

— Bine.

— Ajută-mă să mă ridic…

Auzi zgomotul apei în baie şi se întoarse pudic cu spatele cît ea se băgă în pat.

— Stinge lumina, puiule…

Paulette aprinse veioza de la capul patului.

— Vino-ncoace, aşază-te aici două minute…

— Da’ două minute, bine? Că nu stau la doi paşi…

— Două minute.

Paulette îşi aşeză mîna pe genunchiul lui şi-i puse ultima întrebare la care s-ar fi aşteptat:

— Ia spune-mi, fata asta de care mi-ai vorbit adineauri… Care stă cu voi… Cum e?

— Proastă, plină de aere, slabă şi la fel de cretină ca şi ailaltă…

— Măi-măi…

— E…

— Cum?

— Ai putea să spui că-i o intelectuală… Nu, n-ai putea să spui, chiar e o intelectuală. Ea şi cu Philibert stau toată ziua cu nasu-n cărţi, ca toţi intelectualii, şi sînt în stare să vorbească ore în şir despre chestii care nu interesează pe nimeni, dar ce e şi mai ciudat e că lucrează ca femeie de serviciu…

— Chiar aşa?

— Noaptea…

— Noaptea?

— Da… dacă-ţi spun că-i ciudată… Şi s-o vezi cît e de slabă… Te ia cu leşin…

— Nu mănîncă?

— Habar n-am. Puţin îmi pasă.

— Cum o cheamă?

— Camille.

— Şi cum arată?

— Ţi-am zis deja.

— La faţă?

— Auzi, de ce mă tot întrebi toate astea?

— Ca să mai stai cu mine… Nu, pentru că vreau să ştiu.

— Bun, păi e tunsă foarte scurt, aproape rasă, e castanie… Şi are ochi albaştri, cred. Nu ştiu… Mă rog, de culoare deschisă, în tot cazul. Şi… of, puţin îmi pasă, ţi-am mai spus!

— Cum are nasul?

— Normal.

— …

— Şi cred că are şi nişte pete roşii… Şi… de ce zîmbeşti?

— Fără motiv, te-ascult…

— Hai, am plecat, că de-acum chiar mă enervezi…

1. Zone d'aménagement concerté, Zone d'intervention foncière, Zone à urbaniser en priorité.

2. Paul Bocuse (n. 1926), bucătar francez recunoscut pe plan mondial, care a revoluţionat arta culinară franceză.

7

— Urăsc luna decembrie. Toate sărbătorile astea mă deprimă…

— Ştiu, mamă. Mi-o spui a patra oară de cînd am venit…

— Pe tine nu te deprimă?

— Şi dacă nu mă deprimă? Ai fost la film?

— Ce să fac la film?

— Te duci la Lyon de Crăciun?

— Trebuie să mă duc… Ştii cum e unchiu-tău… Puţin îi pasă de soarta mea, dar dacă ratez cumva gîsca umplută e nenorocire… Vii cu mine anul ăsta?

— Nu.

— De ce?

— Lucrez.

— Ai de măturat acele de brad? o întrebă ea sarcastică.

— Exact.

— Îţi baţi joc de mine?

— Nu.

— Să ştii că te înţeleg… E groaznic să-i suporţi pe cretinii ăia adunaţi în jurul tortului festiv, zi că nu-i aşa…

— Exagerezi. Sînt oameni cumsecade, totuşi…

— Pfff… uite că şi cumsecădenia mă deprimă…

— Fac cinste, zise Camille înşfăcînd nota de plată. Trebuie să plec…

— Auzi, tu te-ai tuns? o interogă maică-sa în faţa gurii de metrou.
— Chiar mă întrebam dac-o să-ţi dai seama…
— E oribil. Ce te-a apucat?

Camille o luă la goană pe scările rulante.
Aer, repede!

8

Îşi dădu seama că era şi ea acolo încă înainte de a o zări. După miros.

Un soi de parfum suav şi dulceag care-i făcu greaţă. O luă cu toată viteza spre camera ei şi îi zări în salon. Franck era trîntit pe jos şi rîdea prosteşte uitîndu-se la o tipă care se scălîmbăia pe muzica dată la maximum.

— ’Nă seara, le aruncă ea din mers.

Cînd închise uşa îl auzi mormăind: „Nu-ţi fă probleme. Ce treabă avem noi cu ea? Hai, mai mişcă-te puţin…“

Ce se auzea nu era muzică, era zgomot. Numai unor nebuni putea să le placă. Pereţii, ramele şi parchetul trepidau. Camille mai aşteptă preţ de cîteva clipe, apoi interveni:

— Dă puţin mai încet… O să avem probleme cu vecinii…

Fata se oprise şi începu să chicotească.

— Auzi, Franck, ea e? Ea e? Da? Tu eşti Conchita?

Camille o privi lung. Philibert avea dreptate: era incredibil.

Un concentrat de prostie şi vulgaritate. Pantofi cu platformă, blugi cu paiete, sutien negru, pulover cu panglici şi găurele, părul făcut şuviţe acasă, buze de cauciuc, tot tacîmul.

— Da, eu sînt, apoi adresîndu-i-se lui Franck, dă, te rog, mai încet…

— Hai că mă umpli de draci… Fugi… Du-te şi fă nani-nani în paneraşul tău…

— Philibert nu-i acasă?

— Nţţ, e cu Napoleon. Hai, du-te şi te culcă, ţi-am zis.

Fata rîdea şi mai şi.

— Unde-i buda? Auzi, unde-i buda?

— Dă mai încet sau chem poliţia.

— Foarte bine, cheamă poliţia şi nu ne mai fute la cap. Hai! Şi-acum cară-te, cînd îţi zic!

Nici o şansă, Camille tocmai petrecuse cîteva ore cu maică-sa.

Dar Franck n-avea de unde să ştie chestia asta.

Prin urmare, nici o şansă.

Aşa că făcu stînga-mprejur, intră în camera lui, îşi făcu loc prin nebunia de-acolo, deschise fereastra, scoase combina din priză şi-i făcu vînt de la etajul al patrulea.

Apoi se întoarse în salon şi-i spuse pe un ton calm:

— S-a rezolvat, nu mai e nevoie să chem poliţia…

După care, uitîndu-se spre fată, adăugă:

— Auzi, paparudo… Închide gura să nu-ţi intre vreo muscă.

Se încuie cu cheia. Franck bătu cu pumnii, urlă, zbieră, o ameninţă cu cele mai crude represalii. În tot acest timp ea se privea zîmbitoare în oglindă şi îşi dădu seama c-ar ieşi un autoportret interesant. Din păcate, nu era în stare să deseneze absolut nimic: mîinile îi transpiraseră prea tare…

Aşteptă să audă uşa de la intrare închizîndu-se, apoi se aventură în bucătărie, mîncă ceva şi se duse să se culce.

Franck îşi luă revanşa în toiul nopţii.

Pe la patru dimineaţa, Camille se trezi într-un tărăboi languros ce se-auzea din camera de-alături. El icnea, ea gemea. El gemea, ea icnea.

Camille se ridică din pat şi rămase cîteva clipe în întuneric, întrebîndu-se dacă nu era mai bine să-şi strîngă lucrurile imediat şi să se întoarcă acasă.

Nu, murmură ea, nu, prea s-ar bucura Franck… Ce tămbălău, Dumnezeule, ce tămbălău… Probabil că o fac anume, nu se poate să… Probabil că a pus-o să ţipe mai tare… Stai puţin, panarama aia are în dotare o pedală de acceleraţie sau ce naiba?

Franck cîştigase.

Camille luase o hotărîre.

Şi nu mai putu să adoarmă la loc.

A doua zi se trezi dis-de-dimineaţă şi se apucă de strîns în linişte. Îşi făcu patul, împături cearşafurile şi căută un sac mai mare în care să le ducă la spălătorie. Îşi adună lucrurile şi le îndesă în aceeaşi cutie de carton ca la venire. Se simţea rău. Nu era neapărat vorba de angoasa de a se întoarce acolo, sus, cît de a părăsi această cameră… Mirosul prafului, lumina, fîşîitul sec al perdelelor de mătase, scîrţîitul lemnului, abajururile şi luciul estompat al oglinzii. Senzaţia asta stranie că se află în afara timpului… Departe de lume… Strămoşii lui Philibert o acceptaseră în cele din urmă, iar ea se distrase desenîndu-i altfel şi în alte ipostaze. Bătrînul marchiz, mai ales, se dovedise mult mai nostim decît şi-l închipuise. Mai vesel… Mai tînăr… Scoase din priză şemineul şi regretă că nu avea un dispozitiv de rulare automată a firului. Nu avu curaj să-l împingă pe culoar, aşa că îl lăsă în faţa uşii de la camera ei.

Apoi îşi luă blocul de desen, îşi făcu un bol de ceai şi se duse în baie. Îşi promisese c-o s-o ia cu ea. Era cea mai frumoasă încăpere din toată casa.

Aruncă toate lucrurile lui Franck, deodorantul X de la Mennen, pentru noi, bărbaţii, periuţa de dinţi, o vechitură demnă de-un nespălat, lamele Bic, gelul pentru piele sensibilă – asta era chiar culmea – şi ţoalele care puţeau a mîncare. Le azvîrli pe toate în cadă.

Prima oară cînd pusese piciorul în această încăpere scosese fără să vrea un „o!“ de admiraţie, iar Philibert îi povestise că fusese amenajată în 1894 şi că era tipică pentru compania de obiecte sanitare Porcher. O toană a străbunicii lui, care era cea mai cochetă pariziancă din La Belle Époque. Un pic cam prea cochetă dacă ar fi să te iei după sprîncenele ridicate ale bunicului, atunci cînd istorisea şotiile ei din tinereţe… Offenbach[1] şi mai multe nu…

Cînd amenajase baia, toţi vecinii năvăliseră mai întîi să depună plîngere, căci se temeau să nu care cumva să treacă prin podea, după care aveau s-o admire şi să se extazieze. Era cea mai frumoasă baie din clădire, dacă nu de pe toată strada…

Şi era intactă; i se cam dusese smalţul, dar era intactă.

Camille se aşeză pe coşul de rufe şi desenă modelul gresiei, frizele, arabescurile, cada uriaşă de porţelan cu patru picioare de leu cu gheare, robinetele de crom obosite şi para enormă a duşului, care nu mai stropise firicel de apă de la războiul din ’914, savonierele largi cît nişte agheasmatare, suporturile de prosoape pe jumătate ieşite din perete.

Sticluţele goale, *Shocking* de la Schiparelli, *Transparent* de la Houbigant sau *Chic* de la Molyneux, cutiile de pudră de orez *La Diaphane*, bordura cu stînjenei albaştri din jurul bideului, şi lavoarele atît de lucrate, de bogat ornamentate, de încărcate de flori şi păsări, încît avusese mereu reţineri să-şi aşeze hidoasa trusă de toaletă pe blatul de marmură îngălbenit. Vasul de toaletă dispăruse, dar bazinul rămăsese fixat în perete, iar Camille îşi termină trecerea în revistă reproducînd cele două rîndunele care zburau acolo sus de mai bine de un secol.

Blocul de desen era pe terminate. Mai avea două sau trei pagini…

N-avu curaj să-l răsfoiască şi văzu în asta un semn. Sfîrşitul caietului, sfîrşitul vacanţei.

Îşi clăti bolul şi ieşi din casă închizînd uşurel uşa în urma ei. În timp ce cearşafurile erau la spălat, se duse la Darty, sub Madelaine, şi-i cumpără lui Franck o combină. Nu voia să-i rămînă datoare cu nimic. Nu văzuse ce marcă avusese Franck, aşa că se lăsă pe mîna vînzătorului.

Îi plăcea chestia asta, să se lase pe mîna cuiva…

Cînd se întoarse, apartamentul era pustiu. Sau tăcut. Nu încercă să afle. Lăsă cutia Sony în faţa uşii vecinului ei de culoar, aşeză cearşafurile pe fostul său pat, salută galeria strămoşilor, închise obloanele şi împinse şemineul pînă la uşa oficiului. Nu găsi cheia. Bun, puse cutia de carton şi ceainicul pe şemineu şi plecă la lucru.

Pe măsură ce se lăsa seara şi frigul o lua de la capăt cu trista lui îndeletnicire, Camille simţi cum i se usucă gura şi i se strînge stomacul:

pietricelele reveniseră. Făcu un uriaş efort de imaginaţie să nu plîngă şi în cele din urmă se convinse că e ca maică-sa: iritată din cauza sărbătorilor.

Munci singură, în tăcere.

Nu mai avea chef să-şi continue călătoria. Trebuia să cedeze în faţa evidenţei. Nu era în stare.

Avea să urce acolo, în cămăruţa lui Louise Leduc, să-şi facă culcuşul.

Asta e.

Un bileţel de pe biroul domnului Expurcel îngălat o scoase din gîndurile ei sordide:

Unde sînteţi? o întreba un scris negru şi înghesuit.

Camille lăsă fîs-fîs-ul şi cîrpele, luă loc pe imensul fotoliu de piele şi căută două foi albe.

Desenă pe prima un soi de individ patibular, hirsut şi fără dinţi aplecat deasupra unei mături şi rînjind răutăcios. O sticloanţă de vin roşu îi ieşea din buzunarul halatului: *Touclean, profesioniştii etc.*, iar el zicea: *Ei bine, ăsta-s eu…*

Pe cea de-a doua desenă un poster din anii ’50 cu o tipă cu guriţa ca o inimioară, picioarele lipite şi uşor îndoite, pieptul adunat într-un şorţuleţ de dantelă, cu o mînă-n şold şi în cealaltă cu un pămătuf, şi care replica: *Ba nu… eu…*

Cu o cariocă îi făcuse bujori în obrăjori…

Din cauza acestor prostioare pierduse ultimul metrou şi se duse acasă pe jos. Ei, merge şi-aşa… Un alt semn, la urma urmei… Aproape că ajunsese la fund, dar nu de tot, este?

Încă un efort.

Încă vreo cîteva ore în frig şi gata.

Cînd deschise uşa de la intrarea în bloc îşi aminti că nu dăduse cheile înapoi şi că va trebui să-şi ducă lucrurile pe scara de serviciu.

Să-i scrie oare cîteva cuvinte gazdei sale?

O luă spre bucătărie şi se miră să vadă lumina aprinsă. Cu siguranţă că seniorul Marquet de la Durbellière, cavaler al tristei figuri, cu jale-n glas şi-o căruţă de argumente, avea s-o momească să rămînă. Preţ de o clipă se gîndi să facă stînga-mprejur. N-avea tăria să-i asculte bîlbîielile. Dar, în fine, dacă nu voia să moară în noaptea asta, trebuia să-şi ia şemineul…

1. Jacques Offenbach (1819-1880), compozitor francez de origine germană, autorul operetei *La Vie Parisienne*.

9

Era aşezat la celălalt capăt al mesei şi se juca cu inelul cutiei de bere. Camille îşi încleştă mîna pe clanţă şi-şi simţi unghiile intrîndu-i în palmă.

— Te aşteptam, îi spuse el.

— Îhm?

— Mda…

— …

— Nu vrei să stai jos?

— Nu.

Rămaseră aşa cîteva clipe, fără să rostească nici un cuvînt.

— Nu ştii unde-s cheile de la scara de serviciu? îl întrebă ea în cele din urmă.

— La mine-n buzunar…

Ea oftă:

— Dă-mi-le.

— Nu.

— De ce?

— Pentru că nu vreau să pleci. O să plec eu… Dacă Philibert nu te găseşte aici, o să-mi facă un scandal de nu s-a pomenit… Deja s-a luat de mine azi, cînd ţi-a văzut lucrurile strînse, şi de-atunci n-a mai ieşit din cameră… Aşa că am să plec eu. Nu pentru tine, pentru el. Nu pot să-i fac una ca asta. O să ajungă iar ca-nainte şi nu vreau să se-ntîmple aşa ceva. Nu merită. M-a ajutat cînd eram în rahat şi nu vreau să-i fac rău. Nu vreau să-l

mai văd suferind şi frămîntîndu-se ca un vierme de fiecare dată cînd îl întreabă cineva ceva, nu-i normal… Îşi revenise cît de cît înainte de-a apărea tu, dar de-atunci e aproape normal şi ştiu că nici nu mai ia atîtea pastile, aşa că… Nu trebuie să pleci… Eu am un amic care poate să mă primească la el după sărbători…

Tăcere.

— Îmi dai şi mie o bere?

— Ia.

Camille îşi luă un pahar şi se aşeză în faţa lui.

— Pot să-mi aprind o ţigară?

— Fă ce vrei, ţi-am zis. Ca şi cum n-aş fi aici…

— Nu, nu pot. Mi-e imposibil… Cînd eşti într-o cameră, e atîta electricitate în aer, atîta agresivitate, că nu pot să mă port normal şi…

— Şi ce?

— Şi sînt şi eu ca tine, închipuieşte-ţi, sînt obosită. Probabil nu din aceleaşi motive… Muncesc mai puţin, dar e la fel. E altceva, dar e exact la fel. Mi-a obosit capul, înţelegi? Şi-apoi vreau să plec. Îmi dau foarte bine seama că sînt incapabilă să trăiesc în colectivitate şi…

— Şi?

— Nu, nimic. Sînt obosită, ţi-am spus. Iar tu nu eşti în stare să vorbeşti cu ceilalţi pe un ton normal. Trebuie să ţipi tot timpul şi să-i agresezi… Presupun că e din cauza serviciului, că atmosfera aia din bucătării e de vină… Habar n-am… Şi drept să-ţi spun, puţin îmi pasă… Un lucru e însă limpede: am să vă redau intimitatea.

— Nu, eu am să plec, n-am de ales, ţi-am zis… Tu contezi mai mult pentru Philou, ai devenit mai importantă ca mine… Asta-i viaţa, adăugă el rîzînd.

Şi pentru prima oară se priviră în ochi.

— Eu îi făceam mîncare mai bună ca tine, să ştii! Da', mă rog, pe mine mă durea fix în cot de părul alb al lu' Maria-Antoaneta… În fine… n-am nici o treabă cu astea, şi de-aici mi s-a şi tras… A, că mi-am adus aminte, mersi pentru combină…

Camille se ridicase:

— E cam ca prima, nu?

— Absolut…

— Formidabil, încheie ea posacă. Şi cheile?

— Ce chei?

— Haide…

— Ţi-am dus lucrurile înapoi în cameră şi ţi-am făcut patul.

— Plic?

— Drace, da' ştii că eşti enervantă?

Cînd ea dădu să iasă din bucătărie, Franck făcu un semn cu bărbia înspre blocul de desen:

— Tu le-ai făcut?

— De unde l-ai luat?

— Aoleu… Stai calmă… Era aici pe masă… M-am uitat puţin cît te-am aşteptat…

Camille se duse să-şi recupereze caietul. Franck adăugă:

— Dacă-ţi spun ceva drăguţ, nu-mi sari la gît?

— Încearcă…

El luă blocul de desen, dădu cîteva pagini, îl puse la loc şi aşteptă încă o clipă, ca ea să se întoarcă:

— E super, ştii… Superfrumos… Supercalumea desenat… E… Mă rog, îţi zic pentru că… Eu nu mă prea pricep la chestiile astea, ştii? De fapt, deloc. Da’ stau în bucătăria asta îngheţată de două ore şi te-aştept şi nu ştiu cînd a trecut timpul. Nu m-am plictisit nici un minut. Am… m-am uitat la toate feţele astea… La Philou şi la toţi oamenii ăştia… Ce bine i-ai prins şi ce frumoşi i-ai făcut… Şi apartamentul… Eu stau aici de mai bine de-un an şi credeam că-i gol, în sfîrşit, nu vedeam nimic… Iar tu… În fine, e super, ce să mai…

— …

— Acuma de ce plîngi?

— Cred că mi-au cedat nervii…

— Alta acu’… Mai vrei o bere?

— Nu. Mulţumesc. Mă duc să mă culc…

Cînd era în baie, îl auzi bubuind în uşa camerei lui Philibert şi urlînd:

— Hai, băiatule, gata! E bine! N-a plecat! Poţi să ieşi să te pişi!

I se păru că-l zăreşte pe marchiz surîzîndu-i dintre favoriţi. Stinse veioza şi adormi instantaneu.

10

Frigul se mai îmblînzise. Se simţea un soi de veselie, de relaxare, „something in zi air“. Oameni alergau care-ncotro după cadouri, iar Josy B. se vopsise. Un acaju de toată frumuseţea, care-i punea în valoare rama ochelarilor. Mamadou îşi cumpărase şi ea o mîndreţe de perucă. Într-una din seri le ţinuse o lecţie de coafură între etaje, în timp ce ciocneau toate patru şi dădeau pe gît sticla de vin spumos cumpărată cu banii din pariu.

— Da’ cît stai la coafor ca să-ţi epileze fruntea aşa?

— E… Nu cine ştie ce… Să zicem două, trei ore… E coafuri care durează şi mai mult, să ştii… Păi pă Sissi a mea a ţinut-o mai mult dă patru ore…

— Patru ore! Şi ce-a făcut în timpul ăsta? Barem e cuminte?

— Nu-i cuminte dăloc! Face şi ea ce facem noi, rîde, mănîncă şi ne-ascultă cum povestim toate alea… Că noi povestim o groază… Mult mai mult ca voi…

— Auzi, Carine, ce faci de Crăciun?

— O să mă-ngraş două kile. Da’ tu ce faci, Camille?

— O să slăbesc două kile… Nu, glumesc…

— Faci Crăciunu-n familie?

— Da, le minţi ea.

— Haide, gata cu vorba, le zise şefa Josy, arătîndu-le ceasul… etc., etc.

Cum vă numiţi? citi ea pe birou.

Poate că era o pură întîmplare, dar poza cu nevasta şi copiii dispăruse. Ţţţ, cam previzibil, băiatu' ăsta… Aruncă biletul şi dădu cu aspiratorul.

Nici în apartament atmosfera nu mai era la fel de apăsătoare. Franck nu mai dormea acasă, iar cînd venea după-amiaza să se odihnească, trecea ca fulgerul. Nici măcar nu-şi despachetase noua combină.

Philibert nu făcu nici cea mai mică aluzie la cele întîmplate în lipsa lui în seara cînd se dusese la Dôme des Invalides. Nu putea suporta schimbările, oricît de neînsemnate ar fi fost. Echilibrul său atîrna de un fir de aţă, iar Camille îşi dădu seama cît de grav era ceea ce făcuse, atunci cînd el venise la ea în cameră în noaptea aceea… Cît trebuie să se fi dat de ceasul morţii… Îşi aduse aminte de ceea ce-i spusese Franck despre medicamentele pe care le lua…

Philibert o anunţă că îşi ia concediu şi se va întoarce abia pe la mijlocul lui ianuarie.

— Vă duceţi acasă, la castelul dumneavoastră?

— Da.

— Vă pare bine?

— Pe legea mea, sînt foarte bucuros să-mi văd surorile…

— Cum le cheamă?

— Anne, Marie, Catherine, Isabelle, Aliénor şi Blanche.

— Şi pe fratele dumneavoastră?

— Louis.

— Ce de nume de regi şi de regine…

— Ei, da…

— Dar pe dumneavoastră?

— O, eu… Eu sînt răţuşca cea mică şi rea…

— Nu spuneţi aşa ceva… Ştiţi, eu nu prea înţeleg mare lucru din toate poveştile astea despre aristocraţie şi n-am fost niciodată sensibilă la particula nobiliară. Ca să vă spun cinstit, mi se pare că-i oarecum ridicolă… desuetă, dar un lucru e sigur: dumneavoastră sînteţi un prinţ. Un adevărat prinţ.

— Oh, roşi el. Poate un mic gentilom, un mic boiernaş de ţară, nimic mai mult…

— Un mic gentilom, da, chiar aşa… Ia spuneţi-mi, credeţi că la anul o să ne putem tutui?

— A! Mica noastră sufragetă a scos capul din nou! Revoluţii şi iar revoluţii… Mie, unuia, mi-ar veni greu să vă tutuiesc…

— Mie nu. Eu, una, aş vrea să vă pot spune: Philibert, îţi mulţumesc pentru tot ce-ai făcut pentru mine, pentru că tu habar n-ai, dar, într-un fel, mi-ai salvat viaţa…

El nu-i răspunse nimic. Îşi coborîse iar privirea.

11

Camille se trezi devreme ca să-l conducă la gară. Era atît de nervos, încît trebui să-i smulgă biletul din mîini ca să i-l composteze. Se duseră să bea o ciocolată caldă, dar Philibert nici nu se atinse de ceaşcă. Pe măsură ce se apropia ora plecării, Camille îl vedea cum se crispează la faţă. Ticurile îi reveniseră şi dinaintea ei răsărise iar bietul idiot din supermarket. Un copil mare, amărît şi stîngaci, nevoit să-şi ţină mîinile în buzunare ca să nu-şi zgîrie obrajii cînd îşi aranjează ochelarii.

Îi puse o mînă pe braţ:

— Cum vă simţiţi?

— B… Bine, ff… foarte bine, s… s… sînteţi a… atentă la ceas… d… da?

— Şşş, făcu ea. Gata… Nu vă faceţi nici o problemă… E bine…

El încercă să încuviinţeze.

— Aşa de tare vă stresează întîlnirea cu familia?

— N… Nu, răspunse el în timp ce dădea din cap în semn că da.

— Gîndiţi-vă la surorile dumneavoastră…

Zîmbi.

— Care-i preferata?

— Ce… Cea mai mică…

— Blanche?

— Da.

— E drăguţă?
— E… E mai mult decît atît… E bună cu mine…

Nu fură în stare să se îmbrăţişeze, dar pe peron Philibert o prinse de umeri:
— S… să aveţi grijă de dumneavoastră, da?
— Da.
— Petreceţi s… sărbătorile cu familia?
— Nu.
— A? se crispă el.
— Eu n-am o surioară care să-mi facă şederea mai agreabilă…
— Ah…

O dăscăli de la fereastra trenului:
— Mai… Mai ales nu vă lăsaţi impresionată de mi… micul nostru Escoffier[1], bine?
— Gata, gata, îl linişti ea.
Îi mai spuse ceva, dar ea nu-l auzi din cauza difuzoarelor care anunţau trenurile. Dădu din cap, la derută, iar trenul se urni.

Camille decise să se întoarcă acasă pe jos, dar rătăci drumul fără să-şi dea seama. În loc s-o ia la stînga şi să coboare pe Boulevard Montparnasse ca s-ajungă la Şcoala Militară, merse tot înainte şi se pomeni pe Rue de Rennes. Asta din cauza buticurilor, a beculeţelor şi a vînzolelii…
Era ca o insectă atrasă de lumină şi de sîngele cald al mulţimii.

Simţea nevoia să fie în mijlocul lor, să fie aidoma celorlalţi, grăbită, surescitată, preocupată. Avea chef să colinde magazinele şi să cumpere

prostii pentru cei pe care-i iubea. Încetini: pe cine iubea, de fapt? Haida-de, se dojeni ea, ridicîndu-şi gulerul hainei, te rog să nu-ncepi, doar îi ai pe Mathilde, pe Pierre, pe Philibert şi pe colegele de şmotru… Uite aici, în magazinul ăsta de bijuterii, sigur o să găseşti un flecuşteţ pentru Mamadou, care-i atît de cochetă… Şi pentru prima oară după atîta vreme, făcu şi ea ce făcea toată lumea, în acelaşi timp cu toată lumea: se plimba calculîndu-şi al treisprezecelea salariu… Pentru prima oară după atîta vreme nu se gîndea la ziua de mîine. Şi nu era un fel de-a spune. Era vorba la propriu de ziua de mîine. De ziua următoare.

Pentru prima oară după atîta vreme, ziua următoare îi apărea… limpede. Da, chiar aşa: limpede. Avea un acoperiş sub care-i făcea plăcere să trăiască. Un loc ciudat şi aparte, ca şi oamenii care-şi duceau viaţa acolo. Băgă mîna în buzunar şi strînse cheile, gîndindu-se la săptămînile care se scurseseră. Făcuse cunoştinţă c-un extraterestru. Un tip generos, anacronic, care stătea acolo, la o mie de leghe deasupra norilor, fără să devină vanitos din pricina asta. Bun, şi mai era şi nerodul celălalt. Cu el avea să fie mai complicat… În afară de motociclete şi cratiţe, nu vedea ce mare lucru ar mai fi fost de capul lui, dar măcar fusese emoţionat văzîndu-i desenele, mă rog… emoţionat… mişcat, să zicem. Cu el era ceva mai complicat, dar putea deveni mai simplu: modul de întrebuinţare era destul de sumar…

Da, parcursese un drum lung, îşi spuse ea, bătînd pasul pe loc îndărătul mulţimii de gură-cască.

Anul trecut pe vremea asta era într-o stare atît de jalnică, încît nu fusese capabilă să le spună celor de la salvare, care o culeseseră, cum o cheamă; iar cu doi ani în urmă avea atîta de muncă, încît nu-şi dăduse seama că venise Crăciunul. „Binefăcătorul“ ei avusese grijă s-o pună să lucreze, de

frică să nu-şi iasă din mînă… Şi-atunci, putea s-o spună, nu? Putea să rostească acele cîteva cuvinte care nu cu mult timp în urmă i-ar fi ars gura: îi mergea bine, se simţea bine şi viaţa era frumoasă. Hai, nu roşi, fraiero. Nu te uita înapoi. Nu te-a auzit nimeni şoptind prostioarele astea, stai liniştită.

Îi era foame. Intră într-o brutărie şi-şi cumpără nişte minieclere. Chestii mici, ideale, uşoare şi dulci. Îşi linse îndelung vîrfurile degetelor înainte de a-şi face curaj să intre iar în magazin, unde găsi cîte-un cadouaş pentru toată lumea. Un parfum pentru Mathilde, bijuterii pentru fete, o pereche de mănuşi pentru Philibert şi trabucuri pentru Pierre. Puteai oare să fii mai puţin convenţional? Nu. Erau cele mai cretine cadouri din lume şi totuşi erau cadourile perfecte.

Îşi încheie traseul aproape de Place Saint-Sulpice şi intră într-o librărie. Nu mai intrase în librării de foarte multă vreme. Nu avea curajul să se aventureze în astfel de locuri. Nu putea să explice de ce, dar nu-i făcea bine, era… era… Nu, nu era în stare s-o spună… Faptul că era istovitor, că era laşă, că nu mai voia să-şi asume riscuri… Să intre într-o librărie, să meargă la cinema, la expoziţii sau să-şi arunce privirea în vitrinele galeriilor de artă însemna să pună degetul pe rana mediocrităţii şi laşităţii sale, să-şi aducă aminte că într-o zi fără speranţă depusese armele şi de-atunci nu mai pusese mîna pe ele…

Să intre în oricare dintre aceste locuri care se legitimau graţie sensibilităţii unora însemna să-şi aducă aminte de viaţa ei deşartă…

Mai bine printre rafturile de la Franprix.

Putea cineva să priceapă una ca asta? Nimeni.

Era o luptă interioară. Cea mai invizibilă dintre lupte. Dar şi cea mai dureroasă. Şi cîte nopţi de şmotru, de singurătate şi de spălat WC-uri va trebui să mai îndure pînă să iasă la liman?

Mai întîi ocoli rafturile cu lucrări de artă plastică pe care le cunoştea pe dinafară, fiindcă le frecventase cu asiduitate pe vremea cînd încerca să studieze la şcoala cu acelaşi nume şi mai tîrziu, dar din motive mai puţin glorioase… De altfel, n-avea intenţia să treacă pe-acolo. Era prea devreme. Sau, dimpotrivă, prea tîrziu. Era ca-n povestea aia cu zvîcnetul de pe fundul apei… Ori poate ajunsese într-un moment al vieţii ei în care nu mai trebuia să conteze pe ajutorul marilor Maeştri?

De cînd fusese în stare să ţină creionul în mînă, toată lumea îi repetase că e înzestrată. Foarte înzestrată. Prea înzestrată. Că promite foarte mult, că-i mult prea ageră la minte şi prea norocoasă. Uneori sincere, alteori mai ambigue, aceste complimente n-o duseseră nicăieri, iar azi, cînd nu mai era bună decît să umple frenetic caietele cu schiţe, ca o disperată, îşi spunea că şi-ar da cu dragă inimă cei doi barili de dexteritate pentru un strop de candoare. Sau pentru un creion fermecat… Ţac, pac! Să nu mai rămînă nimic acolo sus. Nu tu tehnică, nu tu referinţe, nu tu pricepere, nimic. O luăm de la zero.

Aşadar, un stilou se ţine cu degetul mare şi arătătorul… aşa, vezi… De fapt, nu, îl ţii cum vrei. Pe urmă, nu ţi se mai pare greu, nu te mai gîndeşti deloc la asta. Mîinile tale nu mai există. Totul se-ntîmplă în altă parte. Nu, nu merge, e încă prea frumos. Ştii, nimeni nu-ţi cere să faci ceva frumos… Nimănui nu-i pasă de lucrurile frumoase. Pentru asta există desenele copiilor şi hîrtia glasată de la magazin. Aşa că tu pune-ţi mănuşi, geniu

mititel, tînără speranţă ce eşti, hai, pune-le, şi poate că în cele din urmă, ai să vezi, o să fii în stare să desenezi un cerc greşit aproape perfect…

Se plimbă printre cărţi. Se simţea pierdută. Erau atît de multe, iar ea rupsese legătura cu actualitatea de-atîta vreme, că toate aceste banderole roşii îi dădeau ameţeli. Privea copertele, citea prezentările, verifica vîrsta autorilor şi se crispa cînd dădea peste unii mai tineri ca ea. Nu era un criteriu de selecţie prea isteţ… Se îndreptă spre rafturile cu ediţii de buzunar. Hîrtia de proastă calitate şi literele mici n-o mai intimidau chiar atît. Coperta ăsteia, de pildă, un puşti cu ochelari de soare, era chiar foarte urîtă, dar îi plăcea cum începe:

Dacă ar trebui să-mi reduc viaţa la o singură întîmplare, iată ce-aş povesti: aveam şapte ani cînd poştaşul m-a călcat pe cap. Nici un alt eveniment n-a avut un mai mare efect formator. Existenţa mea haotică, meandrică, creierul meu bolnav şi Credinţa mea în Dumnezeu, altercaţiile mele cu bucuriile şi cu necazurile, toate astea, într-un fel sau în altul, sînt rezultatul acestei clipe, cînd, într-o dimineaţă de vară, roata dreaptă din spate a jeepului Poştei mi-a strivit capul meu de copil de pietrişul fierbinte din rezervaţia apaşă din San Carlos.

Da, nu era rău… În plus, cartea era pătrăţoasă, destul de groasă şi scrisul era mărunt. Avea dialoguri, erau fragmente de scrisori şi subtitluri frumoase. Continuă s-o frunzărească şi pe la jumătate citi:

„Gloria, îi spuse Barry, pe tonul acela doctoral, ţi-l prezint pe fiul tău, Edgar. Aşteaptă de mult să te cunoască.“

Mama privi în toate părţile, numai spre mine nu. „Mai avem?“ îl întrebă ea pe Barry cu o voce subţirică şi melodioasă care-mi strînse

măruntaiele.

Barry oftă şi se duse să-i aducă încă o cutie de bere din frigider. „E ultima, mergem mai tîrziu să mai cumpărăm.“ Puse berea pe masă, dinaintea mamei mele, apoi îi zgîlţîi uşor spătarul scaunului. „Gloria, acesta este fiul tău, reluă el. E aici.“

Să zgîlţîi spătarul scaunului… Oare asta să fie tehnica?

Spre final, ochii îi căzură asupra acestui fragment, care îi dădu încredere:

Sincer să fiu, n-am nici un merit. Ies în lume cu carnetul după mine, şi oamenii îşi dau drumul imediat. Sun la uşă, iar ei îmi povestesc viaţa lor, micile lor victorii, momentele de furie şi regretele ascunse. Cît priveşte carnetul, nu-l iau cu mine decît de formă, de obicei îl bag în buzunar şi ascult cu răbdare să-mi spună tot ce au de spus. După aceea e foarte simplu. Mă duc acasă, mă aşez dinaintea maşinii mele de scris Hermès Jubilé şi fac ceea ce fac de aproape douăzeci de ani: consemnez toate detaliile interesante.

O ţeastă zdrobită în copilărie, o mamă în ultimul hal şi un carneţel în adîncul unui buzunar…

Ce imaginaţie…

Ceva mai încolo zări ultimul album al lui Sempé[2]. Îşi desfăcu fularul şi-l prinse împreună cu paltonul între genunchi, ca să se minuneze mai confortabil. Dădea paginile încet şi, ca de fiecare dată, se împurpură la faţă. Nimic nu-i plăcea mai mult ca această mică lume a marilor visători, precizia trăsăturilor, expresiile chipurilor, marchizele caselor de la periferie, umbrelele doamnelor în vîrstă şi infinita poezie a scenelor imortalizate. Cum reuşea omul ăsta? De unde le scotea? Regăsi lumînările, cădelniţa şi

marele altar baroc al bigotei sale preferate. De data asta era aşezată undeva în fundul bisericii şi vorbea la mobil cu mîna în dreptul gurii: „*Alo, Marthe? Suzanne la telefon. Sînt la biserica Sfînta Eulalie Izbăvitoarea. Vrei să cer ceva şi din partea ta?*“

Miere.

Cîteva pagini mai încolo, un domn se întoarse cînd o auzi rîzînd de una singură. Nu era cine ştie ce, o cucoană grasă îi spunea ceva unui patiser care trebăluia de zor, un tip cu bonetă plisată, un aer uşor blazat şi un burdihan de toată frumuseţea. Femeia zicea: *„A trecut timpul, iar eu mi-am refăcut viaţa, dar să ştii, Roberto, că nu te-am uitat niciodată…“* Avea o pălărie în formă de prăjitură, un soi de bavareză cu frişcă, foarte asemănătoare cu cele făcute de Roberto…

Nu avea nimic deosebit, două-trei tuşe în cerneală, şi totuşi o puteai vedea bătînd din gene într-un fel languros şi nostalgic, cu cruda nonşalanţă a femeii care se ştie încă dezirabilă… Micile Ava Gardner din Bois-Colombe, femeiuştile fatale vopsite cu Réjécolor…

Şase trăsături minuscule de penel ca să exprime toate astea… Cum reuşea?

Camille puse la loc minunăţia de album, gîndindu-se că lumea e împărţită în două categorii: cei care înţeleg desenele lui Sempé şi cei care nu. Aşa naivă şi maniheistă cum dădea impresia că ar fi, această teorie i se părea totuşi pertinentă. De exemplu, ea cunoştea pe cineva care, de fiecare dată cînd o vedea frunzărind un *Paris-Match* şi dădea cu ochii de aceste schiţe, nu putea să nu se umple de ridicol: „Chiar nu pricep ce-i aşa de nostim… Va trebui să-mi explice şi mie cineva într-o bună zi unde trebuie

să rîdem…“ Nici o şansă, persoana în chestiune era maică-sa. Nu… Nici o şansă…

Mergînd spre casa de marcat, privirea i se încrucişă cu a lui Vuillard. Nici aici nu era un fel de-a spune: chiar se uita la ea. Cu blîndeţe.

Autoportret cu pălărie şi baston… Cunoştea tabloul, dar nu văzuse niciodată reproduceri atît de mari. Era coperta unui catalog enorm. Aşadar era o expoziţie pe undeva? Unde?

— La Grand Palais, îi confirmă unul dintre vînzători.

— Aa…

Ce coincidenţă bizară… Nu încetase să se gîndească la el în ultimele săptămîni… La camera lui cu draperii grele, la şalul de pe canapea, la pernele brodate, la covoarele unul peste altul şi la lumina blîndă a lămpilor… De cîte ori nu se gîndise că se află într-o pînză de Vuillard… Acelaşi sentiment de pîntece cald, de cocon, atemporal, liniştitor şi totodată sufocant, apăsător…

Frunzări catalogul şi o apucă o criză acută de admiraţie. Era atît de frumos… Atît de frumos… Femeia aceea văzută din spate, care deschide o uşă… Cu corsajul roşu, rochia lungă, neagră şi mersul legănat, perfect surprins… Cum putuse să redea această mişcare? Uşoara legănare a şoldurilor unei femei elegante văzute din spate?

Şi fără să folosească altceva decît o tuşă neagră?

Cum era cu putinţă acest miracol?

Cu cît elementele folosite sînt mai pure, cu-atît opera este mai pură. În pictură există două modalităţi de exprimare: forma şi culoarea. Cu cît culorile sînt mai pure, cu atît mai pură e frumuseţea operei…

Citate din jurnalul lui punctau diversele comentarii.

Sora lui dormind, ceafa Misiei Sert, doicile în parc, imprimeurile de pe rochiile fetiţelor, portretul lui Mallarmé, studiile pentru portretul lui Yvonne Printemps, mutrişoara aia cărnoasă, paginile mîzgălite din agendă, zîmbetul lui Lucie Belin, iubita lui… Să prinzi un zîmbet din zbor e absolut imposibil, şi cu toate astea el reuşise… De aproape un secol, iar noi tocmai i-am întrerupt lectura acestei tinere, care ne zîmbeşte blînd şi pare a spune: „A, tu erai?“ cu o mişcare un pic leneşă a gîtului…

Pînza aceasta mică, în schimb, n-o cunoştea… De fapt, nu e o pînză, e un carton… *Gîsca*… Genială chestie… Patru bărbaţi cu figuri bonome, dintre care doi în ţinute de seară şi cu jobene pe cap, încercînd să prindă o gîscă batjocoritoare… Îngrămădirea asta de culori, brutalitatea contrastelor, incoerenţa perspectivelor… Doamne, ce s-o mai fi distrat în ziua aia!

O oră şi un torticolis mai tîrziu, ridică în sfîrşit ochii şi se uită la preţ: au! Cincizeci şi nouă de euro… Nu. Nu era rezonabil. Poate luna viitoare… Pentru cadoul ei se gîndise la altceva: nişte muzică pe care o ascultase la radio ieri dimineaţă, cînd mătura în bucătărie.

Gesturi ancestrale, mătură paleolitică şi gresie cu smalţul dus, bombănea ea între două plăci, cînd vocea unei soprane îi ridică, unul cîte unul, toate firele de păr de pe mîini. Se apropie de radio cu respiraţia tăiată: *Nisi Dominus*, Vivaldi, *Vespri Solenni per la festa dell’Assunzione di Maria Vergine*…

Bun, gata cu visatul, gata cu salivatul, gata cu cheltuitul, e timpul să mergem la muncă…

A fost cea mai lungă seară din cauza bradului de Crăciun adus de un comitet de iniţiativă al uneia dintre firmele în birourile căreia făcea ea curat. Josy clătină dezaprobator din cap văzînd harababura, iar Mamadou recuperă o duzină de mandarine şi de fursecuri pentru copiii ei. Pierdură cu toatele metroul, dar nu era nici o problemă: Touclean le plătea taxiul! Lux! Îşi alese fiecare şoferul chicotind şi îşi urară una alteia Crăciun fericit în avans, pentru că numai Camille şi Samia se înscriseseră pentru ziua de 24.

1. Auguste Escoffier (1846-1935), celebru bucătar francez, creatorul îngheţatei de piersici Melba.
2. Jean-Jacques Sempé (n. 1932), celebru desenator umorist francez.

12

A doua zi, duminică, Camille luă prînzul la familia Kessler. Era imposibil să-i refuze. Nu erau decît ei trei şi discuţia a fost mai degrabă veselă. Fără întrebări delicate, fără răspunsuri ambigue, fără tăceri penibile. Un armistiţiu de Crăciun în toată regula. A, ba nu! La un moment dat, cînd Mathilde se arătă îngrijorată din pricina condiţiilor de trai din cămăruţa aceea de servitoare, Camille se văzu nevoită să tragă o minciunică. Nu voia să le spună că se mutase. Nu încă… Din prudenţă… Personajul pus pe harţă nu dispăruse cu totul, iar o psihodramă putea ascunde foarte bine o alta…

Cîntărindu-şi în mîini cadoul, Camille îi asigură:

— Ştiu ce e…

— Nu…

— Ba da!

— Păi hai să vedem… Ce e?

Pachetul era ambalat în hîrtie de cadouri. Camille îi desfăcu panglica, îl culcă dinaintea ei şi-şi scoase trusa de desen.

Pierre căzuse pe gînduri. Numai de-ar putea să-şi revină căpoasa asta…

După ce termină, Camille întoarse desenul spre el: pălăria, barba roşcată, ochii ca doi nasturi, haina de culoare închisă, tocul uşii şi bastonul cu măciulia răsucită, de parcă ar fi copiat coperta cu hîrtie de calc.

Lui Pierre îi trebui un moment să priceapă:

— Cum ai făcut?

— Am stat ieri mai mult de-o oră şi l-am privit…

— Ţi l-ai luat deja?

— Nu.

— Uff…

Apoi:

— Ţi-ai mai revenit?

— Un pic…

— Aşa? făcu el, arătînd înspre portretul lui Édouard Vuillard, ca un căţeluş bine dresat?

— Nu, nu… Am… Am umplut nişte carnete… mă rog, nimic important… mici schiţe, chestii…

— Măcar îţi face plăcere?

— Da.

Pierre nu mai avea astîmpăr:

— Aaa, perfect… Mi le-arăţi şi mie?

— Nu.

— Şi maică-ta cum se mai simte? interveni Mathilde cu tact. Tot pe marginea prăpastiei?

— Mai degrabă pe fundul ei…

— Atunci înseamnă că totul e-n regulă, nu?

— Cît se poate de în regulă, zîmbi Camille.

Restul serii şi l-au petrecut perorînd despre pictură. Pierre comentă opera lui Vuillard, căută afinităţi, făcu paralele şi se pierdu în digresiuni interminabile. Se ridică de mai multe ori ca să caute în bibliotecă dovezi ale perspicacităţii sale şi, după un timp, Camille se văzu nevoită să se aşeze pe

marginea canapelei, ca să le facă loc lui Maurice (Denis), Pierre (Bonnard), Félix (Valloton) şi Henri (de Toulouse-Lautrec).

Ca negustor era jalnic, dar ca amator luminat era o adevărată bucurie. Bineînţeles, spunea prostii – cine nu spune prostii cînd e vorba de artă? –, însă le spunea bine. Mathilde căsca, iar Camille termina sticla de şampanie. *Piano ma sano.*

Cînd chipul aproape că-i dispăruse îndărătul volutelor de fum de trabuc, Pierre îi propuse s-o ducă cu maşina. Ea refuză. Mîncase prea mult şi o plimbare lungă era chiar indicată.

Apartamentul era pustiu şi îi părea mult prea mare; se închise în camera ei şi-şi petrecu cealaltă jumătate a nopţii cu nasul în cadou.

Dormi cîteva ore dimineaţă şi se întîlni cu colega ei mai devreme decît de obicei; era seara de Crăciun şi birourile se goleau la cinci. Munciră repede şi în tăcere.

Samia plecă prima, iar Camille mai rămase un moment să glumească cu paznicul de noapte:

— Da' te-au obligat să-ţi pui barbă şi scufie?

— Eee, nu, a fost o iniţiativă autopersonală, ca să fac atmosferă!

— Şi-a funcţionat?

— Pff, zău aşa… Nimeni nu dă doi bani… N-a avut efect decît asupra cîinelui meu… Nu m-a recunoscut şi-a mîrîit la mine, prostu'… Pe onoarea mea, am mai avut eu cîini tîmpiţi, da' ăsta-i întrece pe toţi…

— Cum îl cheamă?

— Matrix.

— E căţea?

— Nu, de ce?

— Ăăă… aşa… Păi bine atuncea, pa… Crăciun fericit, Matrix! făcu ea înspre un doberman mare culcat la picioarele paznicului.

— Să nu crezi c-o să-ţi răspundă, nu-nţelege nimic, ţi-am zis…

— Ei, lasă, nici nu mă gîndeam… răspunse Camille…

Tipul ăsta era un fel de Stan şi Bran.

Era aproape zece seara. Oamenii erau îmbrăcaţi elegant şi tropăiau încolo şi-ncoace cu braţele încărcate de pachete. Pe doamne le dureau deja picioarele în balerinii lor din piele lăcuită, copiii făceau slalom printre obstacole, iar domnii îşi consultau agendele în faţa interfoanelor.

Camille urmărea amuzată întregul tablou. Nu se grăbea, aşa că se aşeză la coadă în faţa unui chioşc şic, ca să-şi cumpere ceva bun pentru cină. Mai precis, o sticlă de ceva bun. În ce priveşte mîncarea, era cît se poate de încurcată… Pînă la urmă, îi ceru vînzătorului o bucată de brînză de capră şi două chifle cu nuci. Bleah… dar măcar aşa, ca garnitură la vinul de Pauillac…

Desfăcu sticla şi o aşeză în apropierea caloriferului, să o aducă la temperatura camerei. Apoi veni şi rîndul ei. Umplu cada, lăsă robinetul să curgă şi rămase mai mult de-oră în apa fierbinte, care-i ajungea pînă la nas. Apoi îşi puse o pijama, şosete groase şi trase pe ea puloverul preferat. Un caşmir scump foc… Vestigiu al unei epoci revolute… Despachetă combina lui Franck şi o instală în salon, îşi puse ceva de mîncare într-o farfurie, stinse toate luminile şi se ghemui sub plapumă, pe canapeaua veche.

Parcurse coperta albumului, *Nisi Dominus* era pe al doilea CD. Bun, vecernia pentru slujba de Înălţare nu era chiar cea mai potrivită liturghie şi pe deasupra avea să asculte psalmii în dezordine, dar ce mare chestie…

Avea vreo importanţă?

Ce importanţă?

Apăsă butonul telecomenzii şi închise ochii: era în paradis.

Singură, în apartamentul ăsta imens, cu un pahar de nectar în mînă, ascultînd glasul îngerilor.

Chiar şi ţurţurii candelabrului fremătau de bucurie.

Cum dederit dilactis suis somnum.

Ecce, haereditas Domini filii: merces fructus ventris.

Era piesa numărul cinci, şi a ascultat-o de vreo paisprezece ori.

Şi, din nou, a paisprezecea oară, cutia sa toracică explodă într-o mie de bucăţele.

Într-o zi, cînd nu erau decît ei doi în maşină şi ea îl întrebase de ce ascultă mereu aceeaşi muzică, tatăl ei îi spusese: „Vocea e cel mai frumos dintre toate instrumentele, cel mai emoţionant… Nici cel mai mare virtuoz din lume nu va putea vreodată să redea măcar o zecime din emoţia pe care ţi-o trezeşte în suflet o voce frumoasă… E părticica de divin din noi… E ceva ce înţelegem, se pare, pe măsură ce îmbătrînim… Mă rog, mie, unuia, mi-a luat ceva timp să admit acest lucru, dar ia spune-mi… Vrei să pun altceva? Ai prefera *La Maman des poissons*?“

Băuse deja jumătate din sticlă şi tocmai pusese al doilea CD, cînd cineva aprinse lumina.

A fost groaznic, îşi duse mîinile la ochi, şi muzica i se păru dintr-o dată nepotrivită, vocile neplăcute, fornăite chiar. În două secunde întreaga lume se prăbuşi în purgatoriu.

— A… erai aici.

— …

— Nu te-ai dus acasă?

— Sus?

— Nu, la ai tăi…

— Nu, ştii…

— Ai lucrat azi?

— Da.

— A, păi atunci, scuză-mă… Credeam că nu e nimeni acasă…

— Nici o problemă…

— Ce-asculţi acolo? Castafiore?

— Nu, e o liturghie…

— Zău? Eşti credincioasă?

Trebuia neapărat să-i facă cunoştinţă lui Franck cu paznicul de noapte de la serviciu… Ce pereche ar mai face ăştia doi… Mai ceva ca moşuleţii din *Muppets*…

— Nu, nu cine ştie ce… Vrei să stingi lumina, te rog?

Franck se execută şi ieşi din cameră, dar nu mai era acelaşi lucru. Farmecul se destrămase. Ea se trezise la realitate şi nici canapeaua nu mai semăna cu un nor. Încercă totuşi să se concentreze, luă coperta discului şi reluă de unde rămăsese:

Deus in auditorium meum intende.

Doamne, ajută-mă!

Da, chiar aşa.

În mod evident, nerodul ăla căuta ceva prin bucătărie şi făcea scandal, răzbunîndu-se pe toate uşile dulapurilor:

— Auzi, n-ai văzut casoletele alea galbene?

Ah, fir-ar…

— Alea mari?

— Ăhă.

— Nu, nici nu le-am atins…

— Ah, futu-i… Nu găseşti niciodată nimic în coşmelia asta… Ce dracu' faceţi cu vesela? O mîncaţi?

Camille apăsă pe *Pause* şi oftă:

— Pot să-ţi pun o întrebare indiscretă? De ce cauţi o casoletă galbenă la ora două, în noaptea de Crăciun?

— De-aia. Am eu nevoie.

Bun, distracţia se terminase. Camille se ridică şi închise muzica.

— E combina mea?

— Ăăă… da… Mi-am permis să…

— Drace, e supercalumea. N-ai făcut mişto de mine, după cum văd!

— Ei poftim, n-am făcut mişto de tine, după cum vezi…

Franck căscă nişte ochi de guvid:

— De ce repeţi ce-am spus eu?

— Fără motiv. Crăciun fericit, Franck! Şi-acum hai să căutăm casoleta aia a ta… A, uite-o pe cuptorul cu microunde…

Ea se aşeză la loc pe canapea, în timp ce el întorcea frigiderul cu fundu-n sus. Apoi el trecu prin cameră fără să scoată o vorbă şi se duse să facă un duş. Camille se ascunse după pahar: probabil că golise tot cazanul…

— Fir-ar mă-sa, cine dracu' a terminat toată apa caldă?

Se întoarse după o jumătate de oră, numai în blugi şi la bustul gol.

Aşteptă, aşa, într-o doară, cîteva clipe înainte să-şi pună puloverul… Camille zîmbea: ăsta nu mai era un apropo finuţ, era pur şi simplu o propunere indecentă…

— Pot? ceru el voie, arătînd spre covor.

— Simte-te ca acasă…

— Nu pot să cred, mănînci?

— Brînză şi struguri…

— Şi înainte de asta?

— Nimic…

Franck clătină din cap.

— E o brînză foarte bună, să ştii… Şi nişte struguri foarte buni… Şi vinul e foarte bun… De fapt, nu vrei?

— Nu, nu. Mersi…

Uf, se gîndi ea, ar fi durut-o sufletul să-i dea şi lui din bucata ei de Mouton-Rothschild…

— Cum o mai duci?

— Poftim?

— Te-ntreb cum o mai duci, repetă el.

— Ăăă… bine… Tu?

— Rupt…

— Munceşti mîine?

— Nţţ.

— Păi e bine, o să poţi să te-odihneşti…

— Nţţ.

Genială discuţie…

Franck se apropie de măsuţă, luă o carcasă de CD şi scoase nişte iarbă:

— Îţi rulez un joint?

— Nu, mersi.

— Da’ ce serioasă sîntem…

— Am ales altceva, făcu ea arătîndu-i paharul…

— Mare greşeală.

— De ce, alcoolul e mai rău ca drogurile?

— Mda. Poţi să mă crezi, că am văzut destui beţivani la viaţa mea… Şi pe urmă, chestia asta nici măcar nu-i drog… E slab, parc-ar fi Quality Street pentru oameni mari…

— Dacă zici tu…

— Nu vrei să-ncerci?

— Nu, după cum mă ştiu… pun pariu c-o să-mi placă!

— Şi?

— Şi nimic… Doar că am o problemă de voltaj… Nu ştiu cum să-ţi spun… Am deseori impresia că-mi lipseşte un buton… Ştii, o chestie pentru reglarea volumului… De cînd mă ştiu merg prea departe ori într-un sens, ori în celălalt… Nu reuşesc niciodată să-mi găsesc echilibrul, aşa că treaba cu viciile la mine s-a terminat întotdeauna prost…

Se surprinse pe ea însăşi. De ce i se confesa astfel? Se pilise cumva?

— Cînd beau, beau prea mult, cînd fumez, fumez pînă cad lată, cînd iubesc, îmi pierd minţile şi cînd muncesc, muncesc pînă mor… Nu mă pricep să fac nimic în limite normale, cu calm, eu…

— Şi cînd urăşti?

— Asta nu ştiu…

— Eu credeam că mă urăşti.

— Nu încă, zîmbi ea, nu încă… Cînd o să te urăsc, o să-ţi dai seama… O să sesizezi diferenţa…

— Bun… Gata? Ţi s-a terminat liturghia?

— Da.

— Şi ce mai ascultăm?

— Ăăă… Ca să fiu sinceră, nu cred că ne place acelaşi gen de muzică…

— Orişicît, poate că avem şi ceva în comun… Stai să mă gîndesc… Sînt sigur că o să găsesc un cîntăreţ care să-ţi placă şi ţie…

— Dă-i drumul.

Franck se concentra asupra unui joint pe care se apucă să şi-l ruleze. După ce termină, se duse în camera lui, iar cînd reveni, se lăsă pe vine dinaintea combinei.

— Ce-ai pus?

— O capcană pentru fete…

— Riccardo Cocciante?

— Nuu…

— Julio Iglesias? Luis Mariano? Frédéric François?

— Nu.

— Herbert Léonard?

— Şşt…

— Gata! Ştiu! Roch Voisine!

I guess I’ll have to say… This album is dedicated to you…

— Nuuuu…

— Ba daaaa…

— Marvin?

— Ha! făcu el deschizîndu-şi braţele, o capcană pentru fete… Ţi-am spus…

— Îmi place la nebunie.

— Ştiu…

— Sîntem chiar aşa de previzibile?

— Nu, din păcate nu sînteţi previzibile deloc, dar cu Marvin merge de fiecare dată. N-am întîlnit încă nici o fată care să nu pună botu'…

— Nici una?

— Nici una, nici una, nici una… Ba sigur că da! Da' nu-mi aduc aminte. Astea nu se pun… Sau n-am avut ocazia să ajungem pînă acolo…

— Ai cunoscut multe fete?

— Cum adică dacă am cunoscut?

— Ei, de ce ai scos CD-ul?

— Am greşit, nu pe-ăsta voiam să-l pun…

— Ba da, lasă-l! E preferatul meu! Tu voiai să pui *Sexual Healing*, este? Pfui, da' voi chiar că sînteţi previzibili… Măcar cunoşti povestea albumului?

— Care album?

— *Here my dear*.

— Nu, pe-ăsta nu-l prea ascult…

— Vrei să ţi-o spun?

— Stai aşa… Să m-aşez mai bine… Dă-mi şi mie o pernuţă…

Îşi aprinse joint-ul şi se lungi într-o rînă, ca romanii, cu capul sprijinit în palmă.

— Te-ascult…

— Bun, ăăă… Numai că eu nu sînt Philibert, da? Eu ţi-o spun în linii mari… Aşa, *Here my dear* înseamnă ceva de genul: Iubita mea, pentru tine…

— Adică ţi-o dau ţie pe iubita mea?

— Nu, adică pentru tine, iubito… rectifică ea. Prima mare iubire a lui Marvin a fost o fată pe care o chema Anna Gordy. Se zice că prima dragoste e întotdeauna şi ultima, nu ştiu dacă aşa e, dar, în orice caz, Marvin n-ar fi ajuns cine a ajuns, dacă n-ar fi întîlnit-o… Era sora unui grangur de la Motown, fondatorul, cred: Berry Gordy. Ea era ca la ea acasă în mediul ăsta, iar el clocotea de talent, transpira talent prin toţi porii; el nici nu împlinise bine douăzeci de ani, cînd s-au întîlnit, iar ea avea aproape patruzeci. Ei, dragoste la prima vedere, pasiune, amor nebun, logodnă şi tot tacîmul. Ea l-a lansat, l-a pus pe drumul cel bun, l-a ajutat, l-a orientat, l-a încurajat etc. Un fel de Pygmalion, dacă vrei…

— Un fel de ce?

— De guru, de antrenor, de combustibil… Au făcut tot ce-au putut să aibă copii, dar în cele din urmă au adoptat unul, apoi, *fast-forward*, sîntem în ’77, iar cuplul se confruntă cu tot felul de dificultăţi. Marvin s-a lansat, e un star, o legendă, deja… Şi divorţul lor, ca toate divorţurile, a fost un rahat enorm. Îţi dai seama, miza era uluitoare… Pe scurt, a fost sîngeros, iar ca să se calmeze toată lumea şi ca să-şi regleze toate conturile, avocatul lui Marvin a propus ca toate drepturile pentru următorul album să intre în buzunarul fostei. Judecătorul a fost de acord, iar idolul nostru îşi freca mîinile de bucurie: avea de gînd să scoată un-doi un album de rahat ca să se achite de corvoadă… Numai că, poftim, nu era în stare… Nu poţi să vinzi la solduri o poveste de dragoste. În sfîrşit… Unii reuşesc de minune, nu şi el… Cu cît se gîndea mai bine, cu atît îşi spunea că ocazia e mult prea bună… sau mult prea îngrozitoare… Aşa că s-a-nchis în casă şi a compus această mică minunăţie care reia povestea lor: întîlnirea, pasiunea, prima ruptură, copilul, gelozia, ura, furia… Auzi? *Anger*, cînd totul se duce de rîpă? Apoi calmul, şi începutul unei noi poveşti de dragoste… E un cadou

superfrumos, nu crezi? S-a adîncit în sine însuşi şi a dat la iveală tot ce avea mai frumos pentru un album care, oricum, nu-i aducea nici măcar un ban…

— I-a plăcut?

— Cui, ei?

— Da.

— Nu, l-a urît. Era înnebunită de furie şi i-a reproşat mult timp că le-a expus viaţa privată în galantar… Fii atent: *This is Anna's Song*… Vezi ce frumos sună?… Recunoaşte că asta nu sună a răzbunare… Că e încă dragoste…

— Da.

— Te pune pe gînduri…

— Tu chiar crezi?

— Ce?

— Că prima dragoste e întotdeauna şi ultima?

— Habar n-am… Sper că nu…

Ascultară ultima parte a discului fără un cuvînt.

— Bine, gata… Drace, e aproape patru… Mîine trebuie să fiu freş…

Franck se ridică.

— Îţi petreci ziua de mîine cu familia?

— Da, cu cît a mai rămas din ea…

— Şi ţi-a mai rămas mult?

— Cam atît, făcu el, apropiindu-şi de ochi degetul mare şi arătătorul. Dar ţie?

— Cam atît, răspunse ea trecîndu-şi palma prin dreptul gîtului.

— Bun, bravo… Bine aţi venit în clubul nostru… Hai… Noapte bună…

— Dormi aici?

— Te deranjează?

— Nu, întrebam şi eu aşa…

Franck se întoarse:

— Dormi cu mine?

— Poftim?

— Nu, întrebam şi eu aşa…

El se distra.

13

Cînd se trezi ea, pe la ora unsprezece, Franck plecase deja. Îşi făcu o cană mare cu ceai şi se întoarse în pat.

Dacă ar trebui să-mi reduc viaţa la o singură întîmplare, iată ce-aş povesti: aveam şapte ani cînd poştaşul m-a călcat pe cap…

Se smulse din lectură spre sfîrşitul după-amiezii, ca să meargă să-şi cumpere ţigări. Într-o zi de sărbătoare era mai greu, dar n-avea importanţă, era mai ales un pretext să lase povestea să se decanteze şi să-şi rezerve plăcerea de a-şi reîntîlni noul prieten ceva mai tîrziu.

Marile bulevarde din Arondismentul VII erau pustii. Camille cutreieră mult timp în căutarea unei cafenele deschise şi profită de acest prilej pentru a-i telefona unchiului său. Văicăreala maică-sii (am mîncat prea mult etc.) s-a pierdut în căldura îndepărtată a efuziunilor familiale.

Mulţi brazi erau deja pe trotuar.

Se opri cîteva clipe să se uite la acrobaţii pe rotile de la Trocadéro şi îi păru rău că nu-şi luase caietul de desen cu ea. Nu-i plăceau atît tumbele, adesea complicate şi care nu-i stîrneau prea mare interes, cît mai ales bricolajele ingenioase: trambuline tremurătoare, micile jaloane fluorescente, cutii de bere aşezate una după alta, platforme mobile şi mii şi mii de alte modalităţi de a-ţi sparge capul în timp ce rămîi fără pantaloni.

Se gîndea la Philibert… Oare ce făcea în momentul acela?

În scurt timp soarele dispăru şi frigul îi căzu dintr-o dată pe umeri. Comandă un *club sandwich* într-una dintre braseriile acelea mari şi luxoase aflate de jur împrejurul pieţei şi desenă pe faţa de masă de hîrtie chipurile blazate ale tipilor din cartier care îşi comparau cecurile de la mămica ţinînd de talie fete uluitoare, cu părul întins ca al păpuşilor Barbie.

Mai citi încă cinci milimetri din Edgar Mint şi, tremurînd, trecu înapoi Sena.

Murea de singurătate.

Mor de singurătate, îşi repetă ea cu vocea şoptită, mor de singurătate…

Ce-ar fi să se ducă la cinema? Pff… Şi dup-aia cu cine să vorbească despre film? La ce sînt bune emoţiile de unul singur? Se izbi în uşa de la intrare, ca s-o deschidă şi, cînd ajunse sus, fu foarte dezamăgită să găsească apartamentul pustiu.

Făcu puţină curăţenie ca să-i mai treacă timpul şi îşi reluă lectura. Orice carte ne poate vindeca de tristeţe, spunea marele om. Ia să vedem…

Cînd auzi zgomotul cheilor în broască luă o figură indiferentă şi-şi strînse picioarele sub ea, răsucindu-se pe canapeaua veche.

Era cu o fată. Alta. Mai puţin stridentă.

Trecură în viteză pe culoar şi se închiseră la el în cameră.

Camille dădu drumul la muzică, să acopere hîrjoneala.

Hm…

Coţăiala, aşa se zice, nu? Coţăiala.

În cele din urmă, îşi luă cartea şi migră în bucătărie, în celălalt capăt al apartamentului.

Ceva mai tîrziu, îi auzi vorbind lîngă uşa de la intrare:

— Păi nu vii cu mine? se mira ea.

— Nţţ, sînt rupt, n-am chef să ies…

— Hai că eşti de comă… Eu mi-am lăsat baltă toată familia ca să stau cu tine… Mi-ai zis că mergem să luăm cina undeva…

— Dacă-ţi spun că sînt rupt…

— Măcar să bem un pahar…

— Ţi-e sete? Vrei o bere?

— Nu aici…

— Aa… păi azi e-nchis peste tot… Şi mîine muncesc!

— Nu te cred… N-am decît să mă car, aşa-i?

— Haide, adăugă el pe un ton mai blînd, doar n-ai de gînd să-mi faci o scenă… Treci mîine seară pe la restaurant…

— Cînd?

— Pe la douăşpe noaptea…

— Pe la douăşpe noaptea… Ce tîmpenie… Hai, pa…

— Ai făcut bot?

— Pa.

Nu se aştepta s-o găsească în bucătărie, înfofolită în plapumă:

— Erai aici?

Ea ridică privirea fără să-i răspundă.

— Ce te uiţi aşa la mine?

— Poftim?

— Ca la un rahat.

— Nici vorbă!

— Ba da, ba da, crezi că nu văd? se enervă el. E vreo problemă? Te rîcîie ceva?

— Asta-i bună… Lasă-mă-n pace… Ţi-am zis eu ceva? Puţin îmi pasă mie de viaţa ta. Faci ce vrei! Doar nu-s maică-ta!

— Bine! Îmi place mai mult aşa…

— Halim şi noi ceva? întrebă el inspectînd conţinutul frigiderului. Nimic, mi se pare normal… Aici nu-i niciodată nimic… Ce mîncaţi tu şi cu Philibert? Hîrţoage? Alea la care buchisiţi toată ziua?

Camille oftă şi-şi adună capetele aşa-zisului şal.

— Te cari? Ai mîncat?

— Da.

— Da, aşa e, parcă te-ai mai îngrăşat un pic…

— Auzi, îi replică ea întorcîndu-se, eu nu mă bag în viaţa ta, tu nu te băga într-a mea, OK? De fapt, nu trebuia să te muţi la un amic după sărbători? Ba da, nu-i aşa? Bine, în cazul ăsta trebuie să ne mai suportăm doar o săptămînă… Ar trebui să reuşim, nu? Aşa că cel mai simplu ar fi să nu-mi mai adresezi nici un cuvînt…

Ceva mai tîrziu, bătu la uşa camerei ei:

— Da?

Îi aruncă un pachet pe pat.

— Ce-i asta?

El ieşise deja.

Era ceva moale. Hîrtia era oribilă, boţită, de parcă mai fusese folosită de cîteva ori, şi mirosea ciudat. Un miros închis. De mîncare de cantină…

Camille desfăcu pachetul cu precauţii şi crezu la început că e vreo cîrpă. Un cadou dubios de la închipuitul de-alături. Dar nu, era un fular, foarte lung, împletit larg şi stîngaci: o gaură, un fir, două ochiuri, o gaură, un fir etc. O fi un punct nou? Culorile erau ăăă… aparte…

Era şi un bileţel.

Un scris de învăţătoare din secolul trecut, tremurat, bucle-bucle, cu cerneală albastru-deschis, se scuza:

Domnişoară,

Franck nu a ştiut să-mi spună ce culoare au ochii dumitale, aşa că am pus cîte puţin din toate. Îţi doresc un Crăciun fericit.

Paulette Lestafier.

Camille îşi muşcă buzele. Exceptînd cartea de la Kessleri, care oricum nu merita pusă la socoteală pentru că subînţelegea ceva de genul „Ei, da, există şi lucrări care pot fi numite opere…“, era singurul cadou pe care-l primise.

Uh, ce urît e… Oh, ce frumos e…

Se ridică în capul oaselor şi îşi înfăşură fularul în jurul gîtului, ca pe un şarpe boa, ca să-l amuze pe marchiz.

Pam pam pi du oaaa…

Cine era Paulette? Mama lui?

Termină cartea la miezul nopţii.

Gata. Crăciunul trecuse.

14

Din nou acelaşi refren: nani, metrou, muncă. Franck nu-i mai adresa nici un cuvînt şi ea îl evita cît mai mult cu putinţă. Noaptea, rareori era acasă.

Camille începu să se mişte un pic. Se duse să vadă expoziţia Botticelli la Palais du Luxembourg, Zao Wou-Ki la sala Jeu de Paume, dar ridică ochii spre cer cînd văzu coada la Vuillard. Şi apoi, în faţă era Gauguin! Ce dilemă! Vuillard era bun, dar Gauguin… Un colos! Şi ea era acolo ca măgăriţa lui Buridan, prinsă între Pont-Aven, Les Marquises şi Place Vintimille… Era înspăimîntător…

În cele din urmă, îi desenă pe oamenii de la coadă, acoperişul de la Grand Palais şi scările de la Petit Palais. O japoneză o abordă implorînd-o să meargă să-i cumpere o poşetă de la Vuitton. Îi întindea patru hîrtii de cincizeci de euro şi se agita ca şi cum ar fi fost o chestiune de viaţă şi de moarte. Camille deschise braţele:

„*Look… Look at me… I'm too dirty…*“ Îi arătă bocancii, blugii prea largi, puloverul grosolan, de camionagiu, fularul de om nebun şi căciula militărească pe care i-o împrumutase Philibert… „*They won't let me go in the shop…*“ Fata rînji, îşi strînse banii şi, zece metri mai încolo, acostă pe altcineva.

Coti brusc pe Avenue Montaigne. Ca să vadă ce mai e.

Paznicii de noapte erau de-a dreptul impresionanţi… Ura cartierul ăsta unde banii etalau ce avea el mai puţin amuzant de oferit: prostul gust, puterea şi aroganţa. În faţa vitrinei de la Malo grăbi pasul – prea multe amintiri – şi o luă spre casă, pe chei.

La muncă, nimic deosebit. După ce pontase, tot frigul rămînea cel mai greu de îndurat.

Se întorcea acasă singură, mînca singură, dormea singură şi asculta Vivaldi cu braţele încolăcite strîns în jurul genunchilor.

Carine avea planuri pentru Revelion. Ea n-avea nici un chef să meargă, dar plătise deja cei treizeci de euro pentru participare ca să fie lăsată în pace şi să scape.

— Trebuie să ieşi din casă, se dăscălea ea.

— Da’ nu-mi place să ies…

— Şi de ce nu-ţi place?

— Nu ştiu…

— Ţi-e frică?

— Da.

— De ce anume?

— Mi-e frică să nu-mi zdruncine carnea… Şi apoi… Am impresia că ies din casă atunci cînd mă pierd în interiorul meu… Mă plimb… E mare totuşi…

— Glumeşti? E foarte mic! Hai, vino că începe să miroasă a rînced carnea asta a ta…

Genul ăsta de discuţie între ea şi biata ei conştiinţă îi rodea creierul ore şi ore…

Cînd ajunse acasă în seara aceea îl găsi pe palier:

— Ţi-ai uitat cheile?

— …

— Stai de mult aici?

El făcu un gest agasat în dreptul gurii, ca să-i amintească interdicţia de a vorbi. Ea ridică din umeri. Nu mai avea vîrsta la care să joace genul ăsta de prostii.

Franck se duse să se culce fără să mai facă duş, să mai fumeze, să mai încerce s-o scoată din minţi. Era rupt.

Ieşi din cameră pe la zece şi jumătate a doua zi; nu auzise ceasul şi nu mai avea nici măcar energia să urle. Camille era în bucătărie. El se aşeză în faţa ei, îşi turnă un litru de cafea şi stătu un moment ca să se hotărască dacă s-o bea.

— Ce faci?

— ’S-obosit.

— Nu-ţi iei concediu niciodată?

— Ba da. În primele zile din ianuarie… Ca să mă mut…

Camille se uită pe geam.

— O să fii aici pe la trei?

— Ca să-ţi deschid?

— Da.

— Da.

— Nu ieşi niciodată?

— Ba da, mi se mai întîmplă, dar acum n-o să ies pentru că nu poţi tu să intri…

El dădu din cap ca un zombi:

— Bun, trebuie să plec, altfel mă zboară ăştia.

Se ridică să-şi spele bolul.

— Dă-mi şi mie adresa mamei tale…

Înţepeni în faţa chiuvetei:

— Pentru ce-ţi trebuie?

— Să-i mulţumesc…

— Să-i mul…, i se puse un nod în gît, pentru ce să-i mulţumeşti?

— Păi… pentru fular.

— Aaa… Nu maică-mea ţi l-a făcut, ci bunică-mea! o corectă el uşurat. Numai bunică-mea e-n stare să împletească aşa frumos!

Camille zîmbea.

— Nu eşti obligată să-l porţi, să ştii…

— Mie-mi place…

— Nu m-am putut stăpîni să nu tresar cînd mi l-a arătat…

Franck rîdea.

— Şi stai aşa, c-al tău e nimic… Să-l vezi pe-al lui Philibert…

— Cum e?

— Portocaliu cu verde…

— Sînt sigură c-o să-l poarte… Însă va regreta că nu-i poate săruta mîna ca să-i mulţumească…

— Da, la asta m-am gîndit şi eu cînd am plecat… Mare noroc are cu voi doi… Sînteţi singurii pe care-i ştiu pe lumea asta, care ar fi în stare să poarte asemenea orori fără să pară ridicoli…

Îl privi:

— Auzi, îţi dai seama că tocmai ai zis ceva drăguţ?

— Sînt drăguţ că v-am făcut clovni?

— A, scuze… Credeam că te referi la distincţia noastră înnăscută…

Îi trebui un moment ca să-i răspundă:

— Nţţ, vorbeam de… de libertatea voastră, cred… De şansa asta pe care-o aveţi să trăiţi fără să vă pese de nimic…

În acel moment îi sună mobilul. N-avea şi el parte măcar o dată să zică o chestie filozofică…

„Vin, şefu', vin… Da, e OK, sînt gata… Păi n-are decît să le facă Jean-Luc… Staţi, şefu', că încercam şi eu să vrăjesc o fată care-i cu mult mai deşteaptă decît mine şi e clar că-mi ia mai mult timp ca de obicei… Ce anume? Nu, nu l-am sunat încă… Oricum, v-am zis că n-o să poată… Ştiu că sînt toţi prinşi pînă peste cap, ştiu… OK, o să mă ocup eu… Îl sun imediat… Ce anume?… S-o las moartă cu fata? Da, şefu', aveţi perfectă dreptate…"

— Era şeful meu, îi spuse el zîmbindu-i prosteşte.

— Chiar aşa? se miră ea.

Franck îşi şterse bolul, ieşi din casă şi prinse uşa în ultima clipă ca să nu se trîntească.

OK, fătuca era enervantă, dar era departe de a fi proastă şi asta era foarte bine.

Dacă ar fi fost cu oricare altă tipă, ar fi închis telefonul şi cu asta, basta. În timp ce ei i-a zis că e şeful lui ca s-o facă să rîdă, iar ea era aşa de şmecheră, încît mimase uimirea ca să-i întoarcă gluma. Discuţia cu ea era

ca un meci de ping-pong: ea ţinea ritmul şi-ţi trimitea smash-uri în colţuri exact cînd te aşteptai mai puţin, şi dintr-o dată aveai impresia că nu mai eşti chiar aşa prost.

Cobora scările ţinîndu-se de balustradă şi auzea sunetul pistoanelor şi angrenajelor lucrîndu-i în cap. Şi cu Philibert era la fel, de-asta îi plăcea foarte mult să stea de vorbă cu el…

Pentru că el ştia că nu-i atît de nerod cum părea, dar problema lui erau tocmai cuvintele… Nu-şi găsea niciodată cuvintele, aşa că se vedea nevoit să se enerveze ca să se facă înţeles… Da, la urma urmei, era de-a dreptul enervant, fir-ar al naibii!

Tocmai din motivele astea nu voia să plece… Ce dracu' avea să facă el la Kermadec? Să tragă la măsea, să fumeze, să pună DVD-uri şi să răsfoiască reviste de tuning pe budă?

Genial.

Întoarceţi-vă la căsuţa douăzeci de ani.

Îşi făcu tura absent.

Singura fată din univers în stare să poarte un fular împletit de bunică-sa – şi să arate drăguţ în acelaşi timp – n-o să fie niciodată de nasul lui.

Viaţă de rahat…

Înainte de a pleca, trecu pe la patiserie, se lăsă făcut cu ou şi cu oţet pentru că tot nu-l sunase pe fostul lui ucenic şi se duse acasă să se culce.

Nu dormi decît o oră, pentru că trebuia să se ducă la spălătorie. Îşi strînse toate bulendrele şi le vîrî într-o faţă de plapumă.

15

Da…

Ea era încă acolo. Lîngă maşina numărul şapte, cu sacul de rufe muiate între picioare. Citea.

Se aşeză în faţa ei fără ca ea să-l fi remarcat. Chestia asta îl fascina mereu… Cum erau ea şi Philibert capabili să se concentreze… Îi aducea aminte de-o reclamă cu un tip care mînca liniştit în timp ce lumea se prăbuşea în jurul lui. De fapt, multe chestii îl făceau să se gîndească la reclame… Asta pentru că se uitase mult la televizor cînd era mic…

Jucă un mic joc: imaginează-ţi că intri în această spălătorie infectă de pe Avenue La Bourdonnais pe 29 decembrie la cinci după-amiaza şi dai cu ochii de această siluetă pentru prima oară în viaţa ta – la ce te gîndeşti?

Se lăsă pe spate în scaunul de plastic, îşi vîrî mîinile în buzunarele gecii şi îşi miji ochii.

La început ai crede că e băiat. Cum ai crezut şi prima oară. Poate nu chiar un poponar, dar în tot cazul un tip foarte efeminat… Aşa că nici nu te-ai mai uita. Deşi… Ai avea ceva dubii, oricum… Din cauza mîinilor, a gîtului, a felului în care-şi plimbă unghia arătătorului pe buza de jos… Da, ai ezita… Să fie vorba de-o fată, pînă la urmă? O fată îmbrăcată total

aiurea? Ca şi cum ar căuta să-şi ascundă corpul? Ai încerca să te uiţi în altă parte, dar nu te-ai putea abţine. Pentru că e ceva… Aerul e nu ştiu cum în jurul acestei persoane. Sau poate lumina?

Da. Asta era.

Dacă ai intra în această spălătorie infectă de pe Avenue La Bourdonnais pe 29 decembrie la cinci după-amiaza şi ai da cu ochii de această siluetă sub lumina tristă a neoanelor, ţi-ai spune exact acest lucru: drace… Un înger…

În acel moment ea ridică privirea, îl zări, rămase aşa cîteva clipe, fără să pară că l-ar fi recunoscut şi în cele din urmă îi zîmbi. O, mai nimic, o strălucire uşoară, un mic semn de recunoaştere între obişnuiţii locului…

— Sînt aripile tale? o întrebă arătînd spre sacul ei.

— Poftim?

— Nu, nimic…

Unul dintre uscătoare se opri şi ea oftă aruncînd un ochi spre ceas. Un vagabond se apropie de maşină şi scoase din cuvă o haină şi un sac de dormit zdrenţuit.

Iată un lucru interesant… Teoria sa pusă la încercare de fapte… Nici o fată normală la cap nu şi-ar fi băgat rufele în uscător după cele ale unui vagabond şi el ştia bine despre ce vorbeşte: avea la activ aproape cinşpe ani de spălătorii automatice…

Îi scrută chipul.

Nici urmă de recul sau de ezitare, nici măcar umbra unei grimase. Camille se ridică, îşi încărcă rufele în viteză şi-l întrebă dacă n-avea mărunt.

Apoi se duse înapoi la locul ei şi luă iar cartea.

Era un pic dezamăgit.

Oamenii perfecţi sînt enervanţi…

Înainte de a se cufunda iar în lectură, îl interpelă:

— Ia spune-mi…

— Da.

— Dacă-i cumpăr lui Philibert cadou de Crăciun o maşină de spălat cu uscător, crezi că poţi s-o instalezi înainte să pleci?

— …

— De ce zîmbeşti? Am spus o prostie?

— Nu, nu… Franck făcu un gest cu mîna. N-ai cum să-nţelegi…

— Auzi, făcu ea atingîndu-şi buzele cu degetul arătător şi cel mijlociu, nu cumva fumezi cam mult în momentul ăsta?

— De fapt, eşti o fată normală…

— De ce-mi spui asta? Bineînţeles că sînt o fată normală…

— …

— Eşti dezamăgit?

— Nu.

— Ce citeşti acolo?

— Însemnări de călătorie.

— Mişto?

— Super…

— Despre ce-i vorba?

— Oh… Nu ştiu dacă te-ar interesa…

— Nu, am zis şi eu aşa, nu mă interesează deloc, se strîmbă el, dar îmi place cum povesteşti… Ştii, ieri am ascultat din nou discul lui Marvin…

— Chiar?

— Da…

— Şi?

— Păi chestia e că nu-nţeleg nimic… Tocmai de-asta mă duc să lucrez la Londra… Ca să-nvăţ engleză…

— Cînd pleci?

— În mod normal, ar trebui să-mi iau postul la sfîrşitul verii, dar aici e chestia nasoală… Tocmai din cauza bunică-mii… Paulette…

— Ce are?

— Pff… nu prea am chef să vorbesc despre asta… Mai bine povesteşte-mi din însemnările de călătorie…

Îşi trase scaunul mai aproape.

— Ai auzit de Albrecht Dürer?

— Scriitorul?

— Nu. Pictorul.

— N-am auzit în viaţa mea.

— Ba da, sînt sigură că ai văzut cîteva desene… Unele sînt foarte cunoscute… Un iepure… Ierburi nebune… Păpădii…

— …

— El e zeul meu. În sfîrşit… îmi plac mai mulţi, dar el e zeul meu numărul unu… Tu ai zeii tăi?

— Ăăă…

— În arta culinară? Ştiu şi eu… Escoffier, Carême, Curnonsky?

— Ăăă…

— Bocuse, Robuchon, Ducasse?

— A, vrei să zici modele! Am, dar nu sînt cunoscuţi… în fine, sînt mai puţin cunoscuţi… Mai puţin zgomotoşi… Ai auzit de Chapel?

— Nu.

— Pacaud?

— Nu.

— Senderens?

— Tipul de la Lucas Carton?

— Da… M-ai înnebunit cîte ştii… Cum reuşeşti?

— Stai, îl cunosc aşa, după nume, dar n-am fost niciodată acolo…

— El e foarte… Am chiar şi-o carte la mine-n cameră… O să ţi-o arăt… Pentru mine el sau Pacaud sînt maeştri… Şi dacă nu-s aşa de cunoscuţi ca alţii, asta-i din cauză că stau în bucătăria lor… În fine, zic şi eu aşa, nu ştiu… Aşa m-am gîndit… Poate că mă-nşel complet…

— Dar voi, bucătarii, vorbiţi între voi? Vă povestiţi experienţele?

— Nu chiar… Nu sîntem prea vorbăreţi, ştii… Sîntem prea storşi ca să mai stăm la taclale. Ne mai arătăm, pe rînd, unii altora şmecherii, mai schimbăm păreri, bucăţi de reţete, ce-a mai furat fiecare de ici, de colo, dar rareori mai mult de-atît…

— Păcat…

— Dacă am şti şi noi să ne exprimăm, să scoatem fraze frumoase şi toate alea, n-am mai face munca pe care-o facem, asta-i clar. În orice caz eu, unul, m-aş opri brusc.

— De ce?

— Uite-aşa… Pentru că nu se leagă nimic… E sclavie curată… N-ai văzut ce viaţă am? Mă rog, prostii… Bun… ăăă… nu-mi place să vorbesc despre mine… Mai bine zi-mi ce-i cu cartea aia.

— A, cartea… E chiar jurnalul pe care l-a ţinut Dürer în timpul călătoriei în Ţările de Jos, între 1520-1521… Un soi de carnet de însemnări, de agendă… Şi, mai ales, dovada că am greşit considerîndu-l zeu. Dovada că era şi el om ca toţi oamenii. Care avea grija banilor, care turba de furie cînd îşi dădea seama că fusese tras pe sfoară de vameşi, care o lăsa tot timpul baltă pe nevastă-sa, care pierdea întruna bani la jocuri de noroc, era

naiv, gurmand, macho şi cam orgolios… Dar, mă rog, lucrurile astea nu-s foarte importante, dimpotrivă, îl fac mai uman… Şi… ăăă… Vrei să continuu?

— Da.

— La început, motivul pentru care a făcut această călătorie era unul serios, şi anume supravieţuirea lui, a familiei lui şi a oamenilor care lucrau cu el în atelierul lui… Pînă în momentul acela se aflase sub protecţia împăratului Maximilian I. Un tip complet megaloman care-i făcuse o comandă nebunească: să-l picteze în fruntea unui cortegiu uluitor, ca să-l nemurească pentru totdeauna… O operă care va fi terminată cîţiva ani mai tîrziu şi care va măsura mai bine de cincizeci şi patru de metri lungime… Îţi dai seama?

Pentru Dürer era mană cerească… Ani de zile să aibă pîinea asigurată… Dar ghinion: Maximilian dă ortu' popii după cîtva timp şi dintr-o dată renta anuală a pictorului e compromisă… O dramă… Aşa că iată-l pe eroul nostru luîndu-şi nevasta şi plecînd la drum, ca să-i facă temenele lui Carol Quintul, viitorul împărat, şi Margaretei de Austria, fiica fostului său protector, fiindcă ţinea *neapărat* ca renta oficială să-i fie acordată din nou…

Astea ar fi împrejurările… La început e cam stresat, dar asta nu-l împiedică să fie un turist perfect. Se minunează de toate cîte le vede, chipuri, obiceiuri, veşminte, se întîlneşte cu colegii de breaslă, cu artizani, le admiră lucrările, vizitează toate bisericile, cumpără o grămadă de prostioare abia debarcate din Lumea Nouă: un papagal, un babuin, o carapace de broască ţestoasă, corali, scorţişoară, o copită de elan etc. Ca un copil… Face chiar un ocol ca să vadă o balenă eşuată care se descompune pe ţărmul Mării Nordului… Şi, bineînţeles, desenează. Ca un apucat. Are cincizeci de ani, e la apogeul artei sale şi tot ce schiţează: un papagal, un leu, o morsă, un sfeşnic sau portretul hangiului la care poposeşte e… E…

— Cum?

— Uită-te şi tu…

— Nu, eu nu mă pricep la aşa ceva!

— Dar nu trebuie să te pricepi! Uită-te la bătrînul ăsta, vezi cum îţi impune respect? Şi tînărul ăsta frumos, vezi ce mîndru e? Ce aer de siguranţă are? Aşa, cam ca tine… Aceeaşi morgă, aceleaşi nări dilatate…

— Serios? Ţi se pare că-i frumos?

— Un pic cam antipatic, nu?

— Asta din cauza pălăriei…

— A, da… Ai dreptate, zîmbi ea, pălăria e de vină… Şi ce cap! Nu-i incredibil? Ai zice că ne sfidează, că ne provoacă: „Hei, şi voi la fel, băieţi… asta vă aşteaptă…“

— Arată-mi.

— Uite-aici. Dar eu, personal, prefer portretele şi ceea ce mă termină e dezinvoltura cu care le realizează. Aici, pe parcursul călătoriei, sînt mai ales o monedă de schimb, nimic mai mult decît un troc: ştiinţa ta pentru ştiinţa mea, portretul tău pentru o cină, un şirag de mărgele, un zorzon pentru soţia mea ori o haină de blană de iepure… Mie, uneia, mi-ar fi plăcut la nebunie să trăiesc în vremurile alea… Trocul mi se pare un tip de economie genial…

— Şi cum se termină? Îşi recuperează renta?

— Da, dar cu ce preţ… Grăsana de Margareta îl dispreţuieşte, va merge pînă acolo încît va refuza portretul tatălui ei pe care acesta îl făcuse anume pentru ea, proasta… Iar el, brusc, îl va vinde pentru pînză! Pe deasupra se şi îmbolnăvise, o boală nenorocită căpătată de la balena pe care se dusese s-o vadă… Malarie, după părerea mea… Uite, s-a eliberat o maşină acolo…

Franck se ridică oftînd.

— Întoarce-te cu spatele, n-am chef să-mi vezi chiloţii…

— A, n-am nevoie să-i văd ca să mi-i imaginez… Philibert e mai degrabă genul tetra, dar tu, sînt sigură că porţi boxeri din ăia mici de la Hom, mulaţi şi cu chestii scrise pe banda elastică…

— Eşti tare… Acuma, hai, măcar uită-te-n altă parte…

Franck se puse în mişcare, se duse după detergent şi se propti în coate pe maşina de spălat:

— De fapt, nu eşti chiar atît de tare… Dacă ai fi, n-ai lucra ca femeie de serviciu, ai face şi tu ca tipu' ăla… Ai picta…

Tăcere.

— Ai dreptate… Nu sînt tare decît în materie de chiloţi…

— Dar nici asta nu e rău deloc, nu?! Poate că-i un domeniu care merită atenţie… De fapt, eşti liberă pe 31?

— Ce propui? O petrecere?

— Nu. Un job.

16

— De ce nu vrei?

— Păi nu mă pricep de nici o culoare!

— Stai aşa, că nu te pune nimeni să găteşti! Ne dai şi tu o mînă de ajutor la mizanplas…

— Ce-i aia mizanplas?

— Mizanplasul e tot ce pregăteşti dinainte ca să cîştigi timp cînd ţi se dă comanda…

— Adică ce-ar trebui să fac?

— Să descojeşti castanele, să cureţi ciupercile, să scoţi pieliţa şi sîmburii din boabele de struguri, să speli salata… În fine, o grămadă de chestii simple…

— Da' nici măcar de asta nu cred că sînt în stare…

— Am să-ţi arăt tot ce trebuie şi-am să-ţi explic cum se face…

— N-o să ai timp…

— Nu. De-asta am să te pun la punct dinainte. Aduc mîine acasă nişte materie primă şi te-nvăţ în pauza mea ce şi cum…

— …

— Hai… O să-ţi facă bine să mai vezi şi tu oamenii… Trăieşti numai printre morţi şi stai de vorbă numai cu indivizi care nu mai sînt pe lumea asta ca să-ţi răspundă… Stai singură tot timpul… E şi normal că nu-ţi merge bine…

— Nu-mi merge bine?

— Nu.

— Uite. Mi-ai face un serviciu. I-am promis bucătarului-şef că-i găsesc pe cineva să ne-ajute şi n-am găsit pe nimeni… Sînt în rahat pîn-aici…

— …

— Haaai… Un ultim efort… Dup-aia plec şi nu mă mai vezi cîte zile oi avea…

— Trebuia să merg la o petrecere…

— Pe la ce oră tre' să fii acolo?

— Nu ştiu, pe la zece…

— Nici o problemă. O s-ajungi. Îţi plătesc eu un taxi…

— Bine…

— Mersi. Acuma întoarce-te din nou cu spatele să-mi scot lenjeria din maşină.

— Oricum trebuie să plec… Sînt deja în întîrziere…

— OK, ne vedem mîine…

— Dormi acasă în seara asta?

— Nu.

— Eşti dezamăgită?

— Doamne, dar grosolan mai eşti…

— Stai aşa, că pentru binele tău te-am întrebat, nu de altceva! Pentru că la faza cu chiloţii, nu e sigur că ai avut dreptate, ştii?

— Auzi, de chiloţii tăi nu mai pot eu!

— Cu-atît mai rău pentru tine…

17

— Îi dăm drumul?

— Te-ascult. Ce-i asta?

— Care?

— Valijoara asta.

— A, asta? E trusa mea de cuţite. Pensulele mele, ca să zic aşa… Dacă n-aş avea-o, n-aş mai fi bun de nimic. Vezi de ce atîrnă viaţa mea? De-o cutie veche care se-nchide prost…

— De cînd o ai?

— Pfff… De cînd eram puşti… Mi-a cumpărat-o bunică-mea cînd mi-am dat examenele de absolvire la şcoala profesională…

— Mi le arăţi şi mie?

— Poftim.

— Povesteşte-mi…

— Ce să-ţi povestesc?

— La ce e bun fiecare… Vreau să ştiu…

— Bine… Ăsta mare e cuţitul de bucătărie sau cuţitul bucătarului-şef, e bun la toate, cu ăsta pătrat se taie oasele, articulaţiile sau se subţiază carnea, iar ăsta mic e cuţitul de lucru, cum are fiecare acasă… Poţi să-l iei deja, c-o să ai nevoie de el… Cu ăsta lung se taie legumele fîşii subţiri sau cubuleţe, cu ăsta mic de-aici se curăţă carnea de pieliţe şi de grăsime, ăstălalt, care arată la fel, dar are lama rigidă, e pentru dezosat, cu ăsta subţire se fac fileuri de peşte, iar cu ăsta, ultimul, se tranşează şunca…

— Iar cu asta le ascuţi…

— Yes.

— Da’ asta?

— Asta nu-i nimic… E pentru ornat, n-am mai folosit-o de foarte mult timp…

— Şi ce faci cu ea?

— Minunăţii… O să-ţi arăt altă dată… Bun, acum eşti gata?

— Da.

— Eşti atentă, bine? Cu castanele, o să vezi imediat, e o treabă naşpa… Astea au fost deja date într-un clocot, aşa că sînt mai uşor de descojit… Mă rog, aşa ar trebui… Mare atenţie să nu care cumva să tai coaja prea groasă… Vinişoarele alea ale lor trebuie să rămînă intacte şi să fie vizibile… După ce le cureţi de coajă, vine chestia asta ca un puf, uite-aici, şi trebuie s-o îndepărtezi cu mare grijă…

— Da’ ce lungă e!

— Ăhă! Tocmai de-aia avem nevoie de tine…

Franck avu multă răbdare. Îi explică apoi cum să cureţe ciupercile cu o cîrpă umedă şi cum să îndepărteze pămîntul fără să le zgîrîie suprafaţa.

Camille se distra. Era îndemînatică. Murea de nervi că era atît de înceată în comparaţie cu el, dar se distra. Boabele de strugure i se învîrteau între degete şi se prinse numaidecît cum trebuie să le scoată sîmburii cu vîrful cuţitului.

— Bine, de restul ne ocupăm mîine… Salata şi ce-a mai rămas… Ar trebui să ne descurcăm…

— Şeful tău o să se prindă imediat că sînt zero…

— Absolut! Da’ n-are de ales, oricum… Ce mărime porţi la haine?

— Habar n-am.

— O să-ţi găsesc nişte nădragi şi o cămaşă… Şi la pantofi?

— 40.

— Ai nişte bascheţi?

— Da.

— Nu-i încălţămintea ideală, da’ de data asta o să meargă.

Îşi rulă o ţigară în timp ce el făcea ordine prin bucătărie.

— Unde-i petrecerea la care trebuie să te duci?

— La Bobigny… La o colegă de serviciu…

— Ţi-ar fi greu să începi mîine dimineaţă la nouă?

— Nu.

— Îţi spun de-acum că n-o să fie decît o singură pauză… De cel mult o oră… La prînz n-o să fie comenzi, dar o să pregătim peste şaizeci de meniuri pentru seară. Eşantioane pentru toată lumea… O să fie ceva… Două sute douăzeci de euro de căciulă, cred… O să-ncerc să-ţi dau drumul cît mai devreme posibil, dar cred că pînă în opt seara n-ai cum să pleci…

— Şi tu?

— Pfff… Nici nu vreau să mă gîndesc… Revelionul e întotdeauna crimă şi pedeapsă… Da, mă rog, se plăteşte bine… De altfel, o să cer şi pentru tine nişte bani ca lumea…

— E, nu despre asta-i vorba…

— Ba da, despre asta-i vorba. O să vezi tu mîine seară.

18

— Hai să mergem… O să bem acolo o cafea.

— Dar înot în pantalonii ăştia!

— Las’ că nu se-ntîmplă nimic.

Traversară Champ-de-Mars în viteză.

Pe Camille o surprinseră agitaţia şi concentrarea care puseseră deja stăpînire pe bucătărie.

Era aşa de cald dintr-o dată…

— Uite, şefu’, un ajutor mititel nou-nouţ…

Bărbatul mormăi ceva şi-i făcu vînt cu dosul mîinii. Franck o prezentă unui tip solid care încă nu se trezise de-a binelea:

— Aşa, ţi-l prezint pe Sébastien. El are cheile de la cămară. E şeful de tură astăzi şi your big boss, OK?

— Încîntată.

— Îhmm…

— Dar tu n-ai treabă cu el, ci cu ajutorul lui…

Îl întrebă pe tip:

— Cum ziceai că-l cheamă?

— Marc.

— A venit?

— E-n camera frigorifică…

— Bun, atunci ţi-o las în grijă…

— Ce ştie să facă?

— Nimic. Dar ai să vezi că se pricepe foarte bine.

Şi plecă spre vestiar să se schimbe.

— Ţi-a arătat cum să faci cu castanele?

— Da.

— Bun, atunci dă-i bătaie, îi spuse el arătîndu-i o grămadă imensă.

— Pot să stau jos?

— Nu.

— De ce?

— Într-o bucătărie nu punem întrebări. Nu spunem decît „da, domnule“ sau „da, şefu’“.

— Da, şefu’.

Da, cretinule. De ce oare acceptase ea jobul ăsta? Ar lucra mult mai repede dacă ar sta jos…

Din fericire, cafetiera fusese pusă în funcţiune. Îşi aşeză ceaşca pe o etajeră şi se apucă de lucru.

Un sfert de oră mai tîrziu – deja o dureau mîinile – cineva o întrebă:

— Merge?

Ridică privirea şi rămase interzisă.

Nu-l recunoscu. Pantaloni ţais, cămaşă la dungă, cu două rînduri de nasturi şi numele brodat cu litere albastre, un baticuţ înnodat la gît, şorţ şi prosop imaculate, bonetă bine înşurubată pe cap. Ea, care nu-l văzuse îmbrăcat altfel decît ca un golan, îl găsi foarte frumos.

— Ce-i?

— Nimic. Eşti foarte frumos.

Iar el, cretinul ăsta înalt, laşul ăsta, fanfaronul ăsta, matadorul ăsta de mahala cu gura lui spurcată, cu motocicleta lui uriaşă şi cîrdul de fufe a căror urmă se imprimase în şaua zgomotosului vehicul, ei bine, el nu se putu stăpîni să nu roşească.

— Probabil datorită uniformei, adăugă ea zîmbind, ca să-i risipească tulburarea.

— Da, asta… asta trebuie să fie…

Şi, îndepărtîndu-se, se ciocni cu un tip, căruia îi zise vreo cîteva de dulce.

Nimeni nu vorbea. Nu se auzea decît pocnetul scurt al cuţitelor, bolboroseala cratiţelor, plesnetul uşilor batante şi telefonul care suna la fiecare cinci minute în biroul şefului.

Fascinată, Camille ba se concentra asupra lucrului ca să nu-i facă nimeni scandal, ba ridica ochii să nu piardă nici o fărîmă din ceea ce se petrecea în jur. Îl zări pe Franck mai încolo, întors cu spatele. Îi părea mult mai solid şi mai calm decît de obicei. Avea impresia că nu-l cunoaşte.

Cu voce şoptită, îl întrebă pe colegul de descojit:

— Cu ce se ocupă Franck?

— Care Franck?

— Lestafier.

— E specialist în sosuri şi supervizează carnea.

— E greu?

Acneicul ridică ochii spre ceruri:

— Logic. E cel mai greu. După bucătarul-şef şi ajutorul lui, Franck e al treilea om în echipă.

— E bun?

— Îhî. E un cretin, da’ e bun. Pot să zic că-i superbun. O să vezi şi tu că şefu’ se consultă mai degrabă cu el decît cu ajutorul lui… Care ajutor stă cu ochii pe el, în schimb, Lestafier îl urmăreşte cum lucrează…

— Dar…

— Şşt…

Cînd bucătarul-şef bătu din palme anunţînd ora de pauză, Camille înălţă capul strîmbîndu-se. O dureau gîtul, spatele, încheieturile mîinilor, gambele, tălpile şi alte cîteva locuri, dar nu-şi mai amintea exact care.

— Mănînci şi tu cu noi? o întrebă Franck.

— E obligatoriu?

— Nu.

— Atunci mai bine ies să mă plimb puţin…

— Cum vrei… Cum te simţi?

— Merge. E cald… Da’ ştiu că munciţi…

— Glumeşti! Asta nu-i nimic! Acum nici măcar nu sînt clienţi!

— Aoleu…

— Te-ntorci într-o oră?

— OK.

— Nu ieşi chiar acum, că eşti prea înfierbîntată şi o să te ia vreo răceală…

— Bine.

— Vrei să vin cu tine?

— Nu, nu. Am chef să stau singură…

— Trebuie să mănînci ceva, bine?

— Da, tată.

Franck ridică din umeri:

— Hmm…

Comandă un sandvici scîrbos într-o coşmelie cu turişti şi se aşeză pe o bancă de piatră, la piciorul Turnului Eiffel.

Îi era dor de Philibert.

Îşi scoase mobilul şi formă numărul de la castel.

— Bună ziua, Aliénor de la Durbellière la telefon, se auzi o voce de copil. Cu cine am onoarea?

Camille era derutată.

— Ăăă… Aş putea vorbi cu Philibert, vă rog?

— Ne aflăm la masă. Doriţi să-i transmit un mesaj?

— Philibert nu e acasă?

— Ba da, dar ne aflăm la masă, după cum tocmai v-am spus…

— A… Bine… Ăăă… Nu, nimic, voiam doar să-i transmit salutări şi să-i urez un an nou fericit…

— Îmi puteţi reaminti numele dumneavoastră?

— Camille.

— Camille şi-atît?

— Da.

— Prea bine. La revedere, doamnă Şiatît.

La revedere, enervantă mică.

Dar ce-nsemna chestia asta? Ce era nebunia asta?

Săracul Philibert…

— În cinci ape diferite?

— Da.

— Ei, atunci o să fie curată!

— Exact…

Camille îşi petrecu o bună bucată de timp triind şi spălînd salata. Fiecare frunză trebuia întoarsă şi pe faţă, şi pe dos, măsurată şi cercetată cu lupa. Nu mai văzuse aşa ceva, erau de toate mărimile, formele şi culorile.

— Ce-i asta?

— Iarbă-grasă.

— Şi asta?

— Frunzuliţe de spanac.

— Şi asta?

— Lăptucă.

— Şi asta?

— Salata mărilor.

— Vai, ce nume frumos…

— De pe ce planetă eşti, fată?

Camille nu mai insistă.

După aceea spălă nişte verdeţuri aromatice şi le uscă fir cu fir pe hîrtie absorbantă. Trebuia apoi să le pună în tăviţe de inox şi să le acopere cu folie de plastic, după care să le pună pe categorii în diferite frigidere. Sparse nucile, alunele, descoji smochinele, curăţă o cantitate respectabilă de ciuperci şi rulă biluţe de unt între două spatule striate. Nu trebuia să greşească, şi aşeză pe fiecare farfurioară un bulgăraş de unt dulce şi unul de unt sărat. La un moment dat se zăpăcise şi se văzu nevoită să guste dintr-unul cu vîrful cuţitului. Bleah, nu suporta untul, aşa că din acea clipă îşi spori atenţia. Chelnerii aduceau întruna espresso-uri celor care cereau şi cu fiecare minut care trecea se simţea presiunea urcînd cu încă o linie.

Unii dintre ei nu deschideau deloc gura, alţii înjurau în barbă, iar bucătarul-şef juca rolul de ceas vorbitor:

— Este ora şaptesprezece şi douăzeci şi opt, domnilor… E optsprezece şi trei minute, domnilor… E optsprezece şi şaptesprezece, domnilor…

De parcă îşi pusese-n gînd să-i streseze la maximum.

Ea nu mai avea nimic de făcut şi se sprijinea de blatul de lucru, ridicînd pe rînd cînd un picior, cînd pe celălalt, ca să-şi mai domolească durerea din pulpe. Tipul de lîngă ea se antrena făcînd arabescuri din sos de jur împrejurul unei bucăţi de foie gras de pe o farfurie rectangulară. Scutura linguriţa cu un gest delicat şi suspina văzînd zigzagurile rezultate. Nu-i ieşea cu nici un chip. Dar, oricum, era frumos…

— Ce vrei să faci?

— Nu ştiu… Ceva mai original…

— Pot să-ncerc şi eu?

— Poftim.

— Mi-e frică să nu stric foie gras-ul…

— Nu, nu, stai liniştită, e materie primă mai veche, voiam să m-antrenez…

Primele patru tentative ieşiră lamentabil, dar la a cincea deja îşi făcuse mîna…

— A, ţi-a ieşit foarte bine… Ai putea s-o faci din nou?

— Nu, rîse ea, mi-e teamă că nu… Dar… N-aveţi seringi sau ceva de genul ăsta?

— Ăăă…

— Nişte cornete?

— Ba da, vezi în sertar…

— Mi-l umpli şi mie?

— De ce?

— Aşa, mi-a venit o idee…

Se aplecă deasupra mesei, cu limba afară şi desenă trei gîşte mici.

Băiatul îl chemă pe bucătarul-şef să i le arate.

— Ce-i prostia asta? Fiţi serioşi… Aici nu sîntem la Disney, copii!

Şi se îndepărtă clătinînd din cap.

Camille ridică din umeri jenată şi se întoarse la salată.

— Asta nu-i artă culinară… Asta e o invenţie… bombănea el în continuare, în capătul celălalt al bucătăriei, şi ştiţi ce-i mai rău? Ştiţi ce mă omoară? Că dobitocilor ălora o să le placă la nebunie… În ziua de azi, asta cere lumea: invenţii! Dar, la urma urmei, e sărbătoare… Haide, domnişoară, fă-mi plăcerea şi mîzgăleşte orătăniile alea ale dumitale pe vreo şaizeci de farfurii… Fuguţa-fuguţa!

— Răspunde „da, şefu'“, îi şopti el.

— Da, şefu'!

— N-o să reuşesc în veci… se văicări Camille.

— Cel mai bine ar fi să faci, la început, cîte una pe fiecare farfurie…

— În partea stîngă sau în dreapta?

— În stînga – ar fi mai logic…

— Nu-i cam morbid?

— Nţţ, e haios… Şi oricum, acuma nu mai ai de ales…

— Mai bine tăceam din gură…

— Regula numărul unu. Măcar ai învăţat lucrul ăsta. Uite, ăsta-i sosul…

— De ce e roşu?

— E pe bază de sfeclă roşie… Să-i dăm drumul, eu îţi dau farfuriile la mînă…

Schimbară locurile. Ea desena, el tăia bucata de foie gras, o aşeza pe farfurie, presăra deasupra un praf de sare şi piper măcinat mare, îi dădea farfuria unui al treilea flăcău, care aşeza salata cu gesturi de artist.

— Ceilalţi ce fac?

— Se duc să mănînce… Mergem şi noi mai tîrziu… Noi deschidem balul, aşa că o să mîncăm cînd le-o veni lor rîndul să muncească… M-ajuţi şi cu stridiile?

— Trebuie să le desfacem?

— Nu, nu, doar să le facem frumoase… Auzi, tu ai curăţat merele verzi?

— Da. Le-am pus acolo… Ah, la dracu'! Seamănă mai mult a curcan…

— Iartă-mă. Nu te mai ţin de vorbă.

Franck trecu pe lîngă ei încruntîndu-se. I se păreau ba prea neatenţi, ba prea veseli.

Nu-i plăcea deloc treaba asta…

— Ne distrăm, ne distrăm… făcu el zeflemitor.

— Facem şi noi ce putem…

— Linişteşte-mă… măcar pot fi reîncălzite?

— De ce ţi-a zis asta?

— Lasă, e o chestie între noi… Cei care pregătesc feluri calde se simt învestiţi cu o misiune supremă, în timp ce noi, aici, putem să dăm şi-n brînci, că tot or să ne dispreţuiască. Noi nu ne atingem de foc… Îl cunoşti bine pe Lestafier?

— Nu.

— Aha, mă miram eu…

— De ce?

— Nu, nimic…

În timp ce ceilalţi se duseseră să mănînce, doi negri spălară pe jos cu multă apă şi dădură cu teul de mai multe ori, ca să se usuce mai repede. Bucătarul-şef stătea de vorbă cu un tip superelegant la el în birou.

— E un client care a venit deja?

— Nu, e le maître d'hotel…

— Aha… E ciudat de stilat…

— În salon sînt toţi foarte frumoşi… Cînd începem munca, noi sîntem curaţi, iar ei dau cu aspiratorul în tricou, şi cu cît trece timpul, cu atît se inversează lucrurile: noi puţim, sîntem slinoşi, iar ei trec pe lîngă noi proaspeţi ca nişte floricele, pieptănaţi şi în costume impecabile…

Franck veni s-o vadă cînd ea ajunsese la ultimul rînd de farfurii:

— Poţi să pleci, dacă vrei…

— Ăăă, nu… Nu mai am chef să plec acum… Aş avea senzaţia că pierd spectacolul…

— Mai ai treabă pentru ea?

— Mai e vorbă! Cîtă pofteşte! Poate să se-apuce de salamandră…

— Ce-i aia?

— Chestia de-acolo, aia ca un fel de grătar care urcă şi coboară… Vrei să te ocupi tu de pîinea prăjită?

— Nici o problemă… Ăăă… Că veni vorba, am şi eu timp să-mi prăjesc o felie?

— Da, du-te.

Franck se duse şi el cu ea.

— Cum merge?

— Super. Sébastien ăsta e băiat de treabă, pînă la urmă…

— Ăhă…

— …

— De ce ai mutra asta?

— Pentru că… Am vrut mai-nainte să vorbesc cu Philibert ca să-i urez un an nou fericit şi m-a uşuit o mucoasă…

— Stai că-l sun eu…

— Nu. La ora asta or fi din nou la masă…

— Lasă, că nu-i nimic…

— Alo… Mă scuzaţi că vă inoporhtunez, Frhanck de Lestafierh la telefon, colocatarhul lui Philiberht… Da… Chiarh el… Bună ziua, doamnă… Aş putea vorhbi cu el, vă rhog, e în legăturhă cu boilerhul… Da… Sigurh… La rhevederhe, doamnă…

Îi făcu cu ochiul lui Camille, care zîmbea în timp ce sufla fumul.

— Philou! Tu eşti, iepuraşule? Un an nou fericit, comoară mică! Te pup şi ţi-o dau pe prinţesa ta. Ce anume? Are pe dracu' boilerul! Hai, la mulţi ani, sănătate, pupă-le pe surioarele tale din partea mea. Mă rog… Numai pe-alea cărora le-au crescut deja sînii!

Camille luă telefonul, strîngînd din ochi. Nu, boilerul n-avea nimic. Da, şi eu vă îmbrăţişez. Nu, Franck n-o-ncuiase în dulap. Da, şi ea se gîndea la el. Nu, nu se dusese încă să-şi facă analizele. Da, şi dumneavoastră la fel, la mulţi ani…

— Părea în regulă după voce, nu? zise Franck.

— Nu s-a bîlbîit decît de opt ori.

— Asta am zis şi eu.

Cînd s-a întors fiecare la locul lui, se schimbă foaia. Cei care nu-şi puseseră bonetele şi le îndesară rapid pe cap, iar bucătarul-şef se proţăpi pe culoar cu burta înainte şi braţele încrucişate. Nu se mai auzea nici musca.

— Domnilor, la treabă…

Părea că temperatura creştea cu un grad Celsius pe secundă. Fiecare se agita, avînd grijă să nu-l încurce pe cel de lîngă el. Feţele erau contractate. Înjurături prost înăbuşite izbucneau pe ici, pe colo. Unii erau destul de calmi, alţii, ca japonezul ăla, păreau gata să explodeze.

Ospătarii aşteptau în rînd, în timp ce bucătarul-şef trecea de la unul la altul inspectînd furios fiecare farfurie în parte. Băiatul dinaintea lui avea un burete minuscul cu care ştergea eventualele urme de degete sau de sos de pe marginile farfuriei, iar cînd şeful dădea aprobator din cap, un ospătar ridica tava mare, argintată, strîngînd din dinţi.

Camille se ocupa de antreuri împreună cu Marc. Aşeza tot felul de chestii pe farfurii, un soi de chipsuri sau de coji de ceva de culoare roşiatică. Nu mai îndrăznea să pună întrebări. După asta aranja fire de usturoi verde.

— Mai repede, că-n seara asta n-avem timp să le bibilim…

Găsi o bucată de sfoară cu care să-şi lege pantalonii şi bombănea pentru că boneta de hîrtie îi tot cădea pe ochi. Colegul scoase un capsator mititel din sertarul cu cuţite şi i-l întinse.

— Na…

— Mersi.

Apoi ascultă explicaţiile unui chelner care o învăţă cum se prepară brioşe din miezul feliilor de pîine tăiate în formă de triunghi, după ce le îndepărtezi coaja:

— Şi de prăjit cum vrei să ţi le prăjesc?

— Păi… Să fie aurii, atîta tot…

— Fă-mi tu una, s-o am de model. Arată-mi exact ce culoare le vrei.

— Ce culoare, ce culoare… Nu-i vorba de culoare neapărat, e chestie de feeling…

— Ei bine, eu mă iau după culoare, aşa că fă-mi una de model, că dacă nu, o să fiu prea stresată.

Camille îşi îndeplinea misiunea cu mare seriozitate, şi nu fu prinsă niciodată pe nepregătite. Chelnerii luau feliile de pîine prăjită şi le strecurau într-un şervet împăturit. I-ar fi plăcut să i se facă un mic compliment: „Vai, Camille, ce frumos prăjeşti tu feliile de pîine!“, dar mă rog…

Din cînd în cînd, îl zărea pe Franck, întors cu spatele, agitîndu-se deasupra plitei ca un baterist dinaintea tobelor: un capac aici, unul dincolo, aici o lingură, colo alta. Slăbănogul ăla înalt, secundul bucătarului-şef din cîte înţelesese ea, îi punea întruna întrebări la care el răspundea arareori şi prin onomatopee. Toate oalele lui erau din aramă şi trebuia să le apuce de toarte cu ajutorul unei cîrpe. Probabil că de cîteva ori se arsese, pentru că-l văzuse scuturîndu-şi mîna şi băgînd-o apoi în gură.

Bucătarul-şef era nervos. Una nu mergea destul de repede. Alta mergea prea repede. Aia nu era suficient de caldă. Ailaltă era prea prăjită. „Concentraţi-vă, domnilor, concentraţi-vă!“ repeta el întruna.

Cu cît volumul ei de muncă se micşora, cu atît agitaţia celor din faţa sa creştea. Era impresionant. Îi vedea cum transpiră şi îşi şterg fruntea cu umărul, aşa cum fac pisicile. Mai cu seamă băiatul de la rotisor, care era roşu ca racul şi bea dintr-o sticlă cu apă după fiecare drum la păsările lui fripte. (Nişte chestii cu aripi, unele mult mai mici decît un pui, iar altele de două ori mai mari…)

— Crăpăm… Cîte grade crezi că sînt?

— Habar n-am… Acolo, deasupra plitei, trebuie să fie pe puţin patruzeci… Poate cincizeci? Fizic vorbind, ăstea sînt posturile cele mai dure… Poftim, du vasul ăsta la spălat… Vezi, ai grijă să nu deranjezi pe nimeni…

Camille făcu ochii mari văzînd muntele de cratiţe, tăvi, oale-minune, castroane de inox, site şi tigăi puse claie peste grămadă în chiuvetele imense pentru veselă. Nu se mai vedea nici un alb la orizont, iar băieţaşul căruia i se adresă îi luă vasul din mîini şi dădu din cap. Era evident că nu înţelege un cuvinţel în franceză. Camille mai rămase un moment să-l observe şi, ca de fiecare dată cînd se nimerea faţă în faţă cu cîte un dezrădăcinat de la capătul lumii, beculeţele unei Maici Tereza de operetă începură să-i pîlpîie febril în minte: de unde vine? din India? din Pakistan? şi ce viaţă dusese, dacă a ajuns aici? dar cînd a ajuns? azi? cu ce vapor? cu ce învîrteli? cu ce speranţe? cu ce preţ? cu ce sacrificii şi ce angoase? ce viitor are? unde locuieşte? cu cîţi la un loc? unde sînt copiii lui?

Cînd înţelese că prezenţa ei îl deranjează, Camille ieşi clătinînd din cap.

— De unde e tipul de la vase?

— Din Madagascar.

Prima greşeală.

— Vorbeşte franţuzeşte?

— Sigur! Lucrează la noi de douăzeci de ani.

Hai, du-te şi te culcă, Maică Tereza…

Era ruptă. Tot timpul se găsea ceva de curăţat, de tăiat, de spălat sau de aranjat. Ce porcărie… Cum reuşeau oamenii ăia să înghită atîta mîncare? Ce rost are să-ţi umpli chiar aşa burdihanul? O să explodeze! 220 de euro cît înseamnă? Aproape 1 500 de franci… Pfui… Gîndeşte-te ce-ai putea să faci cu banii ăştia… Dacă erai descurcăreţ puteai să-ţi aranjezi chiar o mică excursie… În Italia, de pildă… Să stai pe terasa unei cafenele şi să te laşi purtat de conversaţia unor fete frumoase, care-şi povestesc cu siguranţă aceleaşi prostioare ca toate fetele din lume, ducîndu-şi la buze ceşcuţe din porţelan gros, cu cafea întotdeauna foarte dulce…

Toate aceste poveşti, toate aceste locuri, toate aceste chipuri, toate aceste pisici leneşe, toate aceste minunăţii pe care le-ai putea aduna la preţul ăsta… Cărţi, discuri, chiar şi haine, pe care le-ai putea avea toată viaţa, în timp ce o masă… În cîteva ore totul se va fi terminat, plătit, digerat şi evacuat…

Ştia că greşeşte gîndind astfel. Era lucidă. Începuse să nu-i mai pese de mîncare de mică, pentru că ora mesei era sinonimă cu suferinţa. Erau momente mult prea apăsătoare pentru un copil singur la părinţi şi sensibil. O fetiţă singură, cu mama care fuma ca un furnal şi trîntea pe masă o farfurie gătită fără dragoste: „Mănîncă! E bun pentru sănătate!“ zicea ea şi-şi mai aprindea o ţigară. Sau singură cu părinţii, stînd cu nasul în farfurie, ca să nu fie prinsă în plasa lor: „Auzi, Camille, şi zici că ţi-e dor de taică-tău, cînd nu-i acasă? Aşa e?“

După aceea a fost prea tîrziu… Îşi pierduse plăcerea… Şi oricum, într-o perioadă maică-sa nu mai gătea nimic… Iar ea se pricopsise cu pofta de mîncare a unei vrăbiuţe, aşa cum alţii se umplu de coşuri. Toată lumea o pisa cu treaba asta, dar reuşise să scape cu bine de fiecare dată. Nu izbutiseră s-o prindă la cotitură, pentru că puştoaica avea mult bun-simţ… Nu mai voia să aibă de-a face cu lumea lor jalnică, dar atunci cînd îi era foame, mînca. Bineînţeles că mînca, altminteri nu mai era azi aici! Dar nu cu ei. În cameră la ea. Iaurt, fructe sau cereale, în timp ce făcea altceva… Citea, visa, desena cai sau transcria cuvintele vreunui cîntec de-al lui Jean-Jacques Goldman.

Du-mă departe.

Da, îşi cunoştea slăbiciunile şi era stupidă că-i judeca pe cei care aveau norocul să se simtă fericiţi în jurul unei mese. Dar orişicît… 220 de euro pentru o singură masă, fără a mai pune la socoteală vinul, era de-a dreptul aberant, nu?

La miezul nopţii, bucătarul-şef le ură un an nou fericit şi băură cu toţii o cupă de şampanie:

— Un an bun, domnişoară, şi mulţumesc pentru raţe… Mi-a spus Charles că toţi clienţii au fost încîntaţi… Aşa mă gîndisem şi eu, din nefericire… La mulţi ani, domnule Lestafier… Dacă îţi mai ameliorezi caracterul mizerabil în 2004, va creşte şi…

— Cu cît, şefu’?

— Ah! Păi vezi? Stima mea pentru tine va creşte, ce credeai?

— La mulţi ani, Camille… Nu… Ăăă… Nu ne pupăm?

— Ba da, sigur, ne pupăm!

— Şi eu? făcu Sébastien.

— Da’ eu? adăugă Marc… Alo, Lestafier, fugi repede la ţambalul ăla al tău că dă ceva în foc!

— Hai, gata, Cretinovici. Bun, ăăă… Ea şi-a terminat treaba, da? Poate să se ducă să stea jos?

— Bună idee, vino la mine în birou, băiatule, adăugă şeful.

— Nu, nu, vreau să stau cu voi pînă la sfîrşit. Mai daţi-mi ceva de făcut…

— Păi, acum stăm după patiser… O să-l ajuţi la garnituri…

Camille asamblă nişte fursecuri subţiri ca foiţa de ţigară, întărite, franjurate, şifonate într-o mie de feluri, se jucă cu aşchii de ciocolată, cu coajă de portocale, cu fructe confiate, cu arabescuri de sos şi castane glasate. Ajutorul de patiser o privea crucit cum lucrează. Repeta întruna: „Dar sînteţi o artistă! O artistă!“ Bucătarul-şef, în schimb, avea o cu totul altă părere despre aceste extravaganţe: „Mă rog, merge pentru că e noaptea de Anul Nou, dar aspectul nu e totul… Scopul mîncării nu e să fie frumoasă, pentru Dumnezeu!“

Camille zîmbea, decorînd nişte cremă de vanilie cu un sos roşu.

Păi sigur că nu… Aspectul nu era totul! O ştia prea bine…

Pe la ora două, marea se mai îmblînzi. Şefu’ nu mai lăsa sticla de şampanie din mînă, iar cîţiva bucătari îşi scoseseră bonetele. Erau cu toţii storşi, dar mai făceau un ultim efort să cureţe mesele de lucru ca s-o şteargă cît mai repede posibil. Se derulau kilometri de celofan pentru împachetat şi se îmbulzeau cu toţii în faţa camerelor frigorifice. Mai mulţi comentau

servirea şi îşi analizau performanţele: cine a lucrat de mîntuială şi de ce, a cui era vina şi cum erau produsele… Ca nişte atleţi încă înfierbîntaţi, nu reuşeau să se oprească şi atacau cu îndîrjire mesele de lucru hotărîţi să le facă lună. Camille avea impresia că asta e o modalitate de a elimina stresul şi de a se omorî odată pentru totdeauna…

Camille îi ajută pînă la sfîrşit. Se ghemui şi curăţă pe dinăuntru o combină frigorifică. Apoi se rezemă de un perete şi se uită la manejul cîtorva băieţi în jurul aparatelor de cafea. Un altul împingea un cărucior enorm încărcat cu delicatese, ciocolate, nalbe, dulceţuri, fursecuri cu scorţişoară, sosuri şi multe altele… hm… Îi venise poftă de-o ţigară…

— O să-ntîrzii la petrecere…

Se întoarse şi dădu cu ochii de un bătrîn.

Franck făcea eforturi să pară încă în formă, dar era extenuat, transpirat, rupt de spate, livid, cu ochii roşii şi faţa căzută.

— Parcă ai avea cu zece ani mai mult…

— Posibil. Sînt terminat… Am dormit prost şi pe deasupra urăsc sindrofiile de genul ăsta… Pregăteşti întruna acelaşi fel… Vrei să te las la Bobigny? Mai am o cască… Termin de pregătit comenzile şi plecăm.

— Nu. Nu mai am nici un chef… O să fie toţi mangă pînă ajung eu… Hazul e să te pileşti odată cu ceilalţi, altfel e cam deprimant…

— Bun, păi hai că merg şi eu tot acasă, că nu mă mai ţin picioarele…

Sébastien îi întrerupse:

— Îi aşteptăm pe Marco şi Kermadec şi dup-aia mergem?

— Nu, eu, unul, sînt mort… Mă duc acasă…

— Da’ tu, Camille?

— Şi ea e moar…

— Nici pomeneală, adică sînt, dar tot am chef să sărbătoresc!

— Eşti sigură? o întrebă Franck.

— Păi da, doar trebuie să întîmpinăm noul an… Ca să fie mai bun decît cel care a trecut, nu?

— Am crezut că urăşti petrecerile…

— Aşa e, numai că e prima hotărîre bună pe care o iau pentru 2004: „În anul care a trecut, n-am ştiut deloc ce-am vrut/ În anul care va veni, voi face numai nebunii!“

— Voi unde vă duceţi? întrebă Franck cu un oftat.

— La Ketty…

— Hai, mă, nu acolo… Doar ştii cum stă treaba…

— Bun, păi atunci să mergem la La Vigie…

— Nici.

— Mă scoţi din sărite, băi Lestafier… Fiindc-ai cordit tu toate chelneriţele din zonă, nu mai putem să mergem nicăieri! Care era aia de la Ketty? Grasa sîsîită?

— Nu era sîsîită! se ofuscă Franck.

— Dă-mi voie, cînd era cu burta plină vorbea normal, dar pe stomacul gol sîsîia… În fine, nici nu mai lucrează acolo…

— Eşti sigur?

— Ăhă.

— Da’ roşcata?

— Nici roşcata. Da’ ce-ţi pasă, doar eşti cu ea, nu?

— Nu, nu e cu mine! se indignă Camille.

— Bine… ăăă… Lămuriţi-vă voi doi care-i treaba, şi ne întîlnim cînd termină Marco şi Kermadec…

— Pînă la urmă mergi şi tu cu ei?

— Da. Dar aş vrea să fac un duş mai înainte…

— OK. Te-aştept. Eu, una, nu mă duc acasă, că mă prăbuşesc…

— Auzi?

— Da?

— Pînă la urmă nu mai m-ai pupat adineauri…

— Poftim… făcu ea, dîndu-i un ţoc scurt pe frunte.

— Atîta tot? Credeam că-n anul care va veni vei face numai nebunii.

— Tu ţi-ai ţinut vreo promisiune pînă acum?

— Nu.

— Nici eu.

19

Pentru că nu era la fel de obosită ca ei ori pentru că ţinea mai bine la băutură, Camille se văzu nevoită să comande altceva decît bere ca să rîdă în rînd cu ei. Avea impresia că s-a întors cu zece ani în urmă, într-o vreme cînd anumite lucruri i se păreau încă limpezi… Arta, viaţa, viitorul, talentul ei, iubitul ei, locul ei, inelul ăsta pentru şervet şi toate prostiile astea…

Pe bune, nu era chiar atît de neplăcut…

— Alo, Franck, bei sau ce faci?

— Sînt mort…

— Cine, mă, tu? Şi la urma urmei, nu eşti în concediu?

— Ba da.

— Păi şi-atunci?

— Îmbătrînesc…

— Hai, ia un gît… Lasă că dormi mîine…

Întinse paharul fără chef: nu, mîine n-o să doarmă. Mîine o să se ducă la *Timpul regăsit*, SPA-ul pentru bătrîni, unde va mînca bomboane de ciocolată scîrboase împreună cu vreo două, trei bunici abandonate, care se vor juca cu protezele dentare în timp ce bunica lui se va uita pe geam oftînd.

Ajunsese să-l doară stomacul de cum intra pe autostradă…

Prefera să nu se mai gîndească şi goli paharul dintr-o sorbitură.

O privea pe Camille pe furiş. Petele ei roşietice apăreau şi dispăreau de la oră la oră, era un fenomen foarte curios…

Îi spusese că e frumos şi acum îşi făcea ochi dulci cu nătărăul ăla mare, pfui… toate sînt la fel…

Franck Lestafier nu era în formă.

Simţea chiar o oarecare nevoie să plîngă…

Ce se-ntîmplă? Ce nu merge, mă băiatule?

Ăăă… Cu ce să încep?

O slujbă de căcat, o viaţă de căcat, bunică-sa în vest şi în viitorul apropiat trebuie să se mute. Să doarmă iarăşi pe un jeg de pat pliant şi să piardă cîte o oră la fiecare pauză de masă. N-o să-l mai vadă niciodată pe Philibert. N-o să-l mai tachineze niciodată ca să-l înveţe să se apere, să dea o replică, să se enerveze şi în final să ia atitudine. N-o să-l mai strige niciodată motănel scump. N-o să se mai gîndească niciodată să-i pună ceva bun deoparte. N-o să mai epateze tipele cu patul lui de rege al Franţei şi cu baia de prinţesă. N-o să-i mai audă, pe el şi pe Camille, vorbind despre războiul din ’914 de parcă l-ar fi trăit, sau despre Ludovic al XI-lea de parcă tocmai băuseră un păhărel împreună. N-o s-o mai pîndească, n-o să mai adulmece de cum deschide uşa ca să vadă, după mirosul de ţigări, dacă e acasă. N-o să se mai năpustească la caietul ei, cum se-ntoarce cu spatele, ca să vadă desenele din ziua respectivă. N-o să se mai culce cu Turnul Eiffel pe post de veioză. Şi o să rămînă în Franţa, şi o să continue să slăbească un kil la muncă şi să-l pună la loc cu berile de după. Şi-o să continue să asculte. Mereu. Tot timpul. Numai asta a făcut: a ascultat. Iar acum era blocat pînă… Hai, zi pînă cînd, zi! Da, bine, asta e… Pînă cînd ea o să dea

ortu' popii… Ca şi cum viaţa lui nu se putea aranja decît dacă îl făcea să mai sufere…

Gata, ce mama mă-sii! Da' nu puteţi să găsiţi pe altul şi să mă lăsaţi în pace? Păi aşa e, ce vreţi, eu mi-am primit porţia…

Bocancii mei sînt plini de rahat, băieţi, ia duceţi-vă şi căutaţi-mă pe-afară… Eu, gata. Am plătit.

Camille îi dădu un şut pe sub masă:

— Ce-ai?

— La mulţi ani! trînti el.

— Nu te simţi bine?

— Mă duc să mă culc. Salutare.

20

Camille nu întîrzie. Băieţii ăia nu erau cine ştie ce Einsteini… Nu ştiau decît să repete că aveau o slujbă cretină… ăăă… şi pe bună dreptate… Şi pe urmă Sébastien ăla începuse să se dea la ea… Ca să aibă o şansă să i-o pună ar fi trebuit să fie drăguţ de dimineaţă, cretinul. După asta îţi dai seama care băieţi sînt o partidă bună: dacă sînt drăguţi încă înainte să-şi dea seama că vor să se culce cu tine…

Îl găsi ghemuit pe canapea.

— Dormi?

— Nu.

— Nu te simţi bine?

— În anul care va veni, cred că mă voi prăbuşi, gemu el.

Camille zîmbi:

— Bravo…

— Mai e vorbă, de trei ceasuri caut o rimă care să meargă… Mi-a trecut prin minte chiar şi: în anul care va veni, mă voi înverzi, dar m-am gîndit c-o să-ţi fac greaţă…

— Eşti un mare poet…

Nu-i răspunse nimic. Era prea obosit ca să intre în joc.

— Pune nişte muzică din aia frumoasă de care ascultai zilele trecute…

— Nu. Dacă eşti deja trist, n-o să-ţi pice bine…

— Dacă pui Castafiore aia, mai stai puţin?

— Cît fumez o ţigară…

— De acord.

Şi, pentru a douăzeci şi opta oară pe săptămîna aia, Camille puse *Nisi Dominus* a lui Vivaldi…

— Despre ce-i vorba?

— Îţi spun imediat… Domnul îi fericeşte pe prietenii lui în somn…

— Genial.

— E frumos, nu?

— Nooştioo… căscă el. Nu mă pricep neam…

— Ciudat, tot aşa mi-ai spus şi despre Dürer, deunăzi… Dar asta nu se-nvaţă! E frumos, punct!

— Ba da. Că vrei sau nu, se-nvaţă…

— …

— Eşti credincioasă?

— Nu. Mă rog, da… Cînd ascult muzică de genul ăsta, cînd intru într-o biserică foarte frumoasă, cînd văd un tablou care mă emoţionează, o Bunavestire de pildă, îmi simt sufletul atît de plin, încît am senzaţia că da, cred în Dumnezeu, dar nu-i aşa: în Vivaldi cred… În Vivaldi, în Bach, în Händel sau în Fra Angelico… Ei sînt dumnezeii… Celălalt, Bătrînul, e doar un pretext… De altfel, asta e singura calitate pe care i-o recunosc: că a avut atîta forţă încît să le inspire tuturor toate capodoperele astea…

— Îmi place să te ascult… Am impresia că devin mai inteligent…

— Termină…

— Nu, pe bune…

— Ai băut prea mult.

— Tocmai, n-am băut destul.

— Ia ascultă… Şi partea asta e foarte frumoasă… E mai veselă… De altfel, de-asta îmi plac liturghiile: momentele de bucurie, cum ar fi *Gloria…*, vin să-ţi ridice starea de spirit după un moment întunecat… ca-n viaţă…

Lungă tăcere.

— Ai adormit?

— Nu, mă uit la jarul ţigării tale…

— Ştii, eu…

— Tu ce?

— Cred că ar trebui să rămîi. Cred că tot ceea ce mi-ai zis despre Philibert în situaţia în care aş pleca e valabil şi pentru tine… Cred că ar fi foarte nefericit dacă ai pleca şi mai cred că eşti garantul echilibrului său fragil în aceeaşi măsură ca mine…

— Ăăă… poţi să-mi traduci ultima propoziţie în franceză?

— Rămîi.

— Nu… Sînt… Sînt prea diferit de voi… Nu trebuie să amesteci niciodată cîrpele şi şerveţelele, cum spune bunică-mea…

— Sîntem diferiţi, e adevărat, dar cît de diferiţi? Poate că mă înşel, dar mi se pare că noi trei am făcut o echipă de handicapaţi de toată frumuseţea, nu crezi?

— Tu ai zis-o…

— Şi-apoi, ce înseamnă diferiţi? Eu, care nu ştiu să-mi fierb un ou, mi-am petrecut o zi întreagă în bucătărie, iar tu, care n-asculţi decît tehno, adormi cu Vivaldi… E-o prostie chestia asta cu cîrpele şi cu şerveţelele…

Prostia îi împiedică pe oameni să trăiască împreună, nu diferenţele… Uite, dacă nu erai tu, n-aş fi recunoscut în veci o frunză de iarbă-grasă…

— Şi la ce ţi-o folosi…

— Şi asta-i tot o prostie. De ce trebuie neapărat „să-mi folosească“? De ce se pune întotdeauna problema asta a rentabilităţii? Puţin îmi pasă dacă-mi foloseşte sau nu, mă amuză să ştiu că aşa ceva există…

— Vezi că sîntem diferiţi… Fie că-i vorba de tine, fie că-i vorba de Philou, voi nu trăiţi în lumea reală, n-aveţi nici o idee despre viaţă, despre cum trebuie să dai din coate ca să supravieţuieşti şi toate astea… În ceea ce mă priveşte, eu n-am mai cunoscut intelectuali pînă la voi doi, dar sînteţi exact aşa cum îmi închipuiam eu că trebuie să fie…

— Şi cum îţi închipuiai?

Franck dădu din mîini:

— Ceva de genul: Piu-piu… O, ce păsărele şi ce fluturaşi adorabili! Piu-piu, cît pot fi de drăgălaşi… Vei relua un capitol, dragul meu? De bună seamă, dragul meu, chiar două! În felul acesta nu va trebui să cobor… O! Nu! Nu coborî, acolo jos pute îngrozitor!

Camille se ridică şi opri muzica.

— Ai dreptate, n-o să reuşim… Mai bine pleci… Dar dă-mi voie să-ţi spun două lucruri înainte de a-ţi ura călătorie sprîncenată: primul e tocmai apropo de intelectuali… E foarte uşor să faci mişto de ei… Da, e cît se poate de uşor… În cele mai multe cazuri nu au muşchi şi pe deasupra nici nu le place să se bată… Nu-i excită, după cum nu-i excită nici războaiele, decoraţiile şi limuzinele uriaşe, aşa că vezi bine, nu e greu deloc… E suficient să le smulgi o carte din mîini, chitara sau aparatul de fotografiat şi gata, neajutoraţii ăştia nu mai sînt buni de nimic… De altfel, acesta e de cele mai multe ori primul lucru pe care îl fac dictatorii: le sparg ochelarii, le

ard cărţile sau le interzic concertele; nici nu îi costă mult şi în felul ăsta evită şi o sumedenie de griji ulterior… Dar vezi tu, dacă a fi intelectual înseamnă să-ţi placă să te instruieşti, să fii curios, atent, să admiri, să te emoţionezi, să cauţi să înţelegi ce-i cu tot ce te înconjoară şi să încerci să te culci seara mai puţin prost decît în ajun, atunci, da, mi le asum pe toate: nu numai că sînt intelectuală, dar sînt şi mîndră de asta… Chiar foarte mîndră… Şi pentru că sînt intelectuală, cum spui tu, nu mă pot abţine să nu citesc revistele tale cu motociclete care zac la closet şi să aflu astfel că noua BMR 1200 GS are un mic divais electronic care o ajută să meargă cu benzină proastă… Na!

— Ce tot spui acolo?

— Şi-uite-aşa intelectuală cum mă vezi, deunăzi ţi-am furat revistele cu benzi desenate cu *Joe Bar Team* şi m-am distrat toată după-amiaza… Al doilea lucru e că n-ai nici o cădere să ne faci nouă morală, băieţaş… Tu ai impresia că bucătăria aia a ta e lumea reală? Bineînţeles că nu. Dimpotrivă. Nu ieşiţi de-acolo niciodată şi staţi numai voi între voi. Ce ştii tu despre lume? Nimic. De mai bine de cinşpe ani trăieşti constrîns de un program fix, în mica ta ierarhie de operetă şi în zgomotul surd şi continuu de fiecare zi. Dar poate că tocmai de-asta ţi-ai ales această meserie! Ca să nu pleci niciodată din burta mamei şi să fii sigur că o să stai toată viaţa la căldurică şi cu păpică la îndemînă… E dificil de spus… Tu munceşti mai mult şi mai din greu decît noi, asta e limpede, dar noi, aşa intelectuali cum sîntem, noi ne luptăm cu viaţa. Piu-piu, coborîm în fiecare dimineaţă. Philibert în chioşcul lui, iar eu la etajele mele. Nu-ţi face tu griji, că ştim să dăm din coate, la o adică. Iar chestia aia a ta de supravieţuire, aia cu *Life is a jungle, struggle for life* şi toate rahaturile de genul ăsta sînt fumate şi răsfumate… Am putea să-ţi ţinem prelegeri dacă te interesează… Şi astea fiind zise, la revedere, noapte bună şi la mulţi ani!

— Poftim?

— Nimic. Ziceam că nu eşti chiar pusă pe nebunii…

— Nu. Sînt pusă pe sfadă şi gîlceavă.

— Ce-nseamnă asta?

— Pune mîna pe-un dicţionar şi-ai să vezi…

— Camille?

— Da.

— Spune-mi ceva drăguţ…

— De ce?

— Ca să încep anul bine…

— Nu. Eu nu sînt tonomatul tău.

— Haai…

Camille se întoarse:

— Lasă cîrpele şi şerveţelele în acelaşi sertar şi-ai să vezi că viaţa are mai mult haz cînd e şi un pic de haos…

— Şi eu? Nu vrei să-ţi spun şi eu ceva drăguţ ca să-ncepi bine anul?

— Nu. Ba da… Dă-i drumul.

— Ştii… Ai prăjit aşa frumos feliile de pîine…

PARTEA A TREIA

1

Intră la ea în cameră, a doua zi, pe la unsprezece şi un pic. Camille era întoarsă cu spatele. Stătea în faţa ferestrei, încă îmbrăcată în capot.

— Ce faci? Desenezi?

— Da.

— Ce desenezi?

— Prima zi a anului…

— Arată-mi şi mie.

Camille ridică privirea şi îşi muşcă interiorul obrajilor ca să nu pufnească în rîs.

Era îmbrăcat într-un costum superdemodat, gen Hugo Boss de prin anii ’80, cam prea larg şi cam prea lucios, cu umeri à la Goldorak din desene animate, cu o cămaşă de vîscoză galben-muştar şi o cravată cu puchiţele. Avea şosetele asortate cu cămaşa, iar pantofii din piele de porc tratată cu amoniac îl chinuiau îngrozitor.

— Ce? mîrîi el.

— Nu, nimic, eşti… Eşti foooarte elegant…

— Nu fi răutăcioasă… M-am îmbrăcat aşa pentru că o scot pe bunică-mea la un restaurant…

— Eee… exclamă ea, o să fie foarte mîndră să iasă cu un băiat aşa frumos…

— Foarte nostim… Dac-ai şti ce mă seacă… În fine, o să treacă şi asta…

— E vorba de Paulette? Cea cu fularul?

— Da. De-aia am şi venit… Ziceai că ai ceva pentru ea?

— Da. Perfect.

Camille se ridică, împinse fotoliul spre el şi se duse să scotocească prin valijoara ei.

— Ia loc acolo.

— De ce?

— Cadoul.

— Ai de gînd să mă desenezi?

— Da.

— Nu vreau.

— De ce?

— …

— Nu ştii?

— Nu-mi place să se uite cineva la mine.

— Îmi ia foarte puţin.

— Nu.

— Cum vrei… Mă gîndeam că o să-i facă plăcere să aibă un portret de-al tău… Dacă nu era povestea cu cadoul… Dar nu vreau să insist. N-o fac niciodată. Nu-mi stă-n fire…

— Bine, da' te mişti repede, da?

— Nu merge.

— Ce mai e?

— Costumul ăla… cravata şi tot restul – nu ţi se potrivesc. Nu eşti tu.

— Şi vrei să mă dezbrac la pielea goală? chicoti el.

— O, da, ar fi foarte bine! Un nud frumos… răspunse ea fără să clipească.

— Glumeşti, nu?

Intrase în panică.

— Sigur că glumesc… Eşti prea bătrîn pentru un nud! Şi probabil şi foarte păros…

— Ba nu! Ba nu! Adică sînt, atît cît trebuie!

Camille rîdea.

— Haide. Măcar scoate-ţi vesta şi lărgeşte-ţi cravata…

— Pff, mi-a luat trei ceasuri să-mi iasă nodul…

— Uită-te la mine. Nu aşa… Parc-ai avea un băţ în cur, relaxează-te… Nu-ţi fac nimic, prostule.

— O, ba da, o imploră el, fă-mi, Camille, fă-mi…

— Minunat. Păstrează-ţi zîmbetul ăsta prostănac. E exact ce trebuie…

— Gata?

— Încă puţin.

— M-am săturat. Zi-mi ceva. Spune-mi o poveste să mai treacă timpul.

— Despre ce mai vrei să-ţi povestesc de data asta?

— Despre tine…

— …

— Ce-ai de gînd să faci astăzi?

— Fac ordine… Îmi calc cîte ceva… Şi după aia mă duc să mă plimb… E o lumină frumoasă… Şi pînă la urmă cred c-o să mă înfund într-o cafenea sau într-o ceainărie… Să mănînc plăcinţele cu îngheţată de afine… miam-miam… Şi cu puţin noroc o să fie şi un cîine… În momentul de faţă colecţionez cîini de ceainărie… Am un carneţel special pentru ei, cu coperte

de scai foarte frumoase… Înainte aveam unul şi pentru porumbei… Sînt tare la porumbei. Cei din Montmartre, cei din Trafalgar Square din Londra sau cei din Veneţia, din piaţa San Marco, i-am imortalizat pe toţi…

— Auzi?

— Zi…

— De ce eşti singură tot timpul?

— Nu ştiu.

— Nu-ţi plac bărbaţii?

— Păi sigur… dacă o fată nu e sensibilă la şarmul tău irezistibil, e obligatoriu lesbiană, aşa e?

— Nu, nu, mă întrebam, atîta tot… Te îmbraci naşpa tot timpul, te-ai ras în cap, mă rog…

Tăcere.

— Ba da, îmi plac bărbaţii… Şi femeile, aşa să ştii, dar prefer bărbaţii…

— Te-ai culcat cu vreo femeie pînă acum?

— Olala… De nu ştiu cîte ori!

— Faci bancuri?

— Da. Bun, e gata. Poţi să te îmbraci.

— Dă-mi să văd.

— N-o să te recunoşti. Nimeni nu se recunoaşte niciodată…

— De ce ai făcut pata asta mare aici?

— Aia e umbra.

— Aha.

— Se numeşte laviu…

— Aha. Şi asta ce e?

— Perciunii.

— Aha.

— Eşti dezamăgit, este? Poftim, uită-te la ăsta. E o schiţă pe care am făcut-o zilele trecute, cînd te jucai cu Play Station-ul…

Zîmbet larg:

— Aşa da! Ăsta-s eu!

— Mie îmi place mai mult primul, dar mă rog… Bagă-l între paginile unei reviste ca să i-l duci…

— Dă-mi o foaie.

— De ce?

— Aşa. Şi eu pot să-ţi fac portretul, dacă vreau…

O privi preţ de un moment, se aplecă deasupra genunchilor cu limba scoasă, după care îi întinse opera de artă.

— Ei? făcu ea curioasă.

Desenase o spirală. O cochilie de melc cu un punct negru în fund de tot.

Camille nu reacţiona în nici un fel.

— Punctul ăla mic eşti tu.

— Mi-am… Mi-am dat seama…

Îi tremurau buzele.

Franck îi smulse foaia din mîini:

— Ei! Hoo! Camille, am făcut şi eu o glumă! Nu-nseamnă nimic! N-are nici o importanţă!

— Da, da, confirmă ea, ducîndu-şi mîna la frunte. Nu-nseamnă nimic, am priceput… Hai, du-te, o să întîrzii…

În hol îşi îmbrăcă geaca, deschise uşa şi îşi dădu una cu casca peste cap.

Punctul ăla mic eşti tu…

Cretin.

2

Acum că în sfîrşit nu mai căra după el un rucsac plin cu provizii, se lipi cu burta de rezervor şi lăsă viteza să-şi facă minunata misiune de purificare: cu picioarele strîns lipite de motocicletă, braţele încordate, pieptul la căldură şi casca gata să crape, îşi încleşta pumnii la maximum ca să scape de toate chestiile enervante şi să nu se mai gîndească la nimic.

Gonea cu viteză. Nebuneşte. O făcea anume. Aşa, ca să vadă cum e.

De cînd se ştia, a avut mereu un motor între picioare şi un soi de mîncărime în podul palmei şi, tot de cînd se ştia, nu s-a gîndit niciodată la moarte ca la o problemă serioasă. Cel mult o neplăcere în plus… Cel mult… Din moment ce el nu va mai fi aici ca să sufere din pricina asta, ce importanţă ar mai avea?

Cum pusese mîna pe cîţiva bănuţi, cum se împrumutase ca să-şi cumpere motoare mult prea mari pentru creieraşul lui, iar fiindcă avea trei amici mai descurcăreţi, plătise şi mai scump ca să cîştige cîţiva milimetri la capacitatea cilindrică. Era calm la culoarea roşie a semaforului, nu lăsa urme de cauciuc pe asfalt, nu se lua la întrecere cu alţii şi nu vedea nici un motiv pentru care să rişte aiurea. Pur şi simplu, cum avea ocazia, fugea, pleca singur să consume carburantul şi să-şi pună la treabă îngerul păzitor.

Îi plăcea viteza. Chiar îi plăcea. Mai mult decît orice pe lume. Mai mult şi decît fetele. Viteza îi oferise singurele momente fericite din viaţa lui: calme, liniştitoare, libere… Cînd avea paişpe ani, călare pe bicicleta lui ca o broască rîioasă pe-o cutie de chibrituri (asta era o expresie de-atunci…), era regele străduţelor din Touraine; la douăzeci, îşi cumpărase la mîna a doua prima motocicletă cu capacitate cilindrică mai mare, după ce muncise pe brînci toată vara într-o crîşmă împuţită de pe lîngă Saumur, iar astăzi devenise unica ocupaţie între două slujbe: visa la o motocicletă, o cumpăra, o bibilea, o muncea, visa la alta, se interesa pe la dealeri, o vindea pe precedenta, cumpăra, bibilea etc.

Fără motor, probabil că s-ar fi învrednicit s-o sune mai des pe bunică-sa, rugîndu-se să nu-nceapă să-şi povestească viaţa de fiecare dată…

Problema era că treaba asta nu se mai dovedea la fel de eficace… Nici măcar la 200 pe oră nu mai scăpa de gînduri.

Chiar şi la 210, chiar şi la 220, creierul său continua să lucreze. Degeaba încerca să se fofileze, să se furişeze, să se strecoare, să fugă, anumite lucruri îi rămîneau lipite de geacă şi continuau să-i roadă creierii între două staţii de benzină.

Iar astăzi, un 1 ianuarie uscat şi strălucitor ca un bănuţ nou, fără sacoşe, fără rucsac şi fără nimic altceva în program decît o tacla cu două bunicuţe adorabile, se adunase în sfîrşit, şi nu mai avusese nevoie să ridice mîna ca să le mulţumească şoferilor prevenitori care îl fereau zvîcnind brusc într-o parte.

Depusese armele şi se mulţumea să meargă de la punctul A la punctul B, punîndu-şi iar şi iar acelaşi disc stricat: De ce viaţa asta? Pînă cînd? Şi cum să fac să scap? De ce viaţa asta? Pînă cînd? Şi cum să fac să scap? De ce viaţa asta? Pî…

Era mort de oboseală şi mai curînd bine dispus. O invitase şi pe Yvonne ca să-i mulţumească şi, de ce să nu spună adevărul, ca să-şi bată ea capul cu conversaţia în locul lui. Mulţumită ei, va putea să se pună pe pilot automat. Un zîmbet la stînga, un zîmbet la dreapta, cîteva înjurături ca să le facă plăcere, şi uite aşa ajungeau la cafele… Mîna…

Yvonne trecea s-o ia pe Paulette din închisoarea ei şi trebuiau să se întîlnească toţi trei la Hôtel des Voyageurs, un restaurant plin de şerveţele şi de flori uscate unde pe vremuri îşi făcuse ucenicia, unde apoi lucrase şi de unde rămăsese cu cîteva amintiri plăcute… Era în 1990. Ai zice că a fost acum un milion de ani-lumină…

Ce motocicletă avea pe-atunci? Un Fazer Yamaha, nu?

Făcea slalom printre liniile albe şi-şi ridicase viziera ca să simtă razele soarelui cu dinţi. Nu se va mai muta. Nu imediat. O să poată rămîne acolo, în apartamentul ăla foarte mare, unde viaţa revenise într-o bună dimineaţă adusă de o fată de pe altă planetă, îmbrăcată în cămaşă de noapte. Nu vorbea prea mult şi totuşi, de cînd sosise, casa prinsese din nou glas. Philibert ieşea în sfîrşit din camera lui şi în fiecare dimineaţă îşi beau cafeaua împreună. El nu mai trîntea uşile ca să n-o trezească, iar noaptea adormea mult mai uşor cînd o auzea mişcîndu-se în camera de-alături.

La început n-o putea suporta, dar acum era bine. O îmblînzise…

Hei? Tu auzi ce vorbeşti?

Ce?

Hai, n-o mai fă pe neştiutorul… Zău, Lestafier, uită-te-n ochii mei, chiar ai impresia c-ai îmblînzit-o pe fata asta?

Ăăă… nu…

Corect! Aşa mai vii de-acasă… Eu ştiu că nu eşti un băiat prea isteţ, dar orişicît… M-ai speriat!

Ei, gata… Dacă nici să rîdem nu mai putem…

3

Îşi scoase geaca într-o parcare pentru autocare şi-şi strînse nodul cravatei în timp ce intră pe uşă.

Patroana îl primi cu braţele larg deschise:

— Da' ce băiat frumos! Ah! Cum se vede că te îmbraci de la Paris! René te pupă. O să vină şi el după ce-şi termină tura…

Yvonne se ridică, iar bunică-sa îi zîmbi cu duioşie.

— Ce fac fetele? Ne-am petrecut ziua la coafor, după cît se pare…

Cele două chicotiră deasupra paharelor cu vin alb şi sirop de coacăze şi se dădură mai în spate ca să-i dea posibilitatea să admire priveliştea.

Bunică-sa îşi pusese taiorul cel bun, cu broşa de imitaţie şi gulerul de blană. Coaforul de la sanatoriu lucrase de mîntuială şi o făcuse rozalie ca faţa de masă.

— Da' ce culoare te-a vopsit şi coaforul ăla al tău…

— Aşa ziceam şi eu, îl întrerupse Yvonne, e o nuanţă foarte frumoasă, nu Paulette?

Paulette dădea din cap mîndră nevoie mare, tamponîndu-şi colţurile gurii cu şervetul de damasc. Îl mînca din ochi pe băieţelul ei şi se domnişorea îndărătul meniului.

Totul se petrecu exact aşa cum prevăzuse: „da“, „nu“, „zău?“, „nu se poate!“, „căcat…“, „pardon…“, „futu-i“, „ups…“ şi „papucii mă-sii“

fuseseră singurele cuvinte pe care le pronunţase. Yvonne umplu cu mare artă intervalele dintre ele…

Paulette nu vorbea prea mult.

Privea Loara.

Bucătarul-şef veni la masa lor la un moment dat, îi pisălogi preţ de cîteva clipe şi le servi un armagnac vechi pe care doamnele îl refuzară la început, pentru ca apoi să-l dea pe gît ca pe vinul de împărtăşanie. Îi povesti lui Franck istorioare de-ale bucătarilor şi îl întrebă cînd se întoarce să lucreze prin părţile acelea…

— Parizienii ăia ai tăi habar n-au să mănînce… Femeile ţin cure de slăbire, iar bărbaţii nu se gîndesc decît la nota de plată… Pun pariu că n-ai niciodată la masă perechi de îndrăgostiţi… La prînz numai oameni de afaceri pe care-i doare-n cot de ce-au în farfurie, iar seara numai cupluri care aniversează douăzeci de ani de căsătorie şi se ceartă că au parcat maşina aiurea şi e posibil să le-o ridice… N-am dreptate?

— Ba da, dar, ştii, mie puţin îmi pasă… Eu îmi văd de treaba mea…

— Păi tocmai asta ziceam şi eu! La Paris găteşti numai pentru fluturaşul de salariu… Întoarce-te aici şi o să mergem la pescuit cu prietenii…

— Vrei să vinzi localul, René?

— Pff… Cui?

În timp ce Yvonne se dusese să-şi aducă maşina, Franck o ajută pe Paulette să găsească mîneca pardesiului:

— Uite, asta e de la ea…

Tăcere.

— Ce, nu-ţi place?

— Ba da… ba da…

Începu iar să plîngă:

— Ce frumos eşti în desenul ăsta…

Îi arăta desenul care nu-i plăcuse lui.

— Ştii că poartă zi de zi fularul de la tine?…

— Mincinosule…

— Pe cuvînt!

— Atunci ai dreptate… Nu-i normală, biata fată, adăugă ea zîmbind, după care se şterse la gură.

— Hai, mamaie… Nu mai plînge… Lasă că ieşim noi cumva din situaţia asta…

— Da… Cu picioarele-nainte…

— Of… sărăcuţa de ea…

Şi pentru prima oară în viaţa lui o strînse în braţe.

Se despărţiră în parcare şi se simţi uşurat că nu era nevoit s-o bage el înapoi în temniţă.

Cînd ridică bechia, motocicleta i se păru mai grea decît de obicei.

Avea întîlnire cu prietena lui, avea lovele, un acoperiş deasupra capului, o slujbă, îşi găsise chiar o Ribouldingue şi un Filochard[1], şi totuşi murea de singurătate.

Ce căcat, murmură el în cască, ce căcat… Nu mai zise şi a treia oară pentru că nu-i folosea la nimic şi pe deasupra se mai şi aburea viziera.

Ce căcat…

1. Filochard, Ribouldingue şi Croquignol, personaje create în 1908 de Louis Forton şi care şi-au dobîndit notorietatea graţie benzilor desenate ale lui René Pellos.

4

— Iar ţi-ai uitat che…

Camille nu-şi termină fraza pentru că se înşelase în privinţa identităţii destinatarului. Nu era Franck, era fata de acum cîteva zile. Aia căreia îi dăduse papucii în seara de Crăciun, după ce i-o trăsese…

— Franck nu-i acasă?

— Nu. S-a dus s-o vadă pe bunica lui…

— Cît e ceasul?

— Ăăă… Aproape şapte, cred…

— Pot să-l aştept aici?

— Sigur că da… Intră…

— Te deranjez?

— Nici vorbă! Zăceam la televizor…

— Cum, tu te uiţi la televizor?

— Păi… da… De ce?

— Te anunţ că am dat la cea mai cretină emisiune… Numai fete îmbrăcate ca nişte curve şi animatori în costume strînse în talie care citesc de pe nişte fişe crăcănîndu-se viril… Cred că e un soi de karaoke cu celebrităţi, dar nu recunosc pe nimeni…

— Cum să nu? Ăla e tipul de la *Star Academy*…

— Ce-i asta?

— Aha, vezi? Aveam dreptate… E aşa cum mi-a zis Franck, nu te uiţi niciodată la televizor…

— Nu prea, nu… Dar emisiunea asta e nemaipomenită… Am impresia că mă bălăcesc într-un noroi foarte cald… Mmm… Toţi sînt frumoşi, se pupăcesc încontinuu, iar fetele îşi tamponează întruna rimelul cînd se-apucă de bocit. Ai să vezi, e foarte emoţionant…

— Stau şi eu lîngă tine?

— Stai… îi zise Camille strîngîndu-se şi întinzîndu-i celălalt capăt al păturii. Vrei să bei ceva?

— Tu ce macheşti acolo?

— Vin de Burgundia…

— Stai să-mi aduc şi eu un pahar…

— Ce se-ntîmplă aici? Nu-nţeleg nimic…

— Mai toarnă-mi un pahar şi-o să-ţi zic.

Îşi povestiră tot felul de chestii în timpul reclamelor. O chema Myriam, era din Chartres, lucra într-un salon de coafură şi închiriase cu încă cineva o garsonieră în Arondismentul XV. Îşi făcură griji pentru Franck, îi lăsară un mesaj pe mobil şi dădură televizorul mai tare cînd emisiunea reîncepu. După a treia pauză publicitară erau prietene.

— De cînd îl cunoşti?

— Nu mai ştiu… De vreo lună…

— E ceva serios?

— Nu.

— De ce?

— Pentru că nu vorbeşte decît de tine! Nu, glumesc… Mi-a zis doar că desenezi superfain… Auzi, nu vrei să te aranjez puţin, dacă tot sînt aici?

— Poftim?

— Să-ţi fac părul…

— Acum?

— Păi da, că dup-aia o să fiu prea ameţită şi poate-ţi tai vreo ureche!

— Dar n-ai nimic la tine, nici măcar foarfece…

— Nu găsim nişte lame de ras în frumoasa baie?

— Ăăă… da. Mi se pare că Philibert mai foloseşte încă un brici din ăla antic şi de demult…

— Ce anume vrei să-mi faci?

— Să te mai îndulcesc…

— Te deranjează dacă ne aşezăm în faţa unei oglinzi?

— Ţi-e frică? Vrei să mă supraveghezi?

— Nu, vreau să te privesc…

Myriam o filă şi Camille făcu un desen cu ele amîndouă.

— Mi-l dai mie?

— Nu, îţi dau ce desen vrei, dar nu pe ăsta… Păstrez toate autoportretele, chiar şi pe cele schiţate la repezeală, ca ăsta…

— De ce?

— Habar n-am… Am senzaţia că dacă mă tot desenez, într-o bună zi o să reuşesc să mă recunosc…

— Cînd te uiţi în oglindă nu te recunoşti?

— Întotdeauna mă văd urîtă.

— Dar în desene?

— Nu întotdeauna…

— Nu-i mai bine aşa?

— Mi-ai făcut perciuni, ca ai lui Franck…

— Îţi stă bine.

— Ai auzit de Jean Seberg?

— Nu, cine-i asta?

— O actriţă. Era coafată exact aşa, numai că era blondă…

— A, dacă-i numai atît, data viitoare pot să te fac blondă!

— Era o fată superdrăguţă… Trăia cu unul dintre scriitorii mei preferaţi… Şi dup-aia, într-o dimineaţă, au găsit-o moartă în maşină… Cum se face că o fată aşa frumoasă a găsit curajul să se distrugă? Nu e drept, nu?

— Poate c-ar fi trebuit s-o desenezi înainte… Ca să îmi dau seama…

— Aveam doi ani…

— Îmi zisese Franck…

— Că s-a sinucis?

— Nu, că povesteşti o groază de lucruri…

— Pentru că îmi plac oamenii… Ăăă… cît îţi datorez?

— Termină…

— Atunci am să-ţi fac un cadou…

Se întoarse cu o carte pe care i-o întinse.

— *Angoasa regelui Solomon*… E ca lumea?

— Foarte ca lumea… N-ai vrea să-l mai suni o dată? Îmi fac griji… Dacă a avut un accident?

— Pff… N-ai de ce să te dai de ceasul morţii… A uitat de mine, atîta tot… Am început să mă obişnuiesc…

— Şi atunci de ce mai stai cu el?

— Ca să nu fiu singură…

Începuseră a doua sticlă de vin, cînd el îşi scoase casca.

— Ce faceţi aici?

— Ne uităm la un film porcos, chicotiră ele. L-am găsit la tine în cameră… Ne-a fost greu s-alegem dintr-atîtea, nu, Mimi? Cum îi zice ăstuia?

— *Scoate limba să mă băs.*

— Aha, da, aşa îi zice… Foarte mişto…

— Ce-i cu tîmpeniile astea? Eu n-am nici un film porcos!

— Serios? Ce ciudat… L-o fi uitat cineva la tine în cameră? îl luă Camille peste picior.

— Sau nu ţi-ai dat seama, adăugă Myriam, ai crezut că iei *Amélie Poulain* şi te-ai pomenit cu *Scoate limba*…

— Ce tot spuneţi acolo… şi privi ecranul în timp ce ele rîdeau şi mai şi. Sînteţi bete criţă, normal!

— Daaa… făcură ele ruşinate.

— Auzi? îi zise Camille cînd el dădea să iasă din salon, bodogănind.

— Ce mai e?

— Nu-i arăţi logodnicei tale ce frumos eşti astăzi?

— Nu. Nu mă mai pisa.

— Ba daaa, îl rugă Myriam, arată-mi, hai, iepuraşule!

— Un număr de strip-tease, strigă Camille.

— La pielea goală, plusă cealaltă.

— Strip-tease! Strip-tease! Strip-tease!

Franck clătină din cap ridicînd ochii în tavan. Încerca să-şi ia un aer scandalizat, dar nu reuşea. Era rupt. Simţea nevoia să se prăbuşească în pat şi să doarmă o săptămînă.

— Strip-tease! Strip-tease! Strip-tease!

— Foarte bine. Voi aţi vrut-o… Închideţi televizorul şi pregătiţi bănuţii, păpuşelelor…

Puse *Sexual Healing* – în fine – şi începu să-şi scoată mănuşile de motociclist.

Şi cînd începu iar refrenul,
get up, get up, get up, let's make love tonight
wake up, wake up, wake up, cause you do it right
îşi smulse dintr-o mişcare ultimii trei nasturi ai cămăşii galbene şi o învîrti deasupra capului, cu o superbă şi johntravoltească mişcare din şolduri.

Fetele băteau din picioare, ţinîndu-se cu mîinile de burtă de atîta rîs.

Nu mai avea pe el decît pantalonii. Se întoarse şi-i lăsă să alunece uşurel în jos, dînd din fund cînd pe lîngă una, cînd pe lîngă cealaltă, iar cînd apăru partea de sus a chiloţilor – o bandă elastică pe care scria DIM DIM DIM – se întoarse spre Camille şi-i făcu cu ochiul. În acel moment cîntecul se opri şi Franck îşi ridică nădragii în mare viteză.

— Bun, gata, rîdem, glumim, dar eu, unul, vreau să mă bag în pat…

— Ooo…

— Ce porcărie…

— Mi-e foame, zise Camille.

— Şi mie.

— Franck, ne e foame…

— Foarte bine, bucătăria e pe-acolo, drept înainte şi prima la dreapta…

Apăru după cîteva clipe îmbrăcat în capotul ecosez al lui Philibert.

— Ce faceţi? Nu mîncaţi?

— Nu, uite-aşa. Să murim de foame… Un Chippendale care se îmbracă, un bucătar care nu găteşte, n-avem noroc în seara asta…

— Bine, oftă el, ce vreţi să mîncaţi? Mîncare sau ceva dulce?

— Mmm… Ce bun…

— Paste, mare lucru… răspunse el modest, cu vocea lui Don Patillo.

— Dar ce-ai pus în ele?

— Zău, una-alta…

— E delicios, repetă Camille. Şi desert?

— Banane flambate… Mă veţi ierta, doamnele mele, dar gătesc cu materia primă existentă… În fine, o să vedeţi voi… Romul nu e tocmai Old Nick de la Monoprix, nu?

— Mmm, făcură ele încă o dată, lingîndu-şi farfuriile, şi dup-aia?

— Dup-aia nani, iar pentru persoanele interesate, camera mea e acolo, în fundul culoarului, la dreapta.

În loc de asta, fetele băură un ceai şi fumară o ultimă ţigară, în timp ce Franck moţăia pe canapea.

— Vai, ce frumos e Don Juanul nostru cu *healing*-ul lui şi cu mişcările lui sexy cu tot… rînji Camille.

— Ăhă, ai dreptate, e mişto…

Franck zîmbea pe jumătate adormit şi-şi duse un deget la buze, rugîndu-le să tacă.

Camille intră în baie şi dădu peste Franck şi Myriam. Erau prea obosiţi ca să se mai joace de-a după-tine-draga mea, şi Camille luă periuţa de dinţi, în vreme ce Myriam şi-o băga la loc în ambalaj pe-a ei, urîndu-i somn uşor.

Franck se aplecase deasupra chiuvetei ca să scuipe şi cînd se ridică, privirile li se intersectară.

— Ea te-a făcut aşa la păr?

— Da.

— Îţi stă bine…

Zîmbiră reflexiilor din oglindă, iar această jumătate de secundă dură mai mult decît o jumătate de secundă obişnuită.

— Pot să-mi pun bluza ta gri? întrebă Myriam din camera lui.

Îşi freca energic dinţii şi vorbi iar cu fata din oglindă, mînjindu-se de pastă de dinţi pe bărbie:

— Şenaşolşănaiunacopeişdeşupacapului…

— Poftim? făcu ea încruntîndu-se.

Scuipă:

— Am zis că ce nasol să n-ai un acoperiş deasupra capului…

— A, da, zîmbi ea, e nasol. Chiar nasol…

Se întoarse spre el:

— Ascultă, Franck, vreau să vorbim ceva serios… Ţi-am spus ieri că nu-mi ţin niciodată promisiunile, dar în acest moment aş vrea să facem amîndoi o promisiune şi s-o respectăm…

— Vrei să nu mai bem?

— Nu.

— Să nu mai fumăm?

— Nu.

— Păi ce vrei atunci?

— Vreau să încetezi jocul ăsta pe care-l joci cu mine…

— Ce joc?

— Ştii foarte bine… Tot acest sexual planning, toate aluziile astea foarte grosolane… N-am… n-am chef să te pierd şi n-am chef să ne certăm. Vreau ca lucrurile să meargă bine între noi, aici, acum… Vreau ca ăsta să rămînă un loc… În sfîrşit, înţelegi, un loc în care să ne simţim bine toţi trei… Un loc liniştit, fără complicaţii… Eu… Tu… Noi… Între noi n-o să fie niciodată nimic, îţi dai seama, nu? Vreau să zic că, mă rog, ne-am… Bun, ne-am putea culca împreună, OK, dar după aceea? Ar fi o tîmpenie şi… În fine, ar fi păcat să stricăm ce avem…

Îl prinsese în corzi şi îi trebuiră mai multe secunde înainte de-a o muşca de picior:

— Stai puţin, ce tot îndrugi aici? Nu ţi-am zis în viaţa mea că vreau să mă culc cu tine! Şi chiar dac-aş vrea, n-aş putea în veci! Eşti mult prea slabă! Cum vrei tu ca un tip să aibă poftă să te mîngîie? Atinge-te şi tu, păpuşă! Pune mîna pe tine! Delirezi de-a binelea…

— Vezi cîtă dreptate am să-ţi atrag atenţia? Vezi cît sînt de lucidă? Niciodată n-ar putea să meargă între noi… Eu încerc să-ţi spun lucrurile astea cu cît mai mult tact posibil, iar tu nu-mi răspunzi decît cu agresivitatea ta de rahat, cu prostie, cu rea-voinţă şi cu cruzime. Din fericire, n-o să poţi niciodată să mă mîngîi! Din fericire! N-am nevoie de labele tale jegoase şi roşii şi de unghiile tale mîncate! Ţine-ţi-le pentru chelneriţele tale!

Stătea cu mîna încleştată pe mînerul uşii:

— Bun, asta e, nu mi-am atins ţinta… Ar fi trebuit să mă abţin… Doamne, ce proastă sînt… Ce proastă… Şi nici măcar nu-mi stă în fire să mă port aşa. Nici vorbă… De obicei, cînd ceva nu-mi miroase a bine, îmi pun coada pe spinare şi plec în vîrful picioarelor…

El stătea aşezat pe marginea căzii.

— Da, aşa fac de obicei… Dar acum, ca o tîmpită, m-am forţat să-ţi vorbesc pentru că…

Ridică privirea spre ea:

— Pentru că ce?

— Pentru că… ţi-am zis, mi se parte important ca apartamentul ăsta să rămînă un loc agreabil… O să împlinesc în curînd douăzeci şi şapte de ani şi, pentru prima oară în viaţa mea, locuiesc într-un loc unde mă simt bine, unde sînt fericită să mă întorc seara şi, chiar dacă nu stau cu voi de foarte mult timp, înţelegi, în ciuda tuturor lucrurilor oribile pe care mi le-ai azvîrlit în faţă, sînt încă aici, călcîndu-mi orgoliul în picioare, numai ca nu cumva să pierd acest loc… Ăăă… pricepi ce-ţi spun sau vorbesc turceşte?

— …

— Bun, bine… Mă duc să mă mîngîi ăăă… să mă-ntind…

El nu se putu abţine să nu zîmbească:

— Iartă-mă, Camille, mă port cu tine ca o cizmă…

— Da.

— De ce sînt aşa?

— Bună întrebare… Aşa, şi-acum? Îngropăm securea?

— Dă-i drumul. Eu am început deja să sap…

— Minunat. Bun, ne pupăm şi noi odată, ce zici?

— Nu. Mă culc cu tine, la o adică, dar în nici un caz nu te pup. Pentru moment ar fi mult prea dificil…

— Eşti fraier…

Îi trebui un timp să se ridice; se ghemui, îşi privi îndelung degetele de la picioare, mîinile, unghiile, stinse lumina şi, absent, o luă în braţe pe Myriam, băgînd-o cu capul în pernă ca să nu audă cealaltă.

5

Chiar dacă discuţia o costase foarte mult, chiar dacă se dezbrăcase în seara aceea şi îşi plimbase mîinile pe corp cu şi mai multă neîncredere, neputincioasă şi descurajată de toate oasele alea care îi împungeau pielea în cele mai strategice locuri ale feminităţii, la genunchi, şolduri, umeri, chiar dacă îi luase ceva timp să adoarmă, numărîndu-şi punctele slabe, nu-i părea rău. De a doua zi, după felul în care el se mişca, glumea, era atent fără să exagereze şi egoist fără să-şi dea seama, Camille înţelese că mesajul ei fusese băgat la cap.

Prezenţa lui Myriam în viaţa lui făcea lucrurile mai uşoare şi, chiar dacă o lua în continuare peste picior, rămînea adesea la ea şi se întorcea de acolo mai relaxat.

Uneori Camille regreta micile lor tachinări… Ce gîsculiţă, îşi zicea ea, era chiar drăguţ… Dar aceste accese de slăbiciune nu ţineau niciodată prea mult. Pentru cineva care plătise multe la viaţa sa, cunoştea preţul exact al liniştii: exorbitant. Şi apoi, care era Franck cel adevărat? Unde se oprea sinceritatea şi unde începea jocul cu ea? Cam pe-aici ajunsese cu divagaţiile, singură la masă, dinaintea unei porţii de legume *au gratin* nedecongelate complet, cînd zări ceva ciudat pe pervazul ferestrei…

Era portretul pe care i-l făcuse el ieri.

Un miez de salată proaspătă fusese pus la intrarea cochiliei…

Se aşeză la loc şi împunse de cîteva ori cu furculiţa în dovleceii reci, zîmbind prosteşte.

6

Merseră împreună să cumpere o maşină de spălat ultraperfecţionată şi plătiră pe din două. Franck jubilă cînd vînzătorul îi spuse „Dar doamna are absolută dreptate…“ şi i se adresă cu „draga mea“ cît ţinu demonstraţia.

— Avantajul maşinilor de spălat cu uscător încorporat, doi în unu, dacă vreţi, perora vînzătorul, este că ocupă, evident, mai puţin spaţiu… Din nefericire, ştim foarte bine că spaţiul este problema tinerelor cupluri care se aşază astăzi la casele lor…

— Să-i spunem cum ne-am înghesuit trei oameni în patru sute de metri pătraţi? murmură Camille, luîndu-l de braţ.

— Draga mea, te rog… răspunse el agasat, lasă-mă să-l ascult pe domnul, zău aşa…

Camille insistă ca Franck să monteze maşina înainte de întoarcerea lui Philibert – „Altfel o să-l streseze mult prea mult“ – şi stătu o după-amiază întreagă să cureţe o mică încăpere de lîngă bucătărie, căreia pe vremuri i se spunea probabil „spălătorie“…

Descoperi maldăre întregi de cearşafuri, de prosoape de bucătărie brodate, de feţe de masă, de şorţuri şi de şervete cu broderie în fagure de albine… Bucăţi de săpun vechi şi uscat şi tot felul de resturi de produse, în nişte cutii superbe: cristale de sodă, ulei de in, sineală, degresant pentru

ţevi, ceară Saint-Wandrille, amidon Rémy, plăcut la pipăit ca piesele unui puzzle de catifea… O impresionantă colecţie de perii de toate felurile şi mărimile, un pămătuf pentru praf frumos ca o umbreluţă de soare, un cleşte din lemn de merişor pentru a reda forma mănuşilor şi un fel de paletă din răchită pentru bătut covoare.

Alinie conştiincioasă toate aceste comori şi le desenă într-un caiet mare.

Îşi pusese în minte să deseneze tot şi să-i ofere caietul lui Philibert în ziua în care va fi obligată să plece…

De fiecare dată cînd se apuca să facă ordine se pomenea stînd turceşte, cu capul vîrît în cutii enorme de pălării pline cu scrisori şi fotografii, şi petrecea ore întregi cu mustăcioşi chipeşi în uniforme, cu mari doamne abia ieşite din tablourile lui Renoir şi cu băieţaşi îmbrăcaţi în fetiţe, ţinînd mîna dreaptă pe un căluţ-balansoar la vîrsta de cinci ani, pe un cerc la şapte şi pe o biblie la doisprezece, cu umărul puţin coborît ca să se vadă frumoasele brasarde ale celor atinşi de graţia divină cu ocazia primei împărtăşanii…

Da, adora locul acesta şi nu de puţine ori tresărea văzînd cît e ceasul, o lua la goană pe culoarele metroului şi se lăsa beştelită de şefa Josy, cînd aceasta îi arăta şi ea ceasul ei… Iete scîrţ…

— Unde te duci?

— La muncă, am întîrziat…

— Îmbracă-te bine, e frig…

— Da, tată… De fapt… adăugă ea.

— Da?

— Mîine se întoarce Philou…

— Zău?

— Mi-am luat zi liberă… O să fii acasă?

— Nu ştiu…

— Bun…

— Pune-ţi măcar un ful…

Uşa se trîntise deja…

Trebuia să-mi dau seama, bombăni el, dacă mă dau la ea nu-i bine, dacă-i spun să se-mbrace, pe ea o doare-n cot. Mă omoară fata asta…

An nou, aceleaşi corvezi. Aceleaşi maşini grele de lustruit pardoseala, aceleaşi aspiratoare veşnic înfundate, aceleaşi găleţi numerotate („sper că nu mai sînt probleme, fetelor!“), aceleaşi produse de curăţat aprig negociate, aceeaşi adorabilă Mamadou, aceleaşi colege obosite, aceeaşi Jojo entuziasmată… Nici o schimbare…

Deşi mai în formă, Camille era mai puţin zeloasă. Îşi lăsase pietricelele la intrare, se apucase de muncă, alerga după lumina zilei şi nu mai vedea atîtea motive să trăiască în răspăr cu restul lumii… Ea dimineaţa era mai productivă, dar cum să lucreze dimineaţa, dacă nu se culca niciodată înainte de ora două-trei, epuizată de o muncă pe cît de fizică, pe atît de abrutizantă?

Mîinile îi erau amorţite, creierul îi zornăia: Philibert o să se întoarcă, Franck era suportabil, farmecul casei inestimabil… O idee i se tot învîrtea prin cap… Un fel de frescă… Nu, nu o frescă, cuvîntul era prea mare… Mai curînd o evocare… Da, asta era, o evocare. O cronică, o biografie imaginară a locului în care trăia… Avea atîta material la dispoziţie, atîtea amintiri… Nu numai obiectele. Nu doar fotografiile, ci şi o anume ambianţă. O *atmosferhă*, cum zicea el… Murmure, pulsaţii… Aceste cărţi, aceste tablouri, aceste muluri arogante, aceste întrerupătoare de porţelan,

aceste fire neizolate, aceste buiote de metal, aceste borcănaşe cu cataplasme, aceste şanuri pe măsură şi toate aceste etichete îngălbenite…

Sfîrşitul unei lumi…

Philibert îi prevenise: într-o zi, poate mîine?, vor trebui să plece, să-şi strîngă hainele, cărţile, discurile, amintirile, cele două casolete galbene şi să lase totul în urmă.

Şi dup-aia? Cine ştie? În cel mai bun caz – partajul, în cel mai rău, porţelanurile şi emailurile… Bineînţeles, pendulele şi pălăriile-cilindru o să-şi găsească clienţi, dar degresantul pentru ţevi, ciucurele draperiei, coada de cal cu micuţul ex-voto *In memoriam Venus 1887-1912, mîndră iapă alezană cu bot pătat* şi resturile de chinină din flaconul bleu de pe policioara din baie, de toate astea cui i-ar păsa?

Convalescenţă? Somnolenţă? Dulce demenţă? Camille nu ştia nici cînd, nici cum îi venise această idee, dar uite că se insinuase ilicit convingerea asta mititică, de buzunar – poate că i-o insuflase chiar bătrînul marchiz? – că toate astea, eleganţa asta, lumea asta în agonie, acest mic muzeu de artă şi tradiţii burgheze, nu aşteptau altceva decît venirea ei, privirile ei, tandreţea ei şi pensula ei extaziată ca să se resemneze, în sfîrşit, cu ideea dispariţiei…

Bizara idee venea şi pleca, se topea la lumina zilei, adesea alungată de rînjete batjocoritoare: Fetiţă dragă… Unde vrei s-ajungi cu astea? Şi cine eşti tu? Şi cine ar putea să fie interesat de tot ce-i aici, spune-mi şi mie?

Dar noaptea… Ah, noaptea! După ce se întorcea din turnurile alea îngrozitoare unde îşi petrecuse cea mai mare parte a timpului ghemuită dinaintea unei găleţi şi ştergîndu-şi picătura de sudoare de pe nas cu o

mînecă de nailon, după ce se aplecase de zece ori, de o sută de ori, ca să arunce la coş păhărelele de plastic şi hîrtiile fără importanţă, după ce îi trecuseră prin faţa ochilor kilometri de tuneluri subterane înceţoşate, unde nişte graffiti insipide nu reuşeau să acopere chestiile de genul: *Dar el? El ce simte cînd e în tine?*, după ce îşi lăsa cheile pe poliţa de la intrare şi străbătea în vîrful picioarelor apartamentul ăsta mare, nu putea să nu le audă: „Camille… Camille…“, scîrţîia parchetul, „Nu ne da…“, strigau vechiturile, „Tunete şi fulgere! De ce casoletele da, iar noi nu?“ se indigna bătrînul general fotografiat pe patul de moarte. „Aşa e, aşa e! reluau în cor nasturii de aramă şi panglica plîngăcioasă de mătase. De ce?“

Aşa că se aşeza şi, pe întuneric, îşi rula încetişor o ţigară, ca să le mai liniştească. În primul rînd, mă doare-n cot de voi, casoletelor, în al doilea rînd, sînt aici, n-aveţi decît să mă treziţi înainte de prînz, relelor ce sînteţi…

Şi visa la principele Salina, întorcîndu-se pe jos acasă, singur, după bal… Principele, care asistase neputincios la declinul lumii sale şi care, văzînd o carcasă însîngerată de bou şi nişte coji de legume pe marginea drumului, implora Cerul să nu mai amîne prea mult…

Tipul de la etajul cinci îi lăsase o cutie de bomboane Mon Chéri. Mare prost, rînji Camille şi i-o oferi şefei preferate, lăsîndu-i domnului Patibular plăcerea de a-i mulţumi din partea ei: „Mersi… Da’ nu cumva ai şi d-alea cu lichior?“

Ce nostimă sînt, dom’le, oftă ea lăsînd jos desenul, ce nostimă…

Şi, în această stare de spirit visător-batjocoritoare, cu un picior în *Ghepardul* şi cu celălalt în mizerie, împinse uşa debaralei din spatele lifturilor, unde îşi ţineau bidoanele de detergenţi şi restul rahaturilor.

Rămăsese ultima şi începu să se dezbrace în penumbră, cînd îşi dădu seama că nu e singură…

Îi stătu inima-n loc şi simţi ceva cald şerpuind de-a lungul coapselor: făcuse pe ea.

— E… E cineva aici? îngăimă ea pipăind peretele după întrerupător.

Era acolo, stătea pe jos, cuprins de panică, cu o privire hăituită şi ochii duşi în fundul capului din pricina drogurilor sau a lipsei lor; cunoştea pe dinafară feţele acestea. Nu mişca, nu respira şi strîngea botul cîinelui între palme.

Rămaseră aşa cîteva secunde, se priviră în tăcere, suficient pentru a înţelege că nici unul din ei nu avea să moară din cauza celuilalt, iar cînd el îşi duse degetul mîinii drepte la buze, Camille stinse lumina, cufundîndu-l iarăşi în întuneric.

Inima începu din nou să-i bată. În fine. Îşi luă pardesiul şi ieşi de-a-ndăratelea.

— Codul? gemu el.

— P… poftim?

— Codul clădirii?

Nu mai ştia, se bîlbîi, i-l dădu, bîjbîi după ieşire ţinîndu-se de pereţi şi ieşi în stradă gîfîind şi leoarcă de sudoare.

Se întîlni cu paznicul de noapte:

— Nu-i prea cald în seara asta, nu?

— …

— S-a-ntîmplat ceva? Arăţi de parc-ai văzut un strigoi…

— ’S-obosită…

Era îngheţată, îşi strînse bine poalele paltonului peste pantalonii uzi şi o apucă în direcţia opusă. Cînd, în cele din urmă, îşi dădu seama unde se află, o luă pe stradă de-a lungul liniei continue, căutînd un taxi.

Găsi un break luxos care arăta temperatura dinăuntru şi de-afară (+21°, –3°). Îşi depărtă picioarele şi, cu fruntea lipită de geam, îşi petrecu restul drumului privind la grămăjoarele umane ghemuite pe gurile de ventilaţie şi la intrările în imobile.

Îndărătnicii, căpoşii, cei care refuzau învelitorile de aluminiu ca să nu fie depistaţi de luminile farurilor şi care preferau asfaltul umed faianţei de la azilul din Nanterre.

Faţa i se schimonosi.

Amintiri urîte îi reveneau în minte.

Şi-atunci, strigoiul halucinant? Părea atît de tînăr… Şi cîinele? Era o prostie… Nu putea să plece nicăieri cu el… Ar fi trebuit să-i vorbească, să-i atragă atenţia cu privire la dulăul ăla de Matrix şi să-l întrebe dacă nu-i e foame… Nu, nu-i era foame, îşi voia doar doza… Şi potaia lui? Cînd mîncase ultima oară hrană pentru cîini? Oftă. Ce proastă… Să-ţi fie milă de-o corcitură cînd jumătate din omenire visează un loc pe o gură de ventilaţie, ce proastă… Haide, du-te şi culcă-te, mamaie, că începe să-mi fie jenă. Cum vine asta? Stingi lumina ca să nu-l mai vezi şi după aceea nu mai poţi de-atîta preocupare pe bancheta din spate a unei berline, mototolindu-ţi între degete batista de dantelă…

Haide, du-te şi te culcă…

Apartamentul era pustiu; căută nişte tărie, orice, bău atît cît să mai poată găsi drumul spre pernă şi se sculă noaptea să vomite.

7

Cu mîinile vîrîte în buzunare şi nasul căutînd în sus, Camille ţopăia dedesubtul panoului de afişaj, cînd o voce familiară îi dădu informaţiile de care avea nevoie:

— Trenul din direcţia Nantes soseşte în staţie la linia 9, la 20.35, cu o întîrziere de aproximativ cincisprezece minute… Ca de obicei…

— Ah! Ai venit?

— Păi da… răspunse Franck. Am venit să vă ţin lumînarea… Ia te uită. Te-ai făcut frumoasă! Ce-i ăsta? Să fie oare ruj sau mi se pare mie?

Camille îşi ascunse zîmbetul în spatele găurilor din fular.

— Eşti un prost…

— Nu, sînt gelos. Pentru mine nu te-ai dat cu ruj niciodată…

— Nu e ruj, e o chestie pentru buze crăpate…

— Mincinoaso. Ia să văd…

— Nu. Tot în concediu?

— Încep mîine seară…

— Zău? Ce mai face bunica ta, bine?

— Da.

— I-ai dat cadoul de la mine?

— Da.

— Şi?

— A zis că probabil eşti nebună după mine dacă m-ai desenat aşa frumos…

— Ei asta-i…

— Mergem să bem ceva?

— Nu. Am stat închisă-n casă toată ziua… Aşa că am să m-aşez aici să mă uit la lume…

— Pot să mă uit şi eu cu tine?

Se strînseră unul în altul pe o bancă dintre un chioşc de ziare şi un compostor de bilete, privind Marele Carusel al călătorilor înnebuniţi.

— Aşa! Aleargă, băiatule! Aleargă! Ups… Prea tîrziu…

— Un euro? Nu. Poate un chiştoc dacă vrei…

— Poţi să-mi explici şi mie de ce tocmai fetele cu corp naşpa poartă pantaloni cu talie joasă? Nu-nţeleg…

— Un euro? Păi abia m-ai tapat de-un euro, moşule!

— Ia uită-te la băbuţa aia cu bonetă. N-ai caietul la tine? Nu? Păcat… De ăla ce zici? Vezi ce fericit pare că-şi reîntîlneşte nevasta?…

— Are un aer prea dubios, cred că aia e amanta…

— De ce zici aşa?

— Un bărbat care o ia la goană prin oraş cu o valijoară după el şi care se aruncă asupra unei femei cu haină de blană şi o sărută pe gît… Crede-mă, e dubios…

— Pfff… Poate totuşi e nevastă-sa?

— Nuuu! Nevastă-sa e la Quimper şi la ora asta culcă plozii! Poftim, uite acolo unii căsătoriţi, ricană ea arătîndu-i doi oameni de rînd care se certau în faţa unui stîlp de înaltă tensiune pentru TGV…

El clătină din cap:

— Eşti pe dinafară…

— Şi tu eşti prea sentimental…

După aceea, doi bătrînei trecură pe lîngă ei cu doi la oră, gîrboviţi, tandri, precauţi şi ţinîndu-se de braţ. Franck o împunse cu cotul:

— Ei?

— Tot respectul…

— Îmi plac gările la nebunie.

— Şi mie, răspunse Camille.

— Ca să cunoşti o ţară, nu trebuie să stai ca prostu' într-un autocar; e suficient să vizitezi gările şi pieţele şi ai înţeles totul…

— Sînt perfect de acord… Unde ai fost pînă acum?

— Nicăieri…

— N-ai ieşit niciodată din Franţa?

— Am stat două luni în Suedia… Am fost bucătar la ambasadă… Dar era iarnă şi n-am văzut nimic. Nu poţi să bei acolo… Nu sînt baruri, nu-i nimic…

— Bine, dar gările? Pieţele?

— N-am văzut lumina zilei…

— A fost ca lumea? De ce rîzi?

— Nu, nimic…

— Povesteşte-mi.

— Nu.

— De ce?

— Aşa…

— Vai, vai… Deci e vorba de o femeie…

— Nu.

— Mincinosule, văd cum îţi creşte… ăăă… nasul…

— Bun, mergem? îi făcu el semn înspre peron.

— Mai întîi povesteşte-mi…

— Dar nu-i nimic de povestit… Prostii…

— Te-ai culcat cu nevasta ambasadorului, aşa e?

— Nu.

— Cu fiică-sa?

— Da. Poftim! Eşti mulţumită?

— Foarte mulţumită, încuviinţă ea fandosindu-se. Era drăguţă?

— Urîtă cu draci.

— Nuuu…

— Ba da. Nici măcar un suedez care s-ar fi matolit criţă în Danemarca într-o sîmbătă seara n-ar fi vrut-o…

— Dar tu de ce-ai făcut-o? De milă? Din motive igienice?

— Din cruzime…

— Povesteşte-mi.

— Nu. Doar dacă-mi spui că te-ai înşelat şi blonda de adineauri era soţia lui…

— M-am înşelat: curva aia cu haină de lutră chiar era soţia lui. Sînt căsătoriţi de şaişpe ani, au patru copii, se iubesc la nebunie şi în momentul de faţă ea tocmai s-a năpustit la şliţul omului în liftul parcării, cu un ochi pe ceas, pentru că înainte de a pleca de-acasă a pus la încălzit friptura de porc în sos alb şi-ar vrea să-l facă să ejaculeze înainte să se ardă…

— Bleah… Carnea de porc nu merge cu sos alb!

— Serios?

— Cred că confunzi cu rasolul…

— Aşa, şi suedeza?

— Nu era suedeză, era franţuzoaică, ţi-am mai zis… De fapt, la mine se dădea soră-sa… O prinţesă crescută-n puf… Proastă şi guralivă şi înţolită ca alea de la Spice Girls şi tot timpul în călduri… Probabil că şi ea se plictisea… Şi ca să-i mai treacă timpul, venea să-şi fîţîie curuleţul pe lîngă plitele noastre. Se purta provocator cu toţi, îşi înmuia degetul în oalele mele şi şi-l lingea lent în timp ce mă privea cu coada ochiului… Acum, tu mă ştii, eu n-am prea multe texte, aşa că-ntr-o zi am prins-o la mezanin şi s-o fi văzut pe tîmpită cum se pune pe bîzîit. Că mă spune lui taică-său şi-aşa mai departe… Mamă, mamă, n-oi avea eu prea multe texte, dar nu-mi plac tipele care mă întărîtă. Aşa că m-am culcat cu soră-sa mai mare ca s-o învăţ cum e viaţa…

— E dezgustător să-i faci asta unei fete urîte!

— E dezgustător să-i faci orice unei fete urîte.

— Şi dup-aia?

— Dup-aia am plecat…

— De ce?

— …

— Incident diplomatic?

— Să zicem… Acuma hai să mergem…

— Şi mie-mi place cînd îmi spui poveşti…

— Ce mai poveste…

— Ai trăit multe ca asta?

— Nu. În general prefer să-mi bat capul cu fete frumoase!

— Ar trebui să mergem mai în faţă, se văită ea, dacă o ia pe scări şi se duce la taxiuri nu-l mai prindem…

— Nu-ţi face griji… Îl cunosc eu pe Philou… El o ia întotdeauna drept înainte pînă cînd se loveşte de un stîlp, apoi îşi cere scuze şi ridică ochii să vadă unde e ieşirea…

— Eşti sigur?

— Bineînţeles… Asta-i bună… Ce-ai, eşti îndrăgostită?

— Nţţ, dar ştii şi tu cum e… Cobori din vagon cu tot calabalîcul, un pic cam groggy şi cam descurajat… Nu speri să te întîmpine nimeni şi, cînd colo, la capătul peronului e cineva care te aşteaptă… Tu n-ai visat niciodată aşa ceva?

— Io nu visez…

— Io nu visez, repetă ea cu vocea zeflemitoare a unui proxenet, io nu visez şi nu suport tipele care mă întărîtă. Te-am avertizat, păpuşe…

Era copleşit.

— Ia uită-te acolo, adăugă ea, cred că el e…

Era hăt în capătul peronului şi Franck avusese dreptate: era singurul care n-avea nici blugi, nici bascheţi, nici rucsac, nici valiză pe rotile. Drept ca un I, mergea încet, într-o mînă cu un ditamai geamantanul de piele legat cu o chingă militară şi în cealaltă cu o carte încă deschisă…

Camille zîmbea:

— Nu, nu sînt îndrăgostită de el, dar vezi tu, e fratele mai mare pe care mi-aş fi dorit să-l am…

— Eşti singură la părinţi?

— Nu… Nu mai ştiu… murmură ea, năpustindu-se asupra dragului ei zombi miop.

Bineînţeles că era năuc, bineînţeles că se bîlbîi, bineînţeles că scăpă geamantanul, care căzu pe picioarele lui Camille, bineînţeles că dădu drumul unui şuvoi de scuze, moment în care îşi pierdu şi ochelarii. Bineînţeles.

— Vai, domnişoară Camille, ce mai faceţi… Parcă aţi fi un căţeluş, dar, dar, dar…

— Mie-mi spui? Nici nu mai putem s-o ţinem, mormăi Franck.

— Poftim, ia tu valiza, îi ordonă ea, spînzurată de gîtul lui Philibert, ţi-am pregătit o surpriză…

— O surpriză, vai, nu, Dumnezeule… Mi… Mie nu-mi plac prea mult surprizele, nu tre… nu trebuia…

— Alo, porumbeilor! V-ar deranja să mergeţi mai repede? Hamalul dumneavoastră a obosit… Ce mă-sa ai înăuntru? O armură sau ce?

— Oh, cîteva cărţi… Atîta tot…

— Căcat, Philou, ai deja mii de cărţi, ce mama dracu'… Nu puteai să le laşi pe-ăstea la castel?

— Dar ce în formă e prietenul nostru… îi şopti el la ureche lui Camille. Dumneavoastră cum vă mai simţiţi?

— Care dumneavoastră?

— Ăăă… păi dumneavoastră…

— Poftim?

— T… tu?

— Eu? reluă ea zîmbind. Foarte bine. Sînt foarte fericită că te-ai întors….

— Şi eu… Aţi reuşit să vă înţelegeţi? N-aţi săpat tranşee prin apartament? N-aţi întins sîrmă ghimpată? N-aţi adus saci cu nisip?

— Nici o problemă. Acum are o prietenă…

— A, foarte bine… Şi de sărbători?

— Care sărbători? De-abia în seara asta sărbătorim! De altfel, o să luăm cina undeva… Sînteţi invitaţii mei!

— Unde? mormăi Franck.

— La Cupole!

— Nu… Ăla nu e restaurant, e o uzină de crăpelniţă…

Camille se încruntă:

— Ba da. La Cupole. Mie-mi place la nebunie locul ăla… Nu mergem acolo să mîncăm, mergem pentru decor, pentru atmosferă, pentru oameni, ca să fim împreună…

— Cum adică „nu mergem acolo să mîncăm“? Asta-i culmea!

— Ei bine, dacă nu vrei să vii cu noi, cu-atît mai rău, îl invit numai pe Philibert. Consideraţi amîndoi că e primul meu capriciu pe anul ăsta.

— N-o să găsim loc…

— Ba da! Şi dacă nu, aşteptăm la bar…

— Şi biblioteca domnului marchiz? Mă chinui eu cu ea pînă acolo?

— N-avem decît s-o lăsăm la bagaje şi o luăm la întoarcere…

— Asta-i bună… Ce dracu’, Philibert! Zi ceva!

— Franck?

— Da.

— Eu am şase surori…

— Şi?

— Ţi-o spun cît mai limpede cu putinţă: renunţă. Voia femeii e voia Domnului…

— Cine a zis asta?

— Înţelepciunea populară.

— Ei poftim! A şi-nceput! Înnebuniţi pe toată lumea cu citatele voastre…

Se calmă cînd ea îl luă de braţ, iar pe Boulevard Montparnasse, oamenii se dădeau la o parte ca să le facă loc.

Văzuţi din spate, erau foarte drăguţi…

În stînga, tipul înalt şi slab cu şuba *Retragerea din Rusia*, în dreapta, individul solid cu geaca *Lucky Strike* şi la mijloc fata care ciripea, rîdea, sărea şi visa în sinea ei să o ridice de la pămînt şi să-i audă numărînd: „Unaa! Douăă! Treei! Iuuhuuu…“

Şi îi strîngea tare de tot. Tot echilibrul ei era acolo. Nu mai în faţă, nu mai în spate, ci acolo. Chiar acolo. Între cele două braţe binevoitoare…

Tipul înalt şi slab mergea cu capul uşor aplecat, în timp ce individul solid stătea cu pumnii vîrîţi în buzunarele tocite.

Amîndoi, fără a fi conştienţi de asta, se gîndeau exact la acelaşi lucru: noi trei, aici, acum, înfometaţi, împreună, şi ce-o fi, o fi…

În primele zece minute, Franck se purtă execrabil, critică pe rînd meniul, preţurile, servirea, zgomotul, turiştii, parizienii, americanii, fumătorii, nefumătorii, tablourile, homarii, vecina, cuţitul şi statuia jegoasă care avea cu siguranţă să-i taie pofta de mîncare.

Camille şi Philibert se prăpădeau de rîs.

După o cupă de şampanie, două pahare de Chablis şi şase stridii, tăcu în sfîrşit.

Philibert, care nu obişnuia să bea, rîdea prosteşte, din nimic. De fiecare dată cînd lăsa paharul pe masă, se ştergea la gură şi îl imita pe popa din

satul lui predicînd tot felul de învăţături chinuite, înainte de a încheia cu: „Aaa-miiin, vaai, ce fericit sînt că mă aflu împreună cu voi…“ Îmboldit de ceilalţi doi, le povesti despre ce mai e nou în regatul său mititel şi plin de umezeală, despre familia lui, despre inundaţii, despre revelionul petrecut la verii integrişti şi le explică o serie întreagă de uzanţe şi obiceiuri halucinante cu un umor sec care îi încîntă:

Franck, mai cu seamă, făcea ochii mari şi repeta „nu se poate?!“, „nu se poate!“, „nu se poate…“ la fiecare zece secunde:

— Adică vrei să spui că sînt logodiţi de doi ani şi n-au făcut niciodată… Termină… Nu pot să cred…

— Ar trebui să te-apuci de teatru, îl îndemna Camille, sînt convinsă că ai fi un show man excelent… Ştii atîtea cuvinte şi povesteşti cu atîta haz… Şi cu detaşare… Ar trebui să istoriseşti despre farmecul ţicnit al vechii nobilimi franceze sau ceva de genul ăsta…

— Chi… Chiar crezi?

— Sînt sigură! Nu, Franck? Stai aşa… nu-mi povestiseşi tu despre o fată de la muzeu care voia să te ducă la cursurile ei de teatru?

— Ex… Exact… dar… dar mă bîlbîi prea tare…

— Nu, cînd povesteşti vorbeşti normal…

— Cre… Credeţi?

— Da. Dă-i bătaie! Ăsta să fie angajamentul tău pentru noul an, ridică Franck paharul. În luminile rampei, domnul meu! Şi să nu te plîngi, da?, pentru că angajamentul tău e uşor de ţinut…

Camille le descojea crabii, spărgea picioarele, cleştii şi carapacele şi le pregătea nişte tartine minunate. De cînd era mică se dădea în vînt după platourile cu fructe de mare, pentru că era mult de lucru şi puţin de mîncat.

Cu un munte de gheaţă pisată între ea şi interlocutori, putea să-i prostească cît ţinea masa, fără ca vreunul să se amestece sau s-o bată la cap. La fel şi în seara asta: în momentul în care îl chema pe chelner să le aducă încă o sticlă de vin, era departe de a-şi fi onorat partea ce-i revenea. Îşi clătise degetele, luase o felie de pîine de secară, se rezemase de spătarul banchetei şi închisese ochii.

Clic clac.

Nu mai mişcă nimeni.

Moment în suspensie.

Fericire.

Franck îi povestea lui Philibert despre carburatoare, iar acesta îl asculta răbdător, făcînd încă o dată dovada educaţiei sale perfecte şi a marii bunătăţi sufleteşti:

— Sigur, 89 de euro e o sumă, încuviinţa el cu gravitate, şi… ce părere are despre asta prietenul tău gra… grasul?…

— Titi grasu'?

— Da!

— Ei, păi ştii cum e Titi, îl doare-n cot… garnituri de-astea de chiulasă are cîte vrea…

— Evident, răspunse el sincer întristat, Titi grasul e Titi grasul…

Nu îl lua peste picior. Nu era nici urmă de ironie în vorbele lui. Titi grasul era Titi grasul, şi cu asta, basta.

Camille întrebă cine vrea să facă pe din două cu ea o porţie de clătite flambate. Philibert voia îngheţată de fructe, în schimb, Franck se arătă precaut:

— Stai aşa… Tu eşti ca gagicile alea care zic că fac pe din două şi dup-aia se îndoapă clipind din gene, ca alea care doar ciugulesc moţul prăjituricii sau ca alea care zic că împart pe din două şi chiar împart pe din două?

— Comandă şi-ai să afli…

— Mmm, ce bune sînt…

— Nţţ, sînt reîncălzite, prea groase şi au prea mult unt… Am să-ţi fac eu într-o zi şi ai să vezi diferenţa…

— Cînd doreşti…

— Cînd o să fii cuminte.

Philibert simţea că lucrurile se schimbaseră, dar nu îşi dădea seama în ce sens.

Şi nu era singurul.

Şi tocmai asta era amuzant…

Iar întrucît Camille insista şi întrucît voia femeii etc., ajunseră să discute despre bani: Cine va plăti ce, cînd şi cum? Cine va face cumpărăturile? Cît îi vor da administratorei? Care nume să figureze pe cutia poştală? Să-şi instaleze telefon şi să se lase impresionaţi de muntele de facturi de plătit? Şi curăţenia? Fiecare cu camera lui, OK, dar de ce numai ea şi Philou se ocupau de baie şi de bucătărie? Apropo de baie, ne trebuie un coş, mă ocup eu… Tu, Franck, să te apuci să reciclezi cutiile de bere, şi mai deschide şi tu geamul la camera ta din cînd în cînd, că ne umplem cu toţii de gîndaci… E valabil şi pentru WC. Vă rog, nu mai lăsaţi capacul de la closet ridicat, iar cînd rămînem fără hîrtie igienică, ziceţi. Şi am putea să ne cumpărăm un aspirator modern, la urma urmei… Bissel-ul din primul război mondial mai merge pentru moment… Ăăă… Ce-ar mai fi?

— Acuma, Philou, înţelegi şi tu de ce-ţi ziceam să nu lăsăm o fată se se instaleze în apartament? Pricepi ce voiam să spun? Vezi în ce rahat am intrat? Şi stai aşa, că ăsta nu-i decît începutul…

Philibert Marquet de la Durbellière zîmbea. Nu, nu vedea. Petrecuse două săptămîni de umilinţe sub privirea exasperată a tatălui său, care nu mai reuşea să-şi ascundă dezaprobarea. Un prim moştenitor pe care nu-l interesează nici terenurile arendate, nici pădurile, nici fetele, nici banii şi, cu atît mai puţin, rangul social. Un incapabil, un nerod care vinde cărţi poştale pentru Stat şi se bîlbîie cînd sora lui mai mică îl roagă să-i dea sarea. Singurul moştenitor al numelui, care nici măcar nu e în stare să-şi păstreze prestanţa cînd li se adresează paznicilor de vînătoare. Nu, nu merită una ca asta, scrîşnea el în fiecare dimineaţă, văzîndu-l în patru labe în camera lui Blanche, fericit să se joace cu păpuşile împreună cu fetiţa…

— Fiule, dumneata nu ai altceva mai bun de făcut?

— Nu, tată, dar da… dacă dumneata ai nevoie de mine, eu…

Uşa se trîntise însă înainte ca el să-şi termine fraza.

— Ziceam că tu găteai şi că eu mergeam la piaţă, şi apoi ziceam că tu făceai sărăţele şi pe urmă mergeam în parc să plimbăm bebeluşii…

— De acord, scumpo, de acord. Ziceam tot ce vrei tu…

Blanche sau Camille, pentru el era totuna: nişte ghemotoace de fete care îl iubeau şi uneori îi dădeau cîte un pupic. Şi pentru asta era gata să încaseze dispreţul tatălui său şi să cumpere cincizeci de aspiratoare, dacă trebuia.

Nici o problemă.

Iar pentru că îi plăceau manuscrisele, legămintele scrise, pergamentele, hărţile şi alte tratate, mută ceştile de cafea pe masa de lîngă ei şi scoase din rucsac o foaie pe care scrise ceremonios: „Carta casei de pe bulevardul Émile Deschanel pentru uzul ocupanţilor şi al vizit…“

Se opri:

— Şi cine a fost Émile Deschanel, copii?

— Preşedintele Republicii!

— Nu, pe acela îl chema Paul. Émile Deschanel a fost om de litere, profesor la Sorbona, căzut în dizgraţie din pricina lucrării sale *Catolicismul şi socialismul*… Sau invers, nu-mi mai aduc aminte… De altfel, pe bunica mea o cam deranja numele acestei canalii pe cartea ei de vizită… Bun, ăăă… Unde rămăsesem?

Reluă punct cu punct tot ceea ce se discutase, inclusiv hîrtia igienică şi sacii menajeri, şi le dădu pe rînd noul protocol, pentru ca fiecare să-şi adauge propriile clauze.

— Uite c-am ajuns şi iacobin, suspină el.

Franck şi Camille lăsară fără prea mult chef paharele din mînă şi scriseră o sumedenie de prostii…

Imperturbabil, Philibert scoase batonul de ceară pentru sigilii şi îşi apăsă şevaliera în josul documentului sub privirile aiurite ale celor doi, apoi îl plie în trei şi-l vîrî dezinvolt în buzunarul hainei.

— Ăăă… Tu umbli întotdeauna cu instrumentarul ăsta de Ludovic al XIV-lea după tine? întrebă Franck în cele din urmă, clătinînd din cap.

— Ceara, sigiliul, sărurile, scuzii de aur, blazonul şi otrăvurile… Bineînţeles, dragul meu…

Franck îl cunoştea pe unul dintre chelneri şi făcu turul bucătăriei.

— Îmi menţin părerea, o uzină de crăpelniţă. Dar o uzină frumoasă…

Camille luă nota de plată, ba nu, ba nu, insist, lasă că daţi voi cu aspiratorul, îşi recuperară valiza sărind peste vreo cîţiva vagabonzi întinşi ici-colo, Lucky Strike încălecă pe motocicletă, iar ceilalţi doi luară un taxi.

8

Camille îl pîndi în zadar a doua zi, a treia zi şi în zilele următoare. Nici urmă. De la paznicul de noapte cu care mai stătea să schimbe cîte o vorbă (coiul drept al lui Matrix nu coborîse încă, o dramă…) nu află nimic nou. Cu toate astea, era sigură că se află prin împrejurimi. Cînd lăsa în spatele bidoanelor cu detergent cîte-o plasă plină cu pîine, brînză, salată Saupiquet, banane şi pateu Fido, aceasta dispărea în mod sistematic. Dar nu tu păr de cîine, nu tu firimituri, nu tu miasme… Pentru un junkie, credea ea, era ciudat de bine organizat; atît de bine organizat, încît începuse să aibă îndoieli cu privire la adevăratul destinatar al bunătăţilor… Mai ştii, e posibil ca tîmpitul ăla să-şi hrănească potaia c-un singur coi pe gratis… Sondă puţin terenul, dar nu, Matrix nu mînca decît pernuţe îmbogăţite cu vitamina B12, cu o lingură de ulei de ricin pentru strălucirea blănii. Mîncarea la cutie era de rahat. De ce i-ai da cîinelui chestii pe care tu nu le-ai mînca?

Păi chiar, de ce?

— Şi cu pernuţele nu-i la fel? Că doar n-ai mînca aşa ceva…

— Ba sigur că mănînc!

— Aha…

— Pe cuvînt!

Cel mai rău era că-l credea. Un-singur-coi şi Un-singur-neuron ronţăind pernuţe cu pui la un film porno în ghereta supraîncălzită, în toiul nopţii – îşi putea imagina aşa ceva… Chiar foarte bine.

Trecură aşa mai multe zile. Uneori nu venea. Bagheta se întărise, iar ţigările erau încă acolo. Alteori venea, dar nu lua decît mîncare pentru cîine… Prea mult drog sau prea puţin ca să-i tragă un chef… Cîteodată se întîmpla ca ea să nu-i lase nimic… Camille nu-şi mai bătea capul cu asta. O privire în debara era de-ajuns ca să se lămurească dacă trebuie să-şi golească desaga, şi basta.

Avea alte griji.

În apartament nu erau nici un fel de probleme, totul mergea ca uns, cu cartă sau fără cartă, cu Myriam sau fără Myriam, cu imitaţii sau fără imitaţii, fiecare văzîndu-şi de viaţa lui fără să-i agaseze pe ceilalţi. Se salutau în fiecare dimineaţă şi se drogau amabil cînd se întorceau seara acasă. Haşiş, iarbă, vin prost, incunabule, Maria-Antoaneta sau Heineken, fiecare cu trip-ul lui şi Marvin pentru toţi.

Ziua, Camille desena şi, cînd era acasă, Philibert îi citea sau îi comenta fotografiile din albumele de familie:

— Aici e străbunicul meu… Tînărul de lîngă el e fratele lui, unchiul Élie, iar acolo sînt foxterierii lor… Obişnuiau să organizeze curse de cîini, iar preotul, îl vezi?, cel aşezat dinaintea liniei de sosire, desemna cîştigătorul.

— I-auzi, care va să zică nu se plictiseau..

— Şi bine făceau… Doi ani mai tîrziu au plecat pe front în Ardeni şi după şase luni au murit amîndoi…

Problemele apăruseră de fapt la serviciu… În primul rînd, tipul de la etajul cinci o acostase într-o seară şi o întrebase unde-şi pusese pămătuful.

Era supermulţumit de gluma lui şi se ţinuse după ea pe tot etajul, repetînd întruna „Sînt sigur că tu eşti! Sînt sigur că tu eşti!“ Şterge-o, tîmpitule, nu mă mai bate la cap.

Nu, nu sînt eu, e colega mea, îi zise ea în cele din urmă, arătîndu-i-o pe şefa Josy care-şi număra varicele.

Game over.

În al doilea rînd, n-o mai putea suporta pe Bredart…

Era proastă ca noaptea, avea un pic de putere şi abuza de ea fără moderaţie (şefă de şantier la Touclean nu-i ca şi cum ai fi şefă la Pentagon, totuşi!), trăsnea a transpiraţie, vorbea cu precipitaţii, fura tot timpul capacele de la pixuri ca să-şi scoată bucăţelele de carne dintre măsele şi trîntea cîte-un banc rasist la fiecare etaj, luînd-o pe Camille deoparte pentru că era singura albă din echipă.

Camille, care de multe ori strîngea cîrpa în mîini, abţinîndu-se să nu i-o arunce în faţă, o rugase deunăzi să-şi ţină prostiile pentru ea fiindcă începea să obosească pe toată lumea.

— Noo, că asta-i bună… Ce tot dondăne asta? Ce cauţi tu acilea? Ce cauţi tu cu noi? Ne spionezi, ai? Că m-am şi-ntrebat zilele trecute… Poate că te-a trimes conducerea pentru ca să ne spionezi sau aşa ceva… Am văz’t io pă ştatu’ tău dă plată unde stai, şi după cum vorbeşti şi toate alea… Nu eşti d-a noastră, ai? Puţi a burghezie şi-a lovele dă la o poştă. Cară-te, spioanco!

Celelalte fete nu reacţionară în nici un fel. Camille plecă împingîndu-şi căruciorul.

Se întoarse:

— Puţin îmi pasă ce-a zis Josy, pentru că o dispreţuiesc… Dar voi sînteţi complet duse… Pentru voi am deschis gura, ca să nu vă mai umilească şi nu aştept să-mi mulţumiţi, pentru că nici de asta nu-mi pasă, dar cel puţin aţi putea veni să mă ajutaţi să spăl WC-urile… Pentru că aşa burgheză cum sînt, numai pe capul meu pică treaba asta, şi aş vrea să remarcaţi lucrul ăsta…

Mamadou scoase un horcăit prelung şi trimise o flegmă enormă la picioarele lui Josy, o chestie de-a dreptul monstruoasă. Apoi îşi luă căldarea, o bîţîi prin faţa ei şi-i dădu una peste fund lui Camille:

— Cum se face că o fată cu un cur aşa mic poate să aibă o gură aşa dă mare? O să mă mir întotdeauna dă tine…

Celelalte bîiguiră ceva fără noimă şi se împrăştiară încet-încet. De Samia nu-i păsa. Dar cu Carine situaţia era mai complicată… Ţinea mult la ea… Carine, pe care de fapt o chema Raşida şi care îşi ura prenumele adevărat, pupa în cur o fascistă. O să ajungă departe fata asta…

Începînd din ziua aceea cărţile se împărţiră altfel. Munca era în continuare la fel de imbecilă, iar atmosfera deveni dezgustătoare. Toate astea erau prea mult… Camille pierduse la capitolul relaţiilor de muncă, dar probabil cîştiga o prietenă… Mamadou o aştepta în faţa gurii de metrou şi făcea echipă cu ea – îi ţinea mătura în timp ce Camille muncea pentru amîndouă. Nu că Mamadou ar fi fost răuvoitoare, dar pe bune, sincer, pur şi simplu era prea grasă ca să fie eficientă. Ce-i lua ei un sfert de oră termina Camille în două minute şi, în plus, o şi durea peste tot. Chiar nu se prefăcea. Bietele ei oase nu mai puteau suporta şoldurile monstruoase, sînii enormi şi

o inimă încă şi mai mare. Care opunea rezistenţă, acolo, înăuntru, cum era şi firesc.

— Trebuie să slăbeşti, Mamadou…

— Aha… da' tu? Cînd ai mîncat ultima oară tocană de pui acasă? i-o întorcea ea de fiecare dată.

Camille îi propusese să cadă la o învoială: eu muncesc, dar tu îmi faci conversaţie.

Nici nu-şi închipuise că fraza asta scurtă avea s-o ducă atît de departe… Copilăria în Senegal, oceanul, praful, căpriţele, păsările, mizeria, cei nouă fraţi şi surori, bătrînul preot alb care-şi scotea ochiul de sticlă ca să-i facă să rîdă, venirea în Franţa în '72 împreună cu fratele ei Léopold, pubelele, căsătoria eşuată, soţul – totuşi un om de treabă –, cumnata care-şi petrecea după-amiezile la Tati, în timp ce ea făcea toată treaba, ăla care iar făcuse caca, de data asta pe casa scărilor, petrecerile dese, necazurile, verişoara primară pe care o chema Primara şi care se spînzurase anul trecut lăsînd în urmă două gemene mici şi drăgălaşe, după-amiezile de duminică în cabina telefonică, fustele petrecute din olandă, reţetele culinare şi un milion de alte imagini de care Camille nu se mai sătura. Nu mai era nevoie să citească *Courrier International*, Senghor sau ediţia Seine-Saint-Denis a ziarului *Parisien*, era de-ajuns să frece mai mult şi să ciulească urechile. Iar cînd trecea Josy prin zonă – se întîmpla rar –, Mamadou se apleca, dădea o dată cu cîrpa pe jos şi aştepta să treacă mirosul ca să se ridice.

După atîtea confidenţe, Camille îndrăzni să-i pună şi întrebări mai indiscrete. Colega îi povestea lucruri înfiorătoare – ei cel puţin aşa i se păreau – cu o nonşalanţă dezarmantă.

— Dar cum te organizezi? Cum faci faţă? Cum reuşeşti? Programul ăsta e infernal…

— Ne ne ne, nu vorbi dă ce nu cunoşti. Infernul e mai rău ca asta, aşa să ştii… Infernul e cînd nu poţi să-i mai vezi pe oamenii pe care-i iubeşti… restul nu contează… Ia zi, nu vrei să mă duc să-ţi caut nişte cîrpe curate?

— Mai mult ca sigur ţi-ai putea găsi o slujbă mai aproape… Copiii tăi nu trebuie să rămînă singuri seară de seară, nici nu ştii ce se poate întîmpla…

— E cumnată-mea.

— Păi mi-ai zis că nu poţi să pui nici o bază-n ea…

— Uneori…

— Touclean e o firmă mare, sînt sigură că ţi-ai putea găsi de lucru mai aproape de casă… Vrei să te ajut eu? Să mă interesez eu pentru tine? Vrei să scriu la Personal? întrebă Camille ridicîndu-se.

— Nu. Stai potolită, nefericito! Alde Josy o fi ea cum o fi, dar închide ochii la multe, să ştii… Aşa limbută şi grasă cum sînt, mare noroc am avut că mi-am găsit de lucru… Îţi mai aduci aminte de vizita medicală de la început? Doctoraşu’ ăla imbecil a vrut să-mi facă şicane pentru că cică inima mea înoată în grăsime şi nu ştiu ce… Ei bine, ea mi-a aranjat treburile, aşa că nu te-apuca să faci ceva, atît îţi spun…

— Stai puţin… Vorbim despre aceeaşi Josy aici? Despre imbecila care se poartă tot timpul cu tine ca şi cu un rahat?

— Da, despre aceeaşi Josy! făcu Mamadou rîzînd. Nu cunosc decît una. Din fericire, zău aşa.

— Păi tocmai ai scuipat-o!

— Unde ai văzut tu asta? se supără ea. N-am scuipat-o, nu mi-aş permite, zău aşa…

Camille goli tocătorul de hîrtie în tăcere. Viaţa avea totuşi un puhoi de nuanţe…

— În orice caz, e drăguţ din partea ta. Tu eşti o drăguţă… Trebuie să vii într-o seară la mine să-ţi facă frate-meu un descîntec ca să ai o viaţă frumoasă şi să-ţi găseşti dragostea statornică şi să ai mulţi copii.

— Pff…

— Ce „pff“? N-ai vrea să ai copii?

— Nu.

— Nu vorbi aşa, Camille. Îţi ceri pedeapsă…

— Am fost pedepsită deja…

Mamadou o privi cu răceală:

— Ar trebui să-ţi fie ruşine că vorbeşti aşa… Ai un servici, ai o casă, două mîini, două picioare, o ţară, un amorez…

— Poftim?

— Ah! Ah! exultă ea, crezi că nu te-am văzut jos cu Nuredin? Una, două îi lauzi dulăul ăla al lui… Ce crezi, că şi ochii mei înoată în grăsime?

Şi Camille roşi.

Ca să-i facă plăcere.

Nuredin, care era plin de entuziasm în seara aceea, cu combinezonul de justiţiar plesnindu-i pe corp. Nuredin, care îşi excita cîinele şi se credea Dirty Harry…

— Bun, ce se-ntîmplă, îl întrebă Mamadou, dă ce mîrîie aşa viţelul ăsta de cîine?

— Habar n-am ce-o fi, dar cevaşilea nu-i în regulă… Nu mai staţi aici, fetelor. Nu mai staţi aici…

Ah! Ce fericit era… Nu-i mai lipseau decît o pereche de ochelari Ray-Ban şi-un Kalaşnikov…

— Plecaţi de-aici, v-am zis!

— Alo! Calmează-te, îi răspunse Mamadou, ce te-a apucat?

— Lasă-mă să-mi fac treaba, grăsano! Eu nu te-nvăţ pe tine cum să dai cu mătura!

Hmm… Îmblînziţi fiara…

Camille coborî la metrou împreună cu ea, dar apoi urcă scările şi ieşi pe la cealaltă ieşire. Făcu înconjurul grupului de case şi în cele din urmă îi găsi la intrarea unui magazin de încălţăminte. Era aşezat pe jos, cu spatele la vitrină şi cu cîinele dormindu-i pe genunchi.

— Ce mai faci? întrebă ea cu dezinvoltură.

Ridică ochii şi îi trebuiră cîteva clipe s-o recunoască:

— Tu eşti?

— Da.

— Şi proviziile?

— Da.

— Mulţam'…

— …

— Nebunul ăla e înarmat?

— Habar n-am…

— A, bun… Mi-eşti de mare folos…

— Dacă vrei, îţi arăt un loc unde poţi să dormi…

— Un loc abandonat?

— Ceva de genul…

— Şi nu stă nimeni acolo?

— Nimeni…

— E departe?

— Pe lîngă Turnul Eiffel…

— Nu.

— Cum vrei…

Nici nu făcuse bine trei paşi, că se auzi sirena maşinii de poliţie care se oprea lîngă un Nuredin surescitat. Sări în picioare şi o ajunse din urmă pe bulevard:

— Şi ce vrei în schimb?

— Nimic.

Metroul nu mai circula. Merseră pe jos pînă în staţia autobuzului de noapte.

— Intră tu primul şi dă-mi mie cîinele… Pe tine n-o să te lase să intri cu el… Cum îl cheamă?

— Barbès…

— Aici l-am găsit…

— Aha, mda, ca Paddington…

Camille îl luă în braţe şi-i zîmbi larg şoferului căruia puţin îi păsa.

Se întîlniră în spatele autobuzului:

— Ce rasă e?

— Trebuie să facem conversaţie?

— Nu.

— Am pus un lacăt, dar e mai mult simbolic… Uite, asta-i cheia. Să n-o pierzi, că n-am decît una…

Camille împinse uşa şi adăugă calm:

— Mai sînt provizii în cutiile de carton… Orez, suc de roşii, biscuiţi, cred… Acolo sînt pături… Aici ai un calorifer electric… Nu-l da prea tare că face scurt… Pe palier e un WC turcesc. În mod normal, ar trebui să fii

singurul care-l foloseşte… Zic în mod normal, pentru că am auzit deja zgomot la uşa din faţă, dar n-am văzut niciodată pe nimeni… Ăăă… Ce-ar mai fi? A, da! Cîndva am trăit cu un toxicoman, aşa că ştiu exact ce-o să se-ntîmple. Ştiu că într-o bună zi, poate mîine, o să dispari şi-o să iei cu tine tot ce-i aici. Ştiu că ai să încerci să vinzi absolut totul ca să te simţi bine. Caloriferul, reşoul, salteaua, punga cu zahăr, şervetele, tot… Mă rog… Ştiu. Te rog un singur lucru: să fii discret. Asta nu e de fapt casa mea… Aşa că te rog să nu mă bagi în rahat… Dacă mîine mai eşti aici, mă duc să vorbesc cu administratora, ca să n-ai necazuri. Asta e.

— Cine a desenat asta? arătă el spre trompe-l'oeil – o imensă fereastră care dădea spre Sena, cu un pescăruş cocoţat pe balustrada balconului.

— Eu…

— Ai locuit aici?

— Da.

Barbès inspectă cotloanele, apoi se făcu ghem pe saltea.

— Am plecat…

— Ă?

— Da.

— De ce?

— Pentru că mi s-a întîmplat exact acelaşi lucru… Stăteam pe-afară şi cineva m-a adus aici…

— Nu rămîn mult timp…

— Nu-mi pasă. Nu-mi spune nimic. Oricum voi nu spuneţi niciodată adevărul…

— Sînt înscris într-un program de dezintoxicare la centrul Marmotan…

— Aha… Bine… Vise plăcute…

9

Trei zile mai tîrziu, doamna Perreira îşi ridică sublimele perdele şi o interpelă pe hol:

— Spuneţi-mi, domnişoară…

Drace, da' ştiu că nu i-a trebuit mult. Ce mă seacă… Doar îi dăduseră cincizeci de euro…

— Bună ziua.

— Da, bună ziua, aşa deci…

Rînjea.

— Necivilizatul acela e prietenul dumneavoastră?

— Poftiţi?

— Motociclistul?

— Ăăă… da, răspunse ea uşurată. E vreo problemă?

— Nu una! Cinci! Băiatul ăsta e nemaipomenit! Fără doar şi poate! Zău dacă nu-mi place! Veniţi încoace să vedeţi şi dumneavoastră!

Se duse după ea în curte.

— Ei, ce ziceţi de asta?

— Nu… Nu văd nimic…

— Petele de ulei…

Într-adevăr, cu o lupă bună puteai distinge foarte clar cinci punctuleţe negre pe pavaj…

— Mecanica e bună şi frumoasă, numai că face mizerie, aşa că să-i spuneţi din partea mea că ziarele nu-s făcute pentru cîini, e limpede?

Lucrurile odată puse la punct, se îmblînzi. Două vorbe despre vreme: „E foarte bine. Ne mai scapă de insecte“. Despre luciul clanţelor din alamă: „Sigur că dacă vrei să le redai aspectul iniţial… Trebuie să plecaţi, aşa-i?“ Despre aleile pe unde se plimbă landourile, pline de rahaţi de cîine. Despre doamna de la cinci, care tocmai şi-a pierdut soţul, biata de ea. Şi era cît se poate de calmă.

— Doamna Perreira…

— Eu sînt…

— Nu ştiu dacă l-aţi văzut, dar adăpostesc un amic sus, la şapte…

— Vai, nu-mi bag eu nasul unde nu-mi fierbe oala! Care vine, care pleacă… Nu zic că înţeleg tot ce se-ntîmplă, dar în sfîrşit…

— Mă refeream la cel care are un cîine…

— Vincent?

— Ăăă…

— Da, Vincent! Ăla bolnav de SIDA, cu potaia aia mică?

Camille nu mai ştia ce să spună.

— A trecut ieri pe la mine, fiindcă Pikou al meu lătra ca apucatul îndărătul uşii, aşa că ne-am prezentat animalele… Că e mai simplu aşa… Ştiţi cum e… Se miros sub coadă o dată pentru totdeauna, şi avem şi noi linişte… Ăăă, de ce mă priviţi aşa?

— De ce spuneţi că are SIDA?

— Sfinte Dumnezeule, el mi-a zis cu gura lui! Am băut împreună cîte un pahar de Porto… Că veni vorba, nu vreţi şi dumneavoastră unul?

— Nu, nu… Vă… Vă mulţumesc…

— Ei, da, e foarte neplăcut, dar, cum îi spuneam şi lui, în ziua de azi bolnavii sînt bine îngrijiţi… Au descoperit medicamentele de care au nevoie…

Era atît de uluită, încît uită să ia liftul. Ce era balamucul ăsta? De ce nu stăteau cîrpele cu cîrpele şi şervetele cu şervetele?

Ce direcţie luaseră lucrurile?

Viaţa era mai puţin complicată cînd nu făcea decît să strîngă pietricele… Hai, zău, nu spune asta, idioato…

Nu, ai dreptate. Nu spun asta.

— Ce se-ntîmplă?

— Pff… Uită-te la puloverul meu… se dezlănţui Franck. Porcăria asta de maşină! Fir-ar al dracului, şi cît îmi plăcea puloverul ăsta… Uită-te-aici! Uită-te, cînd îţi spun! A ajuns minuscul!

— Stai aşa, am să-i tai mînecile şi i-l dai cadou administratorei pentru şobolanul ăla ala ei…

— Mai şi rîzi. Un Ralph Lauren nou-nouţ…

— Cu atît mai mult, o să fie fericită! Şi unde mai pui că te adoră…

— Zău?

— Mi-a spus-o şi acum: „Ah! Ce falnic arată prietenul dumneavoastră pe motocicleta aia frumoasă!“

— Nu zău?

— Pe bune!

— Păi atunci, mă duc… Trec pe la ea cînd plec…

Camille îşi muşcă interiorul obrajilor şi-i croi lui Pikou un manşon şic, pe măsură.

— Să ştii că n-ai să scapi fără un pupic, norocosule…

— Termină, mi se face frică…

— Şi Philou?

— Cyrano, vrei să spui? E la cursul de teatru…

— Chiar?

— Să-l fi văzut cînd a plecat… Deghizat în nu ştiu ce… Cu o ditamai capa şi tot tacîmul…

Rîdeau.

— Îl ador…

— Şi eu.

Camille se duse să-şi facă un ceai.

— Vrei şi tu?

— Nu, mersi, răspunse el, trebuie să plec. Ia zi…

— Ce?

— N-ai chef de-o plimbare?

— Poftim?

— De cînd n-ai mai ieşit din Paris?

— De-o veşnicie…

— Duminică se taie porcul, vrei să vii? Sînt sigur că te-ar interesa… Vreau să zic, în legătură cu desenul.

— Şi unde se-ntîmplă treaba asta?

— La nişte amici, la Cher…

— Nu ştiu ce să zic…

— Ba sigur că ştii! Hai… Aşa ceva e de văzut măcar o dată în viaţă… Nu mai prinzi o zi ca asta, să ştii…

— Mă mai gîndesc.

— Minunat, gîndeşte-te. Gînditul e specialitatea ta. Unde mi-e puloverul?

— Uite-l, zise Camille arătîndu-i un magnific cilindru verde-pal pentru corcituri isterice.

— Futu-i… Şi pe deasupra un Ralph Lauren… Mor de oftică, pe cuvîntul meu…

— Haai… O să-ţi faci doi prieteni pe viaţă…

— ’r-ar mă-sa, pe potaia aia bulbucată o interesează mai tare să se pişe pe motorul meu!

— Stai calm, o să fie bine, pufni ea ţinîndu-i uşa… Ce falnic arrată prrietenul dumneavoastrră pe motocicleta aia frrumoasă…

Alergă să ia ceainicul de pe foc, îşi luă caietul şi se aşeză în faţa oglinzii. Începu, în cele din urmă, să rîdă. Să rîdă în hohote. Ca o şcolăriţă. Îşi imagina scena: neghiobul ăla, încîntat de el ca întotdeauna, bătînd uşurel în gemuleţul de la ghereta administratorei cu degetul înmănuşat şi cu coaiele pe un platou de argint… Ah! ce bine era să rîzi! Ce bine! Era ciufulită, îşi desenă părul zbîrlit, gropiţele din obraji, stîngăcia şi scrise: *Camille, ianuarie 2004*, făcu un duş şi se hotărî că da, o să facă o pimbare cu el.

Îi era datoare…

Un mesaj pe mobil. Era maică-sa… O, nu, nu azi… Ca să ştergeţi mesajul apăsaţi tasta steluţă.

Uite-aşa. Pac. Steluţă.

Îşi petrecu restul zilei ascultînd muzică, cu comorile ei şi cutia de acuarele. Fumă, ronţăi cîte ceva, îşi netezi părul ţepos ca de jder, rîse de una

singură şi se strîmbă cînd veni timpul să-şi pună halatul şi să se ducă la muncă.

Ai curăţat bine terenul, se gîndea ea în vreme ce galopa spre staţia de metrou, dar mai e de muncă, nu? N-ai de gînd să te opreşti?

Fac şi eu ce pot, fac şi eu ce pot…

Dă-i înainte, avem încredere în tine.

Nu, nu, să n-aveţi încredere în mine, mă stresează.

Ţţţ, hai… Grăbeşte-te. Ai întîrziat deja…

10

Philibert era nefericit. Umbla coadă după Franck prin tot apartamentul:

— Dar nu e rezonabil. E prea tîrziu ca să plecaţi acum… Într-o oră se face noapte… O să fie foarte frig… Nu, nu e rezonabil… Plecaţi mî… mîine dimineaţă…

— Mîine dimineaţă se taie porcul.

— A… Alta acum! Ca… Camille, îşi frîngea el mîinile, ră… rămîi aici, te duc la Pa… Palais des Thés…

— Stai calm, bombăni Franck vîrîndu-şi periuţa de dinţi într-o pereche de şosete, doar nu-i sfîrşitul lumii… Într-o oră sîntem acolo…

— Vai, nu… nu spune una… una ca asta… Iar ai… ai de gînd să go… goneşti ca nebunu'…

— Nooo….

— Ba da, te… te cu… cunosc eu…

— Philou, termină! N-o să ţi-o omor, mă jur… Vii, miss?

— O… Eu… Eu…

— Tu ce? făcu el exasperat.

— Eu nu vă… am decît pe voi pe lume….

Tăcere.

— Olala… Nu pot să cred… Acu' s-au pornit viorile….

Camille se ridică pe vîrfuri ca să-l sărute:

— Nici eu n-am pe altcineva pe lume în afară de tine… Nu-ţi face griji…

Franck pufni.

— Da’ cum de m-oi fi procopsit eu cu aşa trupă de tăntălăi! Asta-i melodramă curată! Doar nu ne ducem la război, ce mama dracului! Plecăm pentru două zile!

— O să-ţi aduc un biftec bun, îi strigă Camille dispărînd în lift.

Uşile se închiseră în urma lor.

— Băi!

— Ce?

— Biftecu’ nu se face din porc…

— Serios?

— Sigur că nu!

— Păi atunci, din ce se face?

Franck îşi dădu ochii peste cap.

11

Nici nu ajunseseră încă la Porte d'Orléans, că Franck se opri la marginea şoselei şi-i făcu semn să coboare:

— Uite ce e, aşa nu merge…

— Ce?

— Cînd eu mă aplec, trebuie să te apleci şi tu odată cu mine.

— Eşti sigur?

— Normal că sînt sigur! Că o să zburăm în decor din cauza prostiilor tale!

— Dar… Eu credeam că, dacă mă aplec în partea cealaltă, ne echilibrăm…

— Ce dracu', Camille… Nu-s în stare să-ţi ţin un curs de fizică, dar e ceva legat de axa de greutate, înţelegi? Dacă ne aplecăm amîndoi în acelaşi sens, pneurile aderă mai bine…

— Eşti sigur?

— Foarte sigur. Apleacă-te odată cu mine. Ai măcar atîta încredere…

— Franck?

— Ce mai e acum? Ţi-e frică? Încă mai ai timp să iei metroul înapoi, să ştii.

— Mi-e frig.

— Deja?

— Da…

— Bine… Nu te mai ţine de mînere, lipeşte-te de mine… Lipeşte-te cît poţi de strîns şi bagă-ţi mîinile pe sub geaca mea…

— OK.

— Băi!

— Ce?

— Da’ să nu profiţi, da? adăugă el sarcastic, coborîndu-i viziera cu un bobîrnac.

O sută de metri mai încolo, Camille era îngheţată, la ieşirea pe autostradă era congelată, iar în curtea fermei nu-şi mai simţea mîinile.

Franck o ajută să coboare şi o sprijini pînă la poartă.

— Ia te uită, ai ajuns… Ce ne-ai adus acolo?

— O fată pane.

— Hai, intraţi, intraţi, cînd vă spun!… Jeannine! A venit Franck cu prietena lui…

— Vai de mine, mititica… se lamentă femeia, dar ce i-ai făcut? Oh… Ce nenorocire… E vînătă, sărăcuţa… Voi, ăştia, daţi-vă mai încolo… Jean-Pierre! Trage un scaun lîngă şemineu!

Franck se lăsă pe vine dinaintea ei:

— Hai, acuma scoate-ţi haina…

Camille nu reacţionă în nici un fel.

— Lasă că te ajut eu… Aşa, dă picioarele la mine…

Îi scoase încălţările şi cele trei perechi de şosete.

— Gata… aşa… Haide… Acuma partea de sus…

Era atît de înţepenită, încît trecu prin chinurile iadului ca să-şi scoată braţele din mîneci… Aşa… Relaxează-te, sloi de gheaţă ce eşti…

— Doamne Dumnezeule! Daţi-i ceva cald! strigă cineva dintre ai casei…

Camille era atracţia serii.

Un fel de cum să decongelezi o pariziancă fără s-o spargi.

— Am făcut nişte rinichi, sînt fierbinţi! tună Jeannine.

Vînt de panică lîngă şemineu. Franck o salvă:

— Nu, nu, daţi-mi mie voie… Nu cumva aveţi nişte supă pe-aici?… întrebă el ridicînd capacele de pe oale.

— De la puiul de ieri…

— Perfect. Mă ocup eu… Daţi-i ceva de băut pînă una-alta.

Pe măsură ce sorbea din bol, obrajii ei îşi recăpătară culoarea.

— E mai bine?

Încuviinţă din cap.

— Ce?

— Am zis că asta-i a doua oară cînd îmi pregăteşti cea mai bună supă din lume…

— Am să-ţi mai fac, lasă… Nu vii să stai la masă cu noi?

— Pot să mai stau lîngă foc?

— Sigur că da! strigară ceilalţi. Lasă fata-n pace! O s-o afumăm ca pe şuncă!

Franck se ridică fără tragere de inimă:

— Poţi să-ţi mişti degetele?

— Ăăă… da…

— Ai nevoie de ele ca să desenezi, bine? Uite, eu am să-ţi fac de mîncare, dar tu trebuie să desenezi… Să nu renunţi niciodată la desen, ai înţeles?

— Acum?

— Nu, nu acum, mereu…

Camille închise ochii.

— Bine.

— Bun… mă duc. Dă-mi paharul să-ţi mai pun…

Şi Camille se topi puţin cîte puţin. Cînd se duse la masă, lîngă ceilalţi, avea obrajii în flăcări.

Asistă la sporovăiala lor fără să priceapă o iotă şi le privea feţele joviale zîmbind prosteşte.

— Haideţi… ultimul pahar de rachiu, şi cornu’-n pernă! Mîine ne trezim dis-de-dimineaţă, copilaşi! Gaston e aici la şapte…

Toată lumea se ridică.

— Cine e Gaston?

— Tipul care taie porcul, şopti Franck, să vezi ce personaj… E tare…

— Bun, aicea e… adăugă Jeannine, în faţă e baia, v-am lăsat prosoape curate pe masă… E bine?

— Super, răspunse Franck, super… Mersi…

— Ei, asta-i, doar ştii şi tu, măi băiete, cît ne bucurăm să te vedem… Ce face Paulette?

Franck privi în pămînt.

— Lasă, lasă… Nu mai aducem vorba, făcu ea strîngîndu-i braţul, o să se-aranjeze, ai să vezi…

— Nici n-ai mai recunoaşte-o, Jeannine…

— Stai liniştit, vorbim mîine… Eşti în vacanţă…

După ce închise uşa, Camille se nelinişti:

— Băi! Dar nu-i decît un pat…

— Normal că nu-i decît un pat. Aici e la ţară, nu la Hotelul Ibis!

— Le-ai zis că sîntem împreună? se revoltă ea.

— Sigur că nu! Le-am zis că vin cu o prietenă, atîta tot!

— Normal…

— Normal ce? se enervă el.

— O prietenă, adică o tipă cu care te culci. Unde mi-o fi fost capul?

— Căcat, da' ştii că eşti enervantă de felul tău?

Se aşeză pe marginea patului, în timp ce ea îşi scotea lucrurile.

— Asta e prima oară…

— Poftim?

— E prima oară cînd aduc pe cineva aici.

— Cred şi eu… Tăierea porcului nu e o chestie atît de *glamour* încît să încînte pe cineva…

— N-are legătură cu porcul. N-are legătură nici cu tine. E vorba că…

— Că ce?

Franck se întinse de-a curmezişul patului, cu privirea în tavan:

— Jeannine şi Jean-Pierre au avut un fiu… Frédéric… Un băiat super… Eram prieteni… De fapt, a fost singurul prieten pe care l-am avut vreodată… Am fost împreună la şcoala pentru pregătirea hotelierilor, şi dacă nu era el acolo, n-aş mai fi nici eu aici… Habar n-am unde-aş fi, dar… În fine, pe scurt… A murit acum zece ani… Accident de maşină… Nici

măcar n-a fost vina lui… Un cretin care nu s-a oprit la stop… Aşa că asta e. Normal că nu pot să-i iau locul lui Fred, dar ceva-ceva tot… Vin aici în fiecare an… Chestia cu porcul e un pretext… Se uită la mine şi ce văd? Amintiri, vorbe şi chipul copilului lor cînd nici nu împlinise douăzeci de ani… Jeannine mă mîngîie toată ziua, mă cocoloşeşte… De ce crezi tu? Pentru că sînt dovada că băiatul lor e încă aici… Pun pariu că ne-a pus cea mai frumoasă lenjerie şi că la ora asta se ţine de balustradă ca să nu ne deranjeze vreun scîrţîit…

— Asta e camera lui?

— Nu, a lui stă încuiată…

— Şi-atunci de ce m-ai adus?

— Ţi-am spus, ca să desenezi, şi-apoi…

— Şi-apoi ce?

— Nu ştiu, aşa mi-a venit…

Franck pufni.

— Cît priveşte dormitul, nu-i nici o problemă… Punem salteaua pe jos şi dorm eu pe somieră… Îţi convine, prinţesă?

— Îmi convine.

— Ai văzut *Shrek*, desenul animat?

— Nu, de ce?

— Pentru că mi-aduci aminte de prinţesa Fiona… Bineînţeles, nu eşti la fel de bine făcută…

— Bineînţeles…

— Hai… Mă ajuţi? Salteaua asta are o tonă…

— Chiar că, icni ea. Cu ce-o fi umplută?

— Cu generaţii de ţărani morţi de oboseală.

— Foarte vesel…

— Nu te dezbraci?
— Ba da… Sînt în pijama, uite!
— Şi rămîi cu puloverul pe tine şi cu şosetele în picioare?
— Da.
— Atunci sting lumina?
— Daaa!

— Dormi? întrebă ea după cîteva clipe.
— Nu.
— La ce te gîndeşti?
— La nimic.
— La tinereţe?
— Poate… La nimic, deci. Exact cum îţi spun…
— Tinereţea ta e nimic?
— În orice caz, nu-i mare lucru…
— De ce?
— Drace… Dacă începem cu chestia asta, nu mai terminăm pînă mîine dimineaţă…

— Franck?
— Da.
— Ce are bunica ta?
— E bătrînă… E singură… Toată viaţa a dormit într-un pat mare şi solid ca ăsta, cu o saltea de lînă şi un crucifix deasupra capului şi acum se lasă să moară într-un soi de cutie de fier de tot rahatu'…
— E în spital?

— Nu, într-un azil…

— Camille?

— Da.

— Stai cu ochii deschişi?

— Da.

— Vezi ce neagră e noaptea aici? Vezi ce frumoasă e luna? Ce tare strălucesc stelele? Auzi ce sunete scoate casa asta? Ţevile, lemnul, dulapurile, pendula, focul de jos, păsările, animalele, vîntul… Auzi?

— Da.

— Ea nu le mai aude… Camera ei dă spre o parcare luminată zi şi noapte, aude scîrţîitul metalic al scaunelor cu rotile, discuţiile infirmierelor, horcăiala celorlalţi, televizoarele care merg toată noaptea… Şi… Şi moare din cauza asta…

— Dar părinţii tăi? Nu pot să se ocupe ei?

— Of, Camille…

— Ce?

— Nu deschide subiectul… Acuma dormi.

— Nu mi-e somn.

— Franck?

— Ce mai e?

— Unde sînt părinţii tăi?

— Habar n-am.

— Cum aşa, habar n-ai?

— N-am părinţi.

— …

— Pe taică-meu nu l-am cunoscut niciodată… Un străin care s-a slobozit pe bancheta din spate a unei maşini… Iar maică-mea, ăăă…

— Ce?

— Păi, maică-mea nu era prea încîntată că un dobitoc căruia nici nu-i mai ţinea minte numele de familie a însămînţat-o uite-aşa, şi deci ăăă…

— Ce?

— Nu, nimic…

— Nimic ce?

— Nu mai voia să aibă de-a face cu…

— Cu tipul?

— Nu, cu copilul.

— Bunica ta te-a crescut?

— Bunică-mea şi cu bunicu-meu…

— Şi el a murit?

— Da.

— Şi nu ai mai văzut-o niciodată?

— Camille, pe cuvînt, termină. Dacă nu, după asta ai să te simţi obligată să mă iei în braţe…

— Bine. Dă-i drumul. E un risc pe care vreau să mi-l asum…

— Mincinoaso!

— Ai mai văzut-o?

— …

— Iartă-mă. Gata.

Îl auzi cum se întoarce:

— P… Pînă pe la zece ani n-am mai ştiut nimic de ea… Mă rog, primeam cîte un cadou de ziua mea, de Crăciun, dar am aflat mai tîrziu că

nu făceau doi bani. Încă o şmecherie ca să mă zăpăcească… O şmecherie drăguţă, dar o şmecherie în tot cazul… Nu ne scria niciodată, dar ştiu că mamaia îi trimitea fotografia mea de şcoală în fiecare an… Şi într-o zi, greu de spus ce s-a petrecut… Poate eram mai drăguţ ca de obicei… Sau poate că în ziua aia învăţătorul mi-a mai trecut o dată pieptenul prin păr? Sau poate că fotograful o fi scos vreun Mickey Mouse de plastic ca să mă facă să zîmbesc? Treaba este că puştiul din poză i-a stîrnit regrete şi ne-a anunţat că vine să mă ia cu ea… Nu-ţi mai povestesc tot balamucul… Eu urlam că nu vreau să plec, bunică-mea mă consola şi-mi repeta că e nemaipomenit, că în sfîrşit o să am şi eu o familie adevărată, iar în timpul ăsta plîngea mai ceva ca mine şi mă strîngea la pieptul ei uriaş… Bunică-meu nu mai scotea un cuvînt… Sar peste astea… Eşti suficient de deşteaptă să pricepi cum stau lucrurile, nu? Însă, crede-mă, a fost nasol…

După ce ne-a tras clapa de cîteva ori, şi-a făcut în cele din urmă apariţia. Am urcat la ea în maşină. Mi i-a prezentat pe bărbatu-său, pe fiu-său celălalt şi mi-a arătat patul unde urma să dorm…

La început mi s-a părut foarte ca lumea să dorm într-un pat suprapus, dar seara am început să mă smiorcăi. I-am zis că vreau acasă, iar ea mi-a spus că asta-i casa mea şi să tac că o să trezesc copilul. În noaptea aia şi în nopţile următoare am făcut pipi în pat. Asta o enerva la culme. Zicea: „Sînt sigură c-o faci special; n-ai decît să stai aşa, ud. Asta-i numai din cauza bunică-tii, ea te-a stricat“. Şi dup-aia am înnebunit.

Pînă atunci trăisem toată viaţa în aer liber. Seara, după ore, mă duceam la pescuit, toamna bunicu’ mă ducea la ciuperci, la vînătoare, la cafenea… Tot timpul eram afară, în cizme, îmi lepădam bicicleta într-un tufiş şi mă duceam să-nvăţ meserie de la braconieri, iar dintr-o dată m-am trezit într-un apartament împuţit, cu chirie, dintr-un cartier de rahat de la periferie, închis între patru pereţi, cu un televizor şi un alt plod, care primea toată atenţia…

Aşa că mi-am pierdut minţile. Am… Mă rog… Nu mai contează… Trei luni mai tîrziu m-a urcat în tren, repetîndu-mi că am stricat totul…

Ai stricat totul, ai stricat totul… Cînd am urcat în Simca lui bunicu-meu, cuvintele astea încă îmi mai răsunau în cap. Şi, vezi tu, cel mai rău e că…

— Ce anume?

— Că dobitoaca aia m-a sfîşîiat în mii de bucăţele… După aia nimic n-a mai putut fi ca înainte… Copilăria mea se terminase, nu mai suportam cocoloşeala lor şi toate prostiile alea… Pentru că lucrul cel mai rău pe care-l făcuse nu fusese că venise să mă ia cu ea, ci toate ororile pe care mi le-a zis despre bunică-mea înainte de a mă mai abandona încă o dată. Ce mi-a mai împuiat capul cu minciuni… Că ea o obligase să mă abandoneze înainte de o da pe uşă afară. Că ea făcuse tot ce-i stătuse în putere să mă ia cu ea, dar ei o ameninţaseră cu puşca, şi tot felul…

— Erau aiureli?

— Bineînţeles… Dar în momentul ăla habar n-aveam… Eu, unul, nu mai înţelegeam nimic, şi poate că aveam chef s-o cred, mai ştii? Poate că îmi convenea să cred că ne despărţiseră cu forţa şi că dacă bunicu’ n-ar fi scos flinta, aş fi avut şi eu viaţa oricărui copil normal şi nimeni nu mi-ar fi zis în spatele bisericii că maică-mea-i curvă… Mă-ta-i curvă, ziceau ei, şi tu eşti copil din flori. Nici măcar nu ştiam ce înseamnă… Credeam că are legătură cu grădina din spatele casei… Copil prost, dacă-ţi spun…

— Şi dup-aia?

— Dup-aia am devenit o pramatie… Am făcut tot ce-am putut ca să mă răzbun… Ca să-i fac să plătească pentru că m-au lipsit de o aşa mămică drăguţă…

Zîmbea strîmb.

— Şi am reuşit… Fumam ţigările lui bunicu-meu, furam banii de piaţă din portofel, am devastat şcoala, i-am făcut să mă dea afară, şi mi-am petrecut cea mai mare parte a timpului călare pe motor sau în fundul cafenelei, punînd la cale lovituri şi pipăind fetele… porcării de genul ăsta. Eram tartorul tuturor. Cel mai cel. Regele cretinilor…

— Şi pe urmă?

— Pe urmă nani. Continuarea în episodul următor…

— Păi? Nu-ţi vine să mă iei în braţe?

— Am ezitări… Doar nu te-a violat nimeni…

Se aplecă spre ea:

— Cu atît mai bine. Pentru că nici nu voiam să mă ţii în braţe. Adică, mă rog, nu aşa… Nu mai vreau aşa… Am jucat jocul ăsta prea mult timp, acuma gata… Nu mi se mai pare distractiv. Nu-mi iese niciodată… Drace, da’ cîte pături ai pe tine?

— Ăăă… Trei şi-o plapumă…

— Nu-i normal… Nu-i normal să-ţi fie frig tot timpul şi să-ţi trebuiască două ore ca să-ţi revii după o cursă cu motocicleta… Trebuie să te mai îngraşi. Camille…

— …

— Nici tu… Am impresia că nici tu n-ai cine ştie ce album de fotografii cu familia care rîde în jurul tău, este?

— Este.

— O să-mi povesteşti la un moment dat?

— Poate…

— Uite, ştii… promit că n-am să te mai bat la cap niciodată cu asta…

— Cu ce?

— Îţi povesteam de Fred adineauri şi-ţi spuneam că a fost singurul meu prieten, nu era întru totul adevărat. Mai am unul… Pascal Lechampy, cel mai bun patiser din lume… Ţine minte numele, vei vedea… Tipul ăsta e un zeu. De la aluat fraged, la prăjituri Saint-Honoré, trecînd prin tarte, ciocolată, foietaj, nuga, aluat de eclere, ce să-ţi spun, pe ce pune mîna devine de neuitat. Totul e bun, frumos, fin, uimitor – e maestru. Am cunoscut destui oameni pricepuţi la viaţa mea, dar el e cu totul altceva… E perfecţiunea întruchipată. Şi pe deasupra e şi foarte simpatic… O bomboană, un zeu, o dulceaţă… Ei bine, întîmplarea face ca tipul ăsta să fie uriaş. Enorm… Pînă aici, nici o chestie… S-au mai văzut… Problema e că pute de te trăsneşte… Nu poţi să stai un minut în preajma lui fără să-ţi vină să vomiţi. Mă rog, trec peste alte amănunte, miştouri, apropouri, săpunuri lăsate în dulapul lui şi tot tacîmul… Într-o bună zi am ajuns să împărţim aceeaşi cameră de hotel, pentru că îi fusesem asistent la un concurs culinar… Concursul are loc, bineînţeles, cîştigă, dar să nu mă-ntrebi în ce hal eram la sfîrşitul zilei… Nu mai puteam să respir şi aveam de gînd să-mi petrec noaptea într-un bar, decît să mai rămîn un minut în duhoarea lui… Ce mă mira totuşi era că făcuse duş de dimineaţă, ştiam precis, doar fusesem acolo. În sfîrşit, ne întoarcem la hotel, eu iau ceva la bord să mă anesteziez şi în cele din urmă îi spun… M-asculţi?

— Da, da, te-ascult…

— Îi zic: ce mama mă-sii, Pascal, puţi ca dracu’. Ce-i rahatu’ ăsta? Nu te speli sau ce? Şi în momentul ăla, ditamai tipul ăsta monstruos şi pur şi simplu genial, cu rîsul lui molipsitor şi cu muntele lui de grăsime, începe să plîngă… Ca o arteziană… Ceva groaznic, în hohote, ca un copil nu altceva… Nu-l puteai linişti pe săracul cretin… Mamă, mă simţeam nasol… Şi după cîteva clipe, numai ce se dezbracă la pielea goală, aşa, hodoronc-tronc… În momentul ăla mă întorc cu spatele, dau să mă duc la baie, dar el

mă apucă de mînă şi-mi zice: „Uită-te la mine, Lestaf, uită-te la mizeria asta…“ Frate, era… Era să dau ochii peste cap!

— De ce?

— Păi, mai întîi corpul lui… Era deosebit de îmbietor! Mai ales, şi asta voia să-mi arate, ăăă… ah… numai cînd mă gîndesc mă apucă iar greaţa… Un fel de plăgi, de cruste, de nu ştiu cum să le zic, pe care le avea între pliurile pielii… Asta puţea, chestia aia ca o rîie sîngerîndă… Să mor eu, am băut toată noaptea ca să-mi revin… Pe deasupra, mi-a mai spus că-l doare groaznic cînd se spală, dar că se freacă de nebun ca să iasă mirosul şi după aia se dă cu parfum, strîngînd din dinţi ca să nu izbucnească-n plîns… Ce noapte, ce chin, cînd mă gîndesc…

— Şi pe urmă?

— A două zi l-am tîrît la spital, la Urgenţe… La Lyon, dacă îmi aduc bine aminte… Şi chiar şi tipul de la spital s-a cam albit la faţă cînd l-a examinat. I-a curăţat plăgile, l-a dat cu o groază de chestii şi i-a mai scris şi o ditamai reţeta cu tot felul de alifii şi pastile. Dup-aia i-a ţinut morală ca să-l facă să se apuce de slăbit, iar la sfîrşit n-a mai putut şi l-a întrebat: „De ce aţi aşteptat atîta timp?“ Nici un răspuns. Pe peronul gării l-am întrebat şi eu acelaşi lucru: „Avea dreptate, la dracu’, de ce ai aşteptat atîta timp?“ „Pentru că-mi era prea ruşine…“ Mi-a zis asta cu ochii-n pămînt. Şi în clipa aia mi-am jurat că e ultima oară cînd…

— Ultima oară cînd ce?

— Cînd îmi mai bat joc de graşi… Cînd îi mai dispreţuiesc… În fine, înţelegi, cînd îi mai judec pe ceilalţi după cum arată… Aşa, iar acum ne întoarcem la tine… Nu fi invidioasă, şi cu slabii e la fel. Şi chiar dacă nu mă gîndesc mai puţin la asta, chiar dacă sînt convins că, cu vreo cîteva kilograme în plus, nu ţi-ar mai fi aşa de frig şi ai fi mai apetisantă, n-am să te mai sîcîi cu treaba asta. Pe cuvînt de beţiv.

— Franck?

— Parcă zisesem că ne culcăm…

— Mă ajuţi?

— Cu ce să te-ajut? Să nu-ţi mai fie aşa frig şi să devii mai apetisantă?

— Da…

— Nici vorbă. Mă trezesc dup-aia că fugi cu primul fraier care-ţi iese-n cale… Ne ne ne… Mai bine rahitică şi să stai cu noi… Şi sînt sigur că Philou ar fi foarte de acord…

Tăcere.

— Bine, dar numai puţin… Cum văd că-ncep să-ţi crească sînii, mă opresc.

— S-a făcut.

— Minunat, am ajuns Rika Zaraï acum… Futu-i mama mă-sii, numai pe-asta n-o făcusem… Cum o să procedăm? Mai întîi, nu te mai duci tu la cumpărături pentru că iei numai prostii. Gata cu batoanele de cereale şi cu biscuiţii uscaţi. Ştiu la ce oră te trezeşti dimineaţa, dar începînd de marţi să nu uiţi că eu te hrănesc. În fiecare zi, la ora trei, cînd vin acasă, îţi aduc ceva de mîncare… Nici o grijă, ştiu eu cum sînt fetele, n-am să-ţi dau nici raţă în untură, nici pulpe de berbec… Am să-ţi pregătesc ceva bun, numai şi numai pentru tine… Peşte, carne, grătar, legume, numai lucruri care o să-ţi placă… O să-ţi gătesc în cantităţi mici, dar trebuie să mănînci tot, că, dacă nu, salut. Seara, nu sînt acasă, dar îţi interzic să ronţăi prostii. Am să fac în continuare, ca şi pînă acum, o oală mare de supă pentru Philou, şi cu asta, basta. Ideea este să devii dependentă de mîncarea mea. Să te trezeşti în fiecare dimineaţă şi să te întrebi care o fi oare meniul zilei. Aşa, ăăă… Nu-ţi

promit lucruri nemaipomenite la fiecare masă, dar ai să vezi că o să fie bine… Şi cînd o să-ncepi să te împănezi…

— Ce-ai să faci?

— O să te mănînc!

— Ca vrăjitoarea din *Hänsel şi Gretel*?

— Exact. Şi degeaba ai să-mi întinzi un os cînd o să vreau să-ţi pipăi braţul, pentru că eu, unul, nu-s miop! Acum, nu vreau să-ţi mai aud glăsciorul… E aproape două şi mîine e o zi lungă…

— Faci tu pe nebunul, dar de fapt eşti un dulce…

— Gura!

12

— Scularea, graso!

Aşeză tava la marginea saltelei.

— Vai! Micul dejun la…

— Nu te ambala. Nu-i meritul meu, e-al lui Jeannine. Haide, mişcare, e tîrziu… Şi mănîncă măcar un sandvici, să te văd cum te-ndopi, că altfel ai să mi-o plăteşti scump…

Abia pusese un picior afară din casă, încă murdară la gură de cafea cu lapte, cînd cineva îi întinse un pahar de vin alb.

— Haideţi, don'şoară! Să prindeţi curaj!

Erau cu toţii acolo, cei de aseară şi oameni din vecini, în total vreo cincisprezece persoane. Arătau exact aşa cum şi i-au imaginat atîţia, ceva între familia Deschiens[1] şi catalogul de bricolaje de la Camif. Cele mai bătrîne în capoate, iar cele mai tinere în treninguri. Bătînd din picioare, strîngîndu-şi paharele, interpelîndu-se, rîzînd şi tăcînd brusc: Gaston tocmai sosise cu cuţitoiul lui.

Franck făcea comentariile de rigoare:

— El o să taie porcul.

— Aveam o bănuială…

— Ai văzut ce mîini are?

— Impresionant…

— Astăzi se taie doi porci. Şi să vezi cum îi duce mintea: nu li s-a dat de mîncare dimineaţă şi şi-au dat seama ce-o să li se-ntîmple… Simt… Uite-l pe primul… Ai carnetul la tine?

— Da, da…

Camille tresări fără să vrea. Nu şi-l imagina atît de mare…

Îl tîrîră pînă în curte, Gaston îl doborî cu o lovitură de ciomag, îl culcară pe o masă, cu capul atîrnîndu-i la margine, şi îi legară rapid picioarele. Pînă aici totul a mers strună pentru că porcul era un pic *stoned*, dar cînd Gaston îi vîrî tăişul în carotidă, oroare! În loc să-l omoare, tăietura parcă îl trezi. Vecinii săriră grămadă asupra lui, sîngele ţîşnea şi o mamaie se repezi cu o oală în dreptul jetului şi-şi suflecă mîneca să-l amestece. Fără lingură, fără nimic, cu mîna goală. Bleah. Dar mergea şi asta; insuportabil era să-l auzi… Doamne, ce mai guiţa… Cu cît se golea de sînge, cu atît guiţa mai tare şi cu atît semăna mai puţin a zbieret de animal… Era aproape uman… Horcăieli, implorări… Camille îşi strîngea carnetul în mîini, iar ceilalţi, care cunoşteau pe de rost toate astea, nu se arătau cu mult mai mîndri… Haideţi, încă un păhărel, să ne facem curaj…

— Mersi.

— Te simţi bine?

— Da.

— Nu desenezi?

— Nu.

Camille, care nu era ultima gîsculiţă, îşi ţinu firea şi nu făcu nici un comentariu debil. Pentru ea, răul de-abia acum venea. Pentru ea, răul nu însemna moartea în sine. Nu, răul era viaţa de după acest eveniment; însă şi mai crud i s-a părut cînd au adus al doilea porc… Antropomorfism sau nu,

fandoseală sau nu, puteau să zică ce vor, puţin îi păsa, ei, uneia, îi veni foarte greu să-şi înfrîneze emoţia. Pentru că al doilea ştia ce îndurase prietenul lui şi n-a aşteptat să fie înjunghiat ca să înceapă să zbiere ca un asin. Mă rog… „ca un asin“, ce expresie stupidă, ca un porc înjunghiat, mai degrabă…

— Rahat, ar fi putut măcar să-i astupe urechile!

— Cu pătrunjel? rîse Franck.

Şi în momentul acela desenă ca să nu mai vadă. Se concentră asupra mîinilor lui Gaston ca să nu mai audă.

Nu era bine. Tremura.

Cînd sirena amuţi, îşi băgă carnetul în buzunar şi se apropie. Gata, se terminase, era curioasă şi întinse paharul spre sticlă.

Îi pîrleau la flacără – miros de porc pîrlit. Şi aici, expresia perfectă, dacă-mi permiteţi. Apoi îi rîcîiră cu o perie incredibilă: o bucată de lemn pe care lipiseră dopuri de bere cu fundul în sus.

Camille o desenă.

Măcelarul se apucă de tranşat, iar ea trecu pe partea cealaltă a mesei, ca să nu rateze nici un gest. Franck se distra.

— Ce-i asta?

— Care?

— Asta ca o sferă transparentă şi vîscoasă?

— Vezica… Dar nu-i normal să fie atît de plină… Îl deranjează la lucru…

— Ba nu mă deranjează deloc! Uite, zise măcelarul mînuind cuţitul.

Camille se aplecă să privească. Era fascinată.

Copii înarmaţi cu tăvi asigurau du-te-vino-ul între porcul încă fumegînd şi bucătărie.

— Nu mai bea.

— Da, doamna Rika.

— Sînt mulţumit. Te-ai ţinut tare.

— Ţi-era teamă că n-o să reuşesc?

— Eram curios… Bun, acuma am treabă…

— Unde te duci?

— Să-mi caut sculele… Du-te la căldură, dacă vrei…

Le găsi pe toate în bucătărie. Un rînd de gospodine voioase, înarmate cu funduri de lemn şi cuţite.

— Vino-ncoace! îi strigă Jeannine. Lucienne, fă-i loc lîngă sobă… Doamnelor, ea e prietena lui Franck, fata de care vă ziceam mai-nainte… Cea pe care am înviat-o ieri-seară… Vino să stai cu noi…

Mirosul de cafea se amesteca cu cel de măruntaie calde, şi rîdeau… şi sporovăiau… O curte de păsări.

Intră Franck. Ah, ia uite la el! Mînca-l-ar mama de bucătar! Începură să chicotească mai dihai. Jeannine fu cuprinsă de tulburare văzîndu-l îmbrăcat cu haina albă.

Cînd trecu prin spatele ei ca să se ducă lîngă plită, o bătu uşurel pe umăr. Jeannine îşi şterse nasul cu o cîrpă şi se alătură rîsului general.

În acest moment al poveştii, Camille se întrebă dacă nu cumva se îndrăgosteşte de el…

Rahat. Asta nu era în program… Nu, nu, făcu ea, apucînd un fund de lemn. Nu, nu, e doar pentru că a făcut-o pe personajul dickensian astă-noapte… N-avea de gînd să cadă în cursă…

— Îmi daţi şi mie ceva de făcut? întrebă ea.

Femeile îi explicară cum să taie carnea în bucăţele.

— Ce faceţi cu ea?

Răspunsurile veniră din toate părţile:

— Cîrnaţi! Salam! Caltaboş! Lebăr! Chiftele!

— Dar dumneavoastră ce faceţi cu periuţa de dinţi, se aplecă ea înspre vecina ei.

— Spăl maţele.

Bleah!

— Şi Franck?

— Franck o să le pună la fiert… O să fiarbă caltaboşul şi o să pună la prăjit cîrnaţii şi alte bunătăţi…

— Ce bunătăţi?

— Capul, coada, urechile şi picioruşele…

Bleah! Bleah!

Ăăă… Am convenit, pare-mi-se, că n-o face pe nutriţionistul decît de marţi încolo, da?

Cînd Franck se întoarse din pivniţă cu cartofii şi ceapa şi o văzu trăgînd cu coada ochiului la celelalte ca să vadă cum se ţine cuţitul, se duse la ea şi i-l smulse din mînă:

— Nu pui mîna pe aşa ceva. Fiecare cu treaba lui. Dacă-ţi tai un deget, te-ai nenorocit… Fiecare cu treaba lui, da? Unde ţi-e carnetul?

Apoi le zise cumetrelor:

— Ia spuneţi… V-ar deranja dacă vă desenează?

— Nu.

— Ba da. Ia uite cum îmi stă permanentul…

— Haida-de, Lucienne, ţi-ai găsit s-o faci pe cocheta! Parcă noi nu ştim că aia e perucă!

Cam asta era atmosfera: Club Med la ţară…

Camille se spălă pe mîini şi desenă pînă la lăsarea serii. Înăuntru şi afară. Sîngele şi acuarelele. Cîinii şi pisicile. Copiii şi bătrînii. Focul şi sticlele. Capoatele şi vestele. Sub masă, pîslarii îmblăniţi. Pe masă, mîinile bătătorite. Franck văzut din spate şi ea, reflectată ceţos într-o cratiţă de inox.

Îi oferi fiecăruia portretul. Freamăt mare. Apoi îi rugă pe copii să îi arate ferma, ca să ia aer. Şi să se mai trezească din mahmureală…

Copiii, în pulovere cu Batman şi cizme Le Chameau, alergau în toate direcţiile, prindeau pui rîzînd nevoie-mare şi întărîtau cîinii plimbîndu-le bucăţi de maţe pe sub nas…

— Bradley, eşti dus cu pluta! Nu porni tractorul, că poţi să mori!

— Păi ziceam să-i arăt…

— Te cheamă Bradley?

— Ăăă… da!

Bradley era evident durul în devenire al găştii. Se despuie pe jumătate să-i arate cicatricele.

— Dacă le-aş pune cap la cap, se dădu el şmecher, ar face optişpe centimetri de cusături…

Camille încuviinţă cu gravitate şi-i desenă doi Batmani: unul care-şi ia zborul şi unul care se luptă cu o caracatiţă uriaşă.

— Cum faci să desenezi aşa bine?

— Şi tu desenezi bine. Toată lumea desenează bine…

Seara, petrecere. Douăzeci şi doi de oameni în jurul mesei, şi porc gătit în toate felurile. Cozile şi urechile se frigeau în vatră şi traseră la sorţi farfuria în care aveau să nimerească. Franck se dăduse peste cap, puse mai întîi pe masă un fel de supă gelatinoasă şi foarte aromată, în care Camille îşi înmuie pîinea, dar fără a o vîrî prea adînc. Apoi aduse caltaboşul, picioarele, limba şi cîte şi mai cîte… Camille îşi trase scaunul înapoi cu cîţiva centimetri şi îi păcăli, întinzînd paharul spre cel mai darnic. După asta veni rîndul deserturilor – fiecare adusese o tartă sau o prăjitură – şi, în fine, rachiul…

— Aaa… domniţă dragă, trebuie neapărat să gustaţi… Porumbiţele care refuză aşa ceva rămîn fete mari…

— Păi bine, atunci… Dar numai un strop…

Camille îşi asigură deflorarea viitoare sub privirea şireată a vecinului, care n-avea decît un dinte şi jumătate, apoi profită de ameţeala generală ca să se ducă la culcare.

Căzu grămadă şi adormi legănată de hăhăiala veselă care urca printre scîndurile podelei.

Dormea dusă cînd veni Franck şi se lipi de ea. Mormăi nemulţumită.

— Nu-ţi fă griji, sînt turtă, nu-ţi fac nimic, murmură el.

Camille era întoarsă cu spatele, iar el îşi vîrî nasul în ceafa ei şi îşi strecură o mînă pe sub ea, ca să se muleze pe trupu-i slăbănog. Părul ei scurt îi gîdila nările.

— Camille?

Dormea? Se prefăcea? În orice caz, nici un răspuns.

— Îmi place cînd sînt cu tine…

Zîmbi.

Visa? Dormea? Nu se ştie…

Pe la prînz, cînd se treziră, fiecare era în patul lui. Nici unul, nici celălalt nu făcu vreun comentariu.

Mahmureală, năuceală, oboseală… Aşezară salteaua la loc, împăturiră cearşafurile, se duseră pe rînd la baie şi se îmbrăcară în tăcere.

Coborîrea scării li se păru o aventură primejdioasă, iar Jeannine îi întinse fiecăruia cîte un bol de cafea, fără un cuvînt. Alte două femei erau deja în capul mesei, vîrîte pînă la coate în carnea de cîrnaţi. Camille îşi mută scaunul lîngă şemineu şi-şi bău cafeaua fără să se gîndească la nimic. Era limpede, tăria aia fusese prea mult pentru ea, iar acum bea închizînd ochii după fiecare sorbitură… Ufff… Ăsta era preţul pe care trebuia să-l plătească pentru că nu mai era tînără…

Mirosurile din bucătărie îi întoarseră stomacul pe dos. Se ridică, îşi turnă încă un bol de cafea, îşi luă punga de tutun din haină, ieşi în curte şi se aşeză pe masa de tăiat porci.

După o clipă apăru şi Franck.

— Pot?

Îi făcu loc.

— Te doare capul?

Făcu semn că da.

— Uite… Trebuie să trec s-o văd pe bunică-mea… Aşa că avem trei posibilităţi: fie rămîi aici şi mă întorc mai pe după-masă să te iau, fie vii cu mine şi mă aştepţi acolo, cît mă duc eu s-o bat la cap, fie te las la gară în drum spre azil şi te duci singură la Paris…

Camille nu răspunse imediat. Lăsă bolul jos, îşi rulă o ţigară, o aprinse şi suflă un fuior lung de fum, liniştitor.

— La ce te gîndeşti?

— Nu ştiu, minţi el.

— Nu prea am chef să rămîn aici fără tine…

— Bine, atunci te las la gară… Pentru că dacă mă uit la tine, nu prea rezişti la o cursă cu motocicleta… Cînd eşti obosit, simţi şi mai tare frigul…

— Foarte bine, răspunse ea.

La dracu'…

Jeannine insistă. Haideţi, zău aşa, o bucăţică pe portbagaj, o împachetez. Apoi îi conduse pînă în capul drumului, îl luă în braţe pe Franck şi-i şopti la ureche cîteva cuvinte pe care Camille nu reuşi să le audă.

Iar cînd el puse un picior în pămînt, la primul stop înainte de drumul naţional, Camille ridică şi viziera ei, şi pe a lui Franck:

— Vin cu tine…

— Eşti sigură?

Încuviinţă din cască şi se pomeni proiectată în spate. Ups! Viaţa se accelera dintr-o dată. Asta e… Ce să-i faci…

Se lipi de el, strîngînd din dinţi.

1. *Familia Deschiens*, celebră piesă de teatru creată şi pusă în scenă de Jérôme Deschamps în 1978 şi a cărei notorietate a sporit graţie preluării la televiziune de către postul Canal+.

13

— Vrei să m-aştepţi într-o cafenea?

— Nu, nu, rămîn să te aştept jos…

Nici nu făcuseră bine trei paşi pe hol, că o femeie în halat alb se şi precipită spre el. Îl privi clătinînd cu tristeţe din cap:

— O ia de la capăt…

Franck oftă:

— E în camera ei?

— Da, însă şi-a împachetat iar toate lucrurile şi nu ne lasă s-o atingem. E într-o stare de prostraţie, cu paltonul pe genunchi, de ieri-seară…

— A mîncat?

— Nu.

— Mulţumesc.

Se întoarse spre Camille:

— Poţi tu să-mi ţii lucrurile?

— Ce se întîmplă?

— Se întîmplă că Paulette începe să mă scoată din sărite cu tîmpeniile ei!

Era alb ca varul.

— Nici nu-mi dau seama dacă e bine să mă duc s-o văd… Sînt în ceaţă complet… M-a terminat…

— De ce nu vrea să mănînce?

— De încăpăţînată, pentru că are impresia că aşa o s-o iau de-aici! Îmi face figura de fiecare dată cînd vin… Ooof, vreau să plec, pur şi simplu…

— Vrei să vin cu tine?

— Tot aia e.

— Da, dar o să fie o diversiune…

— Crezi?

— Sigur, hai… Să mergem.

Franck intră primul şi anunţă cu o voce zglobie:

— Mamaie… Eu sînt… Am o surpr…

Nu găsi curajul să termine.

Bătrîna stătea pe pat cu o privire fixă aţintită spre uşă. Îşi pusese paltonul, pantofii, fularul şi chiar şi pălărioara neagră. La picioarele ei se afla o valiză prost închisă.

„Mi se rupe inima…“ Încă o expresie fără cusur, se gîndi Camille, care îşi simţi numaidecît inima sfărîmîndu-i-se în bucăţele.

Era atît de micuţă, cu ochii senini şi feţişoara ascuţiţă… Un şoricel… O Célestine prinsă în capcană…

Franck se prefăcu că totul e perfect normal:

— Ei, ia te uită, iar te-ai înfofolit! glumi el şi o dezbrăcă numaidecît. Şi nu din cauză că n-ar merge căldura… Cîte grade să fie? Cel puţin douăzeci şi cinci… Am vorbit cu cei de jos şi le-am zis că e prea cald, dar nu mă ascultă niciodată… Tocmai ne-am întors de la Jeannine, că au tăiat porcul, şi pot să-ţi spun că şi în afumătoare e mai răcoare decît aici… Tu cum te mai simţi? Ia te uită ce-i sub pat! Asta înseamnă că ai primit în sfîrşit pachetul de la Redoute, aşa-i? Da’ ştiu că nu s-au grăbit! Şi ciorapii, sînt

buni? I-am nimerit? Vreau să-ţi spun că nici nu se-nţelege ce scrii… Să mă fi văzut cum arătam cînd i-am cerut vînzătoarei apă de toaletă Monsieur Michel… Biata femeie se uita la mine cruciş, aşa că i-am arătat biletul tău. A trebuit să-şi pună ochelarii şi tot… Nu-ţi spun ce zăpăceală, şi pînă la urmă s-a prins: care va să zică Mont-Saint-Michel, nu Monsieur Michel… Trebuia să fi ştiut, nu? Poftim, uite-l aici… Mare noroc că nu s-a spart…

Îi puse înapoi papucii de casă, povesti vrute şi nevrute, se îmbătă cu cuvinte ca să nu fie nevoit s-o privească.

— Tu eşti micuţa Camille? o întrebă ea zîmbindu-i fermecător.

— Ăăă… da…

— Vino-ncoace să te văd…

Camille se aşeză lîngă ea.

Bătrîna îi luă mîinile într-ale ei:

— Dar eşti îngheţată…

— Din cauza motocicletei…

— Franck?

— Da.

— Fă-ne, dragă, un ceai! Fetiţa trebuie să se-ncălzească!

Răsuflă uşurat. Mulţumescu-ţi ţie, Doamne. Ce era mai greu trecuse… Îşi aruncă lucrurile în dulap şi căută ceainicul.

— Scoate şi nişte biscuiţi din noptieră… Apoi, întorcîndu-se: Aşadar tu eşti… Tu eşti Camille… Vai, ce fericită sînt să te cunosc…

— Şi eu… Mulţumesc pentru fular…

— A, numai bine, ia uită-te…

Se ridică şi se întoarse cu o sacoşă plină de cataloage Phildar vechi.

— Mi le-a adus prietena mea Yvonne pentru tine… Ia spune-mi, ce ţi-ar plăcea? Dar să nu fie bob de orez, bine? Că nu ştiu cum se face…

Martie 1984. Aha…

Camille dădea încet paginile flendurite.

— Ăsta e drăguţ, nu?

Bătrîna îi arăta o jacheţică oribilă cu cordon răsucit şi nasturi aurii.

— Ăăă… Mi-ar plăcea mai degrabă un pulover gros…

— Un pulover gros?

— Da.

— Cum să fie?

— Ştiţi, din acela pe gît…

— Păi atunci, dă la bărbaţi!

— Ăsta…

— Franck, iepuraşule, dă-mi ochelarii…

Ce fericit era să le audă vorbind aşa. E bine, mamaie, continuă. Dă-mi ordine, ridiculizează-mă în faţa ei, poartă-te cu mine de parcă aş fi un ţînc, numai nu mai boci. Te implor. Nu mai boci.

— Aşa… Bun… Vă las. Mă duc să fac pipi…

— Foarte bine, foarte bine, lasă-ne.

Franck zîmbea.

Ce fericire, ce fericire…

Închise uşa şi începu să ţopăie pe culoar. Ar fi luat-o-n braţe pe prima pacientă care-i ieşea în cale. Ce bine, drace'! Nu mai era singur. Nu mai era singur! „Lasă-ne“, îi zisese. Sigur, fetelor, vă las! Exact asta vreau şi eu, fir-ar mama naibii! Exact asta vreau!

Mersi, Camille, mersi. Chiar dacă n-o să mai vii, avem trei luni de linişte cu puloverul ăla al tău! Lîna, culorile, probele… Conversaţie

asigurată pentru o bună bucată de timp… Bun, unde-i WC-ul ăla?

Paulette se instală în fotoliu, iar Camille se lipi cu spatele de calorifer.

— Stai bine aşa, pe jos?

— Da.

— Şi Franck tot acolo se aşază… Ai servit un biscuit?

— Patru!

— Foarte bine…

Se priviră lung şi-şi spuseră în tăcere o grămadă de lucruri. Vorbiră despre Franck, bineînţeles, despre distanţe, despre tinereţe, peisaje, moarte, singurătate, despre timpul care trece, despre fericirea de a fi împreună, despre viaţă, cu bune şi cu rele, fără a rosti un cuvinţel.

Camille ar fi vrut foarte tare s-o deseneze. Chipul ei o ducea cu gîndul la ierburile pitice de pe spinările dealurilor, la violetele sălbatice, la florile de nu-mă-uita, la mugurii aurii… Era un chip deschis, luminos, delicat precum hîrtia japoneză. Ridurile de suferinţă dispăreau în rotocoalele ceaiului şi lăsau loc miilor de drăgălăşenii din colţurile ochilor.

I se părea frumoasă.

Paulette se gîndea exact la acelaşi lucru. Fetiţa asta era atît de graţioasă şi de calmă, atît de elegantă în ciuda hainelor ăstora ciudate de vagabond. I-ar plăcea să fie primăvară, să-i arate grădina, ramurile de gutui în floare şi mireasma de iasomie. Nu, ea nu era ca celelalte.

Un înger coborît din ceruri, obligat să poarte bocanci butucănoşi pentru a putea rămîne printre oameni…

— A plecat? se nelinişti Franck.

— Nu, nu, aici sînt! răspunse Camille ridicînd o mînă de după pat.

Paulette zîmbi. N-avea nevoie de ochelari ca să vadă anumite lucruri… O mare greutate i se ridică de pe suflet. Trebuia să se resemneze. Se va resemna. Trebuia, în sfîrşit, să o accepte. Pentru el. Pentru ea. Pentru toată lumea.

Nu vor mai fi anotimpuri, bine… Gata… Asta e. Fiecăruia îi vine rîndul. Nu-l va mai supăra. Nu va mai trece în fiecare dimineaţă prin grădina ei, nu… Va încerca să nu se mai gîndească la nimic. Acum era rîndul lui să trăiască.

Era rîndul lui…

Franck îi povesti despre ziua anterioară cu o veselie nouă în glas, iar Camille îi arătă schiţele făcute.

— Ce-i asta?

— O băşică de porc.

— Şi asta?

— Şoşoni-pîslari-papuci revoluţionari!

— Şi băieţelul ăsta?

— Ăăă… am uitat cum îl cheamă…

— Şi ăsta?

— Ăsta e Omul Păianjen… A nu se confunda cu Batman, atenţie!

— Ce frumos să fii aşa talentat…

— Ei, nu-i mare lucru…

— Nu de desene vorbeam, drăguţo, mă refeream la ochi… Aha! Mi-au adus cina! Ar trebui să vă pregătiţi de plecare, copii… S-a întunecat deja…

Stai puţin… Ea ne zice nouă să plecăm? Franck rămăsese mască. Era atît de uimit, încît se ţinu de perdele ca să se ridice şi smulse tija.

— Căca-m-aş!

— Lasă, nu-i nimic, şi nu mai vorbi ca un golan, se poate!?

— Gata, nu mai vorbesc.

Zîmbea cu privirea-n pămînt. Aşa, Paulette. Aşa. Nu te jena. Fă-mi morală. Ţipă. Scandalizează-te. Fii iar cum ai fost.

— Camille?

— Da?

— Pot să te rog ceva?

— Sigur!

— Dă-mi un telefon cînd ajungeţi, ca să stau liniştită… El nu mă sună niciodată şi… Sau dacă ţi-e mai comod, lasă să sune doar o dată şi după aia închizi, iar eu o să înţeleg şi o să mă culc fără griji…

— Promit.

Erau încă pe culoar, cînd Camille îşi dădu seama că şi-a uitat mănuşile. Se repezi în cameră şi o văzu pe bătrînă deja postată în faţa ferestrei ca să-i vadă cum pleacă.

— Ăăă… mănuşile…

Femeia cu părul roşu nu avu cruzimea să se întoarcă. Se mulţumi să ridice mîna şi să dea din cap.

— E îngrozitor… izbucni ea, în timp ce Franck se lăsă pe vine să scoată antifurtul.

— Nu, nu vorbi aşa… A fost super astăzi! Datorită ţie, de fapt… Mulţumesc…

— Nu, e îngrozitor…

Îi făcură cu mîna siluetei minuscule de la etajul trei şi reintrară în furnicar. Franck se simţea mai uşor. Camille, dimpotrivă, nu-şi mai găsea cuvintele, nu mai putea gîndi.

Franck opri la intrarea în bloc, cu motorul încă mergînd.

— Nu… Nu vii acasă?

— Nu, răspunse casca.

— Ăăă, bine… Salut.

14

Probabil că nu era nici ora nouă, dar apartamentul era cufundat în întuneric.

— Philou? Eşti acasă?

Îl găsi băgat în pat. Într-o stare de completă prostraţie, cu pătura pînă la umeri şi mîna captivă între paginile unei cărţi.

— Ce faci?

— …

— Ţi-e rău?

— M-am tot d… dat de ceasul morţii… Vă a… aşteptam mul… mult mai devreme.

Camille oftă. La naiba… Cînd nu e unul, e celălalt…

Camille îşi propti coatele pe şemineu, îi întoarse spatele şi îşi sprijini fruntea în palme:

— Philibert, încetează, te rog. Încetează să te mai bîlbîi. Nu-mi face asta. Nu strica totul. E prima oară cînd plec, după ani de zile… Revino-ţi, aruncă poncho-ul ăla ros de molii, lasă jos cartea aia, ia-ţi un ton detaşat şi întreabă-mă: „Ei, Camille, a fost frumos în excursie?“

— Ei, Ca… Camille, a fost frumos în excursie?

— Foarte frumos, mersi! Tu ce-ai mai făcut? Ce bătălie avem pe ziua de azi?

— Pavie…

— Aha… foarte bine…

— Ba nu, un dezastru.

— Care-i asta?

— Casa de Valois împotriva Habsburgilor… Francisc I contra lui Carol Quintul…

— Sigur că da! Carol Quintul, ştiu! Ăla care vine după Maximilian I la cîrma Imperiului Romano-German!

— Pe onoarea mea, de unde ştii?

— Aha! te-am lăsat mască, este?

Îşi scoase ochelarii şi se frecă la ochi.

— A fost frumos în excursie?

— Foarte pitoresc.

— Îmi arăţi carnetul?

— Dacă te ridici din pat… Mai e supă?

— Cred că da…

— Te aştept în bucătărie.

— Şi Franck?

— Şi-a luat zborul…

— Ştiai că e orfan? Mă rog, că maică-sa l-a abandonat?

— M-am gîndit eu…

Camille era prea obosită ca să adoarmă. Îşi împinse şemineul pînă în salon şi fumă pe muzica lui Schubert.

Călătorie de iarnă.

Începu să plîngă şi regăsi brusc gustul pietricelelor în fundul gîtului.

Tată…

Camille, gata. Du-te la culcare. Plimbarea asta romantică, frigul, oboseala, el, acolo, jucîndu-se cu nervii tăi… Încetează imediat. E o tîmpenie.

Of, la naiba!

Ce?

Am uitat s-o sun pe Paulette…

Sun-o, ce mai aştepţi?!

E tîrziu…

Cu atît mai mult! Grăbeşte-te!

— Camille sînt… V-am trezit?

— Nu, nu…

— Am uitat de dumneavoastră…

Tăcere.

— Camille?

— Da.

— Să ai grijă de tine, fetiţo, da?

— …

— Camille?

— Si… sigur că da…

A doua zi rămase în pat pînă aproape să plece la muncă. Cînd se dădu jos, zări pe masă farfuria pe care i-o pregătise Franck, însoţită de un bilet: „Filet mignon de ieri cu prune uscate şi tagliatelle proaspăt preparate. La microunde trei minute“.

Şi fără greşeli, ca să vezi…

Mîncă în picioare şi se simţi numaidecît mai bine.

Îşi cîştigă pîinea în tăcere.

Storcea cîrpele, golea scrumierele, înnoda sacii menajeri.

Se întoarse pe jos.

Îşi lovea mîinile una de alta ca să şi le încălzească.

Ridica fruntea.

Se gîndea.

Şi cu cît se gîndea, cu atît mergea mai repede.

Aproape alerga.

Era două noaptea cînd îl zgîlţîi pe Philibert:

— Trebuie să vorbesc cu tine.

15

— Acum?

— Da.

— D… dar cît e ceasul?

— N-are importanţă, ascultă ce-am de zis…

— Dă-mi ochelarii, te rog…

— N-ai nevoie de ochelari, e întuneric…

— Camille… Te rog.

— Aşa, mulţumesc… Cu ochelarii, aud mai bine… Care-i treaba, soldat? Ce-i cu ambuscada asta?

Camille trase aer în piept şi-şi goli sacul. Vorbi o bună bucată de timp.

— Acesta a fost raportul meu, domnule colonel…

Philibert nu scoase o vorbă.

— Nu spui nimic?

— Pe onoarea mea, dacă ai vrut o ofensivă, ţi-a reuşit…

— Nu eşti de acord?

— Stai puţin, lasă-mă să mă gîndesc…

— O cafea?

— Bună idee. Du-te şi fă-ţi o cafea pînă mă adun…

— Tu nu vrei?

Închise ochii şi-i făcu semn să ridice tabăra.

— Ei?

— Î… Îţi spun sincer: nu cred că e o idee bună…

— Ah? făcu ea muşcîndu-şi buzele.

— Nu.

— De ce?

— Pentru că e o responsabilitate mult prea mare.

— Găseşte altceva. Nu vreau s-aud un asemenea răspuns. Nu face doi bani. Lumea e sătulă pînă-n gît de oamenii care fug de responsabilităţi… Pînă-n gît, Philibert… Tu, unul, nu ţi-ai pus această problemă cînd ai venit în noaptea aia sus, la mine, unde zăceam nemîncată de trei zile…

— Ba da, tocmai că mi-am pus problema…

— Şi? Îţi pare rău?

— Nu. Dar nu se compară. Nu e nici pe departe aceeaşi situaţie…

— Ba da! E exact aceeaşi situaţie!

Tăcere.

— Ştii că asta nu e casa mea… Locuim aici temporar… Şi mîine dimineaţă mă pot pomeni cu o scrisoare recomandată prin care sînt somat să părăsesc apartamentul într-o săptămînă…

— Pff… Ştii foarte bine cum sînt succesiunile astea… Se poate întîmpla să mai rămîi aici încă zece ani…

— Zece ani sau o lună… Rămîne de văzut… Ştii, cînd sînt mulţi bani în joc, pînă şi cei mai mari avocaţi găsesc pînă la urmă o cale de compromis…

— Philou…

— Nu te uita aşa la mine. Îmi ceri prea mult…

— Nu, nu-ţi cer nimic. Te rog doar să ai încredere în mine…

— Camille…

— Nu… Nu v-am povestit niciodată, dar am… Am avut o viaţă de rahat pînă să vă cunosc pe voi. Bine, în comparaţie cu copilăria lui Franck, nu pare mare lucru, dar orişicît, am impresia că e tot cam pe-acolo… Poate ceva mai insidios… Aşa, ca picătura chinezească… Şi la un moment dat… Nu ştiu cum am făcut… M-am purtat ca o idioată, probabil, dar…

— Dar…

— I-am… I-am pierdut pe drum pe toţi oamenii pe care i-am iubit şi…

— Şi?

— Şi cînd ţi-am spus deunăzi că nu te am decît pe tine pe lumea asta, nu… Of, la naiba! Ştii, ieri a fost ziua mea. Am împlinit douăzeci şi şapte de ani şi singura persoană care şi-a amintit a fost, din nefericire, maică-mea. Şi ştii ce cadou mi-a dat? O carte cu reţete de slăbit. Nu-i nostim? Cine poate să fie mai spiritual de-atît, te-ntreb? Îmi pare rău că te sîcîi cu povestea asta, dar trebuie să mă ajuţi din nou, Philibert… Încă o dată… După aia nu-ţi mai cer niciodată nimic, îţi promit.

— Ieri a fost ziua ta? se lamentă el. Şi de ce nu ne-ai anunţat?

— De-aia nu mai putem noi acum. Ţi-am povestit toate astea de dragul melodramei, dar de fapt n-are nici o importanţă…

— Ba da! Mi-ar fi plăcut să-ţi fac un cadou…

— Păi hai, fă-mi-l acum.

— Dacă accept, mă laşi să dorm?

— Da.

— Bine, atunci, de acord…

Bineînţeles, nu mai reuşi să adoarmă.

16

A doua zi dimineaţă, la ora şapte, Camille era deja pe picior de război. Se dusese la brutărie şi cumpărase un baton pentru gradatul preferat.

Cînd acesta din urmă îşi făcu apariţia în bucătărie, o găsi aplecată deasupra chiuvetei.

— Ooo… gemu el, au început marile manevre… deja?

— Voiam să-ţi aduc micul dejun la pat, dar n-am îndrăznit…

— Bine ai făcut. Numai eu ştiu cum să-mi dozez laptele cu cacao.

— Vai, Camille… stai jos, că mă ia cu ameţeală…

— Dacă mă aşez, am să te anunţ ceva grav…

— Groaznic… Atunci rămîi în picioare…

Se aşeză în faţa lui, cu mîinile pe masă, şi îl privi fix în ochi:

— Vreau să mă apuc iar de pictură.

— Poftim?

— Mi-am pus la poştă demisia, adineauri, cînd am coborît…

Tăcere.

— Philibert?

— Da.

— Vorbeşte. Zi-mi ceva…

Îşi luă bolul de la gură şi îşi linse mustăţile:

— Nu. Asta nu e treaba mea. În povestea asta eşti singură, dragă Camille…

— Aş vrea să mă mut în camera din fund…

— Dar Camille… E un adevărat bazar acolo!

— Şi un miliard de muşte moarte, ştiu. Dar e cea mai luminoasă încăpere, cu două ferestre pe colţ, una la est şi una la sud…

— Şi bazarul?

— Mă ocup eu…

Philibert oftă:

— Voia femeii…

— Ai să vezi, ai să fii mîndru de mine…

— Contez pe asta. Şi eu?

— Tu ce?

— Am şi eu dreptul să te rog ceva?

— Păi sigur…

Roşi:

— I… imaginează-ţi că… că vrei să… să-i oferi un ca… cadou unei ti… tinere pe ca… care n-o cu… cunoşti, ce fa… faci?

Camille îl privi pe sub sprîncene:

— Poftim?

— N… n-o face pe p… proasta, m-ai auzit f… foarte bine…

— Habar n-am, cu ce ocazie?

— C… cu nici o ocazie sp… specială…

— Pentru cînd?

— Sî… sîmbătă.

— Dă-i un Guerlain.

— Po… poftim?

— Un parfum…

— Nu… nu mă pricep să cu… cumpăr aşa ceva…

— Vrei să vin eu cu tine?

— T… te rog…

— Nici o problemă! Mergem în pauza ta de masă…

— Mu… mulţumesc…

— Ca… Camille?

— Da?

— E doa… doar o pri… prietenă, bine?

Ea se ridică rîzînd.

— Sigur că da…

Apoi, dînd cu ochii de calendarul Poştei:

— Ia te uită ce chestie! Sîmbătă e Sfîntul Valentin. Ştiai?

Philibert îşi vîrî nasul în bolul cu cacao.

— Hai, te-am lăsat, am treabă… Vin să te iau de la muzeu pe la prînz…

Cînd ea ieşi din bucătărie cu Ajaxul şi o rezervă de bureţi, Philibert stătea tot cu nasul în bol şi lipăia zaţul de Nesquick.

Franck se întoarse acasă să-şi facă siesta la începutul după-amiezii şi găsi apartamentul pustiu şi toate alea cu fundu-n sus:

— Ce-i panarama asta?

Pe la ora cinci se trezi. Camille se lupta cu un picior de lampă:

— Ce se-ntîmplă aici?

— Mă mut…

— Unde te duci? se îngălbeni el.

— Aici, îi arătă ea spre muntele de mobilă stricată şi covorul de muşte moarte. Deschise larg braţele: îţi prezint noul meu atelier…

— Neee…

— Ba da!

— Şi serviciul?

— Mai vedem…

— Şi Philou?

— Ei… Philou…

— Ce?

— E în butoiul cu melancolie…

— Ha?

— Nu, nimic.

— Vrei o mînă de ajutor?

— Mai întrebi!

Cu un bărbat era mult mai uşor. Într-o oră mutaseră tot bazarul în camera de-alături. O cameră ale cărei ferestre erau condamnate din cauza „zidăriei defectuoase“ dimprejur…

Camille profită de un moment de acalmie – Franck bea o bere rece cîntărind amploarea muncii depuse – ca să trimită ultima salvă:

— Lunea viitoare, la prînz, aş vrea să-mi sărbătoresc aniversarea împreună cu Philou şi cu tine…

— N-ai vrea mai bine seara?

— De ce?

— Păi ştii că lunea sînt de tură…

— A, da, mă scuzi, m-am exprimat greşit: lunea viitoare, la prînz, aş vrea să-mi sărbătoresc aniversarea împreună cu Philou şi cu tine *şi* cu

Paulette.

— Unde, la azil?

— Sigur că nu! Ai să ne găseşti tu o cîrciumioară simpatică!

— Şi cum ajungem acolo?

— M-am gîndit c-am putea închiria o maşină…

Franck tăcu şi medită pînă la ultima înghiţitură.

— Foarte bine, făcu el turtind cutia de bere, chestia e că dup-aia o să fie dezamăgită ori de cîte ori o să mă duc la ea singur…

— Da… Sînt toate şansele…

— Nu trebuie să te simţi obligată să faci asta pentru ea, bine?

— Nu, nu pentru ea, pentru mine.

— Bine, în cazul ăsta am să-mi aranjez tura… Am un amic care ar fi foarte încîntat să facă schimb cu mine, dacă-i împrumut motorul… Ce scîrboase-s toate muştele astea…

— Am aşteptat să te trezeşti ca să dau cu aspiratorul…

— Te descurci?

— Mă descurc. Ţi-ai văzut Ralph Lauren-ul?

— Nu.

— Drrăguţul de căţeluş e suuperrb, iarr ea e taarre ferricită…

— Cîţi ani împlineşti?

— Douăşapte.

— Unde ai stat înainte?

— Poftim?

— Înainte să stai aici, unde ai stat?

— Păi sus!

— Şi înainte de asta?

— N-avem timp acum… Cînd o să stai acasă într-o seară am să-ţi povestesc…

— Aşa zici mereu şi dup-aia…

— Ba nu, ba nu, acum mă simt mai bine… O să-ţi povestesc edificatoarea istorie a vieţii lui Camille Fauque…

— Ce-nseamnă edificatoare?

— Bună întrebare…

— Adică, cum ar veni, „ca un edificiu“?

— Nu. Adică „exemplară“, dar la modul ironic…

— Ah?

— Ca un edificiu care s-ar prăbuşi grămadă, dacă vrei…

— Ca Turnul din Pisa?

— Exact!

— Futu-i, naşpa să trăieşti c-o intelectuală…

— Ba nu! Dimpotrivă! E foarte plăcut!

— Nu, e naşpa. Tot timpul mi-e frică să nu fac greşeli de ortografie… Ce-ai mîncat la prînz?

— Am mîncat un sandvici cu Philou… Dar am văzut că mi-ai lăsat ceva în cuptor, o să mănînc imediat… Mersi… E foarte bun.

— Nu face nimic. Hai, am plecat…

— Şi tu ce mai faci, te simţi bine?

— Obosit…

— Păi dormi!

— De dormit, dorm, dar nu ştiu… Sînt chiaun… Bun… M-am dus.

17

— Măi să fie… Nu te mai vede omul cinşpe ani şi acum dai buzna aici aproape zilnic!

— Bună, Odette.

Pupături zgomotoase.

— A ajuns?

— Nu, nu încă…

— Bine, stăm şi noi jos cît o aşteptăm… Uite, ei sînt prietenii mei: Camille…

— Bună ziua.

— …şi Philibert.

— Încîntat. E minu…

— Gata, gata! Lasă că faci temenele mai încolo…

— Ei, nu mai fi aşa nervos!

— Nu sînt nervos, mi-e foame. A, uite-o… Săru' mîna, mamaie, săru' mîna, doamna Yvonne. Ciocniţi un pahar cu noi?

— Bună, Franck, dragă. Nu, mersi, am musafiri acasă. Pe la ce oră să trec să o iau?

— O aducem noi…

— Să nu fie prea tîrziu, bine? Ultima dată mi-au făcut scandal… Trebuie să fie înapoi înainte de cinci şi jumătate pen…

— Da, da, sigur, doamna Yvonne, sigur. Salutări acasă…

Franck respiră uşurat.

— Aşa, mamaie, el e Philibert…

— Omagiile mele, doamnă…

Se aplecă să-i sărute mîna.

— Hai să ne-aşezăm. Nu, Odette! Nu vrem meniu! Ne lăsăm pe mîna bucătarului-şef!

— Un aperitiv?

— Şampanie! răspunse Philibert, după care se întoarse spre vecina sa: dumneavoastră vă place şampania, doamnă?

— Da, da… făcu Paulette, intimidată de manierele tînărului.

— Uitaţi nişte jumări, cît aşteptaţi…

Toată lumea era cam încordată. Din fericire, vinişorul de Loara, ştiuca în unt şi brînzeturile de capră dezlegară numaidecît limbile. Philibert era plin de atenţii faţă de vecina sa, iar Camille rîdea ascultînd prostioarele lui Franck:

— Aveam… Pfff… Cîţi ani aveam, mamaie?

— Doamne, e mult de-atunci… Treisprezece? Paisprezece?

— Era primul meu an de ucenicie… Pe vremea aia, mi-aduc aminte, mi-era o frică de René… O băgasem pe mînecă… Dar, mă rog… M-a învăţat tot felul de lucruri… A scos untul din mine… Nici nu mai ştiu ce mi-a arătat… Nişte spatule, parcă, şi mi-a zis: „Asta se cheamă pisica mare, iar asta, pisica mică. Să-ţi aminteşti cînd te-o-ntreba profesorul, da? Pentru că, sigur, există şi cărţi, dar ăstea sînt denumirile adevărate din bucătărie. Ăsta-i jargonul adevărat. După asta se recunosc ucenicii buni. Ia, ai reţinut?

— Da, şefu'.

— Cum se cheamă asta?

— Pisica mare, şefu'.

— Şi astălaltă?

— Păi… aia mică…

— Aia mică ce, Lestafier?

— Pisica mică, şefu'!

— E bine, băiatule, e bine… Ai s-ajungi departe…“ Doamne, ce tont eram pe vremea aia! Ce şi-au mai bătut joc de mine… Dar nu rîdeam în fiecare zi, nu, Odette? Se lăsa cu şuturi în cur…

Odette, care se aşezase lîngă ei, dădea din cap.

— Acum e mai calm, să ştii…

— Normal! Puştii din ziua de azi nu mai fac ce le spui!

— Nici nu mai mi-adu aminte de puştii din ziua de azi… Nu mai poţi să le spui nimic… Se botoşesc. Atîta ştiu să facă: să stea îmbufnaţi. Mă obosesc… Mă obosesc mai tare ca voi cînd aţi dat foc la pubele…

— Aşa e! Uitasem…

— Ei, eu, una, n-am uitat, te rog să mă crezi!

Se stinse lumina. Camille suflă în lumînări şi tot restaurantul aplaudă.

Philibert se făcu nevăzut şi reveni cu un pachet mare:

— Camille, ăsta e din partea lui Franck şi a mea…

— Da, da' a fost ideea lui, preciză Franck. Dacă nu-ţi place, nu-i vina mea. Eu am vrut să plătesc un stripper, da' n-a vrut el…

— Vai, mulţumesc! Ce drăguţ din partea voastră!

Era o masă de lucru pliantă pentru pictură, numită „de campanie“.

Philibert citi prezentarea produsului cu tremur în glas:

— *Stabilă, cu o suprafaţă plană mare şi două sertare pentru ustensile, masa se poate plia şi înclina sub două unghiuri. Este concepută inclusiv pentru a lucra la ea. Are patru picioare,* minunat… *pliante, din lemn de*

fag, asamblate două cîte două printr-o traversă care îi conferă stabilitate cînd sînt deschise. Atunci cînd picioarele sînt pliate, ele blochează sertarele. Blatul de lucru poate fi înclinat graţie unei cremaliere duble. Este conceput pentru blocuri de desen de maximum 68×52 cm. Sînt deja cîteva foi, în caz că… *Un mîner încorporat permite transportarea mesei atunci cînd aceasta este pliată.* Şi asta nu e tot, Camille… *sub mîner e prevăzut un loc pentru o sticlă de apă!*

— E numai pentru apă? se nelinişti Franck.

— Nu-i vorba de apă pentru băut, prostuţule, rîse Paulette de el, e pentru amestecat culorile!

— Aha, ce să fac, dacă sînt prost…

— Îţi… îţi place? se impacientă Philibert.

— E minunată!

— Sigur n… nu ţi-ar fi plă… plăcut mai mult un tînăr dezbrăcat?

— Am timp s-o încerc acum?

— Sigur, sigur, oricum îl aşteptăm pe René…

Camille cotrobăi în geantă după trusa minusculă de acuarele şi se aşeză în faţa geamului.

Desenă Loara. Lentă, largă, imperturbabilă. Cu bancurile de nisip nonşalante, cu stîlpii de care se leagă parîmele, cu bărcile ei mirosind a mucegai. Un cormoran. Stuful gălbui şi albastrul cerului. Un albastru hibernal, metalic, strălucitor, epatant, dîndu-se în spectacol între doi nori mari şi obosiţi.

Odette era hipnotizată:

— Cum de reuşeşte? Doar n-are decît opt culori în trusa aia mititică!

— Trişez, dar şşt… Poftiţi. E pentru dumneavoastră.

— Vai, mulţumesc! Mulţumesc! René! Vino-ncoace, să vezi ceva!

— Masa e din partea casei!

— Vai de mine, nu…

— Ba da, ba da! Ţin neapărat…

Cînd se aşeză din nou lîngă ei, Paulette îi strecură un pachet pe sub masă: era o căciuliţă în set cu fularul. Aceleaşi găuri, aceleaşi culori. Super.

Cînd sosiră vînătorii, Franck îi urmă în bucătărie împreună cu şeful de sală şi o ţinură în coniace vorbind despre vînatul din tolbe. Camille se distra cu cadoul ei, iar Paulette îi povestea lui Philibert propriul război, în timp ce acesta, cu picioarele lungite, o asculta pasionat.

Apoi veni ora aceea oribilă, cînd se îngînă ziua cu noaptea, şi Paulette se aşeză pe locul mortului.

Nimeni nu vorbea.

Peisajul deveni din ce în ce mai respingător.

Înconjurară oraşul şi traversară zone comerciale banale: supermarketuri, hoteluri de 29 de euro camera cu televizor, hangare şi depozite. Într-un sfîrşit, Franck opri.

Chiar în capătul parcării.

Philibert ieşi şi-i deschise portiera, iar Camille îşi scoase căciula.

Paulette o mîngîie pe obraz.

— Hai, hai… bombăni Franck, pe scurt. N-am chef să mă ia la refec sora-şefă!

Cînd se întoarse, silueta de la etaj dăduse deja perdelele la o parte.

Se aşeză cu chipul schimonosit şi trase aer în piept de cîteva ori înainte de a porni.

Nici nu ieşise bine din parcare, că fata îl bătu pe umăr:

— Opreşte.

— Ce-ai mai uitat de data asta?

— Opreşte, cînd îţi spun.

18

Se întoarse.

— Ce-i?

— Cît te costă?

— Poftim?

— Chestia asta cu azilul…

— De ce mă-ntrebi?

— Cît?

— Zece mii de franci…

— Cine plăteşte?

— Şapte mii cinci sute doişpe din pensia lui bunicu-meu, şi nu mai ştiu care Consiliu general…

— Eu nu-ţi cer decît două mii de franci bani de buzunar, iar restul îi păstrezi şi nu mai munceşti duminicile, ca să mă degrevezi pe mine…

— Stai puţin, despre ce vorbeşti?

— Philou?

— A, nu, drăguţă, a fost ideea ta, se fandosi el.

— Da, dar e casa ta, prietene…

— Alo! Ce se-ntîmplă-aici? Ce-i nebunia asta?

Philou aprinse luminile:

— Dacă vrei…

— Şi dacă vrea şi *ea*, preciză Camille…

— …o luăm cu noi, zîmbi Philibert.

— C… cu voi, unde? bîigui Franck.

— La noi… acasă…

— Cînd… cînd anume?

— Acum.

— A… acum?

— Spune-mi, Camille, şi eu am tot aerul ăsta tîmp cînd mă bîlbîi?

— Nu, nici vorbă, îl linişti ea, tu n-ai *absolut deloc* privirea asta idioată…

— Şi cine-o să se ocupe de ea?

— Eu. Dar ţi-am spus condiţiile…

— Şi serviciul tău?

— Gata! La revedere!

— Dar ăăă…

— Ce?

— Medicamentele şi restul…

— I le dau eu! Ce-i aşa de complicat să numeri pastile?

— Şi dacă se-ntîmplă să cadă?

— Păi n-o să cadă pentru că stau eu cu ea!

— Dar ăăă… Unde… unde-o să doarmă?

— În fosta mea cameră. E aranjat…

Îşi sprijini fruntea de volan.

— Şi tu, Philou, ce părere ai?

— La început nu mi s-a părut o idee bună, dar apoi da. Cred că viaţa ta o să fie mai simplă dacă o aducem la noi…

— Dar un bătrîn… e o chestie grea!

— Serios? Cîte kile crezi că are bunicuţa ta? Cincizeci? Nici măcar…

— Dar nu putem s-o luăm aşa, una-două…

— Zău?

— Păi nu…

— Dacă trebuie să plătim daune, plătim…

— Pot să fac un tur?

— Du-te.

— Îmi rulezi şi mie o ţigară, Camille?

— Poftim.

Franck trînti portiera.

— E o tîmpenie, conchise el după ce-şi reluă locul.

— Nici n-am susţinut vreodată contrariul… Nu, Philou?

— Niciodată. Doar sîntem oameni lucizi!

— Nu vă e teamă?

— Nu.

— S-au văzut altele şi mai şi, nu?

— Ăhăhă!

— Credeţi că o să-i placă la Paris?

— Noi n-o ducem la Paris, o ducem la noi acasă!

— O să-i arătăm Turnul Eiffel!

— Nu. O să-i arătăm o grămadă de lucruri mult mai frumoase ca Turnul Eiffel…

Franck oftă.

— Bun, bine, şi acum ce facem?

— Mă ocup eu, zise Camille.

Cînd se întoarseră şi parcară din nou sub fereastra ei, ea era încă acolo.

Camille ieşi în fugă. Din maşină, Franck şi Philou asistară la un spectacol de umbre chinezeşti: o siluetă mică întorcîndu-se, o siluetă mai mare lîngă ea, gesturi, mişcări din cap, ridicări de umeri; Franck o ţinea una şi bună: „E o prostie, vă spun eu că e o prostie… O prostie cît casa…“

Philibert zîmbea.

Siluetele îşi schimbară locul.

— Philou?

— Mmm…

— Ce e fata asta?

— Poftim?

— Fata asta pe care ne-ai adus-o… Ce e, mai exact? O extraterestră?

Philibert zîmbea.

— O zînă.

— Da, asta e… O zînă… Ai dreptate.

Şi… ăăă… Ele… zînele astea… au sexualitate sau… ăăă…

— Da’ ce dracu’ fac femeile-ălea?

În sfîrşit, lumina se stinse.

Camille deschise fereastra şi făcu vînt unui geamantan. Franck, care îşi muşca degetele, tresări:

— Drace, fata asta are boală s-arunce lucrurile pe geam, sau ce?

Rîdea. Plîngea.

— La naiba, Philou… lacrimi imense i se rostogoleau pe obraji. De luni de zile nu mai puteam să mă privesc în oglindă… Îţi vine să crezi? Doamne, poţi să crezi? tremura el.

Philou îi întinse batista.

— O să fie bine. O să fie bine. O s-o cocoloşim cu toţii… Nu-ţi face griji.

— Nu, băieţi, nu, staţi voi în faţă, că aveţi picioare lungi…

Linişte de mormînt preţ de cîţiva kilometri. Fiecare se gîndea dacă nu cumva făcuseră o mare prostie… Apoi, brusc, ingenuă, Paulette alungă norii:

— Auziţi… O să mă duceţi la spectacole? O să mergem la operetă?

Philibert se întoarse şi fredonă: *„Sao braziliao, am aur/ Şi vin de la Riu de Janeiru/ Mai bogat acum ca ieri/ Păris, Păris, mă întorc*“.

Camille o luă de mînă şi Franck îi zîmbi în oglinda retrovizoare.

Noi patru, aici, acum, în acest Clio rablagit, eliberaţi, împreună, şi Dumnezeu cu mila…

Am furat de-acolo toooot! reluară cu toţii în cor.

PARTEA A PATRA

1

E o ipoteză. Povestea nu va merge atît de departe, încît să ne-o confirme. Şi-apoi, certitudinile noastre nu stau niciodată în picioare. Într-o zi vrem să murim, iar a doua zi ne dăm seama că e suficient să coborîm cîteva trepte ca să găsim întrerupătorul şi să vedem totul un pic mai limpede… Cu toate acestea, cei patru erau pregătiţi să trăiască ce mai aveau de trăit ca pe cele mai frumoase zile din viaţa lor.

Începînd din exact acest moment, cînd cei trei îi arată casa, pîndindu-i, pe jumătate emoţionaţi, pe jumătate neliniştiţi, reacţiile şi comentariile (nu va face nici un comentariu) şi pînă la următorul bang! al destinului – glumeţul ăsta – un vînt căldicel va adia peste chipurile lor obosite.

O mîngîiere, o amînare, un balsam.

Sentimental healing, cum ar zice el.

În familia aia de handicapaţi, aveau de-acuma o bunică, şi chiar dacă tribul nu era complet – nu va fi niciodată –, nu aveau intenţia să se lase doborîţi.

Dar ce, erau la ananghie? Ei bine, hai să vorbim în termeni de poker! Erau serviţi şi asta se numeşte un careu. Mă rog, poate nu un careu de aşi… Prea multe cucuie, prea multe bîlbîieli, prea multe cicatrice (în toate sensurile) ca să pretinzi aşa ceva, dar… În fine, un careu!

Din păcate, nu erau jucători prea buni…

Nici dacă se concentrau. Nici dacă aveau, în sfîrşit, mînă bună. Cum să-i ceri unui chouan[1] dezarmat, unei zîne fragile, unui băiat slab ca un ţîr şi unei bătrînici pline de vînătăi să meargă la cacealma?

Imposibil.

Bah… asta e… O miză mică şi cîştiguri ridicole – tot e mai bine decît să te culci…

1. Răsculat regalist din provinciile din vestul Franţei, în timpul revoluţiei din 1789.

2

Camille nu merse pînă la capăt cu preavizul: Josy B. puţea, categoric, mult prea rău. Trebuia să treacă pe la sediu (cuvîntul ăsta…) pentru a-şi negocia plecarea şi pentru a-şi încasa… Cum se chema asta?… Diferenţa de bani. Cîntări argumentele pro şi contra şi se hotărî că puţin îi pasă.

Mamadou era supărată pe ea:

— Tocmai tu… Tocmai tu… repeta ea întruna în ultima seară, lovind-o cu mătura peste picioare. Tocmai tu…

— Tocmai eu ce? se enervă Camille după a o suta lovitură. Termină ce-ai de spus, fir-ar al dracului! Eu ce?

Femeia clătină din cap cu tristeţe:

— Tu… nimic.

Camille se duse în altă încăpere.

Locuia în direcţia opusă, dar urcă în aceeaşi garnitură de metrou pustie şi îşi făcu loc pe aceeaşi banchetă, obligînd-o să se dea mai încolo. Parcă erau Asterix şi Obelix cînd sînt supăraţi unul pe celălalt. Camille îi dădu un cot în şunci, iar Mamadou aproape c-o doborî la pămînt.

O luară de la început de mai multe ori.

— Hai, Mamadou… Nu te botoşi…

— Nu mă botoşesc şi-ţi interzic să-mi mai zici Mamadou. Nu mă cheamă Mamadou! Urăsc numele ăsta! Aşa-mi zice fetele de la servici, da’

pe mine nu mă cheamă deloc Mamadou. Şi cum tu nu mai eşti colega mea, nu mai ai voie să-mi zici aşa, ai priceput?

— A, da? Păi şi-atunci cum te cheamă?

— Nu-ţi zic.

— Ascultă Mam… mamă dragă… ţie am să-ţi spun adevărul: nu plec din cauza lui Josy. Nu plec din cauza slujbei. Nu plec din cauza banilor. Adevărul e că… plec pentru că eu am altă profesie… O profesie care… în sfîrşit, aşa cred… nu… Nu sînt sigură… o profesie la care mă pricep mai bine decît la asta şi… care cred că mă va face mai fericită…

Tăcere.

— Şi apoi nu e singurul motiv… Acum mă ocup de o doamnă în vîrstă şi nu vreau să mai plec nopţile, înţelegi? Mi-e frică să nu cadă…

Tăcere.

— Bun, eu cobor, bine?… Pentru că altfel o să trebuiască să dau bani pe taxi…

Mamadou o apucă de mînă şi o obligă să se aşeze la loc.

— Mai stai un pic. Nu-i decît doişpe jumate…

— Ce e?

— Poftim?

— Cealaltă profesie, ce e?

Camille îi întinse caietul.

— Na, făcu ea şi îi dădu carnetul înapoi, e frumos. În cazul ăsta, io sînt dă acord. Poţi să pleci acuma, da' orişicît… Am fost foarte mulţumită să te cunosc, libelulo, adăugă ea întorcîndu-se.

— Mai vreau să te rog ceva, Mama…

— Vrei să-ţi descînte frate-meu Léopold să ai succes garantat şi clienţi?

— Nu. Aş vrea să-mi pozezi…

— Pe cine să pozez?

— Nu, tu să-mi pozezi! Să-mi fii model…

— Eu?

— Da.

— Ia zi, îţi baţi joc dă mine?

— Din prima zi cînd te-am văzut, pe vremea aia lucram la Neuilly, îmi amintesc… Vreau să-ţi fac portretul…

— Termină, Camille! Io nici măcar nu-s frumoasă!

— În ochii mei eşti.

Tăcere.

— În ochii tăi sînt?

— În ochii mei eşti…

— Şi ce vezi tu frumos acolo? întrebă ea, arătînd cu degetul reflexia din geamul întunecat. Ai? Unde e ce spui?

— Dacă o să am ocazia să-ţi fac portretul şi dacă îmi reuşeşte, o să se vadă în el tot ceea ce mi-ai povestit de cînd ne cunoaştem… Tot… Or să se vadă mama şi tatăl tău. Şi copiii tăi. Şi oceanul. Şi… cum o chema?

— Pe cine?

— Pe căpriţa ta.

— Bouli…

— O să se vadă şi Bouli. Şi verişoara ta care a murit… Şi tot…

— Tu vorbeşti ca frate-meu! Zici tot felul dă fantezii de-alea nebune de-ale tale!

Tăcere.

— Dar… nu sînt sigură c-o să-mi reuşească…

— Zău? Să ştii că şi dacă n-o să se vadă Bouli cocoţată în capul meu, tot o să fie bine! rîse ea. Da’ ce-mi ceri tu acuma ia timp, nu?

— Da.

— Atunci nu pot…

— Ai numărul meu de telefon… Ia-ţi şi tu liber de la Touclean o zi, două şi treci pe la mine. Îţi plătesc eu orele… Modelele se plătesc întotdeauna… E o meserie, să ştii… Bun, am plecat. Nu… nu ne pupăm?

Femeia o sufocă la pieptul ei.

— Cum te cheamă, de fapt, Mamadou?

— Nu-ţi spun. Nu-mi place numele meu…

Camille alergă de-a lungul peronului mimînd un telefon cu degetele la ureche. Fosta ei colegă făcu un gest ostenit cu mîna. Uită-mă, *toubab*[1] mic, uită-mă. Oricum m-ai uitat deja.

Îşi suflă nasul cu zgomot.

Îi plăcea să stea de vorbă cu ea.

E adevărat…

Nimeni pe lumea asta n-o asculta vreodată.

1. Denumire dată albilor de negrii din Senegal.

3

În primele zile, Paulette nu ieşi din camera ei. Îi era teamă că s-ar putea să îi deranjeze, că s-ar putea rătăci, că ar putea cădea (uitaseră să-i ia cadrul) şi, mai cu seamă, că s-ar putea să regrete hotărîrea nechibzuită.

Uneori se zăpăcea, spunea că petrece o vacanţă frumoasă şi îi întreba cînd au de gînd s-o ducă înapoi acasă.

— Unde acasă? se enerva Franck.

— Ştii foarte bine unde… la mine acasă…

Atunci Franck ieşea din cameră oftînd:

— V-am spus că facem o prostie… Colac peste pupăză, a început să-şi piardă minţile…

Camille se uita la Philibert, iar Philibert se uita în altă parte.

— Paulette?

— A, tu erai, draga mea… Cum… spuneai că te cheamă?

— Camille…

— Aşa! Ce vrei, drăguţo?

Camille îi vorbi fără ocolişuri, ferm. Îi aminti de unde vine, de ce stă cu ei, cum şi-au schimbat modul de viaţă şi cum aveau să şi-l schimbe în continuare, ca să stea cu ea. Mai adăugă o mie de detalii usturătoare, care o lăsau pe bătrînă fără cuvinte:

— Şi deci nu mă mai întorc niciodată la mine acasă?

— Zău.

— Ah?

— Hai cu mine, Paulette…

Camille o luă de mînă şi îi făcu iar turul apartamentului. De data asta mai încet. În treacăt, bătu şi cîteva apropouri:

— Aici e toaleta… Vezi, Franck fixează nişte mînere ca să poţi să te ţii…

— Tîmpenii, bombăni el.

— Aici e bucătăria… Mare, nu? Dar e friguroasă… De-aia am curăţat ieri masa rulantă… Ca să poţi să mănînci la tine în cameră…

— …sau în salon, preciză Philibert. Ştiţi, nu trebuie să staţi închisă în cameră toată ziua…

— Aşa, holul… E foarte lung, dar poţi să te ţii de lambriuri, nu-i aşa? Dacă ai nevoie de ajutor, o să mergem la farmacie şi închiriem un scaun cu rotile…

— Da, mai degrabă…

— Nici o problemă! Avem deja un motociclist în casă…

— Aici e baia… Despre asta trebuie să vorbim foarte serios, Paulette… Uite, ia loc pe scaunul ăsta… Priveşte-o, Paulette… Uite cît e de frumoasă…

— Foarte frumoasă. N-am mai văzut aşa ceva prin părţile noastre…

— Aşa. Ei bine, ştii ce-o să facă nepotul tău şi cu prietenii lui?

— Nu…

— O s-o facă praf. O să instaleze o cabină de duş, deoarece cada asta e prea înaltă pentru tine şi n-ai putea să treci peste marginea ei. Aşa că trebuie să te hotărăşti odată pentru totdeauna, pînă nu e prea tîrziu. Ori rămîi aici şi băieţii se apucă de treabă, ori nu prea te trage inima să rămîi, şi nu-i nici o

problemă, poţi să faci ce vrei, dar trebuie să ne spui acum, înţelegi, Paulette?

— Înţelegeţi? repetă Philibert.

Bătrîna oftă, îşi frămîntă colţul hainei preţ de cîteva secunde, care lor le părură o veşnicie, apoi ridică privirea şi întrebă neliniştită:

— Dar la taburet v-aţi gîndit?

— Poftim?

— Eu nu sînt complet neputincioasă, să ştiţi… Pot foarte bine să fac duş singură, dar am nevoie de un taburet, că altfel…

Philibert se prefăcu a-şi nota în palmă:

— Un taburet pentru micuţa doamnă din spate! S-a notat! Altceva, vă rog?

Bătrîna zîmbi:

— Nimic…

— Nimic?

În cele din urmă, cedă:

— Ba da. Aş vrea revista *Télé Star*, rebusul, andrele şi lînă pentru fetiţa asta, o cutie de Nivea, că pe a mea am uitat-o, nişte bomboane, un calendar mititel să mi-l pun pe noptieră, chestii din alea cu bule în care să-mi pun proteza, jartiere, papuci de casă şi un capot mai gros, că aici e foarte curent, tampoane, pudră, sticluţa de parfum pe care a uitat-o Franck deunăzi, încă o pernă, o lupă şi v-aş ruga să-mi mutaţi fotolul lîngă geam şi…

— Şi? se impacientă Philibert.

— Şi gata, zău…

Franck venise şi el cu cutia de scule şi-l bătu pe umăr pe Philibert:

— Fir-ar să fie, măi băiatule, ne-am trezit cu două prinţese pe cap…

— Fii atent! strigă Camille la el. Vezi că-mi cari numai praf peste tot…

— Şi nu mai înjura, te rog! adăugă bunica.

Franck plecă tîrşîindu-şi picioarele:

— Ooo, măiculiţă… O să fie naşpa… E de rău, băiatule, e de rău… Eu mă întorc la lucru, că e mai calm. Dacă se duce careva la cumpărături, să ia şi nişte cartofi, să vă fac o tocană… Da' vedeţi, de data asta luaţi unii frumoşi, bine? Uitaţi-vă cu atenţie… Cartofi pentru piure… Nu-i aşa o filozofie, scrie pe etichetă…

„E de rău, băiatule, e de rău“, profeţise el. Şi se înşelase. De fapt, în viaţa lor nu le fusese atît de bine.

Spus în felul ăsta, sună un pic aiurea, evident, dar, mă rog, era adevărat şi trecuse o bună bucată de vreme de cînd ridicolul nu-i mai omora: pentru prima oară şi aşa cum erau ei, aveau impresia că sînt într-adevăr o familie.

Chiar mai ceva ca o familie – familia pe care şi-o aleseseră, şi-o doriseră, familia pentru care se luptaseră şi care nu le cerea în schimb decît să fie fericiţi împreună. Şi nici măcar să fie fericiţi, nu aveau asemenea pretenţie. Ci să fie împreună, atîta tot. Iar asta era deja mai mult decît speraseră.

4

După episodul din baie, Paulette n-a mai fost aceeaşi. Îşi găsi puncte de reper şi se integră în bazarul înconjurător cu o uşurinţă surprinzătoare. Poate că avusese nevoie de o dovadă? De o dovadă că era aşteptată şi binevenită în apartamentul ăsta imens şi gol, unde obloanele se închideau dinăuntru şi unde nimeni nu ştersese praful din vremea Restauraţiei. Şi dacă ar instala un duş, ar face-o numai pentru ea… Aproape că se pierduse pentru că-i lipseau două-trei lucruri de-ale ei, şi Camille se gîndea adesea la scena cu pricina. La cum unii oameni se simt rău, uneori, din cauza cîtorva prostioare, şi cum totul se putea nărui în viteză cu V mare, dacă n-ar fi fost acolo băiatul ăla mare şi răbdător care o întrebase „Altceva?“, făcîndu-se că notează totul într-un carneţel imaginar… La ce se reducea totul? La o revistă proastă, o lupă, două-trei flacoane cu diverse… Te lua cu ameţeală… Filozofie de doi bani care o încînta şi care se dovedi a fi cu mult mai complexă cînd se pomeniră amîndouă la raionul cu pastă de dinţi din Franprix, citind etichetă după etichetă: Stéradent, Polident, Fixadent şi alţi adezivi minune pentru proteză…

— Auzi… Paulette, ăăă… alea la care le spui tu ăăă… tampoane sînt de fapt…

— Doar n-ai să mă obligi să port scutece, cum ne dădeau acolo, pe motiv că sînt mai ieftine! se indignă ea.

— Aha! Tampoane! repetă Camille, uşurată. De acord… Nu prea înţelesesem ce şi cum…

De-acum, să ne înţelegem, cunoşteau pe de rost Franprix-ul şi ajunsese chiar să li se pară cam prăfuit! Aşa că se duceau cu paşi măsuraţi la Monoprix, pe care-l băteau în lung şi-n lat cu căruciorul cu rotile şi lista de cumpărături stabilită de Franck de cu seara…

Ah, la Monoprix…

Zi de zi…

Paulette era întotdeauna prima care se trezea şi aştepta ca unul din băieţi să-i aducă micul dejun la pat. Cînd era rîndul lui Philibert, acesta i-l servea pe un platou, cu un cleştişor pentru zahăr, şerveţel brodat şi un recipient pentru lapte. O ajuta să se ridice în capul oaselor, îi bătea pernele şi trăgea draperiile, oferindu-i un mic comentariu despre vreme. Nici un bărbat nu fusese vreodată atît de îndatoritor cu ea, şi ceea ce trebuia să se întîmple se întîmplă: începu, la rîndul ei, să-l adore. În schimb, cînd era rîndul lui Franck, micul dejun era ăăă… mai rustic. Îi aşeza bolul cu cafea Ricoré pe noptieră şi-i ştergea obrazul cu buzele în chip de sărut, bombănind că deja e în întîrziere.

— Nu vrei să faci pipi?

— O aştept pe fetiţă…

— Zău, mamaie, asta-i bună! Mai slăbeşte-o şi tu un pic! Ar putea să mai doarmă înc-un ceas! Doar nu vrei să te ţii atîta timp…

Paulette repeta imperturbabilă:

— O aştept.

Franck pleca boscorodind.

Mde, n-ai decît, aşteapt-o… Stai şi-aşteapt-o… Ce scîrbos, nu se mai ocupă decît de tine acum… Şi eu o aştept, fir-ar al dracului! Ce-ar trebui să

fac? Ar trebui să-mi rup picioarele, ca să capăt şi eu un zîmbet? Mă scoate din minţi Mary Poppins asta, mă scoate din minţi…

Camille ieşi din camera ei trosnindu-şi oasele:

— Ce tot mormăi acolo?

— Nimic. Locuiesc împreună cu prinţul Charles şi maica Emanuelle şi mă distrez nebuneşte. Dă-te din drum, c-am întîrziat… Auzi?

— Ce?

— Ia dă-mi o mînă să văd… Da' e foarte bine! se înveseli el, palpînd-o. Ca să vezi, graso… Ai grijă… Pun eu laba pe tine cît de curînd…

— Nici în visele tale cele mai frumoase, domnu' bucătar.

— Ba da, prepeliţo, ba da…

Era adevărat, totul era mult mai vesel.

Se întoarse cu bluza de la uniformă sub braţ:

— Miercurea viitoare…

— Miercurea viitoare ce?

— Miercurea viitoare o să ţinem lăsata secului, că marţi, cînd ar trebui să fie, n-o să pot, fiindcă am prea multă treabă. Iar tu o să mă aştepţi la cină…

— La miezul nopţii?

— O să încerc să ajung mai devreme şi o să-ţi fac nişte clătite cum n-ai mîncat în viaţa ta…

— Ah! Mă speriasem! Am crezut că ai ales ziua de miercuri ca să mi-o tragi!

— Îţi fac clătite şi dup-aia ţi-o trag.

— Perfect.

Perfect? Era dus de-a binelea… Ce-o să facă pînă miercuri? O să se lovească de toţi stîlpii de lumină de pe stradă, o să greşească toate sosurile şi o să-şi cumpere nişte lenjerie nouă? Drace, nu se poate aşa ceva! Într-un fel sau altul, o să-i vină de hac porcăria asta! Angoasa… Numai de-ar fi cea bună… Ros de îndoială, se hotărî să-şi cumpere nişte chiloţi noi pentru orice eventualitate…

Mda… Un Grand Marnier o să fie numai bun, pe cuvîntul meu, o să fie numai bun… Şi ce nu folosesc la flambat, beau.

După aceea, Camille venea în camera ei cu bolul de ceai în mînă. Se aşeza pe pat, dădea plapuma la o parte şi aşteptau să plece băieţii ca să se uite la teleshopping. Se extaziau, chicoteau, rîdeau de ţinutele prezentatoarelor, iar Paulette, căreia încă nu i se întipărise în minte trecerea la euro, se minuna cît de ieftină e viaţa la Paris. Timpul nu mai exista, se întindea molatic de la ceainic la Monoprix şi de la Monoprix la chioşcul de ziare.

Aveau impresia că sînt în vacanţă. Prima vacanţă de ani de zile pentru Camille şi prima vacanţă dintotdeauna pentru bătrînă. Se împăcau bine, se înţelegeau din priviri şi întinereau pe măsură ce se măreau zilele.

Camille devenise ceea ce serviciile sociale numesc „personal auxiliar“. Aceste două cuvinte i se potriveau, iar ea compensa lipsa de cunoştinţe geriatrice prin adoptarea unui ton direct şi a unui limbaj frust care le dezinhibau pe amîndouă.

— Hai, Paulette, hai… O să te spăl la fund cu duşul…

— Eşti sigură?

— Bineînţeles!

— Nu te dezgustă?

— Nici vorbă.

Montarea unei cabine de duş se dovedise prea complicată, aşa că Franck confecţionase o treaptă antiderapantă pentru escaladarea căzii şi tăiase picioarele unui scaun mai vechi pe care Camille îl acoperea cu un prosop înainte de a-şi aşeza acolo protejata.

— Vai… gemea ea, dar mi-e atît de jenă… Nici nu ştii ce prost mă simt că te oblig să faci asta…

— Zău…

— Nu te dezgustă corpul ăsta bătrîn? Eşti sigură?

— Ştii… Cred că de fapt eu nu-l percep cum îl percepi tu… Am… Am luat lecţii de anatomie, am desenat nuduri cel puţin la fel de bătrîne ca tine şi n-am probleme de pudoare… În fine, am, dar nu de felul ăsta. Nu ştiu cum să-ţi explic… Cînd mă uit la tine, nu mă gîndesc: bleah, ce riduri, ce sîni căzuţi, ce burtă lăsată, ce peri alb, ce păsărică flască, ce genunchi strîmbi… Nu, nici vorbă… S-ar putea să te ofensez, dar corpul tău mă interesează independent de tine. Mă gîndesc la desen, tehnică, lumină, contururi, carne de îmblînzit… Mă gîndesc la anumite tablouri… Bătrînele nebune ale lui Goya, alegoriile Morţii, mama lui Rembrandt sau profetesa sa Anna… Iartă-mă, Paulette, e groaznic ce-ţi spun, dar… de fapt te privesc la modul foarte rece!

— Ca pe un animal curios?

— Oarecum… Ca pe o curiozitate, mai degrabă…

— Şi?

— Şi nimic.

— O să mă desenezi şi pe mine?

— Da.

Tăcere.

— Da, dacă-mi dai voie… Aş vrea să te desenez pînă cînd o să te învăţ pe de rost. Pînă cînd nici n-o să-ţi mai dai seama că sînt în preajma ta…

— Îţi dau voie, dar povestea asta cu baia, zău… Nici măcar nu eşti fata mea, nici nimic şi… Vai, nu… nu mai ştiu ce-i cu mine…

În cele din urmă, Camille se dezbrăcase şi îngenunchease dinaintea ei pe emailul cenuşiu:

— Paulette, spală-mă.

— Poftim?

— Ia săpunul şi mănuşa şi spală-mă.

Bătrîna se execută şi, pe jumătate tremurînd pe scăunaşul ei acvatic, întinse mîna spre spatele fetei:

— Hei! Mai apăsat!

— Dumnezeule, ce tînără eşti… Cînd mă gîndesc că şi eu am fost ca tine cîndva… Sigur, nu eram aşa de subţire…

— Vrei să zici slabă? i-o tăie Camille apucîndu-se cu mîinile de robinete.

— Nu, nu, vreau să zic chiar „subţire“… Cînd Franck mi-a povestit despre tine, mi-aduc aminte că numai asta îi ieşea din gură: „Vai, mamaie, e aşa de slabă… Dacă ai vedea-o cît e de slabă…“, dar acum, că mă uit la tine dezbrăcată, nu mai sînt de acord cu el. Nu eşti slabă, eşti fină. Mă faci să mă gîndesc la tînăra aceea din romanul *Cărarea pierdută*… Ştii? Cum o chema? Ajută-mă…

— N-am citit-o.

— Şi avea şi un nume nobil… Ah, ce mă enervează…

— Mergem să căutăm la bibliotecă… Hai! Şi mai jos! N-ai nici un motiv să te jenezi. Stai aşa că mă întorc cu faţa acum… Aşa… Vezi? Sîntem în aceeaşi barcă, buni! De ce te uiţi aşa la mine?

— Eu… Din cauza cicatricei ăleia, de-acolo…

— A, asta? Nu-i nimic…

— Nu… Cum nu-i nimic?… Ce-ai păţit?

— Nimic, dacă-ţi spun.

Şi din ziua aceea, între ele nu se mai puse niciodată problema epidermei.

Camille o ajuta să se aşeze pe closet, apoi sub duş şi o săpunea vorbind despre altceva. Spălatul pe cap era o treabă mai delicată. De fiecare dată cînd închidea ochii, bătrîna îşi pierdea echilibrul şi se lăsa pe spate. După cîteva încercări catastrofale, se hotărîră să-şi facă abonament la coafor. Nu acolo în cartier, fiindcă erau toate din cale afară de scumpe („Care Myriam? îi răspunsese cretinul ăla de Franck, nu cunosc nici o Myriam…“), ci la capătul unei linii de autobuz. Camille studie harta, urmări cu vîrful degetului traseele transportului public, ţinu cont de exotism, luă la puricat paginile aurii, ceru un deviz pentru un coafat săptămînal şi puse ochii pe un mic salon din Rue des Pyrénées, zona cu cele mai mici preţuri de pe linia lui 69.

De fapt, diferenţa de preţ nu justifica atîta trambalare, dar era o plimbare aşa plăcută…

Iar în fiecare vineri, dis-de-dimineaţă, de cum se crăpa de ziuă etc., Camille instala la geam o Paulette mototolită şi asigura comentariile despre *Paris by day*, prinzînd din zbor – în carnetul ei şi în funcţie de ambuteiaje – un cuplu de canişi în hăinuţe Burberry pe Pont Royal, chestiile alea ca nişte căpăţîni care ornau zidurile Luvrului, tufişurile de merişor de pe Quai de la Mégisserie, soclul geniului de la Bastilia sau partea superioară a cavourilor din Père Lachaise. Apoi citea poveşti cu prinţese însărcinate şi cu cîntăreţi

abandonaţi, în timp ce prietena ei jubila sub cască. Luau prînzul într-o cafenea din Place Gambetta. Nu chiar în cafeneaua Le Gambetta, un loc un pic cam modern după gustul lor, ci în Bar du Métro, unde mirosea frumos a tutun rece, milionari perdanţi şi chelneri irascibili.

Paulette, care-şi aducea aminte de catehism, lua invariabil păstrăv cu migdale, iar Camille, care n-avea nici o morală, ronţăia cu ochii închişi un sandvici cu brînză şi jambon. Comandau o carafă de vin, ba sigur că da, şi ciocneau cu mare plăcere. Pentru noi! La întoarcere, Camille se aşeza în faţa ei şi desena exact aceleaşi lucruri, dar de astă dată sub privirea unei bătrînici dichisite şi părul ţeapăn de fixativ, care nu îndrăznea să se sprijine de geam de frică să nu-şi strice superbele bucle movulii. (Johanna, coafeza, o convinsese să-şi schimbe culoarea: „Deci ne-am înţeles? Vă fac opalin *cendré*, da? Uitaţi aici, e numărul 34…“ Paulette ar fi vrut să-i ceară, din priviri, părerea lui Camille, dar fata era adîncită într-o poveste despre o liposucţie ratată. „N-o să am un aer prea trist?“ se arătă ea îngrijorată. „Trist? Nici vorbă! Dimpotrivă, o să aveţi un aer foarte vesel!“)

Într-adevăr, chiar acesta… era cuvîntul potrivit. Avea un aer foarte vesel şi în ziua aceea coborîră pînă la intersecţia cu Quai de Voltaire ca să cumpere, printre altele, un pahar nou pentru acuarele de la Sennelier.

Părul lui Paulette trecuse de la *Rose Doré* foarte pal la *Violet de Windsor*.

Ah! Dintr-o dată… Avea un aer mult mai şic…

În celelalte zile se duceau deci la Monoprix. Le lua mai mult de un ceas să străbată cei două sute de metri, gustau noul Danette, răspundeau la sondaje idioate, încercau rujuri sau eşarfe oribile de muselină. Se plimbau agale, sporovăiau, se opreau în drum, comentau alura cucoanelor burgheze

din Arondismentul VII şi voioşia adolescenţilor. Rîsetele lor molipsitoare, poveştile lor abracadabrante, soneriile celularelor şi rucsacii lor zăngănind de flecuşteţe. Se distrau, oftau, glumeau, se ridicau cu precauţii. Aveau timp, aveau viaţa dinaintea lor…

5

Cînd Franck nu putea asigura servirea, Camille era cea care prelua sarcina. După cîteva farfurii de paste leşinate de atîta fiert, o plăcintă ratată şi cîteva omlete arse, Paulette luă hotărîrea să-i inculce anumite noţiuni culinare. Se aşeza pe un scaun în faţa aragazului şi o învăţa cuvinte simple precum: verdeaţă, oală de fontă, tigaie încinsă şi clocot scurt. Paulette nu mai vedea bine, dar mirosul îi spunea care e următorul pas… Cepele, slănina, bucăţile de carne, aşa, e bine, stop. Amestecă aici… Aşa, îţi zic eu cînd… Stop!

— E bine. Nu zic c-o să fac din tine maestru-bucătar, dar în sfîrşit…

— Şi pe Franck?

— Ce-i cu el?

— Tu l-ai învăţat tot ce ştie?

— Ei, nu tot! Cred că de la mine a prins gustul… Dar chestiunile complicate le-a învăţat din alte părţi… Eu l-am deprins cu mîncărurile de casă… Feluri simple, rustice şi ieftine… Cînd soţul meu n-a mai putut munci din cauza inimii, m-am angajat bucătăreasă la o familie burgheză…

— Şi el venea cu tine?

— Păi da! Ce era să fac cu un copil mic? Bine, după aia n-a mai venit, fireşte… După…

— După ce?

— Ei, ştii şi tu cum e… După ce ajunsesem să nu mai am habar pe unde umblă… Dar… Era talentat. Avea simţ pentru gătit. Bucătăria era singurul loc unde era cît de cît calm…

— Aşa e şi acum.

— L-ai văzut?

— Da. Deunăzi m-a luat drept servitoare şi… Nu l-am recunoscut!

— Vezi… Şi dacă ai şti ce dramă a fost cînd l-am trimis la ucenicie… Ce s-a mai supărat pe noi…

— Păi el ce-ar fi vrut să facă?

— Nimic. Prostii… Camille, bei cam mult!

— Glumeşti! Nu mai beau nimic de cînd te-ai mutat aici! Uite, un păhărel de vinuţ, face bine la artere. N-o spun eu, aşa zic doctorii…

— Bine… atunci un păhărel…

— Ei, ce-i cu figura asta? Te-a întristat vinul?

— Nu, amintirile…

— A fost dificil pentru tine?

— Uneori a fost…

— El a fost dificil?

— El, viaţa…

— Mi-a povestit…

— Ce?

— Despre mama lui… Despre ziua cînd a venit să-l ia, toate astea…

— Ve… Vezi tu, cel mai rău lucru cînd îmbătrîneşti e… Uite, mai pune-mi un păhărel, aşa… Nu e că trupul o ia razna, nu, ci remuşcările… Cum te mai urmăresc, cum te mai chinuie… Ziua… Noaptea… Tot timpul… Vine o vreme cînd nu mai ştii dacă să ţii ochii deschişi sau dacă să-i închizi ca să le alungi… Vine o vreme cînd… Dumnezeu ştie că am încercat… Am încercat să înţeleg de ce n-a mers, de ce totul a ieşit aiurea… Tot… Şi…

— Şi?

Paulette tremura:

— Nu reuşesc. Nu pricep. Nu…

Plîngea:

— Cu ce să-ncep?

În primul rînd, m-am măritat tîrziu… Of! Am avut şi eu o poveste de dragoste ca toată lumea, ştii… Dar n-a mers… În cele din urmă, m-am căsătorit cu un băiat drăguţ ca să-i mulţumesc pe toţi. Surorile mele erau de mult la casele lor, iar eu… Aşa că m-am măritat şi eu…

Dar nu făceam copii… Lună de lună, îmi blestemam pîntecele şi plîngeam în timp ce-mi fierbeam lenjeria. Am umblat pe la doctori, am venit chiar şi-aici, la Paris, să-mi fac un control… Am fost pe la vraci, pe la vrăjitoare, nişte babe înspăimîntătoare, care-mi cereau lucruri imposibile… Dacă ai şti cîte am făcut, Camille, cîte am făcut fără să zic nici pîs… Am sacrificat miei pe lună plină, le-am băut sîngele, am mîncat… Barbarie curată, crede-mă… Trăiam într-alt secol… Îmi ziceau cu toţii că sînt „însemnată“. Şi după aia, pelerinaje… An de an mă duceam la Mont Blanc şi băgam un deget în gaura Sfîntului Génitour, pe urmă mergeam la Gargilesse să ating moaştele Sfîntului Greluchon… Rîzi?

— Din cauza numelor ăstora…

— Şi n-am terminat, stai aşa… Trebuia să las un ex-voto din ceară care reprezenta copilul dorit pe altarul Sfîntului Grenouillard de la Preuilly…

— Grenouillard?

— Grenouillard, cum îţi spun! Ah! Erau aşa frumoşi copilaşii mei de ceară, crede-mă… Ca nişte păpuşele… Numai că nu vorbeau… Şi apoi, într-o bună zi, cînd mă resemnasem deja de multă vreme, am rămas însărcinată… Aveam peste treizeci de ani… Tu nu-ţi dai seama, dar eram

bătrînă deja… Şi-am făcut-o pe Nadine, mama lui Franck… Ce-am mai răsfăţat-o, ce-am mai alintat-o, ce-am mai cocoloşit-o pe fetiţa asta… Ca pe-o regină… Am stricat-o, cu siguranţă… Am iubit-o prea mult… Sau am iubit-o prost… I-am făcut toate voile… Toate, mai puţin ultima… N-am vrut să-i dau bani, atunci cînd mi-a cerut, ca să avorteze… N-am putut, mă crezi? N-am putut. Eu suferisem prea mult. Nu era vorba de religie sau de morală, nu mi-era nici măcar de gura satului. Eram pur şi simplu furioasă. Furioasă. Şi însemnată. Mai bine o omoram cu mîna mea, decît s-o ajut să se măcelărească… Oare… Oare am greşit? Spune-mi tu. Cîte vieţi au fost distruse din cauza mea? Cîtă suferinţă am provocat? Cîtă…

— Şşşt.

Camille o mîngîia pe picior.

— Şşşt…

— Aşa că Nadine l-a… L-a făcut pe băiatul ăsta şi după aia mi l-a lăsat… „Poftim, mi-a zis, tu l-ai vrut, na-ţi-l! Acum eşti mulţumită?“

Închisese ochii şi repeta clătinînd din cap:

— „Acum eşti mulţumită?“ îmi zicea întruna în vreme ce-şi făcea bagajul, „eşti mulţumită?“ Cum poţi să uiţi asemenea cuvinte? De ce aş dormi nopţile, acum că nu mă mai spetesc muncind, de ce? Spune-mi şi mie? Spune-mi şi mie… Mi l-a lăsat, s-a întors după cîteva luni, l-a luat şi l-a adus iar. Eram înnebuniţi. Mai ales Maurice, soţul meu… Cred că-l adusese la limita răbdării… Dar a trebuit să-l împingă şi mai departe. L-a luat încă o dată, s-a întors să facă rost de bani ca să aibă, chipurile, ce-i da de mîncare, a fugit în toiul nopţii şi a uitat de copil. Într-o zi, o zi care a pus capac la toate, Nadine a venit să se gudure pe lîngă noi, iar Maurice a primit-o cu puşca. „Nu vreau să te mai văd în viaţa mea, i-a zis, tîrîtură. Ne e ruşine cu tine şi nu-l meriţi pe copilul ăsta. De-acum înainte n-o să-l mai vezi. Nici azi, nici altă dată. Hai, şterge-o. Lasă-ne în pace.“ Camille… Era

fetiţa mea… Fetiţa pe care o aşteptasem zi după zi, mai bine de zece ani… Fetiţa pe care o adorasem. O adorasem… Ce-am mai pupat-o pe fata asta… Am cocoloşit-o cît am putut… I-am oferit totul. Totul! Cele mai frumoase rochiţe. Vacanţe la mare, la munte, cele mai bune şcoli… Tot ce-aveam mai bun în noi i-am dat ei. Şi ce-ţi povestesc eu ţie se întîmpla într-un sătuc… Ea a plecat, dar toţi cei care o cunoşteau de cînd era copiliţă şi care se ascunseseră pe după perdele ca să-l vadă pe Maurice clocotind de furie au rămas acolo. Iar drumurile ni s-au încrucişat în continuare. Şi mîine, şi poimîine, şi răspoimîine… Era… Era inuman… Era iadul pe pămînt. Nu e nimic mai rău pe lume decît mila oamenilor cumsecade… Cei care-ţi spun că se roagă pentru tine şi încearcă să te tragă de limbă, şi cei care-ţi învaţă soţul să bea şi-i zic că şi ei ar fi făcut la fel, pe legea lor! M-au bătut gînduri ucigaşe, crede-mă… Eram şi eu pentru bomba atomică!

(Rîdea.)

Şi-apoi? Băiatul ăla era acolo. Şi nu ceruse nimic de la nimeni… Şi l-am iubit, să ştii. L-am iubit cît am putut… Şi poate că uneori am fost chiar prea aspri… Nu voiam să facem iar aceleaşi greşeli, aşa că am făcut altele… Da' ţie nu ţi-e ruşine să mă desenezi acum?

— Nu.

— Ai dreptate. Ruşinea nu te duce nicăieri, ascultă la mine… Ruşinea nu-ţi foloseşte la nimic. O ai în tine, iar asta le face plăcere oamenilor de treabă… Care, după ce-şi trag obloanele ori după ce se-ntorc de la cafenea, se simt bine la ei acasă. Îşi încalţă papucii şi se privesc zîmbind, foarte mulţumiţi de ei înşişi. În familia lor nu s-ar fi întîmplat un asemenea scandal, în nici un caz! Dar… Spune-mi, te rog, doar nu mă desenezi cu paharul în mînă?

— Nu, zîmbi Camille.

Tăcere.

— Şi pe urmă? V-aţi descurcat…

— Cu cel mic? Da… Era un copil bun, zău aşa… Făcea numai trăsnăi, dar era băiat de toată isprava… Cînd nu stătea cu mine în bucătărie, se ducea cu bunicu-său în grădină… Sau la pescuit… Era nervos din cale-afară, dar, cu toate astea, creştea frumos. Creştea frumos… Chiar dacă pentru el n-o fi fost cine ştie ce distractiv să fie zi de zi cu doi boşorogi care îşi pierduseră de mult cheful să mai stea la taclale, dar în sfîrşit… Făceam şi noi ce puteam… Ne jucam… Nu mai omoram puii de pisică… Îl duceam la oraş… La film… Îi cumpăram abţibilduri cu fotbal, biciclete noi… La şcoală învăţa bine, să ştii… Ei, nu era el primul, dar se străduia… Şi într-o bună zi Nadine s-a întors, şi de data asta ne-am gîndit c-ar fi mai bine pentru el să se ducă cu ea. Că o mamă, fie şi ca ea, tot e mai bună decît deloc… Că o să aibă un tată, un frăţior, că nu era viaţă să creşti într-un sat pe jumate mort şi că, dacă era vorba de şcoală, mutatul la oraş ar fi fost o şansă… Ce plasă am luat iar… Ca nişte ţînci… Nişte neajutoraţi fără minte… Urmarea o cunoşti: i-a rupt inima şi l-a aruncat în trenul de 16.12…

— Şi de-atunci nu mai ştii nimic de ea?

— Nu. Dar o visez… Îmi apare adesea în vis… Rîde… E frumoasă… Ia să văd ce-ai desenat…

— Nimic. Ţi-am desenat mîna pe masă.

— De ce mă laşi să trăncănesc aşa? De ce te interesează toate astea?

— Îmi place cînd oamenii îşi deschid sufletul…

— De ce?

— Habar n-am. E ca un autoportret, nu? Un autoportret din cuvinte…

— Dar tu?

— Eu, eu nu ştiu să povestesc…

— Dar nici în cazul tău nu-i normal să-ţi petreci atîta timp cu o babă ca mine…

— Serios? Da’ ce-ar fi normal, după părerea ta?

— Ar trebui să ieşi… Să vezi lumea… Să te-ntîlneşti cu tineri de vîrsta ta! Ia hai… Ridică, te rog, capacul ăla… Ciupercile le-ai spălat?

6

— Doarme? întrebă Franck.

— Cred că da…

— Auzi, tocmai m-a prins portăreasa, cică să te duci la ea…

— Iar mă ia cu mizeria?

— Nu. E-n legătură cu chiriaşul tău de sus…

— Ah, la dracu'… A făcut vreo tîmpenie?

Franck îşi desfăcu braţele şi clătină din cap.

7

Pikou îşi scuipă fierea şi doamna Perreira deschise uşa-fereastră ducîndu-şi mîna la piept.

— Intraţi, intraţi… Loaţi loc…

— Ce s-a întîmplat?

— Eu zic să loaţi loc.

Camille împinse pernele la o parte şi se aşeză cu o jumătate de fund pe bancheta înflorată.

— Nu-l mai văd…

— Pe cine? Pe Vincent? Dar… Numai ce l-am întîlnit deunăzi, se urca în metrou…

— Cînd deunăzi?

— Nu mai ştiu… La începutul săptămînii…

— Da, bun, eu însă vă spun că nu-l mai văd! A dispărut. Cu drăguţul de Pikou, care ne trezeşte noapte de noapte, vă daţi seama că n-am cum să-l ratez… Şi acum, nimic. Mi-e să nu i se fi întîmplat ceva… Trebuie să ne ducem să verificăm, drăguţă… Trebuie să mergem sus.

— Bine.

— Doamne Dumnezeule. Credeţi c-o fi murit?

Camille deschise uşa.

— Auziţi, dacă e mort, să veniţi să-mi spuneţi numaidecît, da? Pentru că… adăugă ea pipăindu-şi iconiţa de la gît, n-aş vrea scandal în clădire, înţelegeţi?

8

— Camille sînt, îmi dai drumul?

Lătraturi şi confuzie.

— Îmi deschizi sau aduc pe cineva să spargă uşa?

— Nu, nu pot acum… făcu o voce răguşită. Mi-e prea rău… Vino mai încolo…

— Mai încolo cînd?

— Mai pe seară.

— Ai nevoie de ceva?

— Nu. Lasă-mă.

Camille se întoarse din drum:

— Nu vrei să-ţi scot cîinele?

Nici un răspuns.

Coborî scările încet.

Se băgase în rahat.

N-ar fi trebuit în veci să-l aducă aici… E foarte uşor să fii generoasă cu lucrurile altuia… Da, e-adevărat, acum era încununată cu ditamai aureola! Un drogat la etajul şapte, o mamaie la ea în pat, lumea asta mică aflată sub protecţia ei, şi ea care era în continuare nevoită să se ţină de balustradă ca să nu-şi rupă gîtul. Ce tablou super… Aplauze, aplauze! Pe bune, ce glorie. Ia zi, eşti mulţumită de tine? Nu te-ncurcă aripile cînd mergi?

Aah, tăceţi din gură… E mai bine cînd nu faci nimic, da?

Nu, ziceam şi noi aşa, ăăă… nu te supăra, dar mai sînt şi alţi vagabonzi pe stradă… Uite unul chiar în faţa brutăriei… Pe el de ce nu-l aduni de pe drumuri? Fiindcă n-are cîine? Futu-i mama mă-sii, dacă ar fi ştiut…

Mă oboseşti… îi răspunse Camille lui Camille. Mă oboseşti îngrozitor…

Hai, mergem să-i spunem… Dar nu unul mare, da? Unul mic. Un bichon mititel şi cîrlionţat care tremură de frig. Da, da, aşa e mai bine… Un căţeluş, deci? Un căţeluş ghemuit în haina lui… Asta te dă gata pe tine. Şi-apoi, mai sînt atîtea camere libere la Philibert…

Copleşită, Camille se aşeză pe o treaptă, cu capul pe genunchi.

Să recapitulăm.

N-o mai văzuse pe maică-sa de aproape o lună. Trebuia să dea un semn de viaţă, că, dacă nu, aia o să-i facă iar o criză de ficat, cu chemat salvarea şi în final cu sondă gastrică. Se obişnuise după atîta timp, dar, mă rog, nu era vreo fericire… Întotdeauna îi lua ceva vreme să se pună pe picioare… Ţţţ… Sensibilă rău fata asta…

Paulette acoperea perfect perioada 1930-1990, dar se zăpăcea complet cînd venea vorba de ziua de ieri, iar situaţia n-avea să se îmbunătăţească. De prea multă fericire, poate? Era ca şi cum s-ar lăsa să alunece încetişor la fund… În plus, nu mai înţelegea absolut nimic… Bun. Pînă acum, mergea… În acest moment Paulette îşi făcea siesta şi mai-nainte se uitase împreună cu Philou la *Questions pour un champion*, iar el dăduse toate răspunsurile fără greşeală. Emisiunea le plăcea amîndurora. Perfect.

Philibert, ca să vorbim pe şleau, era Louis Jouvet şi Sacha Guitry în acelaşi frac. Acum scria. Se închidea în cameră ca să scrie şi repeta două seri pe săptămînă. Nimic nou pe frontul amoros? Bun. Nici o veste înseamnă o veste bună.

Franck… Nimic deosebit. Nimic nou. Totul mergea bine. Mamaia lui stătea la adăpost, la fel şi motocicleta. Nu mai venea acasă decît după-amiaza, ca să doarmă, şi lucra în continuare duminica. „Încă un pic, înţelegi? Nu pot chiar să-i las baltă… Trebuie să găsesc pe cineva să mă înlocuiască…“

Măi să fie… Cineva să-l înlocuiască sau o motocicletă mai mare? Foarte şmecher, băiatul, foarte şmecher… Dar de ce s-ar jena? Care era problema? Doar el nu ceruse nimic. Iar după ce trecuseră primele zile de euforie, se bursucise din nou. Probabil că noaptea apăsa pe capul prietenei lui ghidîndo spre Polul Sud, în timp ce ea, Camille, se ducea să stingă televizorul din camera bătrînei. Dar… nici o problemă. Nici o problemă… Mai bine aşa decît documentarele despre vezica înotătoare a peştilor şi ultimii stropi din ceainicul de la Touclean. Bineînţeles, ar fi putut să nu muncească deloc, dar nu era suficient de puternică pentru asta… Societatea o dresase bine… Oare pentru că n-avea încredere în ea ori tocmai dimpotrivă? Să fi fost frica de a se găsi iar în situaţia în care ar fi putut să-şi cîştige viaţa călcînd-o în picioare? Îi mai rămîneau cîteva legături… Adică ce? Să-şi scuipe singură în cap încă o dată? Să-şi închidă iar blocurile de desen şi să-şi ia din nou o lupă? Nu mai avea curaj. Nu devenise mai bună, îmbătrînise. Uf.

Nu, problema era trei etaje mai sus… Mai întîi şi mai întîi, de ce refuzase să-i deschidă? Pentru că era în transă, ori în sevraj? Era adevărată povestea aia cu vindecarea? Asta să i-o spună lu’ mutu’… Vrăjeală ca să îi

farmece pe oamenii cumsecade şi pe administratorii lor, da! De ce nu ieşea decît noaptea? Ca s-o ia în cur înainte de a-şi strînge garoul? Toţi sînt la fel… Nişte mincinoşi care îţi aruncă praf în ochi şi sărbătoresc în genunchi în vreme ce tu îţi muşti mîinile pînă la sînge, nenorociţii…

Cînd vorbise cu Pierre la telefon, acum vreo două săptămîni, începuse iar cu tîmpeniile: se apucase şi ea să mintă, din nou.

„Camille, Kessler sînt. Ce-i povestea asta? Cine-i individul care stă sus, la mine? Sună-mă imediat.“

Mersi, madam Perreira, mersi.

Maica Domnului de la Fatima, roagă-te pentru noi.

I-o luase înainte:

— E un model, îl anunţase ea, înainte chiar să-l salute, lucrăm împreună…

Îl lăsase mască.

— Un model?

— Da.

— Trăiţi împreună?

— Nu. Tocmai ţi-am spus: lucrez.

— Camille… Vr… Vreau atît de mult să am încredere în tine… Pot să am încredere?

— …

— Pentru cine pictezi?

— Pentru voi.

— Ah?

— …

— Tu… tu…

— Nu ştiu încă. Cred că-l lucrez cu sanguina.

— Bun…

— Bine, pa…

— Auzi?

— Da?

— Ce hîrtie ai?

— Bună.

— Eşti sigură?

— Daniel mi-a dat-o…

— Foarte bine. Şi dacă nu mai ai, te descurci?

— Vorbesc cu vînzătorul. Vă sun eu pe linia cealaltă ca să mai stăm la palavre.

Tranc.

Scutură cutia de chibrituri şi oftă. Nu mai avea de ales.

Deseară, după ce va culca o bunicuţă căreia oricum nu-i va fi somn, va urca din nou aceste trepte şi se va duce să stea de vorbă cu el.

Ultima oară cînd a vrut să oprească un toxicoman la lăsarea nopţii se alesese cu o lovitură de cuţit în umăr… OK. Era altceva. Era tipul ei, îl iubea şi tot tacîmul, dar oricum… Micul serviciu o rănise…

Rahat. Nu mai sînt chibrituri. Fir-ar să fie… Maica Domnului de la Fatima *şi* Hans Christian Andersen nu plecaţi, la naiba. Mai staţi un pic.

Şi, ca în poveste, se ridică, trase de cracii pantalonului şi se duse să se întîlnească cu bunica în paradis…

9

— Ce e?

— Oh… clătină din cap Philibert, mai nimic, de fapt…

— O dramă antică?

— Nuuu…

— Un vodevil?

Philibert luă dicţionarul:

— …varice… vasodilataţie… vo… vodevil… *Comedie facilă, bazată pe o intrigă complicată, quiproquouri şi pe vorbe de duh*… da. Exact asta e, făcu el închizînd sec dicţionarul. O comedie facilă cu vorbe de duh.

— Despre ce e?

— Despre mine.

— Despre tine? se înecă ea, dar credeam că la voi în familie e tabu să vorbeşti despre propria persoană.

— Pe onoarea mea, încerc să mă distanţez, adăugă întrerupîndu-se din lucru.

— Şi… ăăă… Şi bărbuţa aia… E… E pentru rol?

— Nu-ţi place?

— Ba da, ba da… e… e dandy… Ceva gen *Les Brigades du Tigre*, nu?

— Cine?

— E adevărat, pentru tine televiziune înseamnă Julien Lepers… Auzi, ăăă… Trebuie să mă duc pînă sus… Să mă întîlnesc cu chiriaşul meu de la şapte… Ai tu grijă de Paulette?

Dădu din cap mîngîindu-şi mustaţa:

— Du-te, aleargă, zboară, urcă să-ţi întîlneşti destinul, copila mea…

— Philou?

— Da?

— Dacă nu cobor într-o oră, poţi să vii după mine?

10

Camera era aranjată impecabil. Patul era făcut, iar pe măsuţa pliantă erau două ceşti de cafea şi un pachet de zahăr. Vincent stătea pe un scaun, cu spatele sprijinit de perete şi, cînd o auzi zgrepţănînd la uşă, închise cartea.

Se ridică. Erau la fel de încurcaţi şi unul, şi celălalt. Se vedeau pentru prima oară cu adevărat. Se aşternu o tăcere stînjenitoare.

— V… Vrei să bei ceva?

— Cu plăcere…

— Ceai? Cafea? Cola?

— Cafea, mersi.

Camille se aşeză pe taburet şi se întrebă cum putuse să locuiască aici atîta timp. Era atît de umed, de întunecat, de… inexorabil. Tavanul era atît de jos şi pereţii atît de murdari… Nu, nu era cu putinţă… Devenise oare alt om?

Vincent se agita dinaintea plitei electrice şi-i arătă borcanul de Nescafe.

Barbès dormea pe pat şi mai deschidea cîte un ochi din cînd în cînd.

În cele din urmă, îşi trase un scaun şi se aşeză în faţa ei:

— Îmi pare bine că te văd… Ai fi putut veni şi mai demult…

— Nu îndrăzneam.

— Ah? Îţi pare rău că m-ai adus aici, nu-i aşa?

— Nu.

— Ba da. Îţi pare rău. Nu-ţi face griji… Aştept să primesc un semn de undeva, şi-atunci am întins-o… De-acum e o chestiune de zile.

— Unde te duci?

— În Bretania.

— Ai familia acolo?

— Nu. E un centru de… De deşeuri umane. Nu, ce prost sînt! Un centru de prezervare a vieţii, aşa se spune…

— …

— Mi l-a găsit doctorul meu… E un loc unde te-ndoapă cu nişte chestii pe bază de alge… Alge, rahat şi handicapaţi mintal… Genial, este? O să fiu singurul lucrător normal. Mă rog, „normal“ e un termen relativ…

Zîmbea.

— Poftim, uită-te în broşură… Nu că are clasă?

Doi prostovani stăteau proţăpiţi dinaintea unui soi de canal colector cu o furcă în mînă.

— O să fac tratament cu Algo-Foresto, o chestie cu compost, alge şi baligă de cal… Presimt c-o să-mi placă la nebunie… În fine, se pare că la început e mai greu din cauza mirosului, dar dup-aia nu-l mai simţi…

Lăsă jos broşura şi-şi aprinse o ţigară.

— Vacanţa mare, ce mai…

— Şi cît timp o să stai acolo?

— Cît o fi…

— Iei metadonă?

— Da.

— De cînd?

Gest vag.

— Ţi-e mai bine?

— Nu.

— Lasă… O să vezi marea!

— Super… Dar tu? De ce-ai venit?

— Din cauza portăresei… Credea c-ai murit…

— O să fie dezamăgită…

— Absolut.

Rîdeau.

— Chiar… Chiar eşti infestat cu HIV?

— Nţţ. I-am zis asta ca să-i fac plăcere… Ca să-i placă de căţelul meu… Nu, nu… Dar pe-asta am făcut-o cum trebuie. M-am distrus cum scrie la carte.

— E prima ta cură de dezintoxicare?

— Da.

— O să reuşeşti?

— Da.

— …

— Am avut noroc… Cred că trebuie să dai peste oamenii potriviţi… şi… cred că i-am găsit…

— Doctorul tău?

— *Doctoriţa!* Da, dar nu numai ea… Şi psihologul… Un bătrînel care mi-a spălat creierul… Ai auzit de V33?

— Ce-i ăsta? Un medicament?

— Nu, e un produs pentru decaparea lemnului…

— A, da! O sticlă verde cu roşu, nu?

— Dacă zici tu… Ei bine, tipul ăsta e V33-ul meu. Toarnă produsul, care arde, bolboroseşte, iar după aia, apucă spatula şi rîcîie toată mizeria…

Uită-te la mine. Înăuntrul craniului sînt gol şi transparent ca un pahar!

Nu mai reuşea să zîmbească, mîinile îi tremurau:

— La dracu', ce greu e… E mult prea greu… Mă gîndeam că…

Ridică privirea.

— Şi pe urmă ăăă… A mai fost cineva… O tipă micuţă cu pulpe de muscă, care şi-a luat picioarele la spinare înainte să apuc să văd mai mult, din păcate…

— Cum te cheamă?

— Camille.

Îi repetă numele şi se întoarse cu faţa la perete:

— Camille… Camille… În ziua în care ai apărut, Camille, avusesem o şedinţă proastă la psiholog… Era prea frig şi cred că nu mai aveam nici un chef să mă lupt… Dar, mă rog. Erai acolo… Aşa că te-am urmărit… Eu sînt un băiat foarte galant…

Tăcere.

— Să-ţi mai povestesc sau ţi-a ajuns?

— Mai pune-mi nişte cafea…

— Mă scuzi. Asta mi se trage de la psiholog… Am devenit o moară stricată…

— Nici o problemă, pe cuvînt.

— Nu-i aşa, dar e important… În fine, cred că e important şi pentru tine…

Camille se încruntă.

— Ajutorul tău, camera asta, mîncarea pe care mi-ai dat-o şi tot restul sînt o chestie, dar, îţi spun, eram într-un trip nasol de tot cînd m-ai găsit… Aveam vertij, pricepi? Voiam să mă-ntorc să-i văd şi… Şi… Şi m-a salvat tipul ăla. Tipul ăla şi cearşafurile tale.

O luă de pe jos şi o aşeză între ei. Camille îşi recunoscu cartea. Erau scrisorile lui Van Gogh către fratele lui.

Uitase că o avea aici.

Totuşi nu era vina ei că o luase cu el…

— Am deschis-o ca să nu mă mai gîndesc, ca să nu dau buzna pe uşă afară, fiindcă aici nu era nimic altceva, şi ştii ce mi-a făcut cartea asta?

Camille clătină din cap.

— Asta mi-a făcut.

Luase cartea şi se lovea cu ea peste cap şi peste obraji.

— E a treia oară c-o recitesc… E… E totul pentru mine. Înăuntru e tot… Pe tipul ăla îl ştiu pe de rost… Eu sînt. E fratele meu. Tot ce-a zis… îl înţeleg. Cum distruge totul. Cum suferă. Cum se repetă tot timpul, cum îşi cere iertare, cum încearcă să-i înţeleagă pe ceilalţi, să se analizeze pe el însuşi, cum l-a aruncat familia în stradă, părinţii lui care nu pricep nimic, internările în spital, toate astea… Nu… N-am de gînd să-ţi povestesc viaţa mea, dar e tulburător, să ştii… Cum e cu fetele, cum se îndrăgosteşte de o tipă cu fumuri, cum l-au dispreţuit oamenii şi cum s-a hotărît s-o ia de nevastă pe boarfa aia… care era însărcinată… Nu, n-am de gînd să-ţi spun povestea vieţii mele, dar sînt atîtea coincidenţe, c-am rămas perplex… În afară de frate-său, şi nici măcar ăla, nimeni nu credea în el. Nimeni. Dar el, aşa fragil şi tarat cum era, credea în el… Mă rog… Aşa zice, că are încredere, că e puternic şi ăăă… Prima dată cînd am citit cartea, am citit-o aproape dintr-o suflare, ştii, nu înţelesesem chestiile alea de la final, cu italice…

Deschise la sfîrşit:

— *Scrisoarea pe care Van Gogh o avea asupra sa pe 29 iulie 1890*… Numai după ce-am citit prefaţa, a doua zi, mi-am dat seama că tîmpitul s-a sinucis. Şi că nu trimisese scrisoarea şi am… Drace, ce lovitură a fost asta pentru mine, nu-ţi spun… Tot ce zice despre corpul lui, simt şi eu. Toată suferinţa, nu sînt doar vorbe goale, pricepi? E… În fine, pe mine… Mie puţin îmi pasă de opera lui… Mă rog, adică nu că puţin îmi pasă, dar nu asta am citit eu. Ce am citit e că, dacă nu eşti în rînd cu lumea, dacă nu reuşeşti să fii ce aşteaptă ceilalţi de la tine, suferi. Suferi ca un cîine şi, în final, crăpi. Ei bine, nu. Eu, unul, n-am de gînd să crăp. Din prietenie pentru el, din fraternitate, n-am de gînd să crăp… Nu vreau.

Camille era uluită. Phiii… Scăpase scrumul în cafea.

— Ţi-am împuiat capul cu prostii?
— Nu, nu, dimpotrivă… chiar…
— Tu ai citit-o?
— Bineînţeles.
— Şi pe tine… Pe tine nu te-a făcut să suferi?
— Pe mine m-a interesat mai mult opera lui… S-a apucat tîrziu… A fost autodidact… Un… Tu… tu i-ai văzut tablourile?
— Alea cu floarea-soarelui, aşa? Nu… Mi-a trecut la un moment dat prin cap să mă duc să mă uit în vreo carte, ceva, dar n-am chef, mai bine rămîn cu imaginile mele…
— Păstreaz-o. Ţi-o dau ţie.

— Ştii… Într-o zi… dacă scap, am să-ţi mulţumesc. Dar acum nu pot… Ţi-am spus, sînt lipit. În afară de sacul ăsta de purici, nu mai am nimic.
— Cînd pleci?

— În principiu, săptămîna viitoare…

— Şi ai vrea să-mi mulţumeşti…

— Dacă pot…

— Lasă-mă să te desenez…

— Atîta tot?

— Da.

— Gol?

— Aşa aş prefera…

— Frate… Ai văzut în ce hal arăt…

Vincent îşi lega şireturile bascheţilor, iar cîinele sărea încolo şi-ncoace.

— Ieşi?

— Toată noaptea… Toate nopţile… Merg pînă la epuizare, trec pe la spital să-mi iau doza zilnică şi mă întorc să mă culc ca să mă ţină pînă a doua zi. Pentru moment n-am găsit altă soluţie mai bună…

Zgomot pe coridor. Claia de păr înţepeni.

— E cineva… se panică el.

— Camille? Totul e-n regulă? Cavalerul tău neînfricat sînt, draga mea…

Philibert stătea în cadrul uşii cu o sabie în mînă.

— Barbès! Culcat!

— Sî… Sînt ri… ridicol, nu-i aşa?

Camille rîse şi făcu prezentările:

— Vincent, el e Philibert Marquet de la Durbellière, general însărcinat cu conducerea unei armate în retragere.

Apoi se întoarse:

— Philibert, pe el îl cheamă Vincent… ăăă… ca… pe Van Gogh…

— Încîntat, răspunse el, aranjîndu-şi echipamentul. Ridicol *şi* încîntat… Ei bine, eu… mă repliez, nu-i aşa…

— Cobor şi eu cu tine, răspunse Camille.

— Şi eu.

— O să… O să vii să mă vezi?

— Mîine.

— Cînd?

— Pe după-amiază. Ăăă? Iau şi cîinele?

— Ia-l şi pe Barbès, sigur că da…

— Ah, Barbès, se mîhni Philibert. Încă un nebun furios de-al Republicii… Aş fi preferat-o pe stareţa din Rochechouart, dacă era după mine!

Vincent îi aruncă o privire întrebătoare.

Camille ridică din umeri perplexă.

Philibert, care se întorsese, se ofuscă:

— Minunat! Iar faptul că numele bietei Marguerite de Rochechouart de Montpipeau e asociat cu cel al neisprăvitului ăstuia e o aberaţie!

— De Montpipeau? repetă Camille. Doamne, da' ce de nume cunoşti… Ştii ceva? De ce nu te-nscrii la *Questions pour un champion*?

— Ah! Doar nu vrei să te amesteci şi-aici! Ştii foarte bine de ce…

— Nu. De ce?

— Pentru că pînă apăs eu pe buton începe jurnalul de seară…

11

Camille nu dormi noaptea aceea. Se învîrti de colo pînă colo, şterse praful, se luptă cu fantome, făcu o baie, se trezi tîrziu, îi făcu duş lui Paulette, o coafă cum îi veni, se plimbă puţin pe Rue de Grenelle şi nu reuşi să mănînce absolut nimic.

— Azi eşti foarte nervoasă…

— Am o întîlnire importantă.

— Cu cine?

— Cu mine.

— Te duci la doctor? se nelinişti bătrîna.

Cum îi era în obicei, Paulette adormi după masa de prînz. Camille îi luă ghemul din mîini, o înveli şi ieşi în vîrful picioarelor.

Se închise în camera ei, schimbă poziţia taburetului de o sută de ori şi îşi inspectă circumspectă materialele. Îi era greaţă.

Franck numai ce se întorsese. Scotea rufele din maşina de spălat. De cînd cu puloverul buclucaş, îşi întindea singur rufele şi ţinea discursuri de menajeră nebună în legătură cu uscătorul maşinii care tocea fibrele şi strica gulerele.

Palpitant.

Cînd sună la uşă, îi deschise Franck:

— O caut pe Camille.

— În fundul culoarului…

Apoi se închise în camera lui şi de data asta ea îi fu recunoscătoare pentru discreţia de care dădu dovadă…

Erau amîndoi foarte stingheriţi, fiecare din alt motiv.

Fals.

Erau amîndoi foarte stingheriţi din acelaşi motiv: intestinele amîndurora.

Vincent fu cel care îi scoase din încurcătură:

— Aşa, bun… Ne-apucăm? Ai o cabină? Un paravan, ceva?

Îl blagoslovi în gînd.

— Ai văzut? Am dat drumul zdravăn la căldură… N-o să-ţi fie frig…

— Ah! Mişto şemineu!

— Măiculiţă, mă simt de parc-aş fi la doctor, m-a apucat angoasa. Vrei să… să-mi scot şi chiloţii?

— Dacă vrei să rămîi cu ei, rămîi cu ei…

— Dar dacă-i scot e mai bine…

— Da. Oricum eu încep întotdeauna cu spatele…

— Căcat. Pun pariu că-s plin de coşuri…

— Nu-ţi face griji, după ce-o să stai la bustul gol şi-o să te bată briza, o să-ţi dispară pînă s-apuci să iei prima doză de bălegar…

— Ştii c-ai fi bună de cosmeticiană?

— O fi… Acum hai, ieşi de-acolo şi ia loc…

— Măcar să mă fi aşezat la geam… Să am şi eu ce face…

— Asta nu-i după mine.

— Zău? Da’ după cine?

— E-n funcţie de lumină. Şi nu te plînge, după asta o să stai în picioare…

— Cît timp?

— Pînă cazi…

— O să cazi tu înaintea mea.

— Mmm, făcu ea.

Mmm, adică: mira-m-aş.

Începu cu o serie de crochiuri pe care le făcu învîrtindu-se în jurul lui. Măruntaiele şi mîna i se relaxară.

El, dimpotrivă, deveni mai tensionat.

Cînd ea se afla prea aproape de el, el închidea ochii.

Avea coşuri? Nu le văzu. Îi văzu în schimb muşchii încordaţi, umerii obosiţi, vertebrele cervicale împungîndu-i pielea cefei, atunci cînd stătea cu capul plecat, şira spinării ca o creastă lungă şi tocită, nervozitatea, febrilitatea, maxilarele şi pomeţii proeminenţi. Găvanele din jurul ochilor, forma craniului, sternul, pieptul descărnat, braţele firave cu semne de înţepături închise la culoare. Labirintul emoţionant al venelor sub pielea străvezie, şi urma vieţii pe trup. Da. Mai ales asta: umbra prăpastiei, adînciturile lăsate de şenilele unui uriaş tanc invizibil, şi, de asemenea, pudoarea extremă.

După aproape o oră, o întrebă dacă-i dă voie să citească.

— Da. Cît mă familiarizez eu cu tine…

— Păi… păi n-ai început deja?

— Nu.

— Bine! Să citesc cu voce tare?

— Dacă vrei tu…

Frămîntă cartea în mîini pentru o clipă, înainte de-a o deschide:

— *Cred că mama şi tata reacţionează instinctiv cînd vine vorba de mine (instinctiv, nu inteligent).*

Ezită să mă primească în casă, aşa cum ar ezita să primească un cîine mare şi flocos. Pentru că o să intre cu labele alea – şi-apoi e foarte flocos.

Va încurca pe toată lumea. Şi latră tare.

Pe scurt – e un animal mizerabil.

Bine – dar animalul are o istorie umană şi, deşi nu e decît un cîine, un suflet uman. Care, pe deasupra, este suficient de sensibil pentru a simţi ce gîndeşte lumea despre el, lucru de care un cîine obişnuit nu este în stare.

Oh! cîinele acesta e fiul tatălui nostru, dar a fost lăsat să fugă de-acasă de atîtea ori că, în mod inevitabil, s-a înrăit. Bah! tata a uitat acest amănunt de ani de zile, deci o discuţie despre asta nu-şi mai are rostul…

Vincent îşi drese glasul:

— *Evi*…hîîm, scuze… *Evident, cîinele regretă, în sinea lui, că a venit aici; în landă singurătatea nu era aşa de mare ca în casa asta, în ciuda amabilităţii lor. Animalul a venit în vizită într-un acces de slăbiciune. Nădăjduiesc că mi se va ierta această lipsă de tărie; în ceea ce mă priveşte, voi avea grijă să nu mai…*

— Stop, îl întrerupse ea. Opreşte-te, te rog, opreşte-te.

— Te deranjează?

— Da.

— Scuze.

— Bun. Gata. Acum te cunosc.

Închise blocul de desen şi greaţa o asaltă din nou. Ridică bărbia şi-şi dădu capul pe spate.

— Te simţi bine?

— …

— Aşa… Acum întoarce-te cu faţa la mine, stai jos, depărtează picioarele şi pune-ţi mîinile aşa…

— Eşti sigură că trebuie să stau cu picioarele depărtate?

— Da. Şi cu mîna, uite aşa, vezi?… Îţi flexezi încheietura şi îţi desfaci degetele… Aşteaptă un pic… Nu te mişca…

Cotrobăi printre lucrurile ei şi-i arătă o reproducere după un tablou de Ingres.

— Exact aşa…

— Cine-i grăsanul ăsta?

— Louis-François Bertin.

— Şi ce era de capul lui?

— A fost un Buddha al burgheziei ghiftuite, înstărite şi triumfătoare… N-am zis-o eu, a zis-o Manet… Nu că-i sublim?

— Şi-adică vrei să stau ca el?

— Da.

— Ăăă… Cu… Cu picioarele depărtate, deci… Aşa?

— Auzi?… Potoleşte-te… Bine… Nu mă interesează instrumentul tău, înţelegi?… îl linişti ea răsfoindu-şi schiţele. Poftim, uite-l…

— Oh!

O silabă mititică, dezamăgită şi înduioşată…

Camille se aşeză cu planşa pe genunchi. Se ridică, încercă pe şevalet, dar nici aşa nu mergea. Se enervă, se boscorodi singură, ştia foarte bine că tot rahatul ăsta era o tîmpenie menită să alunge vidul.

În cele din urmă, îşi fixă coala pe verticală şi decise să se aşeze la aceeaşi înălţime ca modelul.

Trase adînc în piept o gură lacomă de curaj şi expiră un vînticel leşinat. Se înşelase, nu va lucra cu sanguina. Ci cu mină de plumb, pensulă şi laviu în cerneală sepia.

Modelul grăise.

Ridică braţul. Mîna îi rămase în suspans. Camille tremura.

— Nu cumva să te mişti. Vin repede.

Dădu fuga în bucătărie, răsturnă una, alta, apucă sticla de gin şi-şi înecă frica. Închise ochii şi se prinse cu mîinile de marginea chiuvetei. Hai… Încă o duşcă pentru drum…

Cînd se întoarse să se aşeze la locul ei, Vincent o privi şi-i zîmbi.

Ştia.

Indiferent de dependenţa lor, oamenii ăştia se recunosc între ei. Toţi.

Era ca o sondă… Ca un radar…

Complicitate confuză şi împărtăşirea indulgenţei…

— E mai bine?

— Da.

— Atunci, dă-i drumul! Că atîta mai avem de făcut, fir-ar să fie!

Stătea foarte drept. Uşor într-o parte, ca personajul din tablou. Îşi ţinu răsuflarea şi înfruntă privirea aceleia care îl umilea fără s-o ştie.

Întunecat şi luminos.

Răvăşit.

Încrezător.

— Cîte kile ai, Vincent?
— Vreo şaizeci…

Şaizeci de kilograme de provocare.

(Chiar dacă nu era foarte amabilă, era o întrebare interesantă: Camille Fauque îi întinsese o mînă băiatului ăstuia ca să-l ajute, aşa cum era el convins, sau ca să-l disece, gol şi fără apărare, pe un taburet de bucătărie din melamină roşie?

Compasiune? Dragoste de oameni? Chiar aşa?

Oare toate astea nu fuseseră premeditate? Instalarea lui acolo sus, muntele Canigou, încrederea, enervarea lui Pierre Kessler, demisia şi strînsul cu uşa?

Artiştii sînt nişte monştri.

Zău. Nu. Ar fi prea contrariant. Să-i lăsăm posibilitatea să se îndoiască şi să tăcem din gură. Fata asta nu era prea clară, dar cînd era vorba să-şi înfigă dinţii în miezul problemei, era uluitoare. Şi poate că generozitatea ei nu se manifesta decît acum? Cînd pupilele i se contractau şi devenea nemiloasă?…)

Mai era puţin şi se făcea noapte. Camille aprinsese lumina fără să-şi dea seama şi transpira cot la cot cu el.

— Ne oprim. Am crampe. Mă doare peste tot.

— Nu! strigă ea.

Duritatea ei îi surprinse pe amîndoi.

— Iartă-mă… Nu… Nu te mişca, te implor…

— În pantalonii mei… buzunarul din faţă… Traxène…

Camille se duse să-i aducă un pahar cu apă.

— Te implor… Încă puţin, poţi să te rezemi dacă vrei… Nu… Nu ştiu să lucrez din memorie… Dacă pleci acum, desenul meu moare… Iartă-mă, ap… aproape am terminat.

— Gata. Poţi să te îmbraci.

— E grav, doctore?

— Sper… murmură ea.

Vincent se întoarse, îşi întinse oasele, îşi mîngîie cîinele şi-i spuse cîteva cuvinte drăgăstoase la ureche. Apoi îşi aprinse o ţigară.

— Vrei să vezi?

— Nu.

— Ba da.

Rămase mut.

— Drace… Ce duritate…

— Ba nu. Tandreţe…

— De ce te-ai oprit la glezne?

— Vrei explicaţia adevărată sau una pe care s-o însail la repezeală?

— Aia adevărată.

— Pentru că habar n-am să fac picioare!

— Şi ailaltă?

— Pentru că… Nu mai ai nici o reţinere, nu-i aşa?

— Şi cîinele meu?

— Uite-l. L-am făcut mai-nainte peste umărul tău…

— Oh! Ce frumos e! Ce frumos e, ce frumos e, ce frumos e…

Camille îi smulse foaia din mînă.

Faci eforturi pentru nişte impostori, bombăni ea, te dai peste cap, îi resuscitezi, le oferi nemurirea şi singurul lucru care-i mişcă e o mîzgăleală cu potaia lor…

Pe cuvîntul meu…

— Eşti mulţumită de tine?

— Da.

— Trebuie să mai vin?

— Da… Ca să ne luăm rămas-bun şi să-mi dai adresa… Nu vrei să bei un pahar?

— Nu. Trebuie să mă duc să mă culc, nu mă simt bine…

Luînd-o înaintea lui pe culoar, Camille se pocni peste frunte:

— Paulette! Am uitat de ea!

Camera ei era goală.

Căă-cat…

— Probleme?

— Am pierdut-o pe bunica lui…

— Uite… e un bilet pe masă…

N-am vrut să te deranjăm. Paulette e cu mine. Vino imediat ce scapi. PS: cîinele amicului tău s-a căcat în hol.

12

Camille întinse braţele şi-şi luă zborul peste Champ-de-Mars. Atinse în treacăt Turnul Eiffel, gîdilă stelele şi în cele din urmă se postă la intrarea de serviciu a restaurantului.

Paulette şedea în biroul bucătarului-şef.

Nebună de fericire.

— Am uitat de tine…

— Nu, prostuţo, lucrai… Ai terminat?

— Da.

— Merge?

— Mi-e foame!

— Lestafier!

— Da, şefu'…

— Fă-mi o friptură mare, în sînge, şi adu-mi-o în birou.

Franck se întoarse. O friptură? Păi, Paulette nu mai avea dinţi…

Cînd înţelese că e pentru Camille, se miră şi mai tare.

Îşi vorbiră prin semne:

— Pentru tine?

— Daaa, răspunse ea, dînd din cap.

— O friptură mare?

— Daaa.

— Ai căzut în cap?

— Daaa.

— Auzi, eşti foarte drăguţă cînd eşti fericită, ştiai?

Dar ea nu înţelesese ce-i spusese, aşa că dădu din cap la derută.

— Oh, oh… făcu şeful întinzîndu-i farfuria, n-aş vrea să zic ceva, dar sînt unii care au noroc…

Bucata de friptură era în formă de inimă.

— Dom'le, e tare Lestafier ăsta, suspină el, tare…

— Şi ce băiat frumos e… adăugă bunică-sa care-l mînca din ochi de două ceasuri.

— Mda… N-aş merge pînă acolo… Cu ce te servesc la friptură? Haide, domnişoară… Un vinişor Côtes-du-Rhône şi ciocnesc şi eu cu dumneata… Buni, încă nu ţi-au adus desertul?

A fost de-ajuns să strige o dată, şi Paulette îşi înfigea linguriţa în fondant…

— Ca să vezi, adăugă el plescăind din limbă, s-a aranjat binişor nepotul dumitale… Nu-l mai recunosc…

Şi spre Camille:

— Ce i-ai făcut?

— Nimic.

— Păi atunci e perfect! Ţine-o tot aşa! Îi merge de minune! Serios… Îi merge bine… Bine de tot…

Paulette plîngea.

— Acu’ ce mai e? Ce-am zis? Bea şi dumneata ceva, pentru numele lui Dumnezeu! Bea ceva! Maxime…

— Da, şefu’?

— Du-te, te rog, şi adu-mi o cupă de şampanie…

— E mai bine?

Paulette îşi suflă nasul şi-i ceru scuze:

— Dacă ai şti dumneata cum a fost drumul crucii… A făcut ce-a făcut şi l-au dat afară din prima şcoală, apoi din a doua, de la şcoala profesională, de la cursuri, de la practică, de la…

— Dar n-are nici o importanţă! tună el. Ia priveşte-l! Cum ştie meserie! Toţi încearcă să mi-l sufle! O să se-aleagă c-o zorzoană sau două pe popou, căţeluşul ăsta al dumitale!

— Poftim? se impacientă Paulette.

— Cu două stele…

— Ah… nu cu trei? întrebă ea puţin dezamăgită.

— Nu. Are-un caracter prea nesuferit. Şi-i prea sentimental…

Îi făcu din ochi lui Camille.

— Măcar e bună carnea asta?

— Delicioasă.

— Nici nu se putea altfel… Bun, am plecat… Dacă aveţi nevoie de ceva, bateţi în gemuleţ.

Cînd se întoarse acasă, Franck se opri mai întîi la picioarele lui Philibert care ronţăia un creion la lumina veiozei de pe noptieră:

— Te deranjez?

— Nici vorbă!

— Nu mai apucăm să ne vedem…

— Nu prea, aşa e… Ştii ceva? Tu mai munceşti duminica?

— Da.

— Atunci treci luni să ne vezi, dacă te plictiseşti…

— Ce citeşti?

— Scriu.

— Cui?

— Scriu un text pentru cursul meu de teatru… Din nefericire, sîntem constrînşi să urcăm cu toţii pe scenă la sfîrşitul anului…

— Ne inviţi şi pe noi?

— Nu ştiu dacă voi îndrăzni…

— Auzi, zi şi mie, ăăă… Totul e OK?

— Poftim?

— Între Camille şi bunică-mea?

— O înţelegere cordială.

— Nu crezi că-i sătulă?

— Vrei să-ţi spun ce cred eu?

— Ce? se panică Franck.

— Nu, nu-i sătulă, dar o să se-ntîmple şi asta… Adu-ţi aminte… Ai promis c-o s-o ajuţi două zile pe săptămînă… Ai promis că o laşi mai moale…

— Da, ştiu, dar…

— Nici o vorbă, i-o reteză el. Scuteşte-mă de explicaţii. Nu mă interesează. Ştii ceva, trebuie să mai creşti un pic, amice… Ca şi în cazul ăsta, îi arătă el caietul plin de tăieturi, vrei, nu vrei, într-o bună zi toată lumea e obligată s-o facă…

Franck se ridică gînditor.

— Ar spune dacă i s-ar face lehamite, nu?

— Crezi?

Îşi privea ochelarii în lumină, ca să-i şteargă.

— Nu ştiu… E atît de misterioasă… Trecutul ei… Familia… Prietenii… Nu ştim nimic despre această tînără… În ceea ce mă priveşte, în afară de carnetele ei, nu dispun de nici un indiciu care să-mi permită să emit cea mai neînsemnată ipoteză despre biografia sa… Nu tu corespondenţă, nu tu telefoane, nu primeşte niciodată musafiri… Îmi imaginez că dacă o vom pierde într-o bună zi, nu vom şti nici măcar cu cine să luăm legătura…

— Nu vorbi aşa.

— Ba vorbesc. Gîndeşte-te, Franck, ea m-a convins, ea s-a dus s-o aducă, ea a fost cea care i-a cedat camera, în ziua de azi ea se ocupă de Paulette cu o blîndeţe incredibilă, de fapt nu, nu se ocupă, ci are grijă de ea. Amîndouă au grijă una de alta… Le-aud rîzînd şi flecărind toată ziua, cînd stau acasă. Pe deasupra, după-amiaza încearcă să lucreze, iar tu nici măcar nu te-ai deranjat să-ţi ţii promisiunile…

Îşi puse din nou ochelarii şi-l privi ţintă încă vreo cîteva secunde:

— Nu, nu sînt deloc mîndru de tine, răcane.

Cu picioare de plumb, se duse în camera ei s-o învelească şi să-i stingă televizorul.

— Vino-ncoace, îi şopti ea.

Rahat. Nu dormea.

— Sînt mîndră de tine, drăguţule…

Sigur, trebuia să-mi dau seama, se gîndi el, punînd telecomanda pe noptieră.

— Hai, mamaie… Acuma dormi…

— Foarte mîndră.

Bine, bine…

Uşa de la camera lui Camille era întredeschisă. O împinse uşor şi tresări.

Lumina palidă de pe culoar cădea asupra şevaletului.

Rămase nemişcat preţ de o clipă.

Uimire, spaimă, admiraţie.

Deci tot ea avea dreptate?

Putem înţelege lucruri pe care nu le-am învăţat? Deci nu era, pînă la urmă, chiar atît de prost? Din moment ce, instinctiv, întinsese mîna spre trupul ghemuit pentru a-l ajuta să se ridice, însemna că nu era chiar atît de bătut în cap, nu?

Gîndac de bucătărie, libarcă. Îl strivi şi-şi luă o bere.

O lăsă să se mai încălzească.

N-ar fi trebuit să se plimbe pe culoar.

Toate chestiile astea îi dădeau peste cap instrumentele de navigaţie…

La dracu'…

Mă rog, era OK. Pentru prima oară în viaţă, era OK…

Îşi luă rapid mîna de la gură. Nu-şi mai rodea unghiile de unşpe zile. Mai puţin cea de la degetul mic.

Dar aia nu se pune.

Să mai cresc, să mai cresc… Numai asta făcuse, crescuse…

Ce s-ar face ei, dacă ea ar dispărea?

Rîgîi. Bun, ar mai fi multe, dar am de pregătit aluatul de clătite…

Plin de devoţiune, bătu aluatul cu telul, ca să nu-i deranjeze, murmură cîteva incantaţii secrete şi îl lăsă puţin să se odihnească.

Îl acoperi cu un prosop curat şi ieşi din bucătărie frecîndu-şi mîinile.

Mîine îi va pregăti crêpes Suzette, ca s-o ţină lîngă el pentru totdeauna.

Hî, hî, hî… Singur în faţa oglinzii din baie, imita rîsul drăcesc al lui Satanas din *Les Fous du Volant*…

Hu, hu, hu… ăsta era rîsul lui Diabolo.

Olala… Ce ne mai distrăm…

13

Nu-şi mai petrecuse nopţile cu ei de mult timp. Avu nişte vise frumoase.

A doua zi dimineaţă se duse să cumpere croissante şi luară cu toţii micul dejun în cameră la Paulette. Cerul era de un albastru intens. Philibert şi bătrîna făcură schimb de o mie de amabilităţi fermecătoare, în timp ce Franck şi Camille stăteau tăcuţi, cu mîinile încleştate în jurul bolurilor cu cafea.

Franck se întreba dacă ar trebui să-şi schimbe cearşafurile, iar Camille se întreba dacă ar trebui să schimbe anumite detalii. Franck încerca să-i prindă privirea, dar era deja departe, pe Rue Séguier, în salonul lui Pierre şi Mathilde, gata s-o ia la goană pînă nu leşină.

„Dacă le schimb acum, n-o să mai îndrăznesc să mă-ntind după-amiaza asta, iar dacă le schimb după ce-mi fac siesta, o să fie cam greu, nu? Parc-o şi văd rînjind…“

„Şi dacă aş trece pe la galerie? Îi las desenul lui Sophie şi-o şterg.“

„De altfel, se poate întîmpla… Nici măcar n-o să ne-ntindem… O s-o facem în picioare, ca-n filme, aşa vom fi de ăăă…“

„Nu, nu-i o idee bună… Dacă e acolo, o să mă oblige să rămîn, să iau loc şi să stau de vorbă cu el… Dar eu n-am chef să stau de vorbă. Mă doare-n cot de blabla-ul lui. Îl vrea sau nu-l vrea. Punct. Iar blabla-ul să şi-l ţină pentru clienţi…“

„O să fac un duş la vestiar înainte să plec…“

„O să iau un taxi şi-o să-l rog pe şofer să m-aştepte afară, în faţa uşii…“

Cei îngrijoraţi şi cei fără grijă îşi scuturară firimiturile şi se împrăştiară cuminţi.

Philibert era deja în holul de la intrare. Cu o mînă îi ţinea uşa lui Franck, iar în cealaltă avea o valiză.

— Pleci în vacanţă?

— Nu, ăstea-s accesoriile.

— Pentru ce?

— Pentru rolul meu…

— Mamă… Despre ce e? E o chestie de-aia de capă şi spadă? O să fugi de colo pînă colo şi aşa mai departe?

— Mai e vorbă… O să mă agăţ de cortină şi o să mă arunc în public… Hai… Treci sau te străpung…

Azurul, ca şi nobleţea, obligă. Camille şi Paulette coborîră „în grădină“.

Bătrîna mergea din ce în ce mai greu şi-i lua aproape o oră să străbată aleea Adrienne-Lecouvreur. Camille avea furnici în picioare, îi dădea braţul şi-şi potrivea mersul după paşii ei şovăielnici şi nu se putea abţine să nu zîmbească văzînd panoul *Rezervată călăreţilor – viteza moderată*… Se

opreau doar cînd le rugau turiştii să le facă o poză, cînd se dădeau la o parte din calea celor care făceau jogging sau cînd schimbau cuvinte frivole cu cîte un maratonist mai mefistofelic.

— Paulette?

— Da, drăguţă.

— Te-ar şoca o discuţie despre un scaun cu rotile?

— …

— Bun… Deci te-ar şoca…

— Prin urmare, atît de bătrînă sînt? murmură ea.

— Nu! Nici vorbă! Dimpotrivă! Dar mă gîndeam că… Ne cam împotmolim cu cadrul ăsta, aşa că ai putea să mergi cu el pînă simţi că ai obosit şi după aia ai putea să stai jos să te odihneşti, iar eu te-aş plimba pînă la capătul pămîntului!

— …

— Paulette… M-am săturat de parcul ăsta… Nu mai pot să-l văd în ochi. Cred că am numărat toate pietricelele, toate băncile şi toate rondurile împrejmuite cu gărduţuri… Sînt unsprezece de toate… Nu mai suport autocarele astea mari şi oribile şi grupurile astea de turişti lipsiţi de imaginaţie şi m-am săturat să tot întîlnesc aceleaşi feţe… Aceiaşi gardieni cu mutra lor încrezută şi ăla, acolo… Puţind a pişat cu Legiunea lui de onoare…. Sînt atîtea alte lucruri de văzut în Paris… Buticurile, fundăturile, curţile caselor, pasajele acoperite, Les Jardins de Luxembourg, buchiniştii, Le Jardin de Notre-Dame, piaţa de flori, malurile Senei… Îţi dau cuvîntul meu, oraşul ăsta e magnific… Putem merge la film, la concerte, la operetă – frumosul meu buchet de violete şi tot tacîmul… Iar noi sîntem blocate în cartierul ăsta de moşi, unde toţi copiii sînt îmbrăcaţi la fel, toate guvernantele strigă la fel, şi unde totul e atît de previzibil… E o porcărie.

Tăcere.

O simţea lăsîndu-se din ce în ce mai grea pe braţul ei.

— Bun, OK… O să fiu foarte sinceră cu tine… Încerc să te aburesc cum pot, dar adevărul e altul. Adevărul e că ţi-o cer ca pe o favoare… Dacă am avea un scaun cu rotile şi ai vrea să stai în el din cînd în cînd, am putea să sărim peste rînd la cozile de la muzee şi să intrăm primele… Şi mie mi-ar prinde foarte bine, ştii… Sînt atîtea expoziţii pe care visez să le văd, dar n-am curaj să stau la coadă…

— Ei, păi trebuia să spui de la bun început, prostuţă mică! Dacă-i vorba să-ţi fac un serviciu, nu-i nici o problemă! Eu atîta şi vreau, să-ţi fac o bucurie!

Camille îşi muşcă obrajii ca să nu rîdă. Cu privirea în pămînt, îngăimă un mulţumesc puţin cam prea solemn ca să fie sincer.

Repede, repede! Să batem fierul cît e cald. Galopară aşadar pînă la cea mai apropiată farmacie.

— Noi lucrăm cel mai mult cu Clasic 160 de la Sunrise… E un model pliant care ne satisface pe deplin… E foarte uşor, simplu de manevrat, are paisprezece kilograme… Nouă, fără rotile… Suport pentru picioare escamotabil, facilitînd ridicarea… Braţe şi spătar reglabile pe înălţime… Spătarul se poate şi el înclina… A, nu! Asta e opţional şi costă în plus… Rotilele sînt uşor de scos… Încape în porbagaj fără probleme… Se poate regla şi adîncimea… ăăă…

Paulette, pe care o instalaseră între rafturile cu şampoane şi cel cu papuci Scholl, făcuse o faţă atît de lungă, încît asistenta nu mai îndrăzni să-şi ducă tirada pînă la capăt.

— Bine, vă las… Mai e lume… Uitaţi doc…

Camille îngenunchease în spatele ei.

— Nu e rău, nu?

— …

— Sincer, m-aşteptam la mai rău… Dar e, aşa, sport… Şi negru, e chiar şic… Bun… Zi-mi dacă stai bine în el! … Sunrise Médical… Cîte sînt cu numele ăsta… 37… Asta e din zona ta, nu?

Paulette îşi puse ochelarii:

— De unde?

— Ăăă… Din Chanceux-sur-Choisille…

— A! Sigur că da! Din Chanceux! Ştiu foarte bine unde vine!

Mersese ca uns.

Mulţumescu-ţi ţie, Doamne! Din raionul de alături plecară cu o trusă de unghii şi o pereche de papuci de casă cu tălpi turnate…

— Cît face?

— 558 de euro fără taxe…

— Ah, cam mult… Dar nu… n-am putea să-l închiriem?

— Modelul ăsta nu. Pentru închiriere avem un altul. Mai robust şi mai greu. Dar… Suma e acoperită integral, nu? Doamna plăteşte probabil o asigurare de sănătate…

Farmacista avu impresia că vorbeşte cu două fete bătrîne întîrziate mintal.

— Nu trebuie să plătiţi scaunul! Mergeţi la medicul dumneavoastră şi cereţi-i o reţetă… Dată fiind starea dumneavoastră, nu veţi întîmpina nici o dificultate… Uitaţi ghidul acesta… Găsiţi în el toate referinţele necesare… Aveţi un medic generalist?

— Ăăă…

— Dacă nu cunoaşte acest gen de servicii, arătaţi-i codul acesta: 401 A02.1. În rest, o să reglaţi treburile cu casa dumneavoastră de asigurări de sănătate, nu?

— A… bine… ăăă… Ce-i asta?

Ajunsă pe trotuar, Paulette fu cuprinsă de îndoieli:

— Dacă mă duci să mă vadă un doctor, o să mă trimită înapoi la azil…

— Hai, Paulette, calmează-te… Nu mergem la nici un doctor, îi urăsc la fel de mult ca tine, o să ne descurcăm noi… Nu-ţi face griji…

— O să mă găsească… O să mă găsească… plîngea ea.

Nu avu poftă de mîncare şi rămase nemişcată în pat toată după-amiaza.

— Ce-are? se îngrijoră Franck.

— Nimic. Ne-am dus la farmacie să cumpărăm un scaun şi faptul că farmacista ne-a zis să vedem un medic a traumatizat-o…

— Ce scaun?

— Păi… un scaun cu rotile!

— Pentru ce?

— Ca să meargă cu el, idiotule! Ca să vadă şi ea lume!

— Ce dracu' mai pui la cale? Stă foarte bine unde e! De ce vrei s-o zgîlţîi ca pe-o sticlă de Orangina?

— Aaa… Începi să mă scoţi din răbdări, pricepi? N-ai decît să te ocupi şi tu de ea! N-ai decît s-o ştergi şi tu la fund din cînd în cînd, ca să-ţi mai vină minţile acasă! Să ştii că pe mine, una, nu mă deranjează să am grijă de ea, fiindcă Paulette e o scumpă, dar am nevoie să mă mişc, să mă duc să mă plimb, să-mi aerisesc mintea, fir-ar al dracului! Ţie-ţi merge bine, totul e OK în momentul de faţă? Hai, linişteşte-mă, nu există nimic în viaţa ta care să te contrarieze? Fie că-i vorba de Philou, de Paulette sau de tine,

apartamentul ăsta, slujbuliţa, papa şi nani v-ajung cu vîrf şi-ndesat… Ei bine, mie nu! Eu încep să mă sufoc aici! Mie îmi place să mă plimb şi o să se facă frumos afară… Aşa că îţi repet: de îngrijit o îngrijesc, dar cu condiţia să-mi pot vedea de excursiile mele, dacă nu, n-aveţi decît să…

— Ce?

— Nimic!

— Nu te mai enerva aşa!

— N-am altă soluţie! Eşti atît de egoist, că dacă nu fac scandal, nu mişti un deget să mă ajuţi!

Franck plecă trîntind uşa, iar ea se închise-n camera ei.

Cînd ieşi de-acolo, erau amîndoi în hol. Paulette era în al nouălea cer: nepoţelul ei avea grijă de ea.

— Hai, graso, aşază-te. E ca la motociclete, trebuie să-i faci un reglaj ca lumea ca să pleci la drum…

Stătea pe vine şi bibilea toate manetele:

— Picioarele stau bine?

— Da.

— Şi coatele?

— Puţin cam sus…

— Bun, Camille, fă-te-ncoace. Din moment ce tu o să-l împingi, vino să reglez mînerele după tine…

— Perfect. Hai că trebuie s-o-ntind… Conduceţi-mă pînă la slujbă, ca să-l încercăm…

— Intră în lift?

— Nu. Trebuie să-l pliezi, se enervă el… Nici o problemă, doar nu-i neputincioasă, din cîte ştiu eu.

— Vrrum, vrrum… Pune-ţi centura, Fangio, c-am întîrziat.

Traversară parcul cu toată viteza. La stop, Paulette avea părul în devălmăşie şi era roşie în obraji.

— Bun, gata… V-am lăsat, fetelor. Trimiteţi-mi o vedere cînd ajungeţi la Katmandu.

După cîţiva metri se întoarse:

— Camille, auzi? N-ai uitat de seara asta!

— Ce anume?

— Clătitele…

— Rahat!

Îşi dusese mîna la gură:

— Am uitat… N-o să fiu acasă.

Franck se dezumflă.

— Pe deasupra e ceva important… Nu pot să contramandez… E legat de munca mea…

— Şi Paulette?

— L-am rugat pe Philou să aibă grijă de ea…

— Da, bine… Asta e! O să le mîncăm fără tine…

Îl încercă o dezamăgire stoică şi se îndepărtă frămîntîndu-se.

Eticheta de la chiloţii cei noi îl rodea.

14

Mathilde Daens-Kessler era cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse Camille în viaţa ei. Foarte înaltă, mult mai înaltă decît soţul său, foarte subţire, foarte veselă, foarte cultivată. Colinda în lung şi-n lat mica noastră planetă fără să-şi bată capul, era interesată de tot ce mişcă, n-o mira nimic, se amuza, se indigna uşor, uneori îşi aşeza mîna peste a ta, vorbea întotdeauna cu voce joasă, cunoştea la perfecţie patru sau cinci limbi şi-şi ascundea talentele îndărătul unui surîs dezarmant.

Era atît de frumoasă, că nu-i dăduse niciodată prin gînd s-o deseneze…

Era prea riscant. Mathilde era mult prea vie.

Îi făcuse o schiţă, o dată. Din profil… Cocul şi buclele de la ureche… Pierre i-o furase, dar nu era ea. Îi lipseau vocea gravă, strălucirea şi gropiţele, atunci cînd rîdea.

Mathilde avea amabilitatea, aroganţa şi dezinvoltura celor născuţi în aşternuturi de mătase. Tatăl ei fusese un mare colecţionar, iar ea trăise dintotdeauna înconjurată de lucruri frumoase şi în viaţa ei nu ţinuse socoteala nici a bunurilor, nici a prietenilor şi cu atît mai puţin a duşmanilor.

Ea era bogată, iar Pierre era întreprinzător.

Ea tăcea cînd vorbea el, dar cum se întorcea el cu spatele, Mathilde îşi relua prostioarele de unde le lăsase. Pierre îmblînzea mînji tineri. Nu se

înşela niciodată, el îi lansase pe Voulys şi Barcarès, de exemplu, iar ea se făcea frumoasă ca să-i ţină lîngă ea.

Mathilde ţinea lîngă ea pe cine voia.

Prima lor întîlnire, Camille îşi amintea foarte bine, avusese loc la Facultatea de Arte Plastice cu ocazia unei expoziţii de lucrări de sfîrşit de an. Pe cei doi îi preceda un fel de aură. Negustorul teribil şi fiica lui Witold Daens… Lumea îi aştepta cu speranţă şi cu teamă şi le pîndea fiecare reacţie. Ea se simţise mizerabil cînd veniseră să-i salute, pe ea şi gaşca ei de zdrenţăroşi. Plecase ochii cînd dăduse mîna cu ei, strecurase stîngace cîteva complimente şi căutase cu privirea o gaură de şarpe în care să dispară.

Asta se întîmpla în iunie, cu aproape zece ani în urmă… Rîndunelele dădeau un concert în curtea facultăţii, iar ei beau un punch prost ascultînd cu pioşenie discursul lui Kessler. Camille n-auzea nimic. O privea pe Mathilde. În ziua aceea purta o tunică albastră şi o centură lată de argint, cu nişte clopoţei minusculi agăţaţi de ea, care clincheteau la fiecare mişcare.

Dragoste la prima vedere…

După aceea, soţii Kessler îi invitaseră la un restaurant de pe Rue Dauphine şi, la sfîrşitul cinei udate din belşug, iubitul ei o somase să le arate mapa. Camille refuzase.

Cîteva luni mai tîrziu, se dusese să se întîlnească cu ei. Singură.

Pierre şi Mathilde aveau desene de Tiepolo, Degas şi Kandinsky, dar nu aveau copii. Camille nu îndrăzni niciodată să abordeze acest subiect şi se abandonă cu totul în plasa lor. După ceva timp îi dezamăgi atît de tare, încît ochiurile se deşirară…

— Numai prostii! Faci numai prostii! o certa Pierre.
— De ce nu te iubeşti deloc? adăuga Mathilde pe un ton mai blînd.

Nu mai dădu pe la vernisajele lor.

În intimitate, Pierre se posomora şi mai mult:
— De ce?
— N-am iubit-o destul, îi răspundea Mathilde.
— Noi?
— Toată lumea…
Pierre îşi lăsa capul pe umărul ei şi gemea:
— Vai… Mathilde… Frumoasa mea… De ce ai lăsat-o să fugă?
— O să se întoarcă…
— Ba nu. O să strice totul…
— O să se întoarcă.

Se întorsese.

— Pierre nu-i acasă?
— Nu, ia cina cu englezii lui. Nu i-am spus că o să vii, voiam să stăm puţin numai noi…
Apoi, văzîndu-i mapa:
— Dar… Ai… ai adus ceva acolo?
— Nee, nu-i nimic… O chestie pe care i-am promis-o lui zilele trecute…
— Pot să mă uit?
Camille nu-i răspunse.
— Bun, atunci o să-l aştept…

— E un desen de-al tău?

— Ăhă…

— Doamne Dumnezeule… Cînd o să afle că n-ai venit cu mîna goală o să-l apuce disperarea… Mă duc să-l sun…

— Nu, nu! îi zise Camille. Lasă-l. Nu-i nimic, dacă-ţi spun… E o chestie între noi. Un fel de plată a chiriei…

— Foarte bine. Hai… La masă.

Totul era frumos în casa lor, priveliştea, obiectele, covoarele, tablourile, vesela, toasterul, tot. Chiar şi closetul era frumos. Pe o reproducere din ghips se putea citi un catren pe care Mallarmé îl scrisese pe closetul lui:

Tu, care maţele ţi le deşerţi,
În ăst lăcaş obscur cînd te aşezi,
Poţi chiar să cînţi, o pipă să fumezi,
Căci nu tre' să te sprijini de pereţi.

Chestia asta o dăduse pe spate cînd o văzuse prima oară:

— Aţi… Aţi cumpărat o bucată din WC-ul lui Mallarmé?!

— Bineînţeles că nu… rîsese Pierre, îl cunosc pe tipul care a făcut mulajul după el… Ai văzut casa lui Mallarmé? La Vulaines?

— Nu.

— O să te ducem acolo într-o zi… O să-ţi placă la nebunie… La ne-bu-ni-e…

Şi totul era pe măsură. Pînă şi hîrtia igienică era mai moale decît la alţii…

Mathilde era bucuroasă:

— Ce frumoasă eşti! Ce bine arăţi! Cum te prinde părul scurt! Te-ai mai împlinit, nu? Ce fericită sînt să te văd aşa… Pe cuvînt… Mi-a fost atît de dor de tine, Camille… Dacă ai şti ce mă obosesc uneori toate geniile astea… Cu cît au mai puţin talent, cu atît sînt mai zgomotoşi… Pierre face haz, el e în mediul lui, dar eu, Camille, eu… Ce mă mai plictisesc… Vino şi stai lîngă mine, povesteşte-mi…

— Nu mă pricep să povestesc… O să-ţi arăt carnetele…

Mathilde dădea paginile, iar Camille comenta.

Şi astfel, pe măsură ce-şi prezenta mica lume, îşi dădu seama cu adevărat cît de mult ţine la oamenii ăia.

Philibert, Franck şi Paulette deveniseră cei mai importanţi oameni din viaţa ei, iar ea tocmai înţelegea acest lucru, acum, în acest moment, între două pernuţe persane din secolul al XVIII-lea. Era tulburată.

Între primul carnet şi ultimul desen, pe care îl făcuse puţin mai înainte – Paulette radioasă în scaunul ei cu rotile, în faţa Turnului Eiffel – se scurseseră numai cîteva luni, dar ea nu mai era aceeaşi… Persoana care ţinea acum creionul era cu totul alta… Se scuturase de trecut, se metamorfozase şi dinamitase blocurile de granit care o împiedicaseră să meargă mai departe atîţia ani…

În seara asta aceşti oameni o aşteptau să se întoarcă… Oameni cărora puţin le păsa cît valorau desenele ei… Care o iubeau pentru alte motive… Poate pentru ea, pur şi simplu…

Pentru mine?

Pentru tine…

— Gata? se impacientă Mathilde. Nu mai zici nimic?… Ea cine e?

— Johanna, coafeza lui Paulette…

— Iar astea?

— Astea sînt cizmele ei… Rock'n'roll, nu? Cum rezistă în ele o fată care lucrează toată ziua în picioare? Abnegaţia în serviciul eleganţei, probabil…

Mathilde rîdea. Chiar că erau monstruoase ciubotele alea…

— Şi el? Apare des, nu?

— E Franck, bucătarul despre care tocmai ţi-am povestit…

— E frumos, nu?

— Crezi?

— Da… Seamănă cu Farnese pictat de Tizian, dar cu zece ani în plus…

Camille îşi dădu ochii peste cap:

— Prostii…

— Serios! Pe cuvîntul meu!

Se ridică şi aduse o carte:

— Poftim. Uită-te şi tu. Aceeaşi privire întunecată, aceleaşi nări fremătătoare, aceeaşi bărbie răsfrîntă, aceleaşi urechi puţin cam mari… Acelaşi foc mocnind în interior…

— Prostii, repetă ea, trăgînd cu coada ochiului la portret, Fernese al meu are coşuri…

— Of… Cum strici tu cheful omului!

— Asta-i tot? întrebă Mathilde cu părere de rău.

— Păi da…

— E bine. E foarte bine. E… e minunat…

— Termină…

— Nu mă contrazice, domnişoară, nu ştiu eu să desenez, dar mă pricep să privesc… La vîrsta la care alţi copii se duceau la teatrul de păpuşi, tatăl meu mă tîra după el prin cele patru colţuri ale lumii şi mă purta pe umeri ca să stau la înălţimea la care trebuie, aşa că nu mă contrazice, te rog… Mi le laşi?

— …

— Pentru Pierre…

— Bine… Dar aveţi grijă, da? Desenele astea mititele sînt foile mele de observaţie…

— M-am prins.

— Nu-l aştepţi?

— Nu, trebuie să plec…

— O să fie dezamăgit…

— N-ar fi prima oară… răspunse Camille fatalistă.

— N-ai pomenit nimic de mama ta…

— Serios? se miră ea. E un semn bun, nu?

Mathilde o conduse la uşă şi o îmbrăţişă:

— Cel mai bun… Hai, pa, şi nu uita să mai treci să mă vezi… Cu scaunul ăla cu rotile ajungi în doi timpi şi trei mişcări…

— Îţi promit.

— Şi ţine-o tot aşa. Relaxează-te… Fă ce-ţi place… Pierre o să te sfătuiască exact pe dos, bineînţeles, dar nu-l asculta. Nici pe el, nici pe altcineva… Auzi?

— Da?

— Ai nevoie de bani?

Camille ar fi trebuit să zică nu. De douăzeci şi şapte de ani zicea nu. Nu, mă descurc. Nu, mulţumesc. Nu, n-am nevoie de nimic. Nu, nu vreau să vă

datorez nimic. Nu, nu, lăsaţi-mă-n pace.

— Da.

Da. Da, cred că da. Da, nu mă mai întorc să fiu slugă nici pentru macaronari, nici pentru Bredart, pentru nici unul dintre cretinii ăştia. Da, vreau să lucrez în linişte, pentru prima oară în viaţa mea. Da, nu mai vreau să mă crispez de fiecare dată cînd Franck îmi întinde cele trei bancnote. Da, m-am schimbat. Da, am nevoie de voi. Da.

— Perfect. Şi profită şi tu ca să-ţi mai cumperi ceva de îmbrăcat… Serios… Cămaşa asta de blugi o porţi deja de zece ani…

Adevărat.

15

Se întoarse acasă pe jos, uitîndu-se în vitrinele anticarilor. Tocmai trecea prin faţa Facultăţii de Arte Plastice (destinul, şmecherul…), cînd îi sună mobilul. Îl închise cînd văzu numărul lui Pierre.

Începu să meargă mai repede. Inima i-o luase razna.

Al doilea apel. Mathilde de data asta. Nu-i răspunse nici ei.

Făcu cale întoarsă şi trecu Sena. Fata avea simţul romanescului şi fie că voia să sară-n sus de bucurie, fie că voia să sară-n apă, Pont des Arts era ce-avea Parisul mai bun… Se sprijini de parapet şi intră în mesageria vocală…

Aveţi două mesaje noi, astăzi, ora douăzeci şi tre… Încă mai avea timp să-l lase să cadă fără s-o facă dinadins… Pleosc! Vai… Ce păcat… „Camille, sună-mă imediat, că vin şi te iau de urechi! zbieră el. Imediat! M-ai înţeles?“

Astăzi, ora douăzeci şi trei şi treizeci şi opt: „Mathilde sînt. Nu-l suna. Nu veni. Nu vreau să vezi aşa ceva. Negustorul tău plînge ca un prost… Nu-i o privelişte prea plăcută, ai cuvîntul meu… Da, e frumos… E chiar foarte frumos… Mulţumesc, Camille, mulţumesc… Auzi ce-ţi zice? Stai că-i dau lui telefonul, că altfel îmi smulge urechea…“ „Îţi expun lucrările în septembrie, Fauque, şi nu zi nu, pentru că invitaţiile au fost deja trim…“ Mesajul se întrerupea.

Închise mobilul, îşi rulă o ţigară şi o fumă în picioare între Luvru, Academia Franceză, Notre-Dame şi Place de la Concorde.

Ce frumos a căzut cortina…

Apoi îşi strînse cureaua genţii şi o luă la fugă să prindă desertul.

16

Bucătăria mirosea un pic a prăjeală, dar toate vasele fuseseră puse la locul lor.

Nici un zgomot, toate becurile stinse, nici măcar o dungă de lumină pe sub uşile camerelor… Pff… O dată în viaţă avea şi ea poftă să mănînce pînă plesneşte…

Bătu în uşa lui Franck.

Asculta muzică.

Camille se proţăpi la picioarele patului, cu mîinile-n şolduri:

— Păi? se indignă ea.

— Ţi-am păstrat cîteva clătite… Ţi le flambez mîine…

— Păi?! repetă ea. Nu mi-o tragi?

— Ha, ha! Foarte nostim…

Camille începu să se dezbrace.

— Măi să fie, băieţaş… Doar n-ai de gînd să te fofilezi aşa! Mi-ai promis – mi-eşti dator cu un orgasm!

Franck se ridicase-n capul oaselor şi aprinse veioza în timp ce ea îşi azvîrlea papucii care-ncotro.

— Ce Dumnezeu faci? Ce pui la cale?

— Păi… Mă despoi!

— O, nu…

— Ce?

— Nu aşa… Stai… De-o mie de ani visez la momentul ăsta…

— Stinge lumina.

— De ce?

— Mă tem că n-o să mă mai doreşti dacă mă vezi cum arăt…

— Camille, fir-ar al dracului! Termină! Termină! urlă el.

Mutriţă contrariată:

— Nu mai vrei?

— …

— Stinge lumina.

— Nu!

— Ba da!

— Nu vreau să se petreacă aşa între noi…

— Da' cum vrei să se petreacă? Vrei să mă plimbi cu barca pe lac?

— Poftim?

— Să ne plimbăm cu barca şi tu să-mi reciţi poezii în timp ce eu îmi las mîna să plutească pe unde…

— Vino lîngă mine…

— Închide lumina.

— Bine.

— Şi muzica.

— Asta-i tot?

— Da.

— Tu eşti? întrebă el intimidat.

— Da.

— Stai bine?

— Nu…

— Uite, ia o pernă… Cum a decurs întîlnirea?

— Foarte bine.

— Îmi povesteşti?

— Ce?

— Tot. În seara asta vreau să aflu tot… Tot. Tot. Tot.

— Ştii, dacă m-apuc să-ţi povestesc… după aia o să simţi nevoia să mă iei în braţe…

— Fir-ar să fie… Te-a violat careva?

— Nu…

— Bine… Asta s-ar putea aranja dacă vrei…

— Vai, mersi… Ce drăguţ eşti… Ăăă… De unde să-ncep?

Franck îl imită pe Jacques Martin de la emisiunea *Şcoala fanilor*:

— De unde vii tu, păpuşică?

— Din Meudon…

— Din Meudon? exclamă el. Bravo, foarte bine. Şi mămica ta unde e?

— Mămica mănîncă medicamente.

— Zău? Da' tăticu'? Unde e tăticul tău?

— A murit.

— …

— Te-am prevenit, băiatule! Măcar ai prezervative?

— Nu mă lua aşa repede, Camille, ştii că sînt mai greu de cap… Tatăl tău a murit?

— Da.

— Cum?

— A căzut în gol.

— …

— Bine, hai că-ţi povestesc în ordine… Vino mai aproape, fiindcă n-am chef să ne-audă şi ceilalţi…

Franck trase plapuma peste capetele amîndurora:

— Dă-i drumul. Aici nu ne vede nimeni…

17

Camille îşi puse un picior peste celălalt, îşi încrucişă braţele pe abdomen şi purcese într-o lungă călătorie.

— Am fost o fetiţă obişnuită şi foarte cuminte… începu ea cu o voce de copil. Nu mîncam mult, dar învăţam bine şi desenam tot timpul. N-am avut fraţi sau surori. Pe tata îl chema Jean-Louis, iar pe mama, Catherine. Cred că la început s-au iubit… Nu ştiu, n-am îndrăznit niciodată să-i întreb… Dar, cînd am început să desenez cai sau faţa frumoasă a lui Johnny Depp din *21 Jump Street*, iubirea se terminase deja. De asta sînt sigură, pentru că tata nu mai locuia cu noi. Nu venea să mă vadă decît în weekenduri. Normal că a plecat, şi eu aş fi făcut la fel în locul lui. De altfel, duminica seara aş fi vrut să plec şi eu cu el, dar n-aş fi făcut-o niciodată, pentru că mama s-ar fi omorît din nou. Mama s-a omorît de nu ştiu cîte ori cînd eram mică… Din fericire, o făcea cînd nu eram acasă, iar mai tîrziu… Cînd am mai crescut, nu se mai jena, aşa că ăăă… O dată, o prietenă mă invitase la ziua ei. Seara, pentru că mama nu mai venea să mă ia, mama altei prietene m-a adus pînă în faţa casei, iar cînd am intrat în salon am văzut-o moartă pe mochetă. Au venit pompierii, iar eu m-am dus şi-am stat zece zile la o vecină. Dup-aia tata i-a spus că dacă se mai omoară o dată, o să-i ia custodia asupra mea, aşa că s-a potolit. A continuat, în schimb, să mănînce pastile. Tata îmi zisese că e obligat să plece din cauza serviciului, dar mama mi-a spus să nu cumva să-l cred. Zi de zi îmi repeta că e un mincinos, un

nenorocit care avea altă femeie şi altă fetiţă, pe care-o cocoloşea în fiecare seară…

Îşi reluă vocea ei obişnuită:

— E prima oară cînd vorbesc despre asta… Vezi tu, maică-ta te-a distrus şi dup-aia te-a pus la tren, dar maică-mea mă bătea la cap zi după zi. Zi după zi… Uneori se întîmpla să fie şi drăguţă… Îmi cumpăra carioci şi-mi spunea că sînt singura ei bucurie pe lume…

Cînd venea tata, ne închideam în garaj în Jaguarul lui şi ascultam operă. Era un Jaguar vechi, nu mai avea nici roţi, dar nu ne păsa, noi mergeam să ne plimbăm oricum… Zicea: „Să mergem pe Riviera, domnişoară?“ Şi mă aşezam lîngă el. Muream după maşina aia…

— Ce model era?

— Un MK nu ştiu cum…

— MK I sau MK II?

— Băi, da’ se vede că eşti băiat… Eu încerc să te fac să plîngi, iar pe tine singurul lucru care te interesează e modelul maşinii!

— Scuze.

— Nici o problemă…

— Continuă…

— Pfff…

— „Ei, domnişoară? Să mergem pe Riviera?“

— Da, zîmbi Camille, mi-ar plăcea… „V-aţi luat costumul de baie? adăuga el. Perfect… Şi o rochie de seară! Vom merge la cazinou, evident… Să nu uitaţi să vă laţi vulpea argintie, serile sînt răcoroase la Monte Carlo…“ Ce frumos mirosea în maşină… A piele care a trăit din plin… Totul era frumos, din cîte îmi amintesc… Scrumiera de cristal, oglinda de la parasolar, mînerele minuscule pentru coborîrea geamurilor, interiorul torpedoului, lemnul… Era ca un covor zburător. „Cu puţin noroc, o să

ajungem înainte de lăsarea nopţii“, îmi promitea el. Da, ăsta era taică-meu, un mare visător care putea să schimbe vitezele unei maşini pe butuci ore-n şir şi să mă ducă pînă la capătul lumii într-un garaj de la periferie… Tot aşa, era nebun după operă; în timpul unei călătorii ascultam *Don Carlos*, *Traviata* sau *Nunta lui Figaro*. Îmi povestea subiectele: suferinţa lui Madame Butterfly, iubirea imposibilă dintre Pelléas şi Mélisande, cînd el îi mărturiseşte am ceva să vă spun, dar nu reuşeşte să-i spună, povestea contesei şi a lui Cherubino, care se ascunde tot timpul, sau Alcina, frumoasa vrăjitoare care îşi transformă pretendenţii în animale sălbatice… Puteam să vorbesc tot timpul, mai puţin cînd ridica mîna, iar în *Alcina* o ridica adesea… *Tornami a vegheggiar*, nu mai suport să ascult aria asta… E prea veselă… Dar de cele mai multe ori tăceam. Mă simţeam bine. Mă gîndeam la cealaltă fetiţă. Ea nu se bucura de toate astea… Pentru mine era complicat… Acum, evident, văd lucrurile mai limpede: un bărbat ca el nu putea trăi cu o femeie ca maică-mea… O femeie care oprea muzica printr-un gest scurt cînd era ora mesei şi arunca visele în aer ca pe nişte baloane de săpun… N-am văzut-o niciodată fericită, n-am văzut-o niciodată zîmbind, n-am… Tata, dimpotrivă, era amabilitatea şi bunătatea întruchipate… Aşa ca Philibert… Un om mult prea simţitor ca să-şi asume situaţia aceea. Ideea de a părea un ticălos în ochii prinţesei sale… Aşa că într-o bună zi s-a întors acasă… Dormea în birou şi pleca în fiecare weekend… Şi gata cu escapadele la Roma în bătrînul Jaguar gri, gata cu cazinourile, gata cu picnicurile la malul mării… Şi-apoi, într-o dimineaţă, era obosit, cred… Foarte, foarte obosit, şi a căzut din vîrful unei clădiri…

— A căzut sau a sărit?

— Era un om elegant, a căzut. Era agent de asigurări şi mergea pe acoperişul unui turn pentru o chestie cu conductele de aerisire sau ceva de genul ăsta, a deschis un dosar şi nu s-a mai uitat unde pune piciorul…

— Ce nebunie… Nu te gîndeşti că…

— Nu mă gîndesc deloc. După aia a fost înmormîntarea şi maică-mea se întorcea tot timpul să vadă dacă cealaltă femeie nu e cumva în fundul bisericii… Apoi a vîndut Jaguarul, iar eu n-am m-ai vorbit.

— Pentru cît timp?

— Luni întregi…

— Şi pe urmă? Pot să las pătura în jos, că mă sufoc…

— Şi eu mă sufocam. Am ajuns o adolescentă ingrată şi solitară. Îmi băgasem numărul spitalului în memoria telefonului, dar n-am avut nevoie… Se calmase… Din sinucigaşă devenise deprimată. Era un progres. Era mai calmă. Cred că o moarte îi ajungea… După asta n-am mai avut decît un gînd: să mă car de-acolo. Prima oară am plecat la şapteşpe ani şi m-am dus să locuiesc la o prietenă… Într-o seară, bum!, maică-mea cu poliţia la uşă… Deşi cucoana ştia foarte bine unde sînt… A fost naşpa, cum zic tinerii. Mîncam de seară împreună cu părinţii fetei şi tocmai vorbeam despre războiul din Algeria, din cîte-mi amintesc… Şi în momentul ăla, cioc-cioc, poliţia! M-am simţit îngrozitor de prost faţă de oamenii ăia, dar, mă rog, nu voiam scandal, aşa că am plecat cu ea… Pe 17 februarie 1995 împlineam optişpe ani, aşa că pe 16, la douăşpe şi-un minut noaptea, am şters-o trăgînd uşurel uşa după mine… Mi-am luat bacul şi am intrat la Arte Plastice… A patra din şaptezeci admişi… Îmi făcusem un dosar foarte frumos, începînd cu desenele din copilărie… Mă dădusem peste cap şi am primit felicitările comisiei… La momentul respectiv întrerupsesem orice legătură cu maică-mea, şi am început să muncesc ca un sclav, pentru că viaţa la Paris era scumpă… Locuiam pe la unii, pe la alţii… Lipseam la multe cursuri… Lipseam la teorie şi mă duceam la ateliere, iar apoi am luat-o razna… La început mă plictiseam un pic… Trebuie să recunosc că n-am intrat în joc: nu mă luam în serios şi, în consecinţă, nu eram luată în serios. Nu eram un

Artist cu A mare, eram un bun meseriaş… O artistă care e mai degrabă sfătuită să fie un fel de pictoriţă de stradă, să mîzgălească după Monet şi să deseneze balerine mititele… Şi apoi ăăă… Nu înţelegeam nimic. Mie îmi plăcea să desenez, aşa că, în loc să ascult polologhia profilor, le făceam portretele, iar noţiunea aia de „arte plastice“, happeningurile, instalaţiile mă scoteau din sărite. Îmi dădeam foarte bine seama că greşisem secolul. Eu aş fi vrut să trăiesc în veacul al XVI-lea sau al XVII-lea şi să-mi fac ucenicia în atelierul unui mare maestru… Să-i pregătesc fondul, să-i curăţ pensulele, să-i amestec culorile… Poate că nu eram suficient de matură? Sau n-aveam un ego? Sau pur şi simplu îmi lipsea focul sacru? Habar n-am… În al doilea rînd, am cunoscut pe cineva nepotrivit… Era mai mult decît evident: tînăra gîsculiţă cu cutia ei de acuarele şi pînza frumos împăturită, care se îndrăgosteşte de geniul necunoscut. Damnatul, prinţul norilor, văduvul, tenebrosul, inconsolabilul… Imaginea clasică: pletos, torturat, genial, suferind, însetat… Tată argentinian, mamă unguroaică, combinaţie explozivă, cultură uluitoare, trăind într-o casă abandonată şi aşteptînd exact asta: o gîscă fără minte care să-i facă de mîncare, în timp ce el creează în suferinţe atroce… Ceea ce-am şi făcut. M-am dus la piaţa Saint-Pierre, am prins metri întregi de pînză pe pereţi ca să dăm „odăiţei“ noastre un aspect mai „cochet“ şi mi-am căutat de lucru ca să avem ce pune pe masă… Masă… Mă rog, vorba vine… Am lăsat baltă şcoala şi m-am aşezat turceşte ca să mă gîndesc ce meserie aş putea face… Şi cel mai rău e că eram mîndră de asta! Îl priveam pictînd şi mă simţeam importantă… Eram sora, muza, femeia puternică din spatele marelui bărbat, cea care strîngea jocurile, hrănea discipolii şi golea scrumierele…

Rîdea.

— Eram mîndră şi devenisem paznic la muzeu, super, nu? Bun, nu-ţi mai povestesc de colegi pentru că am trăit pe pielea mea întreaga grandoare

a funcţiei publice, dar… Puţin îmi păsa, ca să fiu sinceră… Mă simţeam bine… Ajunsesem, în sfîrşit, în atelierul ilustrului maestru… Pînzele erau de mult uscate, dar, în mod sigur, am învăţat acolo mai mult decît în toate şcolile din lume… Şi cum pe vremea aia nu prea dormeam cine ştie ce, puteam să zac liniştită… Mă încălzeam… Problema era că eu, una, n-aveam voie să desenez… Nici pe un carneţel mititel, nici dacă nu era nimeni, şi Dumnezeu ştie că în anumite zile nu era lume; nu-mi rămînea decît să meditez iar şi iar la soarta mea, să sar în sus cînd aud toc-tocul pantofilor unui vizitator rătăcit sau să-mi aşez lucrurile în viteză auzind clinchetul cheilor lui… În cele din urmă, asta devenise cea mai mare plăcere a lui Séraphin Tico – Séraphin Tico, ador numele ăsta… Să intre pîş-pîş şi să mă prindă în flagrant delict. Ah! Ce încîntat mai era cretinul ăla cînd mă obliga să pun jos creionul! Mă uitam la el cum se îndepărtează cu picioarele crăcănate ca să-şi lase coaiele să se umfle de mulţumire… Dar cînd tresăream, îmi zvîcnea şi mîna, iar asta mă scotea din minţi. Cîte schiţe stricasem din cauza lui… A, nu! Aşa nu se mai putea! Brusc, am intrat în jocul lui… Ucenicia într-ale vieţii începuse să-şi arate roadele: l-am cumpărat.

— Poftim?

— L-am plătit. L-am întrebat cît vrea ca să mă lase să desenez… Treij’ de franci pe zi? Bun… Preţul unei ore de trîndăveală la căldurică? Bun… Şi i-am dat banii…

— Mamă…

— Aha… Marele Séraphin Tico… adăugă ea visătoare. Acum că avem scaun cu rotile, o s-o iau pe Paulette într-o zi şi-o să mergem să-l întrebăm de sănătate…

— De ce?

— Pentru că am ţinut foarte mult la el… Măcar era un şarlatan cinstit. Nu ca idiotul celălalt care făcea scandal de cum mă vedea, pentru că, dup-o zi de muncă, uitasem să cumpăr ţigări… Iar eu, ca o proastă, coboram înapoi…

— De ce-ai rămas cu el?

— Pentru că-l iubeam. Şi îi admiram munca… Era liber, fără complexe, sigur pe el, exigent… Opusul meu întru totul… Genul care ar fi preferat să moară în chinuri decît să accepte fie şi cel mai neînsemnat compromis. Aveam abia douăzeci de ani, eu îl întreţineam şi mi se părea un tip admirabil.

— Erai cam prostuţă…

— Da… Nu… După adolescenţa cu care tocmai mă luptasem, asta era tot ce putea să mi se-ntîmple mai bun… Tot timpul venea lume, nu se vorbea decît despre artă, despre pictură… Eram ridicoli, bineînţeles, dar şi integri. Mîncam şase oameni din două ajutoare sociale, muream de frig şi stăteam pe la cozi la baia comunală, dar aveam impresia că trăim mai bine ca alţii. Şi oricît de grotesc poate părea totul acum, am impresia că aveam dreptate. Aveam o pasiune… E un lux… Eram prostuţă, dar eram fericită. Cînd mă plictiseam de o sală, o schimbam, şi dacă aveam ţigări, era sărbătoare! Mai şi beam destul de mult… Am căpătat nişte obiceiuri proaste… Iar apoi i-am întîlnit pe Kessleri, despre care ţi-am povestit deunăzi…

— Pun pariu c-a fost o mutare deşteaptă… se încruntă el.

Camille gînguri:

— O, da… Cea mai bună din lume… Ah, e suficient să mă gîndesc şi mă înfior toată, uite…

— Bine, bine… Am priceput.

— Nee, oftă ea, nici chiar aşa… Odată depăşite primele emoţii postvirginale, am… am… în fine… Era un om egoist, ce să mai vorbim…

— Aaa…

— Da, ăăă… Nici tu nu eşti cu mult mai breaz…

— Da, dar eu nu fumez!

Îşi zîmbiră în întuneric…

— Pe urmă, lucrurile au început să se degradeze… Iubitul meu mă înşela… În timp ce eu mă luptam cu umorul debil al lui Séraphin Tico, el se lupta cu primii ani grei şi, cînd am făcut pace, mi-a mărturisit că se droghează, a, doar un pic, aşa… De frumuseţe… dar despre asta, chiar n-am nici un chef să vorbesc…

— De ce?

— Pentru că totul a devenit mult prea trist… Viteza cu care rahatul ăla te doboară e uluitoare… De frumuseţe, pe dracu', am mai rezistat cîteva luni şi-apoi m-am întors la maică-mea. Nu mă mai văzuse de trei ani, mi-a deschis uşa şi mi-a zis: „Să ştii că n-am nimic de mîncare". M-a buşit plînsul şi-am rămas în pat două luni… De data asta măcar, maică-mea a fost clean… O să-mi spui că avea ce trebuie ca să mă îngrijească… Şi cînd m-am trezit, m-am întors la muncă. Pe vremea ai nu mîncam decît nişte terciuri şi mîncare pentru bebeluşi. Alo? Domnul doctor Freud? După filme pe ecran panoramic, dolby stereo, sunete, lumini şi emoţii de toate felurile, mi-am reluat viaţa măruntă în alb-negru. Mă uitam la televizor şi aveam mereu vertij pe chei…

— Ţi-a trecut prin cap să te…?

— Da. Îmi şi imaginam spiritul urcînd spre cer pe aria *Tornami a vegheggiar, te solo vuol amar*… şi pe tata cu braţele deschise, rîzînd: „Ah! Iată-vă, în sfîrşit, domnişoară! Veţi vedea, aici e mult mai frumos ca pe Riviera…"

Camille plîngea.

— Nu plînge…

— Ba da. Simt nevoia.

— Păi atunci, plîngi.

— E bine, nu eşti un tip complicat…

— Adevărat. Am eu defectele mele, dar nu-s complicat… Vrei să ne oprim?

— Nu.

— Nu vrei să bei ceva? Nişte lapte cald cu esenţă de flori de portocal, cum îmi dădea Paulette?

— Nu, mersi… Unde rămăsesem?

— La vertij…

— Da, vertijul… Sinceră să fiu, nu era nevoie de cine ştie ce, un bobîrnac în fund şi cădeam, dar în loc de asta, hazardul purta mănuşi negre din piele fină de căprioară şi m-a bătut pe umăr într-o dimineaţă… În ziua aia mă distram cu personajele lui Watteau. Stăteam cocoşată pe scaunul meu, cînd am zărit un bărbat trecînd pe dinapoia mea… Îl vedeam adesea… Se învîrtea mereu pe lîngă studenţi şi le privea în tăcere desenele… Credeam că venise la agăţat. Aveam dubii cu privire la sexualitatea lui, îl vedeam stînd la taclale cu tineretul flatat şi îi admiram ţinuta… Avea pardesiuri superbe, lungi-lungi, costume de mare clasă, fulare şi eşarfe de mătase… Care va să zică, stăteam cocoşată deasupra carnetului şi nu-i vedeam decît pantofii superbi, fini şi văcsuiţi impecabil. „Domnişoara, aş putea sa va pun una intrebare indiscreta? Avetzi una moralitate solida?“ Mă întrebam unde vrea s-ajungă. La hotel? Dar, mă rog… Aveam eu o moralitate solidă? Eu, care îl corupeam pe Séraphin Tico şi visam să contrariez lucrarea bunului Dumnezeu? „Nu“, i-am răspuns şi din cauza

acestei replici scurte şi-nfipte, am intrat într-un alt rahat… De data asta cît casa…

— În ce?

— Într-un rahat imens.

— Ce-ai făcut?

— Acelaşi lucru ca şi înainte… Dar în loc să stau într-o casă abandonată şi să fiu dădaca unui furios, am locuit în cele mai mari hoteluri din Europa şi am devenit dădaca unui escroc…

— Te-ai… Te-ai…

— Prostituat? Nu. Zău…

— Ce făceai?

— Falsuri.

— Bani falşi?

— Nu, cópii după tablouri… Şi cel mai rău e că mă şi distra toată treaba! În fine, la început… Pe urmă toată glumiţa asta atinsese limita sclavagismului, dar iniţial era foarte distractiv. Pentru prima oară-n viaţă eram şi eu bună la ceva! Şi, îţi spun, trăiam într-un lux de neimaginat… Nimic nu era prea frumos pentru mine. Mi-era frig? Îmi făcea cadou cele mai frumoase caşmiruri. Ştii puloverul ăla gros, albastru-deschis cu glugă, pe care-l port tot timpul?

— Ăhă.

— Unşpe mii de franci…

— Nooo!

— Ba daaa. Şi mai aveam zece ca ăla… Mi-era foame? Ţac-pac, room service şi homar în prostie. Mi-era sete? Ma que, şampanie! Mă plictiseam? Spectacole, shopping, muzică! Tutto ce vrei, îi spui lui Vittorio… Singurul lucru pe care n-aveam voie să-l spun era „Gata“. La faza asta, frumosul Vittorio devenea rău… „Daca pleci, eşti terminata…“ Dar de ce-aş fi

plecat? Eram cocoloşită, mă distram, făceam ce-mi plăcea, mergeam la toate muzeele la care visasem, mă întîlneam cu lume, noaptea încurcam camerele… Nu sînt sigură, dar am impresia că m-am culcat cu Jeremy Irons…

— Cine-i ăsta?

— Of… Mă disperi… Mă rog, n-are importanţă… Citeam, ascultam muzică, cîştigam bani… Privind înapoi, îmi dau seama că era şi asta o formă de sinucidere… Mai comodă… M-am rupt de viaţă şi de puţinii oameni care ţineau la mine. De Pierre şi Mathilde Kessler mai ales, care erau negri de supărare din cauza mea, de foştii mei colegi, de realitate, de moralitate, de drumul drept, de mine însămi…

— Şi munceai tot timpul?

— Tot timpul. N-am produs chiar atît de mult, dar trebuia să refac acelaşi lucru de mii şi mii de ori din cauza problemelor tehnice… Patina, suportul, toate astea… Pînă la urmă, desenul era peanuts – floare la ureche –, învechirea lui era partea cea mai complicată. Lucram împreună cu Jan, un olandez care ne furniza hîrtie veche. Asta era meseria lui: bătea lumea-n lung şi-n lat şi ne aducea rulouri. Într-o oarecare măsură era şi un mic chimist nebun care cerceta fără odihnă modalităţile de a învechi ce era nou… Nu l-am auzit niciodată rostind vreun cuvinţel; un tip fascinant… Apoi am pierdut noţiunea timpului… Într-un fel, m-am lăsat înfrîntă de această non-viaţă. Nu se vedea cu ochiul liber, dar devenisem o epavă. O epavă şic… Beam de rupeam, aveam cămăşi pe comandă şi eram dezgustată de mărunta mea persoană… Nu ştiu cum s-ar fi terminat toate astea, dacă nu m-ar fi salvat Leonardo…

— Care Leonardo?

— Leonardo da Vinci. La faza asta m-am răzvrătit pe loc… Cîtă vreme rămîneam la pictori minori, la schiţe, crochiuri şi la retuşuri, puteam trece

tablourile drept autentice pe lîngă negustorii de artă mai puţin scrupuloşi, dar astea erau prostioare… Le-am zis, dar nu mi-a dat nimeni nici o atenţie… Vittorio devenise peste măsură de lacom… N-am idee ce făcea cu banii, dar cu cît cîştiga mai mult, cu atît cheltuia mai tare… Avea şi el, probabil, punctele lui slabe… Aşa că mi-am ţinut gura. La urma urmelor, nu era problema mea… M-am întors la Luvru, la departamentele de artă grafică, unde am avut acces la nişte documente pe care le-am învăţat pe de rost… Vittorio voia una chestia mărunta. „Vezi acest studiu? Să te inspirare de la el, dar să-mi păstrezi acest personaggio…“ La vremea aia, nu mai locuiam la hotel, ci într-un apartament mare, complet mobilat. M-am executat şi am aşteptat… El era din ce în ce mai nervos. Stătea cu orele la telefon, tocea mocheta de-atîta plimbat încolo şi-ncoace şi scuipa pe Fecioară. Într-o dimineaţă a intrat la mine-n cameră ca un nebun: „Eu trebuie plecare, dar tu nu mişti de-aici, de acord? Nu ieşi de-aici pînă nu spune eu… Inţeles? Nu faci un pas!“ Seara am primit un telefon de la un tip pe care nu-l cunoşteam: „Arde tot“ şi a închis. Bun… Am adunat teancuri de minciuni şi le-am dat foc în chiuveta din bucătărie. Şi am aşteptat iar… mai multe zile… Nu-ndrăzneam să ies. N-aveam curaj să mă uit pe geam. Devenisem paranoică de-a binelea. Dar după o săptămînă am plecat. Mi-era foame, simţeam nevoia să fumez, nu mai aveam nimic de pierdut… M-am întors la Meudon pe jos şi am găsit casa încuiată, cu un panou *De vînzare* agăţat de gard. Oare murise? Am sărit gardul şi am dormit în garaj. M-am întors la Paris. Atîta vreme cît mergeam, rămîneam în picioare. Am cercetat prin preajma imobilului, să-mi dau seama dacă Vittorio se întorsese… N-aveam bani, n-aveam busolă, n-aveam puncte de reper, n-aveam nimic. Am petrecut încă două zile pe stradă, în caşmirul meu de două mii de franci, am cerşit ţigări şi mi s-a furat perdesiul. A treia seară am sunat la uşa lui Pierre şi Mathilde şi m-am prăbuşit pe preşul de la intrare. M-au pus pe picioare şi

m-au instalat aici, la şapte. O săptămînă mai tîrziu stăteam pe podea şi mă întrebam ce meserie aş putea face… Tot ceea ce ştiam era că nu mai voiam să desenez în viaţa mea. Şi că nu eram pregătită să mă întorc printre oameni. Mă înspăimîntau… În consecinţă, m-am făcut menajeră de noapte… Am trăit aşa un an şi un pic. Între timp, am găsit-o pe maică-mea. Nu mi-a pus nici o întrebare… Nu mi-am dat seama dacă a fost vorba de indiferenţă sau, pur şi simplu, de discreţie… N-am aprofundat chestiunea, nu-mi puteam permite: n-o mai aveam decît pe ea…

Ce ironie… Am făcut tot ce-am putut să scap de ea, şi cînd colo… M-am întors la start, cu mai puţine vise… Am trăit de azi pe mîine, îmi interziceam să mai beau de una singură şi căutam o cale de scăpare în cei zece metri pătraţi în care locuiam… Şi-apoi, la începutul iernii, m-am îmbolnăvit şi Philibert m-a adus în braţe pînă în camera de-alături… Urmarea o ştii…

— Păi… repetă Franck de mai multe ori. Păi…

Se ridicase în capul oaselor, cu braţele încrucişate:

— Păi… Vorbeşti de o viaţă… Ce nebunie… Şi-acum? Ce vrei să faci acum?

— …

Camille dormea.

Îi trase pătura pînă la bărbie, îşi strînse lucrurile şi ieşi pe vîrfuri. Acum că ajunsese s-o cunoască, nu mai avea curajul să se întindă lîngă ea. Şi în plus, Camille ocupase tot locul…

Absolut tot.

18

Franck era pierdut.

Rătăci cîteva clipe prin apartament, se duse la bucătărie, deschise uşile dulapurilor şi le închise clătinînd din cap.

Pe pervazul ferestrei, miezul de salată se veştejise de-a binelea. Îl aruncă la gunoi, făcu rost de un creion şi se aşeză să termine desenul. Avu o ezitare la ochi… Trebuia oare să deseneze două puncte negre în capătul coarnelor sau unul singur dedesubt?

Fir-ar… Pînă şi la melci era zero!

Hai, un punct. Era mai drăguţ aşa.

Se îmbrăcă. Strîngînd din fund, îşi împinse motocicleta prin faţa gheretei administratorei. Pikou îl privi fără să scoată un sunet. E bine, băiatule, e bine… Vara asta am să-ţi fac rost de un Lacoste mititel ca să-nnebuneşti căţeluşele… Parcurse încă vreo cîţiva metri înainte de a îndrăzni să-i dea bice şi se avîntă în noapte.

Coti pe prima la stînga şi merse drept înainte. Ajuns la mare, îşi scoase casca şi privi manevrele pescarilor. Profită de asta ca să-i spună vreo două vorbe motocicletei. Să înţeleagă şi ea cît de cît situaţia…

Uşoară senzaţie de prăbuşire.

Din cauza vîntului, poate.

Se adună.

Poftim! Exact asta căutase mai înainte: un filtru de cafea! Ideile i se aşezau în ordine… O luă de-a lungul portului pînă la prima cîrciumă deschisă şi bău un suc în mijlocul impermeabilelor lucioase. Ridicînd ochii, zări o cunoştinţă veche în apele oglinzii:

— Ei, iată-te!

— Mda…

— Ce dracu' faci acolo?

— Am venit să beau o cafea.

— Da' în ce hal arăţi…

— 'S-obosit…

— Mai alergi după gagici?

— Nu.

— Zău… N-ai fost c-o fată azi-noapte?

— Nu era chiar o fată…

— Da' ce era?

— Habar n-am.

— Aoleu, măi băiatule… Alo, şefa! Spălaţi-i, doamnă, cana, că moare amicu' meu aci!

— Nu, nu… Lasă…

— Ce să las?

— Las-o baltă.

— Ce-ai păţit, Lestaf?

— Mi-e rău…

— Oooo, eşti îndrăgostit?

— S-ar putea…

— Ei, da! Asta e o veste bună! Bucură-te, amice! Bucură-te! Urcă-te pe bar! Cîntă!

— Termină.

— Care-i problema ta?

— Nimic… Fata… Fata asta e prea bună… Prea bună pentru mine, în tot cazul…

— Nu-i adevărat… Nu mai vorbi prostii! Nici un om nu-i prea bun pentru altul, niciodată… Mai ales gagicile!

— Îţi repet, nu-i vorba de-o gagică…

— E vorba de-un tip?!

— Nuu…

— E un android? E cumva Lara Croft?

— Şi mai bine…

— Mai bine ca Lara Croft? Măiculiţă! Care va să zică are ceva balcoane?

— Cupă A, cred…

Îi zîmbi:

— Da, mă rog… Dacă te-ai amorezat de-o scîndură, naşpa de tine, ştiu eu cum stă treaba…

— Nu, băi, nu-nţelegi nimic! se enervă el. Cum n-ai înţeles nimic niciodată! Stai aşa, ca de obicei, şi-i dai înainte cu gura aia mare, ca să nu se prindă oamenii că nu-nţelegi nimic! De cînd erai copil enervezi pe toată lumea! Mi-e şi milă de tine, zău… Cînd vorbeşte fata asta cu mine, nu pricep decît jumate din cuvinte, te-ai prins? Mă simt ca un rahat pe lîngă ea. Dacă ai şti ce viaţă a avut… Drace, nu mă descurc… Cred c-o las baltă…

Celălalt se îmbufnă.

— Ce? mormăi Franck.

— Eşti mult prea afurisit…

— M-am schimbat.

— Nu… Eşti doar obosit…

— De douăzeci de ani sînt obosit…

— Ce viaţă a avut?

— Numai porcării.

— Păi e perfect! N-ai decît să-i oferi altceva!

— Ce?

— Auzi? Tu o faci expre?

— Nu.

— Ba da. O faci expre ca să mă-nduioşezi… Gîndeşte-te şi tu un pic. Sînt sigur c-o să găseşti ceva…

— Mi-e frică.

— E semn bun.

— Da, dar dacă mă…

Patroana îşi întinse oasele.

— Domnilor, a venit pîinea. Cine vrea un sandvici? Tinere?

— Da, merge.

Da, merge.

Drept în prăpastie sau aiurea…

Vom vedea.

Se deschidea piaţa. Franck cumpără nişte flori dintr-un camion – n-ai mărunt, băiete? – şi le înghesui sub geacă.

Flori, nu era rău, pentru început, nu?

N-ai mărunt, băiete? Şi-ncă cum, mătuşă! Şi-ncă cum!

Şi, pentru prima oară în viaţă, rulă spre Paris privind răsăritul soarelui.

Philibert făcea duş. Îi duse micul dejun lui Paulette, o sărută şi-i mîngîie obrajii:

— Ce faci, mamaie, nu te simţi bine?

— Dar eşti îngheţat bocnă! Pe unde-ai mai umblat pîn-acum?

— Olala… exclamă el ridicîndu-se.

Puloverul îi mirosea a mimoze. În lipsa unei vaze, tăie gîtul unei sticle de plastic cu cuţitul de pîine.

— Auzi, Philou?

— O secundă, să-mi dozez Nesquick-ul… Ne faci lista de cumpărături?

— Mda… Cum se scrie riviera?

— Cu R mare.

— Mersi.

Mimoze ca pe rivi *Riviera…* Împături bileţelul şi îl puse dimpreună cu vaza lîngă melc.

Se bărbieri.

— Unde rămăsesem? întrebă celălalt din oglindă.

— Nu, gata. O să mă descurc…

— Bun, OK… Păi atunci, noroc!

Franck se strîmbă.

Din cauza after-shave-ului.

Întîrziase zece minute şi adunarea de personal începuse deja.

— Ia uite-l pe amorezul nostru… îi remarcă bucătarul-şef prezenţa.

Franck luă loc zîmbind.

19

Ca de fiecare dată cînd era foarte obosit, se arse rău de tot. Ajutorul lui insistă să-l panseze şi în cele din urmă îi întinse mîna în tăcere. Nu mai avea energie să se plîngă, nici să-i fie rău. Maşinărie defectă. Scoasă din funcţiune, scoasă din uz, incapabilă să mai facă rău, incapabilă de orice…

Se întoarse acasă clătinîndu-se, îşi puse ceasul ca să fie sigur că nu doarme pînă a doua zi dimineaţă, îşi scoase pantofii fără să-şi mai dezlege şireturile şi se prăbuşi pe pat cu braţele în lături. Acum da, acum mîna îi zvîcnea şi îşi reprimă un *aiiii* de durere înainte de a i se rupe filmul.

Dormea de mai bine de o oră cînd Camille – atît de uşoară, încît nu putea fi decît ea – veni la el în vis.

Din nefericire, nu văzu dacă era dezbrăcată… Se întinsese deasupra lui. Coapsă pe coapsă, abdomen pe abdomen, umăr pe umăr.

Camille îşi lipise gura de urechea lui şi-i şoptea:

— Lestafier, am să te violez…

Franck zîmbea în somn. Mai întîi pentru că era un delir frumos şi apoi pentru că respiraţia ei îl mîngîia dincolo de abisuri.

— Da… Să terminăm odată… O să te violez ca să am un motiv să te ţin în braţe… Dar să nu te mişti… Dacă te zbaţi, te sufoc, băieţel…

Voia să strîngă tot, corpul, mîinile, cearşafurile, să fie sigur că nu se trezeşte, dar cineva îl ţinea de încheieturi.

Din pricina durerii înţelese că nu visează, şi pentru că îl durea, îşi dădu seama că e fericit.

Cu palmele aşezate pe ale lui, Camille simţi tifonul:

— Te doare?

— Da.

— Cu atît mai bine.

Camille începu să se foiască.

Şi el la fel.

— Nu, nu, nu, se supără ea, lasă-mă pe mine…

Scoase un prezervativ, i-l puse, i se agăţă de gît, apoi puţin mai jos, şi îşi strecură mîinile sub şalele lui.

După cîteva mişcări tăcute, îşi încleştă degetele în umerii lui, se arcui şi juisă în mai puţin timp decît ţi-ar lua s-o scrii.

— Deja? întrebă el cam decepţionat.

— Da…

— Ah…

— Mi-era prea foame…

Franck îşi închise braţele peste spinarea ei.

— Iartă-mă… adăugă ea.

— Scuzele astea nu ţin, domnişoară… Am să fac reclamaţie.

— Cu plăcere…

— Nu, nu chiar acum… E foarte bine aşa… Mai rămîi aşa, te rog… Ah, la dracu'…

— Ce?

— Te-am mînjit cu spermicid peste tot…

— Cu atît mai bine, zîmbi ea, nu strică…

Franck închise ochii. Dăduse lovitura. O fată drăguţă, inteligentă şi haioasă. Vai… Mulţumesc, Doamne Dumnezeule, mulţumesc… Era prea frumos să fie adevărat.

Un pic murdari, un pic unsuroşi, adormiră împreună pe cearşaful care mirosea a dezmăţ şi-a răni cicatrizate.

20

Camille se trezi să vadă ce face Paulette şi blocă soneria deşteptătorului. Nimeni nu îndrăzni să-l trezească. Nici zăpăciţii din casă, nici bucătarul-şef care-i ţinu locul fără mofturi.

Cum trebuie să mai sufere, săracul…

Franck ieşi din camera lui pe la două noaptea şi bătu la uşa din fundul culoarului.

Îngenunche lîngă salteaua ei.

Camille citea.

— Hmmm… Hmmm…

Fata coborî revista şi ridică privirea, prefăcîndu-se mirată:

— E vreo problemă?

— Ăăă… Dom'le poliţist, am… Am venit să depun o plîngere…

— Vi s-a furat ceva?

Haida-de! Să ne calmăm! Doar n-avea să răspundă „inima“ sau vreo tîmpenie de genul ăsta…

— Treaba e că… ăăă… Ieri cineva a pătruns la mine-n casă…

— Aşa?

— Da.

— Eraţi înăuntru?

— Dormeam…

— Aţi văzut ceva?

— Nu.

— Foarte neplăcut… Măcar aveţi asigurare?

— Nu, răspunse el, ruşinat.

Ea oftă:

— E o mărturie foarte vagă… Ştiu că lucrurile de genul ăsta sînt dezagreabile, dar… Ştiţi… Cel mai bine ar fi să procedăm la o reconstituire a faptelor…

— Ah?

— Sigur…

Dintr-o săritură, Franck se năpusti asupra ei. Camille ţipă.

— Şi mie mi-e foame, să ştii! N-am mîncat nimic de ieri-seară şi tu ai s-o încasezi, Mary Poppins. Mamă, de cînd îmi forfoteşte stomacul… Mi-e şi ruşine…

O devoră din cap pînă-n picioare.

Începu să-i ciugulească petele roşietice, apoi o ronţăi, o ciupi, o crănţăni, o linse, o înghiţi pe nemestecate, o mestecă atent, o gustă din vîrful buzelor, o muşcă şi o savură pînă la os. Iar în timpul ăsta Camille primi şi dărui plăcere.

Nu îndrăzneau să-şi adreseze nici un cuvînt, nici măcar să se uite unul la celălalt.

Camille se posomorî.

— Ce s-a-ntîmplat? se panică Franck.

— Vai, domnule… Ştiţi, e foarte neplăcut, dar am nevoie de un al doilea exemplar pentru arhivă şi am uitat să pun indigoul… Va trebui s-o luăm de

la început…

— Acum?

— Nu. Nu acum. Dar, oricum, n-ar trebui să întîrziem prea mult… Ca nu cumva să uitaţi anumite detalii…

— Bine… Şi credeţi… Credeţi că mi se va restitui ceva?

— M-aş mira…

— Ştiţi, mi-a luat tot.

— Tot?

— Aproape tot…

— Nasol…

Camille se lungise pe burtă, cu bărbia sprijinită pe mîini.

— Eşti frumoasă.

— Termină… făcu ea, ascunzîndu-şi faţa în căuşul braţelor.

— Aşa e, ai dreptate, nu eşti frumoasă, eşti… Nu ştiu cum să zic… Eşti vie… Totul e viu la tine: părul, ochii, urechile, nasul mic, gura mare, mîinile, fundul adorabil, picioarele lungi, grimasele, vocea, blîndeţea ta, tăcerile tale, tot…

— Organismul?

— Da…

— Nu sînt frumoasă, dar organismul meu e viu. Super declaraţie… Nu mi-a mai făcut-o nimeni niciodată…

— Nu te juca cu cuvintele, se mohorî el, pentru tine e uşor… Ăăă…

— Ce?

— Mi-e şi mai foame… Trebuie neapărat să mănînc ceva…

— Păi atunci, bine, salutare… Rămas-bun, cum se zice.

Franck se panică:

— V… vrei să-ţi aduc ceva?

— Ce propui? făcu ea întinzîndu-se.

— Ce vrei tu…

După o clipă de gîndire:

— Nimic… tot…

— OK. Îţi aduc.

Franck stătea rezemat de perete, cu platoul pe genunchi. Desfăcu o sticlă şi-i întinse un pahar. Ea îşi lăsă jos carnetul.

Ciocniră.

— Pentru viitor…

— Nu. În nici un caz. Pentru prezent, îl corectă ea.

Aii!

— Dar pentru viitor ăăă…. Tu… nu…

Camille îl privi drept în ochi:

— Linişteşte-mă, doar n-o să ne îndrăgostim, nu?

Franck se prefăcu îngreţoşat:

— Uhhh! Bleah! Ai înnebunit? Normal că nu!

— Ah! Ce spaimă mi-ai tras… Am făcut atîtea prostii împreună…

— Ăhă, tu ai zis-o. Fii atentă că sîntem foarte aproape să mai comitem una…

— Da. Eu am zis-o, da.

— Ah?

— Da. Să facem amor, să bem, să ne plimbăm, să ne ţinem de mînă, ţine-mă de gît, lasă-mă să alerg după tine, dacă vrei, dar… Să nu ne îndrăgostim… te rog…

— Foarte bine. O să ţin minte.

— Mă desenezi?

— Da.

— Cum mă desenezi?

— Aşa cum te văd…

— Arăt bine?

— Îmi placi.

Franck îşi linse farfuria, puse paharul jos şi se resemnă să o ia de la capăt cu reglarea unor neplăceri administrative…

De data asta nu se grăbiră şi, după ce se rostogoli fiecare pe partea lui, sătui şi pe marginea prăpastiei, Franck rosti spre tavan:

— Bine, Camille, n-am să te iubesc niciodată.

— Mersi, Franck. Nici eu pe tine.

PARTEA A CINCEA

1

Nu se schimbă nimic; se schimbă totul. Franck îşi pierdu pofta de mîncare, iar Camille îşi recăpătă culorile. Parisul deveni mai frumos, mai luminos, mai vesel. Oamenii erau mai zîmbitori, iar asfaltul mai elastic. Totul părea mai la îndemînă, contururile lumii mai precise şi lumea mai uşoară.

Microclimat pe Champ-de-Mars? Se încălzea planeta lor? Apăsarea se risipea pentru un timp? Nimic nu mai avea sens şi nimic nu mai avea importanţă.

Navigau din patul unuia pe salteaua celuilalt, se întindeau unul lîngă altul cu infinite precauţii şi îşi spuneau vorbe tandre mîngîindu-şi spatele. Fiindcă nici unul din ei nu voia să apară gol în faţa celuilalt, erau cam stîngaci şi cam stînjeniţi, şi simţeau nevoia să-şi acopere pudoarea cu cearşaful înainte de a se prăbuşi într-o beţie a simţurilor.

Ucenicie nouă sau prima trăsătură de penel? Erau atenţi şi trudeau în tăcere.

Pikou îşi dezbrăcă hăinuţa şi doamna Perreira îşi scoase iar ghivecele cu flori. Pentru papagali era încă prea devreme.

— Hei, hei, hei, făcu ea într-o dimineaţă, am ceva pentru dumneavoastră…

Scrisoarea îi fusese expediată din Côtes-d’Armor.

10 septembrie 1889. Deschide ghilimelele. *Ce aveam în gît începe să treacă, încă mănînc cu greutate, dar în sfîrşit mă vindec.* Închide ghilimelele. *Mulţumesc.* Uitîndu-se pe partea cealaltă a cărţii poştale, Camille descoperi chipul febril al lui Van Gogh.

O vîrî între foile carnetului.

Monoprix-ul suferise o grea lovitură. Mulţumită celor trei cărţi pe care li le oferise Philibert – *Parisul secret şi insolit*, *Ghidul ceainăriilor din Paris* şi *Paris, 300 de faţade pentru curioşi* – hoinăreşte, tinereţe! Camille ridicase ochii şi nu mai zicea nimic de rău de cartierul ei unde Art Nouveau-ul se etala sub cerul liber.

De aici înainte, ea şi Paulette colindau de la izbele ruseşti de pe Boulevard Beauséjour pînă pe Rue Mouzaïa de pe lîngă parcul Buttes-Chaumont, trecînd pe lîngă Hôtel du Nord şi cimitirul Saint-Vincent, unde, în ziua aceea, făcură un picnic împreună cu Maurice Utrillo şi Eugène Boudin pe mormîntul lui Marcel Aymé.

— *Cît despre Théophile Alexandre Steinlen, care a pictat admirabil pisicile şi mizeria umană, acesta odihneşte sub un copac din colţul sud-estic al cimitirului.*

Camille îşi lăsă ghidul pe genunchi şi repetă:

— *Cît despre Théophile Alexandre Steinlen, care a pictat admirabil pisicile şi mizeria umană, acesta odihneşte sub un copac din colţul sud-estic al cimitirului*… Ce însemnare frumoasă, nu?

— De ce mă aduci mereu la morţi?

— Poftim?

— …

— Unde vrei să mergi, Paulette, drăguţo? În vreun bar de noapte?

— …

— Iu-huu! Paulette?

— Hai acasă. Sînt obosită.

Şi încă o dată eşuară într-un taxi al cărui şofer făcuse mutre din cauza scaunului cu rotile.

Un adevărat detector de tîmpiţi, scaunul ăla…

Era obosită.

Din ce în ce mai obosită şi din ce în ce mai grea.

Camille nu voia să recunoască, dar ajunsese s-o ţină şi să se lupte cu ea tot timpul ca s-o îmbrace, s-o hrănească şi s-o facă să stea de vorbă. Nu mai voia să discute, nu mai voia nici să răspundă. Bătrîna încăpăţînată refuza s-o vadă un doctor, iar tînăra îngăduitoare nu încerca să treacă peste capul ei, în primul rînd, pentru că nu-i stătea în fire, iar în al doilea rînd, pentru că era treaba lui Franck s-o convingă. Dar cînd se duceau la bibliotecă, se cufunda în reviste sau cărţi de medicină şi citea chestii deprimante despre degenerescenţa cerebelului şi alte nebunii alzheimeriene. Apoi punea în ordine aceste cutii ale Pandorei oftînd şi luînd relele hotărîri bune: dacă nu vrea să se lase îngrijită, dacă nu vrea să aibă nici o legătură cu lumea de azi, dacă nu vrea să-şi termine mîncarea din farfurie şi dacă preferă să-şi pună pardesiul peste capot şi să meargă aşa la plimbare, e dreptul ei, la urma urmei. Dreptul ei absolut legitim. Ea n-avea de gînd s-o mai bată la cap cu asta, şi aceia pe care acest lucru îi deranjează, n-aveau decît s-o facă ei să vorbească despre trecut, despre mama ei, despre serile la culesul viilor, despre ziua în care preotul aproape că se înecase în Louère, fiindcă azvîrlise năvodul puţin cam repede şi drăcovenia i se agăţase într-un nasture de la sutană, sau, şi mai bine, despre grădina ei, pentru a-i reaprinde lumina în

ochii deveniţi aproape opaci. În orice caz, ea, una, nu găsise altceva mai bun…

— Şi salată, de care cultivai?

— Regina de Mai sau Cărnoasa Leneşă.

— Şi morcovi?

— De-ăia regali, normal…

— Şi spanac?

— Ăăă… spanac… Monstruosul de Viroflay. Că se prindea frumos…

— Dar cum reuşeşti să-ţi aminteşti toate numele astea?

— Îmi mai amintesc o groază… Seară de seară mă uitam pe catalogul *Vilmorin* aşa cum alţii tocesc cartea de rugăciuni… Îmi plăcea teribil. Bărbatu-meu visa la cartuşiere citind din *Manufrance*-ul ăla al lui, iar mie îmi plăceau plantele… Ştii, veneau oameni de departe să-mi admire grădina…

O aşeza în lumină şi o desena în timp ce asculta.

Iar pe măsură ce o desena, o iubea din ce în ce mai tare.

Oare s-ar fi luptat mai mult să rămînă în picioare dacă n-ar fi avut scaunul cu rotile? Oare o infantilizase rugînd-o la tot pasul să se aşeze în scaun ca să meargă mai repede? Probabil…

Asta e… Nimeni nu le va putea lua niciodată ceea ce trăiau amîndouă, toate schimburile acelea de priviri, mîinile întinse în timp ce viaţa se fărîmiţa la cea mai măruntă amintire. Nici Franck, nici Philibert, care erau departe de a-şi imagina prietenia absurdă care le lega, nici doctorii, care nu împiedicaseră niciodată vreun bătrîn să se întoarcă pe malul rîului, să aibă opt ani şi să strige „Părinte! Părinte!“, plîngînd fiindcă, dacă preotul s-ar fi înecat, ar fi fost iadul pe pămînt pentru toţi copiii din cor…

— Eu i-am aruncat rozariul, îţi dai seama ce l-a mai ajutat pe bietul om… Cred că în ziua aia am început să-mi pierd credinţa, fiindcă l-am auzit chemînd-o pe maică-sa în loc să se roage la Dumnezeu… Nu mi s-a părut lucru curat…

2

— Franck?

— Mmm…

— Îmi fac griji pentru Paulette…

— Ştiu.

— Ce-ar trebui să facem? S-o obligăm s-o vadă un doctor?

— Cred c-o să-mi vînd motocicleta…

— Minunat. Te doare-n cot de ce-ţi spun eu…

3

N-o vîndu. I-o dădu la schimb colegului care se ocupa de fripturi, pentru rabla lui de Golf. În săptămîna aia era terminat, dar avu grijă să nu li-l arate, iar duminica următoare făcu în aşa fel încît să se adune toţi trei în jurul patului lui Paulette.

Din fericire, era vreme frumoasă.

— Nu te duci la muncă? îl întrebă ea.

— Pff… Azi parcă nu prea am chef… Ia te uită… Parcă ieri era primăvară, nu?

Ceilalţi se zăpăciră. Te amăgeai singur dacă aşteptai vreun ecou de la cel care trăia printre hîrţoagele lui şi de la cele care pierduseră de săptămîni întregi noţiunea timpului…

Franck nu se descumpăni:

— Păi sigur că da, parizienilor! Vă anunţ că e primăvară!

— Ah?

Cam moale publicul…

— Nu vă interesează?

— Ba da, ba da…

— Ei, ba da! Văd eu că nu vă interesează…

Se dusese la fereastră:

— Nee, ziceam şi eu aşa… Ziceam că e păcat să stai aici şi să te uiţi cum cresc chinezii pe Champ-de-Mars, cînd avem o casă frumoasă la ţară, ca toţi bogătaşii din bloc, şi că dacă v-aţi grăbi puţin, am putea să ne oprim

la piaţa din Azay-le-Rideau să cumpărăm ceva bun de mîncare pentru prînz… Mă rog, eu… Aşa m-am gîndit, OK? Dacă nu vă tentează, mă duc să mă culc la loc…

Asemenea unei broaşte-ţestoase, Paulette îşi întinse gîtul bătrîn şi încreţit afară din carapace:

— Poftim?

— Ă… Mă gîndeam la ceva simplu… Nişte antricoate de vită cu garnitură de legume… Şi să zicem nişte fragi la desert… Dacă sînt frumoşi. Dacă nu, am să fac o tartă cu mere… Om vedea… La final un vinişor de Burgundia de la amicul Christophe şi o siestă ca lumea la soare. Vă convine?

— Şi serviciul? întrebă Philibert.

— Pff… Muncesc suficient, nu?

— Şi cum ajungem pînă acolo? îl luă Camille peste picior, în trusa ta de scule?

Franck luă un gît de cafea şi răspunse calm:

— Am o maşină frumoasă care aşteaptă jos, în faţa scării. Nenorocitul ăla de Pikou mi-a botezat-o de două ori în dimineaţa asta, scaunul cu rotile e pliat în portbagaj şi mai-nainte am făcut plinul…

Puse ceaşca jos şi luă tava:

— Haideţi… Mişcaţi-vă, copii, că eu, unul, am nişte păstăi de mazăre de curăţat…

Paulette căzu din pat. Nu din cauza cerebelului, ci din pricina grabei.

Ceea ce s-a spus s-a făcut şi ceea ce s-a făcut s-a reluat săptămînă de săptămînă.

Ca toţi bogătaşii – dar fără ei, fiindcă ei erau decalaţi cu o zi –, se trezeau duminica dis-de-dimineaţă şi se întorceau lunea seara, cu braţele pline de merinde, flori, desene şi o oboseală plăcută.

Paulette învie.

Uneori Camille suferea de accese de luciditate şi privea lucrurile în faţă. Ceea ce trăia împreună cu Franck era foarte plăcut. Să fim veseli, să fim nebuni, să zăvorîm uşile, să scrijelim scoarţa copacilor, să ne schimbăm între noi fiolele cu sînge, să nu ne mai gîndim, să ne descoperim unul pe altul, să ne smulgem hainele, să suferim un pic, să culegem începînd de azi trandafirii vieţii şi tralala, dar asta n-avea cum să meargă. Ea nu prea avea chef s-o mai lungească, în fine, era o poveste ratată din pornire. Erau prea diferiţi, prea… Mă rog. Să trecem. Nu reuşea să le suprapună pe cele două Camille: Camille abandonată şi Camille la pîndă. Întotdeauna una privea şi cealaltă strîmba din nas.

Era trist, dar asta era situaţia.

Dar uneori nu. Uneori reuşea să se lămurească, şi enervantele alea două se contopeau într-una singură, proastă şi dezarmată. Uneori el reuşea s-o păcălească.

În ziua aceea, de exemplu… Plimbarea cu maşina, siesta, piaţa ieftină şi tot, dar lovitura de graţie veni pe urmă.

Lovitura de graţie se petrecu în momentul cînd opri maşina la intrarea în sat şi se întoarse spre ele:

— Mamaie, ar trebui să faci cîţiva paşi cu Camille şi să mergeţi pînă acasă pe jos… Noi o să descuiem casa în timpul ăsta…

Lovitură de maestru.

Pentru că trebuia să fi văzut cum bunicuţa în pîslari, încleştată la braţul bastonului de tinereţe, cea care se îndepărta de ţărm de luni bune şi se afunda în noroi, înaintase încetişor la început, încetişor ca să nu alunece, apoi ridicase capul, descleştase genunchii şi slăbise strînsoarea…

Trebuia să fi văzut pentru a cîntări şi preţui cuvinte proaste ca *fericire* sau *beatitudine*. Chipul ei brusc radios, alura de regină, mişcările scurte cu bărbia înspre perdelele la pîndă şi comentariile implacabile despre starea jardinierelor şi a pragurilor de la uşi…

Cum mergea dintr-o dată repede, cum îi revenea sîngele în vene, împreună cu amintirile şi mirosul de smoală caldă…

— Uite, Camille, asta e casa mea. Uite-o.

4

Camille înţepeni.

— Ce e? Ce-ai păţit?

— E… e casa ta?

— Sigur că da! Vai, ia te uită ce harababură… Nimic n-a fost tăiat… Ce mizerie…

— Parcă ar fi a mea…

— Poftim?

A ei, nu cea din Meudon unde părinţii săi îşi scoteau ochii, ci aceea pe care şi-o desena de cînd ajunsese la vîrsta cînd putea ţine o cariocă. Căsuţa ei imaginară, locul în care se refugia dimpreună cu visele ei cu pui şi cutii albe de fier. Căsuţa ei Polly Pocket, rulota de Barbie, cuibul ei de Marsupilami, casa ei albastră cocoţată pe o colină, Tara ei, ferma ei africană, promontoriul ei din munţi…

Casa lui Paulette era ca o femeie cuviincioasă şi cu judecată solidă, care-şi ridică bărbia şi te primeşte cu mîinile înfipte-n şolduri şi cu aerul plin de importanţă al falselor delicate. Acelea care îşi coboară privirile şi fac pe modestele în timp ce prin toţi porii transpiră mulţumire şi satisfacţie.

Casa lui Paulette era ca broasca din fabulă care voise se ajungă mare cît vaca. O chiţimie de cantonier care n-avea frică să rivalizeze cu castelele

Chambord şi Chenonceaux.

Vise de mărire ale unei ţărăncuţe vanitoase şi mîndre care spune:

— Ia uită-te, soro. E de-ajuns? Acoperişul meu de ardezie, tuful ăsta alb care înfrumuseţează tocurile uşii şi ale ferestrelor, am reuşit, nu-i aşa?

— Nţţ.

— Zău? Dar lucarnele astea două? Nu-s frumoase lucarnele mele din piatră cioplită?

— Deloc.

— Deloc? Da' cornişa? Mi-a lucrat-o un prieten!

— Nu eşti nici măcar pe-aproape, draga mea.

Firava creatură se ofensă atît de tare, încît se acoperi de viţă-de-vie, se fardă cu ghivece de flori desperecheate şi împinse trufia pînă acolo, că-şi atîrnă o potcoavă de cal deasupra uşii. Ta-da! Aşa ceva n-aveau alde Agnès Sorel şi alte doamne de Poitiers!

Casa lui Paulette *exista*.

Dar Paulette n-avea chef să intre, voia să-şi vadă grădina. Ce mizerie… Totul e distrus… Buruieni peste tot… Şi-apoi, la vremea asta se seamănă… Varză, morcovi, fragi, praz… Tot pămîntul ăsta bun, pradă păpădiilor… Ce mizerie… Bine că am florile… Mă rog, pentru ele e un pic prea devreme… Unde sînt narcisele? A, uite-le! Dar brînduşele? Şi, aici, ia uită-te, Camille, apleacă-te să vezi ce frumoase sînt… Eu nu le văd, dar trebuie să fie pe aici pe undeva…

— Şi floricelele albastre?

— Da.

— Cum le zice?

— Ceapa-ciorii… Vai… gemu ea.

— Ce este?

— Ar trebui să le separăm…

— Nici o problemă! Mîine ne ocupăm de treaba asta! Tu îmi explici cum…

— Ai fi dispusă?

— Sigur! Şi o să vezi că sînt şi mai silitoare ca-n bucătărie!

— Şi trebuie să plantăm şi nişte sîngele-voinicului… Era floarea preferată a mamei mele…

— Tot ce vrei…

Camille îşi pipăi sacul. Bun, nu-şi uitase culorile…

Împinseră scaunul cu rotile la soare şi Philibert o ajută să se aşeze. Prea multe emoţii.

— Ia uite, mamaie! Fii atentă ce-avem aici!

Franck stătea pe prispă cu un ditamai cuţitul într-o mînă şi o pisică în cealaltă.

— Cred că pînă la urmă am să vă fac iepure!

Scoaseră scaunele şi făcură un picnic în pardesiu. La desert toată lumea se desfăcu la haină şi, cu ochii închişi, cu capul pe spate şi picioarele întinse, inspiră soarele bun de la ţară.

Păsările cîntau, Franck şi Philibert se ciorovăiau:

— Dacă-ţi spun că-i mierlă…

— Nu, e privighetoare…

— Mierlă!

— Privighetoare! Fir-ar al naibii, aici sînt la mine acasă! Ştiu cine şi care!

— Termină, oftă Philibert, tu aveai treabă să vinzi şi să cumperi motociclete, cum puteai să le auzi? Pe cînd eu citeam în linişte şi am avut plăcerea să mă familiarizez cu dialectele lor. Cîntecul mierlei e tremurat, în vreme ce al privighetorii seamănă cu sunetul picăturilor de apă care cad… Iar asta, îţi dau cuvîntul meu, e mierlă… Ascultă cum tremură… Curat Pavarotti făcîndu-şi vocalizele…

— Mamaie… Ce-i asta?

Paulette dormea.

— Camille… Ce-i asta?

— Doi pinguini care îmi strică mie liniştea.

— Foarte bine… Dacă-i aşa… Hai, Philou, mergem la pescuit.

— Ah? Ăăă… Problema e că… Eu nu sînt foarte priceput… Mă… Mă încurc to… tot timpul…

Franck rîdea.

— Hai, Philou, să mergem. Tu ai să-mi povesteşti despre iubiţica ta şi eu am să-ţi explic unde-i mulineta…

Philibert se uită urît la Camille.

— Stai aşa, eu n-am zis nimic! se apără ea.

— Normal că nu, nu ea mi-a zis. Mi-a şoptit o păsărică…

Înaltul Croquignol cu papion şi cu monoclu şi micul Filochard cu bandana de pirat se îndepărtară braţ la braţ…

— Ia spune-mi, băiete, spune-i lui nenea Franck ce momeală foloseşti… Momeala e foarte importantă, să ştii. Pentru că animăluţele alea nu-s fraiere… Nooo, nici vorbă… Nu-s proaste deloc…

Cînd Paulette se trezi, făcură turul satului în maşină, la braţ, apoi Camille o obligă să facă o baie ca să se încălzească.

Îşi muşca obrajii.

Nimic din toate astea nu era acceptabil.

În fine.

Philibert făcu focul, iar Franck pregăti cina.

Paulette se culcă devreme şi Camille îi desenă pe cei doi jucînd şah.

— Camille?

— Mmm…

— De ce desenezi tot timpul?

— Pentru că nu ştiu să fac altceva…

— Şi ce desenezi acolo?

— Nebunul şi Cavalerul.

Se hotărîse ca băieţii să doarmă pe canapea, iar Camille în pătuţul lui Franck.

— Ăăă… replică Philibert, n-ar fi mai bine să doarmă Camille, ăăă, în patul cel mare, ăăă…

Camille şi Franck îl priviră zîmbind.

— Sînt eu miop, dar nu pînă-ntr-acolo…

— Nu, nu, răspunse Franck, o să se culce în camera mea… Facem ca verii tăi… Niciodată înainte de nuntă…

Asta pentru că voia să doarmă cu ea în patul lui de copil. Sub posterele cu fotbalişti şi cupele de la concursurile de motocros. Nu ar fi nici prea

confortabil, nici prea romantic, dar ar fi dovada că, pînă la urmă, viaţa era fată bună.

Fusese atît de trist în camera aia… Atît de trist…

Dacă i-ar fi zis cineva că într-o bună zi va aduce aici o prinţesă şi se va întinde lîngă ea în acest pătuţ de alamă, unde altădată era o groapă în care, copil fiind, se pierdea şi în care se foia după aia, visînd creaturi atît de neplăcute în comparaţie cu ea… N-ar fi crezut niciodată… El, coşurosul cu picioarele alea mari şi cu oala de bronz pe cap… Nu, povestea asta nu avusese sorţi de izbîndă de la bun început…

Da, viaţa era o bucătăreasă dată naibii… Ani de zile într-o cameră frigorifică şi pac! De azi pe mîine, pe jar cu tine, băiatule!

— La ce te gîndeşti? îl întrebă Camille.

— La nimic… Prostii… Cum te simţi?

— Nu-mi vine să cred că ai crescut aici…

— De ce?

— Pff… E atît de trist… Nici măcar nu e un sat, e… Nu e nimic… Cîteva căsuţe cu bătrînei la ferestre… Şi coşmelia asta… Unde nu s-a schimbat nimic din anii ’50… N-am văzut în viaţa mea o maşină de gătit ca asta… Şi soba care ocupă tot locul! Şi WC-ul în fundul curţii! Cum poate să se dezvolte un copil în locul ăsta? Cum ai făcut? Cum ai reuşit să scapi de-aici?

— Te căutam…

— Termină… Am zis că fără de-astea…

— *Tu* ai zis…

— Spune-mi…

— Ştii foarte bine cum am făcut, ai trecut şi tu prin aceeaşi poveste… Numai că eu am trăit în natură… Am avut norocul ăsta… Stăteam tot timpul pe-afară… Şi Philou n-are decît să zică ce vrea, dar aia era o privighetoare. Ştiu pentru că mi-a zis bunicu-meu, iar bunicu-meu putea să imite coţofana… N-avea nevoie de fluier pentru momit păsările…

— Şi cum reuşeşti să trăieşti la Paris?

— Nu trăiesc…

— Nu se găseşte de lucru prin zonă?

— Nu, nimic interesant. Dar dacă o să am copii într-o zi, ai cuvîntul meu că n-o să-i las să crească printre maşini, în nici un caz… Un copil care n-are o pereche de cizme, o undiţă şi o praştie, ăla nu-i copil. De ce zîmbeşti?

— Nimic. Eşti drăguţ.

— Mi-ar plăcea să-ţi par altcumva…

— Nu eşti niciodată mulţumit.

— Tu cîţi vrei?

— Poftim?

— Copii.

— Ei… protestă ea. O faci anume sau ce?

— Stai, am întrebat aşa, n-am zis că să-i faci cu mine!

— Nu vreau copii.

— Zău? făcu dezamăgit.

— Zău.

— De ce?

— De-aia.

O luă de după gît şi o trase lîngă urechea lui.

— Spune-mi…

— Nu.

— Ba da. Spune-mi. Nu mai zic la nimeni…

— Pentru că dacă mor, nu vreau să rămînă singur…

— Ai dreptate. De-asta trebuie să faci mai mulţi… Şi ştii…

O strînse şi mai tare.

— Tu n-o să mori… Tu eşti un înger… Şi îngerii nu mor niciodată…

Camille plîngea.

— Ce e?

— Nu, nimic… E din cauză că-mi vine ciclul… Păţesc la fel de fiecare dată… Mă doare peste tot şi plîng pentru cel mai neînsemnat cuvinţel…

Zîmbea printre lacrimi:

— Vezi bine că nu sînt înger…

5

Stăteau pe întuneric de o bună bucată de timp, incomod şi îmbrăţişaţi, cînd Franck spuse:

— E o chestie care mă rîcîie în toată povestea asta…

— Ce?

— Ai o soră, nu?

— Da…

— De ce nu vrei s-o vezi?

— Nu ştiu.

— E o tîmpenie! Trebuie s-o vezi!

— De ce?

— Aşa! E foarte ca lumea să ai o soră! Eu aş fi dat orice să am un frate! Orice! Chiar şi bicicleta! Chiar şi locurile mele de pescuit strict secrete! Chiar şi bilele mele de biliard! Ca în cîntecul ăla, ştii… Perechile de mănuşi, perechile de pantofi…

— Ştiu… M-am gîndit la un moment dat, dar n-am avut curaj…

— De ce?

— Poate din cauza maică-mii…

— Termină cu maică-ta… Ţi-a făcut numai rău… Nu fi masochistă… Nu-i datorezi nimic, înţelegi?

— Bineînţeles că îi datorez.

— Bineînţeles că nu. Nu eşti obligat să-ţi iubeşti părinţii, cînd se poartă rău.

— Ba sigur că da.

— De ce?

— Păi tocmai pentru că sînt părinţii tăi…

— Pff… Nu-i nici o scofală s-ajungi părinte, e destul să ţi-o tragi, şi gata. Abia după aia se complică lucrurile… Eu, de pildă, n-am de gînd să iubesc o femeie pentru că şi-a pus-o într-o parcare… Nu sînt în stare…

— Şi la mine e la fel…

— Nţţ, la tine e mai rău. În ce hal eşti după ce te întîlneşti cu ea… E îngrozitor… Ai faţa…

— Gata. N-am chef să vorbesc despre asta.

— OK, OK, doar o ultimă chestie. Nu eşti obligată s-o iubeşti. Atîta am avut de spus. O să-mi răspunzi că sînt aşa din cauza necazurilor de care am avut parte şi ai avea dreptate. Dar îţi spun toate astea tocmai fiindcă eu le-am trăit deja: nu eşti obligat să-ţi iubeşti părinţii cînd se poartă ca nişte rahaţi, punct.

— …

— Te-ai supărat?

— Nu.

— Iartă-mă.

— …

— Ai dreptate. În cazul tău nu-i acelaşi lucru… Orişicît, maică-ta s-a ocupat de tine… Dar nu trebuie să te împiedice să-ţi vezi sora, dacă ai una… Sincer, nu merită sacrificiul ăsta…

— Nu…

— Nu…

6

A doua zi Camille grădinări după instrucţiunile lui Paulette, Philibert se instală în fundul grădinii ca să scrie şi Franck le pregăti o salată delicioasă.

După cafea, adormi pe şezlong. Mamă, ce-l mai durea spatele…

O să comande o saltea pentru cînd or veni data viitoare. O noapte ca asta e suficientă… Ajunge… O fi viaţa fată bună, dar nu merita să-ţi asumi riscuri idioate… În nici un caz…

Se întoarseră în fiecare weekend. Cu sau fără Philibert. Mai degrabă cu.

Camille – o ştia dintotdeauna – devenea pasionată de grădinărit.

Paulette îi tempera elanurile:

— Nu. Nu putem planta asta! Gîndeşte-te că nu venim decît o dată pe săptămînă. Ne trebuie plante robuste, puternice… Nişte lupin, dacă vrei, nişte brumărele, nişte gherghine… Sînt foarte frumoase, gherghinele… Graţioase… Ţi-ar plăcea…

Iar Franck, cu ajutorul cumnatului colegului surorii lui Titi grasu’, făcu rost de-o motocicletă veche ca să se ducă la piaţă să-l salute pe René…

Rezistase deci treizeci şi două de zile fără motor şi se întreba cum de reuşise.

Motocicleta asta era veche, urîtă, dar bubuia ca tunetul:

— Ia ascultaţi, le striga el din şopron, unde îşi făcea veacul cînd n-avea treabă în bucătărie, ia ascultaţi ce minunăţie!

Toţi ridicară privirea, care de la seminţe, care din carte.

„Vrrrum, vrum, vrum, vrum, vrum…“

— Ei? Nebunie, nu? Juri că-i Harley!

Îhm… Se întoarseră la ocupaţiile lor fără cel mai mic comentariu…

— Pff… Nu-nţelegeţi nimic…

— Cine e Arlette asta? o întrebă Paulette pe Camille.

— Arlette Davidson… O supercîntăreaţă…

— N-am auzit de ea.

Philibert inventă un joc pentru drum. Fiecare trebuia să-i înveţe ceva pe ceilalţi în ideea de a transmite mai departe nişte cunoştinţe.

Philibert ar fi fost un profesor excelent…

Într-o zi, Paulette le povesti cum se prind cărăbuşii:

— Dimineaţa, cînd sînt încă amorţiţi de frigul nopţii şi stau ţepeni pe frunze, scuturi pomul respectiv, zgîlţîi crengile cu o prăjină şi-i prinzi într-o pînză. Îi zdrobeşti, îi acoperi cu var şi-i pui într-o groapă, sînt foarte buni pe post de îngrăşămînt… Şi nu trebuie să uiţi să-ţi acoperi capul!

În altă zi, Franck le tranşă un viţel:

— Aşa, mai întîi bucăţile din prima categorie: pulpa spate cu pulpa propriu-zisă, rasolul şi cheia, butul, vrăbioarele, muşchiuleţul, antricotul, adică cele cinci coaste principale şi cele trei secundare, greabănul şi pulpa faţă. Acum a doua categorie: pieptul, mugurii şi fleica. Şi, în sfîrşit, categoria a treia: rasolul faţă, jaretul şi… Ah, fir-ar al naibii, mai e una…

Philibert le ţinu un curs recapitulativ acestor necredincioşi care nu ştiau nimic despre Henric al IV-lea în afară de puiul lui la ceaun, Ravaillac şi celebra-i sulă despre care habar n-avea că nu e un os…

— Henric al IV-lea s-a născut la Pau în 1553 şi a murit la Paris în 1610. Era fiul lui Antoine de Bourbon şi al lui Jeanne d'Albret. Care mi-e verişoară de departe, în paranteză fie spus. În 1572, s-a căsătorit cu fiica lui Henric al II-lea, Marguerite de Valois, care îi vine verişoară mamei mele. Fiind unul dintre conducătorii calviniştilor, Henric abjură religia protestantă pentru a scăpa de Noaptea Sfîntului Bartolomeu. În 1594 este uns la Chartres şi intră în Paris. Prin Edictul de la Nantes din 1598 restabileşte pacea religioasă. Era foarte popular. Vă scutesc de bătăliile lui, fiindcă îmi dau seama că puţin vă pasă… Dar e important să ne amintim că a fost înconjurat, printre alţii, de doi mari bărbaţi: Maximilien de Béthune, duce de Sully, care a pus pe picioare finanţele ţării, şi Olivier de Serres, care a fost mană cerească pentru agricultura acelei vremi…

Camille nu voia să povestească nimic.

— Eu nu ştiu nimic şi nu sînt sigură de ceea ce cred…

— Vorbeşte-ne despre pictori! o îndemnară ei. Despre mişcări artistice, perioade, tablouri celebre sau chiar şi despre trusa ta de pictură, dacă vrei!

— Nu, nu ştiu să vorbesc despre chestiile astea… Mi-ar fi teamă să nu vă înşel…

— Care-i perioada ta preferată?

— Renaşterea…

— De ce?

— Pentru că… Nu ştiu… Totul e frumos. Peste tot… Tot…

— Tot ce?

— Tot.

— Bine, glumi Philibert, mulţumim. A fost cum nu se poate mai concis. Pentru cei care vor să afle mai mult, vă informez că *Istoria artei* a lui Élie Faure se găseşte la noi în baie sub revista aia cu motociclete, *Enduro* special 2003.

— Spune-ne cine-ţi place… adăugă Paulette.

— Dintre pictori?

— Da.

— Ăăă… Păi, într-o ordine întîmplătoare… Rembrandt, Dürer, Da Vinci, Mantegna, Tintoreto, La Tour, Turner, Bonington, Delacroix, Gauguin, Vallotton, Corot, Bonnard, Cézanne, Chardin, Degas, Bosch, Velásquez, Goya, Lotto, Hiroshige, Piero della Francesca, Van Eyck, cei doi Holbein, Bellini, Tiepolo, Poussin, Monet, Chu Ta, Manet, Constable, Ziem, Vuillard ăăă… Groaznic, cred că am uitat o grămadă…

— Şi nu poţi să ne spui nimic despre unul dintre tipii ăştia?

— Nu.

— La întîmplare… Bellini… De ce-ţi place individul ăsta?

— Pentru portretul dogelui Leonardo Loredan…

— De ce?

— Nu ştiu… Trebuie să mergi la Londra, la National Gallery, dacă-mi aduc bine aminte, şi să vezi tabloul ăsta, ca să ai certitudinea că eşti… Că… Că… Nu, n-am chef să mă bag în chestia asta…

— Bine, se resemnară ei, la urma urmei nu era decît un joc… Nu eşti obligată…

— Gata! Ştiu ce uitasem! exultă Franck, ceafa, normal! Sau gîtul, cum vreţi… Se prepară cu sos alb…

În momentul ăsta Camille se dedubla, era clar.

Într-o luni seara, într-un ambuteiaj de după plata taxei de la podul Saint-Arnoult, în timp ce toţi erau obosiţi şi bosumflaţi, Camille exclamă din senin:

— Am găsit!

— Poftim?

— Informaţia pe care s-o transmit mai departe! Singura pe care o am! Şi, pe care o ştiu pe de rost de ani de zile!

— Dă-i drumul, te-ascultăm…

— Hokusai, un desenator pe care îl iubesc… Vă aduceţi aminte valul? Şi vederea de pe Muntele Fuji? Ba daaa… Valul turcoaz tivit cu spumă? Ei bine, el… Ce minunăţie… Dacă aţi şti tot ce a făcut, e de neînchipuit…

— Asta-i tot? În afară de „Ce minunăţie“ nu mai ai nimic de adăugat?

— Ba da, ba da… Mă concentrez…

Şi în penumbra acelei periferii fără surprize, între Uzina Center la stînga şi La Foirfouille la dreapta, între cenuşiul oraşului şi agresivitatea turmelor care se întorceau la stînă, Camille rosti lent aceste cîteva cuvinte:

Încă de la vîrsta de şase ani aveam mania de a desena forma obiectelor.

Spre cincizeci de ani publicasem o infinitate de desene, dar nimic din ceea ce am produs înainte de şaptezeci de ani nu merită a fi amintit.

Abia la şaizeci şi trei de ani am desluşit, puţin cîte puţin, structura naturii adevărate, a animalelor, a arborilor, a păsărilor şi insectelor.

În consecinţă, la vîrsta de optzeci de ani voi fi făcut progrese şi mai mari; la nouăzeci de ani voi pătrunde misterul lucrurilor; la o sută de ani voi fi ajuns, cu siguranţă, la un anume grad al miraculosului, iar cînd voi avea o sută zece ani, în desenele mele, fie că va fi vorba de o linie, fie de un punct, totul va fi viu.

Îi rog pe cei care vor trăi la fel de mult ca mine să vadă dacă mă ţin de cuvînt.

Scris la vîrsta de şaptezeci şi cinci de ani de mine, Hokusai, pictorul bătrîn şi nebun.

„Fie că va fi vorba de o linie, fie de un punct, totul va fi viu…“ repetă ea.

Pentru că fiecare găsise aici cu ce să-şi alimenteze biata morişcă, ultima parte a drumului continuă în tăcere.

7

De Paşte fură invitaţi la castel.

Philibert era nervos.

Îi era teamă că-şi va pierde din prestigiu.

Nu-şi tutuia părinţii, părinţii nu-l tutuiau şi nu se tutuiau nici între ei.

— Bună ziua, tată.

— Ah, iată-te, fiule… Isabelle, du-te şi dă-i de ştire mamei dumitale, te rog… Marie-Laurence, ştii dumneata unde se află sticla de whisky? Mi-e imposibil s-o găsesc…

— Roagă-te Sfîntului Anton, dragă prietene!

La început, li se păruse ciudat, apoi nu mai dădură nici o atenţie.

Cina a fost laborioasă. Marchizul şi marchiza le-au pus o sumedenie de întrebări, dar nu aşteptau răspunsul ca să-i judece. În plus, întrebările erau foarte animate, de genul:

— Cu ce se ocupă tatăl dumitale?

— A murit.

— Ah, scuze…

— Nu face nimic…

— Ăăă… Şi mama dumitale?

— N-am cunoscut-o…

— Prea bine… Nu… Nu mai doreşti cumva nişte ghiveci?

— Nu, mulţumesc.

Convoi de îngeri în sufrageria lambrisată…

— Şi deci dumneata… Dumneata eşti bucătar, nu-i aşa?

— Ă, da…

— Iar dumneata?

Camille se întoarse spre Philibert.

— Dumneaei e artistă, răspunse el în locul ei.

— Artistă? Ce pitoresc! Şi… Şi trăieşti din asta?

— Da. În fine… Cred… Cred că da…

— Ce pitoresc… Şi dumneata locuieşti tot în acelaşi imobil, nu-i aşa?

— Da. Chiar deasupra.

— Chiar deasupra, chiar deasupra…

Scana în minte hard-diskul repertoriului persoanelor din înalta societate.

— …dumneata eşti deci o mică Roulier de Mortemart!

Camille intră în panică:

— Ăăă… Numele meu e Fauque…

Scoase pe masă tot ce-avea în magazin:

— Camille Marie Élisabeth Fauque.

— Fauque? Ce pitoresc… Am cunoscut un Fauque pe vremuri… Un bărbat de ispravă, pe legea mea… Charles, cred… O rudă a dumitale?

— Ăăă… Nu…

Paulette nu deschise gura toată seara. Mai bine de patruzeci de ani servise la mesele oamenilor de soiul ăstora şi se simţea prea stingheră să zică ceva.

Cafeaua fu de asemenea laborioasă.

De data asta Philibert deveni ţinta tirului de întrebări:

— Şi dumneata, fiule? Tot în comerţul cu cărţi poştale?

— Da, tată.

— E pasionant, nu-i aşa?

— Nu trebuie să ţi-o spun dumitale…

— Nu fi ironic, fiule, rogu-te… Ironia este apanajul loazelor, nu că nu ţi-aş fi repetat-o îndeajuns, după ştiinţa mea…

— Da, tată… *Citadela* de Saint-Ex…

— Poftim?

— Saint-Exupéry.

Tatăl înghiţi hapul.

Cînd putură în fine să părăsească această încăpere mohorîtă unde toate animalele din zonă atîrnau împăiate deasupra capetelor lor – chiar şi un pui de căprioară, la dracu’, chiar şi Bambi – Franck o conduse pe Paulette pînă în camera ei. „Ca pe o tînără mireasă“, îi şopti el la ureche şi clătină din cap cu tristeţe realizînd că avea să doarmă la mii de miliarde de kilometri depărtare de prinţesele lui, adică două etaje mai sus.

Se întorsese cu spatele şi pipăia o labă de mistreţ în timp ce Camille o dezbrăca.

— Băi, da’ nu pot să cred… Aţi văzut ce prost am mîncat? Ce-i nebunia asta? E scîrbos! N-aş îndrăzni în viaţa mea să-mi servesc musafirii cu aşa ceva! Mai bine faci o omletă sau nişte sandviciuri!

— Poate n-or fi avînd cu ce…

— Ce dracu’, orişicine are cu ce să facă o omletă ca lumea, nu? Nu pot să-nţeleg… Nu pot… Să mănînci porcării cu tacîmuri de argint masiv şi să bei o poşircă nenorocită dintr-o carafă de cristal, cred că m-am prostit, dar

tot nu pricep… Dacă şi-ar vinde numai unul din cele enşpe mii de sfeşnice ar putea mînca decent un an de zile…

— Am impresia că ei nu văd lucrurile aşa… Ideea de a vinde fie şi o singură scobitoare a familiei le pare probabil la fel de nepotrivită cum ţi s-ar părea ţie să le serveşti invitaţilor ghiveci la cutie…

— Ce dracu', nici măcar nu era din ăla bun! Am văzut cutia goală în coşul de gunoi… Era Leader Price! Îţi vine să crezi? Să stai într-un castel ca ăsta, cu şanţ de apărare, cu candelabre, cu mii de hectare şi tot tacîmu' şi să mănînci Leader Price! Nu-nţeleg… Să-ţi zică paznicul *domnul marchiz* şi să-ţi trînteşti maioneză din tub peste un ghiveci de sărăntoc, să mor eu dacă pricep …

— Gata, calmează-te… Nu-i aşa o nenorocire…

— Ba sigur că-i o nenorocire, futu-i mama mă-sii! Sigur că e! Ce-i aia că să-ţi laşi moştenirea copiilor, cînd nici măcar nu eşti în stare să le vorbeşti frumos! Păi ai văzut cum vorbeşte cu Philou al meu? Ai văzut cum i se ridică buza… „Şi dumneata, fiule? Tot în comerhţul cu cărhţi poştale?“, adică „şi dumneata, fiul meu cel mare şi prost“… Să mor eu, îmi venea să-i trag un cap în gură. Philou al meu e un zeu, e cel mai minunat om pe care l-am cunoscut vreodată, şi dobitocul ăla care se cacă în capul lui…

— Fir-ar al dracu', Franck, nu mai înjura, futu-i mama mă-sii, se supără Paulette.

Plebeul rămase interzis.

— Pff… Pe deasupra mai dorm şi la dracu'-n praznic… Vă aduc la cunoştinţă că eu, unul, nu merg mîine la biserică! Mai întîi şi mai întîi, pentru ce să-i mulţumesc lui Dumnezeu? Că dacă-i vorba de tine, de Philou sau de mine, ar fi fost mai bine să ne întîlnim într-un orfelinat…

— A, da! În casa de copii a domnişoarei Pony din desene animate!

— A cui?

— Nimic.

— Tu te duci la slujbă?

— Da, mi-ar plăcea…

— Dar tu, mamaie?

— …

— Tu rămîi cu mine. O să le arătăm noi la amărăştenii ăştia ce-i aia o masă bună… Dacă ei n-au cu ce, lasă că-i hrănim noi!

— Eu nu mai pot să fac mare lucru, să ştii…

— Reţeta de pate de Paşte ţi-o mai aminteşti?

— Sigur că da.

— Nu mai ţine mult situaţia asta, ascultă la mine! În ştreang cu voi, aristocraţilor! Bine, m-am dus, că altfel mă aruncă-n temniţă…

A doua zi, mare îi fu mirarea lui Marhhie Lorhhence, cînd coborî în bucătărie, la ora opt dimineaţă. Franck se întorsese deja de la piaţă şi orchestra servitorimea invizibilă.

Femeia era uluită:

— Doamne Dumnezeule, dar…

— Totul e cum nu se poate mai bine, doamnă marhhchiză. Cum nuuu se pooaate mai bine! cîntă el, deschizînd toate dulapurile. Nu vă deranjaţi pentru nimic, mă ocup personal de micul dejun…

— Şi… Şi butul pregătit?

— L-am băgat în congelator. Spuneţi-mi, nu aveţi cumva o strecurătoare conică?

— Poftim?

— Nu, nimic. O sită?

— Ăăă… Da, aici în dulap…

— Vai, formidabil! se extazie el apucînd ustensila căreia îi lipsea un picior. Şi din ce epocă datează sita? Sfîrşitul secolului al XII-lea, aş zice, nu?

Se întorseseră înfometaţi şi bine dispuşi, Iisus se coborîse printre ei şi se aşezară pofticioşi în jurul mesei. Ups, Franck şi Camille se ridicară în viteză. Iar uitaseră binecuvîntarea…

Pater familias îşi drese glasul:

— Binecuvîntează-ne pe noi, Doamne, binecuvîntează bucatele acestea şi pe cei care le-au pregătit (Philou îi făcu din ochi ajutorului de bucătar) şi blablabla şi dă-le pîine celor aflaţi în nevoie…

— Amin, răspunse mulţimea de adolescente legănîndu-se.

— Acestea fiind zise, adăugă el, vom onora această minunată masă… Louis, te rog, du-te dumneata şi adu-ne două sticle de la unchiul Hubert…

— Vai, dragă prietene, eşti sigur? se nelinişti iubita soţie.

— Bineînţeles, bineînţeles… Iar dumneata, Blanche, încetează să-i mai aranjezi părul fratelui dumitale, aici nu sîntem într-un salon de frumuseţe, după ştiinţa mea…

Li se servi sparanghel cu un sos alb de să cazi jos şi apoi pateul de Paşte marca Paulette Lestafier, apoi scăriţe de miel fripte, acompaniate de roşii şi dovlecei la oală de lut, cu floare de cimbrişor, iar pe urmă o tartă cu fragi şi fragi de pădure cu frişcă făcută în casă.

— Şi bătută cu telul, dacă vreţi să ştiţi…

Rareori fuseseră oamenii atît de fericiţi în jurul acestei mese întinse pentru douăsprezece persoane şi niciodată nu rîseseră ca acum, din toată inima. După cîteva pahare, marchizul îşi scoase lavaliera şi povesti istorii de vînătoare abracadabrante, în care n-avea întotdeauna rolul cel mai flatant… Franck avea adesea treabă în bucătărie, iar Philibert asigura servirea. Erau fără cusur.

— Ar trebui să lucreze împreună… îi şopti Paulette lui Camille, mititelul nervos la bucătărie, iar marele curtenitor în sala de mese, ar fi nemaipomenit…

Luară cafeaua pe terasă, iar Blanche aduse alte delicatese înainte de a se cocoţa pe genunchii lui Philibert.

Uf… În sfîrşit se aşeză şi Franck. După aşa un tur de forţă, i-ar fi plăcut să-şi ruleze un joint mic, dar deh… O taxă mai degrabă pe Camille…

— Ce-i asta? îl întrebă ea, zărind coşul asupra căruia se repezea toată lumea.

— Scovergi, rîse el, ispita a fost mai tare ca mine, nu m-am putut abţine…

Coborî o treaptă şi se lipi cu spatele de picioarele prinţesei sale.

Ea îşi sprijini carnetul pe capul lui.

— Stai bine? o întrebă el.

— Foarte bine.

— În cazul ăsta, ar trebui să te mai gîndeşti, graso…

— La ce?

— La asta. La cum sîntem acum…

— Nu-nţeleg nimic… Vrei să te despăduchez?

— Daaa… Despăduchează-mă şi eu am să mă strîmb la tine în fel şi chip.

— Franck… oftă ea.

— Hai, zău, era o chestie simbolică! Eu mă rezemam de tine, iar tu puteai să te sprijini pe mine.. O chestie de genul ăsta, ştii…

— Eşti grav…

— Mda… Aşa, mă duc să-mi ascut cuţitele, dacă tot am timp… Sînt sigur c-o să găsesc pe-aici tot ce-am nevoie…

Făcură turul domeniului în scaunul cu rotile şi se despărţiră fără efuziuni deplasate. Camille le dărui castelul în acuarelă, iar lui Philibert, portretul lui Blanche.

— Tu dai tot… N-o să fii niciodată bogată…

— Nici o problemă.

În capătul aleii mărginite de plopi, se lovi peste frunte:

— Mon Dieu! Am uitat să-i anunţ…

Nici o reacţie în habitaclu.

— Mon Dieu! Am uitat să-i anunţ… repetă el mai tare.

— Ai?

— Ce anume?

— O, nimic… Un amănunt fără importanţă…

Bine.

Din nou tăcere.

— Franck? Camille?

— Da, ştim… O să ne mulţumeşti pentru că ţi-ai văzut tatăl rîzînd pentru prima oară de la Clovis încoace…

— Ni… Nici vorbă.

— Atunci, ce e?

— A… Aţi vrea să… să-mi fi… fiţi… ma… ma…

— Ce? Mamă şi tată?

— Nu. Ma…

— Manguste?

— N… nu, m… ma…

— Ce? Fir-ar să fie!

— Ma… martorilacăsătorie?

Maşina frînă brusc, iar Paulette înghiţi tetiera.

8

Nu voi să le spună altceva.

— O să vă anunţ cînd voi şti mai multe.

— Auzi? Te rog, ăăă… linişteşte-ne… Măcar ai o prietenă?

— O prietenă? se indignă el, odată cu capul! O prietenă… Ce cuvînt indecent… O logodnică, dragul meu…

— Dar ăăă… Ea ştie?

— Poftim?

— Ştie că sînteţi logodiţi?

— Nu încă… mărturisi el cu capul plecat.

Franck oftă:

— Înţeleg zbuciumul… Concentrat de Philou în stare pură. Bun, bine… Sper că n-aştepţi pînă-n al doişpelea ceas ca să ne anunţi, da? Să am şi eu timp să-mi cumpăr un costum frumos totuşi…

— Şi eu o rochie! adăugă Camille.

— Şi eu o pălărie… replică Paulette.

9

Familia Kessler veni într-o seară la cină. Făcură turul apartamentului în tăcere. Doi burghezi în vîrstă cu gura căscată… Un spectacol foarte delectabil, zău.

Franck nu era acasă, iar Philibert a fost încîntător.

Camille le arătă atelierul. Paulette era acolo, surprinsă în toate ipostazele, în toate tehnicile şi în toate formatele. Un templu al veseliei, al blîndeţii, al remuşcărilor şi al amintirilor ei care îi brăzdau uneori chipul…

Mathilde era tulburată, iar Pierre, încrezător:

— E bine! E foarte bine! De cînd cu canicula de vara trecută bătrînii sînt foarte trendy, ştii? O să meargă… Sînt sigur.

Camille era copleşită.

Co-ple-şi-tă.

— Lasă… adăugă soţia lui, e o provocare… E emoţionat, dragul de el…

— Vai! Şi ăsta! Ăsta e sublim!

— Nu e terminat…

— Mi-l păstrezi? Îl ţii pentru mine?

Camille încuviinţă.

Dar nu. N-o să i-l dea niciodată pentru că nu va fi terminat niciodată pentru că modelul n-o să se întoarcă niciodată… Ştia bine…

Cu-atît mai rău.

Cu-atît mai bine.

Prin urmare, schiţa asta n-o va părăsi niciodată… Nu era terminată… Va rămîne în suspans… Ca şi prietenia lor imposibilă… Ca tot ceea ce îi desparte aici jos…

Era într-o sîmbătă dimineaţă, cu cîteva săptămîni în urmă… Camille lucra. Nu auzise nici măcar ţîrîitul soneriei, cînd Philibert ciocăni la uşa ei:

— Camille?

— Da?

— A venit… regina din Saba… E în salon…

Mamadou era magnifică. Îşi pusese cel mai frumos *boubou*[1] şi toate bijuteriile. Îşi epilase părul pe o treime din craniu şi purta un baticuţ asortat cu pareo-ul.

— Ţi-am zis că vin, da' tre' să te grăbeşti, că la patru mă duc la o nuntă în familie… Aci stai? Aci munceşti?

— Ce bine-mi pare să te văd!

— Haide… Nu mai pierde timpul, cînd îţi spun…

Camille o instală confortabil.

— Aşa. Stai dreaptă.

— Păi, în primu' rînd, io stau dreaptă tot timpu'!

După cîteva schiţe, Camille lăsă jos creionul:

— Nu pot să te desenez dacă nu ştiu cum te cheamă…

Cealaltă îşi înălţă capul şi îi înfruntă privirea cu un dispreţ magnific:

— Mă numesc Marie-Anastasie Bamundela M'Bayé.

Marie-Anastasie Bamundela M'Bayé nu va mai veni niciodată în acest cartier îmbrăcată în regina din Diouloulou, satul copilăriei – Camille era sigură de asta. Portretul ei nu va fi niciodată terminat şi nu va fi niciodată al lui Pierre Kessler, care era incapabil s-o ghicească pe micuţa Bouli în braţele acestei „frumoase negrese“…

În afară de aceste vizite, în afară de aniversarea de treizeci de ani a unui coleg de-al lui Franck, unde se duseseră toţi trei şi unde Camille se dezlănţui şi urlă am o poftă de mîncare mai ceva ca o ba-ra-cu-dă, baa raa cuu dăăă, nu se întîmplă nimic ieşit din comun.

Zilele se măreau, scaunul Sunrise se tocea, Philibert repeta, Camille desena, iar Franck îşi pierdea zilnic încrederea în el. Camille îl plăcea, dar nu-l iubea, i se oferea, dar nu i se dăruia, încerca, dar nu credea în relaţia lor.

Într-o noapte nu dormi acasă. Ca să vadă ce se-ntîmplă.

Ea nu făcu nici un comentariu.

Apoi urmă a doua noapte, apoi a treia. Ca să bea.

Dormea la Kermadec. Singur, de cele mai multe ori. Cu o fată, într-o noapte de beţie cruntă.

O făcu să juiseze, iar apoi îi întoarse spatele.

— Păi?

— Lasă-mă-n pace.

1. Tunică lungă şi amplă purtată de negrii din Africa

10

Paulette nu mai mergea aproape deloc, iar Camille evitase să-i pună întrebări. O ţinea lîngă ea altcumva. În lumina zilei sau sub aureola lămpilor. În unele zile nu era pe lumea asta, în altele deborda de energie. Era epuizant.

Unde se oprea respectul pentru cineva şi unde începea noţiunea de delict de neacordare a ajutorului acelui cineva aflat în primejdie? Întrebarea asta o chinuia şi, de fiecare dată cînd se scula noaptea, hotărîtă să-i facă programare la doctor, bătrîna se trezea dimineaţa veselă şi proaspătă ca o floricică…

Şi Franck, care nu mai reuşea să sustragă unei mai vechi cuceriri, o laborantă, medicamente fără reţetă…

Paulette nu mai lua nimic de săptămîni întregi…

În seara spectacolului lui Philibert, de pildă, nu era în formă şi trebuiră s-o roage pe doamna Perreira să vină să-i ţină de urît…

— Nici o problemă! Eu am ţinut-o pe soacră-mea la mine doisprezece ani, vă daţi seama… Ştiu cum e cu bătrînii!

Reprezentaţia avea loc într-o casă de cultură la capătul liniei A a RER-ului.

Se urcară în trenul de 19.34, se aşezară faţă în faţă şi îşi reglară conturile în tăcere.

Camille îl privea pe Franck zîmbind.

Ţine-ţi zîmbetul ăla nenorocit, n-am nevoie. Atîta ştii să oferi… Zîmbete, ca să zăpăceşti lumea… N-ai decît să ţi le ţii. O să sfîrşeşti singură cuc în turnul tău, cu creioanele tale colorate şi aşa-ţi trebuie. Eu, unul, simt că am obosit… Viermele amorezat de-o stea – cît poa' să ţină chestia asta?…

Franck o privea pe Camille cu maxilarele încleştate.

Ce drăguţ eşti cînd te enervezi… Ce frumos eşti cînd scapi caii… De ce nu reuşesc să-mi pierd capul după tine? De ce te fac să suferi? De ce port un corset sub armură şi două cartuşiere în bandulieră? De ce mă blochez la detalii tîmpite? Ia o cheie de conserve, la dracu'! Caută în trusa aia a ta, sînt sigură că ai ce-ţi trebuie ca să mă eliberezi şi să pot respira…

— La ce te gîndeşti? o întrebă el.

— La numele tău… Am citit de curînd într-un dicţionar vechi că *estafier* era un slujitor pedestru care mergea în urma cavalerului şi-i ţinea scările…

— Zău?

— Da.

— Adică o slugă…

— Franck Lestafier?

— Prezent.

— Cînd nu dormi cu mine, cu cine dormi?

— …

— Le faci şi lor aceleaşi lucruri pe care mi le faci mie? adăugă ea muşcîndu-şi buzele.

— Nu.

Se luară de mînă şi urcară la suprafaţă.

E bine să te ţii de mînă.

Nu-l angajează prea mult pe acela care întinde mîna, iar celuilalt îi aduce alinare…

Locul era cam trist.

Mirosea a butaforie, a Fanta caldă şi a visuri de glorie prost ajustate. Afişe galben-fluorescent anunţau turneul triumfal al lui Ramon Riobambo şi al orchestrei în piele de lamă. Camille şi Franck îşi luară bilete şi avură bătăi de cap pînă să-şi găsească nişte locuri…

Puţin cîte puţin, sala se umplu totuşi. Atmosferă de chermeză şi ieftinătate. Mamele se făcuseră frumoase, iar taţii verificau acumulatorul camerei de filmat.

Ca de fiecare dată cînd era nervos, Franck bîţîia din picior. Camille îi puse mîna pe genunchi să-l calmeze.

— Mă omoară cînd ştiu că Philou o să stea singur, faţă-n faţă cu toţi oamenii ăştia… Nu cred că pot suporta… Imaginează-ţi că are un lapsus… Că începe să se bîlbîie… Pff… O să fie la pămînt…

— Şşt… O să fie bine…

— Dacă-l văd pe vreunul că se hlizeşte, sar la el şi-l pocnesc, pe cuvîntul meu…

— Stai calm…

— Stai calm, stai calm! Mi-ar plăcea să te văd pe tine acolo! Cît de grozavă ai fi tu acolo, în faţa străinilor ăstora?

Mai întîi intrară în scenă nişte copii: Scapino, Queneau, Micul Prinţ, precum şi alte personaje din *Contes de la Rue Broca*[1]. O droaie.

Camille nu reuşea să-i deseneze, se distra prea tare.

Apoi o mînă de adolescenţi slăbănogi în curs de reintegrare experimentală veniră să-şi răpăie existenţialismul scuturîndu-şi lănţoaiele suflate cu aur.

— Yo man! Da’ ce-au pe cap? se nelinişti Franck. Ciorapi sau ce?

Antract.

Rahat. Fanta caldă şi nici picior de Philibert la orizont.

Cînd sala fu scufundată iar în întuneric, îşi făcu apariţia o fată aiurită.

Mititică, îmbrăcată în cizme roz modificate new look, colanţi reiaţi multicolori, o fustă mini de tul verde şi o gecuţă cusută cu mărgele. Culoarea părului se asorta cu cea a cizmelor.

O elfă… O mînă de confetti… Genul de nebună tulburătoare pe care fie o iubeşti din prima clipă, fie n-o înţelegi niciodată.

Camille se aplecă şi-l văzu pe Franck zîmbind prosteşte.

— Bună seara… Vedeţi ăăă… În fine… Eu…. m-am gîndit mult la felul în care v-aş putea prezenta nu… numărul ce urmează şi, în cele din urmă, m-am… M-am gîndit că… cel mai bine ar fi să… să vă povestesc povestea noastră…

— Vai, vai… se bîlbîie. Asta-i pentru noi… şopti el.

— Deci ăăă… A început cam anul trecut…

Fata dădea din mîini în toate direcţiile.

— Ştiţi că sînt animatoare în cadrul atelierului pentru copii de la Beaubourg şi ăăă… Şi l-am observat fiindcă se învîrtea tot timpul în jurul turnichetelor ca să-şi numere iar şi iar cărţile poştale… De fiecare dată cînd treceam pe-acolo, făceam în aşa fel încît să-l surprind şi nu dădeam greş niciodată: îşi număra întruna cărţile poştale şi gemea. Ca… Asemenea lui Chaplin, înţelegeţi? Cu graţia aceea care vi se pune în gît… Cînd nu mai ştiţi dacă trebuie să plîngeţi sau să rîdeţi… Cînd nu mai ştiţi nimic… Cînd rămîneţi pe loc, cu gura căscată şi cu un gust dulce-amar… Într-o zi l-am ajutat şi… Şi m-am îndrăgostit de el, da… Şi voi vă veţi îndrăgosti de el, o să vedeţi… Nu poţi să nu-l iubeşti… Acest băiat e… Toate luminile oraşului se răsfrîng în el…

Camille strîngea mîna lui Franck.

— A! Şi încă ceva… Cînd mi s-a prezentat prima oară, mi-a zis: „Philibert de la Durbellière“, aşa că, politicos, cum era normal, i-am răspuns şi eu geografic: „Suzy… ăăă… de Belleville[2]“ „Ah! a exclamat el, sînteţi descendenta lui Geoffroy de Lajemme de Belleville, care s-a luptat cu Habsburgii în 1672?“ Olala! „Nu, am îngăimat eu, sînt… sînt din Belleville din… din Paris…“ Şi ştiţi care-a fost culmea? Că nici măcar nu s-a arătat dezamăgit…

Fata ţopăia.

— Aşa că, asta este, am spus tot. Vă rog să-l aplaudaţi din toate puterile…

Franck fluieră cu două degete.

Philibert intră calm. În armură. Cu zale, cu panaşul în vînt, cu sabie, scut şi tot ce trebuie.

Freamăt în asistenţă.

Începu să vorbească, dar nimeni nu înţelegea nimic.

După cîteva minute se apropie un băiat cu un scăunel şi-i ridică viziera.

Cavalerul, imperturbabil, se făcu, în sfîrşit, auzit.

Publicul schiţă un zîmbet.

Nu ştiau încă dacă-i laie sau bălaie…

Philibert începu atunci un strip-tease genial. De fiecare dată cînd îşi scotea o bucată de armură, micul paj îi spunea numele cu glas tare:

— Casca… Viziera… Grumăjerul… Umerarii… Pieptarul… Braconiera… Cotierele… Mănuşile… Pulparele… Genuncherele… Jambierele…

Complet dezosat, cavalerul nostru se aşeză şi băiatul îi scoase „încălţările“.

— Saboţii, anunţă el în sfîrşit, ridicîndu-i deasupra capului şi strîmbînd din nas.

Rîsete de-adevăratelea de data asta.

Nimic nu se compară cu o poantă grosolană cînd vine vorba să încălzeşti publicul…

În tot acest timp, Philibert Jehan Louis-Marie Georges Marquet de la Durbellière detalia cu glas monoton şi blazat ramurile arborelui său genealogic, enumerînd faptele de arme ale prestigioşilor săi înaintaşi.

Străbunicul Charles împotriva turcilor alături de Ludovic cel Sfînt în 1272, bunicul Bertrand la ananghie la Azincourt în 1415, unchiu' Bidule în bătălia de la Fontenoy, tataia Louis pe căpiţele din Moine la Cholet, străunchiul Maximilien alături de Napoleon, stră-străbunicul pe Chemin des Dames, iar bunicul matern prizonier la nemţălăi în Pomerania.

Cu nenumărate detalii. Copiii nu pricepeau o iotă. Istoria Franţei în 3D. Artă!

— Şi ultima frunză din arbore, conchise el. Priviţi-o.

Se ridică. Alb, slab, avînd pe el doar o pereche de izmene cu flori de crin.

— Eu sînt, ştiţi? Cel care numără cărţi poştale…

Pajul îi aduse o manta militară.

— De ce? îl întrebă el. De ce, pe legea mea, delfinul unui atît de strălucit cortegiu numără iar şi iar bucăţi de hîrtie într-un loc pe care-l detestă? Ei bine, o să vă spun…

Şi vîntul se schimbă. Îşi povesti naşterea anapoda pentru că se prezenta prost – „deja“, suspină el – şi pentru că maică-sa refuzase să meargă într-un

spital unde se fac avorturi. Îşi povesti copilăria cînd era învăţat să păstreze distanţa faţă de oamenii de rînd. Anii la internat împreună cu Gaffiot ca vîrf de atac şi nenumăratele meschinării cărora le căzuse victimă, el care nu ştia altceva despre înfruntările în forţă decît din înaintarea lentă a soldăţeilor de plumb…

Şi oamenii rîdeau.

Rîdeau pentru că era caraghios. Paharul cu pipi, batjocura, ochelarii aruncaţi în WC, provocarea la masturbare, cruzimea puilor de ţărani vandeeni şi consolările îndoielnice ale supraveghetorului. Porumbelul alb, lungile rugăciuni de seara pentru iertarea greşiţilor noştri şi nu ne duce pe noi în ispită, şi tatăl lui care-l chestiona în fiecare sîmbătă dacă şi-a ţinut rangul şi a onorat numele strămoşilor, în timp ce el tremura tot pentru că iar îi frecaseră cocoşelul cu săpun de casă.

Da, oamenii rîdeau. Pentru că el făcea haz şi oamenii ţineau de-acum cu el.

Toţi nişte prinţi…

Toţi îndărătul panaşului său alb…

Toţi mişcaţi.

Îşi povesti tulburările obsesiv-compulsive. Dicţionarul, formularele de la Asistenţa socială unde nu-i încăpea niciodată numele, bîlbîielile, bramburelile, cînd i se încurca limba-n gură de efort, crizele de angoasă în locurile publice, dinţii slăbiţi, părul împuţinat, spatele un pic curbat deja şi tot ceea ce pierduse pe drum pentru că se născuse în alt secol. Crescut fără televizor, fără ziare, fără ieşiri, fără umor şi mai ales fără strop de bunăvoinţă pentru oamenii din jur.

Le ţinu un curs despre ţinută, despre regulile prestanţei, le reaminti bunele maniere şi alte norme de comportament în societate, recitînd pe de rost din manualul bunicii:

„Persoanele generoase şi delicate nu se folosesc niciodată, în prezenţa slujitorilor, de comparaţii poate injurioase pentru aceştia. De pildă: «Cutare se poartă ca un lacheu». Marile doamne de altădată nu se formalizau cînd venea vorba de o atare sensibilitate, veţi spune, şi chiar mi-e cunoscut faptul că o ducesă din secolul al XVIII-lea avea obiceiul să-şi trimită personalul domestic în Place de la Grève la fiecare execuţie, spunîndu-le cu cruzime: «Duceţi-vă la şcoală!»

Astăzi manevrăm cu mai multă grijă demnitatea umană şi justa susceptibilitate a celor mărunţi şi umili; e onoarea timpului nostru…

Dar, oricum, întări el, *politeţea stăpînelor faţă de servitori nu trebuie să degenereze în familiaritate joasă. De exemplu, nimic nu este mai vulgar decît să asculţi bîrfele slujitorilor…“*

Şi lumea încă mai zîmbea. Chiar dacă toate astea nu ne făceau să rîdem.

În fine, vorbi în greaca veche, recită din belşug rugăciuni în latină şi mărturisi că nu văzuse niciodată filmul *Marea hoinăreală* pentru că le lua în rîs pe călugăriţe…

— Cred că sînt singurul francez care n-a văzut *Marea hoinăreală*, nu?

Voci amabile îl liniştiră: Nu, nu… Nu eşti singurul…

— Din fericire, mă… Mă simt mai bine. Am… am coborît podul mobil, cred… Am cunoscut oameni mult mai puţin nobili decît mine şi… În

sfîrşit… Unii dintre ei se află în sală şi n-aş vrea să-i… să-i fac să se simtă prost…

Întrucît se uita ţintă la ei, toţi se întoarseră spre Franck şi Camille, care încercau cu disperare să rrr… hmmm… să-şi înghită nodul din gît.

Pentru că tipul ăla care vorbea, prăjina aia care-i făcea pe toţi să rîdă povestindu-şi necazurile, era Philou al lor, îngerul lor păzitor, SuperNesquick-ul lor venit din cer. Cel care-i salvase strîngîndu-şi braţele lungi peste spinările lor descurajate…

În timp ce lumea îl aplauda, el îşi schimba costumaţia. Era acum în frac şi joben.

— Ei bine, asta e… Cred că am spus tot… Sper că nu v-am plictisit cu aiurelile astea prăfuite… Dacă din nefericire aşa s-a întîmplat, vă rog să mă scuzaţi şi să-i prezentaţi plîngerile dumneavoastră acestei domnişoare loiale cu părul roşu, întrucît ea este cea care m-a obligat să apar dinaintea dumneavoastră în această seară… Vă promit că n-o iau de la capăt, dar ăăă…

Philibert îşi agită bastonul înspre culise şi pajul reapăru cu o pereche de mănuşi şi un buchet de flori.

— Observaţi culoarea… adăugă el punîndu-şi mănuşile, crem deschis… Dumnezeule… Sînt de un clasicism incorigibil… Unde rămăsesem? A, da! La părul roşu… Ştiu că domnul şi doamna Martin, părinţii domnişoarei de Belleville, se află în sală şi eu… eu… eu… eu…

Îngenunche:

— Mă… mă bîlbîi, nu-i aşa?

Rîsete.

— Mă bîlbîi, dar măcar de data asta e firesc, pentru că vreau să vă cer mîna fiicei dumnea…

În acel moment o ghiulea de tun traversă scena şi îl răsturnă. Chipul lui dispăru într-o eflorescenţă de tul şi se auzi:

— Hiiiiiiiiiiiiiiiiii, o să fiu marchiiiiiiiiiiiiiiză!!!

Cu ochelarii de-a curmezişul feţei, se ridică purtînd-o în braţe:

— Strălucită cucerire, nu credeţi?

Zîmbea.

— Strămoşii mei pot fi mîndri de mine…

1. Serie de povestiri pentru copii scrise de Pierre Gripari, după care s-au făcut numeroase adaptări pentru scenă.

2. Cartier mărginaş, rău famat al Parisului.

11

Camille şi Franck nu asistară la cheful de sfîrşit de an al trupei, fiindcă nu-şi puteau permite să piardă trenul de 23.58.

De data asta stăteau unul lîngă altul şi nu fură mai vorbăreţi ca la venire.

Prea multe imagini, prea multe emoţii…

— Crezi că vine acasă în noaptea asta?

— Mmm… Fata asta nu pare a ţine prea mult la etichetă…

— Ce nebunie, nu?

— Nebunie absolută…

— Îţi imaginezi mutra lui Marie-Laurence cînd o să dea cu ochii de noră-sa?

— După părerea mea, asta n-o să se-ntîmple prea curînd…

— De ce spui asta?

— Nu ştiu… Intuiţie feminină… Cînd am fost la castel şi ne plimbam după prînz împreună cu Paulette, Philibert ne-a zis tremurînd de furie: „Vă daţi seama? E Paştele şi ei nici măcar n-au ascuns ouă de ciocolată pentru Blanche…“ Poate mă înşel eu, dar cred că asta a fost picătura care a umplut paharul… Pe el, unul, l-au chinuit în fel şi chip, fără să-i trezească vreun resentiment, dar cînd a venit vorba de Blanche… Să nu ascunzi ouă pentru fetiţă e sub orice critică… Sub orice critică… Am simţit că-şi defulează furia luînd hotărîri decisive… Foarte bine, o să-mi spui… Ai avut dreptate: ai lui nu îl merită…

Franck dădu din cap şi conversaţia se opri aici. Dacă ar fi mers mai departe, s-ar fi văzut nevoiţi să vorbească despre viitor la modul condiţional (Şi dacă se vor căsători, unde vor locui? Dar noi, noi unde vom sta? etc.) şi nu erau pregătiţi pentru acest gen de discuţie… Prea riscantă… Prea periculoasă…

Franck o plăti pe doamna Perreira, în timp ce Camille îi spunea lui Paulette vestea cea mare, apoi mîncară ceva în salon ascultînd nişte muzică tehno suportabilă.

— Nu e tehno, e muzică electronică.

— Ah, pardon…

Într-adevăr, Philibert nu veni acasă în noaptea aceea şi apartamentul le păru îngrozitor de gol… Erau fericiţi pentru el, dar nefericiţi pentru ei… Un gust mai vechi de abandon le venea înapoi…

Philou…

Nu avură nevoie să-şi deschidă inima unul altuia pentru a-şi comunica tulburarea. De data asta se înţelegeau perfect.

Văzură în căsătoria prietenului lor un pretext pentru a se îneca în alcool şi ciocniră în sănătatea tuturor orfanilor de pe lumea asta. Erau atîţia, încît sfîrşiră seara aceea frămîntată printr-o beţie magistrală.

Magistrală şi amară.

12

Marquet de la Durbellière, Philibert Jehan Louis-Marie Georges, născut pe 27 septembrie 1967 în localitatea La Roche-sur-Yon (Vandeea), o luă de soţie pe Martin, Suzy, născută pe 5 ianuarie 1980 la Montreuil (Seine-Saint-Denis), la primăria Arondismentului XX din Paris, în prima luni din iunie 2004, sub privirea emoţionată a martorilor Lestafier, Franck Germain Maurice, născut pe 8 august 1970 la Tours (Indre-et-Loire) şi Fauque, Camille Marie Élisabeth, născută pe 17 februarie 1977 la Meudon (Hauts-de-Seine) şi în prezenţa doamnei Lestafier, Paulette, care refuză să-şi declare vîrsta.

Au mai fost de faţă părinţii miresei, precum şi cel mai bun prieten al acesteia, un băiat înalt, cu părul blond, o idee mai discret ca al ei…

Philibert era îmbrăcat într-un costum alb superb, cu o batistă roz cu buline verzi.

Suzy avea o fustă mini roz cu buline verzi, cu fund fals şi o trenă de peste doi metri. „Aşa cum am visat!“ rîdea ea întruna.

Rîdea tot timpul.

Franck avea un costum ca al lui Philibert, dar caramel. Paulette purta o pălărioară ca un cuib, confecţionată de Camille, cu păsări şi pene de jur împrejur, iar Camille era îmbrăcată într-o cămaşă albă pentru smoking de-a bunicului lui Philibert, care-i venea pînă la genunchi. În talie se legase cu o

cravată şi în picioare îşi pusese nişte sandale roşii adorabile. Se îmbrăcase în fustă pentru prima oară de… Pff, de mult de tot…

Apoi cinstita adunare se duse să facă un picnic în parcul Buttes-Chaumont, cu coşul familiei De la Durbellière pe post de furnizor, avînd mare grijă să nu fie luaţi la ochi de gardieni.

Philibert îşi mută a o sută mia parte din cărţi în apartamenţelul de două camere al soţiei, căreia nici prin gînd nu-i trecea să-şi părăsească iubitul cartier pentru cavoul aristocratic de pe celălalt mal al Senei…

Dacă ar fi dezinteresată, dacă l-ar iubi…

Îşi păstrase totuşi camera şi dormeau acolo peste noapte cînd veneau să ia cina. Philibert profita de asta ca să aducă înapoi o parte din cărţi şi să ia altele, iar Camille profita şi ea ca să continue portretul lui Suzy.

N-o simţea… Încă una care nu voia să se lase prinsă… Deh, riscurile meseriei…

Philibert nu se mai bîlbîia, în schimb înceta să mai respire de îndată ce-o vedea apărînd.

Şi cînd, la un moment dat, Camille se miră de rapiditatea cu care se căsătoriseră, o privară ciudat. Ce să mai aştepte? De ce să piardă timpul şi să nu fie fericiţi? Ce prostii mai spui şi tu…

Ea clătina din cap îndoită şi înduioşată, în timp ce Franck o privea cu coada ochiului…

Hai, las-o baltă, tu n-ai cum să înţelegi… N-ai cum să înţelegi… Eşti o proastă… Numai desenele tale sînt frumoase… Tu stai chircită înăuntrul

tău… Cînd mă gîndesc că am crezut că eşti vie… Fir-ar al dracului, probabil că eram drogat rău în seara aia de m-am înşelat în aşa hal… Credeam că ai venit să faci dragoste cu mine, iar ţie, de fapt, ţi-era doar foame… Ce mîndreţe de prost, pe cuvîntul meu…

Ştii ce ţi-ar trebui? Ar trebui să-ţi cureţe careva capul, aşa cum goleşti un pui de măruntaie, şi să-ţi scoată tot rahatul dinăuntru o dată şi bine. O să fie deştept tipul care-o să reuşească să te scoată la lumină… Nici nu-i sigur că există… Philou mi-a zis că de-asta desenezi bine, pentru că eşti aşa cum eşti. Ei bine, e un preţ prea mare, fir-ar al dracului…

— Hei, Franck? îl zgîlţîi Philibert, ai o figură aiurită…

— ’S-obosit…

— Ei… Acuşi vine vacanţa…

— Pff… Mai am de tras toată luna iulie… De altfel, mă şi duc să mă culc, fiindcă mîine mă scol devreme: le duc pe doamnele la ţară…

Să-şi petreacă vara la ţară… Fusese ideea lui Camille, iar Paulette nu vedea nici un inconvenient… Totuşi nu fusese peste măsură de încîntată… Dar dispusă. Dispusă la orice cîtă vreme n-o obliga nimeni nimic…

Cînd îl puse la curent cu planul ei, Franck începu, în sfîrşit, să se prindă cum stau lucrurile.

Putea să stea departe de el. Pe deasupra, îl avertizase: „Mersi, Franck. Nici eu pe tine“. Era problema lui dacă se crezuse mai tare decît ea, mai tare decît lumea toată. Ei bine, nu, băiatule, nu tu eşti cel mai tare… Ei bine, nu… N-ar fi rău să-ţi intre-n cap chestia asta. Dar eşti atît de încăpăţînat, atît de fanfaron…

Nici nu te născuseşi bine, că viaţa ta era deja de doi bani, de ce s-ar schimba asta acum? Ce credeai? Că dacă i-o tragi cu tot sufletul şi dacă eşti drăguţ cu ea, fericirea o să-ţi pice-n poală una-două? Pff… Ce jalnic… Uită-te şi tu puţin, ţi-ai văzut marea strategie? Unde aveai impresia c-o s-ajungi, zi-mi şi mie? Unde? Sincer?

Camille duse sacul ei şi valiza lui Paulette în holul de la intrare şi veni la el în bucătărie.

— Mi-e sete.

— …

— Eşti botos? Te-ai supărat că plecăm?

— Nici poveste! O să pot să mă distrez şi eu puţin…

Camille se ridică şi-l luă de mînă:

— Hai…

— Unde?

— Să te culci.

— Cu tine?

— Păi da!

— Nu.

— De ce?

— Nu mai am chef… Eşti bună cu mine numai cînd ai un pahar la bord… Nu faci decît să trişezi, m-am săturat…

— Bun…

— Cu tine e una caldă, una rece… E de-a dreptul scîrbos…

— …

— Scîrbos…

— Dar eu mă simt bine cu tine…

— „Dar eu mă simt bine cu tine“, o maimuţări el. Puţin îmi pasă. Eu voiam să fii cu mine, punct. Restul – nuanţele, exprimarea vagă şi cum încerci tu să-ţi împaci hormonii şi conştiinţa – n-ai decît să ţi le ţii pentru alt prost. Că ăsta de-aici s-a săturat. Cu atîta te-alegi şi nimic mai mult, aşa că poţi s-o laşi baltă, prinţeso…

— Ce, te-ai îndrăgostit, asta e?

— Mamă, ce mă seci, Camille! Da, asta e! Şi acum n-ai decît să-mi vorbeşti ca unui bolnav! Futu-i mama mă-sii, un pic de jenă! Un pic de bun-simţ! Nu merit aşa ceva! Hai… N-ai decît să pleci, asta o să-mi facă foarte bine… Ce mama dracului mi-a trebuit mie să mă las aburit de una care se udă la gîndul c-o să stea două luni într-un cătun nenorocit, numai ea şi c-o babă? Nu eşti normală şi dacă ai avea un dram de onestitate, te-ai duce să te cauţi înainte să pui laba pe primul bou care-ţi iese-n cale.

— Paulette avea dreptate. Eşti incredibil de grosolan…

A doua zi dimineaţă, drumul păru hmm… destul de lung…

Franck le lăsă maşina şi plecă înapoi pe vechea motocicletă.

— Vii sîmbăta viitoare?

— Ca ce chestie?

— Ăăă… Să te odihneşti…

— Mai vedem…

— Te-ntreb şi eu…

— Mai vedem…

— Nu ne sărutăm?

— Nţţ. Poate vin sîmbăta viitoare să ţi-o pun, dacă n-am altceva mai bun de făcut, dar de sărutat, nu te mai sărut.

— Bine.

Se duse să-i spună la revedere bunică-sii şi pe-aici ţi-e drumul.

Camille se întoarse la borcanele ei cu vopsea. Acum se ocupa de decoraţiuni interioare.

Începuse să se gîndească, dar renunţă. Îşi scoase pensulele din alcool şi le şterse îndelung. Franck avea dreptate: mai vedem.

Şi mica lor viaţă îşi reluă cursul. Exact ca la Paris, dar mult mai lent. Şi la soare.

Camille făcu cunoştinţă cu un cuplu de englezi care renovau casa de-alături. Schimbară între ei trucuri, informaţii, scule şi pahare de gin tonic la ora la care lăstunii conduc dansul.

Vizitară Muzeul de artă din Tours, Paulette aşteptă sub un cedru imens (prea multe scări), în timp ce Camille descoperea grădina, frumoasa soţie şi nepotul pictorului Édouard Debat-Ponsan. Numele lui nu figura în dicţionar… Nici al lui Emmanuel Lansyer al cărui muzeu din Loches îl vizitase cu cîteva zile mai înainte… Camille îi iubea mult pe pictorii aceştia care nu erau în dicţionare… Aceşti maeştri minori, cum li se zice… Provincialii care n-aveau altă simeză decît urbea care-i găzduise. Primul va rămîne pentru totdeauna bunicul lui Olivier Debré, iar al doilea elevul lui Corot… Bah… Fără mantia geniului şi a posterităţii, tablourile lor se lăsau iubite mai puţin pătimaş. Şi mult mai sincer, probabil…

Camille o întreba fără încetare dacă nu vrea să meargă la toaletă. Toată chestia asta cu incontinenţa era o tîmpenie, dar se agăţa de această idee fixă

ca s-o oblige să fie atentă… Bătrîna se scăpase pe ea de vreo două ori şi Camille o certase zdravăn:

„Aşa ceva nu se poate, Paulette dragă! Orice, dar asta în nici un caz! Nu sînt aici decît pentru tine! Spune-mi cînd ai nevoie! Fii lucidă, ce Dumnezeu! Cum adică să faci pe tine? Doar nu eşti închisă-n cuşcă!

— …

— Alo? Alo, Paulette? Răspunde-mi. Începi să surzeşti, pe deasupra?

— Nu voiam să te deranjez…

— Mincinoaso! Pe *tine* nu voiai să te deranjezi!“

În restul timpului se ocupa de grădinărit, de amenajat, lucra, se gîndea la Franck şi citea – în sfîrşit – *Cvartetul din Alexandria*. Uneori cu voce tare… Pentru a o introduce în atmosferă… Şi-apoi era rîndul ei să povestească operele…

„Ia ascultă ce frumos… Don Rodrigo îi propune prietenului său să moară împreună în război, ca să uite că e îndrăgostit de Élisabeth…

Stai aşa, dau mai tare… Ia ascultă duo-ul ăsta, Paulette… Doamne, ai semănat în inimile noaa-astre… fredona ea, mişcîndu-şi mîinile ca un dirijor, na ninana, ninana…

Nu-i frumos?“

Paulette adormise.

Franck nu veni weekendul următor, dar primiră vizita nedespărţiţilor domnul şi doamna Marquet.

Suzy îşi pusese salteluţa de yoga pe iarbă, iar Philibert citea într-un şezlong nişte ghiduri ale Spaniei, unde trebuia să plece săptămîna următoare

în voiaj de nuntă…

— La Juan Carlos… Vărul meu prin alianţă…

— Trebuia să-mi închipui… zîmbi Camille.

— Şi… Franck? Nu-i aici?

— Nu.

— E cu motocicleta?

— Nu ştiu…

— Vrei să spui c-a rămas la Paris?

— Cred că da…

— Vai, Camille… se întristă el…

— Camille ce? se enervă ea. Ce? Tu cu gura ta mi-ai spus prima oară cînd am vorbit despre el că e imposibil… Că n-a citit nimic în viaţa lui în afară de anunţurile din revistele cu motociclete, că… că…

— Şşt. Calmează-te. Nu-ţi fac nici un reproş.

— Nu, mai rău…

— Păreaţi aşa de fericiţi.

— Da. Tocmai. Să rămînem aşa. Să nu distrugem totul…

— Tu ai impresia că-i ca la creioanele tale? Că se tocesc cînd le foloseşti?

— Ce anume?

— Sentimentele.

— De cînd e ultimul tău autoportret?

— De ce mă-ntrebi?

— De cînd?

— De mult…

— Exact aşa credeam şi eu…

— N-are nici o legătură.

— Bineînţeles că nu.

— Camille?
— Mmm…
— 1 octombrie 2004, ora opt dimineaţă…
— Ce anume?
Philibert îi întinse scrisoarea avocatului Buzot de la Paris.

Camille o citi, i-o dădu înapoi şi se întinse în iarbă la picioarele lui.

— Poftim?
— Era prea frumos să dureze…
— Îmi pare rău…
— Termină.
— Suzy citeşte anunţurile de la noi din cartier… Nu e rău, să ştii. E… e pitoresc, cum ar zice taică-meu…
— Termină. Franck e la curent?
— Încă nu.

Îşi anunţă sosirea săptămîna următoare.
— Ţi-e dor de mine? îi şopti Camille la telefon.
— Nţţ. Am nişte chestii de făcut la motor… Ţi-a arătat Philibert scrisoarea?
— Da.
— …
— Te gîndeşti la Paulette?
— Da.
— Şi eu.

— Am jucat yo-yo cu ea… Mai bine-o lăsam unde era…

— Chiar crezi?

— Nu.

13

Trecu săptămîna.

Camille se spălă pe mîini şi se întoarse în grădină la Paulette, care stătea la soare în scaunul ei.

Pregătise nişte quiche Lorraine… Mă rog, un soi de plăcintă cu bucăţi de slănină în ea… În fine, ceva de mîncat, acolo…

Ca o soţioară supusă aşteptîndu-şi bărbatul.

Era în genunchi şi scurma în pămînt, cînd bătrîna murmură îndărătul ei:

— L-am omorît.

— Poftim?

Fir-ar să fie.

Se confesa din ce în ce mai des în ultima vreme…

— Pe Maurice… Soţul meu… L-am omorît.

Camille se ridică fără să se întoarcă.

— Eram în bucătărie şi-mi căutam portofelul să mă duc să cumpăr pîine şi… L-am văzut căzînd… Era foarte bolnav cu inima, ştii… Horcăia, gemea, avea faţa… Mi… Mi-am luat haina şi-am plecat.

Nu m-am grăbit deloc… M-am oprit în faţa fiecărei case… Şi cel mic, cum o mai duce? Dar cu reumatismul cum mai staţi? Dar ce furtună se pregăteşte, aţi văzut? Eu, care nu sînt prea vorbăreaţă din fire, am fost foarte amabilă în dimineaţa aia… Şi culmea e că m-am dus şi am pus un bilet la Loto… Îţi dai seama? Ca şi cum ar fi fost ziua mea norocoasă… Bun, şi după aia m-am… M-am întors totuşi acasă şi murise.

Tăcere.

— Am aruncat biletul pentru că n-aş fi avut niciodată curajul să verific numerele cîştigătoare şi am chemat pompierii… Sau Salvarea… Nu mai ştiu… Şi era prea tîrziu. Şi ştiam lucrul ăsta…

Tăcere.

— Nu spui nimic?

— Nu.

— De ce nu spui nimic?

— Pentru că sînt de părere că-i venise ceasul.

— Crezi? o întrebă ea cu glas rugător.

— Sînt convinsă. O criză cardiacă e o criză cardiacă. Mi-ai zis că o ducea pe picioare de cincisprezece ani. Ei bine, atîţia a avut.

Şi ca să-i demonstreze buna-credinţă, s-a apucat iar de grădinărit, ca şi cum nu se întîmplase nimic.

— Camille?

— Da.

— Mulţumesc.

Cînd se ridică, o jumătate de oră mai tîrziu, Paulette dormea cu zîmbetul pe buze.

Se duse să-i aducă o pătură.

Apoi îşi rulă o ţigară.
Apoi îşi curăţă unghiile cu un chibrit.
Apoi se duse să se uite la „quiche Lorraine“.
Apoi tăie trei salate şi cîteva fire de ceapă.
Apoi le spălă.
Apoi bău un pahar de vin alb.
Apoi făcu un duş.
Apoi îşi trase pe ea un pulover şi se întoarse în grădină.

Îi puse o mînă pe umăr:
— Hei, Paulette… O să răceşti, drăguţo…
O scutură uşurel:
— Paulette?

Niciodată un desen n-o solicită atît.
Nu făcu decît unul.
Şi poate cel mai frumos…

14

Trecuse mai bine de-o oră cînd Franck îşi făcu apariţia, trezind tot satul.

Camille era în bucătărie.

— Tragi la măsea, ca de obicei?

Îşi puse geaca pe un scaun şi-şi luă un pahar din dulapul de deasupra capului.

— Nu pleca.

Se aşeză în faţa ei.

— Bunică-mea s-a culcat?

— E în grădină…

— În gră…

Şi cînd ea ridică privirea, el începu să geamă.

— Nu, fir-ar să fie… Nu…

15

— Şi ce muzică? Aveţi vreo preferinţă?

Franck se întoarse spre Camille.

Ea plîngea.

— O să găseşti tu ceva frumos, da?

Camille încuviinţă din cap.

— Şi urna? Aţi… Aţi văzut preţurile?

16

Camille nu avu curaj să se întoarcă în oraş să caute CD-ul potrivit. De fapt, nici nu era sigură că o să-l găsească… Şi nici nu avea curaj.

Scoase caseta din radiocasetofonul maşinii şi i-o întinse domnului de la crematoriu.

— Nu mai e nimic altceva?

— Nu.

Pentru că era caseta ei preferată… Solistul cînta o melodie numai şi numai pentru ea, aşa că…

Camille îi făcuse o compilaţie ca să-i mulţumească pentru puloverul înfiorător pe care i-l împletise iarna asta, iar ea o ascultase încă o dată cu religiozitate, deunăzi, cînd se întorseseră din parcul Villandry…

Cînd cînta tînărul acela, Paulette avea şi ea douăzeci de ani.

Îl văzuse în 1952, pe vremea cînd lîngă cinematograf era un music-hall.

— Vai… ce frumos era… suspina ea, ce frumos…

Aşadar, domnul Yves Montand primi însărcinarea să se ocupe de oraţia funebră.

Şi de Recviem…

Cînd plecam în zori şi ne-aşterneam la drum,
Cu bi-ci-cle-ta,
Eram cîţiva prieteni buni,
Erau Fernand şi cu Firman, erau Francis
şi Sébastien
Şi cu Pau-leee-taa…

Şi Philou care nici măcar nu era aici…
Era la castelele lui din Spania…
Franck stătea foarte drept, cu mîinile la spate.
Camille plîngea.

La, la, la… Senină ea
Vine-napoi,
Şan-so-ne-ta…
Se prefăcuse-n scrum,
Al nostru drum
Cu bi-ci-cle-ta…

Băieţii şi marchizii
Pleacă la drum în zori de zi…

Camille zîmbea… *băieţii şi marchizii*… Despre noi e vorba…

La, la, la, sus inima,
Cu toţii-ntr-un glas…

Şan-so-ne-ta…

Doamna Carminot îşi strîngea mătăniile oftînd.

Cîţi se adunaseră în imitaţia asta de capelă din imitaţie de marmură?

Vreo zece?

În afară de englezi, numai bătrîni… Mai ales bătrîne. Mai ales bătrîne care clătinau din cap cu tristeţe.

Camille se prăbuşi pe umărul lui Franck, care continua să-şi frămînte degetele.

Trei note muzicale,
Au amuţit,
În inima amintirii…
Cîntecul s-a sfîrşit,
Pe alt drum au pornit,
În noaptea uitării…

Domnul cu mustaţă îi făcu un semn lui Franck.

Acesta încuviinţă.

Uşa cuptorului se deschise, sicriul se puse în mişcare, uşa se închise şi… Puffff…

Paulette se consuma pentru ultima oară, ascultîndu-şi cîntăreţul adorat.

Şi dispăru… iute ca un gînd… în soare şi vînt…

Toţi se îmbrăţişară. Bătrînele îi reamintiră lui Franck ce mult ţineau la bunica lui. Şi el le zîmbea. Şi îşi încleşta dinţii ca să nu plîngă.

Oamenii se împrăştiară. Domnul de la crematoriu îi dădu să semneze nişte hîrtii şi un altul îi întinse o cutie neagră.

Foarte frumoasă. Foarte şic.

Care lucea sub imitaţia de candelabru cu intensitate variabilă.

Îţi venea să vomiţi.

Yvonne îi invită la un pahar, să le mai vină inima la loc.

— Nu, mulţumesc.

— Eşti sigur?

— Sigur, răspunse Franck ţinîndu-se strîns de braţul ei.

Ajunseră în stradă.

Singuri.

Amîndoi.

O femeie la vreo cincizeci de ani îi acostă.

Îi rugă să vină la ea.

O urmară în maşină.

Ar fi urmat pe oricine.

17

Le făcu un ceai şi scoase o prăjitură din cuptor.

Se prezentă. Era fiica lui Jeanne Louvel.

Franck nu înţelegea.

— E normal. Cînd m-am mutat în casa mamei mele, dumneavoastră eraţi plecat deja de mult…

Îi lăsă să bea şi să mănînce în linişte.

Camille se duse să fumeze în grădină. Îi tremurau mîinile.

După ce se întoarse la locul ei, gazda aduse o cutie mare.

— Numai puţin, numai puţin… O s-o găsesc numaidecît… Ah! Uitaţi-vă…

Era o fotografie mică, crestată, îngălbenită, cu o semnătură cu înflorituri în colţul din dreapta jos.

Două tinere. Cea din dreapta rîdea privind drept la aparat, cea din stînga stătea cu ochii plecaţi sub o pălărie neagră.

Amîndouă chele.

— O recunoaşteţi?

— Poftim?

— Uitaţi… Aici e bunica dumneavoastră.

— Da?

— Da. Iar alături e mătuşa mea Lucienne… Sora mai mare a mamei…

Franck îi dădu poza lui Camille.

— Mătuşa mea era învăţătoare. Lumea zicea că e cea mai frumoasă fată din ţinut… Şi mai zicea că ar fi cam fudulă… Avea educaţie şi refuzase mai multe cereri în căsătorie, prin urmare, o fetişoară fudulă şi caraghioasă… Pe 3 iulie 1945, Rolande F., o croitoreasă de aceeaşi vîrstă cu ea, declara… Mama învăţase procesul-verbal pe de rost… *Am văzut-o distrîndu-se, rîzînd şi glumind cu ei (cu ofiţerii germani) şi într-o zi chiar jucîndu-se cu ei şi stropindu-se cu apă, în costum de baie, în curtea şcolii.*

Tăcere.

— Şi au tuns-o? întrebă Camille în cele din urmă.

— Da. Mama mi-a povestit că a rămas zile-n şir într-o stare de prostraţie şi că la un moment dat a venit la ea prietena ei Paulette Mauguin. Se răsese în cap cu briciul tatălui ei şi rîdea în faţa uşii. A luat-o pe Lucienne de mînă şi a obligat-o să meargă cu ea în oraş la un fotograf… „Hai, vino… îi spunea ea, o să avem o amintire… Hai, cînd îţi zic! Nu le da satisfacţie… Hai… Fruntea sus, Lulu… Eşti mai bună ca ei…“ Mătuşa mea nu îndrăznea să iasă fără pălărie şi la fotograf a refuzat să şi-o scoată, dar bunica dumneavoastră… Ia priviţi… Ce aer poznaş are… Ce vîrstă avea pe-atunci? Douăzeci?

— S-a născut în noiembrie 1921.

— Douăzeci şi trei… Curajoasă fată, nu? Poftiţi… V-o dau dumneavoastră…

— Mulţumesc, răspunse Franck cu buzele tremurînd.

Ajunşi în stradă, se întoarse spre ea şi-i spuse mîndru:

— Era nemaipomenită bunica mea, nu?

Apoi începu să plîngă.
În sfîrşit.

— Draga de ea… hohotea el. Draga de ea… Numai pe ea o aveam pe lume…

Camille încremeni brusc, după care o luă la fugă după cutia neagră de carton.

De la fereastra camerei sale, Camille îl văzu împrăştiind o pudră foarte fină peste maci şi sîngele-voinicului…

Nu îndrăzni să iasă imediat şi cînd, în sfîrşit, se hotărî să-i ducă un bol de cafea aburindă, auzi zgomotul motorului îndepărtîndu-se.

Bolul se sparse, iar ea se prăbuşi pe masa din bucătărie.

18

Se trezi cîteva ore mai tîrziu, îşi şterse nasul, făcu un duş rece şi se întoarse la borcanele cu vopseluri.

Începuse să vopsească nenorocita asta de casă şi avea să termine ce începuse.

Fixă radioul pe FM şi-şi petrecu zilele următoare în vîrful unei scări.

Îi trimitea cîte un mesaj lui Franck la fiecare două ore ca să-i povestească unde a ajuns:

09.13 Indochina, deasupra bufetului
11.37 Aïcha, Aïcha, écoute-moi, de jur împrejurul ferestrei
13.44 Souchon, o ţigară în grădină
16.22 Nougaro, tavanul
19.00 ştiri, jambon, unt
10.15 Beach Boys, baie
11.55 Bénabar, c’est moi, c’est Nathalie, pauză
15.03 Sardou, spălat pensule
21.23 Daho, nani

El nu-i răspunse decît o singură dată:
01.16 linişte

Voia să spună: am terminat treaba, e linişte şi pace, sau voia să spună: termină?

Închise mobilul nehotărîtă.

19

Camille trase obloanele, se duse să spună la revedere… florilor şi mîngîie motanul închizînd ochii.

Sfîrşit de iulie.

Parisul înăbuşitor.

Apartamentul era tăcut. Ca şi cum îi alungase deja…

Pîst, pîst, îi zise ea, eu, una, mai am o şmecherie de final…

Îşi cumpără un caiet frumos, lipi pe prima pagină carta aceea idioată pa care o scriseseră în seara petrecută la La Coupole, apoi îşi adună toate desenele, planurile, crochiurile etc., pentru a-şi aminti de toate cîte le lăsau în urma lor şi care aveau să dispară în aceeaşi clipă…

Puteai face zece garsoniere de lux în apartamentul ăsta cît un vapor…

Numai după aceea se va apuca să golească încăperea de-alături.

După aceea…

Cînd clamele şi tubul de Polident vor fi şi ele moarte…

Trie desenele şi puse deoparte portretele prietenei sale.

Pînă în prezent, nu fusese cine ştie ce încîntată la gîndul expoziţiei, dar acum, da. Acum avea o fixaţie: să o facă să trăiască din nou. Să se

gîndească la ea, să vorbească despre ea, să-i arate chipul, spatele, gîtul, mîinile… Îi părea rău că n-o înregistrase cînd îşi povestea amintirile din copilărie, de pildă… Sau marea dragoste.

„Rămîne între noi, da?

— Sigur…

— Ei bine, îl chema Jean-Baptiste… E un nume frumos, nu crezi? Dacă aş fi avut un băiat, aşa i-aş fi pus numele…“

Acum încă îi mai auzea vocea, dar… Pînă cînd?

Cum prinsese obiceiul să lucreze prin casă ascultînd muzică, se duse în cameră la Franck să ia combina.

N-o găsi.

Şi pe bună dreptate.

Nu mai era nimic acolo.

Cu excepţia a trei cutii de carton lîngă un perete.

Îşi sprijini capul de tocul uşii şi parchetul se transformă în nisipuri mişcătoare…

Nu… Nu el… Nu şi el…

Îşi muşca pumnii.

Nu… O lua de la capăt… Ajunsese iar să piardă tot…

Nu, fir-ar să fie…

Nu…

Trînti uşa şi fugi pînă la restaurant.

— Franck este aici? întrebă ea cu răsuflarea tăiată.

— Franck? Nţţ, nu cred, îi răspunse un molîu înalt.

Îşi muşca buzele să nu plîngă.

— Nu… Nu mai lucrează aici?

— Nţţ…

Îşi lăsă buzele în pace şi…

— Adică nu mai lucrează începînd din seara asta… A… Uite-l!

Urca de la vestiare cu uniformele făcute ghem.

— Ia te uită, făcu el cînd dădu cu ochii de ea, frumoasa noastră grădinăreasă…

Camille plîngea.

— Ce-ai păţit?

— Am crezut că ai plecat…

— Mîine.

— Poftim?

— Mîine plec.

— Unde?

— În Anglia.

— De… De ce?

— Păi mai întîi ca să-mi fac concediul şi apoi să lucrez… Mi-a găsit şefu' un superpost…

— Te duci s-o hrăneşti pe regină? încercă ea să zîmbească.

— Nţţ, mai tare… Şef de tură la Westminster…

— Ah?

— Crema cremelor.

— Ah…

— Nu te simţi bine?

— …

— Hai, vino să bei ceva… Doar n-o să ne despărţim aşa…

20

— Înăuntru sau pe terasă?

— Înăuntru…

O privi dezamăgit:

— Ai pierdut deja kilogramele pe care le pusesem pe tine…

— …

— De ce pleci?

— Pentru că, ţi-am spus… E o superpromovare şi ăăă… Bun, ce să mai… N-am bani să stau la Paris… O să-mi zici că pot oricînd să vînd casa de la Paulette, dar nu pot…

— Înţeleg…

— Nu, nu despre asta-i vorba… Din cauza amintirilor sau ceva… ăăă… Nu, treaba e că… Nu e coşmelia mea…

— E a mamei tale?

— Nu. A ta.

— …

— Ultimele dorinţe ale lui Paulette… adăugă el, scoţînd o scrisoare din portmoneu. Uite… Poţi s-o citeşti…

Dragul meu Franck,

Nu te uita la scrisul meu în ultimul hal, că nu mai văd nimic.

Însă văd bine că micuţa Camille iubeşte mult grădina mea şi ăsta e motivul pentru care aş vrea să i-o las ei, dacă tu nu găseşti nici un inconvenient…

Ai grijă de tine şi de ea, te rog.

Te îmbrăţişez cu dragoste,

Bunica

— Cînd ai primit-o?

— Cu cîteva zile înainte să… să se prăpădească… În ziua în care m-a anunţat Philou de vînzarea apartamentului… Ea ştia că o să… Ştia că e nasol, ce să mai vorbim…

Uffff… Simţea gulerul strîngîndu-i-se în jurul gîtului…

Noroc cu chelnerul:

— Domnule?

— Un Perrier cu lămîie, vă rog…

— Domnişoara?

— Coniac… Dublu…

— Vorbeşte de grădină, nu de casă…

— Mda… Ăăă… Doar n-o să ne ţigănim, nu?

— O să pleci?

— Doar ţi-am zis. Mi-am cumpărat şi biletul…

— Cînd pleci?

— Mîine seară…

— Poftim?

— Credeam că te-ai săturat să munceşti pentru alţii…

— Normal că m-am săturat, dar ce-ai vrea să fac?

Camille cotrobăi în sac după carnet.

— Numai, gata, am terminat cu asta… se apără el încrucişîndu-şi braţele dinaintea feţei. Să ştii că mă ridic şi plec, ai cuvîntul meu…

Camille dădea paginile.

— Uite… îi zise întorcînd carnetul cu faţa spre el.

— Ce-i cu lista asta?

— Sînt locurile pe care le-am reperat Paulette şi cu mine în timp ce ne plimbam…

— Ce locuri?

— Locurile goale unde ai putea să-ţi începi afacerea… Ne-am gîndit deja… Înainte de a face lista am stat amîndouă de vorbă! Cele subliniate sînt mai bune… Mai ales ăsta… Ar fi super… Un local mic în spatele Pantheonului… O cafenea veche şi confortabilă, sînt sigură că ţi-ar plăcea…

Dădu pe gît ultimul strop de coniac.

— Delirezi de-a binelea… Ai idee cît te costă să deschizi un restaurant?

— Nu.

— Delirezi… Bine, gata… Trebuie să mă duc să-mi strîng lucrurile… Iau masa la Philou şi Suzy în seara asta. Vii?

Îl apucă de mînecă să nu se ridice.

— Am bani…

— Tu? Păi tu trăieşti ca o amărăşteancă!

— Da, pentru că nu vreau să mă ating de ei… Urăsc banii ăia, dar vreau să ţi-i dau ţie…

— …

— Îţi aduci aminte cînd ţi-am zis că tata era agent de asigurări şi că a murit în urma unui… accident de muncă, îţi aduci aminte?

— Da.

— Ei bine, a făcut lucrurile ca la carte… Pentru că ştia că o să mă lase de izbelişte s-a gîndit măcar să mă umple de bani…

— Nu pricep.

— O asigurare de viaţă… Pe numele meu…

— Şi tu de ce… De ce nu ţi-ai cumpărat niciodată măcar o pereche de pantofi buni?

— Ţi-am zis… Nu vreau banii ăia. Miros a stîrv. Eu îl voiam pe tata viu şi nevătămat. Nu banii ăia.

— Cîţi?

— Cred că suficienţi să-l faci pe un bancher să-ţi zîmbească drăguţ şi să-ţi dea un credit…

Îşi luă înapoi carnetul.

— Stai aşa, cred că l-am desenat pe undeva…

Franck i-l smulse din mîini.

— Camille, termină… Gata. Încetează să te mai ascunzi după rahatul ăsta de carnet. Termină… Măcar de data asta, te implor…

Ea se uita la tejghea.

— Hei, cu tine vorbesc!

Îşi mută ochii la tricoul lui.

— Nu, uită-te la mine. La *mine*!

Îl privi.

— De ce nu-mi spui pur şi simplu: „Nu vreau să pleci“? Şi eu sînt la fel ca tine… Nu mă interesează banii ăia, dacă trebuie să-i cheltuiesc singur…

Nu… Nu mai ştiu, fir-ar al dracului… „Nu vreau să pleci“, nu-i aşa de complicat de pronunţat, nu?

— Ţiamspusdeja.

— Poftim?

— Ţi-am spus deja…

— Cînd?

— Pe 31 decembrie…

— Mda, dar aia nu se pune… Era în legătură cu Philou…

Tăcere.

— Camille?

O privi şi articulă răspicat:

— Nu… vreau… să… pleci.

— Nu…

— E bine. Continuă… Vreau…

— Nu pot. Mi-e frică.

— De ce anume?

— De tine, de mine, de tot.

Franck oftă.

O dată şi încă o dată.

— Uite. Fă ca mine.

Luă o poză de culturist în plin concurs de frumuseţe.

— Strînge pumnii, curbează-ţi spatele, îndoaie braţele, încrucişează-le şi adu-le sub bărbie… Uite-aşa…

— De ce? se miră ea.

— De-aia… Ca să-ţi crape odată pielea asta care ţi-e prea mică… Nu vezi? Te sufoci acolo, înăuntru… Trebuie să te eliberezi acum… Hai…

Vreau s-aud cum îţi pocnesc cusăturile la spate…

Camille zîmbea.

— Nu, mama mă-sii… Ţine-ţi zîmbetul ăla de doi bani… Eu n-am nevoie… Nu asta îţi cer! Eu îţi cer să trăieşti, fir-ar al dracului! Nu să-mi zîmbeşti! Pentru asta există fetele de la meteo… Bun, am plecat, că mă enervez şi mai tare… Hai, ne vedem diseară…

21

Camille îşi săpă o vizuină între cele cincizeci de mii de pernuţe bălţate ale lui Suzy, nu se atinse de mîncare, dar bău suficient cît să rîdă cînd era cazul.

Chiar dacă fără diapozitive, tot nu scăpară de o prelegere despre cunoaşterea lumii…

Aragon sau Castilia, preciza Philibert…

— …reprezintă sînii destinului! relua ea la fiecare fotografie.

Era cu chef.

Tristă şi cu chef.

Franck plecă destul de repede, pentru că se ducea să-şi ia adio de la viaţa de francez, împreună cu colegii.

Cînd reuşi, în fine, să se ridice, Philibert o conduse pînă în stradă.

— Te descurci?

— Da.

— Nu vrei să-ţi chem un taxi?

— Nu, mersi. Am chef să mă plimb.

— Păi atunci… Plimbare frumoasă…

— Camille?

— Da.

Se întoarse.

— Mîine… La ora şaptesprezece şi cincisprezece minute, în Gara de Nord…

— Vii şi tu?

Philibert clătină din cap.

— Nu, din păcate… Lucrez…

— Camille?

Se întoarse din nou.

— Du-te… Pentru mine… Te rog…

22

— Ai venit să fluturi batista?

— Da.

— Ce drăguţ…

— Cîte sîntem?

— Ce anume?

— Cîte fete am venit să fluturăm batistele şi să te umplem de ruj?

— Păi uită-te şi tu…

— Numai eu?

— Mda… zîmbi el strîmb, sînt vremuri grele… Din fericire, englezoaicele sînt prietenoase… Cel puţin aşa mi s-a spus!

— O să le înveţi ce-i aia french kiss?

— Printre altele… Mă conduci pe peron?

— Da.

Se uită la ceasul gării.

— Bun. Ne mai rămîn cinci minute ca să reuşim să pronunţăm o frază de patru cuvinte, se poate face, nu? Hai, glumi el cu jumătate de gură, dacă patru sînt prea multe, două mi-ar ajunge… Dar alea care trebuie, da? Futu-i! Am uitat să-mi compostez biletul… Deci?

Tăcere.

— Asta e… O să rămîn broască…

Îşi aruncă sacul pe umăr şi-i întoarse spatele.

O luă la fugă după controlor.

Îl văzu cum îşi ia înapoi biletul şi-i face cu mîna…

Şi Eurostarul îi scăpă printre degete…

Şi începu să plîngă ca o gîscă proastă.

Şi nu se mai vedea decît un punctuleţ gri în depărtare…

Îi sună telefonul.

— Eu sînt.

— Ştiu, mi s-a afişat…

— Pun pariu că eşti în toiul unei scene hiper-romantice… Pun pariu că eşti la capătul peronului, aşa ca-n filme, şi plîngi după dragostea pierdută într-un nor alb de fum…

Camille zîmbea printre lacrimi.

— Nu… Nici vorbă, reuşi ea să răspundă… Tocmai ieşeam din gară…

„Mincinoaso“, făcu o voce în spatele ei.

Se prăbuşi în braţele lui şi-l strînse tare, tare, tare, tare.

Pînă ce se auzi cum pocneşte.

Camille plîngea.

Deschidea vanele, îşi ştergea nasul pe cămaşa lui, plîngea iar, evacua douăzeci şi şapte de ani de singurătate, de durere, de lovituri în moalele capului, plîngea mîngîierile pe care nu le primise niciodată, nebunia maică-sii, pompierii în genunchi pe mochetă, absenţa lui taică-său, munca pe

brînci, anii fără odihnă, frigul, plăcerea foamei, despărţirile dureroase, trădările pe care şi le impusese şi vertijul ăla permanent, vertijul ăla de pe buza prăpastiei şi a sticlei. Şi îndoielile, şi corpul ei care n-o asculta niciodată, şi gustul de eter al fricii de a nu fi niciodată la înălţime. Şi Paulette. Blîndeţea lui Paulette pulverizată în cinci secunde şi jumătate…

Franck îşi închisese geaca peste ea şi-şi pusese bărbia pe creştetul ei.

— Hai… Hai… îi şoptea el blînd, fără să ştie dacă era hai, plîngi sau hai, nu mai plînge.

Cum voia ea.

Îi simţea părul gîdilîndu-l, era plin de muci şi foarte fericit.

Foarte fericit.

Zîmbea. Pentru prima oară în viaţa lui se afla la locul potrivit, la momentul potrivit.

Îi mîngîia creştetul cu bărbia.

— Hai, gata… Nu-ţi face griji, o să reuşim… N-o să ne fie nici mai bine, dar nici mai rău ca altora… O să reuşim, o să vezi… O să reuşim… Noi doi n-avem nimic de pierdut, pentru că n-avem nimic… Hai… Vino.

EPILOG

— Mama mă-sii, nu pot să cred… Nu pot să cred… vocifera el pentru a-şi ascunde fericirea, boul ăsta nu vorbeşte decît de Philou! Servirea e aşa şi servirea e pe dincolo… Normal! Mare scofală! Că doar are bunele maniere în sînge! Şi primirea, şi decoraţiunile, şi desenele lui Fauque şi tralala şi trilili… Şi bucătăria mea? Nimănui nu-i pasă de bucătăria mea?

Suzy îi smulse ziarul din mîini.

— *Dragoste la prima vedere pentru acest bistrou blablabla, unde tînărul* chef *Franck Lestafier ne dilată papilele gustative şi ne hrăneşte cu bunătăţile lui, reinventînd o bucătărie de casă mai vie, mai uşoară, mai veselă, blablabla… Într-un cuvînt, ai în fiecare zi bucuria unei mese de duminică fără mătuşi bătrîne şi fără zile de luni…* Ei bine? Asta despre ce-i? Despre cursul la bursă sau despre puiul fript?

— Nuu, e-nchis! striga el la oamenii care ridicau perdeaua. Ei, de fapt, intraţi… Haideţi… O să ajungă la toată lumea… Vincent, ia-ţi potaia de-aici c-o bag în congelator!

— Rochechouart, vino-ncoace! îi ordonă Philibert.

— Barbès… Nici un Rochechouart…

— Eu prefer Rochechouart… Nu-i aşa, Rochechouart? Hai, vino la nenea Philou să-ţi dea un os…

Suzy rîdea.

Chiar şi acum Suzy rîdea tot timpul.

— A, iată-vă! Ce bine, în sfîrşit v-aţi scos şi dumneavoastră ochelarii!

Femeia se fandosi un pic.

Dacă pe cea tînără n-o îmblînzise încă, bătrîna Fauque îi mînca din palmă. Mama lui Camille era tot timpul în defensivă în prezenţa lui şi-l privea cu ochii mijiţi ai celor care torc cînd dau de Prozac…

— Mamă, ţi-o prezint pe Agnès, o prietenă… El e Peter, soţul ei, şi băieţelul lor, Valentin…

Prefera să spună „o prietenă“ decît „sora mea“.

N-avea nici un rost să stîrnească o psihodramă, cînd nimeni nu dădea doi bani pe aşa ceva… Şi pe deasupra chiar devenise prietena ei, aşa că…

— A! În sfîrşit! A venit Mamadou and Co! strigă Franck. Mi-ai adus ce te-am rugat, Mamadou?

— Cred şi io, da’ te rog să fii atent, c-ăsta nu-i ardei d-ăla dulce… Nici vorbă…

— Mersi, super, mai bine vino cu mine să mă ajuţi în…

— Viu… Sissi, ai grijă la cîine!

— Nu, nu, e cuminte…

— N-ai tu treabă. Ce treabă ai tu să te ocupi dă cum îi fac io educaţie, ai? Unde ţi-e bucătăria? A, da’ ce mică e!

— Cred şi eu! Ai ocupat-o tu pe toată!

— A… Ea e bătrîna de-am văzut-o io la voi acasă, nu? făcu ea, arătînd spre un tablou.

— Ne ne ne, nu pune mîna! Asta e amuleta mea norocoasă…

Mathilde Kessler îi vrăjea pe Vincent şi pe prietenul lui, în timp ce Pierre şterpeli discret un meniu. Camille se inspirase din *Gazetin du Comestible*, un periodic din 1767, ca să deseneze felurile astea halucinante… Magnific. Şi ăăă… originalele… unde se află?

Franck era în priză, era în bucătărie din zori… Acum că venise toată lumea…

— Haideţi, haideţi, la masă că se răceşte! Păzea că vin, păzea!

Aşeză o ditamai oala în mijlocul mesei şi plecă să aducă un polonic.

Philou umplea paharele. Perfect, ca întotdeauna.

Fără el, succesul n-ar fi venit atît de rapid. Avea darul ăsta nemaipomenit de a-i face pe oameni să se simtă în largul lor, găsea întotdeauna un compliment, un subiect de conversaţie, o vorbă de duh, un strop de french coquetterie… Şi-i adoptase pe toţi purtătorii de particulă, chipurile, nobiliară din cartier… Toţi, pasămite, veri îndepărtaţi…

Cînd făcea el oficiile de gazdă, îşi intra perfect în rol, vorbea desluşit şi cuvintele îi veneau cu uşurinţă.

Şi, cum scrisese atît de plat ziaristul respectiv, era „sufletul“ acestui local şic…

— Haideţi, haideţi… bombăni Franck, daţi-mi farfuriile…

În momentul acela, Camille, care se juca de un ceas cu micuţul Valentin ascunzîndu-se după şerveţel, spuse din senin:

— Vai, Franck… Vreau şi eu…

Termină cu servitul, oftă… mama mă-sii, chiar trebuie să fac eu tot… lăsă jos polonicul, îşi scoase şorţul, îl puse pe spătarul scaunului, luă copilul, i-l dădu mamei în braţe, îşi ridică iubita, o săltă pe umăr ca pe un sac de cartofi sau o jumate de carcasă de bou, gemu… se îngrăşase, mititica… deschise uşa, traversă piaţa, intră în hotelul de vizavi, îi întinse mîna lui Vishayan, amicul lui portar pe care-l hrănea între două faxuri, îi mulţumi şi urcă scările zîmbind.